DIANA GABALDON

TOBELE TOAMNEI

VOLUMUL 1

DIANA GABALDON

Seria OUTLANDER

Volumul 4

TOBELE TOAMNEI

CARTEA ÎNTÂI

Original: *Drums of Autumn* (1997)

Traducere din limba engleză:
GABRIEL STOIAN

virtual-project.eu

NEMIRA

2017

PROLOG

Nu m-am temut niciodată de fantome. La urma urmelor, trăiesc zilnic alături de ele. Când mă privesc în oglindă, văd ochii mamei mele; colțurile gurii mele se înalță în zâmbetul care l-a ademenit pe străbunicul spre o soartă ce a dus la apariția mea.

Nu, de ce să mă tem de atingerea acelor mâini dispărute, care m-au mângâiat cu dragoste, fără să-și dea seama de asta? Cum m-aș putea teme de cei care mi-au modelat carnea, lăsându-și urmele să trăiască dincolo de mormânt?

Cu atât mai puțin m-aș teme de fantomele care îmi ating gândurile în trecere. Orice bibliotecă este populată de ele. Iau o carte de pe un raft prăfuit și sunt bântuită de gândurile cuiva care a murit de mult, dar rămâne la fel de viu prin felul în care a împletit cuvintele pe hârtie.

Sigur, nu aceste fantome cunoscute și prietenoase sunt acelea care ne tulbură somnul și ne torturează stările de trezie. Priviți în urmă, ridicați o torță pentru a lumina cotloanele întunericului. Ascultați zvonul pașilor care răsună în spatele vostru când mergeți singuri.

Fantomele gonesc în urma noastră și prin noi, ascunzându-se în viitor. Privim în oglindă și vedem umbrele altor chipuri uitându-se înapoi prin ani; vedem forma amintirii, stând materializată în cadrul ușii. Prin sânge sau alegere, noi dăm naștere fantomelor, ne bântuim singuri.

Fiecare fantomă vine nechemată din tărâmurile neguroase ale visurilor și ale tăcerilor.

Mintea noastră rațională spune: „Nu, nu e adevărat”.

Însă o altă parte, mai veche, răsună întotdeauna în beznă: „Da, dar ar *putea* fi”.

Venim din mister și plecăm spre mister și, între timp, ne străduim să uităm. Însă o adiere care se strecoară într-o cameră încremenită îmi face părul să fluture din când în când cu o afecțiune delicată. Cred că e mama mea.

PARTEA ÎNTÂI

O, MÂNDRĂ LUME NOUĂ[1]

1. O spânzurare în Eden

Charleston**, **iunie 1767

Am auzit tobele cu mult înainte de a le vedea. Bătăile îmi răsunau cu ecou în stomac, de parcă și eu aș fi fost golită pe dinăuntru. Sunetul străbătea prin mulțime, un ritm aspru și milităresc, menit să fie auzit, în ciuda discuțiilor sau a focurilor de armă. Am văzut oamenii întorcând capetele și amuțind, ridicând privirile pe porțiunea din East Bay Street care trecea prin dreptul scheletului pe jumătate construit al clădirii noii Vămi, către Grădinile White Point.

Era o zi toridă, chiar pentru Charleston în luna iunie. Locurile cele mai bune se aflau pe digul de apărare, unde aerul circula; aici, jos, te simțeai ars de viu. Cămașa îmi era îmbibată de sudoare, iar corsetul din bumbac îmi atârna între sâni. Mi-am șters fața pentru a zecea oară în tot atâtea minute și mi-am ridicat părul greu, împletit, sperând în van să simt o adiere răcoroasă pe gât.

În acele momente devenisem îngrozitor de conștientă de propriul gât. Fără să mă observe nimeni, mi-am dus o mână la baza lui, lăsând degetele să îl cuprindă. Am simțit pulsul bătând în arterele carotide, alături de duruitul tobelor, iar când am respirat, aerul înfierbântat mi s-a închegat în gâtlej parcă sufocându-mă.

[1] W. Shakespeare, *Furtuna*, Act V, trad. de Leon Levițchi. (n.tr.).

Mi-am coborât imediat mâna și am inspirat cât de puternic am putut. Asta s-a dovedit a fi o mare greșeală. Bărbatul din fața mea nu se îmbăiase de mai bine de o lună; marginea jaboului din jurul gâtului său gros era negru de mizerie, iar straiele lui miroseau acru și a mucegai, ceva înțepător chiar și în mijlocul mulțimii care duhnea a sudoare. Mirosul de pâine fierbinte și slănină de porc friptă care venea dinspre tarabele vânzătorilor de mâncare plutea apăsător peste cel de mosc emanat de algele în putrefacție din mlaștină, îndulcite puțin de adierea sărată care venea dinspre port.

Aveam în față câțiva copii, care își lungeau gâturile și se holbau tâmp, ieșind în goană de sub stejari și palmieri pentru a privi în lungul străzii, fiind chemați să se întoarcă de părinții neliniștiți. Fata din apropierea mea avea gâtul ca partea albicioasă a unui fir de iarbă, subțire și fraged.

Prin mulțime s-a propagat apoi un val de agitație; procesiunea spre spânzurătoare se vedea la capătul celălalt al străzii. Răpăitul tobelor se auzea mai tare.

— Unde e? a mormăit Fergus, aflat alături de mine, întinzându-și gâtul pentru a vedea. Știam eu că trebuia să merg cu el!

— O să ajungă el aici.

Am dat să mă ridic pe vârfurile picioarelor, dar n-am făcut-o, socotind că așa ceva ar fi fost lipsit de demnitate. În schimb, am aruncat o privire în jur, căutându-l din ochi. Întotdeauna reușeam să-l văd pe Jamie într-o mulțime; avea umerii și capul deasupra mai tuturor bărbaților, iar părul lui reflecta lumina într-o nuanță de aur roșiatic. Nici urmă de așa ceva, ci doar o mare agitată de bonete și tricornuri, ferindu-i de arșiță pe cetățenii care veniseră prea târziu pentru a găsi un loc la umbră.

În frunte se aflau flamurile, fluturând deasupra capetelor oamenilor agitați, drapele ale Marii Britanii și ale Coloniei Regale din Carolina de Sud. Și încă unul, purtând însemnele de familie ale lordului guvernator al coloniei.

În urma lor veneau toboșarii, pășind câte doi în marș, iar bețele lor băteau într-o mișcare amețitoare. Mărșăluiau încet, într-un ritm inexorabil și sumbru. Un marș al morții, cred că așa numeau acea cadență aparte; foarte potrivită, având în vedere circumstanțele. Celelalte zgomote erau înăbușite de duruitul tobelor.

În urma toboșarilor pășea plutonul soldaților cu tunici roșii, iar în mijlocul lor se aflau condamnații.

Erau trei la număr, cu mâinile legate în față, prinși laolaltă cu un lanț care trecea prin inelele din fier ce le încercuiau gâturile. Primul bărbat era scund și vârstnic, cu haine zdrențuite și mizere, o epavă nenorocită, care se bălăbănea și se împleticea mereu, astfel încât preotul în sutană neagră, care pășea alături de condamnați, se vedea obligat să îl prindă de un braț pentru a-l împiedica să se prăbușească la pământ.

— Acela e Gavin Hayes? Mi se pare că îi este rău, am murmurat eu către Fergus.

— E beat.

Cuvintele rostite încet au venit din spatele meu și, răsucindu-mă, l-am văzut pe Jamie stând aproape de umărul meu, cu ochii ațintiți asupra jalnicei procesiuni.

Dezechilibrarea bărbatului scund împiedica înaintarea coloanei, deoarece împleticelile lui îi sileau pe cei doi bărbați înlănțuiți de el să meargă brusc în zigzag pentru a rămâne în picioare. Impresia generală era aceea dată de trei bețivi care se întorc acasă de la taverna din apropierea casei, ceea ce contrazicea cumplit solemnitatea ocaziei. Am auzit pufnete de râs acoperind duruitul tobelor, dar și strigăte și vorbe de batjocură din partea oamenilor aflați pe balcoanele din fier forjat ale caselor de pe strada East Bay.

— Tu ai reușit asta?

Am întrebat discret, ca să nu atrag atenția nimănui, dar puteam la fel de bine să răcnesc și să-mi flutur brațele; nimeni nu avea ochi și urechi decât pentru scena din fața noastră.

Mai curând l-am simțit decât l-am văzut ridicând din umeri când a făcut un pas în față pentru a sta alături de mine.

— Asta m-a rugat el, a spus Jamie. Și i-am oferit tot ce era mai bun.

— Brandy sau whisky? a întrebat Fergus, cântărind înfățișarea lui Hayes cu un ochi de expert.

— Micuțule Fergus, omul e scoțian. Glasul lui Jamie a rămas la fel de calm ca și chipul lui, dar eu am perceput ușoara încordare pe care o trăia. Whisky a cerut, whisky i-am dat.

— Înțeleaptă alegere. Cu puțin noroc, nici măcar nu va băga de seamă când îl vor spânzura, a mormăit Fergus.

Bărbatul scund scăpase din strânsoarea preotului și căzuse lat pe drumul presărat cu nisip, trăgându-l pe unul dintre tovarășii lui în genunchi; ultimul condamnat, un tânăr înalt, a rămas în picioare, dar s-a legănat nebunește în încercarea de a-și păstra echilibrul. Mulțimea era pe punctul de a mugi de veselie.

Îmbujorat atât de furie, cât și de arșiță, căpitanul gărzii radia o lumină stacojie între albul perucii și metalul pieptarului. A răcnit un ordin, în timp ce tobele și-au continuat duruitul sumbru, iar un soldat s-a repezit să îndepărteze lanțul care îi lega pe condamnați. Hayes a fost ridicat în picioare fără menajamente de doi soldați, care l-au prins fiecare de câte un braț, iar procesiunea și-a continuat drumul oarecum mai ordonat.

În momentul în care au ajuns la locul spânzurătorilor – unde, sub crengile unui stejar uriaș și înverzit, se afla o căruță trasă de un catâr –, nimeni nu a mai râs. Am perceput în tălpi vibrația tobelor. M-am simțit puțin slăbită din cauza soarelui și a mirosurilor respingătoare. Tobele au amuțit brusc, iar în tăcerea aceea urechile au început să-mi țiuie.

— Englezoaico, nu e nevoie să te uiți, mi-a șoptit Jamie. Întoarce-te la căruța noastră.

El a rămas cu ochii ațintiți, fără să clipească, asupra lui Hayes care, ținut strâns de cei doi soldați, se clătina și bolborosea ceva, privind amețit în jur.

Urmărirea acelei scene era ultimul lucru pe care mi-l doream. Dar nici nu-l puteam lăsa pe Jamie să trăiască singur acea experiență. El venise pentru a-l vedea pe Gavin Hayes, iar eu venisem ca să fiu cu Jamie. I-am atins o mână.

— Voi rămâne.

Încordându-și umerii, Jamie și-a îndreptat spatele. A făcut un pas în față, ca să se asigure că era vizibil în acea mulțime. Dacă Hayes mai era îndeajuns de treaz ca să vadă ceva, atunci ultimul lucru pe care îl va vedea pe acest pământ va fi chipul unui prieten.

Și îl vedea. Hayes s-a holbat încoace și încolo când l-au urcat în căruță, și-a răsucit gâtul privind disperat în jur.

— *Gabhainn*! *A charaid*![2] a strigat Jamie pe neașteptate.

Hayes l-a descoperit imediat și a încetat să se zbată. A rămas în poziție de drepți, legănându-se ușor în timp ce i s-a citit

[2] „Gavin! Prietene!" *Gabhainn* este o formă scoțiană pentru numele Gavin. (n.tr.).

sentința: furtul sumei de șase lire și zece șilingi. Era acoperit cu praf roșiatic, iar broboane de sudoare atârnau tremurător de miriștea căruntă de pe bărbie. Preotul s-a apropiat mai mult de el și i-a spus grăbit câteva cuvinte la ureche.

Apoi tobele au reînceput să bată, de astă dată într-un duruit constant. Călăul a trecut ștreangul peste capul aproape chel și l-a fixat strâns, așezând nodul cu precizie, exact sub ureche. Comandantul gărzii a stat încordat, cu sabia ridicată.

Brusc, condamnatul s-a îndreptat de spate. Privind spre Jamie, a deschis gura, ca și cum ar fi vrut să spună ceva.

Sabia a sclipit în soarele dimineții, iar tobele au amuțit, cu un bufnet final.

M-am uitat la Jamie; se holba la spânzurătoare, alb la față. Cu coada ochiului am văzut frânghia legănându-se și tresărirea slabă, din reflex, a acelui sac de haine. Prin aer a răzbătut o duhoare înțepătoare de urină și de fecale.

Aflat de cealaltă parte a mea, Fergus a urmărit totul fără nicio tresărire.

— Cred că până la urmă a băgat de seamă, a murmurat el cu regret în glas.

•

Cadavrul se legăna slab, o greutate moartă oscilând ca o bucată de plumb la capătul frânghiei. Din mulțime s-a auzit un oftat, trădând deopotrivă spaimă și ușurare. Rândunelele-de-mare ciripeau pe cerul arzător, iar sunetele din port abia ajungeau până la noi prin aerul apăsător, totul era învăluit în tăcere. Din locul în care mă aflam am putut auzi vag căderea câtorva picături de lichid de pe vârful unui pantof al cadavrului care se balansa.

Nu-l cunoscusem pe Gavin Hayes și nu suferеam personal pentru moartea lui, dar mă bucuram că ea survenise imediat. Trăind o senzație ciudată de intruziune, am aruncat pe furiș o privire spre el. Era o modalitate publică de a îndeplini un act foarte intim și m-am simțit jenată că priveam așa ceva.

Călăul își cunoștea bine meseria; nici vorbă de zbateri nedemne, ochi ieșiți din orbite sau limbă atârnând din gură; capul mic și rotund al lui Gavin era înclinat foarte mult într-o parte, iar gâtul, întins în mod grotesc, era rupt perfect.

Era o execuție perfectă din mai multe puncte de vedere. Convins că Hayes murise, comandantul gărzii a făcut semn cu

sabia pentru ca următorul condamnat să fie adus la spânzurătoare. I-am văzut ochii urmărind șirul de uniforme roșii, apoi dilatându-se de revoltă.

În același moment, din mulțime s-au auzit strigăte și curând s-a iscat un val de emoție. Oamenii au întors capetele și s-au împins unii pe alții, încercând să vadă ceva ce nu mai putea fi văzut.

— A dispărut!

— Uite-l colo!

— Prindeți-l!

Era vorba despre cel de-al treilea condamnat, tânărul înalt, care profitase de clipa morții lui Gavin pentru a evada, strecurându-se pe lângă soldații care ar fi trebuit să îl supravegheze, dar care nu reușiseră să reziste fascinației irezistibile pe care o exercitase spânzurătoarea.

Am văzut o mișcare ușoară înapoia tarabei unui vânzător de mâncare, apoi sclipirea unor șuvițe de păr blond-închis. Și câțiva dintre soldați au văzut același lucru și s-au năpustit într-acolo, dar ceva mai mulți s-au repezit în alte direcții, astfel că, în acea stare de derută, s-au ciocnit între ei și nu au reușit nimic.

Cu chipul împurpurat și abia făcându-se auzit în acel vacarm, comandantul gărzii răcnea ordine. Condamnatul rămas, care părea stupefiat, a fost luat pe sus și dus înapoi în direcția Tribunalului Gărzii, în timp ce tunicile roșii au început să se așeze în ordine, parcă biciuiți de vocea comandantului lor.

Jamie mi-a cuprins talia cu brațul și m-a tras din calea valului de oameni. Mulțimea se retrăgea din fața soldaților, care se așezaseră din nou în formații și mărșăluiau spre cazarma lor, sub ordinele furioase și sumbre ale sergentului care îi comanda.

— Am face bine să-l găsim pe Ian, a spus Jamie, ferindu-se de un grup de calfe agitate. I-a aruncat o privire lui Fergus și a arătat cu capul spre spânzurătoare și povara tristă a acesteia. Să revendici cadavrul, ai înțeles? Ne întâlnim mai târziu la Willow Tree.

— Crezi că-l vor prinde? am întrebat în timp ce ne croiam loc prin mulțimea ca o vâltoare, îndreptându-ne spre o străduță pietruită care ducea către cheiurile negustorilor.

— Cred că da. Unde se poate duce?

A vorbit cu un aer absent, iar între sprâncene i-a apărut o dungă îngustă. Îmi era limpede că încă se gândea la bărbatul mort și nu putea să-și îndrepte atenția spre cei vii.

— Hayes avea familie? l-am descusut eu.

Jamie a clătinat din cap.

— L-am întrebat și eu asta când i-am dus băutura. Credea că ar putea avea un frate în viață, dar nu știa unde se află. Fratele lui a fost trimis la muncă la scurtă vreme după Revoltă, în Virginia, după părerea lui, dar n-a primit nicio veste de la el.

Nici nu era de mirare; un muncitor sub contract nu avea la dispoziție niciun mijloc de comunicare cu neamurile rămase în Scoția decât dacă angajatorul lui era îndeajuns de bun ca să trimită o scrisoare în numele lui. Și, bun sau nu, era puțin probabil ca vreo scrisoare să-i fi parvenit lui Gavin Hayes, care își petrecuse zece ani în închisoarea de la Ardsmuir, după care fusese și el trimis la muncă în America.

— Duncan! a strigat Jamie, iar un bărbat înalt și slab s-a întors și a ridicat o mână în semn de recunoaștere.

Și-a făcut loc prin mulțime rotindu-se, iar singurul lui braț a descris un arc larg pentru a-i îndepărta pe trecători.

— *Mac Dubh*, a spus el, dând din cap către Jamie în semn de salut. Doamnă Claire!

Pe fața lui prelungă și îngustă se citea tristețea. Și el fusese cândva deținut la Ardsmuir, laolaltă cu Hayes și cu Jamie. Doar pierderea brațului din cauza unei infecții îl salvase de la a fi trimis la muncă împreună cu ceilalți. Cum nu era apt pentru munci grele, fusese grațiat și eliberat, pentru a muri de foame – asta până când l-a descoperit Jamie.

— Domnul să-l odihnească pe sărmanul Gavin! a spus Duncan, clătinând îndurerat din cap.

Drept răspuns, Jamie a mormăit ceva în gaelică și și-a făcut cruce.

Apoi s-a îndreptat de spate, alungând apăsarea acelei zile cu un efort vizibil.

— Mda, asta e. Trebuie să merg la docuri ca să aranjez plecarea lui Ian, apoi vom vedea unde o să-l îngropăm pe Gavin. Dar mai întâi trebuie să rezolv problema băiatului.

Ne-am croit drum cu greu prin mulțime până în docuri, strecurându-ne printre grupuri de oameni care comentau cele

întâmplate, ferindu-ne de căruțe și de roabe care treceau cu indiferența celor care au cu adevărat o treabă de făcut.

Un șir de soldați cu tunici roșii a apărut în marș forțat de la celălalt capăt al cheiului, despicând mulțimea ca oțetul turnat peste maioneză. Soarele sclipea fierbinte în vârfurile baionetelor, iar ritmul pașilor lor se auzea prin vuietul mulțimii ca bătaia înăbușită a unei tobe. Până și oamenii care trăgeau tărgi sau cărucioare s-au oprit brusc pentru a le lăsa cale liberă.

— Atenție la buzunar, englezoaico, mi-a spus Jamie la ureche, împingându-mă prin spațiul îngust dintre un sclav cu turban, care ținea de mână doi copilași, și un predicator ambulant, care se cocoțase pe o ladă. Omul striga ceva despre păcat și căință, dar, din cauza zgomotului din jur, am înțeles doar câte un cuvânt din trei.

— E cusut bine, l-am asigurat, dar am dus totuși mâna spre el ca să ating mica greutate care se legăna lângă coapsa mea. Dar al tău?

El a zâmbit, apoi și-a împins tricornul în față și a mijit ochii de un albastru intens ca să și-i ferească de soare.

— E acolo unde ar trebui să-mi fie tașca[3], dacă aș purta așa ceva. Câtă vreme nu dau peste vreo femeiușcă iute de mână, n-o să am probleme.

Am aruncat o privire spre șlițul ușor proeminent al pantalonilor lui, apoi am ridicat ochii spre fața lui. Înalt și cu umeri lați, cu trăsături clar conturate și îndrăznețe și cu ținuta mândră a unui scoțian, atrăgea privirea oricărei femei ce ar fi trecut pe lângă el, chiar dacă avea capul acoperit cu un tricorn sobru de culoare albastră. Pantalonii, împrumutați, erau mult prea strâmți și nu reușeau nicidecum să strice efectul general – efect întărit de faptul că el nu își dădea deloc seama de asta.

— Ești o ispită umblătoare pentru femeiuști, am spus eu. Stai lângă mine; te apăr eu.

El a râs și m-a prins de braț când am ieșit într-un loc ceva mai puțin aglomerat.

— Ian! a strigat el când și-a zărit nepotul, cu un cap mai înalt decât oamenii din mulțime. După o clipă, băiatul deșirat și ațos s-a desprins dintre oameni, și-a ridicat smocul de păr căzut peste ochi și a zâmbit cu gura până la urechi.

[3] În original, *sporran*, un săculeț care suplinește lipsa buzunarelor kiltului. (n.tr.).

— Unchiule, credeam că n-o să te mai revăd! a exclamat el. Iisuse, aici sunt mai mulți oameni decât în Lawnmarket din Edinburgh!

Și-a trecut o mânecă peste fața lungă, nu tocmai atrăgătoare, lăsând o dâră de murdărie pe un obraz.

Jamie s-a uitat chiorâș la nepot.

— Ian, după ce ai văzut un om murind, pari indecent de vesel.

În încercarea de a căpăta un aer solemn și decent, tânărul s-a grăbit să își schimbe expresia feței.

— A, nu, unchiule Jamie, a spus el. N-am asistat la spânzurare. Duncan a ridicat ochii spre el, și Ian a roșit ușor. Nu, nu m-am temut să văd așa ceva; doar că am avut... am vrut să fac altceva.

Jamie a surâs discret și l-a bătut ușor pe spate.

— Nu te necăji, Ian. Nici eu n-aș fi vrut să văd așa ceva, numai că Gavin mi-a fost prieten.

— Știu, unchiule. Îmi pare rău. În ochii mari și căprui ai băiatului, singura trăsătură care îl făcea atrăgător, a apărut o expresie de compătimire. Mi-a aruncat o privire. A fost groaznic, mătușico, adevărat?

— Da, am spus eu. Dar s-a terminat.

Am scos batista umezită din corsaj și m-am ridicat pe vârfuri ca să-i șterg pata de murdărie de pe obraz.

Duncan Innes a clătinat din cap cu un aer trist.

— Da, sărmanul Gavin. În fine, a avut parte de o moarte rapidă în loc să moară de foame și nu avea altă ieșire decât să...

— Să mergem, l-a întrerupt Jamie, pentru că nu dorea să piardă vremea cu lamentări inutile. *Bonnie Mary* ar trebui să fie aproape de capătul celălalt al cheiului.

L-am văzut pe Ian aruncându-și ochii spre Jamie și sumețindu-se, ca și cum ar fi vrut să spună ceva, dar Jamie se întorsese deja spre port și își croia drum cu coatele prin mulțime. Ian s-a uitat la mine, a ridicat din umeri și mi-a oferit brațul.

L-am urmat pe Jamie în spatele depozitelor înșirate de-a lungul cheiului, ocolind marinari, hamali, sclavi, pasageri, clienți și negustori de tot soiul. Charleston era un port important și afacerile prosperau, deoarece în fiecare lună a sezonului prielnic soseau și plecau spre Europa peste o sută de corăbii.

Nava *Bonnie Mary* îi aparținea unui prieten de-al vărului lui Jamie, Jared Fraser, care plecase în Franța să facă avere din

comerțul cu vinuri și reușise în mod strălucit. Cu puțin noroc și de dragul lui Jared, căpitanul lui *Bonnie Mary* putea fi convins să îl ducă pe Ian la Edinburgh, permițându-i să lucreze în timpul traversării ca asistent camerist.

Perspectiva nu îl entuziasma pe Ian, dar Jamie era hotărât să profite de prima ocazie pentru a-l expedia pe nepotul rătăcitor înapoi în Scoția. Între altele, știrea că *Bonnie Mary* va ajunge la Charleston ne făcuse să venim aici din Georgia, unde, în urmă cu două luni – din întâmplare – puseserăm piciorul în America.

Când treceam prin dreptul unei taverne, o ospătăriță șleampătă a ieșit cu un vas cu lături. L-a zărit pe Jamie și a rămas nemișcată, cu vasul lipit de o coapsă, i-a aruncat o privire și i-a zâmbit cu buzele țuguiate. Pășind hotărât spre port, el a trecut pe lângă ea fără să se sinchisească. Femeia a clătinat din cap, a aruncat lăturile spre porcul care dormea lângă trepte și a intrat furtunos în tavernă.

Jamie s-a oprit și a dus o mână streașină la ochi pentru a se uita spre șirul de catarge înalte, iar eu am ajuns lângă el. A tras fără să vrea de șnurul din partea din față a pantalonilor, ca să și-i așeze mai bine, iar eu l-am prins de braț.

— Giuvaierele familiei sunt la locul lor, da? am murmurat eu.

— Cam chinuite, dar întregi, m-a asigurat el. A tras de cusătura șlițului și a făcut o grimasă.

— Mai bine le ascundeam în fund, așa cred.

— Mai bine tu, amice, decât eu, am replicat zâmbind. Eu, una, aș prefera să fiu jefuită.

Astea erau giuvaierele familiei. Fuseserăm împinși spre coasta Georgiei de un uragan, ajunseserăm acolo uzi, zdrențăroși și săraci – cu excepția câtorva pietre prețioase mari și scumpe.

Speram că, în înțelepciunea lui, căpitanul lui *Bonnie Mary* îl aprecia îndeajuns pe Jared Fraser pentru a-l primi pe Ian ca asistent camerist, pentru că, în caz contrar, ne așteptau dificultăți mari în legătură cu traversarea.

Teoretic, în punga lui Jamie și în buzunarul meu era o avere considerabilă. Practic, în măsura în care ele ne erau de folos, pietrele acelea prețioase puteau fi la fel de bine niște pietricele oarecare culese de pe o plajă. Deși nestematele reprezentau o modalitate ușoară și simplă de a transporta bogăția, problema era transformarea lor în bani.

Mai tot comerțul din coloniile sudice se făcea prin troc – în rest, se desfășura prin schimbul de bancnote provizorii sau note de mână în numele unui negustor sau al unui bancher bogat. Și bancherii bogați erau puțini în Georgia, iar cei dispuși să-și tezaurizeze capitalul în pietre prețioase, și mai puțini. Prosperul fermier care producea orez, la care stătuserăm în Savannah, ne asigurase că el abia dacă reușea să strângă două lire sterline în numerar – probabil că în întreaga colonie nu existau nici măcar zece lire în aur sau în argint.

Nu aveam nicio șansă de a vinde vreo piatră prețioasă în zonele nesfârșite de mlaștini sărăturoase și păduri de pini pe care le străbătuserăm în călătoria noastră spre Nord. Charleston fusese primul oraș destul de mare în care ajunseserăm și care să aibă negustori și bancheri capabili să ne ajute să lichidăm măcar o parte din valorile noastre înghețate.

Cu toate astea, nimic nu avea să rămână înghețat în Charleston în cursul verii, am gândit eu. Firicele de sudoare mi se scurgeau pe gât, iar pânza cămășuței de sub corset era udă și mototolită pe piele. Chiar și aproape de port, la acea oră din zi, nu se simțea nicio adiere, iar mirosurile de smoală încinsă, pești morți și hamali asudați erau aproape copleșitoare.

În ciuda protestelor formulate de soții Olivier, oameni amabili care ne găzduiseră când naufragiaserăm practic la ușa lor, Jamie insistase să le dăruim una dintre pietrele prețioase în semn de mulțumire pentru ospitalitatea lor. În schimb, ei ne dăduseră o căruță cu coviltir, doi cai, haine de drum, hrană pentru călătoria spre Nord și o mică sumă de bani.

Așa că în buzunarul meu se aflau șase șilingi și o monedă de argint de trei penny, ceea ce constituia întreaga noastră avere pe care o puteam cheltui.

— Pe aici, unchiule Jamie, a spus Ian, întorcându-se și făcându-i semne insistente lui Jamie. Vreau să-ți arăt ceva.

— Despre ce e vorba? a întrebat Jamie, strecurându-se printr-un grup de sclavi transpirați, care încărcau calupuri prăfuite de indigo uscat într-o navă de mărfuri ancorată la chei. Și cum de-ai căpătat ceva? N-ai niciun ban, adevărat?

— Nu, dar am câștigat la zaruri, au venit, parcă plutind, cuvintele lui Ian, care nu se mai vedea, pentru că ajunsese înapoia unei căruțe încărcate cu porumb.

— Zaruri! Ian, pentru numele Domnului, doar n-ai jucat zaruri fără să ai măcar un penny în buzunar?

Ținându-mă de braț, Jamie și-a croit drum printre oameni ca să îl ajungă din urmă pe Ian.

— Dar tu faci asta tot timpul, a ripostat băiatul, oprindu-se să ne aștepte. Ai jucat în fiecare tavernă și han în care am stat.

— Dumnezeule mare, Ian, am jucat cărți, nu zaruri! Și știu ce fac.

Jamie și-a ridicat ochii spre cer, cerând implorator răbdare.

— Iisuse, Ian, mă bucur c-o să pleci acasă înainte de a te alege cu capul spart! Promite-mi că nu te apuci să joci cu marinarii, ai înțeles? Nu ai cum să scapi de ei pe o corabie.

Ian nu i-a acordat atenție; ajunsese la un stâlp pe jumătate dărâmat, de care era legat ceva cu o frânghie rezistentă. Ian s-a oprit și s-a întors cu fața spre noi, făcând un semn către ceea ce se afla la picioarele lui.

— Vezi? Un câine, a spus el cu mândrie.

M-am retras un pas, până în spatele lui Jamie, și l-am prins de braț.

— Ian, am spus, ăsta nu-i câine. E lup. E un lup al naibii de *mare* și cred că trebuie să te descotorosești de el înainte de a te mușca de fund.

Cu un aer nepăsător, lupul a ciulit o ureche în direcția mea, m-a ignorat și spinarea i s-a cutremurat. A continuat să rămână întins, gâfâind de arșiță și stând cu ochii gălbui ațintiți spre Ian cu o concentrare care putea fi luată drept credință de cineva care nu mai dăduse ochii cu un lup. Mie mi se întâmplase asta.

— Pot fi periculoși, am spus eu. Te-ar mușca imediat ce se uită la tine.

Fără să ia în seamă vorbele mele, Jamie s-a aplecat pentru a examina animalul.

— Nu e chiar lup, adevărat?

Părând interesat, a ținut pumnul strâns în fața așa-zisului câine, invitându-l să îi miroasă degetele. Așteptând să asist la amputarea iminentă a mâinii, am închis ochii. Cum nu am auzit niciun țipăt, am deschis ochii și l-am văzut ghemuit pe pământ, uitându-se la nările animalului.

— Ian, e o creatură frumoasă, a spus el, scărpinând animalul sub bărbie. Acesta a închis ochii pe jumătate, fie de plăcere pentru că devenise centrul atenției, fie – ceea ce mi se părea

mai probabil – abia așteptând să îl apuce pe Jamie de nas. E mai mare decât un lup; are capul și pieptul mai late, iar picioarele, cu mult mai lungi.

— Mama lui a fost ogar irlandez, a spus Ian, lăsându-se pe vine lângă Jamie și explicându-i cu însuflețire în timp ce mângâia spinarea enormă a câinelui. A intrat în călduri, a fugit în pădure și când s-a întors cu burta mare…

— Aha, am înțeles.

Jamie a început să gângurească în gaelică spre monstru, i-a apucat una dintre labele enorme, după care s-a jucat cu ghearele păroase. Ghearele negre și curbate aveau cam cinci centimetri lungime. Animalul a închis ochii pe jumătate, iar adierea ușoară i-a făcut blana deasă din jurul gâtului să fluture slab.

I-am strecurat o privire lui Duncan, care s-a uitat la mine ridicând din sprâncene, a dat ușor din umeri și a oftat. Duncan nu prea agrea câinii.

— Jamie…, am spus.

— *Balach Boidbeach*[4], i-a spus Jamie lupului. Nu-i așa că ești un câine frumos, ia zi?

— Dar cum îl vom hrăni? am întrebat eu, ceva mai tare decât era nevoie.

Jamie a încetat să mângâie animalul.

— Oh, a făcut el. S-a uitat cu oarecare regret la animalul cu ochi gălbui. Mda.

S-a săltat în picioare și a clătinat din cap fără să vrea.

— Ian, îmi pare rău, dar mătușica ta are dreptate. Ce o să-i dăm de mâncare?

— Nu e nicio problemă, unchiule Jamie, l-a asigurat Ian. E învățat să vâneze singur.

— Aici? Am privit în jur spre depozitele și șirul de dughene cu pereți din stuc. Ce vânează, copilași?

Ian a părut destul de jignit.

— Bineînțeles că nu. Pește.

Văzând trei fețe cu expresii sceptice în jurul lui, Ian s-a lăsat în genunchi, a prins câinele de bot cu ambele mâini și i-a deschis gura.

— Serios! Jur, unchiule Jamie! Uite, miroase-i răsuflarea!

---

[4] „Băiat frumos” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

Jamie a aruncat o privire rezervată spre cele două șiruri de colți ascuțiți și impresionant de albi, apoi s-a scărpinat în barbă.

— Ei bine, eu, unul, te cred pe cuvânt, Ian. Dar chiar și așa – pentru numele lui Iisus, ai grijă la degete, flăcăule!

Ian a slăbit strânsoarea, iar fălcile masive s-au închis cu un pocnet, împrăștiind stropi de salivă pe cheiul din piatră.

— Nu-i nimic, unchiule, a spus Ian bine dispus, ștergându-și mâinile pe pantaloni. Sunt convins că pe mine n-o să mă muște. Și îl cheamă Rollo.

Jamie și-a trecut mâna făcută pumn peste buza de sus.

— Hm! În fine, indiferent ce ar mânca sau cum l-ar chema, căpitanul de pe *Bonnie Mary* nu îl va primi bucuros la bord, în cabinele echipajului.

Ian nu a comentat nimic, însă expresia fericită de pe fața lui nu s-a stins. De fapt, s-a amplificat. Jamie s-a mai uitat o dată la Ian, i-a observat fața radioasă și a încremenit.

— Nu! a spus el, îngrozit. Nu se poate!

— Ba da, l-a contrazis Ian. Pe fața lui osoasă a răsărit un zâmbet de încântare. A plecat din port acum trei zile, unchiule. Am sosit prea târziu.

Jamie a rostit ceva în gaelică, dar nu am înțeles nimic. Duncan părea scandalizat.

— La naiba! a zis Jamie, revenind la limba engleză. Mama dracilor!

Și-a scos tricornul și și-a frecat fața cu mâna, foarte apăsat. Avea părul încâlcit, părea încins de căldură și întrutotul nemulțumit. A deschis gura, s-a gândit mai bine la ceea ce voia să spună, a închis-o, apoi și-a trecut degetele unei mâini prin păr și a azvârlit cât colo șnurul cu care și-l legase la spate.

Ian arăta abătut.

— Îmi pare rău, unchiule! O să mă străduiesc să nu-ți fac necazuri, sincer îți spun asta. Și sunt în stare să muncesc, îmi voi câștiga hrana prin muncă.

Uitându-se la nepotul lui, expresia de pe fața lui Jamie s-a îndulcit. A oftat adânc și l-a bătut amical pe umăr pe Ian.

— Ian, să știi că țin foarte mult la tine. Știi că îmi doresc să te afli alături de mine, dar ce naiba va spune mama ta?

Buna dispoziție a revenit pe chipul lui Ian.

— Nu știu, unchiule, a spus el, dar, indiferent ce ar zice, ea rămâne în Scoția. Și noi ne aflăm aici.

A cuprins gâtul lui Rollo cu brațele și l-a strâns. Lupul a părut destul de surprins de acel gest, dar, după un moment, a scos limba lungă și rozalie și l-a lins pe Ian pe-o ureche. Probabil că voia să știe ce gust avea, am gândit eu cu cinism.

— Pe de altă parte, a adăugat băiatul, mama știe că sunt în siguranță; doar i-ai scris din Georgia ca să o anunți că sunt cu tine.

Jamie a reușit să zâmbească strâmb.

— Ian, nu-mi dau seama dacă vestea o va liniști. Doar mă știe de-o veșnicie, nu?

A oftat, după care și-a trântit tricornul pe cap și s-a întors spre mine.

— Englezoaico, am mare nevoie de ceva tărie. Să găsim taverna aceea.

•

Taverna *Willow Tree* era întunecată și, dacă în ea s-ar fi aflat mai puțini oameni, ar fi fost și rece înăuntru. Însă atunci, băncile și mesele erau ocupate de cei care asistaseră la spânzurare, dar și de marinari din docuri, iar atmosfera amintea de cea dintr-o saună. Am inspirat adânc înainte de a intra în local, apoi am expirat imediat și apăsat. Parcă aș fi respirat printr-un strat de lenjerie murdară, îmbibată în bere.

Rollo și-a dovedit imediat valoarea. Arătându-și colții și mârâind abia auzit, dar constant, ne-a croit drum prin mulțime ca Moise, care despărțise apele Mării Roșii, până am ajuns în sala mare. Se vedea că nu-i erau necunoscute tavernele. După ce ne-a asigurat o bancă dintr-un colț al tavernei, s-a ghemuit repede sub masă și a lăsat impresia că a adormit.

Ferit de soare, având în față o halbă mare din cositor plină cu bere neagră, care făcea spumă, Jamie și-a recăpătat cu repeziciune obișnuita stăpânire de sine.

— Avem două soluții, a spus el, dându-și peste cap părul îmbibat de sudoare de pe tâmple. Rămânem la Charleston până găsim un cumpărător pentru una dintre pietrele prețioase și poate vom reuși să plătim pentru Ian traversarea oceanului până în Scoția pe o altă corabie. Ori ne îndreptăm spre nord, până la Cape Fear, și poate îi găsim o navă care pleacă de la Wilmington sau New Bern.

— Eu aș propune spre nord, a spus Duncan fără să ezite. În Cape Fear ai neamuri, adevărat? Nu-mi place ideea de a sta

prea mult printre necunoscuți. Și ruda ta se va îngriji să nu fim trași pe sfoară sau jefuiți. Aici însă…

A dat din umăr într-un gest elocvent, arătând spre oamenii din jur care nu erau scoțieni – și, prin urmare, nici cinstiți.

— Oh, să nu mergem spre nord, unchiule! a sărit Ian înainte ca Jamie să apuce a-i răspunde lui Duncan. Călătoria ar putea fi primejdioasă, vom avea nevoie de încă o persoană care să ne protejeze, nu?

Jamie și-a ascuns expresia de pe chip în propria stacană de bere, dar eu stăteam suficient de aproape ca să-l simt cum se înfioară. Jamie ținea foarte mult la nepotul lui. Ce-i drept, Ian era genul de persoană căreia i se întâmplau tot felul de lucruri. De obicei, nu din vina lui, dar oricum i se întâmplau.

Băiatul fusese răpit de pirați în anul precedent, iar dorința noastră de a-l salva ne adusese pe un drum întortocheat și periculos până în America. În ultima vreme, nu se petrecuse nimic deosebit, dar știam că Jamie ținea foarte mult ca nepotul lui de cincisprezece ani să se întoarcă în Scoția, la mama lui, înainte de a se întâmpla ceva grav.

— Ă… sigur, Ian, a spus Jamie, lăsându-și stacana pe masă. A făcut toate eforturile pentru a evita să mă privească în ochi, dar i-am văzut colțul gurii zvâcnind. Ne-ai fi de mare ajutor, firește, dar…

— Am putea da de pieile-roșii! a spus Ian, cu ochi dilatați. Fața lui, deja cafeniu-roșiatică din cauza expunerii la soare, s-a aprins de emoția anticipării care îi făcea plăcere. Ori de animale sălbatice! Doctorul Stern mi-a spus că zonele sălbatice din Carolina de Nord sunt pline de animale cumplite – urși, pisici sălbatice și pantere primejdioase – și ceva mare, pe care indienii îl numesc sconcs!

A fost cât pe ce să mă înec cu berea.

— Ai pățit ceva, mătușică?

Ian s-a aplecat neliniștit peste masă.

— N-am nimic, am răspuns cu glas șuierat, tamponându-mi fața umedă cu batista.

Am șters picăturile de bere de pe sâni, trăgând țesătura cămășuței departe de piele în speranța că o voi dezlipi ca să pot respira ceva mai în voie.

Apoi i-am surprins privirea lui Jamie, pe fața căruia expresia reținută de amuzament fusese înlocuită de o încruntare care îi trăda îngrijorarea.

— Sconcșii nu sunt primejdioși, am spus eu, lăsându-mi o palmă pe genunchiul lui.

Vânător priceput și fără teamă în ținuturile natale, Highlands, Jamie se simțea înclinat să privească fauna necunoscută din Lumea Nouă cu precauție.

— Hm! Încruntarea i-a dispărut, însă între sprâncene i-a rămas o încrețitură îngustă. Poate că așa stau lucrurile, dar ce facem în rest? N-aș spune că îmi doresc să înfrunt un urs sau un grup de sălbatici având doar asta în mână, a încheiat el, după care și-a atins pumnalul lung, aflat în teaca prinsă de centură.

Lipsa armelor îl preocupase foarte mult pe Jamie în cursul călătoriei noastre dinspre Georgia, iar remarcile lui Ian despre indieni și animalele sălbatice îi trezise iar îngrijorarea. În afară de pumnalul lui Jamie, Fergus avea asupra lui un pumnal mai mic, bun doar pentru a tăia frânghii și crenguțe potrivite pentru foc. Asta era tot ce aveam asupra noastră ca armament – soții Olivier nu dețineau nici puști, nici săbii pe care să ni le ofere.

Călătoriserăm din Georgia spre Charleston în tovărășia unor fermieri care vindeau orez și indigo – toți având asupra lor pumnale, pistoale și muschete – și care își duceau produsele în port pentru a fi livrate spre nord, în Pennsylvania și în New York. Dacă plecam în acel moment spre Cape Fear, am fi fost singuri, neînarmați și, în mare parte, lipsiți de apărare împotriva oricui ar fi apărut din pădurile dese.

În același timp, aveam motive presante să călătorim spre nord, unul dintre acestea fiind lipsa noastră de bani lichizi. Cape Fear era cea mai mare așezare populată de scoțieni din Highlands dintre coloniile americane, lăudându-se cu câteva orașe ai căror locuitori emigraseră din Scoția în ultimii douăzeci de ani, după revolta de la Culloden. Și, între acei emigranți se număra și ruda lui Jamie, despre care știam că era dispusă să ne ofere adăpost: acoperiș deasupra capului, un pat și timp pentru a ne stabili în acea lume nouă.

Jamie a mai luat o sorbitură din stacană și a făcut un semn din cap către Duncan.

— Trebuie să recunosc, sunt de aceeași părere cu tine, Duncan. S-a rezemat de peretele tavernei, aruncând în același

timp o privire spre sala plină de oameni. Nu simți priviri în spinare?

În ciuda șiroaielor de sudoare care îmi coborau pe spate, am simțit un fior rece care urma aceeași direcție. Duncan și-a mijit ochii treptat, însă nu și-a mișcat capul spre noi.

— Da, a făcut el.

— Privirile *cui*? am întrebat eu, uitându-mă în jur destul de agitată.

Nu am văzut pe nimeni care să ne studieze în mod deosebit, deși oricine ne-ar fi putut urmări pe furiș; taverna era înțesată de oameni care băuseră alcool, iar vacarmul stârnit de discuțiile lor era îndeajuns de puternic pentru a acoperi până și conversațiile purtate foarte aproape de noi.

— Ale oricui, englezoaico, mi-a răspuns Jamie. S-a uitat la mine și mi-a zâmbit. Nu mai arăta atât de speriată, bine? Nu suntem în primejdie. Mai ales aici.

— Deocamdată, a spus Innes. S-a aplecat în față pentru a-și mai turna puțină bere. *Mac Dubh* a strigat spre Gavin, aflat în ștreang, înțelegeți? Unii sigur au băgat de seamă asta – pentru că *Mac Dubh* nu-i un individ mărunțel, a adăugat el sec.

— Iar fermierii care au venit cu noi tocmai din Georgia și-au vândut deja mărfurile și s-ar putea să se afle într-un loc ca ăsta, a spus Jamie, lăsând impresia că era absorbit de examinarea tiparului din stacana lui. Sunt cu toții oameni cinstiți, dar au limbile slobode, englezoaico. Ar fi o poveste interesantă, nu-i așa? Oameni aduși aici de un uragan? Și ce șanse ar exista ca măcar unul dintre ei să își dea seama ce purtăm asupra noastră?

— Am înțeles, am murmurat, pentru că era adevărat.

Atrăseserăm atenția asupra noastră prin legătura cu un infractor și nu mai puteam trece drept niște călători oarecare. Dacă găsirea unui cumpărător era ceva de durată, lucru foarte plauzibil, riscam să fim jefuiți de vreo persoană lipsită de scrupule sau să fim verificați de către autoritățile engleze. Niciuna dintre aceste perspective nu ar fi fost plăcută.

Jamie a ridicat cana și a băut cu sete, apoi a așezat-o pe masă oftând.

— Nu. Nu cred că e înțelept să zăbovim multă vreme în oraș. Ne îngrijim să îl îngropăm creștinește pe Gavin și apoi căutăm

un loc sigur în pădure ca să dormim. Iar mâine putem hotărî dacă rămânem sau plecăm.

Gândul de a mai petrece câteva nopți în pădure – cu sau fără sconcși – nu mă ispitea deloc. Nu dezbrăcasem rochia de opt zile și îmi spălasem doar părțile expuse ale corpului când ne opriserăm în apropierea vreunui pârâu.

Îmi doream nespus de mult un pat adevărat, chiar plin de purici, și șansa de a îndepărta mizeria acumulată în opt zile de călătorie. Cu toate astea, Jamie avea dreptate. Privind cu amărăciune manșetele mânecilor, cenușii și lipicioase de atâta purtat, am oftat.

Ușa tavernei s-a deschis brusc, făcându-mă să uit de gândurile care mă rodeau, și patru soldați cu tunici roșii au pătruns în sala aglomerată. Purtau uniforme complete, aveau baionetele montate pe muschete și sigur nu veniseră după bere sau un joc de zaruri.

Doi dintre ei au făcut un tur rapid al încăperii uitându-se pe sub mese, în vreme ce altul a dispărut în bucătăria din spate. Al patrulea a rămas de veghe lângă ușă și, cu ochi spălăciți, a cercetat mulțimea. Privirea lui a zăbovit asupra noastră, gânditoare, apoi a trecut mai departe, iscodind.

Jamie era aparent liniștit, sorbind din bere fără să ia în seamă ce se petrecea în jur, însă am observat că, încet, își făcuse pumn mâna pe care o ținea în poală. Mai puțin capabil să își controleze sentimentele, Duncan și-a plecat capul pentru a-și ascunde expresia feței. Niciun om nu s-ar simți în largul lui în prezența unei tunici roșii, și asta din motive întemeiate.

Nimeni altcineva nu a părut prea tulburat de prezența soldaților. Micul grup de cântăreți din colțul unde se afla căminul a continuat să intoneze o versiune interminabilă a cântecului „Umpleți paharele”, iar între barman și doi ucenici a izbucnit o ceartă aprinsă.

Fără să fi descoperit ceva, soldatul s-a întors din bucătărie. Pășind, fără să se sinchisească, printre cei care jucau o partidă de zaruri pe jos, lângă vatră, s-a alăturat camarazilor din dreptul ușii. În timp ce soldații au ieșit din tavernă, Fergus, cu silueta lui măruntă, s-a strecurat înăuntru, lipindu-se de ușorul ușii pentru a evita să-i atingă pe soldați sau muschetele lor.

Am văzut că unul dintre soldați și-a ațintit cu interes ochii asupra sclipirii metalice a cârligului pe care Fergus îl purta în

locul mâinii stângi. S-a uitat cu un aer tăios la Fergus, apoi și-a agățat muscheta pe umăr și s-a grăbit să îi ajungă din urmă pe camarazii lui.

Fergus și-a făcut loc prin mulțime și s-a așezat greoi alături de Ian. Părea înfierbântat și furios.

— Ticălos însetat de sânge! a spus el drept introducere.

Jamie a ridicat din sprâncene.

— Preotul, a explicat Fergus.

A luat cana pe care i-a împins-o Ian în față și a golit-o, înghițind gâlgâit și făcând ca mărul lui Adam să i se miște în sus și în jos, în gâtul subțire, când și-a lăsat capul pe spate. A lăsat cana, a expirat apăsat și a rămas clipind, părând mult mai fericit. A oftat, apoi s-a șters la gură.

— Vrea zece șilingi pentru a-l îngropa pe Gavin în cimitirul bisericii, a spus el. E o biserică anglicană, bineînțeles, aici nu sunt biserici catolice. Cămătar nenorocit! Știe că nu avem de ales. Cadavrul abia dacă va rezista până la apusul soarelui în căldura asta. Și-a plimbat un deget pe sub jabou, trăgând pânza din bumbac udă leoarcă de la gât, apoi a lovit cu pumnul de câteva ori în tăblia mesei pentru a atrage atenția servitoarei, care alerga de colo colo, abia prididind să îi servească pe mușterii. I-am spus porcului umflat că tu vei hotărî dacă plătim atât sau nu. La urma urmelor, l-am putea înmormânta în pădure. Dar ar trebui să cumpărăm o cazma, a adăugat el încruntându-se. Orășenii ăștia hrăpăreți știu că suntem străini; dacă ar putea, ar fi în stare să ne stoarcă și ultimul bănuț.

Vorbele despre ultimii bănuți erau cât se poate de adevărate. Eu mai aveam bani cât să plătesc pentru o masă omenească și pentru hrană de drum; poate și pentru cazarea pe câteva nopți. Asta era tot. L-am văzut pe Jamie că se uita în jur cu atenție, evaluând posibilitatea de a face rost de ceva bani la vreun joc de zaruri sau de cărți.

Soldații și marinarii reprezentau șansa cea mai bună de câștig, dar în tavernă erau puțini – probabil că mai toți soldații garnizoanei continuau să îl caute pe fugar în întregul oraș. Într-un colț, câțiva oameni grupați discutau cu glasuri ridicate în timp ce beau brandy; doi dintre ei cântau ori mai curând se străduiau, iar încercările lor provocau hohotele de râs ale celorlalți meseni. Jamie a făcut un semn aproape imperceptibil din cap spre ei, apoi s-a întors spre Fergus.

— Și ce ai făcut cu Gavin? a întrebat Jamie.

Fergus a ridicat un umăr.

— L-am lăsat în căruță. I-am dat hainele pe care le purta unei peticărese în schimbul unui giulgiu, iar ea a fost de acord să spele mortul ca parte a târgului. I-a zâmbit ușor lui Jamie. Nu-ți face griji, milord; arată cuviincios. Deocamdată, a adăugat el, ducând la buze cana cu bere abia sosită.

— Sărmanul Gavin!

Duncan Innes a ridicat cana în semn de salut către camaradul care murise.

— *Slàinte*![5] a spus Jamie și a ridicat și el cana drept răspuns.

A lăsat-o pe masă și a oftat.

— Nu i-ar plăcea să fie îngropat într-o pădure, a spus el.

— De ce nu? am întrebat eu, curioasă. Nu cred că pentru el mai are vreo importanță locul în care e înmormântat.

— A, nu, nu putem face asta, doamnă Claire!

Duncan a clătinat din cap cu emfază. De obicei, era foarte rezervat, motiv pentru care acea sensibilitate din partea lui m-a surprins.

— Îi era frică de întuneric, a spus Jamie încet.

M-am răsucit să mă uit la el și mi-a zâmbit strâmb.

— Englezoaico, am trăit alături de Gavin Hayes tot atât de multă vreme cât am trăit și alături de tine – și chiar foarte aproape de el. L-am cunoscut bine.

— Da, se temea să rămână singur pe întuneric, a întărit Duncan. Era speriat de moarte de *tannagach* – astea sunt spirite.

Pe fața lui lungă și plângăreață a apărut o expresie gânditoare și mi-am dat seama că își aducea aminte de celula de închisoare pe care el și Jamie o împărțiseră cu Gavin Hayes, dar și cu alți patruzeci de bărbați vreme de trei ani.

— *Mac Dubh*, mai ții minte cum ne-a povestit că într-o noapte a întâlnit o *tannasq*[6]?

— Sigur, Duncan, și aș vrea să fi uitat asta.

În ciuda arșiței, Jamie s-a cutremurat de parcă ar fi simțit un fior rece.

— După ce ne-a povestit, am rămas treaz jumătate de noapte.

---

[5] „Noroc” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

[6] „Spirit, fantomă” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

— Ce a fost, unchiule?

Făcând ochii mari de curiozitate, Ian s-a aplecat deasupra cănii cu bere. Avea obrajii îmbujorați și sudoarea îi șiroia pe ei, iar jaboul era mototolit de umezeală.

Gândindu-se, Jamie și-a trecut o palmă peste față.

— Ei, asta a fost spre sfârșitul unei toamne reci din Highlands, aproape de căderea iernii, și felul în care simți aerul îți spune că până spre dimineață pământul va fi presărat cu promoroacă, a zis el. Luând în mână cana cu bere, s-a așezat mai comod pe scaun și s-a rezemat de spătar. A surâs ironic și s-a ciupit de gât. Nu ca acum, nu? Ei bine, fiul lui Gavin a adus vacile acasă în seara aceea; dar lipsea un animal – băiatul îl căutase pe toate dealurile și prin căldări, dar nu l-a găsit. Prin urmare, Gavin l-a pus pe flăcău să le mulgă pe celelalte două și a plecat chiar el să caute animalul rătăcit.

Jamie a rotit cana din cositor între mâini și a privit berea brună ca și cum ar fi văzut în ea piscurile scoțiene întunecate ca noaptea, dar și negurile care plutesc toamna prin văile adânci.

— A mers el o vreme, până când căsuța lui a dispărut. Când s-a uitat în urmă, nu a mai văzut lumina de la fereastră și nu a auzit decât șuieratul vântului. Era frig, dar a continuat să meargă, călcând prin noroaie și prin iarba neagră, auzind pocnetul gheții sub tălpile ghetelor. Prin negură a zărit o vâlcea și, crezând că vaca își căutase adăpost sub copaci, s-a dus într-acolo. Zicea că acei copaci erau mesteceni, cu toții desfrunziți, dar având crengile încâlcite, de aceea a trebuit să-și aplece capul ca să se strecoare pe sub ele. A ajuns în crâng și a descoperit că nu era defel așa ceva, ci un cerc alcătuit din copaci. Avea în jur copacii înalți și groși, aranjați foarte ordonat de jur-împrejur, dar și unii ceva mai mici, puieți, crescuți între ei, alcătuind un zid din crengi. Iar în mijlocul cercului se înălța un tumul.

Deși în tavernă era foarte cald, m-am simțit de parcă un cub de gheață care se topea mi-ar fi alunecat pe spinare. Văzusem și eu tumuli antici în Highlands și mi se păruseră suficient de stranii chiar și la lumina zilei.

Jamie a luat o gură de bere, apoi și-a șters un firicel de sudoare care i se scurgea pe tâmplă.

— Bietul Gavin s-a înfiorat. Cunoștea acel loc – toată lumea îl știa și îl ocolea. Era un loc ciudat. Iar pe întuneric și pe frig,

senzația era și mai cumplită decât la lumina zilei. Era un tumul vechi, de felul celor alcătuite din bucăți de rocă, toate înconjurate de pietre, și a văzut în față deschizătura întunecată a mormântului. Știa că nimeni nu trebuia să meargă pe acolo, iar el nu avea asupra lui o amuletă puternică. Avea doar un crucifix din lemn prins la gât. Așa că și-a făcut cruce cu ea și a dat să plece.

Jamie a făcut o pauză ca să soarbă din bere.

— Însă când Gavin a ieșit din acel crâng, a continuat el încet, a auzit pași în urma lui.

Am văzut mărul lui Adam zvâcnind în gâtul lui Ian când a înghițit în sec. A dus instinctiv mâna spre cană, dar a rămas cu ochii ațintiți asupra unchiului său.

— Nu s-a întors să vadă ce era, a reluat Jamie povestirea, ci a mers mai departe. Iar ceea ce se afla în spatele lui mergea în același ritm cu el, pas cu pas, urmărindu-l. Apoi a ajuns la o zonă cu turbă, unde apa se infiltrase și era acoperită cu o pojghiță de gheață, pentru că era foarte frig. A auzit turba crăpând sub tălpi și din spate se auzea același zgomot produs de gheața care se spărgea. A mers și a tot mers, prin noaptea întunecată și geroasă, căutând din ochi lumina de la fereastra casei lui, unde soția pusese o lumânare. Însă nu vedea lumina și a început să se teamă că se rătăcise prin iarba neagră și dealurile întunecate. Și, tot timpul, pașii din urma lui înaintau în același ritm cu el, iar sunetul lor îi răsuna cu putere în urechi. Într-un târziu, nu a mai rezistat și prinzând între degete crucifixul de la gât, s-a răsucit și a scos un răcnet grozav când s-a pomenit față în față cu ceea ce îl urmărea.

— Și ce-a văzut? a întrebat Ian, cu ochii holbați, umbriți de băutură și uimire.

Jamie i-a aruncat o privire, apoi s-a uitat spre Duncan, făcându-i semn din cap să continue povestirea.

— A spus că era ceva ca un bărbat, dar fără trup, a spus Duncan încet. Alb cu totul, ca și cum ar fi fost alcătuit din ceață. Dar cu găuri mari acolo unde ar fi trebuit să fie ochii, niște goluri întunecate, tocmai bune pentru a-i trage sufletul din corp de groază.

— Dar Gavin a ridicat crucea în fața lui și s-a rugat cu voce tare Sfintei Fecioare, a reluat Jamie povestea, aplecându-se hotărât înainte, moment în care lumina slabă a focului i-a

conturat profilul în auriu. Și lucrul acela nu s-a mai apropiat de el, ci a rămas locului, privindu-l. Și Gavin a început să meargă cu spatele, pentru că nu a mai îndrăznit să întoarcă spatele acelei apariții. A mers cu spatele, împiedicându-se și alunecând, temându-se în fiecare moment că se va prăbuși în vreo prăpastie sau în josul unei văi și își va frânge gâtul, dar temându-se mai mult să îi întoarcă spatele acelui lucru rece. N-a fost în stare să spună cât timp a mers astfel, ci doar că îi tremurau picioarele de oboseală, când, într-un târziu, a zărit o geană de lumină prin negură și și-a văzut căsuța și lumânarea de la fereastră. A strigat de bucurie și s-a repezit spre ușă, dar arătarea rece a fost mai iute și s-a strecurat pe lângă el, așezându-se între el și ușă. Soția lui stătuse de veghe așteptându-l, iar când l-a auzit strigând, a ieșit degrabă în cadrul ușii. El i-a strigat să nu iasă, ci, pentru numele Domnului, să aducă o amuletă pentru a alunga acea *tannasq*. Iute ca gândul, ea a înșfăcat oala de noapte de sub pat și o rămurică de mirt, legată cu un șnur împletit în roșu și negru, pe care o pregătise pentru a binecuvânta vacile.

A aruncat apa peste tocurile ușii, iar lucrul rece a sărit în sus, încălecând buiandrugul. Gavin s-a năpustit pe dedesubt, a închis și a încuiat ușa și a rămas în brațele soției până în zori. Au lăsat lumânarea să ardă toată noaptea, iar după aceea, Gavin Hayes nu a mai ieșit niciodată din casă după apusul soarelui, decât după ce a plecat să lupte pentru prințul *Tearlach*.

Până și Duncan, care cunoștea povestea, a oftat când Jamie a încheiat-o. Ian și-a făcut cruce, apoi, conștient de ceea ce făcuse, a privit în jur, dar nimeni nu păruse să-i observe gestul.

— Iar acum, Gavin a pătruns în beznă, a spus Jamie încet. Dar nu-l vom lăsa să zacă într-un pământ nesfințit.

— Dar au găsit vaca? a întrebat Fergus, care era un tip extrem de practic.

Jamie a ridicat o sprânceană spre Duncan, care i-a răspuns:

— Da, sigur că da. În dimineața următoare, au găsit bietul animal cu copitele pline de noroi și pietre, privind înnebunit și cu spume la bot, dar și cu pântecul umflat, gata să crape. Și-a plimbat privirea de la mine spre Ian, apoi spre Fergus. Gavin a spus că arăta de parcă ar fi fost gonit până în iad și înapoi.

— Iisuse! a exclamat Ian, după care a luat o gură sănătoasă de bere, iar eu l-am imitat.

În colțul sălii, băutorii făceau încercări să cânte o strofă din „Căpitanul Tunt”, izbucnind de fiecare dată în hohote neajutorate.

Ian și-a așezat cana pe masă.

— Ce li s-a întâmplat? a întrebat el, având o expresie tulburată pe chip. Mă refer la soția lui Gavin și la fiul său.

Ochii lui Jamie i-au întâlnit pe ai mei, apoi el m-a atins cu mâna pe coapsă. Fără să mi se spună, mi-am dat seama ce se întâmplase cu familia Hayes. Dacă nu ar fi fost curajul și intransigența lui Jamie, același lucru mi s-ar fi întâmplat și mie, dar și fiicei noastre, Brianna.

— Gavin nu a putut afla, a răspuns Jamie cu glas scăzut. Nu a mai avut vești de la soție – probabil că a murit de foame ori a fost izgonită pentru a muri de frig. Fiul lui a fost pe câmpul de bătălie de la Culloden. Ori de câte ori în celula noastră era azvârlit cineva, Gavin îl întreba: „Poate ai văzut un băiat îndrăzneț pe nume Archie Hayes, cam atât de înalt?” Și Jamie a întins palma la un metru și jumătate de podea, imitând gestul lui Hayes. „Un băiat de vreo paisprezece ani”, spunea el, „cu un kilt verde și cu o broșă mică, aurită”. Dar nu a apărut niciodată vreunul care să fie sigur că îl văzuse – viu sau căzut ori alergând pentru a-și salva viața.

Jamie a mai luat o gură de bere și a rămas cu ochii ațintiți spre doi ofițeri britanici care intraseră și se așezaseră într-un colț. Afară se întunecase, astfel că erau în afara serviciului. Din cauza căldurii, cei doi își desfăcuseră jabourile. Am observat că purtau doar arme de corp, care sclipeau pe sub tunici; aproape negre în lumina slabă, cu excepția momentelor când, atinse de lumină, sclipeau roșiatic.

— Câteodată spera ca băiatul să fi fost capturat și exilat, a spus Jamie. La fel ca fratele lui.

— Asta trebuie să apară undeva în documente, am spus eu. S-au păstrat asemenea liste?

— Da, a spus Jamie, încă urmărindu-i pe soldați. În colțul gurii i-a apărut un surâs amar. O asemenea listă mi-a salvat viața după lupta de la Culloden, când m-au întrebat cum mă cheamă înainte de a mă ucide, pentru a-mi adăuga numele pe ea. Însă un om precum Gavin nu ar fi avut cum să vadă lista morților întocmită de englezi. Și, chiar dacă ar fi putut să afle, nu cred că

ar fi vrut. Mi-a aruncat o privire scurtă. Ai dori să știi sigur, dacă ar fi vorba de copilul tău?

Am scuturat din cap, iar el mi-a zâmbit discret și m-a strâns de mână. La urma urmelor, copilul nostru era în siguranță. Jamie și-a ridicat cana și a golit-o, apoi i-a făcut semn servitoarei.

Fata ne-a adus mâncarea, ținându-se departe de masă pentru a se feri de Rollo. Animalul stătea nemișcat sub masă, cu capul scos spre sală și cu coada grea peste labele picioarelor mele, dar ochii lui gălbui erau larg deschiși, pândind orice mișcare. A urmărit-o pe fată cu atenție, iar ea s-a îndepărtat agitată, cu privirea ațintită spre el, până când a ajuns la o distanță sigură de el.

Văzând toate acestea, Jamie a aruncat o privire curioasă spre așa-zisul câine.

— Nu-i este foame? Să cer un pește pentru el?

— A, nu, unchiule, l-a asigurat Ian. Rollo pescuiește ca să-și asigure mâncarea.

Jamie a ridicat brusc din sprâncene, dar s-a mulțumit să dea rar din cap și, cu ochi la Rollo, a luat o farfurie de stridii fripte de pe tavă.

— Ce păcat! a spus Duncan, care era deja beat. Stătea rezemat moale de zid, iar umărul fără braț îi stătea mai ridicat decât celălalt, ceea ce îi dădea o înfățișare ciudată, ca de cocoșat. Ce păcat că un om atât de bun ca Gavin a avut parte de un asemenea sfârșit!

Cu un aer lugubru, a dat din cap, mișcându-l încoace și-ncolo, de parcă ar fi fost limba unui clopot de îngropăciune.

— Naufragiat și rămas singur într-un tărâm străin, nu are nici familie care să-l jelească – spânzurat ca orice nemernic, pentru a fi îngropat în pământ nesfințit. Și fără niciun cânt de îngropăciune pentru el!

A ridicat cana și, cu oarecare greutate, a dus-o spre gură. A sorbit cu sete și a lăsat-o pe masă cu un pocnet înfundat.

— Ei bine, *trebuie* să aibă parte de un *caithris*!

S-a uitat cu un aer războinic la Jamie, la Fergus și la Ian.

— De ce nu?

Jamie nu se îmbătase, dar nici perfect treaz nu era. I-a surâs lui Duncan și a ridicat cana în semn de salut.

— Chiar, de ce nu? a spus. Numai că va trebui să cânți tu, Duncan. Niciunul dintre ceilalți nu l-a cunoscut pe Gavin, iar eu nu știu să cânt. Dar voi striga alături de tine.

Măsurându-ne pe toți cu ochi injectați, Duncan a dat din cap ca un capelmaistru. Fără să ne prevină, și-a aruncat capul pe spate și a scos un urlet îngrozitor. Eu am tresărit pe scaun și am vărsat jumătate de cană de bere în poală. Ian și Fergus, care mai auziseră lamentații în gaelică, nici nu s-au clintit.

În sală, oamenii au împins băncile înapoi, sărind în picioare alarmați și ducând mâinile spre pistoale. Făcând ochii cât cepele, femeia de la bar s-a aplecat peste tejghea. Rollo s-a trezit și a scos un mârâit exploziv, după care a privit nedumerit în jur arătându-și colții.

— *Tha sinn cruinn a chaoidh ar caraid*, *Gabhainn Hayes*, a rostit Duncan cu glas bubuitor, pe un ton baritonal. Știam destulă gaelică pentru a traduce asta drept: „Ne aflăm aici pentru a plânge și a striga spre cer pierderea prietenului nostru, Gavin Hayes!”

— *Èisd ris*! a intervenit Jamie.

— *Rugadh e do Sheumas Immanuel Hayes agus Louisa N’ic a Liallainn an am baile Chill-Mhartainn ann an sgire Dhun Domhnuill*, *anns a bhliadhnasechd ceud deug agus a haon*! „A fost născutul lui Seaumais Emmanuel Hayes și al Louisei Maclellan, în satul Kilmartin din parohia Dodanil, în Anul Domnului Nostru una mie șapte sute unu!”

— *Èisd ris*!

De astă dată, Fergus și Ian i s-au alăturat lui Jamie, repetând în cor cuvintele pe care le-am tradus aproximativ prin: „Ascultați-l”.

Rollo nu a părut să manifeste interes față de versuri sau de refren; a rămas cu urechile blegi, lipite de cap, iar ochii lui gălbui au dat să se închidă, devenind niște fante înguste. S-a scărpinat la cap ca să se liniștească și apoi s-a întins din nou, murmurând blesteme lupești în barbă.

Dându-și seama că nu erau amenințați de nimic și fără îndoială plictisiți de eforturile vocale ale băutorilor din colț, oamenii din sală s-au liniștit și au urmărit acel spectacol. Când Duncan ajunsese să rostească numele oilor pe care le avusese Gavin Hayes înainte de a-și urma stăpânul la Culloden, mulți dintre oamenii de la mesele învecinate s-au alăturat cu

entuziasm corului, lovind cu cănile în tăbliile meselor și strigând *Èisd ris*! fără a avea idee ce însemnau acele cuvinte, ceea ce era bine pentru noi.

Mai beat ca oricând, Duncan i-a țintuit pe soldații de la masa apropiată cu o privire încărcată de ură, în timp ce sudoarea i se scurgea pe față.

— *A Shasunnaich na galladh*, *'olc a thig e dhuibh fanaid ar bàs gashaich*. *Gun toireadh an diabhul fhein leis anns a bhàs sibh*, *direach do Fhirinn*! „Câini de englezi, mâncători de carne de mort! Rău vă priește să râdeți și să vă bucurați la moartea unui bărbat curajos! Fie ca diavolul să vă ia în ghearele lui în ceasul morții voastre și să vă ducă drept în iad!"

Ian s-a cam albit auzind acele cuvinte, iar Jamie i-a aruncat lui Duncan o privire severă, dar amândoi au strigat *Èisd ris*! alături de restul mulțimii.

Cuprins brusc de inspirație, Fergus s-a ridicat și a mers cu pălăria în mână printre mese, iar oamenii mânați de emoție sau de bere, au aruncat bucuroși monede în ea pentru privilegiul ce li se oferea de a se alătura acelor invective.

Rezistam la băutură ca mai toți bărbații, dar aveam o vezică a udului mai mică. Simțindu-mi mintea învârtejită de zgomot și de mirosuri, dar și de alcool, m-am ridicat și m-am îndepărtat de masă, am trecut prin mulțime și am ajuns în aerul proaspăt al înserării.

Cu toate că soarele apusese deja, încă era sufocant de cald. Însă afară era mai mult aer și de el se bucurau mult mai mulți oameni.

După ce am scăpat de presiunea interioară, respirând adânc, m-am așezat pe butucul de tocat carne din fața tavernei. Seara era senină, iar luna în creștere, sclipitoare, își arunca lumina argintie peste marginea portului. Căruța noastră se afla în apropiere, doar un contur al ei fiind vizibil în lumina care venea dinspre ferestrele tavernei. Cadavrul lui Gavin Hayes, înfășurat într-un lințoliu, probabil că se afla în ea. Am rămas încredințată că se bucurase de acel *caithris* al lui.

În tavernă, incantația lui Duncan se încheiase. O voce de tenor, nesigură din cauza băuturii, însă oricum plăcută, cânta ceva cunoscut, care domina discuțiile celor dinăuntru.

Spre Anacreon din ceruri, în gloria-i curată,

Câțiva copii ai armoniei o cerere-au trimis:
Ca sfetnic să le fie, inspirator pentru a lor artă!
Și grecul antic le-a răspuns:
„Și flaut, și viori, la fel ca orice voci,
Să nu rămână niciodată mute!
Vă dau numele meu și vă inspir în veci.”

Glasul celui care cânta a șovăit dureros când a rostit: „Și flaut, și viori la fel ca orice voci”, însă a reușit să continue cu hotărâre, în ciuda râsetelor celor care îl ascultau. Am zâmbit ironic în sinea mea când a ajuns la ultimele patru versuri:

Și-n plus, la fel ca mine, v-aș dori să îmbinați,
Mirtul lui Venus cu-al lui Bachus vinaț!

Am ridicat cana drept salut spre sicriul pe roți, murmurând încet ultimele două versuri ale cântecului, odată cu cel care le cânta:

Și flutură înc-acel steag cu stele drag nouă
Peste cei liberi din lumea asta nouă?

Mi-am golit cana și m-am așezat, rămânând nemișcată, așteptând ieșirea bărbaților.

2. În care întâlnim o fantomă

— Zece, unsprezece, doisprezece... și două, și șase... o liră, opt șilingi, șase penny și două sferturi de penny! Fergus a lăsat să cadă ultima monedă în săculețul din pânză, a tras șnurul și i-a înmânat-o ceremonios lui Jamie. Și trei nasturi, dar îi păstrez eu, a adăugat el și s-a bătut cu palma peste buzunarul hainei.

— Ai vorbit cu patronul despre masa noastră? m-a întrebat Jamie, cântărind săculețul.

— Da, l-am asigurat eu. Mai am patru șilingi și șase penny, plus ce a strâns Fergus.

Fergus a zâmbit cu modestie, iar dinții lui pătrățoși au sclipit în lumina slabă ce venea pe fereastra tavernei.

— Înseamnă că avem banii trebuincioși pentru înmormântare, a spus el. Îl ducem acum pe domnul Hayes la preot sau așteptăm până mâine-dimineață?

Stând la marginea curții hanului, Jamie s-a încruntat spre căruță.

— Nu cred că preotul e treaz la ora asta, a spus el, aruncând o privire spre luna care răsărea. Și totuși...

— Aș prefera să nu-l luăm cu noi, am zis eu. Nu vreau să fiu răutăcioasă, am adăugat drept scuză. Dar dacă o să dormim în pădure... mirosul...

Nu era din cale afară de puternic, dar, după duhoarea de fum din tavernă, în apropierea căruței era perceptibil un miros aparte. Gavin nu avusese parte de o moarte ușoară, iar ziua fusese toridă.

— Mătușa Claire are dreptate, a spus Ian, ducându-și fără să vrea degetele la nas. Nu e cazul să atragem sălbăticiuni.

— Dar nici nu-l putem lăsa aici pe Gavin! a protestat Duncan, scandalizat de un asemenea gând. Cum adică? Să-l lăsăm întins pe treptele hanului, învelit în giulgiu, ca pe un copil abandonat și înfășat în câteva cârpe?

S-a legănat în mod alarmant, pentru că băutura îi afectase capacitatea de a-și menține echilibrul.

Am văzut că Jamie a zâmbit amuzat, iar lumina lunii a strălucit alb pe rădăcina nasului.

— Nu, a spus el. Nu-l lăsăm aici.

A plimbat punguța cu bani dintr-o mână în cealaltă, făcând monedele să scoată clinchete, apoi, hotărându-se, a vârât-o în buzunar.

— O să-l înmormântăm chiar noi, a spus el. Fergus, vrei să te duci până la grajdul de colo și să cumperi o cazma foarte ieftină?

•

Drumul scurt până la biserică, pe străzile tăcute din Charleston, a fost mai puțin demn decât cel parcurs de un cortegiu funerar obișnuit, punctat de lamentațiile lui Duncan, care a insistat să repete părțile mai interesante ale ceremoniei.

Jamie a condus căruța încet, îndemnând când și când caii; Duncan a mers bălăbănindu-se pe lângă unul dintre ei, cântând cu glas răgușit și ținându-se strâns de căpăstrul lui, în vreme ce Ian a pășit alături de celălalt cal pentru a-l împiedica să meargă

prea repede. Eu și Fergus am mers în urma căruței cu expresii demne pe chipuri. Fergus ducea cazmaua abia cumpărată pe un umăr, de parcă ar fi făcut „prezentați arma”, și murmura predicții sumbre privind posibilitatea de a ne petrece noaptea în temniță pentru tulburarea liniștii publice în Charleston.

Din fericire, biserica se înălța izolată pe o stradă tăcută, la o oarecare distanță de cea mai apropiată casă. Asta era bine, pentru că voiam să scăpăm neobservați, dar în cimitir era întuneric, pentru că nu exista nicio torță sau vreo lumânare care să străpungă bezna.

Magnoliile mari aveau crengile plecate deasupra porții, dar frunzele lor pieloase stăteau pleoștite de căldură, iar un șir de pini, plantați acolo pentru a da umbră și oarece adăpost ziua, blocau orice licărire a stelelor sau a lunii, ceea ce arunca cimitirul într-o beznă ca de… da, de criptă.

Mersul pe jos prin aerul cu parfum de tămâie de la pinii încinși de soare mi-a dat senzația că dădeam deoparte draperii din catifea neagră; straturi nesfârșite de mirosuri înțepătoare și sufocante. Nimic nu putea fi mai departe de puritatea rece din Highlands decât atmosfera înăbușitoare din sudul Americii. Cu toate acestea, pe sub zidurile întunecate din cărămidă pluteau fuioare delicate de negură și mi-am dorit ca amintirea poveștii spuse de Jamie să nu fie chiar atât de pregnantă.

— Găsim noi un loc. Duncan, tu rămâi aici și ții caii!

Jamie a coborât de pe capră și m-a luat de un braț.

— O să găsim un locșor bun lângă zid, a spus el, îndrumându-mă spre poartă. Eu și Ian o să săpăm și tu ne ții lumina, iar Fergus va sta de pază.

— Și Duncan? am întrebat, aruncând o privire peste umăr. E în siguranță acolo?

Scoțianul era invizibil, silueta lui înaltă și deșirată se topise în pata de culoare mai deschisă alcătuită din cai și căruță, dar îl puteam auzi bolborosind.

— El va fi bocitorul principal, a spus Jamie, în glasul căruia am perceput amuzamentul. Englezoaico, atenție la cap! M-am aplecat instinctiv pe sub creanga unei magnolii; nu mi-am dat seama dacă Jamie putea vedea în întunericul acela deplin ori dacă se lăsa condus de instinct, dar nu-l văzusem niciodată împiedicându-se de ceva, indiferent cât de beznă ar fi fost.

— Nu crezi că o să observe cineva un mormânt proaspăt?

De fapt, în cimitir nu era chiar întuneric total; după ce am trecut de magnolii, am distins formele nedeslușite ale pietrelor de mormânt, părând lipsite de substanță, dar sinistre, pentru că de la baza lor, năpădită de iarbă, se ridicau firicele de negură.

Am simțit gâdilături în tălpi când am mers cu fereală printre pietrele de mormânt. Mi s-a părut că simt valuri mute de reproș ridicându-se de sub pământ pentru necuviința de a tulbura liniștea morților. M-am zgâriat la un picior când am trecut pe lângă o piatră de mormânt și mi-am mușcat limba, înăbușindu-mi impulsul de a-i cere iertare celui îngropat acolo.

— Cred că da. Jamie mi-a eliberat brațul și a scotocit prin buzunarele hainei. Dar dacă preotul a vrut bani ca să-l înmormânteze pe Gavin, nu cred că se va osteni să-l dezgroape degeaba, nu?

Tânărul Ian a apărut brusc în întuneric alături de mine, făcându-mă să tresar.

— Unchiule Jamie, e loc liber lângă zidul dinspre nord, a șoptit el, deși era evident că nu se afla nimeni în preajmă ca să îl audă.

— E cam întuneric, nu?

Glasul i-a trădat neliniștea. Ian băuse aproape la fel de mult ca Jamie și ca Fergus, dar, deși alcoolul îi făcuse pe vârstnici să aibă un umor sumbru, asupra lui avusese un efect deprimant.

— Da, e. Am o bucată de lumânare pe care am luat-o de la tavernă; așteaptă puțin.

Foșnetele mi-au sugerat că Jamie căuta cremenea și cutia cu iască.

Întunericul care învăluia totul în jur m-a făcut să mă simt ca și cum nu aș mai fi avut trup, devenind și eu o fantomă. Am ridicat ochii și am văzut stele, atât de puțin vizibile în aerul greu, încât nu aruncau deloc lumină pe pământ, ci doar creau senzația de distanță imensă și de depărtare infinită.

— E ca priveghiul de Paște. Glasul lui Jamie a sunat slab, însoțit de sunetele cremenii lovite. Am asistat odată la slujbă, la Notre-Dame din Paris. Fii atent, Ian, ai un bolovan în față!

Un bufnet și un geamăt reținut au anunțat că Ian descoperise obstacolul, dar cu întârziere.

— În biserică era întuneric, a continuat Jamie, dar oamenii care veneau la slujbă cumpărau lumânări mici de la babele aflate la ușă. Era ceva ca aici – mai curând am perceput decât

am văzut mișcarea unei mâini spre cer –, un spațiu mare deasupra, într-o tăcere care-ți făcea urechile să țiuie, și oameni strânși de-o parte și de alta.

Deși era foarte cald, tremuram fără să vreau ascultând acea descriere, care mi-a evocat imaginea morților din jurul nostru, îngrămădindu-se unul lângă altul, așteptând reînvierea iminentă.

— Și atunci, când credeam că nu mai pot suporta liniștea și mulțimea, dinspre ușă s-a auzit glasul preotului. *Lumen Christi*![7] a strigat el, și ajutoarele lui au aprins lumânarea mare pe care o avea în mână. Apoi ei au luat lumină de la lumânarea lui și s-au împrăștiat pe intervale, dând la rândul lor lumină credincioșilor din biserică.

Aproape că i-am văzut mâinile, luminate slab de scânteile mărunte scoase de bucata de cremene.

— Apoi, biserica a prins viață în lumina dată de o mie de mici flăcări, dar acea primă lumânare a fost cea care a străpuns bezna.

Sunetele produse de frecarea pietrei au încetat, iar el și-a retras mâna strânsă căuș care protejase flacăra abia născută. Flacăra a crescut și i-a luminat fața de jos, poleindu-i conturul pomeților și al frunții și umbrindu-i orbitele adânci ale ochilor.

A ridicat lumânarea și s-a uitat la pietrele care marcau mormintele, ciudate ca un cerc din pietre în picioare.

— *Lumen Christi*! a spus el încet, înclinându-și capul spre un pilon din granit în vârful căruia era o cruce, *et requiescat in pace*[8], amice.

Tonul pe jumătate zeflemitor dispăruse din glasul lui; a rostit acele cuvinte cu deplină seriozitate, iar eu m-am simțit imediat ciudat de liniștită, ca și cum o prezență care veghea se retrăsese.

Mi-a zâmbit, apoi mi-a întins lumânarea.

— Englezoaico, caută o bucată de lemn ca să facem o torță, mi-a zis el. Eu și Ian o să săpăm cu rândul.

•

Nu mai eram agitată, dar stând cu torța în mână sub un pin și urmărindu-i pe Ian cel Tânăr și pe Jamie, cu spinările dezgolite

---

[7] „Lumina lui Hristos” (în latină, în orig.) (n. tr.).

[8] „Odihnește-te în pace!” (în latină, în orig.) (n. tr.).

transpirate și săpând cu rândul groapa care se adâncea, tot mă simțeam ca un jefuitor de morminte.

— Studenții la medicină obișnuiau să plătească oameni pentru a fura cadavre proaspăt îngropate în cimitirele parohiale, am spus eu, întinzându-i batista mea destul de murdară după ce, gemând de efort, Jamie s-a săltat afară din groapă. Doar așa puteau face disecții.

— Făceau asta? a întrebat Jamie. Și-a șters sudoarea de pe față și mi-a aruncat o privire scurtă și ironică. Sau o fac acum?

Din fericire, era prea întuneric pentru ca Ian să-mi poată vedea chipul îmbujorat. Nu era prima gafă pe care o făcusem și probabil că nici nu avea să fie ultima, dar mai toate scăpările de acel fel erau urmate doar de o privire nedumerită, asta, dacă erau luate în seamă. Pur și simplu, nimeni nu s-ar fi gândit vreodată că acela era adevărul.

— Îmi închipui că o fac acum, am recunoscut.

Am tremurat puțin la gândul de a avea în față un cadavru proaspăt exhumat și neconservat, încă mânjit de pământul mormântului său pângărit. Nici cadavrele îmbălsămate, întinse pe o suprafață din inox, nu erau prea plăcute, dar forma în care se prezentau ținea la o oarecare distanță realitatea morții.

Încercând să alung din nări mirosuri, imaginate sau amintite, am expirat puternic pe nas. Când am inspirat, nările mi-au fost invadate de mirosurile de pământ umed și de smoală fierbinte de la torța mea, dar și de unul mai slab și răcoros, cel viu, venind dinspre coroanele pinilor de deasupra capului.

— Mai primesc cadavre de săraci și infractori din temnițe.

Chiar dacă nu înțelegea, Ian cel Tânăr, care auzise schimbul de cuvinte, a profitat de prilej pentru a se opri o clipă ca să-și șteargă sudoarea și, rezemat în coada cazmalei, a spus:

— După ce a fost arestat, tata mi-a povestit cândva că l-au dus la Edinburgh și l-au ținut în Tolbooth. A stat în celulă cu alți trei oameni. Unul dintre ei era bolnav de oftică și tușea groaznic, ținându-i treji pe ceilalți și noaptea, și ziua. Apoi, într-o noapte, tusea a încetat și ceilalți și-au dat seama că murise. Tata a zis că erau atât de obosiți, încât n-au reușit decât să rostească un *Tatăl nostru* pentru sufletul lui și apoi au adormit. Ian a făcut o pauză și s-a frecat la nas, care îl mânca. Tata s-a trezit brusc în clipa în care cineva l-a prins de picioare, iar altcineva, de brațe și l-au ridicat. A dat din picioare și a strigat, iar cel care îl

apucase de brațe s-a speriat și i-a dat drumul, așa că tata și-a spart capul căzând pe podeaua de piatră. S-a ridicat în șezut, s-a frecat la cap și apoi a văzut un doctor de la spital și doi bărbați pe care îi adusese cu el pentru a căra cadavrul în camera de disecție.

Amintindu-și povestea, Ian a zâmbit cu gura până la urechi și și-a șters sudoarea care îi năpădise fața.

— Tata zicea că nu și-a dat seama cine s-a speriat mai rău, el sau oamenii care îl socotiseră mort. A mai spus că doctorul a lăsat impresia că îi pare rău, fiindcă ar fi fost un specimen interesant, mai ales că nu avea un picior.

Jamie a râs și și-a întins brațele pentru a alunga amorțeala din umeri. Având fața și torsul mânjite de pământul roșiatic, părul legat la spate cu o batistă care îi acoperea fruntea arăta la fel de rău ca un jefuitor de morminte.

— Da, știam povestea, a spus el. După aceea Ian a susținut că toți doctorii erau niște vârcolaci și nu a mai vrut să aibă de-a face cu vreunul.

Mi-a zâmbit; eu fusesem doctor – chirurg – în timpul meu, dar acolo treceam doar drept o vindecătoare, pricepută la ierburi de leac.

— Din fericire, eu nu mă tem de vârcolacii mici, a comentat el și s-a aplecat să mă sărute scurt.

Buzele lui erau fierbinți și miroseau a bere. Am observat picături de sudoare prinse în firele cârlionțate de pe pieptul lui, și sfârcurile, ca niște muguri întunecați în lumina scăzută. Un tremur, care nu avea nicio legătură cu răcoarea sau cu ciudățenia locului în care ne aflam, m-a fulgerat pe spinare. Jamie a văzut asta și m-a privit drept în ochi. A respirat adânc și în aceeași clipă am fost conștientă de strânsoarea corsetului și de greutatea sânilor prin țesătura îmbibată în sudoare.

Jamie s-a mișcat ușor și a încercat să-și aranjeze pantalonii care îl strângeau.

— La naiba! a exclamat în șoaptă.

A coborât ochii și s-a întors, având pe buze un zâmbet ușor îndurerat.

Nu mă așteptasem la așa ceva, dar am recunoscut situația cât se poate de bine. Chiar dacă era ciudat, fiorul dorinței carnale reprezenta o reacție obișnuită la prezența morții. Soldații o simțeau în liniștea de după o bătălie; la fel și doctorii

care cunosc ce este sângele și zbaterea. Probabil că Ian se exprimase mai corect decât socoteam eu când se referise la doctori ca la niște vârcolaci.

Jamie m-a atins pe spate și am tresărit, pentru că din torță au căzut scântei. Mi-a luat-o din mână și mi-a făcut semn spre cel mai apropiat mormânt.

— Englezoaico, stai jos, mi-a zis. N-ar trebui să rămâi prea mult în picioare.

Îmi fracturasem tibia în timpul naufragiului și, deși mă vindecasem repede, încă aveam dureri.

— N-am nimic.

Cu toate astea, m-am dus spre lespedea de pe mormânt și l-am atins în trecere. Radia arșiță, dar pielea dezgolită era răcoroasă, pentru că sudoarea se evaporase. I-am simțit mirosul.

I-am aruncat o privire și am văzut pielea de găină apărută în locul unde îl atinsesem. Am alungat imaginea noastră dispărând în întuneric pentru o împreunare orbească în iarba tăvălită și pe pământul dezgolit și am înghițit în sec.

Mâna lui a zăbovit pe cotul meu când m-a ajutat să mă așez pe piatră. Rollo stătea întins alături, gâfâind, și câteva picături de salivă au sclipit în lumina torței. Animalul și-a îndreptat spre mine ochii gălbui și ușor înclinați.

— Nici să nu te gândești, am spus eu, sfredelindu-l cu privirea. Mușcă-mă și o să-ți vâr pe gât un pantof până o să te sufoci!

— Uaf! a făcut Rollo, dar foarte încet.

Și-a lăsat botul pe labe, dar a rămas cu urechile ciulite pentru a surprinde orice sunet.

Cazmaua a bufnit surd în pământul de la picioarele lui Ian, care s-a îndreptat de spate și și-a îndepărtat sudoarea de pe față cu o mișcare a mâinii, lăsând dâre întunecate pe obraz. A pufnit puternic și i-a aruncat o privire lui Jamie, rămânând cu limba atârnându-i într-un colț al gurii, mimând epuizarea.

— Da, cred că e îndeajuns de adâncă, i-a răspuns Jamie, dând din cap. Îl aduc imediat pe Gavin.

Având trăsăturile clar reliefate în lumina torței, Fergus s-a încruntat neliniștit.

— Ai nevoie de ajutor să cari mortul?

În glasul lui a răzbătut reținerea de a îndeplini acea corvoadă; cu toate astea, se oferise. Jamie i-a zâmbit ușor ironic.

— Mă descurc singur, a spus el. Gavin a fost o arătare de om. Totuși, vino cu torța ca să văd pe unde calc.

— Vin eu, unchiule! Cu umerii ciolănoși sclipind de sudoare, Ian cel Tânăr s-a grăbit să iasă din groapă. În caz că ai nevoie de ajutor, a adăugat el pe nerăsuflate.

— Ți-e teamă să rămâi în beznă? l-a întrebat Fergus cu sarcasm în glas.

Mi s-a părut că locul acela îl făcea să fie neliniștit; deși îl sâcâia uneori pe Ian, pe care îl socotea fratele lui mai mic, câteodată se purta cu evidentă cruzime față de el.

— Da, mi-e teamă, a spus Ian fără jenă. Ție nu?

Cu sprâncenele ridicate, Fergus a deschis gura să-i răspundă, apoi a închis-o și s-a întors fără nicio vorbă spre deschizătura întunecată a porții, pe unde Jamie dispăruse deja.

— Mătușă, nu ți se pare că ne aflăm într-un loc îngrozitor? a murmurat cu neliniște Ian, aflat alături de mine, ținându-se aproape cât am trecut printre pietrele de mormânt, urmând licărul torței pe care o purta Fergus. Îmi tot aduc aminte de povestea pe care a spus-o unchiul Jamie. Și, gândindu-mă că acum Gavin e mort, poate că lucrul acela rece... Cum să zic, crezi că ar putea... veni după el?

L-am auzit înghițind în sec după ce a rostit acele cuvinte și am simțit un deget de gheață atingându-mă exact la baza coloanei vertebrale.

— Nu, am spus eu, mai tare decât ar fi fost nevoie. L-am prins de braț, nu neapărat ca să mă sprijin, ci pentru a simți siguranța dată de soliditatea lui. Sigur că nu.

Avea pielea lipicioasă după ce sudoarea se evaporase, însă musculatura brațului său sub palma mea îmi dădea încredere. Prezența lui, pe jumătate vizibilă, mi-a amintit vag de Jamie; deși încă un adolescent slab și deșirat, era aproape la fel de înalt ca el și aproape la fel de puternic.

Am ieșit recunoscători în cercul de lumină răspândit de torța lui Fergus. Lumina tremurătoare a torței strălucea printre roțile căruței, aruncând umbre care se întindeau ca niște pânze de păianjen în praf. Pe drum era la fel de cald ca și în cimitir, dar aerul părea oarecum mai liber, mai ușor de respirat acolo, departe de coroanele sufocante ale copacilor.

Spre marea mea mirare, cocoțat pe capra căruței și stând aplecat moale ca o bufniță somnoroasă, cu capul între umeri, Duncan era încă treaz. Îngâna ceva în surdină, dar a tăcut când ne-a văzut. Îndelungata așteptare părea să-l fi trezit puțin din beție; a coborât destul de sigur pe picioare și a venit în spatele căruței pentru a-l ajuta pe Jamie.

Mi-am reținut un căscat. Aș fi fost foarte încântată să isprăvim cu acea îndatorire tristă și să ne vedem de drum pentru a ne odihni undeva, chiar dacă singurul pat la care îl puteam visa era unul dintr-un morman de frunze uscate.

— *Ifrinn an Diabhuil*! *A Dhia*, *thoir cobhair*![9]

— *Sacrée Vierge*![10]

Am ridicat capul brusc. Toți strigau, iar caii, speriați, au nechezat și s-au agitat disperați în piedicile de la picioare, făcând căruța să se clatine și să tresalte ca un gândac beat.

— Uaf! a făcut Rollo, ajuns alături de mine.

— Iisuse! a exclamat Ian, holbându-se spre căruță. Iisuse Hristoase!

M-am rotit spre direcția în care se uita el și am scos un țipăt. Pe platforma căruței am zărit o siluetă palidă, care se legăna odată cu ea. Nu am avut vreme să văd mai multe, pentru că imediat după aceea s-a dezlănțuit un adevărat iad.

Rollo și-a încordat picioarele din spate și s-a azvârlit prin întuneric cu un urlet, la care s-au adăugat strigătele scoase de Jamie și de Ian, plus un strigăt ascuțit al fantomei. Înapoia mea, am auzit blesteme în franceză, pentru că Fergus se întorcea în goană în cimitir, împiedicându-se și căzând peste morminte, pentru că nu vedea nimic pe întuneric.

Jamie scăpase torța din mână; aceasta pâlpâia și sfârâia în praful drumului, amenințând să se stingă. M-am lăsat în genunchi și am ridicat-o, după care am suflat asupra ei, pentru că eram disperată să o mențin aprinsă.

Corul de răcnete și de urlete a sporit în intensitate, iar eu m-am ridicat cu torța în mână și l-am văzut pe Ian luptându-se cu Rollo, în încercarea de a-l ține departe de siluetele neclare, care se agitau în mijlocul unui nor de praf.

— *Arrête*, *espèce de cochon*![11]

---

[9] „Fir-ar iadul al diavolului! Dumnezeu să ne ajute!” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

[10] „Sfântă Fecioară!” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

[11] „Stai, ticălosule!” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

Fergus a apărut în goană din întuneric, având în mână cazmaua după care se dusese.

Cum avertismentul lui nu a fost luat în seamă, a făcut un pas în față și, folosindu-se doar de mâna pe care o avea, l-a lovit pe intrus în cap cu un dangăt surd. Apoi s-a rotit spre Ian și Rollo.

— Taci și tu! s-a răstit Fergus la câine, amenințându-l cu cazmaua. Taci imediat, fiară tâmpită, altfel îți scot creierii!

Arătându-și colții înspăimântător de mari, gest pe care l-am interpretat drept „tu și mai cine?”, Rollo a mârâit, dar a fost împiedicat să declanșeze un adevărat balamuc de Ian, care și-a înfășurat mâinile în jurul gâtului câinelui, împiedicând astfel orice alte replici.

— De unde a apărut și *ăsta*? a întrebat Ian, plin de uimire.

Încercând să se uite la silueta celui căzut fără să-i dea drumul lui Rollo, și-a lungit gâtul.

— Din iad, a spus imediat Fergus. Și îl invit să se întoarcă acolo neîntârziat.

Tremura de șoc și de oboseală; lumina s-a reflectat slab pe cârligul de la capătul mâinii lipsă când și-a dat o buclă de păr negru care îi căzuse peste ochi.

— Nu vine din iad, ci de la spânzurătoare. Nu l-ai recunoscut?

Scuturându-și pantalonii de praf, Jamie s-a ridicat încet. Respira sacadat și era murdar de țărână, dar părea nevătămat. Și-a luat batista care îi căzuse și, ștergându-și fața, a privit în jur.

— Unde-i Duncan?

— Aici sunt, *Mac Dubh*, s-a auzit vocea din fața căruței. Animalele nu-l plăceau pe Gavin, iar acum sunt agitate rău pentru că și-or fi închipuit că el a înviat. Păi și eu m-am speriat nițel, a adăugat el cu sinceritate. L-a măsurat cu neplăcere pe intrusul întins pe pământ și a bătut ușor cu palma pe gât unul dintre cai, care se zbuciuma. Hei, *luaidh*[12], nu-i decât un prostănac, liniștește-te, bine?

Îi întinsesem torța lui Ian și îngenuncheasem ca să văd ce pățise vizitatorul nostru. Nu mare lucru, pentru că începuse să se miște. Jamie avusese dreptate; era bărbatul care scăpase de spânzurătoare. Era tânăr, în jur de treizeci de ani, musculos și bine clădit, iar părul blond îi era încâlcit de sudoare și de praf.

---

[12] „Scumpule!” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

Emana o duhoare de temniță, la care se adăuga mirosul înțepător și greu provocat de teamă. Nici nu era de mirare.

Mi-am vârât mâna sub brațul lui și l-am ajutat să se ridice în șezut. A gemut, a dus o mână la cap și a mijit ochii în lumina torței.

— Ești teafăr? l-am întrebat eu.

— Vă mulțumesc din inimă, doamnă, îmi revin eu.

Avea un accent ușor scoțian și o voce profundă și plăcută.

Cu buza de sus înălțată cât să-și arate amenințător colții, Rollo și-a vârât botul la subsuoara vizitatorului, a adulmecat, după care și-a retras capul și a strănutat exploziv. Strânși în jurul bărbatului, noi am izbucnit în râs amuzați și încordarea a mai slăbit o vreme.

— De când stai în căruță? l-a întrebat Duncan cu glas poruncitor.

— De la mijlocul după-amiezii. Omul s-a ridicat greoi în genunchi și s-a clătinat puțin, ceea ce sugera că fusese lovit zdravăn. Și-a atins din nou capul și s-a crispat. Of, Iisuse! M-am târât până aici după ce franțuzul l-a înălțat în ștreang pe sărmanul Gavin.

— Dar înainte de asta unde te-ai ascuns?

— Sub căruța de lângă spânzurătoare. Era singurul loc în care mi-am închipuit că nu mă vor căuta.

S-a ridicat chinuitor de greu în picioare, a închis ochii pentru a-și păstra echilibrul, apoi i-a deschis. În lumina torței erau de un verde-deschis, culoarea mării puțin adânci. S-a uitat pe rând la fiecare dintre noi, apoi a rămas cu ochii îndreptați spre Jamie. A făcut o plecăciune, având grijă să nu-și scuture capul.

— Stephen Bonnet. Sluga dumneavoastră, domnule.

Nu a încercat să întindă mâna drept salut, și nici Jamie nu a făcut asta.

— Domnul Bonnet.

Lipsit de orice expresie, Jamie l-a salutat cu o mișcare din cap. Așa cum arăta, purtând doar pantalonii umezi și murdari, nu mi-am dat seama cum a reușit să pară conducătorul nostru, dar asta s-a întâmplat. L-a măsurat pe vizitator din cap până în picioare, înregistrând fiecare amănunt al înfățișării lui.

Bonnet era ceea ce oamenii de la țară ar fi numit „bine făcut”, deoarece era înalt, cu pieptul puternic, ciolănos, dar atrăgător în felul lui. Avea câțiva centimetri mai puțin decât Jamie, dar a

rămas bine înfipt pe picioare, echilibrat, cu mâinile pe jumătate strânse pumn, parcă pregătit pentru o nouă confruntare.

Judecând după nasul puțin strâmb și după o cicatrice mică în colțul gurii, omului nu-i erau străine încăierările. Micile imperfecțiuni nu afectau cu nimic impresia generală de magnetism animalic; era genul de bărbat care le atrăgea pe femei cu ușurință. Pe *unele* femei, m-am corectat eu, când mi-a aruncat o privire gânditoare.

— Pentru ce faptă ai fost condamnat, domnule Bonnet? l-a întrebat Jamie. Și el stătea destul de relaxat, dar într-o stare de alertă semănând cu atitudinea lui Bonnet. Asta mi-a evocat aspectul unor câini care, cu urechile lăsate pe spate, se măsoară din ochi înainte de a hotărî dacă să lupte sau nu.

— Contrabandă, a spus Bonnet.

Jamie nu a zis nimic, ci și-a înclinat puțin capul. A ridicat o sprânceană întrebător.

— Și piraterie.

Lui Jamie i-a zvâcnit un mușchi de lângă gură; o încercare nereușită de a zâmbi ori o tresărire involuntară de teamă?

— Și ai ucis pe cineva când ai comis faptele de care vorbești, domnule Bonnet?

Jamie a rămas impasibil, starea de alertă fiind trădată doar de ochi. *Gândește-te de două ori*, spuneau ochii lui. *Ori poate de trei ori*.

— Doar pe cei care au încercat să mă ucidă.

Vorbele au venit firesc, pe un ton aproape nepăsător, dar contrazis de mâna pe care a strâns-o pumn pe lângă corp.

Mi-a dat seama că Bonnet se simțea ca în fața unui judecător și a juraților, lucru care sigur i se mai întâmplase cândva. Nu avea cum să știe că, la fel ca el, nici noi nu ne simțeam îndemnați să ne apropiem de soldații garnizoanei.

Jamie l-a privit încă un moment pe Bonnet, studiindu-l atent în lumina pâlpâitoare a torței, apoi a dat din cap și s-a retras jumătate de pas.

— Du-te, atunci, a spus el încet. Nu te vom împiedica.

Bonnet a inspirat adânc și sonor. Am observat că trupul i s-a relaxat, iar umerii au coborât pe sub cămașa ieftină din pânză.

— Mulțumesc, a spus el. Și-a șters fața și a mai respirat o dată adânc. Și-a plimbat ochii de la Fergus la Duncan. Dar n-ați vrea să mă ajutați?

Duncan, care se liniștise auzind cuvintele lui Jamie, a pufnit surprins.

— Să ajutăm? Un hoț?

Bonnet a întors capul în direcția lui Duncan. Cercul de fier îi era ca o linie întunecată în jurul gâtului, creând ciudata impresie că avea capul tăiat și că acesta plutea la câțiva centimetri deasupra umerilor.

— Ajutați-mă, a repetat el. În noaptea asta, drumurile vor fi înțesate de soldați care mă vânează. A făcut un gest spre căruță. Dacă vreți, mă puteți trece în siguranță pe lângă ei. S-a întors din nou spre Jamie, s-a îndreptat de spate și și-a încordat umerii. Domnule, vă implor să mă ajutați, în numele lui Gavin Hayes, care mi-a fost prieten, așa cum v-a fost și dumneavoastră – și ca hoț, așa cum sunt și eu!

Rămași pe gânduri, bărbații l-au studiat în tăcere. Fergus a aruncat o privire scurtă spre Jamie; el trebuia să decidă.

După ce l-a măsurat îndelung pe Bonnet, Jamie s-a întors spre Duncan.

— Ce părere ai, Duncan?

Acesta s-a uitat la fel de lung la Bonnet și, în cele din urmă, a dat aprobator din cap.

— De dragul lui Gavin, a spus el, apoi s-a întors spre poarta boltită a cimitirului.

— Bine, a spus Jamie.

A oftat și și-a dat o șuviță de păr după ureche.

— Ajută-ne să-l îngropăm pe Gavin, i-a spus omului, și după aceea vom pleca.

•

O oră mai târziu, mormântul lui Gavin a devenit un dreptunghi de pământ proaspăt răscolit, întunecat față de nuanțele de verde ale ierburilor care îl înconjurau.

— Trebuie să îi scriem numele, a spus Jamie.

Cu mare greutate, folosindu-se de vârful pumnalului, a scrijelit literele numelui și data nașterii și a morții pe o bucată de piatră cu suprafața netedă. Eu am luat funingine de pe torță și, cu degetul, am umplut literele zgâriate cu ea, făcând astfel un însemn de mormânt grosolan, dar lizibil, iar Ian a fixat piatra într-un mic tumul din pietricele. Deasupra acelui monument minuscul, Jamie a așezat rămășița de lumânare pe care o luase de la tavernă.

Am rămas toți în jurul mormântului, cu o atitudine stângace, neștiind cum să ne luăm rămas-bun de la Gavin. Jamie și Duncan stăteau alături, privind în pământ. Sigur își luaseră rămas-bun de la mulți camarazi după Culloden, chiar dacă ceremonia fusese mai sărăcăcioasă.

Într-un târziu, Jamie i-a făcut un semn din cap lui Fergus, care a luat o creangă uscată de pin și, aprinzând-o de la torța mea, s-a aplecat și a atins mucul lumânării.

— *Requiem aeternam dona ei*, *et lux perpetua luceat ei*…, a spus Jamie încet.

„Odihnă eternă i s-a dat lui, Doamne, și fie ca lumina eternă să strălucească asupra lui”. Ian cel Tânăr a repetat cuvintele cu o expresie solemnă pe fața luminată de torță.

Fără niciun cuvânt, ne-am întors și am ieșit din cimitir. În urma noastră, flacăra lumânării a rămas dreaptă, fără să pâlpâie în aerul greu și neclintit, ca lampa din altarul unei biserici pustii.

•

Luna se afla sus pe cer când am ajuns la punctul de control militarizat din afara zidurilor orașului. Era doar o lună pe jumătate, dar arunca suficientă lumină ca să vedem drumul de pământ, bătătorit de căruțe, care se întindea în fața noastră, suficient de lat pentru a permite trecerea a doua vehicule unul pe lângă celălalt.

Întâlniserăm câteva asemenea puncte de control pe drumul dintre Savannah și Charleston, majoritatea păzite de soldați care ne făcuseră semn să mergem mai departe fără a se mai deranja să verifice permisele de liberă circulație pe care le obținuserăm în Georgia. Punctele de control aveau sarcina de a intercepta mărfuri de contrabandă, dar și slujitorii sub contract sau sclavii fugari.

Chiar murdari și neîngrijiți, de cele mai multe ori trecuserăm neobservați; puțini călători arătau mai bine decât noi. Fergus și Duncan nu aveau cum să fie slugi sub contract, pentru că erau infirmi, iar prestanța lui Jamie nu putea fi ascunsă; chiar dacă hainele îi erau sărăcăcioase, nimeni nu l-ar fi luat drept servitor.

Însă în acea noapte lucrurile stăteau altfel. La punctul de control erau opt soldați, nu doar doi, ca de obicei, și toți erau vigilenți și înarmați. Muschetele au sclipit în lumina lunii și apoi s-a auzit un strigăt din întuneric:

— Stați! Numele și treburile voastre!

Un felinar a apărut la cincisprezece centimetri de fața mea, orbindu-mă o clipă.

— James Fraser, în drum spre Wilmington, cu familia și slujitorii.

Jamie a vorbit calm și mâinile nu i-au tremurat când mi-a întins hățurile pentru a scoate permisele din buzunarul hainei.

Străduindu-mă să par obosită și nepăsătoare, am rămas cu capul plecat. Firește, eram obosită – aș fi fost în stare să mă întind pe marginea drumului ca să dorm –, dar nicidecum nu eram nepăsătoare. Care era pedeapsa pentru înlesnirea fugii unui condamnat la spânzurătoare? O picătură de sudoare mi s-a rostogolit sinuos pe ceafă.

— Ați văzut pe cineva pe drumul pe care veniți, domnule?

Acel „domnule” a venit cu destule rezerve; starea jalnică a hainei lui Jamie și rochia mea se vedeau clar în lumina gălbuie a felinarului.

— O caleașcă doar, care ne-a depășit, venind dinspre oraș, dar cred că ați văzut-o deja, a răspuns Jamie.

Sergentul i-a răspuns printr-un icnet, verificând permisele cu atenție și mijindu-și ochii în întuneric pentru a ne număra și a vedea dacă semnalmentele corespundeau.

— Ce mărfuri transportați?

A înapoiat permisele, făcându-i semn unuia dintre subordonați să cerceteze căruța. Fără să vreau, am tras de hățuri, iar caii au pufnit și și-au scuturat capetele. Jamie m-a atins cu piciorul, dar nu s-a uitat la mine.

— Mici lucruri casnice, a răspuns el cu același calm. Jumătate de căprioară și un sac cu sare, drept provizii. Și un cadavru.

Soldatul care se întindea ca să dea deoparte coviltirul s-a oprit brusc. Sergentul a ridicat ochii și s-a uitat aspru la noi.

— Un ce?

Jamie a luat hățurile de la mine și le-a înfășurat liniștit în jurul încheieturii. Cu coada ochiului l-am văzut pe Duncan retrăgându-se discret spre întunericul pădurii; cu priceperea lui de fost hoț de buzunare, Fergus se făcuse deja nevăzut.

— Cadavrul omului care a fost spânzurat azi după-amiază. L-am cunoscut; am cerut aprobarea colonelului Franklin să îl duc la neamurile lui din Nord. De aceea dorim să călătorim noaptea, a adăugat el cu delicatețe.

— Am înțeles.

Sergentul i-a făcut semn celui cu felinarul să se apropie mai mult. S-a uitat lung și gânditor la Jamie, a mijit ochii și a dat din cap.

— Vă țin minte, a spus el. I-ați strigat ceva la sfârșit. Prieten, da?

— L-am cunoscut. În urmă cu câțiva ani.

Fără să-și dezlipească ochii de la Jamie, sergentul i-a făcut un semn din cap subordonatului său.

— Griswold, aruncă o privire!

Griswold, care avea probabil vreo paisprezece ani, a trădat o lipsă vizibilă de entuziasm față de acel ordin, dar a ridicat pânza groasă și a îndreptat felinarul spre podeaua căruței. Făcând un efort, am reușit să nu întorc capul pentru a privi.

Un cal a fornăit și a dat brusc din cap. Dacă trebuia să plecăm în goană de-acolo, caii ar fi avut nevoie de câteva secunde pentru a urni căruța din loc. L-am auzit pe Ian, aflat în spatele meu, foindu-se și ducând mâna spre bâta din hicori așezată în spatele caprei.

— Da, domnule, e un cadavru, a anunțat Griswold. Într-un giulgiu.

Cu un aer de ușurare, a lăsat pânza coviltirului să cadă și a expirat puternic pe nări.

— Pune-ți baioneta și împunge cadavrul! a spus sergentul, rămânând cu ochii spre Jamie.

Cred că eu am scos un sunet fără să vreau, pentru că sergentul și-a mutat privirea spre mine.

— Îmi veți murdări, căruța, s-a opus Jamie. Omul e aproape copt după ce a stat o zi întreagă în soare.

Impacientat, sergentul a pufnit.

— Atunci, împunge-l în picior. Hai odată, Griswold!

Cu o reținere vizibilă, Griswold și-a fixat baioneta și, ridicându-se pe vârfurile picioarelor, a început să pipăie ușor podeaua căruței. În spatele meu, Ian a început să fluiere încet. Un cântec gaelic, al cărui titlu era „Dimineață vom muri”, ceea ce mi s-a părut a fi o dovadă flagrantă de lipsă de gust.

— Nu, domnule, e mort-mort. Părând ușurat, Griswold s-a lăsat înapoi pe călcâie. Am împuns foarte tare și nu s-a clintit.

— Bine, atunci. Făcând un gest brusc cu mâna pentru a-l trimite de acolo pe tânărul soldat, sergentul a dat din cap spre

Jamie. Mergeți mai departe, domnule Fraser! Dar v-aș sfătui ca în viitor să vă alegeți mai atent prietenii.

Am văzut degetele lui Jamie albindu-se pe hățuri, însă s-a înălțat puțin și și-a așezat tricornul mai bine pe cap. A plescăit din buze, iar caii au pornit brusc, lăsând în urmă o pală de praf care a plutit în lumina felinarului.

Întunericul a părut să ne înghită după atât de multă lumină; în ciuda lunii, nu am putut vedea aproape nimic. Noaptea ne-a înconjurat. Am trăit senzația de ușurare a unui animal care și-a găsit un refugiu sigur și, cu toate că arșița era apăsătoare, am respirat mai ușor.

Nimeni nu a scos nicio vorbă decât după ce am parcurs aproape patru sute de metri.

— Ești rănit, domnule Bonnet? a întrebat Ian în șoaptă, care s-a auzit totuși, în ciuda huruitului căruței.

— Da, blestematul acela de copil m-a împuns în coapsă. Glasul lui Bonnet s-a auzit slab, dar plin de calm. Slavă lui Hristos că s-a retras înainte ca sângele să îmbibe giulgiul. Morții nu sângerează.

— Ești rănit rău? Să vin acolo să arunc o privire?

M-am răsucit. Bonnet îndepărtase acoperământul din pânză și se ridicase în șezut, o siluetă palidă în întuneric.

— Nu, vă mulțumesc, doamnă. Mi-am legat strâns ciorapul în jurul piciorului și cred că e de-ajuns.

Începusem să văd ceva mai bine pe întuneric; am observat sclipirea părului blond, semn că își ținea capul plecat pentru a termina de legat rana.

— Ce crezi, vei putea merge?

Jamie a îndemnat caii să meargă la pas și s-a întors pentru a-l privi pe oaspetele nostru. Deși ospitalitatea n-a lipsit din tonul vocii lui, era limpede că prefera să scape cât de curând posibil de acea povară primejdioasă.

— Nu prea ușor, asta e sigur. Îmi pare foarte rău, domnule.

Bonnet era conștient de dorința noastră de a ne debarasa de el. Cu oarecare greutate, s-a târât pe podeaua căruței, ridicându-se pe genunchiul teafăr înapoia caprei. Restul corpului era invizibil pe întuneric, dar am simțit mirosul de sânge, ceva mai izbitor decât cel stătut pe care îl răspândea giulgiul lui Gavin.

— Domnule Fraser, am o sugestie. Peste vreo cinci kilometri, ajungem la drumul numit Ferry Trail. La un kilometru și jumătate de răspântie, un alt drum duce spre coastă. E doar un soi de făgaș de roți, dar practicabil. Ne va duce până la marginea unui râu care curge spre mare. Acolo vor amara niște asociați de-ai mei în mai puțin de o săptămână; dacă îmi dați ceva din provizii, îi pot aștepta în destulă siguranță, iar dumneavoastră vă puteți continua drumul fără să mă mai suportați.

— Asociați? Vrei să spui pirați?

Din glasul lui Ian a răzbătut o oarecare doză de precauție. După ce fusese răpit din Scoția de pirați, nu le mai atribuia unor asemenea oameni imaginea romantică, tipică pentru un flăcău de cincisprezece ani.

— Asta depinde de felul cum vezi lucrurile, a spus Bonnet, părând amuzat. Bineînțeles, guvernatorii Carolinelor așa îi consideră, dar negustorii din Wilmington și din Charleston îi văd cu alți ochi.

Jamie a pufnit.

— Contrabandiști, da? Și cu ce se ocupă acești asociați ai dumitale, domnule?

— Cu orice aduce un preț care să merite riscul transportului. Amuzamentul nu dispăruse din glasul lui Bonnet, dar acum era vorba despre o notă de cinism. Vreți ceva drept recompensă pentru ajutorul pe care mi l-ați dat? Se poate aranja.

— Nu vreau nimic, a spus Jamie cu răceală în glas. Am făcut-o pentru Gavin Hayes și pentru mine. Nu doresc recompensă pentru un astfel de serviciu.

— Domnule, n-am vrut să vă jignesc.

Bonnet a înclinat capul spre noi.

— Nici n-am luat-o drept jignire, a spus scurt Jamie.

A scuturat hățurile și le-a înfășurat din nou, dar pe cealaltă mână.

După acea măruntă confruntare, discuțiile au lâncezit, deși Bonnet a continuat drumul stând în genunchi înapoia noastră, uitându-se peste umărul meu spre drumul întunecat din față. Nu am mai întâlnit soldați; nimic nu se mișca, nici măcar o adiere nu clintea frunzele copacilor. Nimic nu tulbura tăcerea nopții de vară în afara fâlfâitului câte unei păsări nocturne sau a țipetelor vreunei bufnițe.

Sunetele înfundate scoase de copitele cailor când loveau în drumul prăfuit și scârțâitul și huruitul căruței au început să mă ademenească spre somn. Am încercat să rămân dreaptă pe capră, să urmăresc umbrele copacilor de pe marginea drumului, dar m-am pomenit înclinându-mă treptat spre Jamie și, în ciuda eforturile mele disperate, legănarea mă toropea, iar pleoapele mi se închideau.

Jamie a trecut hățurile în mâna stângă și, punându-și brațul drept pe după umărul meu, mi-a rezemat capul de umărul lui. Ca întotdeauna, m-am simțit în siguranță când l-am atins. M-am lăsat moale cu obrazul de stofa prăfuită a hainei lui și am căzut imediat în acea picoteală neliniștită dată de combinația dintre epuizarea deplină și neputința de a te întinde.

La un moment dat, am deschis ochii și am văzut silueta înaltă și slăbănoagă a lui Duncan Innes mergând alături de căruță cu pașii lui de om al dealurilor, cu capul aplecat, de parcă ar fi fost cufundat în gânduri. Apoi i-am închis la loc și am căzut într-un somn în care amintirile de peste zi s-au amestecat cu fragmentele incomplete ale viselor. Am visat un sconcs uriaș dormind sub masa din tavernă, trezindu-se pentru a se alătura corului care cânta „Steagul înstelat”, apoi un cadavru legănându-se, care a ridicat alene capul și a zâmbit cu ochi pustiiți… M-am trezit și am constatat că Jamie mă scutura.

— Englezoaico, ai face mai bine să te strecori în spate și să stai întinsă, mi-a spus el. Te legeni în somn. N-aș vrea să aluneci și să te trezești în drum.

Încuviințând cu ochii lipiți de somn, m-am cățărat cu stângăcie peste capră și, schimbând locul cu Bonnet, mi-am găsit un culcuș pe podeaua căruței, alături de Ian cel Tânăr, care dormea.

Podeaua mirosea a umed și nu numai. Ian își făcuse o pernă dintr-un pachet de carne de căprioară recent tranșată și se învelise cu pielea încă netăbăcită a animalului. Rollo se descurcase ceva mai bine, lăsându-și comod botul îmblănit peste burta lui Ian. Eu, una, am ales drept pernă sacul din piele în care se afla sare. Pielea netedă era dură sub obraz, dar măcar nu mirosea urât.

Scândurile mișcătoare ale căruței nu puteau fi numite cu niciun chip comode, dar ușurarea pe care am simțit-o pentru că puteam sta întinsă cât eram de lungă se dovedea atât de

copleșitoare, încât abia dacă am simțit zgâlțâielile și hurducăturile. M-am rostogolit pe spate și am privit spre imensitatea neguroasă a cerului din sud, înțesată de stele luminoase. *Lumen Christi*, am gândit eu și m-am simțit liniștită la gândul că Gavin Hayes își găsea drumul spre căminul lui la lumina cerului, după care am adormit buștean.

N-aș fi putut spune cât am dormit, învăluită într-un strat amețitor de căldură și de extenuare. Când ritmul de mers al căruței s-a schimbat, m-am trezit înotând spre pojghița conștiinței, înecată de sudoare.

Bonnet și Jamie discutau cu glasurile controlate ale bărbaților care găsiseră calea înțelegerii dincolo de stângăcia primului contact.

— Ați spus că m-ați salvat pentru Gavin Hayes și pentru dumneavoastră, tocmai rostea Bonnet. Avea glasul moale, abia audibil din cauza zgomotului produs de roți. Ce ați vrut să sugerați, domnule? Și vă rog să mă iertați că pun o asemenea întrebare.

Jamie nu i-a răspuns pe dată; aproape că am adormit din nou până să vorbească, dar, în cele din urmă, răspunsul lui a venit plutind imaterial în aerul cald și întunecat.

— Nu cred că ai dormit mult noaptea trecută, adevărat? Știind ce avea să ți se întâmple peste o zi?

Bonnet a râs slab, nu tocmai amuzat.

— Aveți mare dreptate, a spus el. Nu prea cred că voi uita curând asta.

— Nici eu. Jamie le-a spus încet ceva cailor în gaelică și, drept reacție, aceștia au rărit pasul. Am trecut și eu printr-o asemenea noapte, știind că a doua zi aveam să fiu spânzurat. Și totuși am trăit, grație cuiva care a riscat mult pentru a mă salva.

— Am înțeles, a șoptit ușor Bonnet. Așadar, sunteți un *asgina ageli*, adevărat?

— Da? Și ce înseamnă asta?

Am auzit cum frunze și crengi se frecă de laturile căruței și am simțit mirosul de sevă și de verdeață devenind mai puternic. Ceva ușor mi-a atins fața: frunze, care cădeau de sus. Caii au încetinit, iar ritmul de înaintare al căruței s-a schimbat considerabil, deoarece roțile treceau peste o suprafață denivelată. Pătrunseserăm pe drumul prost care ducea spre pârâul despre care vorbise Bonnet.

— *Asgina ageli* este o expresie folosită de sălbaticii roșii – cei din neamul Cherokee, din munți; am aflat asta de la unul pe care l-am avut cândva drept călăuză. Înseamnă „jumătate de fantomă”, adică o persoană care ar fi trebuit să moară, dar a rămas pe pământ; o femeie care a supraviețuit unei boli mortale, un bărbat căzut în mâinile dușmanilor care scapă cu viață. Ei spun că un *asgina ageli* stă cu un picior pe pământ și cu celălalt în lumea spiritelor. Le poate vorbi spiritelor și îi vede pe nunnahee – pitici.

— Pitici? Seamănă cu zânele noastre?

Jamie părea surprins.

— Ceva de felul ăsta. Bonnet și-a mutat greutatea de pe un picior pe altul și capra a scârțâit când s-a întins. Indienii spun că nunnahee trăiesc în stâncile munților și ies de acolo ca să îi ajute pe oameni în vreme de război sau când apar alte rele.

— Chiar așa? Seamănă cu poveștile care se spun în Highlands din Scoția – cele despre Vechii Oameni.

— Întocmai. Bonnet a părut să se amuze. Mda, din câte am auzit despre scoțienii din Highlands, nu se prea poate face o deosebire între ei și indienii roșii, în ceea ce privește felul de a se purta.

— Asta e o prostie, a spus Jamie, fără să se arate deloc jignit. Sălbaticii roșii mănâncă inimile dușmanilor, cel puțin așa am auzit. Eu prefer o farfurie de terci ca lumea.

Stupefiat, Bonnet a scos un sunet care i-a trădat mirarea.

— Sunteți din Highlands? Ei, atunci aș spune că, pentru un barbar, mie mi-ați părut a fi foarte civilizat, domnule, l-a asigurat el pe Jamie, râzând tremurător.

— Vă sunt deosebit de recunoscător pentru părerea amabilă, domnule, i-a răspuns Jamie, la fel de politicos.

Glasurile lor s-au stins în scârțâitul ritmic al roților și am adormit din nou, astfel că nu am mai auzit restul discuției.

•

Când ne-am oprit, luna coborâse mult peste copaci. M-au trezit mișcările lui Ian cel Tânăr, care trecea amețit de somn peste loitrele căruței ca să îl ajute pe unchiul lui să se ocupe de cai. Am scos capul afară și am văzut un curs lat de apă care curgea prin dreptul malurilor înalte din lut și mâl întărit, râul fiind o strălucire întunecată, presărată cu pete argintii în locurile unde apa se vălurea și pe pietrele din apropierea malurilor.

Dovedind nepăsarea tipică celor din Lumea Nouă, Bonnet îl numise pârâu, dar pentru mai toți oamenii obișnuiți cu navigația, el trecea drept un râu mare.

Bărbații se mișcau încoace și-ncolo în întuneric, făcându-și treburile și vorbind în surdină doar atunci când era necesar. Se deplasau cu o lentoare neobișnuită, părând să se topească în noapte, devenind lipsiți de substanță din cauza extenuării.

— Englezoaico, du-te și găsește-ți un loc de dormit, mi-a spus Jamie, oprindu-se un moment ca să mă sprijine în timp ce coboram din căruță. Trebuie să îi dau niște provizii oaspetelui nostru și să-l văd plecat, să bușumăm caii și să-i lăsăm să pască.

Temperatura scăzuse prea puțin de la căderea nopții, însă aerul părea mai proaspăt acolo, în apropierea apei, și asta m-a făcut să mă simt oarecum înviorată.

— Nu pot să adorm decât după ce mă spăl, am zis, trăgându-mi corsetul rochiei de pe sâni. Mă simt groaznic.

Părul mi se lipise de tâmple de sudoare și aveam pielea murdară și iritată. Apa întunecată părea rece și îmbietoare. Trăgându-se și el de haine, Jamie a aruncat o privire melancolică spre râu.

— N-aș putea spune că-ți găsesc vreo vină. Dar să fii atentă, Bonnet spune că pe mijloc râul e suficient de adânc pentru a permite trecerea unui ketch, plus că suferă influența mareei; asta înseamnă că poți nimeri într-un curent puternic.

— O să rămân în apropiere de mal. Am arătat spre aval, unde o ieșitură a terenului marca un meandru al râului, iar sălciile sclipeau argintiu în lumina lunii. Vezi locșorul acela? Acolo ar trebui să existe un bazin ceva mai adânc.

— Da. Cum ți-am spus, ai grijă, a zis el și m-a strâns de cot în semn de rămas-bun.

Când m-am întors să plec, o siluetă mare și palidă a apărut în fața mea; oaspetele nostru, cu un crac al pantalonilor pătat de sângele înnegrit și uscat.

— La dispoziția dumneavoastră, doamnă, a spus, făcând o plecăciune adâncă și respectuoasă, în ciuda rănii de la picior. Îmi permiteți să-mi iau rămas-bun?

Stătea mai aproape de mine decât mi-aș fi dorit, dar mi-am reprimat impulsul de a face un pas înapoi.

— Chiar te rog, am spus și am înclinat capul spre el, dându-mi peste cap o șuviță de păr care îmi atârna peste ochi. Mult noroc, domnule Bonnet!

— Vă mulțumesc pentru urare, doamnă! mi-a răspuns el încet. Dar eu am descoperit că un bărbat își făurește propriul noroc. Noapte bună, doamnă!

A mai făcut o plecăciune, s-a întors și s-a îndepărtat șchiopătând vizibil, asemenea unei fantome de urs rănit.

Curgerea râului ascundea mai toate sunetele obișnuite ale nopții. Am văzut un liliac sclipind printr-o porțiune de apă luminată de lună, căutând insecte prea mici pentru a fi văzute și dispărând apoi în noapte. Chiar dacă prin întunericul din preajmă pândeau alte animale, era liniște.

Aflat în apropiere, Jamie și-a dres glasul.

— Mda, am rezerve față de acest om, a spus el, ca și cum ar fi răspuns la o întrebare pe care nu o pusesem. Vreau să sper că, ajutându-l, m-am dovedit doar slab de inimă, și nu slab de cap.

— La urma urmelor, nu-l puteai lăsa să moară în ștreang, am spus eu.

— Ba da, aș fi putut face asta, a replicat el, fapt ce m-a surprins.

A observat că am ridicat privirea spre el și mi-a zâmbit, buzele fiindu-i abia vizibile în întuneric.

— Coroana nu-l alege *întotdeauna* pe omul nepotrivit pentru a-l spânzura, englezoaico, a spus el. De cele mai multe ori, omul prins în ștreang își merită soarta. Și n-aș vrea să cred că am ajutat un ticălos să scape nepedepsit. A dat din umeri, apoi și-a ridicat părul căzut peste față. Mda, bine că s-a terminat. Du-te și îmbăiază-te, englezoaico; o să vin la tine imediat ce voi putea.

M-am ridicat pe vârful picioarelor ca să îl sărut și am simțit că zâmbea. Limba mea i-a atins gura drept invitație și, drept răspuns, el mi-a mușcat buza de jos.

— Mai poți rămâne trează puțin, englezoaico?

— Cât e nevoie, l-am asigurat. Dar grăbește-te, auzi?

•

Am văzut o porțiune cu iarbă deasă la marginea ieșiturii de sub sălcii. M-am dezbrăcat încet, bucurându-mă de senzația răcoroasă a adierii purtate de apă printre pânza umedă a cămășii și prin ciorapi și de eliberarea finală când ultimele

articole de îmbrăcăminte au căzut la pământ, lăsându-mă goală în noapte.

Am pătruns cu atenție în apă. Era uimitor de răcoroasă – chiar rece, spre deosebire de aerul încins al nopții. Terenul de sub tălpi era cu precădere nămol, care lăsa loc unui nisip fin la mai puțin de un metru de mal.

Deși era un râu care suferea influența mareelor, ne aflam suficient de departe în amonte, astfel că apa era proaspătă și dulce. Am băut și mi-am spălat fața, îndepărtând praful din gâtlej și din nas.

Am intrat în apă până la talie, ținând seama de avertismentul lui Jamie despre gropi și curenți. După căldura copleșitoare a zilei și îmbrățișarea sufocantă a nopții, senzația de răcorire a pielii a venit ca o ușurare nemaipomenită. Am luat în căușul palmelor apa rece și mi-am spălat fața și sânii; picăturile care se scurgeau în josul pântecului mă gâdilau rece între picioare.

Am simțit presiunea slabă a mareei venind în amonte, împingând apa înspre pulpele mele, îndemnându-mă să mă îndrept spre mal. Dar încă nu eram pregătită să mă întorc pe mal. Nu aveam săpun, însă am îngenuncheat și mi-am spălat părul în apa limpede și întunecată, apoi mi-am frecat corpul cu nisipul fin până când mi-am simțit pielea curată și lucind. În cele din urmă, m-am cocoțat pe un prag stâncos și m-am întins languroasă ca o sirenă în lumina lunii, căldura aerului și piatra încinsă de soare devenind acum o plăcere pentru corpul meu răcorit. Mi-am pieptănat părul des cu degetele, împrăștiind stropi de apă în jur.

Mă simțeam foarte obosită, însă, în același timp, foarte vioaie, în acea stare pe jumătate conștientă în care gândirea se moleșește și micile senzații fizice se amplifică. Mi-am mișcat încet piciorul pe bucata de gresie, bucurându-mă de senzația de frecare ușoară, și mi-am plimbat ușor o mână peste partea interioară a coapsei, simțind cum pielea mi se înfioară la atingerea mea.

Sânii mi s-au înălțat în lumina lunii, domuri albe și reci, presărate cu picături limpezi de apă. Mi-am șters un sfârc și l-am urmărit cum s-a întărit de la sine, ca prin farmec.

Dacă mă gândeam bine, acela era un loc cu adevărat magic. Noaptea era tăcută și liniștită, dar atmosfera languroasă amintea de plutirea liberă în apa caldă a oceanului. Atât de

aproape de uscat, cerul era senin, iar stelele străluceau ca niște diamante, radiind o lumină sclipitoare, vie.

Un zvon de plescăituri m-a făcut să privesc în aval. Nimic nu se mișca pe suprafața apei, doar stelele scânteiau, surprinse ca niște licurici într-o pânză de păianjen.

În timp ce urmăream scena, în mijlocul râului a apărut un cap mare, de pe botul căruia apa șiroia. Era Rollo, în colții căruia se zbătea un pește; am zărit zbaterea și strălucirea solzilor doar scurtă vreme, cât el a scuturat energic din cap ca să frângă șira spinării peștelui. Uriașul câine a înotat alene spre mal, și-a scuturat blana câteva clipe și s-a îndepărtat, cu masa de seară legănându-i-se moale și lucioasă între fălci.

S-a oprit un moment pe malul celălalt și s-a uitat la mine, gulerul de blană a devenit o umbră întunecată ce-i încadra ochii gălbui și peștele sclipitor. Asta mi-a aminti de o creație a unui pictor adept al primitivismului, ceva din Rousseau, prin contrastul dintre sălbăticia desăvârșită și neclintirea deplină.

Apoi câinele a dispărut, iar pe malul celălalt au rămas doar copaci care ascundeau ceea ce se afla dincolo de ei. Și ce era acolo? m-am întrebat. Alți copaci, a răspuns partea logică a minții mele.

— *Mult* mai multe lucruri, am murmurat, privind spre întunericul încărcat de mistere. Civilizația – chiar aceea primitivă, cu care mă obișnuisem – nu ocupa decât o semilună mică la marginea continentului. La trei sute două zeci de kilometri de coastă, ajungeai dincolo de orice oraș sau fermă. Și dincolo de acel punct existau aproape cinci mii de kilometri… de ce? Sălbăticie, desigur, și pericole. Dar și aventură – plus libertate.

La urma urmelor, era o lume nouă, eliberată de frică și încărcată de bucurie, pentru că acum eu și Jamie eram împreună, pentru viața pe care o aveam în față. Despărțirea și tristețea se aflau în urma noastră. Nici măcar gândul la Brianna nu-mi provoca vreun regret cumplit – îmi era dor nespus și mă gândeam mereu la ea, dar știam că era în siguranță în timpul ei, și acea cunoaștere îi făcea absența mai ușor de suportat.

M-am întins pe spate pe stâncă, iar căldura acumulată în cursul zilei a radiat spre trupul meu, fericit doar pentru că era viu. În timp ce priveam, am văzut picăturile de apă uscându-se pe sâni, transformându-se într-o peliculă de umezeală, apoi

dispărând cu totul. Mici roiuri de țânțari zburau pe deasupra apei; nu-i puteam vedea, dar știam că erau acolo după plescăiturile produse de salturile unor pești, care ieșeau din apă ca să îi însface din aer.

Insectele fuseseră o pacoste permanentă. În fiecare dimineață îi examinam cu atenție pielea lui Jamie, culegând căpușe vorace și păduchi-de-lemn din cutele cărnii lui, și îi ungeam din plin pe ceilalți bărbați cu suc de mentă și frunze de tutun. Asta îi ajuta să nu fie mâncați de vii de țânțari, căpușe și alte insecte carnivore care pândeau din umbra pădurii abia atinse de soare, dar nu împiedica adevăratele hoarde de insecte să îi înnebunească prin gâdilături permanente în urechi, ochi, nas și gură.

Lucru destul de ciudat, cele mai multe insecte mă ocoleau cu totul. Ian spunea în glumă că mirosul puternic de ierburi care mă înconjura alunga insectele, dar eu credeam că era vorba de ceva mai mult – chiar și după ce făceam baie, insectele nu arătau vreo intenție de a mă sâcâi.

M-am gândit că asta ar putea fi o manifestare a ciudățeniei evolutive – așa am bănuit – care mă apăra acolo de răceli și de suferințe minore. Insectele însetate de sânge, ca și microbii, evoluau în strânsă legătură cu umanitatea și erau foarte sensibile la semnalele chimice subtile ale gazdelor. Venind din alt timp, eu nu transmiteam exact aceleași semnale și, prin urmare, insectele nu mă mai percepeau ca pe o pradă.

— Ori poate că Ian are dreptate și doar miros groaznic, am spus cu voce tare.

Mi-am înmuiat degetele în apă și am azvârlit câteva picături spre o libelulă, doar o umbră transparentă, având culorile șterse de întuneric, care se odihnea pe stânca mea.

Speram că Jamie se va grăbi. Să călătoresc în căruță alături de el, urmărindu-i mișcările corpului când mâna caii, să văd cum cade lumina pe conturul feței lui când vorbește și zâmbește, toate acestea erau de-ajuns ca să simt furnicături în palme de dorința de a-l atinge. Din cauza grabei de a ajunge la Charleston și a inhibițiilor mele legate de gesturi intime în auzul altor bărbați, nu mai făcuserăm dragoste de câteva zile.

O boare călduță a trecut pe lângă mine și toți perișorii de pe corp mi s-au zbârlit ușor. Acum nu mai exista nicio grabă și nu era nimeni aproape ca să ne audă. Am coborât o mână spre

curbura pântecului și spre pielea mai delicată dintre picioare. Unde sângele pulsa încet, în ritm cu bătăile inimii. Mi-am făcut palma căuș și am pipăit durerea umedă a dorinței ce trebuia satisfăcută.

Masându-mă ușor, am închis ochii și m-am bucurat de senzația de dorință crescândă.

— Unde naiba ești, Jamie Fraser? am murmurat.

— Aici, a venit răspunsul lui, cu glas gros.

Am tresărit și am făcut ochii mari. Stătea în râu, la doi metri de mine, în apa până la coapsă, cu mădularul rigid și întunecat profilat pe luciul palid al corpului. Avea părul lăsat liber, căzut pe umeri, încadrându-i chipul alb ca osul, și ochii lui mă fixau fără să clipească, precum ai câinelui-lup. O sălbăticie deplină, o neclintire desăvârșită.

Apoi Jamie s-a mișcat și a pornit spre mine, hotărât, dar încă reținut. Când m-a atins, coapsele lui erau reci ca și apa, dar după câteva secunde s-au încălzit și au început să dogorească. Sudoarea a apărut imediat în locurile în care m-a atins, iar umezeala mi-a răsărit din nou pe sâni, făcându-i să devină rotunzi și să se lipească de pieptul lui tare.

Apoi gura lui a găsit-o pe-a mea, iar eu m-am topit – aproape literal – în el. Nu-mi păsa cât de cald era și nici dacă umezeala de pe pielea mea era sudoarea mea sau a lui. Până și roiurile de insecte și-au pierdut importanța. Am ridicat coapsele, iar el s-a strecurat în mine solid și lunecos, rămășița lui de răcoare fiind anulată de fierbințeala mea, la fel ca metalul rece al unei săbii înmuiate în sânge fierbinte.

Palmele mi-au alunecat pe o peliculă de umezeală de pe curbura spatelui său, sânii mi s-au legănat, lovindu-se de pieptul lui, iar printre ei a pornit un firicel de sudoare care a lubrifiat frecarea dintre pântec și coapsă.

— Vai, ai gura la fel de lipicioasă și de sărată ca păsărica! a murmurat el și, cu limba, a început să guste mărgelele minuscule de sare de pe fața mea, ca niște aripi de fluture pe tâmplă și pe pleoape.

Abia dacă simțeam duritatea stâncii de sub mine. Căldura acumulată peste zi s-a înălțat și m-a pătruns, iar suprafața aspră mi-a zgâriat spatele și fesele, dar nu am luat asta în seamă.

— Nu mai pot aștepta, mi-a șuierat el la ureche.

— Atunci, nu mai aștepta, am spus și mi-am împletit picioarele strâns în jurul taliei lui, carne sudată de carne în scurta nebunie a dezintegrării.

— Am auzit că te poți topi de patimă, am zis, gâfâind slab, dar e ceva ridicol.

El și-a ridicat capul de pe sânul meu, scoțând un sunet slab când obrazul i s-a dezlipit de pielea mea. A râs și s-a tras încet în lateral.

— Dumnezeule, ce cald e! a spus el. Și-a dat peste cap părul scăldat în sudoare și a expirat puternic, încă suflând greu după efort. Cum reușesc oamenii să facă asta când e atât de cald?

— Cum am făcut-o și noi, i-am explicat.

Și eu abia respiram.

— Nu se poate, m-a contrazis cu siguranță în glas. Nu tot timpul. Ar muri.

— Ei, poate că o fac mai încet, am comentat eu. Ori o fac în apă. Ori așteaptă sosirea toamnei.

— Toamnă? Cred că n-aș vrea să trăiesc în Sud. La Boston e cald?

— În perioada asta a anului, da, l-am asigurat. Și cumplit de frig iarna. Sunt convinsă că te vei obișnui cu arșița. Și cu insectele.

A alungat un țânțar care încerca să i se așeze pe umăr și și-a mutat privirea de la mine la râu.

— Așa o fi. Sau poate nu, dar deocamdată…

M-a cuprins strâns în brațe și s-a rostogolit. Cu grația impresionantă a unui buștean pornit la vale, am căzut amândoi de pe stâncă și am ajuns în apă.

•

Răcoriți, am stat întinși pe stâncă, abia atingându-ne, iar ultimele picături de apă s-au evaporat de pe pielea noastră. Dincolo de râu, crengile sălciilor se legănau în apă, iar coroanele lor se profilau întunecate, având în fundal luna care apunea. Dincolo de sălcii se aflau kilometri și kilometri pătrați de pădure virgină, civilizația fiind în acele momente doar un pas făcut pe marginea continentului.

Jamie a văzut încotro mă uitam și mi-a ghicit gândul.

— Cred că se deosebește mult de ceea ce ai văzut aici ultima oară, așa e?

A făcut un semn cu capul spre frunzișul întunecat.

— Puțin. Mi-am împreunat o mână cu a lui. Cu degetul mare mi-a mângâiat încheieturile osoase ale degetelor. Atunci drumurile vor fi pavate; nu cu piatră, ci acoperite cu ceva neted și tare – inventat de un scoțian pe nume MacAdam, mai precis.

Amuzat, a pufnit ușor.

— Așadar, vor fi mulți scoțieni în America, da? Asta e bine.

L-am ignorat și am continuat să privesc spre umbrele tremurătoare ca și cum aș fi putut recrea orașele prospere care se vor înălța cândva acolo.

— Atunci vor fi mulți oameni de toate națiile. Tot pământul va fi colonizat, de aici și până în Vestul îndepărtat, într-un loc numit California. Dar deocamdată – și am tremurat puțin, în ciuda aerului cald și umed – există doar vreo cinci mii de kilometri de sălbăticie. Acum acolo nu există nimic.

— Ei, ba sunt mii de sălbatici însetați de sânge, a spus el cu convingere. Și pariez că sunt niște fiare feroce, asta e sigur.

— Mda, așa e, l-am aprobat. Cred că da.

Gândul acela mă tulbura. Știam, în mod teoretic și confuz, că pădurile erau locuite de indieni, urși și alte creaturi, dar acea idee generală fusese înlocuită brusc de percepția foarte clară că s-ar putea să întâlnim față în față – și pe neașteptate – un asemenea locuitor.

— Ce se va întâmpla cu ei? Cu indienii sălbatici? m-a întrebat Jamie curios, privind în întuneric la fel ca mine, parcă ar fi încercat să ghicească viitorul printre umbrele mișcătoare. Vor fi înfrânți și izgoniți, adevărat?

M-am trecut un nou fior și mi-am strâns degetele picioarelor.

— Da, așa va fi, am spus. Vor fi uciși mulți. Iar mulți alții vor fi luați prizonieri, vor fi întemnițați.

— Da, asta e bine.

— Depinde din ce punct de vedere privești lucrurile, am spus destul de sec. Presupun că indienii nu vor gândi astfel.

— Cred și eu, a spus el. Dar când un diavol sângeros încearcă să-mi ia scalpul, nu mă mai interesează prea mult punctul lui de vedere, englezoaico.

— Păi, nu-i poți învinui, am protestat eu.

— Ba eu pot, m-a asigurat el. Dacă vreo asemenea brută te scalpează, o voi învinui până la cer.

— A… hm, am făcut eu. Mi-am dres glasul și am abordat din nou subiectul. Ei bine, ce-ai spune dacă niște străini ar veni și ar

încerca să te ucidă și să te alunge de pe pământul pe care ai locuit dintotdeauna?

— Păi asta s-a întâmplat, a replicat el sec. Dacă n-ar fi făcut-o, acum aș fi tot în Scoția, nu?

— Așa… e, m-am bâlbâit eu. Dar vreau să spun că… ai lupta împotriva lor, în condițiile astea, nu?

A inspirat adânc, apoi a expirat cu putere pe nas.

— Dacă un dragon englez ar veni la mine acasă și m-ar supăra, a spus el răspicat, sigur că aș lupta împotriva lui. Nu aș șovăi câtuși de puțin să îl ucid. Dar nu i-aș tăia părul ca să-l flutur în aer și nici nu i-aș mânca părțile rușinoase. Nu, englezoaico, nu sunt un sălbatic.

— N-am spus că ești, am protestat eu. Am spus doar că…

— În plus, a adăugat el cu o logică de necombătut, n-am vrut să spun că o să omor vreun indian. Dacă își văd de treburile lor, nu-i voi deranja defel.

— Sunt convinsă că vor respira ușurați când vor afla asta, am șoptit, renunțând să mai aduc argumente.

Am rămas cuibăriți împreună în scobitura stâncii, transpirați și lipicioși, și am urmărit stelele. Pe neașteptate, m-am simțit cumplit de fericită și ușor îngrijorată. Oare acea stare de exaltare avea să dureze? Cândva, luasem în serios acel „în veci”, dar atunci eram mai tânără.

Cu voia Domnului, curând ne vom stabili undeva; vom găsi un loc în care să ne facem un cămin și o viață. Nu voiam nimic mai mult și totuși, în același timp, eram îngrijorată. Ne cunoșteam doar de câteva luni de când revenisem. Fiecare atingere, fiecare cuvânt era deopotrivă încărcat de amintiri și proaspăt datorită redescoperirii. Însă ce se va întâmpla când vom ști totul unul despre celălalt, trăind zi de zi într-o rutină de sarcini banale?

— O să te saturi de mine, ce crezi? a murmurat el. După ce ne stabilim undeva?

— Aceeași întrebare mi-o puneam și eu.

— Nu, a spus el, și am simțit zâmbetul care a însoțit acele cuvinte. Asta nu se va întâmpla, englezoaico!

— Dar de unde știi?

— N-am știut, a spus el. Înainte. Am fost căsătoriți trei ani și te-am dorit la fel de mult în ultima zi ca și în prima. Poate mai mult, a adăugat el încet, gândindu-se, ca și mine, la ultima oară când am făcut dragoste înainte de a mă trimite printre pietre.

M-am aplecat și l-am sărutat. Avea un gust proaspăt și curat, plus o aromă ușor înțepătoare de sex.

— Și eu.

— Atunci nu te mai chinui din pricina asta, englezoaico, și eu voi face la fel. Mi-a mângâiat părul, netezindu-mi buclele umede de pe frunte. Te-aș putea cunoaște o viață întreagă și te voi iubi mereu, așa cred. Și oricât de des aș face dragoste cu tine, tot m-ai surprinde foarte mult câteodată, așa cum ai făcut-o în noaptea asta.

— Serios? De ce, ce am făcut?

Mirată, am coborât privirea spre el.

— Ei… în fine. N-am vrut să spun că… adică…

Dintr-odată, a părut sfios și am remarcat că se încordase ușor.

— Îm?

I-am sărutat vârful urechii.

— Păi… când am venit, ce făceai… Vreau să zic… făceai ceea ce am crezut eu?

Pe întuneric, rezemată cu obrazul de umărul lui, am zâmbit.

— Presupun că depinde de ceea ce ai crezut, nu?

S-a ridicat într-un cot, iar pielea i s-a desprins de a mea cu un sunet slab. Punctul umed unde stătuse lipit de mine s-a răcit brusc. S-a rostogolit pe-o parte și mi-a surâs.

— Știi prea bine, englezoaico, ce am gândit.

I-am atins bărbia, umbrită de barba nerasă.

— Da. Și știi perfect de bine ce făceam, așa că de ce întrebi?

— Păi, eu… eu n-am crezut că femeile fac asta, atâta tot.

Luna era îndeajuns de strălucitoare ca să-i văd sprânceana înălțată.

— Ei bine, bărbații o fac, am spus eu. Ori cel puțin tu. Doar mi-ai spus asta – când erai în închisoare, ai zis că…

— Aia a fost altceva!

L-am văzut strâmbând din buze în încercarea de a decide ce să spună.

— Eu… cu alte cuvinte, nu aveam încotro. La urma urmelor, nu puteam fi…

— N-ai făcut-o și în alte rânduri?

M-am ridicat în capul oaselor și mi-am înfoiat părul umed cu mâinile, aruncându-i o privire peste umăr. Îmbujorarea nu se vedea în lumina lunii, dar am avut impresia că se făcuse cam roșu la față.

— Da, în fine, a mormăit el. Cred că da. Brusc, i-a venit un gând și, privindu-mă, a făcut ochii mari. Tu... ai făcut asta des?

Ultimul cuvânt a sunat ca un hârâit, așa că s-a văzut silit să-și dreagă glasul.

— Cred că depinde de ceea ce socotești tu „des”, am răspuns, lăsând ca din vocea mea să răzbată o oarecare asprime. Am fost văduvă doi ani, doar știi asta.

El și-a trecut un deget peste buze și m-a privit cu interes.

— Da, așa e. Doar că... ei bine, nu credeam că femeile fac asemenea lucruri, asta e tot. Fascinația crescândă îi întrecea uimirea. Poți termina? Fără un bărbat, asta voiam să spun.

Am izbucnit în râs, iar dinspre copacii din jur sunetul a reverberat, urmat de ecoul dinspre râu.

— Da, dar e mai plăcut cu un bărbat, l-am asigurat.

Am întins o mână și i-am atins pieptul. Am văzut cum pielea i se înfioară pe piept și pe umeri. S-a cutremurat ușor când mi-am plimbat un deget în jurul unui sfârc.

— Mult mai plăcut, am adăugat încet.

— Oh! a făcut el, părând fericit. Ei, asta-i bine, nu?

Era fierbinte – chiar mai fierbinte decât aerul lichid – și primul meu impuls a fost să mă retrag, dar nu i-am dat ascultare. Sudoarea a țâșnit imediat în locurile unde palmele lui se lipiseră pe pielea mea și a început să mi se prelingă pe gât.

— N-am mai făcut dragoste cu tine în felul ăsta, a spus el. Ca niște țipari, nu? Corpul tău alunecându-mi ușor dintre mâini, umed ca iarba-de-mare.

Și-a coborât mâinile încet pe spinarea mea, apăsând de-a lungul coloanei vertebrale, făcându-mi puful de pe ceafă să se înfioare de plăcere.

— Mm. Asta pentru că în Scoția e prea frig ca să transpirăm ca niște porci, am spus. Deși, fiindcă veni vorba, porcii transpiră? Mereu mi-am pus întrebarea asta.

— N-aș putea spune. N-am făcut dragoste cu o purcică. Și-a coborât capul și mi-a atins un sân cu limba. Dar tu ai un gust ca de păstrăv, englezoaico.

— Am gust de ce?

— Proaspăt și dulce, puțin sărat, a explicat el, ridicându-și capul o clipă. Apoi l-a coborât și a continuat să meargă mai jos.

— Mă gâdili, am spus, tremurând sub apăsarea limbii lui, dar fără a face vreun efort pentru a scăpa.

— Asta și vreau, mi-a răspuns, ridicându-și fața să respire, după care a continuat. Nu cred că ai putea să o faci fără mine.

— Nu pot, l-am asigurat. Ah!

— Au? a întrebat el cu glas răgușit.

M-am întins pe stâncă, arcuindu-mi spatele în vreme ce stelele se roteau amețitor deasupra capului.

— Am zis... ah, am repetat cu glas pierit.

Apoi n-am mai scos nicio vorbă coerentă până când el a rămas întins și gâfâind, cu bărbia rezemată de osul meu pelvian. Am întins mâinile și i-am mângâiat părul scăldat în sudoare, îndepărtându-i-l de pe față, iar el a întors capul și mi-a sărutat palma.

— Mă simt ca Eva, am spus în șoaptă, urmărind luna apunând în spatele lui, pe deasupra întunericului pădurii. Chiar la marginea Grădinii Edenului.

Din apropierea buricului meu am auzit un pufnet.

— Da, cred că eu sunt Adam, a spus Jamie. La poarta raiului. A întors capul și a privit ironic dincolo de râu, spre marele necunoscut, după care și-a lăsat obrazul pe panta pântecului meu. Mi-aș fi dorit doar să știu dacă intram în rai sau ieșeam.

Am izbucnit în râs, făcându-l să tresară. L-am prins de urechi, îndemnându-l să urce capul pe suprafața alunecoasă a pielii mele.

— Intrai, am spus eu. La urma urmelor, nu văd niciun înger cu sabia de foc.

S-a lăsat peste mine, cu pielea dogorind ca de febră, iar eu m-am cutremurat sub el.

— Nu? a murmurat. Da, în fine, cred că nu te-ai uitat prea bine.

Și sabia de foc m-a rupt de conștiință și mi-a incendiat trupul. Am ars împreună, strălucitori ca stelele nopții de vară, apoi ne-am scufundat înapoi, arși și fără de membre, iar cenușa noastră s-a dizolvat în marea primordială a sării călduțe, vibrând de tresăririle crescânde ale vieții.

PARTEA A DOUA

TRECUTUL IMPERFECT

3. Motanul pastorului

Boston, Massachusetts, iunie 1969

— Brianna?

— Poftim? Cu inima bubuindu-i în piept și cu sunetele numelui ei răsunându-i în urechi, s-a ridicat brusc. Cine... ce?

— A, dormeai. La naiba, eram sigur că voi nimeri într-un moment nepotrivit! Iartă-mă, să închid?

În glasul lui a apărut un hârâit slab care a făcut ca legăturile deranjate din sistemul ei nervos să se așeze la loc. Telefon. Telefon care sună. Cufundată adânc în somn, ridicase receptorul din reflex.

— Roger! Valul de adrenalină declanșat de faptul că fusese trezită brusc din somn se stingea, dar inima continua să-i bată accelerat. Nu, nu închide. E în regulă, sunt trează.

Și-a trecut o mână peste față, a încercat să descâlcească firul telefonului și să aranjeze cearșaful mototolit.

— Da? Ești sigură? Ce oră e acolo?

— Nu știu, e prea întuneric pentru a vedea ceasul, a răspuns ea, încă toropită de somn. Un chicotit profund i-a răspuns cu oarecare rezerve.

— Iartă-mă. Am încercat să calculez diferența de fus orar, dar cred că am apreciat greșit. N-am vrut să te trezesc.

— Nu-i nimic, oricum trebuia să mă trezesc pentru a răspunde la telefon, l-a asigurat ea și a râs.

— Mda. În fine.

A simțit zâmbetul din vocea lui și s-a așezat mai comod pe perne, dându-și pe spate șuvițele încâlcite de păr care-i intrau în ochi și adaptându-se treptat la realitate și la starea de veghe. Senzația din vis persista, mai reală decât formele învăluite în întuneric din dormitorul ei.

— Mă bucur să-ți aud vocea, Roger, a spus ea încet.

A rămas surprinsă de bucuria pe care o simțea. Glasul lui era îndepărtat, dar părea totuși mai apropiat decât șuierele sirenelor și scrâșnetul pneurilor pe pavajul umed de afară.

— Și eu, a rostit el puțin sfios. Uite, săptămâna viitoare am șansa de a participa la o conferință la Boston. M-am gândit să vin dacă… fir-ar să fie, nu știu cum să mă exprim. Vrei să ne vedem?

Ea a strâns receptorul între degete și a simțit că inima îi bate mai tare.

— Îmi cer scuze, a adăugat el imediat, înainte ca ea să poată răspunde. Asta înseamnă că te-am luat pe nepregătite, adevărat? Spune clar dacă nu vrei.

— Ba vreau. Sigur că vreau să te revăd.

— Ah. Deci nu te deranjează, da? Doar că… nu mi-ai răspuns la scrisoare. Mă gândeam că poate am făcut ceva anapoda.

— Nu, nici vorbă. Iartă-mă. Numai că…

— Nu-i nimic, n-am vrut să…

Vorbele lor s-au ciocnit, de aceea au tăcut brusc amândoi, parcă loviți de sfiiciune.

— N-am vrut să insist…

— N-am vrut să fiu…

Și iar au vorbit amândoi deodată, însă acum el a râs; sunetul gros al umorului scoțian a străbătut spațiul și timpul, atingând-o parcă, liniștitor.

— E perfect, a spus el cu hotărâre în glas. Te înțeleg.

Ea nu i-a răspuns, ci a închis ochii, trăind o senzație indescriptibilă de ușurare. Roger Wakefield era probabil singura persoană din lume care putea înțelege; însă până azi ea nu-și dăduse seama cât de importantă putea fi acea înțelegere.

— Visam, a spus ea. Când a sunat telefonul.

— Mmm?

— Pe tata.

De fiecare dată când rostea acel cuvânt simțea un nod în gât. Același lucru i se întâmpla și când rostea cuvântul „mama”. Aproape că putea simți mirosul pinilor încinși de soare din vis, dar și scrâșnetul acelor sub tălpi.

— N-am reușit să-i văd chipul. Mergeam alături de el printr-o pădure. Îl urmam pe o potecă, iar el îmi vorbea, dar nu reușeam să aud ce spunea – mă grăbeam, încercând să țin pasul cu el, și auzeam, dar nu deslușeam clar cuvintele.

— Dar tu știai că bărbatul era tatăl tău?

— Da, dar probabil că doar mi-am închipuit asta, din cauză că urcam pe munte. Făceam asta deseori cu tata.

— Da? Și eu făceam asta cu tata. Dacă vei veni vreodată în Scoția, te voi duce într-o ascensiune pe piscurile Munro.

— Mă vei duce *unde*?

El a râs, iar Brianna și l-a reamintit brusc, dându-și pe spate părul pe care nu și-l tundea prea des, zâmbind și închizând pe jumătate ochii de un verde-închis. A descoperit că își freca buza de jos cu vârful degetului mare și s-a înfrânat. El o sărutase la despărțire.

— Un Munro e orice pisc din Scoția care depășește 914 metri. Sunt atât de multe, încât a devenit un sport să vezi cât de multe poți escalada. Oamenii fac un fel de colecție, de parcă ar fi vorba despre mărci poștale sau despre cutii de chibrituri.

— Unde ești acum, în Scoția sau în Anglia? a întrebat ea, apoi l-a întrerupt înainte ca el să poată răspunde. Nu, dă-mi voie să ghicesc. Ești în... Scoția. La Inverness.

— Exact. Surprinderea a fost evidentă în glasul lui. Cum de ți-ai dat seama?

Brianna s-a întins, încrucișându-și picioarele lungi pe sub cearșaf.

— Rostogolești R-urile când vorbești cu scoțieni, a spus ea. Nu faci asta când discuți cu englezi. Am observat când am... când am mers la Londra.

În glasul ei nu mai exista decât o ușoară reținere; îi venea mai ușor să vorbească, a constatat ea.

— Darrr tocmai începusem să cred că ești spiritistă, a replicat el, apoi a râs.

— Mi-aș dori să fii aici, a spus ea dintr-un impuls.

— Serios? s-a mirat el, dintr-odată timid. Oh! Păi... asta e bine, nu?

— Roger… faptul pentru care nu ți-am scris…

— Nu-ți face griji, s-a grăbit el să spună. Voi sosi acolo peste o lună și putem discuta atunci despre asta. Bree, eu…

— Te ascult.

L-a auzit inspirând adânc, apoi și-a amintit clar ce sentimente avusese când îi simțise pieptul ridicându-se și coborând în ritmul respirației, cald și solid sub palma ei.

— Mă bucur că ai spus da.

•

După ce a închis, nu a putut adormi la loc; neliniștită, a coborât din pat și a lipăit desculță până în bucătăria micului apartament ca să-și ia un pahar cu lapte. Căutând din ochi prin colțurile frigiderului, și-a dat seama abia după câteva secunde că nu vedea nici sticle de ketchup și nici cutii pe jumătate consumate. Vedea doar pietre în picioare, negre, profilate pe cerul palid al zorilor.

Cu o ușoară exclamație de nerăbdare, s-a îndreptat de spate și a trântit ușa frigiderului. S-a înfiorat de răcoare și și-a frecat brațele, răcite de aerul din frigider. Dintr-un impuls, a întins mâna și a stins lumina, apoi s-a dus la fereastră și a deschis-o, lăsând să pătrundă înăuntru aerul umed și călduț al nopții ploioase de vară.

Ar fi trebuit să îi răspundă la scrisoare. În realitate, îi *scrisese* – de câteva ori chiar, dar toate încercările fuseseră pe jumătate ratate și, din frustrare, le aruncase la gunoi.

Știa motivul sau cel puțin așa credea. Era cu totul altceva dacă îi explica lui Roger în mod coerent.

În parte, era vorba despre instinctul unui animal rănit; dorința de a fugi departe și de a scăpa de durere. Ceea ce se întâmplase în anul precedent nu era nicidecum vina lui Roger, însă el era amestecat în acea poveste.

El se arătase foarte tandru și amabil, tratând-o ca pe o femeie care jelește pe cineva drag – lucru adevărat. Dar ce pierdere stranie! Mama ei, dispărută pentru totdeauna, dar cu siguranță – așa spera ea – încă în viață. Și totuși, într-un fel, totul fusese ca atunci când murise tatăl ei; ca și cum ar fi crezut într-o viață binecuvântată dincolo. Sperând cu ardoare că acela pe care îl iubise era în siguranță și fericit, dar văzându-se silită să sufere durerea pierderii și a singurătății.

O ambulanță a trecut prin dreptul ferestrei, dincolo de parc, cu luminile intermitente de culoare roșie aprinse, însă vuietul sirenei s-a auzit slab din cauza depărtării.

Și-a făcut cruce din obișnuință și a murmurat un *Miserere nobis*. Sora Marie Romaine le spusese elevilor din clasa a cincea că morții și muribunzii aveau nevoie de asemenea rugăciuni; inculcase acea idee atât de adânc în mintea elevilor ei, încât niciunul dintre ei nu putea să vadă o scenă tragică fără să trimită o mică rugăciune spre cer, pentru a ajuta sufletele celor care se îndreptau în mod iminent spre rai.

Se ruga pentru ei în fiecare zi, pentru mama și tatăl ei – de fapt, pentru amândoi tații. Asta era altceva. Unchiul Joe știa adevărul privind paternitatea ei, dar numai Roger putea înțelege cu adevărat ce se întâmplase; doar Roger putea auzi pietrele.

Nimeni n-ar fi putut trece printr-o asemenea experiență fără să fie marcat. Nici el, nici ea. După ce Claire plecase, el o rugase să rămână, dar ea nu putuse.

Avea multe de făcut, așa îi spusese, lucruri de rezolvat, între care încheierea studiilor. Era adevărat. Mai important însă era să plece cât mai departe – să se desprindă de Scoția și de cercurile din pietre, să revină într-un loc în care să se vindece și să înceapă să-și refacă viața.

Dacă ar fi rămas alături de Roger, nu ar fi reușit să uite ceea ce se întâmplase, nici măcar o clipă. Și aceasta era ultima parte, piesa finală din jocul ei de puzzle cu trei laturi.

El o protejase, o prețuise. Mama ei o lăsase în grija lui, iar el își îndeplinise bine misiunea. Dar o făcuse pentru a-și respecta promisiunea față de Claire ori pentru că ținea cu adevărat la ea? Oricum ar fi stat lucrurile, asta nu reprezenta un fundament pentru un viitor comun, mai ales din cauza obligațiilor împovărătoare pentru ambele părți.

Dacă ar fi existat un viitor pentru ei… iar despre asta nu îi putea scrie; cum ar fi putut afirma așa ceva fără să pară arogantă și ridicolă?

— Pleacă, pentru a te putea întoarce ca să faci totul bine, a murmurat ea și s-a strâmbat auzindu-și cuvintele.

Ploaia continua să răpăie pe acoperiș, răcind aerul cât să îl facă suportabil. Mai era puțin până în zori, a socotit ea, dar aerul era încă suficient de cald pentru ca umezeala să se condenseze pe pielea rece a feței ei; micile broboane formate au alunecat pe

gât una după alta, gâdilând-o, umezind tricoul din bumbac în care dormise.

Brianna dorise să facă uitate evenimentele din luna noiembrie a anului precedent trăite alături de el; să își reînceapă viața. Apoi, după ce s-ar fi scurs suficient timp, probabil că se puteau revedea. Nu ca actori secundari în drama părinților ei, ci, de astă dată, ca actori principali într-o piesă aleasă de ei înșiși.

Dacă avea să se întâmple ceva între ea și Roger Wakefield, asta va fi alegerea lor. Se părea că ea avea șansa de a alege acum, iar perspectiva i-a trezit un fior mic în capul pieptului.

Și-a trecut o palmă peste față, întinzând umezeala ploii, apoi peste păr, pentru a aduna șuvițele rătăcite. Dacă tot nu mai putea dormi, era preferabil să lucreze.

A lăsat fereastra deschisă, fără să se sinchisească de băltoaca de pe podea. Era prea neliniștită ca să stea închisă în casă, înfrigurată de aerul stătut și rece din interior.

Aprinzând lampa de pe birou, a luat cartea de analiză matematică și a deschis-o. Un avantaj minor și neașteptat al schimbării materiilor de studiu fusese descoperirea târzie a efectelor liniștitoare ale matematicii.

Când se întorsese singură la Boston și își reluase studiile, ingineria i se păruse o alegere mai profitabilă decât istoria; era ceva solid, legat de realități, liniștitor de imuabil. Și, mai presus de toate, controlabil. A luat un creion, l-a ascuțit lent, bucurându-se de acea pregătire, apoi și-a aplecat capul și a citit textul primei probleme.

Încet, așa cum i se întâmpla întotdeauna, logica inexorabilă și calmă a cifrelor a întins o rețea în mintea ei, în care a prins toate gândurile întâmplătoare și toate emoțiile care o distrăgeau, de parcă acestea ar fi fost niște muște supărătoare. În jurul axei centrale a problemei, logica își țesea propria pânză, ordonată ca lucrătura unui bijutier. Doar un mic gând a rămas liber, neagățat în firele acelei pânze de păianjen, plutind prin mintea ei ca un fluture minuscul și sclipitor.

Mă bucur că ai spus da, zisese el. Și ea se bucura.

Iulie 1969

— Vorbește ca un membru al grupului Beatles? Oh, aș muri dacă vorbește ca John Lennon! Știi cum va spune: „E bunicul meu?” Asta mă dă pe spate!

— Pentru numele Domnului, nu vorbește nicidecum ca John Lennon! a șuierat Brianna. S-a uitat prevăzătoare pe după un stâlp din beton, însă sala de la Sosiri era încă pustie. Nu poți face deosebirea între un locuitor din Liverpool și un scoțian?

— Nu, a spus cu seninătate prietena ei Gayle, fluturându-și părul blond. Pentru mine, toți englezii vorbesc la fel. Sunt în stare să-i ascult o veșnicie!

— Dar nu e englez! Doar ți-am spus că e scoțian!

Gayle i-a aruncat Briannei o privire care sugera limpede că prietena ei era nebună.

— Scoția face parte din Marea Britanie; m-am uitat pe hartă.

— Și ce importanță are? Gayle a scos capul pe după stâlp și a întins gâtul. De ce stăm atât de retrase? Nu ne va vedea.

Brianna și-a trecut o mână prin păr pentru a și-l aranja. Stăteau în spatele stâlpului, pentru că nu era sigură că *voia* ca el să le vadă. Însă asta nu prea ajuta; pasagerii cu părul răvășit începeau să se scurgă pe ușile duble, împovărați de bagaje.

A lăsat-o pe Gayle, care continua să flecărească, să o tragă după ea până în sala principală de la Sosiri. Limba prietenei ei ducea o viață dublă; deși Gayle era capabilă să vorbească absolut calculat și rațional la cursuri, priceperea ei socială de bază era flecăreala pe diverse subiecte. Tocmai de aceea o rugase pe Gayle să o însoțească la aeroport pentru a-l întâmpina pe Roger; nu exista nicio șansă de a apărea pauze stânjenitoare în timpul discuției cu el.

— Ai pus-o deja cu el?

Tresărind, Brianna a întors capul spre Gayle.

— Dacă am pus *ce*?

Gayle și-a dat ochii peste cap.

— Dacă v-ați jucat de-a mama și tata. Pe bune, Bree!

— Nu. Sigur că nu.

A simțit că sângele îi urcă în obraji.

— Bine, și ai de gând s-o faci?

— Gayle!

— Păi, voiam să spun că ai propriul apartament și tot ce-ți trebuie, nimeni n-o să te deran…

În acel moment stânjenitor, a apărut Roger Wakefield. Purta o cămașă albă și blugi neîngrijiți, iar Brianna a înlemnit văzându-l. Gayle și-a întors capul ca să vadă în ce direcție se uita Brianna.

— Oo! a făcut ea încântată. El e? Arată ca un *pirat*!

Era adevărat, iar Brianna a simțit golul din stomac coborând și mai mult. Roger era ceea ce mama ei numea celt negru, având pielea măslinie și curată, păr negru și „ochi care par desenați cu un deget înmuiat în funingine” – gene negre și bogate tivindu-i ochii care te-ai fi așteptat să fie albaștri, însă aveau o surprinzătoare culoare verde-închis. Cu părul suficient de lung pentru a-i cădea peste guler, răvășit, și cu o miriște de barbă, arăta nu doar dezinvolt, ci și ușor periculos.

Văzându-l, Brianna a simțit un fior pe șira spinării și și-a șters palmele transpirate de blugii brodați. Nu ar fi trebuit să îl lase să vină.

Apoi el a văzut-o și fața i s-a aprins ca o lumânare. Fără să vrea, Brianna a simțit că, drept răspuns, zâmbește cu gura până la urechi, ridicol, și, fără a se mai gândi să se stăpânească, a traversat sala în fugă, ocolind copii desprinși din mâinile părinților și bagaje.

El a întâlnit-o la jumătatea sălii și, strângând-o în brațe suficient de tare ca să îi rupă coastele, aproape că a ridicat-o în aer. A sărutat-o, s-a retras, apoi a sărutat-o din nou, iar barba i-a zgâriat ușor fața Briannei. Mirosea a săpun și a sudoare și avea gust de whisky scoțian, astfel că ea ar fi vrut ca el să nu se oprească.

El i-a dat drumul și amândoi au rămas cu răsuflarea tăiată.

— Hm…, a auzit Brianna o voce alături de ea. S-a desprins de Roger și a lăsat-o la vedere pe Gayle, care i-a zâmbit angelic pe sub buclele blonde și a fluturat o mână ca un copil care își ia la revedere.

— Buuună! a spus ea. Așadar tu trebuie să fii Roger, pentru că, dacă nu ești, adevăratul Roger va avea un șoc când va apărea, nu?

L-a măsurat de sus până jos cu o privire apreciativă.

— A, cânți și tu la chitară?

Brianna nici măcar nu observase cutia pe care el o lăsase pe podea. S-a aplecat, a ridicat-o și a agățat-o de un umăr.

— Ei bine, cu ea îmi câștig traiul, a spus el zâmbindu-i lui Gayle, care și-a dus o mână la inimă, simulând extazul.

— Vai, mai spune o dată! l-a rugat ea.

— Ce anume?

Roger a părut nedumerit.

— Îmi câștig traiul, i-a spus Brianna, punându-și una dintre gențile lui pe umăr. Vrea să audă cum rostești R-urile. Gayle e pasionată de accentul britanic. A… ea e Gayle.

Resemnată, a arătat spre prietena ei.

— Da, mi-am dat seama. Păi… A tușit ușor, a țintuit-o pe Gayle cu o privire sfredelitoare și și-a coborât glasul cu o octavă. Ștrrengarrul zdrrrențărros alerrga-n jurrrul rrrocii durre. Asta te mulțumește?

— Ce-ar fi să încetezi? Brianna s-a uitat supărată la prietena ei, care se lăsase cu un aer teatral pe un scaun de plastic din apropiere. N-o mai lua în seamă, l-a sfătuit ea pe Roger, apoi s-a întors spre ieșire.

Aruncându-i o privire precaută lui Gayle, el i-a urmat sfatul și, ridicând o cutie mare, legată cu sfoară, a urmat-o spre ieșire.

— Ce-ai vrut să spui cu îmi câștig traiul? l-a întrebat ea, căutând o cale de a readuce discuția pe un făgaș mai sigur.

Oarecum jenat, el a râs.

— Păi, conferința pe teme istorice mi-a plătit biletele de avion, dar nu îmi poate asigura alte cheltuieli. De aceea am privit mai bine în jur și mi-am găsit o slujbă pentru a rezolva problema.

— O slujbă de chitarist?

— Ziua, manieratul istoric Roger Wakefield este profesor inofensiv la Oxford. Dar seara se costumează cu kilt și devine galantul Roger MacKenzie!

— Cine?

Surprins, el i-a zâmbit.

— Ei, cânt muzică populară scoțiană la sărbători și *ceilidhs* – petreceri din Highlands și altele asemenea. La sfârșitul săptămânii urmează să susțin un concert la festivalul celtic din munți.

— Cântece scoțiene? Și porți kilt când cânți?

Gayle apăruse brusc de cealaltă parte a lui Roger.

— Bineînțeles. Cum altfel să-și dea seama că sunt scoțian?

— Sunt moartă după genunchii păroși, a spus Gayle cu un aer visător. Spune-mi, te rog, e adevărat ce se spune despre scoțianul care…?

— Du-te și adu mașina! i-a poruncit Brianna, vârându-i cheile mașinii în mână.

•

Gayle și-a sprijinit bărbia pe geamul coborât al mașinii și l-a urmărit pe Roger îndreptându-se spre hotel.

— Doamne, sper că nu se va bărbieri până ne întâlnim ca să luăm cina. Îmi plac bărbații care nu se bărbieresc câteva zile. Ce crezi că avea în cutia aceea mare?

— Un bodhran. L-am întrebat.

— Ce anume?

— E o tobă de război celtică. Se acompaniază cu ea la unele cântece.

Gayle și-a țuguiat buzele și a rămas gânditoare.

— Nu cred că vrei să-l duc eu la festivalul acela, așa e? Cum să zic? Sigur ai o sumedenie de lucruri de făcut și…

— Ha-ha! Îți închipui că te las să te apropii de el când poartă kilt?

Gayle a oftat cu nostalgie și și-a tras capul când Brianna a pornit motorul.

— Ei, poate or fi acolo și alți bărbați care poartă kilturi.

— Nu prea cred.

— Pariez că nici tobe de război celtice nu au.

— Tot ce se poate.

Gayle s-a rezemat de spătarul banchetei și i-a aruncat o privire prietenei ei.

— Ia spune, ai de gând s-o faci?

— De unde să știu?

Însă sângele i s-a înfierbântat, iar hainele i s-au părut prea strâmte.

— Ei bine, dacă n-o faci, ești nebună de legat, a spus Gayle cu convingere în glas.

•

— Motanul pastorului e un… motan androgin.

— Motanul pastorului e un… motan alagruous.

Bree s-a uitat la el cu sprâncenele ridicate, luându-și ochii de la drum.

— Iar e vorba despre scoțieni?

— E un joc scoțian, a spus Roger. Alagruous – aspru sau deplorabil. E rândul tău. Litera B.

Ea a privit printre gene spre drumul îngust de munte. Razele soarelui dimineții îi băteau în ochi, umplând interiorul mașinii de lumină.

— Motanul pastorului e un motan bălțat.

— Motanul pastorului e un motan blănos.

— Mda, e un joc ușor pentru amândoi. Egalitate. Uite. Motanul pastorului este… El parcă i-a văzut rotițele minții învârtindu-se, apoi strălucirea din ochii albaștri, întredeschiși, când a găsit inspirația… coccialgios.

Roger și-a îngustat ochii, străduindu-se să găsească înțelesul ultimului cuvânt.

— Un motan cu fundul mare?

Ea a izbucnit în râs, frânând ușor când mașina a ajuns pe o serpentină.

— Un motan pe care îl doare fundul.

— Ăsta e un cuvânt real, da?

— Îhî, a răspuns ea, accelerând delicat după ce a ieșit din curbă. Unul dintre termenii medicali folosiți de mama. Coccialgia este o durere în regiunea coccisului. Îl folosea de fiecare dată când se referea la conducerea administrativă a spitalului.

— Și eu care am crezut că e vreunul dintre termenii tăi inginerești. Bine, atunci… motanul pastorului e cârciogar. A zâmbit văzând-o ridicând din sprâncene. Certăreț. Coccialgioșii sunt certăreți din fire.

— Bine, suntem la egalitate. Motanul pastorului e…

— Lasă, a întrerupt-o Roger și a făcut un semn. La curba aceea.

Încetinind, Brianna a ieșit de pe autostradă și a pătruns pe un drum mai îngust, indicat de un panou mic, pe care era scris „Festival celtic” deasupra unei săgeți alb cu roșu.

— Ai fost drăguță să mă aduci până aici, a spus Roger. Nu mi-am dat seama cât de departe e, altfel nu te-aș fi rugat.

Ea i-a aruncat o privire amuzată.

— Nu e chiar atât de departe.

— Cum adică? Sunt 240 de kilometri!

Ea a zâmbit, dar oarecum ironic.

— Tata spunea că asta e deosebirea dintre un american și un englez. Englezul crede că 160 de kilometri e o distanță mare; iar americanul crede că o sută de ani reprezintă mult timp.

Luat prin surprindere, Roger a râs.

— Ai dreptate. Deci ești americancă, presupun.

— Presupun.

Însă zâmbetul ei s-a stins.

La fel și conversația; au mers în tăcere câteva minute, fără niciun sunet, cu excepția fâșâitului pneurilor și a șuieratului vântului. Era o zi frumoasă și caniculară de vară, departe de zăpușeala Bostonului, în timp ce urcau șerpuitor, spre aerul mai limpede al munților.

— Motanul pastorului e un motan distant, a rostit într-un târziu Roger, dar încet. Am zis ceva ce nu trebuia?

Ea i-a aruncat o scurtă privire și și-a țuguiat puțin buzele.

— Motanul pastorului e un motan doritor. Nu, nu are legătură cu tine. A strâns din buze când a trebuit să încetinească în spatele altei mașini, apoi s-a relaxat. Nu, nu e corect – de *tine* e vorba, dar nu e vina ta.

Roger s-a mișcat pe scaun și s-a întors cu fața spre ea.

— Motanul pastorului e un motan enigmatic.

— Motanul pastorului e un motan emotiv – n-ar fi trebuit să spun nimic, iartă-mă!

Roger a dat dovadă de înțelepciune și nu a insistat. În schimb, s-a aplecat în față și a căutat sub scaun termosul cu ceai fierbinte cu lămâie.

— Vrei puțin?

I-a întins paharul, dar ea s-a ferit și a clătinat din cap.

— Nu, mulțumesc. Nu-mi place ceaiul.

— Atunci sigur nu ești englezoaică, a spus el și a regretat că nu tăcuse; ea a strâns mai tare volanul între degete. Însă Brianna nu a spus nimic, astfel că Roger a băut din ceai în tăcere, urmărind-o.

În ciuda strămoșilor și a tenului, nu arăta deloc a englezoaică. Nu și-a dat seama dacă deosebirea era creată mai mult de îmbrăcăminte, dar așa i s-a părut. Americanii păreau atât de… cum? Energici? Activi? Mai masivi? Poate *mai mult* de-atât? Brianna Randall sigur era mai mult de-atât.

Traficul a devenit aglomerat, mașinile încetineau, formând o coadă la intrarea în stațiunea în care se ținea festivalul.

— Ascultă, a spus brusc Brianna. Nu s-a întors spre el, ci a privit concentrată spre plăcuța de înmatriculare a unei mașini din New Jersey, aflată în fața lor. Trebuie să-ți dau o explicație.

— Nu mie.

Iritată, ea a ridicat brusc din sprâncenele roșcate.

— Dar cui? A strâns din buze și a oftat. Da, de acord, și mie. Dar e nevoie.

Roger a simțit gustul înțepător al ceaiului și ceva amar în gâtlej. În acel fel voia Brianna să îi spună că făcuse o greșeală venind? Așa gândise și el în cursul călătoriei peste Atlantic, tresărind și îngrămădindu-se în scaunul îngust al avionului. Apoi o văzuse în holul de la Sosiri al aeroportului și orice îndoieli se risipiseră într-o clipă.

Senzația nu revenise în cursul acelei săptămâni; avuseseră scurte întâlniri cel puțin o dată pe zi – ba chiar joi după-amiază reușise să o însoțească la un meci de baseball la Fenway Park. Jocul i se păruse derutant, dar entuziasmul Briannei fusese încântător. S-a trezit numărând orele rămase până când trebuia să plece, și totuși aștepta cu nerăbdare să aibă o zi întreagă numai a lor împreună.

Asta nu însemna că ea se simțea la fel. Roger a aruncat o privire dincolo de șirul de mașini; poarta era vizibilă, dar se afla la patru sute de metri de ei. Avea probabil trei minute la dispoziție pentru a o convinge.

— În Scoția, tocmai spunea ea, când s-a întâmplat acel lucru cu mama… Ai fost grozav, Roger, de-a dreptul minunat.

Nu s-a uitat la el, dar el a observat o licărire de sudoare deasupra genelor dese.

— Nu a fost mare lucru, a spus el. Și-a strâns pumnii pentru a nu o atinge. Mă interesa.

Ea a râs scurt.

— Da, pun rămășag că așa a fost.

A încetinit și a întors capul pentru a-l privi direct în ochi. Chiar larg deschiși, ochii ei aveau o înclinare ușor pisicească.

— Ai mai fost la cercul din pietre? La Craigh na Dun?

— Nu, a răspuns el imediat, apoi a tușit și a continuat aparent nepăsător. Nu mai merg atât de des la Inverness; la colegiu e perioada de cursuri.

— Nu-i așa că motanul pastorului e fricos? a întrebat ea, schițând un zâmbet.

— Motanul pastorului e speriat de moarte de acel loc, a răspuns el cu sinceritate. N-ar mai pune piciorul acolo nici dacă stratul de sardele i-ar ajunge până la genunchi.

Ea a izbucnit brusc în râs, iar încordarea dintre ei s-a mai dus.

— Și eu, a spus ea și a respirat adânc. Dar țin minte. Toate strădaniile tale… iar apoi, când ea, când mama a trecut…

Și-a mușcat cu putere buza de jos și a apăsat pedala de frână mai tare decât era nevoie.

— Înțelegi? a șoptit ea. Dacă mă aflu alături de tine mai mult de o oră, totul îmi revine în minte. N-am vorbit despre părinții mei de mai bine de șase luni, și imediat ce am început jocul acela ridicol, am adus vorba de ei în mai puțin de un minut. Și asta se întâmplă de o săptămână.

Și-a îndepărtat o șuviță de păr roșcat de pe umăr. Se îmbujora adorabil când era emoționată sau iritată, iar acum obrajii îi ardeau.

— M-am gândit că ar fi vorba despre așa ceva – când nu mi-ai răspuns la scrisoare.

— Nu doar din cauza asta. Și-a mușcat din nou buza de jos, ca și cum ar fi vrut să își retragă vorbele, dar era prea târziu. Un val roșiatic, sclipitor i-a invadat decolteul tricoului, făcând-o să capete culoarea sucului de roșii despre care spunea insistent că îl mânca împreună cu cartofi prăjiți.

El a întins o mână și i-a dat deoparte părul căzut peste față.

— Am făcut o pasiune pentru tine, a spus ea brusc, privind în față prin parbriz. Dar nu mi-am dat seama dacă erai bun cu mine pentru că te rugase mama sau…

— Sau, a întrerupt-o el și i-a zâmbit când ea a îndrăznit să-i arunce o privire sfioasă. Cu siguranță sau.

— Oh! a exclamat Brianna ceva mai liniștită, slăbind strânsoarea asupra volanului. În fine. E bine.

Lui Roger i-a venit să o strângă de mână, dar nu a vrut să i-o ia de pe volan și să provoace un accident. În schimb, și-a așezat brațul pe speteaza scaunului ei și i-a atins umărul cu degetele.

— În fine. Nu m-am gândit bine, fie mă aruncam în brațele tale, fie mă căram naibii din Dodge. Așa că asta am făcut, dar nu știam cum să explic totul fără să par ridicolă, iar când mi-ai scris, a fost și mai rău – vezi? Chiar arăt ridicolă!

Roger și-a desfăcut centura de siguranță.

— O să lovești mașina din față dacă te sărut?

— Nu.

— Foarte bine.

S-a aplecat din scaun, i-a prins bărbia cu o mână și a sărutat-o.

Apoi mașina a continuat să înainteze pe drumul desfundat spre locurile de parcare.

Brianna respira mai ușor, iar culoarea din obraji se mai stinsese. A pătruns într-un loc de parcare, a oprit motorul și a rămas nemișcată un moment, privind drept în față. Apoi și-a desfăcut centura de siguranță și s-a întors spre el.

Abia câteva minute mai târziu, când au coborât din mașină, Roger și-a dat seama că ea adusese vorba despre părinții ei de mai multe ori dar adevărata problemă avea legătură mai mult cu părintele pe care avusese *grijă* să nu-l pomenească.

Grozav, a gândit el, admirându-i cu un aer absent fundul când s-a aplecat pentru a deschide portbagajul. *Încearcă să nu se gândească la Jamie Fraser*, *și tu unde naiba o aduci*? A aruncat o privire spre intrarea în stațiune, unde drapelul american și cel al Scoției fluturau în adierea văratică. Dinspre versantul muntelui a răsunat sunetul tânguitor al cimpoaielor.

4. O apariție din trecut

Obișnuit să se schimbe în spatele unei furgonete pentru cai sau în toaleta pentru bărbați dintr-o tavernă, cămăruța din spatele scenei ce i se rezervase pentru uz personal i se părea lui Roger neobișnuit de luxoasă. Era curată, avea cuier pentru hainele lui de stradă și în prag nu sforăia niciun individ beat. Sigur, se afla în America, s-a gândit el, descheindu-și șlițul blugilor și lăsându-i să cadă la podea. Alte standarde, cel puțin în privința confortului.

Și-a tras peste cap bluta cu mâneci evazate, întrebându-se de ce nivel de confort se bucura Brianna. Nu se pricepea la haine pentru femei – cât de scumpi erau blugii pe care îi purta ea? –, dar se pricepea puțin la mașini. Brianna avea un Mustang albastru nou-nouț, care îl făcea să simtă mâncărimi la degete din dorința de a-l conduce.

Era limpede că părinții ei îi lăsaseră destui bani; avea convingerea că Claire Randall se îngrijise de asta. Spera doar că nu din cale-afară de mulți, încât ea să creadă că interesul lui era stârnit de acel aspect. Amintindu-și de părinții ei, a aruncat o privire spre plicul cafeniu; să i-l dea sau nu?

Motanul pastorului aproape că își ieșise din piele când pășiseră împreună pe intrarea artiștilor și ajunseseră față în față cu trupa de cimpoaie 78th Fraser Highlanders din Canada, care exersa la nivel maxim în spatele vestiarelor. Brianna pălise când el o prezentase liderului trupei, o veche cunoștință. Și asta nu pentru că Bill Livingstone nu ar fi arătat prea impresionant; șocul i-l provocase emblema clanului Fraser, pe care Bill o avea prinsă în piept.

Je suis pret, scria pe ea. „Sunt pregătit”. Nu tocmai pregătit, a gândit Roger, și i-a venit să-și tragă o palmă pentru că o adusese pe Brianna acolo.

Cu toate acestea, ea îl asigurase că se va descurca singură și o să exploreze locul cât se schimba și se pregătea el pentru a urca pe scenă.

Era recomandabil să-și îndrepte gândurile spre spectacol, a socotit Roger, strângând cataramele kiltului în jurul taliei și al coapselor și întinzându-se după ciorapii lungi din lână. Avea să urce pe scenă la începutul după-amiezii, va concerta timp de trei sferturi de ceas, apoi va avea un solo mai scurt la seara *ceilidh*. Avea în minte o ordine aproximativă a cântecelor, dar întotdeauna trebuia să țină seama de preferințele publicului. Multe femei, la care vor avea succes baladele; dacă erau mai mulți bărbați – „Killiecrankie”[13] și „Montrose” sau „Tunuri și tobe”. Cântecele deocheate aveau succes după ce publicul se încălzea – de preferință, după câteva pahare de bere.

A întors bine capetele ciorapilor și a strecurat *sgian dhu*[14] înăuntru, lipit de pulpa piciorului drept. Și-a legat grăbit șireturile încălțărilor. Voia să o regăsească pe Brianna, pentru a mai avea la dispoziție ceva timp să se plimbe cu ea prin zonă, să mănânce împreună ceva și să îi găsească un loc bun pentru a urmări spectacolul.

Și-a aruncat tartanul peste un umăr, a strâns broșa, și-a pus la brâu pumnalul și tașca. Era gata. Dar nu chiar complet. După ce a pornit spre ușă, s-a oprit.

Chiloții vechi, de culoare măslinie, erau militari, din preajma celui de Al Doilea Război Mondial – o amintire de la tatăl lui, una

---

[13] Cântec popular scoțian care evocă lupta de la Killiecrankie din 1689, la prima răscoală a scoțienilor împotriva dominației engleze. Primele trei versuri și refrenul cântecului au fost scrise de poetul Robert Burns. (n.tr.).

[14] „Pumnal scoțian” (n.tr.).

dintre puținele pe care le avea. În mod obișnuit, nu se deranja să poarte așa ceva, dar câteodată îi folosea pe sub kilt drept măsură de protecție împotriva îndrăznelii uimitoare a unor spectatoare. Fusese prevenit în legătură cu asta de alți interpreți, însă nu i-ar fi crezut dacă nu s-ar fi confruntat cu asemenea situații chiar el. Nemțoaicele erau cele mai primejdioase, dar cunoscuse și câteva americance care ținuseră să verifice atent pentru a-și permite tot felul de libertăți în spații închise.

Nu socotea că era nevoie să-și ia asemenea măsuri acolo; spectatorii păreau civilizați și observase că scena era prea înaltă pentru a fi escaladată. Pe de altă parte, dincolo de scenă, o va avea alături pe Brianna, iar dacă ea și-ar fi îngăduit anumite libertăți… A pus pantalonașii înapoi în geantă, deasupra plicului cafeniu.

— Tată, urează-mi noroc, a șoptit și a plecat să o găsească pe Brianna.

•

— Mamă! Cu ochii căscați de uimire, Brianna i-a dat roată. Roger, dar ești *cuceritor*! I-a zâmbit puțin strâmb. Mama spunea mereu că bărbații care poartă kilt sunt irezistibili. Cred că avea dreptate.

Roger a văzut-o înghițindu-și nodul din gât și a vrut să o îmbrățișeze pentru curaj, dar ea se întorsese deja și făcuse un semn spre zona în care se vindea mâncare.

— Ți-e foame? Cât te-ai schimbat, am aruncat o privire. Avem de ales între caracatiță pe băț, taco de pește, polonezi…

Roger a prins-o de un braț și a întors-o cu fața spre el.

— Ascultă, i-a zis încet. Îmi cer iertare, nu te-aș fi adus aici dacă mi-aș fi dat seama că pentru tine e un șoc.

— E perfect, a răspuns ea și, de astă dată, i-a zâmbit mai convingător. Cum să… Mă bucur că m-ai adus aici.

— Serios?

— Da. Serios. E… A făcut un semn neajutorat spre vârtejul de culori și materiale ecosez din jurul lor. E… atât de scoțian.

Lui i-a venit să râdă; nimic nu putea fi mai puțin scoțian decât acea aiureală turistică și vânzare pe față de tradiții pe jumătate false. În același timp, Brianna avea dreptate, era ceva *unic* scoțian; un exemplu pentru talentul, vechi de veacuri, al

scoțienilor de a supraviețui, pentru capacitatea de a se adapta oricăror situații și de a și obține un avantaj din asta.

A strâns-o în brațe. Părul ei mirosea curat, ca iarba proaspăt tunsă, și i-a simțit inima bătând prin tricoul pe care îl purta.

— Și tu ești scoțiană, să știi, i-a spus el la ureche, apoi i-a dat drumul din brațe.

Ochii ei scânteiau, dar acum trădau o altă emoție, i s-a părut lui Roger.

— Cred că ai dreptate, a spus Brianna, apoi a zâmbit din nou, de astă dată sincer. Asta nu înseamnă că trebuie să mănânc drob de oaie, corect? Am văzut așa ceva acolo și cred că mai curând voi încerca o bucată de caracatiță pe băț.

Roger crezuse că Brianna glumește, dar nu era așa. Din câte se părea, afacerea exclusivă a stațiunii era legată de „târguri etnice”, după cum i-a explicat unul dintre cei care vindeau mâncare.

— Polonezii dansează polca, elvețienii cântă iodlere, Dumnezeule, cred că pe-aici au trecut milioane de ceasuri cu cuc! Spanioli, italieni, japonezi, cu festivalul florii de cireș – nici nu-ți vine să crezi câte aparate foto au japonezii ăștia, sincer, nu poți crede!

Omul a clătinat din cap buimăcit, după care i-a împins două farfurii de unică folosință din carton, pline cu hamburgeri și cartofi prăjiți. În orice caz, la fiecare două săptămâni e vorba despre altceva. Niciodată nu ne plictisim. Bine că noi, cei care vindem mâncare, ne continuăm afacerea, indiferent ce le oferim vizitatorilor.

Omul s-a uitat spre kiltul lui Roger cu oarecare interes.

— Ești scoțian sau doar îți place să porți kilt?

După ce ascultase zeci de variații ale acelei amabilități, Roger s-a uitat calm spre om.

— Păi, după cum obișnuia să spună bunică-mea, a răspuns el, întărindu-și accentul scoțian în mod cumplit, când îți pui un kilt, băiete, știi sigur că ești bărbat!

Bărbatul s-a înclinat în semn de apreciere, iar Brianna și-a dat ochii peste cap.

— Astea sunt glume legate de kilt, a murmurat ea. Doamne, dacă te apuci să spui glume din astea, plec și te las aici, jur că așa voi face!

Roger i-a zâmbit.

— Ei, asta-i bună, doar n-o să-mi faci așa ceva, domnișoară. Să pleci, părăsind un bărbat doar pentru că-ți va spune ce are sub kilt, păi frumos e?

Ochii ei s-au îngustat, devenind niște triunghiuri albastre.

— A, pun rămășag că pe sub kilt nu se poartă nimic, a replicat ea, făcând semn din cap spre geanta lui Roger. Pariez că tot ce se află dedesubt e în perfectă stare de funcționare, da?

Roger s-a înecat cu un cartof prăjit.

— Ar trebui să spui: „Dă-mi mâna, fato, și-ți arăt eu", a spus vânzătorul. Doamne, n-am auzit asta doar o dată, ci de o sută de ori numai săptămâna asta.

— Dacă o spune acum, a intervenit Brianna cu glas sumbru, plec și îl las aici, pe vârful muntelui. N-are decât să rămână aici ca să mănânce caracatiță, că puțin îmi pasă.

Roger a luat o înghițitură de coca-cola și, înțelept, și-a ținut gura.

•

Au avut timp să rătăcească pe aleile cu tarabe care vindeau de toate, începând cu cravate ecosez, continuând cu fluiere minuscule, bijuterii din argint, hărți ale clanurilor din Scoția, caramele și biscuiți din aluat fraged, figurine din plumb înfățișând scoțieni din Highlands, cărți, discuri și orice alte lucruri imaginabile pe care se putea imprima emblema sau deviza unui clan.

Roger nu a atras decât câteva priviri curioase; deși era de o calitate mai bună decât ceea ce se putea vedea acolo, costumația lui nu reprezenta o ciudățenie în acel loc. Totuși, mai toți oamenii de acolo erau turiști, purtând șorturi și blugi, doar ici și colo răsăreau haine din stofă ecosez.

— De ce ai ales numele de MacKenzie? a întrebat Brianna, oprindu-se la o tarabă care etala lanțuri de chei cu însemne de clan. A luat între degete un disc argintiu pe care scria *Luceo non uro*[15]. Deviza în limba latină era scrisă arcuit în jurul unei imagini care părea a fi un vulcan. Numele de Wakefield nu suna suficient de scoțian? Ori ți-ai închipuit că celor de la Oxford nu le va plăcea că faci așa ceva?

A făcut un semn spre oamenii din jur.

Roger a ridicat din umeri.

---

[15] „Strălucesc, nu ard" (în latină, în orig.) (n.tr.).

— Parțial, din cauza asta. Dar e și numele meu de familie. Părinții mei au murit în timpul războiului, am fost adoptat de un unchi. El mi-a dat numele lui, însă numele meu de botez este Roger Jeremiah MacKenzie.

— Jeremiah[16]? Brianna nu a izbucnit în râs, însă vârful nasului a devenit rozaliu, ca și cum ea ar fi încercat să se abțină. Ca profetul din Vechiul Testament?

— Nu râde, a spus el, luând-o de un braț. Am fost numit după tatăl meu; i se spunea Jerry. Când eram mic, mama îmi spunea Jemmy. Un nume vechi în cadrul familiei. La urma urmelor, se putea și mai rău; m-ar fi putut boteza Ambrose sau Conan.

Râsul ei s-a revărsat ca niște bule de cola.

— Conan?

— E un nume celtic foarte folosit, înainte să pună stăpânire pe el creatorii de fantezii. În orice caz, Jeremiah pare să fi fost ales pentru o cauză bună.

— Cum așa?

S-au întors și s-au îndreptat încet înapoi, spre scenă, unde un grup de fetițe, cu un aer foarte solemn, executau dansul specific din Highlands, perfect la unison, având fiecare buclă aranjată fără greș.

— E una dintre poveștile pe care tata – reverendul, întotdeauna i-am zis „tată" – mi le spunea, urmărind arborele genealogic al familiei mele și arătându-mi un străbun sau altul.

Ambrose MacKenzie, el e străbunicul tău, Rog. A fost marangoz în Dingwall. Aici este Mary Oliphant – am cunoscut-o pe bunica ta, Oliphant, ți-am mai spus asta? A trăit până la nouăzeci și șapte de ani, fiind cât se poate de activă până când și-a dat ultima suflare, o femeie minunată.

A fost căsătorită de șase ori – toți soții ei au murit din cauze naturale, așa m-a asigurat ea –, însă aici l-am menționat doar pe Jeremiah MacKenzie, pentru că el îți este strămoș. Singurul cu care ea a avut copii. Și asta m-a făcut să mă mir.

Am întrebat-o în legătură cu asta, iar ea a închis un ochi și mi-a făcut un semn din cap, după care a spus: „Is fhearr an giomach na 'bhi gun fear tighe". *E un vechi proverb gaelic* – „Mai bine cu un homar decât fără soț". *A mai spus că unii erau buni ca soți, însă Jeremiah fusese singurul bărbat îndeajuns de atrăgător care să o ducă în pat în fiecare seară.*

---

[16] Ieremia, proroc din Vechiul Testament (n.tr.).

— Mă întreb ce le-a spus celorlalți, a zis Brianna cu un aer gânditor.

— N-a spus că nu s-a culcat cu ei din când în când, a precizat Roger. Doar că nu în fiecare noapte.

— O dată e de ajuns ca să rămână însărcinată, a spus Brianna. Cel puțin așa le-a spus mama colegilor mei de liceu, la ora despre sănătate. Desenase imagini ale spermatozoizilor pe tablă, toți gonind cu fața tot un zâmbet către oul uriaș.

Brianna roșise din nou, dar mai curând amuzată decât întristată de acea amintire.

Pășind braț la braț, Roger i-a simțit căldura prin tricoul subțire și un fior sub kilt care l-a făcut să își dea seama că greșise renunțând la pantalonași.

— Lăsând deoparte întrebarea dacă spermatozoizii au față, ce legătură are subiectul ăsta cu sănătatea?

— Sănătatea e un eufemism american pentru orice are legătură cu sexul, i-a explicat Brianna. Fetele și băieții sunt educați separat; cursul pentru fete se numește Misterele vieții și Zece modalități de a refuza un băiat.

— Și cursul pentru băieți?

— Nu știu sigur, pentru că n-am avut frați care să-mi spună. Însă câteva dintre prietenele mele aveau – unul susținea că au învățat optsprezece sinonime pentru erecția penisului.

— Da, chiar e folositor, a spus Roger, întrebându-se de ce ar avea nevoie cineva de mai multe cuvinte pentru asta. Din fericire, gentuța scoțiană acoperea nenumărate păcate.

— Cred că asta întreține conversația – în anumite circumstanțe.

Brianna roșise. Roger a simțit cum căldura i se întinde pe gât și și-a imaginat că începuseră să atragă priviri curioase din partea trecătorilor. Nu lăsase nicio fată să îl facă să se simtă jenat în public de când avea șaptesprezece ani, dar ea reușea asta. Însă ea începuse totul – tot ea trebuia să și încheie.

— Hm! N-am observat să se discute în acele circumstanțe aparte.

— Îmi închipui că știi.

Nu era chiar o întrebare. Destul de târziu, el și-a dat seama încotro ducea ea discuția. Și-a strâns brațul și a tras-o mai aproape.

— Dacă vrei să știi dacă da, da. Dacă vrei să știi dacă sunt, nu.

— Ce nu ești?

Ea se străduia să nu râdă și buzele îi tremurau ușor.

— Mă întrebi dacă am o prietenă în Anglia, am dreptate?

— Da?

— Nu am. Mai bine zis, am, dar nu e nimic serios. Ajunseseră la ușa vestiarelor; era aproape momentul să își ia instrumentele. S-a oprit și s-a uitat la Brianna. Dar tu? Ai un amic?

Brianna era suficient de înaltă ca să îl poată privi în ochi și îndeajuns de aproape pentru ca sânii ei să îi atingă antebrațul când s-a întors cu fața spre el.

— Cum spunea bunica ta? *Is fhearr an giomach*...?

— ... *na*, *bhi gun fear tighe*.

— Îhî. Ei, mai bine cu un homar decât fără prieten. A ridicat mâna și i-a atins broșa. Da, sunt băieți cu care ies în oraș. Dar încă nu am unul foarte apropiat.

El i-a prins degetele și le-a dus la buze.

— Nu te grăbi, fato, i-a spus și i le-a sărutat.

•

Publicul era uimitor de tăcut; atmosfera nu semăna nicidecum cu una de la un concert rock. Desigur, interpreții nu puteau fi zgomotoși, s-a gândit ea; nu existau chitare electrice, nici amplificatoare, ci doar un microfon mic pe un trepied. Însă nu era nevoie ca unele lucruri să fie amplificate. Inima ei, de exemplu, îi bătea ca un ciocan în urechi.

— Poftim, spusese Roger, apărând brusc din vestiar cu chitara și toba. Îi întinsese plicul de culoare cafenie. Cotrobăind printre vechiturile tatii de la Inverness, am găsit astea. M-am gândit că poate le vrei.

Și-a dat seama că erau fotografii, dar nu se uitase la ele imediat. Ascultându-l pe Roger cântând, rămăsese cu ele în poală și parcă îi arseseră genunchii, decupând în ei o gaură.

Era bun – chiar dacă nu era întrutotul atentă, și-a dat seama că era bun. Avea o voce baritonală surprinzător de plină și de profundă și știa cum să o folosească. Nu doar în ceea ce privea tonul și melodia; stăpânea capacitatea adevăratului interpret de a da deoparte cortina dintre cântăreț și public, de a privi spre public și de a întâlni privirea cuiva, lăsându-l să înțeleagă ce se afla dincolo de cuvinte și muzică.

Îi fermecase cu „Drumul spre insule”, un cântec vioi, cu tempo rapid, însoțit de un cor emoționant, iar când publicul s-a liniștit, l-a impresionat din nou cu „Dealurile Galloway” și cu o trecere spre „Cântecul de nuntă al lui Lewis”, cu un cor plăcut în gaelică.

După ultimul acord din „Vhair me oh”[17] a zâmbit direct spre ea, așa i s-a părut Briannei.

— Iar acum, un cântec din ’45, a spus el. Este despre celebra bătălie de la Prestonpans, în care armata Highlands a lui Charles Stuart a învins o forță engleză mult mai puternică, sub comanda generalului Jonathan Cope.

Din public s-au auzit murmure de apreciere, întrucât era un cântec foarte iubit, care s-au risipit curând, când Roger a ciupit coardele, începând să cânte:

Cope a trimis o provocare de la Dunbar
Spunând: „*Charlie, înfruntă-mă de îndrăznești,*
Și te voi învăța arta războiului
Dacă ne întâlnim dimineață.”

Și-a aplecat capul peste coarde, făcând semn publicului să i se alăture într-un cor batjocoritor.

Hei, *Johnnie Cope*, *n-ai pornit la drum încă*?
Și tobele tale nu duruie încă?
Dac-ai pornit, *eu te aștept*
Să mergi spre cărbuni dimineață.[18]

Brianna a simțit cum i se ridică firele de păr, lucru care nu avea nicio legătură cu publicul sau cu cântărețul, ci cu cântecul în sine.

Când Charlie a văzut scrisoarea
Și-a scos sabia din teacă,
Veniți, *urmați-mă*, *oameni fericiți*
Și-l vom înfrunta dimineață pe Johnnie Cope!

---

[17] „Sunt trist” (în gaelică, în original) (n.tr.).
[18] Bătălia s-a purtat în apropierea unei zone carbonifere. (n.tr.).

— Nu, a șoptit ea, simțindu-și degetele reci pe plicul cafeniu. *Veniți*, *urmați-mă*, *oameni fericiți*... Ambii ei părinți fuseseră acolo. Tatăl ei atacase în șarjă pe câmpia de la Preston, cu sabia lată și cu scutul lui rotund.

Pentru că va fi o dimineață sângeroasă!

Hei, *Johnnie Cope*, *n-ai pornit la drum încă*?
Și tobele tale nu duruie încă?

Vocile oamenilor din jurul ei au crescut în volum, devenind un răcnet de aprobare în cor. A trăit un moment de panică, moment în care a fost gata să fugă de-acolo la fel ca Johnnie Cope, dar s-a liniștit, lăsându-se purtată de emoție și de muzică.

De fapt, *a zis Johnnie*, *mi-e spaimă*
De săbiile și de kilturile lor,
Dacă-i înfrunt din nou, *îmi vor rupe picioarele,*
De aceea vă doresc bună dimineața!

Hei, *Johnnie Cope*, *n-ai pornit la drum încă*?

Ba da, a pornit. Și așa va fi cât va dura cântecul. Unii oameni încercau să conserve trecutul; alții, să scape de el. Și acest lucru era de departe cea mai mare deosebire dintre ea și Roger. De ce nu-și dăduse seama de asta până atunci?

Nu și-a dat seama dacă Roger percepuse suferința ei de moment, dar el a abandonat teritoriul primejdios al iacobiților și a început să cânte „Tânguirea lui MacPherson”, cu un acompaniament foarte discret. Femeia de lângă Brianna a scăpat un oftat lung și a rămas cu ochii ca de căprioară ațintiți spre scenă.

Atât de zgomotos, *de furios și viteaz mergea,*
A cântat și-a dansat... *sub spânzurătoare*!

A ridicat plicul și l-a cântărit între degete. Probabil că ar fi trebuit să aștepte până ajungea acasă. Dar curiozitatea lupta cu reținerea. Roger nu fusese sigur că voia să i-l dea; văzuse asta în ochii lui.

— ... un bodhran, tocmai spunea Roger. Instrumentul nu era decât un cerc din lemn înalt de câțiva centimetri, cu diametrul de patruzeci și cinci de centimetri, având o piele întinsă peste el. Ținea toba în echilibru pe degetele unei mâini, iar în cealaltă avea un băț mai gros la ambele capete. Unul dintre cele mai vechi instrumente, aceasta este toba cu ajutorul căreia triburile cehe i-au speriat de moarte pe soldații lui Iuliu Cezar în anul 52 î.Hr.

Publicul a chicotit, iar el a atins toba cu bățul, într-un ritm rapid, ca o bătaie de inimă.

— Și acum, „Lupta de la Sheriffmuir”, din timpul primei revolte, din 1715.

Toba și-a schimbat sunetul, intensitatea; tonul a devenit marțial, un bubuit acoperit de cuvinte. Publicul continua să se comporte decent, dar s-a ridicat în picioare și s-a aplecat în față, rostind cuvintele care descriau lupta de la Sheriffmuir și toate clanurile care au participat la ea.

> ... *și s-au năpustit înainte*, *și sângele a curs*, *și mulți au căzut*, *oameni buni*... *Au lovit și-au tăiat*, *și săbiile late s-au ciocnit*.

În timp ce cântecul continua, Brianna a vârât degetele în plic și a scos câteva fotografii. Instantanee vechi, în negru și alb, decolorate spre tonuri cafenii. Părinții ei. Frank și Claire Randall, ambii arătând absurd de tineri și extraordinar de fericiți.

Erau într-o grădină; se zăreau scaune de peluză și o masă cu băuturi în fundal, peste care cădea lumina strecurată printre frunzele copacilor. Însă fețele lor se vedeau clar – surâzătoare, iluminate de tinerețe, având ochi doar unul pentru celălalt.

Pozând oficial, braț la braț, parcă luând în râs propriul aer oficial. Claire, pe jumătate aplecată de râs după ce Frank spusese ceva amuzant, trăgându-și în jos rochia largă luată de vânt, în timp ce părul ei buclat nu suferea o asemenea constrângere. Frank, întinzându-i lui Claire o cupă; ea uitându-se drept în ochii lui în timp ce o lua, cu o privire de o asemenea speranță și încredere, încât, văzând-o, inima Briannei s-a strâns.

Apoi a privit ultimele fotografii și și-a dat seama la ce se uita. Cei doi stăteau lângă o masă, ținând împreună un cuțit și râzând în timp ce tăiau un tort făcut în casă. Tortul miresei.

— Și, în încheiere, un cântec vechi, preferat de mulți, pe care sigur îl știți. Se spune că un deținut iacobit în drum spre Londra, unde urma să fie spânzurat, i-a trimis acest cântec soției lui din Highlands.

Și-a întins palmele desfăcute peste fotografii, ca și cum ar fi vrut să împiedice pe oricine să le vadă. A simțit un fior înghețat. Fotografii de nuntă. Instantanee din ziua nunții. Desigur; se căsătoriseră în Scoția. Nu reverendul Wakefield oficiase ceremonia, pentru că el era preot catolic, dar era unul dintre cei mai vechi prieteni ai tatălui ei; probabil ceremonia se ținuse la casa parohială.

Da. Uitându-se printre degete, a reușit să descopere în fundal fragmente cunoscute din vechea casă. Apoi, cu reținere, trăgându-și o mână, s-a uitat la chipul tânăr al mamei ei.

Optsprezece ani. Claire se căsătorise cu Frank Randall când avea optsprezece ani – probabil că asta explica totul. Cum putea cineva să își cunoască mintea când era atât de tânăr?

Aproape de malurile frumoase și de dealurile frumoase de acolo
Unde soarele luminează apele Loch Lomondului,
Unde obișnuiam să mergem eu și singura mea iubire…

Însă Claire fusese convinsă ori așa socotise. Fruntea lată și curată și gura delicată dovedeau siguranța; ochii mari și sclipitori erau ațintiți asupra noului ei soț fără nicio rezervă sau reținere. Și totuși…

Dar eu și marea mea iubire nu ne vom mai revedea
Pe frumoasele maluri ale Loch Lomondului.

Fără să se uite pe unde calcă, Brianna a ieșit de pe rândul de locuri și a fugit, pentru ca nimeni să nu-i vadă lacrimile din ochii.

•

— Pot rămâne cu tine cât se face o parte din strigarea clanurilor, i-a spus Roger, dar am ceva de făcut la sfârșitul strigării, de aceea va trebui să te las singură. Ai ceva împotrivă?

— Nu, bineînțeles că nu, a răspuns ea cu hotărâre în glas. N-am nimic. Nu-ți face griji.

Roger s-a uitat la ea puțin îngrijorat, dar a trecut peste asta. Niciunul dintre ei nu adusese vorba despre plecarea ei precipitată de mai devreme; până când el reușise să își croiască drum până la ea, printre cei care îl felicitau și îi adresau urări de bine, Brianna avusese timp să ajungă la o toaletă și să își regăsească stăpânirea de sine, spălându-se pe față cu apă rece.

Își petrecuseră restul după-amiezii plimbându-se printre oamenii veniți la festival, făcând unele cumpărături, mergând să vadă concursul trupelor de cimpoieri și întorcându-se pe jumătate asurziți pentru a vedea un tânăr dansând între două săbii încrucișate, înfipte în pământ. Fotografiile rămăseseră ascunse în poșeta ei.

Acum era aproape întuneric; oamenii plecau din zona în care se vindea mâncare și se îndreptau spre tribunele aflate la poalele muntelui.

Brianna crezuse că familiile cu copii mici vor pleca, iar unele așa au și procedat, dar printre cei vârstnici a văzut trupuri mici și ochi somnoroși. Adormită buștean, o fetiță stătea moale pe umărul tatălui ei, în timp ce el și soția lui se îndreptau spre tribune. Într-un spațiu curățat și neted, se găsea un morman de lemne de foc.

— Ce este chemarea clanurilor? a auzit ea o femeie, aflată cu un rând mai sus, întrebându-și însoțitorul.

Acesta a ridicat din umeri, iar Brianna s-a uitat la Roger pentru a primi explicații, dar el s-a mulțumit să îi surâdă.

— Vei vedea, a spus el.

Se lăsase întuneric deplin, iar luna nu răsărise încă; muntele se înălța ca o pată mai întunecată pe fundalul cerului presărat de stele. Din mulțime s-a auzit o exclamație, apoi altele, iar după aceea, sunetele unui singur cimpoi au săgetat aerul, reducând la tăcere orice altceva.

Un punct luminos a apărut în apropiere de vârful muntelui. În timp ce oamenii îl urmăreau, acesta a început să coboare, apoi altul s-a aprins în urma lui. Muzica a crescut, după care un alt punct luminos s-a aprins pe vârful muntelui. Vreme de aproape zece minute, starea de așteptare s-a întețit, în timp ce muzica a răsunat tot mai tare, iar șirul de lumini s-a lungit, un lanț de flăcări în josul versantului.

Aproape de baza versantului, o potecă ieșea dintre copaci; Brianna o văzuse în cursul explorărilor de mai devreme. Un

bărbat a apărut dintre copaci, ținând o torță mare deasupra capului. În urma lui venea un cimpoier, iar sunetele scoase de instrument erau suficient de puternice pentru a acoperi exclamațiile de uimire ale spectatorilor.

Cât cei doi bărbați au coborât drumul, îndreptându-se spre spațiul liber din fața tribunelor, Brianna a văzut că în spatele acestora veneau și alți bărbați; un șir lung de oameni, fiecare având câte o torță, toți îmbrăcați în haine elegante de căpetenii din Highlands. Arătau sălbatici, dar splendizi, împodobiți cu pene de cocoș-de-munte, cu săbiile și pumnalele argintii, prinse între pliurile kilturilor în diferite culori, aruncând lumini roșietice în lumina torțelor.

Cântecul cimpoaielor a încetat brusc, iar primul dintre bărbați a pășit în spațiul curățat și s-a oprit în fața tribunelor. Și-a ridicat torța deasupra capului și a strigat:

— Neamul Cameron e aici!

Din tribune au răsunat strigăte de încântare, iar el și-a aruncat torța într-o bucată de lemn îmbibată în benzină, care s-a aprins exploziv, născând o flacără înaltă de trei metri.

În lumina orbitoare a focului, a apărut un alt bărbat, care a strigat:

— Neamul MacDonald e aici!

Au urmat strigăte și chiote ale celor care afirmau rudenia cu clanul MacDonald, iar apoi…

— Neamul MacLachlan e aici!

— Neamul Gillivray e aici!

Brianna era atât de absorbită de spectacol, încât abia dacă mai simțea prezența lui Roger. Apoi un alt bărbat a făcut un pas în față și a strigat:

— Neamul MacKenzie e aici!

— *Tulach Ard*[19]! a răcnit Roger, făcând-o pe Brianna să tresară puternic.

— Ce-a fost asta? a întrebat ea.

— Ăsta era strigătul de luptă al clanului MacKenzie, a spus el zâmbind.

— Așa a și sunat.

— Neamul Campbell e aici!

Probabil că erau mulți cu acel nume, pentru că tribunele s-au cutremurat când aceștia au răspuns chemării. Parcă acesta ar fi

---

[19] Dealul înalt!” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

fost semnalul pe care îl aștepta, Roger s-a ridicat și și-a aruncat tartanul peste un umăr.

— Ne întâlnim lângă vestiare, bine? a spus el.

Brianna a dat din cap în semn că a înțeles, iar el s-a apropiat brusc de ea și a sărutat-o.

— Pentru orice eventualitate, strigătul de luptă al neamului Fraser era *Caisteal Dhuni*![20]

L-a privit cum se îndepărtează sărind printre rânduri ca o capră de munte. Mirosul lemnului ars umplea aerul nopții, amestecat cu cel de tutun, de la țigările din mulțime.

— Neamul MacKay e aici!

— Neamul MacLeod e aici!

— Neamul Farquarson e aici!

Din cauza fumului și a emoției, Brianna simțea că se înăbușă. Clanurile muriseră la Culloden – nu-i așa? Da, muriseră; asta era doar o amintire, o rechemare a fantomelor; niciunul dintre oamenii care strigau atât de entuziasmați nu era înrudit cu altul, niciunul dintre ei nu trăise susținând că e stăpân de pământuri, însă…

— Neamul Fraser e aici!

S-a simțit brusc cuprinsă de panică, și-a încleștat mâna pe închizătoarea poșetei.

Nu, a gândit ea. *Oh*, *nu*! *Nu sunt din neamul acesta*!

Apoi momentul a trecut și a reușit din nou să respire normal, dar revărsarea de adrenalină încă îi iuțea sângele.

— Neamul Graham e aici!

— Neamul Innes e aici!

Au urmat neamurile Ogilvy, Linnday, Gordon… În cele din urmă, ecourile ultimului strigăt s-au stins. Brianna își ținea poșeta în poală, o strângea între degete, parcă ar fi vrut să-i păstreze conținutul, să nu-i scape, precum duhul din lampă.

Cum va reuși? s-a gândit ea, apoi, văzându-l pe Roger apărând în lumină, cu părul parcă în flăcări și cu toba în mână, s-a întrebat din nou: *Cum va putea ea să-i reziste*?

---

[20] Castelul Downie” (n.tr.).

5. La două sute de ani depărtare de ieri

— N-ai purtat kilt! a spus Gayle, strâmbând din gură cu dezamăgire.

— Nu e secolul potrivit, a spus Roger, coborând ochii spre ea. E prea rece pentru o plimbare sub lumina lunii.

— Va trebui să mă înveți să fac asta.

S-a înălțat pe degetele picioarelor și s-a aplecat spre el.

— Ce anume?

— Să rostesc R-urile ca tine.

Gayle s-a încruntat și a făcut o încercare hotărâtă, scoțând niște sunete la fel ca acelea ale unui motor de barcă în ralanti.

— Foarrte frumos, a comentat el, străduindu-se să nu izbucnească în râs. Exersează. Nimeni nu se naște învățat.

— Ți-ai adus chitara? S-a ridicat pe vârfuri, încercând să se uite în spatele lui. Ori toba aceea grozavă?

— Sunt în mașină, a spus Brianna, lăsând cheile când s-a apropiat de Roger. De aici plecăm direct la aeroport.

— Oh, ce păcat! Credeam că puteam sta aici toată ziua, ca să facem tot felul de chestii. Roger, știi cântecul „This Land Is Your Land”[21]? Sau îți plac mai mult cântecele de protest? Eu cred că nu, pentru că ești englez – pardon, scoțian. Nu aveți împotriva cui să protestați, adevărat?

Brianna i-a aruncat prietenei ei o privire exasperată.

— Unde-i unchiul Joe?

— În camera de zi, blestemând televizorul, a spus Gayle. Să-i țin de urât lui Roger cât discuți cu el?

L-a luat de braț pe Roger și a clipit des din genele lungi.

— Avem aici jumătate dintre studenții de la Colegiul de Inginerie MIT și nu se găsește nimeni care să repare un televizor nenorocit?

Doctorul Joseph Abernathy s-a uitat acuzator la grupurile de tineri care îi umpleau camera de zi.

— Aici e vorba despre *electronică*, tată, i-a spus fiul lui cu un aer de superioritate. Noi suntem la mecanică. Dacă-i ceri unui inginer mecanic să-ți repare televizorul color e ca și cum l-ai ruga pe un ginecolog să se uite la o iritație pe...

---

[21] Cântec folk celebru în Statele Unite. (n.tr.).

— Vai, scuze! a spus tatăl lui, uitându-se peste ochelarii cu rame aurite. Era piciorul tău, Lenny?

În hohotele de râs ale tuturor, Lenny a început să țopăie ca un cocor, ținându-se de un adidas și prefăcându-se că are dureri cumplite.

— Bree, scumpa mea!

Doctorul a zărit-o și, zâmbind, a abandonat televizorul. A îmbrățișat-o entuziasmat, ignorând faptul că ea era cu zece centimetri mai înaltă decât el, apoi s-a îndepărtat un pas și s-a uitat la Roger, pe fața lui apărând o expresie de cordialitate rezervată.

— Prietenul tău?

— El e Roger Wakefield, a spus Brianna, privindu-l pe doctor printre gene. Roger, el e Joe Abernathy.

— Spune-mi Joe.

Și-au strâns mâinile măsurându-se unul pe celălalt. Doctorul l-a privit cu ochii săi căprui și ageri, plini de căldură, dar și de șiretenie.

— Scumpa mea Bree, n-ai putea face ceva cu obiectul ăsta de doi bani, să vezi dacă nu poți să-l readuci la viață? A făcut un semn cu degetul mare în spate, către televizorul RCA cu diagonala de 60 de centimetri, care stătea mut pe suportul lui din sârmă. Aseară a funcționat bine, dar azi… fâss!

Brianna s-a uitat cu rezerve la televizorul mare și a băgat mâna într-un buzunar al blugilor, de unde a scos un briceag multifuncțional.

— Păi, cred că aș putea verifica legăturile. A extras lama-șurubelniță. Cât timp mai avem?

— Probabil că vreo jumătate de oră, a strigat un student tuns scurt, aflat în ușa bucătăriei. A aruncat o privire spre studenții strânși în fața televizorului mai mic, alb-negru, aflat pe masă. Deocamdată ni se prezintă Controlul Misiunii de la Houston – ora estimată de sosire, peste jumătate de oră.

Emoția controlată a comentatorului TV răzbătea când și când printre exclamațiile mai vii și entuziaste ale privitorilor.

— Foarte bine, a spus doctorul Abernathy. Și-a lăsat o mână pe umărul lui Roger. Avem timp din belșug pentru a bea ceva. Ești scoțian, domnule Wakefield?

— Roger e de-ajuns.

Abernathy a turnat o porție generoasă din licoarea de culoarea ambrei și i-a întins paharul lui Roger.

— Sper că nu vrei și apă, Roger, așa e?

— Nu.

Era whisky Lagavulin, ceva ce se găsea cu greu la Boston. Roger a sorbit încântat, iar doctorul a zâmbit.

— Mi l-a dat Claire – mama lui Bree. O femeie care se pricepea la whisky.

A clătinat cu nostalgie din cap și a ridicat paharul în semn de recunoștință.

— *Slàinte*, a spus Roger încet și a înclinat puțin paharul, după care a băut.

Abernathy a închis ochii în semn de apreciere, dar Roger nu și-a putut da seama dacă față de whisky sau față de Claire.

— Apa vieții, nu? Cred că băutura asta ar putea trezi și morții.

Cu mult respect, a pus sticla înapoi în dulapul cu băuturi.

Cât de multe îi spusese Claire lui Abernathy? Destule, a presupus Roger. Doctorul a ridicat paharul și s-a uitat îndelung la Roger, cântărindu-l.

— Pentru că tatăl lui Bree a murit, cred că trebuie să îi țin cumva locul. Cred că avem timp pentru câteva întrebări și răspunsuri clare înainte de aselenizare ori facem ca discuția asta să fie foarte scurtă?

Roger a ridicat o sprânceană.

— Ce intenții ai? a întrebat doctorul.

— A, despre asta era vorba? Strict onorabile.

— Da? Aseară am sunat-o pe Bree, ca să aflu dacă vine la mine în seara asta. Nu mi-a răspuns.

— Am fost la un festival celtic, undeva în munți.

— Aha! Am telefonat din nou pe la unsprezece seara. Și la miezul nopții. Niciun răspuns.

Ochii doctorului îl priveau cu șiretenie, dar își pierduseră puțin din căldură. Și-a lăsat paharul pe masă cu un sunet slab.

— Bree e singură, a spus el. Și retrasă. Și atrăgătoare. N-aș vrea să văd pe cineva că profită de situația asta, domnule Wakefield!

— Nici eu, doctore Abernathy. Roger și-a golit paharul și l-a așezat hotărât pe masă. Își simțea obrajii dogorind, iar asta nu era din cauza whisky-ului. Dacă îți închipui că…

— AICI HOUSTON, s-a auzit bubuitor televizorul color. BAZA TRANQUILITY, ASELENIZAREA, PESTE DOUĂZECI DE MINUTE.

Studenții aflați în bucătărie au apărut în camera de zi fluturând sticle de cola și ovaționând. Transpirată de efort, Brianna râdea și, închizându-și briceagul, a respins felicitările. Abernathy și-a lăsat o mână pe brațul lui Roger.

— Ascultă, domnule Wakefield, i-a spus el, coborând vocea, pentru a nu fi auzit de ceilalți. N-aș vrea să aflu că ai făcut-o nefericită pe fata asta.

Roger și-a desprins atent brațul din strânsoarea doctorului.

— Crezi că arată nefericită? a întrebat el cât de politicos a putut.

— Nuu! a spus Abernathy, legănându-se în spate pe călcâie și privindu-l printre gene pe Roger. Dimpotrivă. Doar că felul în care arată în seara asta mă face să cred că ar trebui să-ți trag un pumn în nas, de dragul tatălui ei.

Roger nu s-a putut abține să nu se uite la ea; era adevărat. Brianna avea cearcăne, de sub părul strâns în coadă ieșiseră câteva șuvițe, iar pielea ei lucea precum ceara unei lumânări aprinse. Arăta ca o femeie care avusese o noapte lungă – și se bucurase de ea.

Ca și cum i-ar fi simțit privirea, Brianna a întors capul și l-a fixat peste capul lui Gayle. A continuat să discute cu prietena sa, dar ochii ei îi vorbeau limpede.

Doctorul și-a dres glasul. Roger și-a dezlipit ochii de la Brianna și a descoperit că Abernathy se uita la el cu o expresie gânditoare.

— Aha, a spus doctorul pe alt ton. Deci așa, da?

Roger avea gulerul desfăcut, dar s-a simțit ca și cum ar fi purtat o cravată prea strânsă. L-a privit direct în ochi pe doctor.

— Da, a spus el. Chiar așa.

Doctorul Abernathy a luat sticla cu whisky și a umplut ambele pahare.

— Claire a spus că ține la tine, a zis el cu resemnare în glas, ridicând paharul. În regulă. *Slàinte*!

•

— Întoarce butonul în cealaltă direcție – Walter Cronkite e portocaliu.

Îndatoritor, Lenny a răsucit butonul, făcându-l pe comentator să devină verde. Neafectat de acea bruscă schimbare a culorii tenului, Cronkite a continuat să vorbească:

— *Peste aproximativ două minute*, *comandantul Neil Armstrong și echipajul lui Apollo 11 vor intra în istorie pentru prima aselenizare controlată de om*.

Camera de zi era întunecată și înțesată de oameni, toți cu ochii ațintiți spre ecranul televizorului mare, care continua transmisia aselenizării.

— Sunt impresionat, i-a spus Roger Briannei la ureche. Cum ai reușit să îl repari?

S-a rezemat de capătul unui raft și a tras-o aproape de el, lăsându-și palmele pe coapsele ei și bărbia pe umărul ei.

Ea stătea cu ochii îndreptați spre televizor, dar el i-a simțit obrazul lipindu-se de al lui.

— Cineva a smuls din greșeală ștecărul din priză, a spus ea. N-am făcut decât să îl bag la loc.

El a râs și a sărutat-o pe gât. În cameră era foarte cald, chiar dacă instalația de aer condiționat bâzâia, iar pielea ei a avut un gust umed și sărat.

— Ai cel mai rotund fund din lume, i-a șoptit el.

Ea nu i-a răspuns, însă, în mod voit, și-a împins fundul înspre el.

Au urmat exclamații și imagini ale drapelului pe care astronauții aveau să-l înfigă în solul lunar.

Roger a aruncat o privire prin încăpere, dar Joe Abernathy era la fel de hipnotizat ca și ceilalți, absorbit de strălucirea ecranului. Simțindu-se în siguranță în întunericul de-acolo, și-a înfășurat brațele în jurul Briannei și a simțit greutatea plăcută a sânilor ei pe antebraț. Ea a oftat adânc și, lipită de el, s-a relaxat, după care și-a lăsat mâna peste a lui și a apăsat.

Ar fi fost mai puțin îndrăzneți dacă situația ar fi prezentat vreun pericol. Însă el avea să plece peste două ore; nu exista nicio șansă de a merge mai departe. În noaptea precedentă, știuseră amândoi că se jucau cu dinamita și se arătaseră mai prevăzători. Roger s-a întrebat dacă Abernathy l-ar fi lovit cu adevărat, dacă ar fi recunoscut direct că Brianna își petrecuse noaptea în patul lui.

Condusese în josul muntelui, chinuit de încercarea de a conduce pe dreapta și de emoția stârnită de greutatea moale a

Briannei, lipită de el. Se opriseră pentru a bea cafea, stătuseră de vorbă până după miezul nopții, atingându-se mereu, cu mâinile, coapsele și capetele. Apoi condusese spre Boston în orele mici ale nopții, iar discuțiile se stinseseră treptat, pentru că Brianna își lăsase capul pe umărul lui.

Incapabil să mai rămână treaz îndeajuns pentru a se descurca prin labirintul de străzi necunoscute până la apartamentul ei, Roger condusese până la hotelul în care se cazase, o strecurase în camera lui și o așezase pe pat, unde ea adormise doar după câteva secunde.

El își petrecuse restul nopții pe duritatea castă a podelei, având pardesiul din lână al Briannei petrecut peste umeri pentru a se încălzi. Spre dimineață, se ridicase de jos și se așezase pe un scaun, învăluit de mirosul ei, urmărind în tăcere cum se răspândește lumina pe chipul Briannei.

Da, chiar așa.

— *Baza Tranquility*... *Vulturul a aselenizat*.

Tăcerea din încăpere a fost întreruptă de un oftat adânc, al tuturor, și Roger a simțit cum i se ridică părul pe ceafă.

— *Un pas mic pentru om*, a spus aceeași voce, *și un salt uriaș pentru omenire*.

Imaginea era ușor neclară, dar nu din cauza televizorului. Cei prezenți s-au aplecat înainte, dornici să vadă silueta masivă coborând scara, punând piciorul pentru prima oară pe solul lunar. Pe obrajii unei fete au strălucit câteva lacrimi, argintii în strălucirea televizorului.

Până și Brianna uitase de orice altceva, captivată de acel moment; mâna ei căzuse de pe brațul lui când ea se aplecase în față.

Era o zi minunată să fii american.

Roger a trăit un moment de regret, văzându-i pe ceilalți atât de hotărâți, atât de mândri, observând că și Brianna participa atât de intens la eveniment. *Era* un alt secol, situat la două sute de ani de ziua de ieri.

Oare putea exista un teren comun pentru ei doi, un istoric și o ingineră? El, cu fața îndreptată spre misterele trecutului, iar ea, cu fața spre viitor și strălucirea lui orbitoare.

Apoi atmosfera din încăpere s-a relaxat, au urmat urale și discuții aprinse, iar Brianna s-a întors în brațele lui, l-a sărutat cu intensitate și s-a agățat de el, iar Roger s-a gândit că nu avea

nicio importanță că priveau în direcții diferite, câtă vreme rămâneau unul în fața celuilalt.

PARTEA A TREIA

PIRAȚI

6. Mă lupt cu o hernie

Iunie 1767

— Urăsc corăbiile, a spus Jamie printre dinții încleștați. Le urăsc. Mă uit la ele cu ura cea mai profundă.

Hector Cameron, unchiul lui Jamie, trăia pe o plantație numită River Run, puțin mai sus de Cross River. Iar Cross River se găsea în amonte față de Wilmington; de fapt, la vreo trei sute douăzeci de kilometri. Ni s-a spus că în acea perioadă a anului, în funcție de vânt, călătoria cu o ambarcațiune ar dura între patru zile și o săptămână. Dacă preferam să mergem pe uscat, ne-ar fi trebuit două săptămâni sau mai mult, în funcție de drumuri inundate, noroaie și osii rupte.

— Pe râu nu sunt valuri, i-am spus. Iar mie ideea de a merge pe jos atâția kilometri prin noroaie îmi trezește și mai multă ură.

Ian a zâmbit cu gura până la urechi, dar a arborat o expresie de detașare imediat ce Jamie s-a uitat urât la el.

— Pe de altă parte, am zis eu, dacă vei suferi de rău de apă, încă am acele la mine.

M-am lovit ușor cu palma peste buzunarul în care păstram setul de ace din aur pentru acupunctură, în cutia lor din fildeș.

Jamie a expirat puternic pe nas, dar nu a mai scos nicio vorbă. După ce am rezolvat acea chestiune neînsemnată, ne rămânea marea problemă de a găsi o ambarcațiune.

Nu eram bogați, dar aveam ceva bani, ca urmare a unui noroc neașteptat pe care îl avuseserăm pe drum. Mergând spre nord de Charleston și dormind noaptea departe de drum, descoperiserăm o locuință abandonată într-o pădure, într-un luminiș aproape invadat de copaci crescuți recent.

Puieții de plop trecuseră ca sulițele printre grinzile acoperișului prăbușit și într-o crăpătură a pietrei de vatră răsăriseră câteva mlădițe de ilice. Zidurile erau pe jumătate năruite, înnegrite de putreziciune și pătate de mușchi verde și de mucegai ruginiu. Nu aveam de unde să știm de câtă vreme fusese părăsită acea fermă, dar era limpede că peste câțiva ani atât construcția, cât și luminișul aveau să fie înghițite de vegetație, un morman de pietre folosite pentru a construi hornul rămânând singurele vestigii ale existenței lor.

Cu toate astea, lucru ciudat, printre copacii ce invadau locul am descoperit rămășițele unei livezi cu piersici încărcați de fructe coapte, printre care roiau albinele. Am mâncat cât am putut, am dormit la adăpostul ruinelor, după care, a doua zi dimineață, am încărcat căruța cu fructe aurii, suculente, acoperite cu puf.

Le-am vândut pe drum și, drept urmare, am sosit la Wilmington cu mâinile lipicioase, o pungă plină cu monede – mai toate penny – și cu părul, hainele și pielea mirosind puternic a fructe fermentate, de parcă ne-am fi îmbăiat în brandy de piersici.

— Ia tu banii, m-a sfătuit Jamie, întinzându-mi punga din piele în care se afla averea noastră. Cumpără provizii – dar nu cumva să iei piersici, bine? – și câte ceva de îmbrăcat, ca să nu arătăm ca niște cerșetori când ajungem la rubedenia mea. Eventual un ac și ață, bine?

A ridicat o sprânceană și a făcut semn către o ruptură mare în haina lui Fergus, care se alesese cu ea când căzuse dintr-un piersic.

— Eu și Duncan o să ne ocupăm de vânzarea calului și a căruței și o să ne interesăm de o ambarcațiune. Și, dacă există aici vreun bijutier, voi vedea cât îmi oferă pentru una dintre pietrele prețioase.

— Să fii atent, unchiule, l-a sfătuit Ian arătând spre mulțimea pestriță de oameni care forfoteau în port și în apropierea lui. Nu cred că vrei să fii păcălit sau jefuit pe stradă.

Luându-și o expresie serioasă, Jamie și-a asigurat nepotul că va fi cât se poate de precaut.

— Ia-l pe Rollo cu tine, l-a îndemnat Ian. Te apără el.

Jamie a coborât privirea spre Rollo, care se uita la oamenii ce treceau pe lângă noi cu ochi atenți care nu sugerau neapărat dorința de a se împrieteni cu vreunul dintre ei, ci o poftă de mâncare reținută.

— A, da, a spus el. Hai cu mine, cățeluș.

Înainte de a pleca, mi-a aruncat o privire.

— Poate c-ar fi bine să cumperi și niște pește uscat.

•

Wilmington era un oraș mic, dar grație situației norocoase de a se afla la gura unui râu navigabil, se lăuda nu doar cu o piață a fermierilor și cu docuri, ci și cu o serie de magazine care vindeau obiecte de lux importate din Europa, precum și cele necesare traiului de zi cu zi.

— Fasole, sigur. Îmi place fasolea, chiar în cantitate mare, a spus Fergus și și-a așezat mai bine pe umăr sacul din pânză groasă, echilibrându-i greutatea. Și pâine, bineînțeles – și făină, sare și slănină. Carne sărată de vită, cireșe uscate, mere, toate sănătoase. A, să nu uităm de pește. Avem nevoie și de ace și ață. Chiar și de o perie de păr, a adăugat el, uitându-se lung la părul meu care, inspirat de umiditatea din aer, făcea eforturi turbate să scape de sub pălăria cu boruri late. Și medicamente pentru spițeria ta, bineînțeles. Dar *dantelă*?

— Da, și dantelă, am spus cu hotărâre în glas și am băgat pachetul mic în care aveam trei metri de dantelă de Bruxelles în coșul mare pe care îl căra el. Dar și panglică. Câte un metru de panglică lată din mătase, i-am spus tinerei transpirate de la tejghea. Roșu – asta pentru tine, așa că nu te mai plânge –, verde pentru Ian, galben pentru Duncan și albastru-închis pentru Jamie. Și nu, nu e vorba despre o extravaganță; Jamie n-ar vrea să arătăm ca niște haimanale când vom ajunge la unchiul și mătușa lui.

— Dar tu, mătușico? a spus Ian zâmbind. Doar nu vrei ca bărbații să arate ferchezi, iar tu, ștearsă ca o vrabie.

Deopotrivă exasperat și amuzat, Fergus a pufnit.

— Aia, a spus el, arătând spre un sul de material roz-închis.

— Aia e culoare pentru o femeie tânără, am protestat eu.

— Femeile nu-s niciodată prea bătrâne pentru a purta roz, mi-a răspuns Fergus cu fermitate. Așa le-am auzit pe *les mesdames* spunând de multe ori.

Mai auzisem părerile lor; Fergus își petrecuse copilăria într-un bordel și, având în vedere amintirile lui, trăise între *les mesdames* și ceva mai târziu. Speram să renunțe la acel obicei, mai ales că se căsătorise cu Marsali, aflată încă în Jamaica și așteptând să nască primul lor copil, dar aveam îndoieli. La urma urmelor, Fergus era francez prin naștere.

— Presupun că madamele știu mai bine, am spus eu. În fine, roz să fie.

Împovărați de coșuri și de saci cu provizii, am ieșit în stradă. Era o arșiță umedă și lipicioasă, dar dinspre râu venea o adiere, iar după atmosfera înăbușitoare din magazin, aerul de afară părea dulce și înviorător. Am privit spre port, unde se aflau câteva ambarcațiuni mici, cu catargele împungând spre cer, care se legănau alene în curentul apei, și am văzut silueta înaltă a lui Jamie mergând printre două clădiri, cu Rollo în urma lui.

Ian a strigat și a fluturat o mână, iar câinele a venit la el cu salturi mari, dând din coadă nebunește la vederea stăpânului. La acea oră din zi, prin oraș circulau puțini oameni; cei care aveau treabă pe acea stradă îngustă s-au lipit prudenți de ziduri ca să se ferească din calea bucuriei frenetice a animalului.

— Dumnezeule! a spus cineva cu glas tărăgănat, aflat aproape de noi. Ăsta-i cel mai mare câine pe care l-am văzut în viața mea.

M-am întors și am văzut un gentleman desprinzându-se de zidul unei taverne și ridicându-și politicos pălăria spre mine.

— La dispoziția dumneavoastră, doamnă! Sper din toată inima că nu e dedat la carne de om.

Am ridicat ochii spre bărbatul care mi se adresase și a trebuit să-i ridic și mai mult. M-am abținut să-mi exprim mirarea cum de tocmai el, dintre toți oamenii, putea să-l găsească pe Rollo amenințător.

Interlocutorul meu era unul dintre cei mai înalți bărbați pe care îi întâlnisem vreodată; mai înalt cu câțiva centimetri buni chiar decât Jamie. Era deșirat și ciolănos, mâinile uriașe i se legănau la nivelul coatelor mele, iar centura din piele, împodobită cu mărgele, îmi venea cam în dreptul pieptului.

Dacă m-ar fi apucat vreo dorință, ceea ce nu era cazul, din fericire, mi-aș fi turtit nasul meu de buricul lui.

— Nu, mănâncă pește, mi-am asigurat noua cunoștință.

Observând că-mi lungisem gâtul pentru a-i vedea fața, s-a lăsat curtenitor pe vine, iar încheieturile genunchilor i-au pocnit ca niște împușcături. Ajuns cu fața în dreptul ochilor mei, am descoperit că trăsăturile îi erau ascunse de o barbă neagră și stufoasă. De sub barbă ieșea nasul neobișnuit de cârn, încadrat de ochi mari și blânzi, verzi-căprui.

— Ei bine, sunt recunoscător să aflu asta. N-aș vrea să-mi smulgă o bucată de carne din picior, mai ales că ziua abia a început.

Și-a scos pălăria pleoștită și jalnică în borul căreia avea înfiptă o pană de curcan și a făcut o plecăciune, iar părul lung și ondulat i-a căzut pe umeri.

— John Quincy Myers, servitorul dumneavoastră, doamnă.

— Claire Fraser, am spus eu fascinată, întinzându-i mâna.

El și-a mijit ochii un moment, și-a apropiat nasul de degetele mele și le-a mirosit, apoi a ridicat ochii spre mine și a zâmbit larg, fermecător, în ciuda faptului că îi lipseau jumătate din dinți.

— Sunteți cumva pricepută la ierburi?

— Tot ce se poate.

Mi-a întors mâna ușor și a atins cu un deget petele de clorofilă din jurul cuticulelor.

— O doamnă cu mâini pricepute ar putea să-și îngrijească trandafirii, dar o doamnă ale cărei mâini miros a rădăcină de sasafras și a chinină știe mai multe lucruri decât cum să facă plantele să înflorească. Nu credeți că e adevărat? a întrebat el, întorcându-și ochii prietenoși spre Ian, care urmărea scena cu o curiozitate nedisimulată.

— Oh, da, l-a asigurat Ian. Mătușa Claire e o vindecătoare renumită. O femeie înțeleaptă!

Apoi s-a uitat cu mândrie la mine.

— Așa e, băiete?

Interesat, domnul Myers a făcut ochii mari, apoi i-a îndreptat spre mine, măsurându-mă cu atenție.

— Să mă bată Dumnezeu dacă nu am noroc precum Lucifer! Și eu care credeam că va trebui să aștept până când voi ajunge în munți ca să găsesc un *șaman* să mă îngrijească.

— Sunteți bolnav, domnule Myers? l-am întrebat.

Nu părea a fi, dar era greu de spus, având în vedere barba, părul și pojghița de murdărie unsuroasă care părea să acopere tot ce nu era ascuns de hainele zdrențuite din piele de căprioară. Singura excepție era fruntea lui; de obicei, apărată de soare de pălăria neagră din fetru, rămăsese acum descoperită, o porțiune cu pielea de un alb pur.

— N-aș spune că sunt bolnav, mi-a răspuns el, după care s-a ridicat brusc și a început să bâjbâie pe sub poalele bluzei din piele de căprioară. Nu e gonoree sau sifilis, pentru că am văzut cum arată semnele acelea.

Ceea ce luasem drept pantaloni erau de fapt jambiere lungi din piele de căprioară, peste care se afla un fel de învelitoare pentru șale. Continuând să vorbească, domnul Myers prinsese între degete șnurul din piele care îi susținea cel din urmă articol de îmbrăcăminte și se chinuia să desfacă nodul.

— Al naibii lucru totuși; peste noapte mi-a apărut o umflătură înapoia boașelor. Foarte neplăcut, după cum vă puteți închipui, deși nu mă doare mai deloc, decât atunci când călăresc. Ați putea arunca o privire ca să-mi spuneți ce ar trebui să fac?

— Hm…, am făcut eu, uitându-mă disperată la Fergus, care s-a mulțumit să-și treacă sacul cu fasole de pe un umăr pe altul, părând amuzat, blestematul.

— Pot avea plăcerea de a face cunoștință cu domnul John Myers? am auzit o voce politicoasă venind din spatele meu.

Domnul Myers a încetat să-și mai facă de lucru cu șnurul de piele și a ridicat ochii întrebător.

— N-aș putea spune dacă e sau nu o plăcere pentru dumneavoastră, domnule, a răspuns el curtenitor. Dar dacă îl căutați pe Myers, tocmai l-ați găsit.

Jamie a pășit înainte, așezându-se cu tact între mine și învelitoarea de șale a domnului Myers. Punându-și tricornul sub braț, a făcut o plecăciune cuviincioasă.

— James Fraser, domnule, sluga dumneavoastră. Mi s-a spus să menționez numele domnului Hector Cameron drept prezentare.

Domnul Myers s-a uitat curios la părul roșcat al lui Jamie.

— Sunteți scoțian, da? Cumva din Highlands?

— Da, sunt scoțian din Highlands.

— Și rudă cu bătrânul Hector Cameron?

— E unchiul meu prin alianță, domnule, deși nu am apucat să îl cunosc. Mi s-a spus că îl cunoașteți și că ați putea consimți să ne conduceți pe mine și oamenii mei până la plantația lui.

Cei doi bărbați se cântăreau clar unul pe altul, ochii fiecăruia măsurându-l din cap până în picioare pe celălalt în timp ce vorbea, evaluându-i ținuta, îmbrăcămintea, dar și armele pe care le avea asupra lui. Jamie a zăbovit cu ochii asupra pumnalului lung, băgat în teacă, de la centura pădureanului, în timp ce nările domnului Myers s-au dilatat de interes.

— *Comme deux chiens*, a remarcat Fergus încet din spatele meu. Ca doi câini, *aux culs*[22].

Era posibil ca în următorul moment să își miroasă reciproc dosurile.

Domnul Myers i-a aruncat o privire scurtă lui Fergus și am văzut o expresie amuzată în adâncul ochilor verzi-căprui, după care a reluat evaluarea lui Jamie. Chiar dacă pădureanul părea necultivat, probabil că avea cunoștințe suficiente de limbă franceză.

Având în vedere înclinațiile olfactive și lipsa de bună-cuviință a domnului Myers, nu m-aș fi minunat dacă l-aș fi văzut lăsându-se în patru labe pentru a se comporta exact cum sugerase Fergus. Însă el s-a mulțumit cu o scurtă inspecție, nu doar asupra lui Jamie, ci și a lui Ian, a lui Fergus, a mea, și a lui Rollo.

— Frumos câine, a spus el nepăsător, întinzând mâinile ciolănoase spre câine.

Invitat astfel, Rollo a făcut propria inspecție, adulmecându-l cu hărnicie pe domnul Myers, începând cu mocasinii și încheind cu pantalonii, timp în care discuția a continuat.

— Unchiul dumneavoastră, da? El știe că mergeți la el?

Jamie a clătinat din cap.

— N-aș putea spune asta. I-am trimis o scrisoare din Georgia, acum o lună, dar nu știu dacă a primit-o.

— Nu prea cred, a spus Myers, căzând pe gânduri.

Ochii lui au zăbovit pe fața lui Jamie, apoi ne-au măsurat pe noi, ceilalți.

— Am cunoscut-o pe soția dumneavoastră. El vă e fiu? a întrebat, făcând un semn cu capul spre Ian.

[22] „La fund” (în fr., în orig.) (n.tr.).

— El e Ian, nepotul meu. Iar el, fiul meu vitreg. Jamie a făcut prezentările cu o mișcare largă a mâinii. Mai avem cu noi un prieten, Duncan Innes, care va sosi foarte curând.

Myers a mormăit ceva, a dat aprobator din cap, apoi s-a hotărât.

— Mda, cred că v-aș putea duce la proprietatea Cameron. Voiam să mă asigur că îi sunteți rudă, dar fața dumneavoastră aduce cu a vădanei Cameron. Și a băiatului, într-o oarecare măsură.

Jamie a tresărit.

— *Văduva* Cameron?

Prin desimea bărbii a răzbătut un surâs șiret.

— Bătrânul Hector s-a ales cu o boală mortală la gâtlej și a murit la sfârșitul iernii trecute. Acolo unde este acum, nu prea cred că primește scrisori.

Abandonându-i pe soții Cameron în favoarea unui interes mai urgent și personal, Myers și-a reluat prezentarea suferinței pe care o avea.

— Ceva mare și violet, mi-a explicat el, pipăindu-și din nou învelitoarea de șale. Aproape la fel de mare ca o boașă. Doar nu credeți să-mi mai fi crescut o boașă, nu?

— Oh, nici vorbă, am spus, mușcându-mi buza de jos. Chiar mă îndoiesc de așa ceva.

El se mișca foarte încet, dar nu mai avea mult până să desfacă nodul; oamenii de pe stradă începuseră deja să se oprească și să se holbeze.

— Vă rog să nu vă deranjați, am spus eu. Cred că știu despre ce este vorba… o hernie inghinală.

S-a holbat la mine.

— Asta e?

A părut impresionat și deloc nefericit auzind vestea.

— Va trebui să mă uit, dar undeva înăuntru – m-am grăbit să adaug –, pentru a fi sigură, însă asta pare să fie. E foarte ușor de refăcut chirurgical, dar… Am ezitant, ridicând privirea spre uriaș. Dar nu aș putea să fac asta fără… adică, ar trebui să dormiți. Lipsit de cunoștință, i-am explicat eu situația. Va trebui să vă tai și să vă cos la loc, înțelegeți? Poate că un bandaj herniar – o legătură – ar fi totuși mai bună.

Myers și-a scărpinat falca încet, apoi a rămas pe gânduri.

— Nu, am încercat deja asta, nu merge. Însă tăierea… Dumneavoastră, oameni buni, mai rămâneți în oraș o vreme înainte de a pleca spre proprietatea Cameron?

— Nu prea mult, a intervenit Jamie cu fermitate în glas. Vom pleca spre proprietatea mătușii mele imediat ce găsim pe cineva care să ne ducă acolo.

— Aha!

Uriașul a rămas tăcut o clipă, apoi, zâmbind, a dat din cap.

— Știu omul potrivit pentru dumneavoastră, domnule. Plec imediat să-l aduc pe Josh Freeman din taverna *Hodina Marinarului*. Soarele e încă sus pe cer, așa că nu va fi prea beat ca să facă și el o afacere.

Domnul Myers a făcut o plecăciune, ținându-și pălăria jerpelită în dreptul taliei.

— Și după aceea m-aș putea vedea cu soția dumneavoastră în taverna de colo – e ceva mai dichisită decât a Marinarului –, ca să se uite la… la asta… am văzut buzele lui încercând să formuleze expresia „hernie inghinală”.

Și-a pus pălăria pe cap, l-a salutat scurt pe Jamie și a plecat.

Jamie s-a uitat după munteanul care se îndepărta pășind țeapăn pe stradă, încetinind când întâlnea pe cineva cunoscut, cu care schimba câteva vorbe.

— Englezoaico, mă întreb ce-i cu tine, a spus el oarecum nepăsător, ținându-și ochii ațintiți asupra lui Myers.

— Ce e cu mine?

S-a întors spre mine și mi-a aruncat o privire printre gene.

— Cum se face că orice bărbat pe care îl cunoști vrea să-și dea jos pantalonii la cinci minute după ce te-a văzut?

Fergus și-a dres glasul ușor, iar Ian a roșit discret. Eu arătam cât se poate de nevinovată.

— Ei bine, dragul meu, am spus eu, dacă tu nu știi, nimeni nu știe. Se pare că am găsit o ambarcațiune. Dar *tu* ce-ai făcut toată dimineața?

•

Harnic ca întotdeauna, Jamie găsise un potențial cumpărător pentru o piatră prețioasă. Și nu doar un cumpărător, ci și o invitație la cină cu guvernatorul.

— Guvernatorul Tryon e în oraș, mi-a explicat el. Găzduit de un anume domn Lillington. Am discutat azi-dimineață cu un

negustor pe nume MacEachern, care m-a trimis la un om pe nume MacLeod, care…

— Care te-a prezentat lui MacNeil, care te-a dus să bei cu MacGregor, care ți-a povestit totul despre nepotul lui Bethune, care e văr de-al doilea cu băiatul care curăță ghetele guvernatorului, i-am sugerat eu, pentru că mă familiarizasem cu modul în care scoțienii făceau afaceri.

Lasă doi scoțieni într-o încăpere, iar după zece minute fiecare va ști istoria familiei celuilalt din ultimii două sute de ani și își vor descoperi un număr suficient de mare de rude și de cunoștințe comune.

Jamie a surâs.

— E vorba despre secretarul soției guvernatorului, m-a corectat el. Și îl cheamă Murray. Este cel mai mare băiat al verișoarei tatălui tău din Loch Linnhe, a adăugat el către Ian. Tatăl lui a emigrat după Revoltă.

Ian a dat din cap cu un aer absent, dar fără îndoială stocând acea informație în propria lui versiune a enciclopediei genetice, pentru a fi pregătit în ziua în care ea se va dovedi folositoare.

Edwin Murray, secretarul soției guvernatorului, îl primise pe Jamie cu cordialitate, pentru că era de același neam – fie și prin căsătorie – și obținuse o invitație pentru noi la familia Lillington în acea seară, unde aveam să-l cunoaștem pe guvernatorul care se ocupa de problemele comerciale din Indii. În realitate, noi doream să facem cunoștință cu baronul Penzler – un bogat nobil german, care avea să fie prezent la petrecere. Baronul nu era doar bogat, ci avea și gusturi alese, bucurându-se de reputația de a aprecia lucruri de finețe.

— Mda, ideea mi se pare bună, am spus eu manifestând oarece îndoieli. Dar cred că ar trebui să te duci singur. Nu pot lua cina cu un guvernator arătând în halul ăsta.

— Ei, dar arăți bi… Glasul lui s-a stins, deși practic nu s-a uitat la mine.

Ochii lui m-au cercetat pe îndelete, observându-mi rochia jerpelită și murdară, dar și părul răvășit și boneta zdrențuită.

S-a încruntat.

— Ba nu, englezoaico, vreau să fii acolo, s-ar putea să am nevoie de ceva care să le distragă atenția.

— Fiindcă veni vorba de asta, de câte păhărele de băutură a fost nevoie ca să te alegi cu invitația asta la cină? am întrebat eu, cu gândul la banii noștri, din ce în ce mai puțini.

Jamie nu a clipit, dar m-a prins de braț și m-a făcut să mă întorc spre șirul de prăvălii.

— Șase, dar el a plătit jumătate. Hai, englezoaico; cina e la ora șapte și trebuie să-ți găsim o rochie cât de cât frumoasă.

— Dar nu ne putem permite așa ceva…

— Asta e o investiție, a spus el cu glas ferm. Și, pe de altă parte, vărul Edwin mi-a dat un mic avans pentru vânzarea pietrei prețioase.

Potrivit standardelor cosmopolite din Jamaica, rochia se demodase de doi ani, însă era curată, lucrul cel mai important din punctul meu de vedere.

— Vă curge apă din păr, doamnă, mi-a spus croitoreasa pe un ton glacial.

Scundă, slăbănoagă, de vârstă medie, femeia era, din câte înțelesesem, cea mai bună croitoreasă din Wilmington, astfel că se obișnuise ca părerile să-i fie respectate fără crâcneală. Respinsesem ideea unei bonete și preferasem să-mi spăl părul. Ea reacționase nepoliticos, anticipând o pleurezie, iar boldurile pe care le ținea între buze se ridicaseră ca țepii unui porc-spinos atunci când insistasem să înlocuim corsetul obișnuit, foarte strâns, cu unul mai lejer, festonat în partea de sus, pentru a înălța sânii fără a-i strânge prea mult.

— Îmi pare rău.

Mi-am vârât șuvița udă sub prosopul înfășurat în jurul capului.

Cum camerele de cazare din marea casă a familiei Lillington erau ocupate de oamenii din suita guvernatorului, eu fusesem trimisă în podul minuscul al vărului Edwin, aflat deasupra staulului, iar ajustarea rochiei mele se desfășura în acompaniamentul bocănelilor înfundate de copite venind de dedesubt, la care se adăugau șuierăturile scoase de grăjdarul care curăța gunoiul din boxele animalelor.

Totuși, nu aveam de ce să mă plâng; grajdurile domnului Lillington erau cu mult mai curate decât camerele hanului în care eu și Jamie ne lăsaserăm tovarășii de călătorie, iar doamna Lillington se arătase foarte binevoitoare când îmi pusese la dispoziție un lighean mare cu apă caldă și o bucată de săpun cu aromă de levănțică – lucru pe care l-am apreciat mai mult decât

rochia cea nouă. Speram să nu mai am vreodată o piersică în fața ochilor.

Încercând să mă uit pe fereastră pentru a vedea dacă venea Jamie, m-am ridicat puțin pe vârfuri, dar am renunțat când am auzit sunetul de protest al cusătoresei, care îmi aranja tivul de pe poale.

Rochia în sine nu arăta deloc rău; era din mătase crem, cu mâneci trei sferturi și foarte simplă, dar cu crinolină din mătase în dungi de culoarea vinului peste șolduri și o bandă încrețită din mătase de culoare roșie care mergea de la talie până la sâni. Cu dantela de Bruxelles pe care o cumpărasem cusută în jurul mânecilor, mi s-a părut că rochia arăta decent, chiar dacă materialul nu era chiar de cea mai bună calitate.

La început, mă surprinsese prețul, care era deosebit de scăzut, dar am observat după aceea că țesătura rochiei era mai aspră decât de obicei, având ici și colo fire răsucite și îngroșate care captau lumina, făcând-o să tremure. Curioasă, am frecat materialul între degete. Nu eram mare specialistă în mătăsuri, dar o cunoștință de origine chineză își petrecuse o mare parte a unei după-amiezi, când ne aflam la bordul unei ambarcațiuni, explicându-mi povestea viermilor de mătase și diferențele subtile dintre firele produse de ei.

— De unde e mătasea asta? am întrebat-o pe cusătoreasă. Nu e mătase chinezească; e franțuzească?

Cusătoreasa a ridicat privirea, arătând un interes ce i-a potolit de îndată iritarea.

— Nu, sigur că nu. E făcută în Carolina de Sud. O doamnă de acolo, pe nume Pickney, a plantat duzi pe jumătate din proprietatea ei și s-a apucat să crească viermi de mătase. Materialul nu e la fel de fin ca acela țesut în China, a confirmat ea cam fără chef, dar prețul e pe jumătate.

Dând rar din cap, m-a privit printre gene.

— Vi se potrivește, iar paspoalul e bun; dă culoare obrajilor. Dar vă cer iertare, doamnă, veți avea nevoie de ceva mai sus de gât, ca să nu arate prea dezgolit. Dacă nu aveți pălărie sau perucă, n-ar fi bună o panglică?

— A, o panglică, am spus, amintindu-mi. Bună idee. Uită-te în coșul meu de colo și vei găsi una de lungime potrivită.

Împreună, am desfăcut părul și l-am strâns destul de larg cu panglica roz, lăsând în jos buclele umede – nu aveam ce face – peste urechi și frunte.

— Nu arăt ca o oaie care se dă mielușea? am întrebat-o cu îngrijorare în glas.

Am netezit cu palmele corsajul, dar era cât se putea de comod – și bine făcut – în jurul taliei.

— Oh, nu, doamnă, m-a asigurat cusătoreasa. Arătați cât se poate de cuviincioasă și, dacă o spun eu, așa e. S-a încruntat spre mine și a rămas pe gânduri o clipă. Doar că sunteți cam dezgolită deasupra sânilor. Nu aveți o bijuterie, ceva?

— Doar asta.

Surprinse, ne-am întors amândouă. Jamie vârâse capul pe ușă și apoi intrase, însă niciuna dintre noi nu îl auzise venind.

Reușise să se îmbăieze și să facă rost de o cămașă curată, dar și de o eșarfă pe care și-o prinsese la gât; de asemenea, cineva îi pieptănase și îi împletise părul într-o coadă, legată cu panglica albastră pe care i-o cumpărasem. Haina lui, care încă arăta destul de decent, nu fusese doar periată, ci și împodobită cu nasturi argintați, fiecare dintre ei având gravată o floare mică în centru.

— Foarte frumos, am spus eu, atingând un nasture.

— I-am închiriat de la bijutier, mi-a explicat el. Se potrivesc. La fel și ăsta, după părerea mea.

A scos o batistă murdară din buzunar și din ea a dat la iveală un lănțișor din aur.

— N-a avut timp decât pentru montura asta, cea mai simplă, a spus el, încruntându-se concentrat în timp ce mi-a prins lănțișorul la gât. Dar cred că am făcut alegerea cea mai bună, nu?

Rubinul atârna puțin deasupra scobiturii dintre sâni, aruncând o lumină rozalie pe pielea mea albă.

— Mă bucur că ai ales piatra asta, i-am răspuns, atingând-o cu delicatețe. Încă păstra căldura corpului lui. Se potrivește mult mai bine decât safirul sau smaraldul.

Cusătoreasa a rămas cu gura întredeschisă. Ne-a aruncat câte o privire fiecăruia, ceea ce dovedea că părerea ei despre statutul nostru social se schimbase radical.

Într-un târziu, Jamie a avut timp să remarce și restul costumației mele. M-a măsurat din cap și până la poalele rochiei și pe față i-a apărut un zâmbet larg.

— Ești ca o cutie de bijuterii foarte ornamentată, englezoaico, a spus el. O pată de culoare, nu?

A aruncat o privire pe fereastră, spre cerul serii care căpătase o nuanță roz-deschis, apoi s-a întors spre mine, a înclinat capul și a făcut o reverență:

— Doamnă, pot să vă rog să-mi faceți plăcerea de a mă însoți la cină?

7. Perspective mari, pline de pericole

Deși mă obișnuisem cu tendința celor din secolul al XVIII-lea de a mânca orice putea fi învins fizic și adus pe masă, nu agream mania de a oferi feluri sălbatice de mâncare ce arătau de parcă animalul nu ar fi suferit procesul intermediar de a fi ucis și gătit înainte de a-și face apariția la cină.

Așa că mă uitam la sturionul mare, cu care stăteam ochi în ochi, lipsită aproape complet de poftă de mâncare. Întreg, nu doar cu ochi, ci și cu solzi, aripioare și coadă, peștele lung de aproape un metru înota maiestuos pe valuri de icre în aspic, decorat cu o cantitate uriașă de mirodenii și crabi minusculi, care fuseseră fierți întregi și așezați cu pricepere pe platou.

Am luat încă o gură sănătoasă de vin și m-am întors către persoana de lângă mine, străduindu-mă să îmi mut privirea de la ochii holbați ai sturionului aflat aproape de cotul meu.

— Un individ extrem de impertinent! tocmai spunea domnul Stanhope, descriind un domn pe care îl cunoscuse într-o stație de poștă în timp ce se îndrepta spre Wilmington, venind de la proprietatea lui din apropiere de New Bern. Auziți, când ne aflam la aperitive, a început să vorbească despre hemoroizii lui și despre suferința pe care i-o provocase hurducăturile permanente ale diligenței. Și unde mai pui că nesimțitul individ și-a scos batista din buzunar, pătată de sânge, ca să le arate mesenilor dovada! Asta mi-a stricat total pofta de mâncare, doamnă, vă asigur, mi-a spus el, luând în furculiță o bucată de carne din tocana de pui.

A mestecat-o încet, privindu-mă cu ochi decolorați și bulbucați, ceea ce mi-a adus aminte de ai sturionului.

De cealaltă parte a mesei, amuzat, Phillip Wylie și-a arcuit buzele gurii mari.

— Ai grijă ca vorbele tale să nu producă un efect asemănător, Stanhope, a spus el, făcând semn către mâncarea neatinsă din farfuria mea. Deși, trebuie să recunosc, una dintre primejdiile transportului public este tovărășia unor oameni necizelați.

Stanhope a pufnit, apoi și-a scuturat firimiturile dintre cutele eșarfei de la gât.

— Wylie, nu-ți mai da aere. Nu toată lumea își permite să aibă vizitiu, mai ales de când cu aceste noi impozite. Serios, nici nu te întorci bine cu spatele că apar impozite noi! Indignat, și-a fluturat furculița în aer. Pe tutun, vin, brandy, toate bune, dar taxă pentru *ziar*, ai mai pomenit așa ceva? Uite, în urmă cu un an, fiul mai mare al surorii mele a primit o bursă de la Universitatea Yale – și-a umflat pieptul fără să-și dea seama, vorbind ceva mai tare decât până atunci – și, la naiba, femeii i s-a cerut să plătească jumătate de șiling pentru a i se aplica o ștampilă oficială pe diplomă!

— Dar în prezent situația nu mai e la fel, a zis răbdător vărul Edwin. După anularea Legii Ștampilelor…

Stanhope a înhățat un crab minuscul de pe platou și l-a îndreptat spre Edwin în semn de acuzație.

— Scapi de o taxă, și apare alta în locul ei. Apar ca ciupercile după ploaie!

A vârât crabul în gură și a mormăit destul de neclar că nu l-ar mira să se aplice un impozit și pe aer.

— Din câte am înțeles, ați sosit recent din Indii, doamnă Fraser, da? Aflat de cealaltă parte a mea, baronul Penzler, a profitat de acea pauză pentru a întrerupe tirada lui Stanhope. Nu cred că vă sunt familiare asemenea chestiuni materiale de provincie… ori nu vă interesează, a adăugat cu o înclinare binevoitoare a capului spre Stanhope.

— Oh, sigur, pe toți ne interesează impozitele, am spus eu, întorcându-mă ușor în lateral ca să-mi expun sânii pentru a produce cel mai bun efect. Nu credeți că plătim impozite pentru a avea o societate civilizată? Deși, ascultând povestea domnului Stanhope – și am făcut semn cu capul spre el –, probabil că

sunteți de acord că nivelul de civilizație nu se ridică la nivelul impozitării.

— Ha-ha! a izbucnit Stanhope, înecându-se cu o bucată de pâine și scuipând firimituri. Așa, foarte bine! Nu este egal… ha-ha-ha, asta e sigur!

Phillip Wylie mi-a aruncat un zâmbet sardonic drept aprobare.

— Doamnă Fraser, n-ar trebui să fiți atât de amuzată, a spus el. Asta i-ar putea aduce moartea sărmanului Stanhope.

— Care este procentul actual de impozitare, știți cumva? am întrebat eu, distrăgând atenția celorlalți de la tușea și chinurile lui Stanhope.

Rămas pe gânduri, Wylie a strâns din buze. Un cuceritor, purta ultimul răcnet în materie de peruci și avea o pată mică de forma unei stele într-un colț al gurii. Dincolo de pudră, mi s-a părut că percep un chip atrăgător și o minte foarte bine dezvoltată.

— Păi, ținând seama de toate taxele suplimentare, aș spune că se ridica la aproximativ doi la sută din veniturile totale pe an, dacă includem și impozitul pentru deținerea de sclavi. Mai adăugăm impozitul pe terenuri și pe recolte, și probabil că procentul crește puțin.

— Doi la sută! a exclamat Stanhope, încă pe jumătate sufocat și bătându-se cu palma în piept. Nedrept! Pur și simplu inechitabil!

Amintindu-mi cu precizie ultima declarație de venit către Fisc pe care o semnasem, am fost de acord că procentul de doi la sută era de-a dreptul scandalos de mic și m-am întrebat în sinea mea ce se alesese de spiritul înfocat al contribuabililor americani în cei două sute de ani care ne despărțeau.

— Poate că ar fi preferabil să schimbăm subiectul, am propus eu, văzând că invitații aflați la capătul celălalt al mesei întorceau privirile spre noi. La urma urmelor, a vorbi despre impozite la masa oferită de guvernator înseamnă a vorbi despre funie în casa spânzuratului, nu credeți?

Auzind vorbele mele, domnul Stanhope a înghițit un crab întreg, ceea ce l-a făcut să se înece de-a binelea.

Bărbatul aflat de cealaltă parte a lui Stanhope l-a bătut viguros pe spate, iar băiatul negru care fusese până atunci ocupat să omoare muștele din dreptul ferestrelor deschise a fost trimis în mare grabă să aducă apă. Pentru orice eventualitate,

am țintit cu privirea un cuțit subțire și ascuțit pentru pește, aflat aproape de platoul cu pește, deși speram să nu fiu silită să realizez o traheotomie chiar acolo; nu era genul de atenție pe care doream să o atrag asupra mea.

Din fericire, o asemenea măsură drastică nu s-a dovedit necesară, crabul s-a desprins din gâtlej și a fost azvârlit afară de o lovitură bine plasată, lăsând victima cu fața purpurie și gâfâind, dar în rest nevătămată.

— Cineva a dus vorba despre ziare, am spus, după ce domnul Stanhope a fost salvat de propriile excese. Suntem aici de prea puțină vreme ca să fi văzut unul; există un ziar tipărit cu regularitate în Wilmington?

În afara faptului că doream să îi ofer domnului Stanhope timp pentru a-și reveni, aveam motivele mele să pun acea întrebare. Între puținele bunuri lumești pe care le deținea Jamie, se număra mașina de tipărit, la momentul respectiv depozitată undeva la Edinburgh.

Am aflat astfel că în Wilmington existau doi tipografi, dar numai unul dintre ei – un anume domn Jonathan Gillette – scotea ziarul cu regularitate.

— Și s-ar putea ca în curând să nu mai apară cu regularitate, a explicat Stanhope cu glas sumbru. Am auzit că domnul Gillette a primit un avertisment din partea Comisiei de Siguranță, cum că… ah!

A scos o exclamație scurtă, iar fața lui dolofană s-a încrețit de mirare îndurerată.

— Aveți vreun interes aparte, doamnă Fraser? a întrebat politicos Wylie, aruncând o privire pe sub sprâncene spre amicul lui. Auzisem că soțul dumneavoastră ar avea unele legături cu meseria de tipograf la Edinburgh.

— Da, am răspuns, destul de surprinsă că el știa atât de multe despre noi. Jamie a deținut o tipografie acolo, dar nu a tipărit ziare, ci doar cărți, pamflete, piese de teatru și altele asemenea.

Sprâncenele arcuite ale lui Wylie s-au înălțat.

— Așadar, soțul dumneavoastră nu a avut înclinații politice? De cele mai multe ori, tipografii își pun priceperea în slujba unor oameni ale căror patimi își caută exprimarea în formă tipărită, dar, desigur, nu este obligatoriu ca acele patimi să fie împărtășite de tipograf.

Aceste cuvinte au declanșat multe semnale de alarmă; Wylie avea cunoștință de legăturile politice ale lui Jamie la Edinburgh – majoritatea lor fiind cu persoane instigatoare la revoltă – ori era vorba doar despre o conversație obișnuită la masă? Judecând după remarcile lui Stanhope, ziarele și politica erau evident legate în mintea oamenilor și, având în vedere vremurile, nici nu era de mirare.

Aflat la celălalt capăt al mesei, Jamie și-a auzit rostit numele, a întors capul puțin și mi-a zâmbit, după care a revenit la discuția aprinsă cu guvernatorul, la dreapta căruia stătea. Nu mi-am dat seama dacă acea plasare la masă a lui Jamie era opera domnului Lillington care, așezat în stânga guvernatorului, urmărea conversația purtată cu expresia inteligentă, dar ușor îndurerată a unui baset, sau a vărului Edwin, înțepenit în scaunul din fața mea, între Phillip Wylie și Judith, sora lui Wylie.

— Aha, deci este om de afaceri, a remarcat respectiva doamnă, pe un ton insinuant, zâmbindu-mi, dar având grijă să nu-și arate dinții. Probabil că erau cariați, am socotit eu. Iar aceasta este – și a clătinat ușor din cap, comparând panglica din părul meu cu peruca ei ca un turn – moda la Edinburgh, doamnă Fraser? Foarte… fermecătoare.

Fratele ei s-a uitat la ea printre gene.

— Am auzit, cred, că domnul Fraser este nepotul doamnei Cameron, din River Run, a zis el cu glas mieros. Am fost informat corect, doamnă Fraser?

Vărul Edwin, care reprezentase neîndoielnic sursa acelei informații, își ungea sârguincios un rulou cu unt. Un tânăr înalt și atrăgător, cu ochi căprui foarte vioi – dintre care unul îmi făcuse un semn clipind –, vărul Edwin nu arăta deloc a secretar.

Plictisit de ziare și de impozite, baronul s-a înviorat puțin când a auzit numele de Cameron.

— River Run? a spus el. Aveți legături cu doamna Jocasta Cameron?

— E mătușa soțului meu, i-am răspuns. O cunoașteți?

— A, desigur! O femeie fermecătoare, extrem de agreabilă! Pe obrajii lăsați ai baronului a apărut un zâmbet generos. Sunt prieten de mulți ani cu doamna Cameron și cu soțul ei care, din nefericire, a murit.

Baronul s-a lansat apoi într-o relatare entuziastă a deliciilor pe care le oferea River Run, iar eu am profitat de acea perioadă de

calm pentru a accepta o mică bucată de plăcintă cu pește, plină nu doar cu carne de pește, ci și cu stridii și crevete într-un sos cremos. Era limpede că doamna Lillington nu precupețise niciun efort pentru a-l impresiona pe guvernator.

Când m-am lăsat puțin pe spate pentru a-i permite lacheului să îmi pună mai mult sos în farfurie, am surprins ochii lui Judith Wylie asupra mea, îngustați într-o privire de dezgust pe care nu s-a deranjat să și-l ascundă. I-am zâmbit cu amabilitate, arătându-mi dinții în stare excelentă și, recăpătându-mi încrederea, m-am întors din nou către baron.

În locuința lui Edwin nu exista o oglindă și, cu toate că Jamie mă asigurase că arătam bine, probabil că standardele lui erau foarte diferite de cel la modă acolo. Adevărat, primisem destule complimente din partea domnilor de la masă, dar acestea puteau fi doar expresia politeții obișnuite; galanteria extravagantă era ceva comun în rândul bărbaților din clasa de sus.

Însă domnișoara Wylie era cu douăzeci și cinci de ani mai tânără decât mine, îmbrăcată potrivit modei și încărcată de bijuterii și, chiar dacă nu era o mare frumusețe, nici nu arăta rău. Gelozia ei era o reflectare mai clară a înfățișării mele decât cea oferită de o oglindă, am gândit eu.

— Ce piatră frumoasă aveți, doamnă Fraser! Îmi îngăduiți să o privesc mai de aproape?

Baronul s-a aplecat spre mine, îndreptându-și cu delicatețe degetele plinuțe spre decolteul meu.

— Desigur, i-am răspuns prompt și am desfăcut imediat lanțul, lăsând rubinul să cadă în palma lui mare și umedă.

Baronul a părut dezamăgit că nu i se îngăduise să examineze piatra prețioasă *in situ*, dar a ridicat mâna, privind picăturica sclipitoare printre gene, cu aerul unui cunoscător – lucru evident, pentru că a dus mâna la buzunarul în care își ținea ceasul și a scos un aparat micuț care s-a dovedit a fi o combinație de lentile, incluzând o lupă, dar și o lupă oculară precum cele folosite de giuvaiergii.

Văzând asta, m-am liniștit și am acceptat o porție din ceva fierbinte, care mirosea savuros într-un vas de sticlă, oferit de majordom. Ce îi apucase pe acei oameni să servească mâncare fierbinte când temperatura din încăpere atingea, probabil, cel puțin treizeci și două de grade?

— Minunat, a murmurat baronul, rostogolind cu delicatețe piatra prețioasă în palmă. *Sehr schön*.[23]

Nu existau multe lucruri în legătură cu care aș fi avut încredere în Geillis Duncan, dar eram sigură de priceperea ei în materie de pietre prețioase. „Trebuie să fie o piatră de cea mai bună calitate”, îmi spusese ea când îmi explicase teoria despre călătoria în timp cu ajutorul lor. „Mari și impecabile”.

•

Rubinul era mare, desigur, cam de dimensiunile ouălor de prepeliță murate care înconjurau fazanul împăiat de pe bufet. Cât despre lipsa oricărui defect, nu aveam nicio îndoială. Geillis se încrezuse în acea piatră pentru a o duce în viitor; eu nu credeam că ne va duce nici măcar până la Cross River. Am luat o gură din mâncarea de pe farfurie; un fel de tocăniță cu carne, așa mi s-a părut, foarte moale și gustoasă.

— E delicios, i-am spus domnului Stanhope, luând încă o îmbucătură în furculiță. Cum se cheamă acest fel, știți cumva?

— Oh, e una dintre mâncărurile mele preferate, doamnă, a spus el, adulmecând cu încântare ceea ce avea în farfurie. Cap de porc marinat. Delicios, nu-i așa?

•

Am închis ușa de la camera vărului Edwin în urma mea și m-am rezemat de ea, relaxându-mi maxilarele, o ușurare totală acum, când nu mai eram silită să zâmbesc tot timpul. Puteam să-mi dezbrac rochia, să-mi desfac corsetul și să descalț pantofii asudați.

Pace, solitudine, goliciune și tăcere. În acele momente nu mă puteam gândi la altceva care să îmi facă viața desăvârșită, poate doar la niște aer proaspăt. M-am dezbrăcat la piele, am îmbrăcat doar cămașa de noapte și m-am dus să deschid fereastra.

Aerul de afară era atât de apăsător și de dens, încât am avut senzația că aș fi putut păși din cameră și pluti prin el, ca o pietricică aruncată într-un borcan cu melasă. Insectele au apărut imediat în preajma flăcării lumânării, înnebunite de lumină și însetate de sânge. Am stins-o și m-am așezat pe scaunul de lângă fereastră, lăsând aerul călduț și plăcut să mă mângâie.

---

[23] „Foarte frumos” (în germană, în orig.) (n.tr.).

Rubinul încă atârna la gâtul meu, negru ca o picătură de sânge pe piele. L-am atins, făcându-l să se legene alene între sâni; piatra era caldă ca și sângele meu.

Afară, oaspeții începeau să plece; un șir de călești în așteptare se afla pe alee. Sunetele vorbelor de rămas-bun, discuții și râsete slabe urcau spre mine fragmentar.

— … foarte inteligentă, așa mi s-a părut, au urcat până la mine cuvintele rostite de Phillip Wylie cu glas cultivat.

— Da, inteligentă! Sigur că așa a fost!

Glasul strident al surorii lui a arătat cât se putea de limpede ce gândea despre inteligență ca atribut social.

— Ei bine, inteligența unei femei poate fi tolerată, draga mea, câtă vreme este și o plăcere s-o privești. Tot astfel, o femeie frumoasă se poate lipsi de spirit, cât timp are suficient bun-simț să își ascundă acel minus ținându-și gura.

Probabil că domnișoara Wylie nu putea fi acuzată de inteligență, însă era suficient de sensibilă ca să simtă înțepătura din acea afirmație. A scos un pufnet care în niciun caz nu îi făcea cinste unei doamne.

— Are cel puțin o mie de ani, a răspuns ea. Are un aspect plăcut, adevărat. Dar eu spun că bijuteria de la gâtul ei era foarte frumoasă, a adăugat ea cu ranchiună în glas.

— Bineînțeles, a spus cineva cu voce groasă și l-am recunoscut pe Lloyd Stanhope. Deși, după părerea mea, ceea ce a impresionat a fost montura, nu piatra prețioasă.

— Montura? s-a mirat domnișoara Wylie. Nu era nicio montură; piatra doar se odihnea pe sânii ei.

— Chiar așa? a întrebat Stanhope cu glas calm. Nu am observat asta.

Wylie a izbucnit în râs, oprindu-se brusc în momentul în care ușa s-a deschis pentru a le permite altor oaspeți să iasă.

— Ei bine, bătrâne, dacă tu n-ai observat, au existat alții care au făcut-o, a spus el cu șiretenie în glas. Haideți, ne-a venit caleașca.

Urmărind frumoșii cai cenușii ai lui Wylie trăgând caleașca, am atins din nou rubinul. Da, alții observaseră. Încă simțeam ochii baronului asupra sânilor mei, cunoscători și lacomi. Am socotit că se pricepea la mai multe lucruri, nu doar la pietre prețioase.

Piatra era caldă în mâna mea; mi s-a părut mai caldă decât pielea, deși probabil că asta era o simplă iluzie. În mod obișnuit, în afară de verighetă, nu purtam bijuterii; nu mă sinchisisem de asta. Avea să fie o ușurare să mă debarasez de acea comoară primejdioasă. Și totuși am rămas locului, ținând piatra între degete, cuibărind-o în mână, până când am simțind-o bătând ca o inimă separată, în ritm cu sângele meu.

Mai rămăsese o caleașcă, iar vizitiul stătea în apropiere de capetele cailor. La mai bine de douăzeci de minute după aceea, a ieșit și proprietarul, care a adăugat la cuvintele de rămas-bun un voios *gutte nacht* când a urcat în vehicul. Baronul. Așteptase până la sfârșit și pleca într-o dispoziție plăcută; părea a fi un semn bun.

Unul dintre lachei, dezbrăcat de livrea, stingea torțele din partea din spate a aleii. I-am văzut culoarea palidă a cămășii când a pășit spre casă prin întuneric, dar și izbucnirea bruscă de lumină de pe terasă când ușa s-a deschis pentru a-i permite să intre. Apoi s-a stins și acea lumină, iar liniștea nopții s-a așternut peste proprietate.

Mă așteptasem ca Jamie să urce imediat, dar minutele se scurgeau cu încetineală fără să-i aud pașii. Am aruncat o privire spre pat, dar nu am simțit îndemnul de a mă întinde în el.

În cele din urmă, m-am ridicat și am îmbrăcat rochia, fără a mă mai sinchisi să îmi pun ciorapii și pantofii. Am ieșit din cameră și, prin adierea călduță, am pășit discret pe hol și am mers desculță până la casa principală, în care am pătruns prin intrarea laterală dinspre grădină. Cu excepția luminii palide a lunii reflectate de pătratele ferestrelor era întuneric; probabil că mai toți servitorii se retrăseseră, împreună cu cei ai casei și cu oaspeții. Am văzut totuși o lumină răzbătând printre barele balustradei de la casa scării; candelabrele erau încă aprinse în sufrageria de dincolo de ea.

Când am trecut în vârful picioarelor de scara cu trepte lustruite, am auzit un zvon de voci bărbătești, engleza scoțiană a lui Jamie alternând cu tonurile tipic englezești ale guvernatorului, în cadențele intime ale unei discuții între patru ochi.

Lumânările scăzuseră în candelabre. Aerul era dulceag din cauza cerii arse, iar norii joși de fum de trabuc pluteau dincolo de ușile sufrageriei.

Mișcându-mă încet, m-am oprit la mică distanță de ușă. Din acel loc propice l-am văzut pe guvernator stând cu spatele spre mine, cu gâtul întins în față în timp ce își aprindea un trabuc de la flacăra lumânării de pe masă.

Chiar dacă mă văzuse, Jamie nu a lăsat să se înțeleagă asta. Avea pe chip aceeași expresie de calm și de bună dispoziție, ridurile create de încordare din jurul ochilor și al gurii se șterseseră și, judecând după postura umerilor, mi-am dat seama că era relaxat și liniștit. Mi-am simțit inima mai ușoară; asta însemna că avusese succes.

— Un loc numit River Run, tocmai îi spunea el guvernatorului. Departe pe dealurile aflate dincolo de Cross Creek.

— Cunosc acel loc, a remarcat guvernatorul, oarecum surprins. Anul trecut, eu și soția mea am petrecut câteva zile la Cross Creek; cu ocazia preluării funcției, am făcut un tur al coloniei. Însă River Run e sus pe dealuri, nu în oraș – la o adică, e spre munți, din câte îmi dau seama.

Jamie a zâmbit și a sorbit din paharul cu brandy.

— Da, în fine, a spus el, oamenii din familia mea sunt din Highlands, sir; nouă munți ne sunt cămin.

— Adevărat.

Guvernatorul, peste al cărui umăr se înălțase un nor mic de fum, și-a scos trabucul din gură și s-a aplecat cu un gest confidențial spre Jamie.

— Pentru că am rămas singuri, domnule Fraser, doresc să vă prezint o altă chestiune. Bem un păhărel împreună, domnule?

A ridicat carafa fără să aștepte răspuns și a turnat încă puțin brandy în pahare.

— Vă mulțumesc, sir!

Guvernatorul a pufăit intens câteva clipe, trimițând în aer dâre de fum albastru și, după ce trabucul s-a aprins bine, s-a rezemat de spătarul scaunului, în timp ce trabucul fumega nebăgat în seamă între degetele lui.

— Tânărul Edwin mi-a spus că abia ați sosit în colonii. Vă sunt cunoscute condițiile de aici?

Jamie a dat ușor din umeri.

— M-am străduit să aflu cât se poate, sir, a răspuns el. La ce condiții vă referiți?

— Carolina de Nord este o zonă foarte bogată, i-a răspuns guvernatorul, și încă nu a atins același nivel de prosperitate ca

vecinele sale, iar asta în principal din cauza lipsei de muncitori care să profite de oportunitățile de aici. Nu avem un port mare la ocean, înțelegeți; de aceea, sclavii trebuie aduși pe uscat cu costuri mari, tocmai din Carolina de Sud sau din Virginia, și nu putem spera să concurăm cu Bostonul sau cu Philadelphia în ceea ce privește munca celor sub contract. Coroana și cu mine susținem politica de a încuraja colonizarea pământurilor din Carolina de Nord cu familii harnice, inteligente și cu frica lui Dumnezeu, pentru promovarea prosperității și a securității tuturor.

Și-a ridicat trabucul, a tras din el profund și a expirat încet, oprindu-se pentru a tuși.

— În acest scop, domnule, există un sistem de acordare de pământuri prin care se pot oferi suprafețe mari unui gentleman înstărit, care se obligă să convingă un număr de imigranți să vină și să se stabilească acolo, pe o parte din acele pământuri, sub chezășia sa. Această politică a fost binecuvântată de succes în ultimii treizeci de ani; mulți oameni din Highlands și numeroase familii din insulele Scoției au fost atrași să vină și să se stabilească aici. Când am sosit aici, am rămas uimit descoperind malurile Cape Fear populate din plin de oameni ca MacNeill, Buchanan, Graham și Campbell!

Guvernatorul a tras iar din trabuc, de astă dată scurt; ținea să continue explicația.

— Cu toate acestea, au rămas multe terenuri bune care trebuie colonizate, mai spre interiorul continentului, spre munți. Sunt oarecum îndepărtate și totuși, așa cum spuneați, pentru oameni obișnuiți cu ținuturile îndepărtate din Highlands...

— Am auzit vorbindu-se de astfel de cesiuni, sir, l-a întrerupt Jamie. Nu se spune că persoanele care primesc astfel de cesiuni trebuie să fie bărbați albi, de religie protestantă și să aibă peste treizeci de ani? Și această formulare are forță de lege?

— Da, așa este formulată legea.

Domnul Tryon s-a întors puțin, astfel că l-am văzut din profil, scuturând scrumul trabucului într-un mic bol din porțelan. Colțul gurii era ridicat în semn de anticipare, ca fața unui pescar ce simte prima mușcătură la capătul firului.

— Oferta prezintă un interes considerabil, a spus Jamie cu glas serios. Trebuie să spun însă că eu nu sunt protestant și nici neamurile mele.

Ridicând din sprâncene, guvernatorul a strâns din buze în semn de protest.

— Nu sunteți nici negru, nici evreu. Îmi permiteți să vă vorbesc ca de la gentleman la gentleman? Cu toată sinceritatea, domnule Fraser, există legea și există felul în care se aplică. A ridicat paharul și a schițat un zâmbet, pregătind cârligul. Și sunt convins că înțelegeți asta la fel de bine ca și mine.

— Probabil că și mai bine, a murmurat Jamie cu un zâmbet politicos.

Guvernatorul i-a aruncat o privire tăioasă, însă apoi a izbucnit în râs. A ridicat paharul cu brandy în semn de confirmare și a luat o înghițitură.

— Domnule Fraser, ne înțelegem bine unul pe celălalt, a spus el, dând din cap cu un aer satisfăcut.

Jamie și-a înclinat puțin capul.

— Și nu vor apărea dificultăți privind calificarea personală a celor care ar putea fi convinși să accepte oferta dumneavoastră?

— Nicidecum, a spus guvernatorul, așezându-și paharul pe masă cu un sunet ușor. Cu condiția ca ei să fie oameni sănătoși, capabili să lucreze pământul, altceva nu le cer. Și nu va fi nevoie să răspundă neîntrebați, bine?

A ridicat întrebător o sprânceană.

Jamie și-a rotit paharul între palme, ca și cum ar fi admirat culoarea plăcută a băuturii.

— Excelența Voastră, nu toți cei care au trecut prin Revolta Stuart au fost la fel de norocoși ca mine, a spus el. Fiul meu vitreg a pierdut o mână; un alt camarad de-al meu nu are decât un braț. Și totuși sunt bărbați harnici și au un caracter frumos. Nu aș putea accepta cu conștiința ușoară oferta aceasta dacă lor nu le pot oferi nimic.

Guvernatorul a făcut un gest larg cu mâna, semn că nu ținea să dezvolte subiectul.

— Sunt bine-veniți, cu condiția să fie capabili să își câștige existența și să nu devină o povară pentru comunitate.

Apoi, parcă temându-se că dăduse dovadă de lipsă de precauție prin acea generozitate, s-a îndreptat de spate și, lăsând trabucul să ardă, l-a proptit de marginea bolului.

— Pentru că ați adus vorba de iacobiți, acești oameni vor trebui să depună un jurământ de credință față de Coroană, dacă

nu au făcut-o deja. Dacă nu vă deranjează întrebarea mea, domnule, întrucât sugerați că sunteți papistaș… dumneavoastră…

Deși Jamie își îndreptase ochii spre firicelul de fum scos de trabuc, se gândea la altceva, iar eu am înțeles. La fel și guvernatorul Tryon care, deși avea până în patruzeci de ani, se pricepea să judece oamenii. Și-a întors din nou fața spre masă, astfel că i-am văzut doar spatele, dar mi-am dat seama că îl privea atent pe Jamie, urmărind mișcările rapide ale păstrăvului sub apă.

— Nu doresc să vă reamintesc de păcatele dumneavoastră din trecut, a spus el încet. Și n-aș dori să vă jignesc onoarea. Cu toate acestea, sper că înțelegeți că am datoria de a pune această întrebare.

Jamie a zâmbit, dar fără umor.

— Iar eu am datoria să vă răspund, a spus el. Da, sunt iacobit iertat. Și sigur, am depus jurământul – la fel ca și cei care au plătit acel preț cu viețile lor.

Aproape pe neașteptate, și-a așezat paharul încă plin și și-a împins scaunul, îndepărtându-l de masă. S-a ridicat și a făcut o plecăciune către guvernator.

— S-a făcut târziu, Excelența Voastră! Vă cer permisiunea de a mă retrage.

Guvernatorul s-a rezemat de spătarul scaunului și a dus încet trabucul spre buze. A tras adânc un fum, făcând capătul aprins să sclipească, și a ridicat ochii spre Jamie. Apoi a dat din cap, lăsând ca norul de fum să îi iasă printre buzele întredeschise.

— Noapte bună, domnule Fraser. Vă rog să analizați oferta mea, de acord?

Nu am stat să aud răspunsul – nici nu era nevoie. Am pornit pe hol în foșnetul rochiei, făcându-l să tresară pe un lacheu care moțăia într-un colț.

M-am întors în camera noastră de deasupra grajdului fără să întâlnesc pe nimeni și m-am prăbușit pe pat. Inima îmi bătea cu putere, nu din cauză că urcasem scara în fugă, ci pentru că m-am gândit la ceea ce auzisem.

Desigur, Jamie va analiza oferta guvernatorului. Și ce ofertă! Urma să recapete dintr-o mișcare tot ce pierduse în Scoția – ba chiar mai mult.

Jamie nu se născuse stăpân, dar moartea fratelui mai mare făcuse ca el să moștenească Lallybrochul, iar de la vârsta de opt ani fusese crescut pentru a răspunde de proprietate, să se ocupe de bunăstarea terenurilor și a arendașilor și să pună aceste lucruri deasupra propriilor interese. Apoi apăruse Charles Stuart și acel marș dement spre glorie; o cruce înflăcărată care i-a dus pe susținătorii săi la nenorocire și la distrugere.

Jamie nu vorbise niciodată cu amărăciune despre Stuarți; de fapt, nu vorbea defel despre Charles Stuart. Și nici nu scosese vreodată o vorbă despre prețul pe care îl plătise pentru acea aventură.

Însă acum… avea să primească totul înapoi. Pământuri noi, cultivabile și bogate în vânat, colonizate de familii care vor fi sub tutela și protecția lui. Era ca în Cartea lui Iov, am gândit eu – fiii și fiicele, cămilele și casele, distruse cu atâta nepăsare, apoi înlocuite cu o asemenea dărnicie extravagantă.

Eu, una, privisem acea parte a Bibliei cu unele rețineri. O cămilă semăna cu oricare alta, dar copiii reprezentau cu totul altceva. Iar dacă Iov considerase înlocuirea copiilor lui ca un simplu act de dreptate, mi-a fost imposibil să nu mă gândesc că mama copiilor morți ar putea să vadă lucrurile altfel.

Neputând să rămân așezată, m-am apropiat din nou de fereastră și am privit spre grădină fără a vedea nimic.

Nu doar emoția făcea să-mi bată inima atât de repede și să-mi simt mâinile transpirate, ci și teama. Având în vedere cum stăteau lucrurile în Scoția – așa cum fuseseră după Revoltă –, nu ar fi fost greu să găsească familii dornice să emigreze.

În porturile din Indii și din Georgia văzusem corăbii din care coborau nenumărați imigranți, atât de palizi și epuizați de călătorie, încât îmi aminteau de victimele lagărelor de concentrare: scheletici ca niște cadavre ambulante, albi ca viermii după două luni petrecute în întunericul de sub punți.

În ciuda cheltuielilor și a dificultăților călătoriei, în ciuda durerii provocate de despărțirea pentru totdeauna de prieteni, de membrii familiei și de patrie, imigranții soseau cu sutele și miile, aducându-și copiii – cei care supraviețuiau călătoriei –, bunurile în boccele mici, zdrențuite, fugind de sărăcie și de disperare, căutându-și nu doar norocul, ci un mic reazem în viață. Doar o șansă.

În iarna dinainte stătusem puțin la Lallybroch, dar știam că acolo existau arendași care supraviețuiau doar prin bunăvoința lui Ian și a lui Jamie cel Tânăr, întrucât terenurile lor nu produceau suficient pentru traiul de pe o zi pe alta. Deși acea bunăvoință se manifesta în mod invariabil, ea nu era inepuizabilă; știam că resursele sărăcăcioase ale proprietății erau deseori economisite cu zgârcenie.

În afară de Lallybroch existau contrabandiștii pe care Jamie îi cunoscuse în Edinburgh și producătorii ilegali de whisky din Highlands – mulți bărbați care se văzuseră siliți să devină infractori pentru a-și hrăni familiile. Nu, găsirea de oameni dornici să imigreze nu avea să fie deloc o problemă pentru Jamie.

Necazul era că, pentru a recruta bărbați potriviți, Jamie trebuia să se întoarcă în Scoția. Iar eu aveam în minte imaginea pietrei de mormânt din granit dintr-un cimitir parohial scoțian, pe un deal aflat deasupra landei și a mării.

JAMES ALEXANDER MALCOLM MACKENZIE FRASER, așa scria pe ea, iar dedesubt era gravat numele meu – *Iubitul soț al lui Claire*.

Așadar, îl voi îngropa în Scoția. Însă, după două sute de ani, când văzusem mormântul, pe piatra funerară nu era trecută nicio dată, așadar nu aveam idee când urma să vină lovitura.

— Încă nu, am spus în șoaptă, strângându-mi mâinile printre faldurile rochiei din mătase. L-am avut aproape prea puțin timp… oh, Doamne, te rog, nu mi-l lua acum!

Ca și cum aș fi primit răspuns, ușa s-a deschis și James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser a intrat cu o lumânare într-o mână.

Și-a slăbit jaboul și mi-a zâmbit.

— Calci foarte ușor, englezoaico. Din câte înțeleg, trebuie ca într-o bună zi să te învăț să vânezi, pentru că te pricepi foarte bine să urmărești pe cineva.

Nu mi-am cerut scuze pentru că trăsesem cu urechea, dar m-am apropiat de el pentru a-l ajuta să-și desfacă nasturii hainei. În ciuda orei târzii și a băuturii, avea ochii limpezi și vioi și i-am simțit corpul foarte viu când l-am atins.

— Ai face bine să stingi lumânarea, am spus. Țânțarii te vor mânca de viu.

Drept ilustrare, am prins între degete unul care i se așezase pe gât și am strivit gâza fragilă care a devenit doar o pată de sânge.

Printre aromele de brandy și de fum de trabuc, am simțit mirosul nopții pe trupul lui, dar și mirosul ușor condimentat, ca de mosc, al plantelor decorative; asta însemna că trecuse printre florile din grădină. Făcea asta când era îndurerat sau emoționat. Și îndurerat nu era în acele momente.

A oftat și și-a încordat umerii când i-am scos haina; cămașa i se îmbibase de sudoare și a dezlipit-o de piele cu un icnet de dezgust.

— Nu-mi dau seama cum de pot trăi oamenii într-o asemenea arșiță. Asta îi face pe sălbatici să pară foarte decenți când umblă doar cu legături de șale și șorțuri.

— Ar fi mult mai ieftin, l-am aprobat, chiar dacă e mai puțin plăcut din punct de vedere estetic. Cum să zic, imaginează-ți-l pe baronul Penzler purtând doar o legătură de șale.

Probabil că baronul, care avea un ten albicios, cântărea peste o sută zece kilograme.

El a râs, iar cămașa pe care și-a tras-o peste cap a înăbușit sunetul.

— Însă tu, pe de altă parte…

M-am așezat pe scaunul din dreptul ferestrei, admirându-l în timp ce își dezbrăca pantalonii, stând într-un picior pentru a-și rula ciorapii în jos.

Cum lumânarea era stinsă, în încăpere era întuneric, dar ochii mi se adaptaseră la lumina scăzută, astfel că încă îi vedeam picioarele lungi și albe pe fundalul cerului catifelat.

— Și că tot veni vorba de baron…, l-am îmboldit eu.

— Trei sute de lire sterline, mi-a răspuns el, pe un ton care i-a trădat satisfacția. S-a îndreptat de spate și a aruncat ciorapii rulați pe un scaun, apoi s-a aplecat și m-a sărutat. Lucru care ți se datorează în mare parte, englezoaico.

— Pentru valoarea mea ca aranjament ornamental, vrei să spui? l-am întrebat eu sec, amintindu-mi de conversația purtată cu neamul Wylie.

— Nu, mi-a răspuns el foarte scurt. Pentru că le-ai dat de lucru lui Wylie și amicilor lui la masă, în timp ce eu am discutat cu guvernatorul. Aranjament ornamental… pf! Stanhope,

desfrânatul ăla mizer, aproape că și-a scăpat ochii în decolteul tău; îmi vine să-l provoc pentru asta, dar…

— Discreția face casă bună cu eroismul, am spus eu, ridicându-mă și sărutându-l. Deși nu am cunoscut niciun scoțian care să gândească astfel.

— Da, în fine, a fost strămoșul meu, Simon cel Bătrân. Cred că am putea spune că discreția l-a terminat până la urmă.

Am perceput atât zâmbetul, cât și tonul tăios din glasul lui. Chiar dacă vorbea rareori despre iacobiți și evenimentele petrecute în cursul Revoltei, asta nu însemna că uitase totul; era cât se poate de limpede că discuția cu guvernatorul i le evocase foarte pregnant.

— Eu aș zice că discreția și înșelătoria nu sunt în mod necesar unul și același lucru. Iar bunicul tău și-a căutat-o cu lumânarea vreme de cel puțin cincizeci de ani, i-am răspuns sec.

Simon Fraser, lord Lovat, murise decapitat pe Dealul Turnului – la vârsta de șaptezeci și opt de ani, după o viață de tertipuri fără egal, atât personale, cât și politice. În ciuda tuturor acestor lucruri, am regretat foarte mult moartea bătrânului ticălos.

— Hm!

Jamie nu a vrut să mă contrazică, s-a apropiat de fereastră și a rămas alături de mine. A inspirat adânc, de parcă ar fi vrut să simtă parfumul dens al nopții.

I-am văzut foarte clar fața în lumina slabă a stelelor. Era calmă și netedă, dar părea dus pe gânduri, ca și cum ochii lui nu ar fi văzut ceea ce avea înaintea lor, ci cu totul altceva. Trecutul? m-am întrebat eu. Ori viitorul?

— Cum suna? l-am întrebat. Jurământul pe care l-ai depus.

Mai mult i-am simțit decât i-am văzut mișcarea umerilor.

— „Eu, James Alexander Malcolm MacKenzie Fraser, jur și voi răspunde în fața lui Dumnezeu în ziua judecății de apoi că nu dețin și nu voi deține pușcă, sabie, pistol sau orice alt fel de armă și nu voi purta niciodată ceva ecosez, tartan sau orice articol de îmbrăcăminte din Highlands; iar dacă o voi face, blestemul să cadă asupra acțiunilor, a familiei și a proprietății mele!”

A inspirat adânc și a continuat, rostind clar cuvintele.

— „Fie să nu-mi mai văd soția și copiii, tatăl, mama sau rudele. Fie să mor în bătălie ca un laș și să rămân neîngropat creștinește, într-un tărâm străin, departe de mormintele

strămoșilor și ale urmașilor mei; fie ca toate acestea să se întâmple dacă voi încălca acest jurământ!”

— Și ai ținut seama de el? am întrebat încet după o clipă.

— Nu, a spus el moale, continuând să privească în noapte. Atunci, nu. Există lucruri pentru care merită să mori sau să rabzi de foame, dar nu pentru cuvinte.

— Poate nu pentru aceste cuvinte.

S-a întors să se uite la mine. Trăsăturile îi erau estompate în lumina stelelor, însă zâmbetul i se vedea clar.

— Știi cuvinte care să merite?

Mormântul lui avea piatră funerară, dar nicio dată. M-am gândit că îl puteam împiedica să se întoarcă în Scoția. Asta, dacă voiam.

M-am întors cu fața spre el și m-am rezemat cu spatele de rama ferestrei.

— Ce-ai zice de... „te iubesc”?

A întins o mână și mi-a atins fața. O boare de aer a trecut printre noi și i-am văzut firele de păr de pe braț ridicându-se.

— Da, a șoptit el. Asta e de-ajuns.

•

De undeva de aproape se auzea chemarea unei păsări. Câteva note clare, urmate de un răspuns; un ciripit scurt, apoi tăcere. Cerul era încă întunecat, iar stelele, mai puțin scânteietoare decât până atunci.

Neliniștită, m-am răsucit; eram goală, acoperită doar cu un cearșaf din bumbac, dar chiar și la orele mici din noapte aerul era cald și sufocant, iar mica adâncitură în care stăteam întinsă se umezise.

Încercasem să adorm, dar nu reușisem. Chiar și partida de amor, care, de obicei, mă relaxa, dându-mi o stare de amorțeală satisfăcută, de moleșeală, mă făcuse de astă dată să mă simt neliniștită și lipicioasă. Deopotrivă emoționată și îngrijorată de posibilitățile pe care ni le oferea viitorul și nereușind să îmi exprim sentimentele tulburate, mă simțisem izolată de Jamie, înstrăinată și detașată de el, în ciuda apropierii trupurilor noastre.

M-am răsucit din nou, de această dată spre Jamie. Stătea întins în poziția lui obișnuită, pe spate, cu cearșaful mototolit în jurul coapselor și cu mâinile împreunate calm peste burtă. Avea capul ușor întors spre pernă și chipul relaxat în somn. Cu gura

mare îmblânzită de somn și cu genele întunecate coborâte, arăta, în lumina difuză, ca un băiat de paisprezece ani.

Mi-a venit să îl ating, dar nu eram sigură dacă voiam să îl mângâi sau să îl înghiontesc. Deși îmi oferise o descărcare fizică, îmi furase liniștea interioară și, în mod irațional, eram invidioasă pe odihna lui care nu cerea niciun efort.

Nu am făcut niciun gest și m-am mulțumit să mă așez pe spate, rămânând cu ochii închiși, numărând înfuriată oi după oi, care, fiind oi scoțiene, nu mă ascultau, pentru că țopăiau vesele printr-un cimitir parohial, sărind peste pietre de mormânt cu o nepăsare deplină.

— Englezoaico, te frământă ceva? am auzit vocea pe jumătate adormită a lui Jamie.

Am căscat ochii brusc.

— Nu, am spus, străduindu-mă să par la fel de adormită. N-am nimic.

Am auzit un pufnet și foșnetul saltelei umplute cu paie când el s-a întors spre mine.

— Nu te pricepi deloc să minți, englezoaico. Gândești cu voce tare, te aud de-aici.

— N-ai cum să auzi oamenii gândind!

— Ba eu pot. Pe tine, cel puțin, te aud. A chicotit și a întins o mână, pe care și-a așezat-o pe coapsa mea. Despre ce e vorba – crabii în aspic ți-au provocat gaze?

— Nu!

Am încercat să-mi retrag piciorul, dar mâna lui a rămas lipită de el ca o scoică.

— Bine, atunci. Dar despre ce e vorba – ai găsit în cele din urmă o replică spirituală la remarcile domnului Wylie privind stridiile?

— Nu, am răspuns eu iritată. Dacă ții să afli, mă gândeam la oferta pe care ți-a făcut-o guvernatorul Tryon. Îmi eliberezi piciorul?

— Aha, a făcut el, fără să slăbească strânsoarea, dar părând mai puțin somnoros. Ei bine, fiindcă veni vorba de asta, și eu m-am gândit la propunerea lui.

— Și ce părere ai?

Am renunțat la încercarea de a-i îndepărta mâna și m-am rostogolit pe un cot, rămânând cu fața spre el. Fereastra era

încă întunecată, însă stelele încă se zăreau, estompate de apropierea zilei.

— În primul rând, mă întreb de ce mi-a făcut oferta asta.

— Serios? Dar mi s-a părut că ți-a spus de ce.

Jamie a scos un icnet scurt.

— Ei bine, nu-mi oferă pământuri de dragul frumoșilor mei ochi albaștri, te asigur. A deschis ochii la care făcuse referire și a ridicat din sprâncene uitându-se la mine. Englezoaico, înainte de a încheia un târg, vreau să știu ce ascunde el, înțelegi?

— Nu crezi că spune adevărul? Despre Coroană, care oferă ajutor pentru colonizarea țării? Dar a spus că așa se face de treizeci de ani, am protestat eu. Cu siguranță că nu te putea minți în legătură cu asta.

— Nu, asta e adevărat, m-a aprobat el. În măsura în care e valabil. Însă albinele cu miere în guri au și ace în funduri, nu?

S-a scărpinat în cap și, oftând, și-a dat la o parte părul căzut peste față.

— Englezoaico, pune-ți următoarea întrebare. De ce tocmai eu?

— Păi, pentru că vrea un gentleman serios și autoritar, am spus eu rar. Are nevoie de un conducător bun, lucru pe care vărul Edwin ți i-a spus răspicat, dar și de un om relativ bogat…

— Dar nu sunt bogat.

— Dar el nu știe asta, am ripostat eu.

— Nu știe? a făcut el cu cinism în glas. Pesemne că vărul Edwin i-a spus tot ce știa, iar guvernatorul știe bine că am fost iacobit. Adevărat, există unii care au făcut averi în Indii după Revoltă și aș putea fi unul dintre ei, dar nu are niciun motiv să creadă asta.

— Știe că ai *ceva* bani, am insistat eu.

— Din cauza lui Penzler, da? a zis el gânditor. Ce altceva mai știe despre mine?

— Din câte îmi dau seama, doar ceea ce i-ai povestit la cină. Și e imposibil să fi auzit multe despre tine de la altcineva; la urma urmelor, te afli în oraș de mai puțin de… adică vrei să spui că tocmai de asta?

Am ridicat tonul din cauza mirării, iar el a zâmbit cam sumbru. Lumina era încă departe, dar se apropia de noi, iar trăsăturile feței lui erau clar desenate în semiîntuneric.

— Da, asta e. Am legături cu familia Cameron, care nu este doar bogată, ci și respectată în colonie. Dar, în același timp, sunt nou-venit aici, cu puține legături și nu sunt loial nimănui.

— Cu excepția guvernatorului, poate, care îți oferă o porțiune însemnată de pământ, am spus eu rar.

Nu mi-a răspuns imediat, ci s-a rostogolit pe spate, încă ținându-mă strâns de picior. Își ațintise ochii asupra tavanului de un alb difuz, cu ghirlande neclare și cupidoni fantomatici.

— Englezoaico, de-a lungul vieții am cunoscut câțiva nemți, a spus el îngândurat.

Degetul lui mare a început să se miște încet, în sus și în jos pe carnea de pe partea interioară a coapsei mele.

— Nu mi s-au părut a fi neglijenți cu banii lor, fie ei evrei, fie nu. Și, deși în seara asta ai arătat frumoasă ca un trandafir, nu pot crede că doar farmecele tale l-au făcut pe acest gentleman să îmi ofere cu o sută de lire mai mult decât giuvaiergiul, a zis el aruncându-mi o privire. Tryon e soldat. M-a recunoscut ca fiind luptător. Și acum doi ani s-a iscat acel mic necaz cu cei din Mișcarea pentru Reglementare.

Eram atât de absorbită de posibilitățile pe care le implicau cele spuse de el, încât aproape că nu mi-am dat seama de senzația tot mai familiară a mâinii lui între coapsele mele.

— Cu cine?

— Of, am uitat; nu aveai cum să auzi acea parte a discuției, pentru că erai ocupată cu grupul tău de admiratori.

Am ignorat remarca pentru a afla ce era cu acea mișcare. Din câte se părea, era vorba despre o asociație cuprinzătoare, alcătuită din oameni proveniți aproape toți din ținuturile necizelate ale coloniei, care se arătau revoltați față de ceea ce ei percepeau drept comportare abuzivă și inechitabilă – iar acum de-a dreptul ilegală – din partea persoanelor numite de Coroană: oficialități, șerifi, judecători, perceptori de impozite și așa mai departe.

Considerând că plângerile lor nu erau rezolvate suficient de prompt de guvernator și de adunarea statului, ei acționaseră din proprie inițiativă. Fuseseră atacați adjuncți de șerifi, iar unii judecători de pace fuseseră scoși din casele lor și siliți să își dea demisia.

Un comitet al celor din Mișcarea pentru Reglementare îi scrisese guvernatorului, implorându-l să curme inechitățile pe

care le sufereau, iar Tryon – om de acțiune și diplomat – le răspunsese pentru a-i liniști pe oameni, mergând până acolo încât înlocuise unul sau doi dintre șerifii cei mai corupți și emisese o scrisoare oficială către tribunale privind confiscarea bunurilor dobândite ilegal.

— Stanhope a adus vorba despre un Comitet de Siguranță, am spus eu, destul de interesată. Dar mi s-a părut ceva de dată recentă.

— Tulburările sunt ținute sub obroc, dar nu s-au rezolvat, a spus Jamie, ridicând din umeri. Și pulberea umedă poate mocni multă vreme, englezoaico, dar când se aprinde, explodează cu o bubuitură asurzitoare.

Oare Tryon socotea că merita investiția, cumpărând loialitatea și serviciile unui soldat cu experiență care, la rândul lui, să se bizuie pe loialitatea și serviciile oamenilor care îl susțineau, cu toții stabiliți într-o zonă îndepărtată și periculoasă a coloniei?

Aș fi zis că obținea totul destul de ieftin, în schimbul a o sută de lire și al câtorva hectare amărâte din terenurile regelui. La urma urmelor, Maiestatea Sa avea destul pământ.

— Așadar, la asta te-ai gândit.

Între timp, ajunseserăm față în față și mi-am lăsat mâna peste a lui, nu pentru a o opri, ci în semn de aprobare.

Mi-a zâmbit leneș.

— Nu am trăit atât de mult crezând tot ce mi s-a spus, englezoaico. Așa că s-ar putea să accept oferta generoasă a guvernatorului sau poate nu, dar vreau să știu mai multe înainte de a spune da sau ba.

— Da, mi se pare cam ciudat că ți-a făcut o asemenea propunere la scurt timp după ce te-a cunoscut.

— M-ar surprinde să aflu că sunt singurul om pe care l-a abordat în acest fel, a spus Jamie. Și nu riscăm prea mult, așa e? M-ai auzit spunând că sunt catolic? Omul nu s-a mirat deloc auzind asta.

— Da. Nu a lăsat impresia că asta ar reprezenta o problemă.

— Oh, îndrăznesc a spune că nici nu ar fi – decât dacă guvernatorul ar dori să o creeze.

— Dumnezeule mare!

Felul în care îl evaluasem pe guvernatorul Tryon se schimba cu repeziciune, dar nu eram sigură dacă în bine sau în rău.

— Așadar, dacă lucrurile nu ar merge așa cum dorește el, nu ar trebui decât să facă tuturor cunoscut faptul că ești catolic, iar un tribunal ți-ar retrage pământurile pe acest motiv. În vreme ce, dacă preferă să păstreze discreția…

— Și dacă aleg să acționez așa cum vrea el, nu?

— E mult mai șiret decât mi-am închipuit, am spus eu, nu fără admirație în glas. Practic, e ca un scoțian.

A râs auzindu-mi vorbele și și-a îndepărtat părul căzut peste față.

Draperiile lungi de la ferestre, care până atunci atârnaseră moale, au fost brusc împinse înăuntru, permițând unei adieri răcoroase să pătrundă în cameră, aducând cu sine miros de noroi nisipos, apă de râu și un iz vag de pini înmuguriți. Aduse de vânt, veneau zorile.

Ca și cum acela ar fi fost un semnal, degetele mâinii lui Jamie s-au strâns, transmițându-mi un fior slab, pe măsură ce răcoarea îl mângâia pe spate.

— Nu mă credeam în stare mai devreme, a spus el încet. Dar dacă ești convinsă că nimic nu-ți tulbură gândurile acum…

— Nimic, am spus eu, urmărind lumina slabă din fereastră care îi contura linia capului și a gâtului cu auriu. Gura lui era încă mare și blândă, dar nu mai arăta ca un adolescent de paisprezece ani. Acum, absolut nimic.

8. Un bărbat de vază

— Doamne, cât de mult urăsc ambarcațiunile!

Cu acele cuvinte de rămas-bun răsunându-mi în urechi, vasul nostru s-a desprins încet de mal și a pătruns în apele portului Wilmington.

După două zile de cumpărături și pregătiri, acum ne aflam în drum spre Cross Creek. Având banii obținuți din vânzarea rubinului, nu mai fusese nevoie să vindem caii; Duncan fusese trimis cu căruța și cu bunurile mai grele, avându-l alături pe Myers ca să îl îndrume, iar noi, ceilalți, am ales o călătorie mai confortabilă la bordul lui *Sally Ann*, ambarcațiunea căpitanului Freeman.

Sally Ann, o ambarcațiune de un tip unic și imposibil de descris, avea coastele drepte, era lungă, cu bordul jos și cu prova dreaptă. Se mândrea cu o cabină minusculă care măsura vreo șase metri pătrați, lăsând cam șaizeci de centimetri de-o parte și de alta pentru a te deplasa, puntea având o suprafață ceva mai mare spre pupă și spre provă, acum ocupată parțial de baloturi, saci și butoaie.

Cu singura pânză prinsă de singurul catarg și de brațul de bigă deasupra cabinei, de departe, *Sally Ann* arăta ca un crab pe pietriș, fluturând un steag prin care solicita un armistițiu. Apa cafeniu-închis din Cape Fear clipocea la doar zece centimetri dedesubtul balustradei, iar scândurile punții erau permanent umede din cauza infiltrațiilor.

Cu toate acestea, eram fericită. Chiar dacă stăteam îngrămădiți, era bine că ne aflam pe apă, departe – chiar pentru o vreme – de cântecul de sirenă al guvernatorului.

Jamie nu era deloc fericit. Detesta din suflet ambarcațiunile, cu o patimă adâncă și eternă, și suferea atât de mult de rău de mare, încât se îngălbenea la față chiar la vederea unui vârtej dintr-un pahar cu apă.

— Dar apa e absolut liniștită, am remarcat eu. Poate că n-o să ți se facă rău.

Jamie a privit printre gene apa ciocolatie din jurul nostru, după care a închis ochii când valurile produse de siajul unei alte ambarcațiuni au lovit-o pe *Sally Ann* din lateral destul de puternic.

— Poate nu, a spus el, pe un ton care dădea de înțeles că, deși sugestia oferea speranțe, socotea acea posibilitate foarte îndepărtată.

— Vrei să-ți aplic acele? Ar fi mai bine dacă o fac înainte să verși.

Resemnată, am băgat mâna în buzunarul fustei, unde pusesem cutiuța cu acele de acupunctură, cele care îi salvaseră viața în timpul traversării Atlanticului.

El s-a cutremurat ușor și a deschis ochii.

— Nu, a spus. Poate rezist. Englezoaico, vorbește-mi, fă-mă să uit de stomac, bine?

— Cum vrei, am zis eu, îndatoritoare. Cum arată mătușa Jocasta?

— N-am văzut-o de când aveam doi ani, așa că îmi cam lipsesc impresiile, mi-a răspuns cu un aer absent și cu ochii spre o plută mare care cobora pe râu, părând să se îndrepte direct spre noi. Crezi că negrul ăsta se va descurca? Poate c-ar trebui să-i dăm o mână de ajutor.

— Mai bine nu, am spus, urmărind cu îngrijorare pluta care se apropia. Pare să știe ce are de făcut.

În afară de căpitan – o epavă bătrână și jalnică, puțind a tutun –, *Sally Ann* avea un singur matelot, un negru eliberat, destul de vârstnic, care se ocupa singur de manevrarea ambarcațiunii noastre, cu ajutorul unui par lung.

Mușchii bine conturați ai negrului se umflau și se încordau într-un ritm lejer. Cu capul încărunțit plecat, nu dădea atenție barjei care se apropia, ci se îndoia și se ridica într-o mișcare fluidă care făcea ca parul lung să arate ca un al treilea braț.

— Lasă-l în pace. Presupun că nu știi prea multe despre mătușa ta, am adăugat, sperând să îi distrag atenția.

Pluta se deplasa greoi și venea în mod inexorabil spre noi.

Avea cam doisprezece metri de la un capăt la celălalt și era afundată în apă, pentru că era împovărată de butoaie și maldăre de piei, legate și acoperite cu o plasă de bord. Un val de miros înțepător o preceda: mosc, sânge și grăsime râncedă, suficient de puternic pentru a alunga pe moment orice alte mirosuri ale râului.

— Nu; s-a căsătorit cu Cameron de Erracht și a plecat din Leoch cu un an înainte ca mama să se mărite cu tata.

Vorbise cu un aer absent, fără să mă privească; atenția lui era fixată asupra barjei. Degetele strânse pumn i s-au albit; l-am văzut că îi vine să sară și să smulgă parul din mâinile matrozului ca să îndepărteze pluta. Mi-am lăsat o mână pe brațul lui pentru a-l împiedica să facă așa ceva.

— Și nu a venit niciodată în vizită la Lallybroch?

Am văzut strălucirea razelor de soare care cădeau pe metalul tacheților aflați pe marginea plutei și siluetele pe jumătate dezbrăcate ale celor trei marinari, care transpiraseră deja, deși era dimineața devreme. Unul dintre ei și-a fluturat pălăria și a zâmbit, apoi, în timp ce se apropiau, a strigat ceva ca un fel de salut.

— Păi, John Cameron a murit de diaree, iar ea s-a căsătorit cu vărul lui, Hugh Cameron cel Negru din Aberfeldy, după care…

A închis gânditor ochii când pluta a trecut rapid pe lângă noi, la cel mult cincisprezece centimetri de bordul nostru, în strigătele de bună dispoziție și uralele echipajului ei. Stând cu labele din față proptite de acoperișul scund al cabinei, Rollo a început să latre nebunește până când Ian l-a plesnit și i-a strigat să înceteze.

Jamie a deschis un ochi, apoi, văzând că depășiserăm momentul pericolului, l-a deschis și pe celălalt și s-a liniștit, dezlipindu-și mâinile de acoperișul de care se ținea.

— A, da, Hugh cel Negru – i se spunea așa pentru că avea o verucă neagră pe un genunchi – a murit la o vânătoare, așa că ea s-a căsătorit mai târziu cu Hector Mor Cameron de la Loch Eilean…

— Pare să fi preferat bărbați din neamul Cameron, am spus eu, fascinată. Au ceva deosebit ca neam – în afară de predispoziția de a suferi tot felul de accidente, vreau să spun.

— Cei din clanul ăsta se pricep să vorbească, așa cred, a spus el și a zâmbit ironic. Cei din neamul Cameron sunt poeți… și măscărici. Câteodată, și una, și alta. Îl mai ții minte pe Lochiel, da?

Am zâmbit împărtășind cu Jamie amintirea lui Donald Cameron de Lochiel, unul dintre șefii clanului Cameron în perioada Revoltei. Un bărbat atrăgător, cu o privire expresivă; purtarea blândă și manierele elegante ale lui Lochiel ascundeau un talent deosebit pentru crearea de poezioare deocheate, cu care, în *sotto voce*, mă distrase de multe ori la balurile din Edinburgh, în perioada scurtei glorii a lui Charles Stuart.

Jamie stătea rezemat de acoperișul cabinei minuscule a ambarcațiunii, urmărind traficul de pe râu cu ochi prevăzători. Încă nu ieșiserăm din portul Wilmington, iar bărcile și caiacele treceau prin dreptul nostru ca niște gândaci de apă, strecurându-se printre ambarcațiunile mai mari, care se deplasau mai încet. Jamie pălise, dar încă nu se înverzise la față.

Mi-am lăsat coatele pe acoperișul cabinei și mi-am întins spatele. Chiar dacă era cald, razele pătrunzătoare ale soarelui erau înviorătoare pentru mușchii chinuiți, care mă dureau din cauza condițiilor improvizate în care dormiserăm. Îmi petrecusem noaptea precedentă ghemuită pe o bancă din stejar din sala mare a unei taverne de pe malul râului, dormind cu

capul pe genunchii lui Jamie, în vreme ce el încheia târgul privind călătoria noastră.

Am scos un geamăt și m-am întins.

— Hector Cameron a fost poet sau măscărici?

— Acum nu mai e nimic, mi-a răspuns Jamie, prinzându-mă de gât cu degetele și masându-mă. Doar a murit, nu?

— E minunat, am spus, gemând de plăcere când degetul lui mare s-a scufundat într-un punct deosebit de sensibil. Mă refeream la ceea ce faci acum, nu la unchiul tău. Of, nu te opri! Cum a ajuns în Carolina de Nord?

Jamie a pufnit amuzat și a trecut în spatele meu ca să-și poată folosi ambele mâini pentru a-mi masa gâtul și umerii. Mi-am cuibărit fundul între picioarele lui și am oftat extaziată.

— Englezoaico, ești o femeie foarte gălăgioasă, mi-a șoptit el la ureche, aplecându-se. Scoți aceleași sunete când îți masez gâtul, dar și când... Și-a împins pelvisul în mine, cu o mișcare discretă, dar explicită pentru ce voise să spună. Mm?

— Mmm, am răspuns și l-am lovit – discret – în țurloi. Bine. Dacă mă ascultă cineva dinapoia ușii închise, va presupune că îmi masezi gâtul – ceea ce e tot ce vei căpăta până coborâm de pe scândura asta plutitoare. Ei, ce mai știi despre regretatul tău unchi?

— Ah, despre el!

Și-a îngropat degetele de-o parte și de alta a șirei spinării mele, masându-mă încet în sus și în jos, în timp ce a mai depănat un fir din ghemul încâlcit al istoriei familiei lui. Asta îl făcea să nu se gândească la stomac.

Mai norocos – fie mai intuitiv, fie mai cinic – decât faimoasa lui rudă, Hector Mor Cameron se pregătise cu șiretenie pentru eventualitatea în care Stuart va suferi un dezastru. Scăpase nevătămat din Bătălia de la Culloden și se întorsese acasă, își încărcase într-o caleașcă soția, servitorul și toate bunurile de valoare pe care le putea căra și fugise la Edinburgh, unde se îmbarcase pe o corabie și ajunsese în Carolina de Nord, scăpând ca prin urechile acului de urmăritorii Coroanei.

În Lumea Nouă, Hector cumpărase o suprafață întinsă de pământ, construise o casă și un gater, cumpărase sclavi care să muncească pe proprietate, cultivase tutun și indigo și – neîndoielnic, epuizat de atâta muncă – sucombase ca urmare a unei boli de gât și a vârstei de șaptezeci și trei de ani.

Socotind că trei căsătorii erau de-ajuns, Jocasta MacKenzie Cameron Cameron refuzase – din câte știa Myers – să se recăsătorească și rămăsese singura stăpână a proprietății River Run.

— Crezi că mesagerul va ajunge acolo cu scrisoarea ta înainte de sosirea noastră?

— Trebuie să ajungă înaintea noastră, chiar dacă s-ar târî pe coate și pe genunchi, a spus Ian cel Tânăr, apărând brusc alături de noi. A aruncat o privire ușor dezgustată spre răbdătorul matroz, care manevra parul șiroind de apă. În ritmul ăsta, vom călători săptămâni până să ajungem. Ți-am spus eu că ar fi fost mai bine să călărim până acolo, unchiule Jamie.

— Nu te frământa, Ian! l-a asigurat Jamie, eliberându-mi gâtul. i-a zâmbit nepotului. O să-ți vină rândul foarte curând să mânuiești parul acela și cred că o să ne duci până la Cross Creek înainte de căderea nopții, bine?

Ian s-a uitat urât la Jamie și s-a îndepărtat ca să îl piseze la cap pe căpitanul Freeman cu întrebări despre indienii roșii și despre animale sălbatice.

— Sper că nu-l va arunca peste bord, am spus eu, observând că Freeman ridicase din umeri în semn de apărare când l-a văzut pe Ian apropiindu-se.

Gâtul și umerii îmi ardeau după acel masaj; tot astfel și alte zone de mai jos.

— Mulțumesc pentru frecție, am spus, ridicând din sprâncene spre Jamie.

— Îți dau voie să-mi întorci serviciul, englezoaico, dar după ce se întunecă.

A făcut o încercare nereușită de a rânji. Cum nu putea închide decât un ochi, abilitatea lui de a face semne obscene era redusă considerabil, dar a reușit să transmită mesajul.

— Ei, nu se poate, am spus, uitându-mă la el și clipind des. Și unde ai vrea frecția aceea după ce se întunecă?

— După ce se întunecă? a întrebat Ian, răsărind lângă noi ca un hopa-mitică înainte ca unchiul să răspundă. Ce se întâmplă după căderea întunericului?

— Atunci o să te înec și o să te tai bucăți ca momeală pentru pești, l-a informat Jamie. Pentru numele Domnului, du-te și dormi la soare alături de câinele tău!

A arătat spre Rollo, întins ca un covor pe acoperișul cabinei, cu ochii pe jumătate închiși, mișcându-și când și când câte o ureche pentru a alunga muștele.

— Să dorm? a spus Ian, uitându-se mirat la unchiul lui. *Să dorm*?

— Asta fac oamenii normali când sunt obosiți, i-am spus, reținându-mi un căscat.

Căldura sufocantă și legănarea permanentă a bărcii erau foarte soporifice după noaptea scurtă – ne treziserăm înainte de crăpatul zorilor. Din păcate, băncile înguste și scândurile aspre ale punții de pe *Sally Ann* nu păreau nicidecum mai îmbietoare decât bancheta de la tavernă.

— Dar nu sunt deloc obosit, mătușă! m-a asigurat Ian. Nu cred că voi dormi zile în șir!

Jamie l-a măsurat din ochi.

— Vedem noi dacă o să mai gândești așa după ce-ți faci tura cu parul. Până una-alta, cred că-ți voi găsi ceva care să-ți țină mintea ocupată. Așteaptă puțin…

S-a întrerupt și a intrat în cabina scundă, unde l-am auzit scotocind prin bagaje.

— Doamne, ce cald e! a spus Ian, făcându-și vânt cu palma. Ce pune unchiul Jamie la cale?

— Doar Dumnezeu știe, am spus eu.

Jamie adusese la bord o ladă mare, despre al cărei conținut se arătase extrem de enigmatic. În noaptea dinainte, el jucase cărți, iar eu dormisem și bănuiam că se alesese cu niște obiecte jenante în cursul jocului, pe care nu prea dorea să i le arate lui Ian.

Ian avea dreptate; era extrem de cald. Puteam doar să sper că mai târziu se va stârni vreo adiere răcoroasă; deocamdată, pânza atârna moale ca o cârpă de vase, iar țesătura cămășuței mele se umezise și mi se lipise de picioare. Murmurând ceva către Ian, am înaintat și m-am îndreptat spre pupă, unde se afla butoiul cu apă.

Fergus stătea la provă cu mâinile încrucișate la piept, iar cu profilul lui hotărât îndreptat spre amonte și cu părul fluturându-i pe frunte crea impresia splendidă a unui galion nobil.

— Ah, milady! m-a întâmpinat el, arătându-și brusc dinții de un alb orbitor. Nu vi se pare că țara asta e minunată?

Ceea ce vedeam în acele momente nu era chiar splendid, pentru că peisajul era doar o zonă de depuneri aluvionare, care duhnea în soare, la care se adăugau mulți pescăruși și păsări marine, toate agitându-se zgomotos în jurul a ceva urât mirositor pe care îl găsiseră lângă mal.

— Milord mi-a spus că orice bărbat poate face o cerere pentru a primi douăzeci de hectare, cu condiția să construiască pe teren o casă și să se angajeze că va lucra pământul vreme de cel puțin zece ani. Imaginați-vă, douăzeci de hectare!

A rostogolit cuvintele în gură, savurându-l pe fiecare cu un soi de respect temător. Un țăran francez s-ar fi socotit binecuvântat dacă ar fi primit de zece ori mai puțin.

— Da, adevărat, am spus cu o oarecare îndoială în glas. Cred însă că ar trebui să-ți alegi pământul cu grijă. Unele zone din statul acesta nu sunt prea bune pentru agricultură.

Nu m-am hazardat să spun cât de greu îi va veni lui Fergus, cu o singură mână, să construiască o fermă și o casă în sălbăticie, indiferent cât de rodnic ar fi fost pământul.

În orice caz, el nu era atent, pentru că în ochi avea o expresie visătoare.

— Cred că îl voi ruga pe Hogmanay să-mi construiască o căsuță, a murmurat el, mai mult către sine. Apoi, la primăvară, voi trimite după Marsali și copil.

A dus instinctiv mâna spre locul liber de pe piept, unde medalia verzuie a Sfântului Dismas îi atârnase încă din copilărie.

Venise după noi în Georgia, după ce își lăsase soția însărcinată în Jamaica, în grija unor prieteni. M-a asigurat că nu avea motive să se teamă pentru ea, deoarece o lăsase sub protecția sfântului care îi era patron, cu instrucțiuni stricte să nu își scoată medalionul din metal de la gât decât după ce va ajunge alături de el.

Eu, una, nu credeam că mamele și copiii se aflau sub oblăduirea unui sfânt care era patronul hoților, dar Fergus trăise ca hoț de buzunare la începutul vieții, iar încrederea lui în Dismas era deplină.

— Vei boteza copilul Dismas, dacă va fi băiat? l-am întrebat în glumă.

— Nu, mi-a răspuns el cât se poate de serios. O să-l numesc Germaine. Germaine James Ian Aloysius Fraser – James Ian, după milord și cumnatul lui, Ian Murray. Marsali a ținut la

Aloysius, a adăugat el cu convingere, arătând astfel cu claritate că nu avusese nicio legătură cu alegerea unui nume atât de lipsit de strălucire.

— Dar dacă va fi fată? am întrebat, retrăind brusc o amintire foarte pregnantă.

Cu douăzeci de ani în urmă, când eram însărcinată, Jamie mă trimisese prin pietre. Și ultimul lucru pe care mi-l spusese, convins că acel copil va fi băiat, fusese ca el să primească numele de Brian. „Să-i spui Brian, după numele tatii”.

— Of!

Era limpede că lui Fergus nu-i trecuse prin cap, pentru că a părut oarecum tulburat. Apoi trăsăturile i s-au luminat.

— Genevieve, a spus el cu siguranță în glas. După numele madamei, referindu-se la Jenny Murray, sora lui Jamie. Genevieve Claire, cred, a adăugat, zâmbindu-mi din nou fermecător.

— A! am făcut eu, mirată, dar ciudat de măgulită. Mda. Mulțumesc. Fergus, ești sigur că nu trebuie să te întorci în Jamaica pentru a fi alături de Marsali? am întrebat, dorind să schimbăm subiectul.

El a clătinat hotărât din cap.

— S-ar putea ca milord să aibă nevoie de mine, a spus el. Și sunt mai de folos aici decât acolo. De copii se ocupă mamele, și cine știe ce primejdii vom întâlni în acest loc ciudat?

Ca și cum ar fi răspuns la acea întrebare retorică, pescărușii s-au înălțat țipând, într-un stol ca un nor, rotindu-se peste râu și aluviunile de pe mal, lăsând la vedere ceea ce le stârnise foamea.

În mâlul de pe mal fusese înfipt un stâlp din lemn de pin, partea lui superioară fiind cu vreo treizeci de centimetri dedesubtul liniei întunecate de alge, care marca nivelul superior al mareei care se apropia. Apa era încă scăzută; ajunsese doar la jumătatea stâlpului. Deasupra valurilor încărcate cu aluviuni atârna silueta unui bărbat, legat de stâlp cu un lanț prins în jurul pieptului. Ori ceea ce fusese cândva pieptul lui.

Nu mi-am putut da seama de când era acolo, dar, după cum arăta, am bănuit că de multă vreme. În curbura craniului, de unde părul și pielea se desprinseseră, se vedea o gaură albicioasă. Era imposibil de spus cum arătase acel om; păsările își făcuseră treaba din plin.

Alături de mine, aproape șoptit, Fergus a spus ceva obscen în franceză.

— Pirat, a spus laconic căpitanul Freeman, care a venit lângă mine și s-a oprit îndeajuns de mult pentru a scuipa lung sucul de tutun în apă. Dacă nu sunt duși la Charleston pentru a fi spânzurați, câteodată îi atârnă la reflux și lasă râul să-și facă treaba.

— Sunt… sunt mulți din ăștia?

Și Ian văzuse cadavrul; era mult prea mare ca să se sprijine de mine, însă a rămas aproape, palid la față, în ciuda faptului că era bronzat.

— Nu, nu mai sunt. Marina britanică face o treabă bună reducând numărul lor. Dar acum câțiva ani, ei bine, puteai vedea și câte patru sau cinci pirați atârnați aici în același timp. Oamenii plăteau ca să vină cu o ambarcațiune pentru a-i vedea cum se înecau. Aici e foarte frumos la apus când crește mareea, a spus el, mișcându-și falca de jos într-un ritm lent, care îi trăda nostalgia. Apa se înroșește.

— Ia uitați-vă! a spus Ian, renunțând la aerul demn și prinzându-mă de braț.

Am observat ceva mișcându-se aproape de mal și am văzut toți ceea ce alungase păsările.

O siluetă lungă și solzoasă a alunecat în apă, lăsând o adâncitură în mâlul moale al malului. De cealaltă parte a ambarcațiunii, marinarul de culoare a rostit ceva în barbă, dar nu s-a oprit din vâslit.

— E un crocodil, a zis Fergus și a făcut semnul coarnelor a dezgust.

— Nu, nu cred, a replicat Jamie, din spatele meu.

M-am răsucit și l-am văzut privind peste acoperișul cabinei către silueta nemișcată din apă și spre forma în V care se mișca spre ea. Avea în mână o carte și își ținea degetul mare între pagini. A aplecat capul pentru a citi ce scria acolo.

— Cred că e un aligator. Se hrănesc cu cadavre, așa zice aici, și nu mănâncă defel carne proaspătă. Când prind vreun om sau o oaie, își trag prada sub apă pentru a o îneca, apoi o duc în bârlogul lor de sub apă și o lasă acolo până putrezește suficient de mult ca să o poată mânca. Sigur, a adăugat el, aruncând o privire întristată spre mal, câteodată au norocul de a găsi o masă gata pregătită.

Silueta de pe stâlp a părut să tremure puțin, în momentul în care ceva a lovit-o de dedesubt, iar Ian, aflat alături de mine, a scos un icnet.

— De unde ai cartea? am întrebat, fără să-mi dezlipesc ochii de la stâlp.

Vârful lui vibra, ca și cum ceva aflat sub valuri trăgea de el. Apoi stâlpul a rămas nemișcat, iar siajul în formă de V s-a văzut din nou, înapoindu-se spre malul râului. M-am întors cu spatele înainte ca silueta să apară iar la suprafață.

Cu ochii încă îndreptați spre aluviunile întunecate de pe mal și spre stolul de păsări gălăgioase, Jamie mi-a întins cartea.

— Mi-a dat-o guvernatorul. A spus că mi-ar putea stârni interesul în timpul călătoriei.

Am coborât privirea spre carte. Legată în piele de căprioară, avea titlul imprimat pe cotor cu litere aurii – *Istoria naturală a Carolinei de Nord*.

— Au! a exclamat Ian, urmărind îngrozit scena care se desfășura pe mal. Ăsta e cel mai groaznic lucru pe care l-am vă…

— Interesant, am spus eu, rămasă cu ochii îndreptați spre carte. Da, cred că așa este.

Nepăsător la scenele de spaimă, Fergus urmărea cu interes înaintarea reptilei în susul malului înnămolit.

— Vasăzică aligator. Totuși, seamănă cu crocodilul, nu?

— Da, am spus eu și, în ciuda arșiței, m-am cutremurat. M-am întors cu spatele spre mal. În Indii, avusesem o întâlnire corp la corp cu un crocodil și nu țineam să mă apropii de vreuna dintre rudele lui.

Fergus și-a șters sudoarea de pe buza de sus și a rămas cu ochii ațintiți la înfiorătorul animal.

— Doctorul Stern ne-a povestit cândva, lui milord și mie, despre călătoriile unui franțuz pe nume Sonnini, care a vizitat Egiptul și a descris ceea ce a văzut acolo și obiceiurile despre care i s-a spus. A zis că în țara aceea crocodilii se împreunează pe malurile noroioase ale apei, iar femela stă pe spate și din poziția aceea nu se poate întoarce decât cu ajutorul masculului.

— Da?

Ian era numai urechi.

— Serios. A spus că unii bărbați, împinși de dorințe carnale, profită de situația femelei și gonesc masculul, după care îi iau

locul și se bucură de îmbrățișarea inumană a reptilei, despre care se spune că reprezintă cea mai puternică vrajă pentru dobândirea de ranguri și de bogății.

Ian a rămas cu gura căscată.

— Omule, vorbești serios? l-a întrebat el pe Fergus, pentru că nu putea crede așa ceva. S-a întors spre Jamie. Unchiule, tu ce zici?

Amuzat, Jamie a ridicat din umeri.

— Eu unul aș prefera să rămân sărac și virtuos.

S-a uitat la mine și a ridicat o sprânceană.

— Pe de altă parte, cred că mătușii tale nu i-ar plăcea dacă aș renunța la îmbrățișările ei în favoarea celor ale unei reptile.

Negrul, care se afla la provă, trăgea cu urechea și clătina din cap fără să privească în jur.

— Orice bărbat care se împreunează cu un aligator pentru a se îmbogăți, și-o merită, dacă vrei părerea mea.

— Cred că ai dreptate, am spus eu, amintindu-mi de zâmbetul fermecător al guvernatorului, care își arătase dinții ascuțiți.

I-am aruncat o privire lui Jamie, dar el nu mai era atent. Stătea cu ochii ațintiți spre amonte, uitând cu totul de carte sau de aligator în acele momente. Era însă bine că uitase de greață.

•

Valul mareic ne-a prins la vreun kilometru și jumătate de Wilmington, liniștindu-l pe Ian în legătură cu viteza cu care înaintam. Cape Fear era un râu influențat de maree, care urca zilnic pe două treimi din lungimea lui, până aproape de Cross Creek.

Am simțit apele râului iuțindu-se, ambarcațiunea s-a înălțat câțiva centimetri, apoi a căpătat viteză pe măsură ce puterea mareei urca dinspre port, iar curentul era dirijat pe șenalul îngust. Sclavul a oftat ușurat și a ridicat parul din apă.

Nu mai era nevoie să propulseze ambarcațiunea cu ajutorul parului decât după ce forța mareei scădea, adică peste patru sau cinci ore. Apoi vom ancora pentru a petrece noaptea și vom prinde noua năvălire a apelor mareei următoare ori vom folosi pânza pentru a mai înainta, în caz că aveam vânt favorabil. Mi s-a dat de înțeles că folosirea parului era necesară doar în cazul împotmolirii în bancuri de nisip și al zilelor fără vânt.

O somnolență calmă s-a lăsat asupra ambarcațiunii. Fergus și Ian s-au ghemuit la provă pentru a dormi, în timp ce Rollo a

rămas de veghe pe acoperișul cabinei, cu limba scoasă și gâfâind, ținându-și ochii pe jumătate închiși, ca să-i ferească de soare. Căpitanul și matrozul – căruia i se adresa de regulă cu „hei, Troklus”, dar al cărui nume era de fapt Eutroclus – au dispărut în cabina mică, de unde am auzit sunetul muzical al unui lichid turnat în ceva.

Și Jamie era acolo, pentru că se dusese să aducă ceva din misterioasa lui ladă. Speram să fie ceva care se putea bea; chiar stând nemișcată la pupă, cu picioarele atârnate în apă și cu părul de pe gât suflat de briza slabă, tot simțeam picături de sudoare oriunde pielea se atingea de piele.

Dinspre cabină au răzbătut murmure neclare și hohote de râs. Jamie a ieșit și s-a întors spre pupă, pășind atent printre mormanele de mărfuri, ca un armăsar Clydesdale pe un câmp plin de broaște, și ducând în brațe o ladă mare din lemn.

A pus-o ușor în poala mea, și-a scos pantofii și ciorapii și s-a așezat alături de mine, lăsându-și picioarele în apă cu un oftat de plăcere când i-a simțit răcoarea.

— Ce-i cu asta?

Curioasă, mi-am plimbat palma peste ladă.

— Un mic dar, a răspuns fără să se uite la mine, dar vârfurile urechilor i-au devenit rozalii. Deschide-o!

Era o ladă grea, lată și adâncă. Făcută dintr-un lemn întunecat, dens și cu o textură fină, purta semnele unei uzuri intense – ciobituri și rosături –, dar fără ca acest lucru să îi afecteze frumusețea lustrului. Ar fi trebuit să aibă o clemă ca încuietoare, dar îi lipsea; capacul s-a ridicat cu ușurință pe balamalele bine unse, iar din ea s-a înălțat o adiere de camfor, vaporoasă ca un duh.

Instrumentele luceau sub razele soarelui, sclipind în ciuda unui strat brumat, semn că nu mai fuseseră folosite de mult. Fiecare instrument avea locașul lui, atent lucrat și căptușit cu catifea verde.

Un fierăstrău mic, cu dinți buni, foarfeci, trei bisturie – cu lamă rotunjită, lamă dreaptă și în formă de linguriță; lama argintie a unui apăsător de limbă, un dilatator…

— Jamie!

Încântată, am ridicat o bagheta scurtă din abanos la capătul căreia era fixată o minge din lână pieptănată, înfășurată în catifea roasă de molii. Văzusem așa ceva la Versailles;

versiunea din secolul al XVIII-lea a ciocănelului de testat reflexele.

— Vai, Jamie! Ce minunat!

Bucuros, el și-a mișcat degetele picioarelor în apă.

— Îți place?

— O ador! Hei, uite! mai sunt și alte instrumente în capac, sub pânza asta...

Am admirat un moment tuburile, șuruburile, platformele și oglinzile disparate, până când, cu ochiul minții, le-am amestecat altfel și am obținut o imagine frumoasă și clară.

— Un microscop! am exclamat, atingându-l cu respect religios. Dumnezeule, un microscop!

— Mai sunt și altele, a spus el, dornic să-mi arate. Partea din față se deschide, iar înăuntru sunt sertare.

Adevărat – sertarele conțineau, între alte lucruri, un cântar miniatural și un set de greutăți din alamă, o plăcuță pentru prepararea de tablete și un mojar din marmură pătată, având pisălogul învelit în pânză pentru a nu crăpa la transport. În partea din față, deasupra sertarelor, erau șiruri de recipiente micuțe cu dop de plută, confecționate din piatră sau din sticlă.

— Vai, sunt minunate! am spus, mânuind bisturiul mic cu respect.

Lemnul lustruit al mânerului mi se potrivea perfect în mână, parcă ar fi fost făcut special pentru mine, lama era perfect echilibrată.

— Oh, Jamie, îți mulțumesc!

— Așadar, îți plac? Urechile i se înroșiseră de plăcere. M-am gândit că poate îți vor fi de folos. N-am habar la ce slujesc, dar am remarcat finețea execuției.

Nici eu nu aveam habar la ce slujeau unele dintre acele instrumente, dar toate erau frumoase în sine; confecționate de cineva sau pentru cineva care își iubea uneltele și ceea ce reușeau ele să facă.

— Mă întreb cui i-au aparținut.

Am suflat pe suprafața ovală a unei lentile și am făcut-o să sticlească ștergând-o de un pliu al rochiei.

— Femeia care mi le-a vândut nu știa, însă omul și-a lăsat la ea și registrul de doctor și l-am luat și pe acela – probabil că așa vom afla numele lui.

Ridicând tava de sus cu instrumente, mi-a arătat altă tavă, ceva mai puțin înaltă, din care a extras un registru gros, legat, lat de vreo douăzeci de centimetri, acoperit cu piele neagră, cam ferfenițită.

— M-am gândit că poate îl vrei, seamănă cu cel pe care l-ai avut în Franța, mi-a explicat el. Cel în care păstrai desenele și notițele despre oamenii pe care i-ai consultat la L'Hôpital. A scris și el în ăsta, dar la sfârșit sunt o mulțime de pagini goale.

Probabil că se folosise un sfert din registru; paginile erau acoperite cu un scris delicat, îngrămădit, între care se aflau desene care mi-au atras atenția, fiindcă îmi erau familiare din punct de vedere clinic; un deget cu ulcerații; o rotulă sfărâmată, cu pielea îndepărtată curat; umflătura grotescă a unei tiroide inflamate și o disecție a mușchilor unei gambe, fiecare dintre desene fiind foarte îngrijit.

Am întors pagina de gardă; bineînțeles, numele lui era scris acolo, împodobit cu o buclă mică: *Doctor Daniel Rawlings*.

— Ce s-a întâmplat cu doctorul Rawlings, știi cumva? Femeia care ți-a vândut cutia nu ți-a spus?

Jamie a dat din cap și s-a încruntat puțin.

— Doctorul a tras la casa ei într-o noapte. A spus că venise cu niște treburi din Virginia, unde era căminul lui. Avea cutia cu el. Căuta un bărbat pe nume Garver – cel puțin așa își amintește femeia. Dar în acea noapte, după cină, a plecat și nu s-a mai întors.

L-am privit lung.

— Nu s-a mai întors? N-a aflat ce i s-a întâmplat?

Jamie a clătinat din cap, apoi a alungat cu palma un roi de gâze. Soarele cobora spre asfințit, făcând ca suprafața apei să capete nuanțe aurii și oranj, iar insectele începeau să se adune pe măsură ce după-amiaza devenea mai răcoroasă spre seară.

— Nu. S-a dus la șerif, apoi la judecător, și poliția l-a căutat peste tot, dar nu au găsit nici urmă de om. După o săptămână, au renunțat. El nu-i spusese femeii din ce oraș din Virginia este, astfel că nu au reușit să meargă mai departe cu căutările.

— Foarte ciudat! am zis, ștergându-mi o picătură de sudoare de pe bărbie. Când a dispărut acest doctor?

— Acum un an, așa zicea ea. M-a privit oarecum îngrijorat. Nu te deranjează să-i folosești lucrurile?

— Nu. Am închis capacul și l-am mângâiat ușor, simțind căldura acumulată a lemnului întunecat, neted sub degetele mele. Dacă aș fi fost în locul lui, mi-aș fi dorit să le folosească cineva.

Țineam foarte bine minte senzația pe care mi-o dădea geanta de doctor – din marochin, având inițialele mele gravate pe mâner. Mai precis, ștanțate cu auriu, dar ele dispăruseră de mult de atâta uzură, iar pielea devenise netedă și lucioasă de atâta purtat. Frank îmi dăruise geanta când absolvisem facultatea; i-o dădusem prietenului meu Joe Abernathy, dorind ca ea să fie folosită de cineva care o va prețui la fel ca mine.

A observat o umbră trecând peste chipul meu și ca reacție s-a întunecat și el la față, dar l-am luat de mână și i-am strâns-o.

— E un dar minunat! Și totuși, cum ai descoperit-o?

Drept răspuns, mi-a surâs. Soarele aprins cobora, o minge portocalie scânteietoare printre coroanele întunecate ale copacilor.

— Am văzut lada când m-am dus la prăvălia bijutierului – cea care o păstra era soția lui. Apoi, ieri am fost din nou acolo, voiam să îți cumpăr o bijuterie – poate o broșă –, și cât femeia mi-a arătat una și alta, s-a întâmplat să vorbim despre diverse lucruri, iar ea mi-a povestit despre doctor și…

A ridicat din umeri.

— De ce-ai vrut să-mi cumperi o bijuterie?

L-am privit nedumerită. Vânzarea rubinului ne adusese destui bani, dar extravaganța nu era ceva obișnuit pentru el, iar în aceste circumstanțe…

— A! Ca să compensezi faptul că trebuie să-i trimiți bani lui Laoghaire? Nu mă deranjează, doar ți-am spus asta.

Aranjase – cu unele rețineri – ca mare parte din suma obținută din vânzarea pietrei prețioase să fie trimisă în Scoția, ca plată promisă către Laoghaire MacKenzie – crăpa-i-ar ochii! – Fraser, cu care se căsătorise la insistențele surorii lui, care credea, destul de logic, că, dacă nu murisem, măcar nu mă voi întoarce. Renașterea mea din morți provocase multe complicații, între care Laoghaire fusese una care cântărise greu.

— Da, așa ai afirmat, a spus el de-a dreptul cinic.

— Am vorbit serios… mai mult sau mai puțin, am zis eu și am izbucnit în râs. Ai fi putut prea bine să o lași pe scorpia aia să moară de foame, pentru că ideea pare ispititoare.

El a zâmbit ușor.

— Nu. Nu aș vrea să am asta pe conștiință; avem destul și fără banii aceia. Dar nu de asta am vrut să-ți cumpăr un cadou.

— Atunci, de ce?

Lada era grea; o povară grațioasă și mulțumitoare peste picioarele mele, iar lemnul ei dădea degetelor mele o senzație delicioasă.

Jamie a întors capul ca să mă privească direct, apoi părul i s-a aprins în lumina soarelui care apunea, iar silueta i-a devenit întunecată.

— Englezoaico, m-am însurat cu tine acum douăzeci și patru de ani, a rostit el încet. Sper să nu am niciun motiv să regret asta.

•

Pe marginea râului erau așezări tivite de plantații, începând de la Wilmington și până la Cross Creek. Cu toate acestea, malurile erau des împădurite, astfel că puteam vedea doar din când în când terenurile cultivate, când se ivea câte o deschizătură printre copaci; de asemenea, uneori zăream câte un doc din lemn, pe jumătate ascuns de frunziș.

Am înaintat încet în amonte, urmând mareea atât cât ținea ea și trăgând la mal noaptea, când ea înceta. Am mâncat lângă un foc mic pe mal, dar am dormit pe ambarcațiune, pentru că Eutroclus adusese vorba în treacăt despre mocasinii-de-apă, niște șerpi care, a spus el, își aveau ascunzișurile dedesubtul malurilor, dar aveau obiceiul de a veni să-și încălzească sângele rece lângă trupurile celor care dormeau.

M-am trezit curând după apariția zorilor, înțepenită și cu dureri de spate, după ce dormisem direct pe scândură, și am auzit clipocitul slab al unei ambarcațiuni trecând pe râu, apoi am simțit legănarea produsă de siajul acesteia, care lovea bordul navei noastre. Jamie s-a foit în somn când m-a simțit mișcându-mă și m-a strâns la pieptul lui.

I-am simțit corpul ghemuit în spatele meu, în paradoxala stare de dimineață de somn și de excitație. A scos un sunet de om adormit și s-a mișcat lângă mine întrebător, cu o mână pipăind tivul cămășii mele mototolite.

— Încetează! am spus foarte încet, îndepărtându-i mâna. Pentru numele Domnului, nu uita unde ne aflăm!

Am auzit strigătele lui Ian și lătrăturile lui Rollo, care alergau de colo colo pe mal, dar și micile zgomote care veneau dinspre cabină, hârâieli și scuipături, anticipând apariția iminentă a căpitanului Freeman.

— Ah! a făcut Jamie, trezindu-se aproape complet. Ah, da! Păcat, totuși!

A ridicat mâinile și m-a strâns de sâni, apoi și-a întins corpul cu o lentoare voluptuoasă, fără a se dezlipi de mine, dându-mi astfel o idee despre ceea ce pierdeam.

— Ei, în fine, a spus el, relaxându-se oarecum împotriva propriei voințe, dar fără a-mi da drumul. *Foeda est in coitu*, nu?

— Ce anume?

— *Foeda est in coitu et breois voluptas*, a recitat el îndatoritor. *Et taedat Veneiis statim peractae*. „Actul, o plăcere murdară… și scurtă. Și, odată încheiat, ne căim imediat că l-am făcut”.

Am aruncat o privire spre scândurile pătate de sub noi.

— Ei bine, probabil că „murdar” nu e un cuvânt cu totul nepotrivit, am început eu, dar…

— Nu murdăria mă deranjează, englezoaico, m-a întrerupt el, strâmbându-se spre Ian, care se agățase de copastia ambarcațiunii, încurajându-l prin strigăte pe Rollo, care înota. E vorba de cuvântul „scurt”. Mi-a aruncat o privire, iar strâmbătura a devenit o privire aprobatoare când mi-a văzut starea răvășită. Vreau să spun că nu mă voi grăbi, ai înțeles?

Obișnuitul început al zilei a părut a avea o influență de durată asupra minții lui Jamie. I-am auzit pe el și pe Ian în timp ce stăteam în soarele după-amiezii răsfoind registrul cu cazuri al lui Daniel Rawlings – deopotrivă amuzată, lămurită și îngrozită de lucrurile descrise acolo.

L-am auzit pe Jamie ridicând și coborând tonul în timp ce citea în greacă veche. Mai ascultasem așa ceva – un pasaj din *Odiseea*. Ridicând tonul întrebător, s-a oprit.

— Ah…, a făcut Ian.

— Ce urmează, Ian?

— Păi…

— Încă o dată, a spus Jamie, cu o ușoară iritare. Fii atent, omule. Doar nu vorbesc de dragul de a mă auzi, ai înțeles?

A început din nou, iar versurile ritmice, elegante au căpătat din nou viață.

Probabil că lui nu-i făcea plăcere să-și audă glasul, dar mie, da. Nu știam deloc grecește, dar creșterea și descreșterea silabelor pe care le rostea cu glas adânc și moale erau la fel de liniștitoare ca și plescăitul ritmic al vălurelelor care se loveau de corpul ambarcațiunii.

Acceptând cu unele rezerve prezența permanentă a nepotului, Jamie luase în serios supravegherea lui Ian și, profitând de momentele de repaus din timpul călătoriei, îl instruise, ori măcar încercase să îi predea tânărului rudimente de gramatică greacă și latină și să îl ajute să-și îmbunătățească oarecum cunoștințele de matematică și de franceză.

Din fericire, Ian avea aceeași capacitate de a înțelege principiile matematice ca și unchiul lui; latura micii cabine de lângă mine era acoperită cu calcule euclidiene elegante, scrise cu un băț ars. Când treceau la limbile străine, cei doi nu prea mai găseau teren comun.

Jamie era poliglot înnăscut; învăța limbi și dialecte fără niciun efort vizibil, prinzând din mers expresii idiomatice la fel ca un câine care, alergând pe un câmp, se alegea cu scaieți în blană. Pe de altă parte, se instruise în clasici la *Université* din Paris și – deși îi contesta pe unii filosofi romani – îi considera pe Homer și pe Vergiliu drept prieteni personali.

Ian vorbea gaelica și engleza, pe care le învățase de mic, și un soi de argou francez pe care îl prinsese de la Fergus și considera că asta era suficient pentru nevoile lui. Adevărat, stăpânea un repertoriu impresionant de înjurături în șase sau șapte alte limbi – dobândit după ce suferise o serie de influențe negative în trecutul recent, unele dintre acestea venind din partea unchiului său însă nu știa decât rudimente din misterele conjugării verbelor latinești.

Cu atât mai puțin i se părea necesar să învețe limbi care pentru el erau nu doar moarte, ci – lucru pe care îl gândea cu claritate – decăzuseră dincolo de orice posibilitate de a fi folositoare. Homer nu se putea compara cu emoția stârnită de acea nouă țară, unde aventura întindea brațe îmbietoare dinspre ambele maluri ale râului.

Jamie a încheiat de citit pasajul în greacă și, cu oftat pe care l-am auzit din locul în care mă aflam, i-a poruncit lui Ian să scoată cartea de latină pe care o împrumutase din biblioteca guvernatorului Tryon. Cum recitările nu-mi mai distrăgeau

atenția, am revenit la lectura pe sărite a registrului de cazuri scris de Rawlings.

> *L-am făcut să sângereze pe domnul Beddoes pentru o presiune arterială ridicată. Observat o scădere clară a umorii biliare, aspectul pielii s-a îmbunătățit substanțial față de gălbeneala și pustulele care l-au afectat. Administrat extract negru pentru a ajuta curățarea sângelui.*

— Prostule! am murmurat eu, nu chiar pentru prima oară. Nu ți-ai dat seama că omul avea o suferință la ficat?

Probabil o ciroză incipientă; Rawlings observase o ușoară mărire și întărire a ficatului, dar atribuise asta producției excesive de bilă. Cel mai probabil, intoxicație cu alcool; pustulele de pe față și de pe piept era caracteristice pentru o deficiență nutrițională pe care am întâlnit-o de obicei asociată cu consumul excesiv de alcool – și, doar Dumnezeu știa, *acel* lucru era epidemic.

Beddoes, dacă ar mai fi trăit – perspectivă pe care o socoteam îndoielnică –, bea zilnic probabil cam doi litri de alcool amestecat și nici nu consumase de luni întregi legume verzi. Dispariția pustulelor, pentru care Rawlings se felicita, era probabil urmarea faptului că folosise frunze de nap drept agent de colorare în rețeta lui specială pentru „extractul negru”.

Absorbită de lectură, am auzit ca prin vis recitarea stângace a lui Ian din *Amphitryo* de Plaut răsunând din cealaltă parte a cabinei, întreruptă aproape la fiecare vers de glasul mai gros al lui Jamie, care îl îndemna să continue și îl corecta.

— *Virtus praemium est optimus*...

— *Optimum*.

— ... *est optimum*. *Virtus omnibus rebus* și... și...

— *Anteit*.

— Mulțumesc, unchiule. *Virtus omnibus rebus anteit*... *profectus*?

— *Profecto*.

— A, da. *Profecto*. Hm... *Virtus*?

— *Libertas*. *Liberta salus vita resparentes*, *patria eprognati*... Mai ții minte ce înseamnă *vita*, Ian?

— Viață, s-a auzit glasul lui Ian, agățându-se cu recunoștință de acel obiect plutitor într-o mare agitată.

— Da, e bine, dar înseamnă mai mult decât viață. În latină, înseamnă nu doar viață, ci esența omului, din ceea ce este el alcătuit. Uite, să continuăm: *libertas salus vita res eptarentes*, *patria et prognati tutantur*, *servantur*; *virtus omnia in sese habet*, *omnia adsunt bona quem penest virtus*.[24] Așa, ce spune acolo, după părerea ta?

— Ă... că virtutea este ceva bun? a îndrăznit Ian.

A urmat o pauză de-o clipă, în care am simțit că tensiunea arterială a lui Jamie crește. Un șuierat produs de aspirarea aerului, apoi, ca și cum s-ar fi gândit mai bine la ceea ce voia să spună, a expirat dureros de apăsat.

— Hm! Uite aici, Ian! *Tutantur*, *servantur*. Ce înseamnă asta folosind cele două cuvinte laolaltă, în loc să spună...?

Atenția mea a fost atrasă din nou de registru, în care doctorul Rawlings prezenta un duel și consecințele acestuia.

> *15 mai*. *Am fost sculat din pat în zori ca să mă ocup de un gentleman care locuiește la Red Dog*. *L-am găsit într-o stare jalnică*, *cu o rană la mână*, *provocată de descărcarea accidentală a unui pistol*, *degetul mare și cel arătător fiind smulse cu totul de explozie*, *degetul mijlociu fiind grav rănit și două treimi din mână fiind atât de lacerate*, *încât aceasta putea fi cu greu recunoscută ca fiind umană*.
>
> *Stabilind că doar amputarea imediată putea fi de folos*, *am trimis după stăpân și am cerut un clondir de brandy*, *pânze pentru bandaje și doi bărbați puternici care să mă ajute*. *Toate acestea fiindu-mi asigurate imediat și pacientul fiind ținut corespunzător*, *am trecut la secționarea mâinii – spre nenorocirea pacientului*, *era dreapta – cu puțin deasupra încheieturii*. *Am reușit să leg arterele*, *însă cea interosoasă anterioară mi-a scăpat*, *pentru că era retrasă în carne după ce am tăiat oasele*. *M-am văzut*

[24] Din piesa *Amfitrion* de Plaut (254-184 î.Hr.), Act 2, Scena 2: „Curajul este cel mai mare dar dintre toate; curajul stă în fața tuturor lucrurilor, așa este! Este ceea ce menține și apără libertatea noastră, siguranța, viața, căminul și părinții noștri, țara și copiii noștri. Curajul cuprinde toate lucrurile: un om curajos este pe deplin binecuvântat". (n.tr.).

silit să slăbesc strânsoarea bandajului pentru a-l găsi, astfel că hemoragia a fost considerabilă – un accident fericit, întrucât sângerarea masivă l-a făcut pe pacient să nu mai simtă nimic și astfel s-a pus capăt suferințelor, dar și zbaterii lui, care mi-au împiedicat mult eforturile.

Cum am încheiat cu bine amputarea, domnul a fost așezat în pat, însă am rămas alături de el, pentru că, dacă își recăpăta cunoștința brusc și făcea o mișcare întâmplătoare, putea să afecteze suturile făcute de mine.

Acea relatare fascinantă a fost întreruptă de izbucnirea lui Jamie, care ajunsese la capătul răbdării.

— Ian, cunoștințele tale de latină l-ar face de rușine până și pe un câine! Iar în rest, nu înțelegi greaca veche nici măcar pentru a face deosebirea dintre apă și vin!

— Dacă e ceva ce beau grecii, atunci nu e vin, ci apă, a murmurat Ian, al cărui glas îmi spunea că se revolta.

Am închis registrul și m-am grăbit să mă ridic în picioare. Aveam impresia că foarte curând era nevoie de serviciile unui arbitru. Cât am ocolit cabina, Ian a început să scoată sunete care îi trădau nemulțumirea.

— Mda, dar nu m-a interesat chiar atât de mult…

— Adevărat, nu te-a interesat defel! Ăsta e păcatul – că nu ai nici măcar bunul-simț de a te rușina pentru ignoranța ta!

A urmat o tăcere grea, întreruptă doar de plescăiturile pe care le scotea parul lung al lui Troklus, aflat la provă. M-am uitat pe după colțul cabinei și l-am văzut pe Jamie uitându-se fioros la nepotul lui, care părea abătut. Ian mi-a aruncat o privire, a tușit, apoi și-a dres glasul.

— Păi, să-ți spun, unchiule Jamie, dacă aș fi crezut că rușinea mi-ar fi slujit, nu aș fi ezitat să roșesc.

Arăta atât de umil, încât nu mi-am putut reține hohotul de râs. Auzindu-mă, Jamie s-a întors spre mine, iar fruntea i s-a mai înseninat puțin.

— Nu-mi vii deloc în ajutor, englezoaico, a spus el. Știi latină, nu? Dacă ești doctor, trebuie să ai cunoștințe. N-ar fi mai bine să las predarea latinei în seama ta, ce zici?

Am clătinat din cap. Deși era mai mult sau mai puțin adevărat că știam să citesc în latină – chinuit și cu eforturi –, nu mă atrăgea ideea de a încerca să-i vâr în cap lui Ian talmeș-balmeșul de cunoștințe de latină care îmi rămăsese în minte.

— Tot ce îmi amintesc e *Arma virumque cano*. Am aruncat o privire spre Ian și am zâmbit. „Un câine m-a mușcat de mână”.

Ian a început să chicotească, iar Jamie s-a uitat la mine profund deziluzionat.

A oftat și și-a trecut o mână prin păr. Cu toate că Jamie și Ian nu semănau din punct de vedere fizic decât în privința staturii, amândoi aveau părul des și obiceiul de a-și trece degetele prin păr când erau agitați sau gânditori. Se părea că lecția fusese stresantă – ambii arătau ca și cum ar fi fost târâți printre – un gard viu.

Jamie mi-a zâmbit ironic, apoi s-a întors spre Ian și a clătinat din cap

— Ei, în fine. Îmi pare rău că trebuie să ridic glasul, serios. Dar ești dezghețat la minte și n-aș vrea să văd că nu te folosești de ea. Doamne, la vârsta ta eram la Paris, începând deja să studiez la *Université*!

În picioare, Ian privea spre apa care se scurgea de-a lungul bordului în unde cafenii. Își ținea mâinile pe balustradă; mâini mari, late și rumenite de soare.

— Da, a spus el. La vârsta mea, și tata era în Franța. Lupta.

Am rămas puțin surprinsă auzind asta. Știam că Ian cel Bătrân luptase în Franța o vreme, dar nu că devenise soldat la o vârstă atât de fragedă – și că rămăsese atâta vreme. Ian cel Tânăr avea doar cincisprezece ani. Ian cel Bătrân luptase ca mercenar străin de la acea vârstă până când împlinise douăzeci și doi de ani, când schijele unei ghiulele îi făcuse ferfeniță un picior, astfel că a trebuit să-i fie amputat mai jos de genunchi… și se întorsese acasă.

Încruntându-se puțin, Jamie s-a uitat un moment la nepot. Apoi s-a dus lângă el și s-a înclinat pe spate, ținându-și mâinile pe balustradă pentru a-și menține echilibrul.

— Știu asta, a spus Jamie încet. Pentru că l-am urmat, patru ani mai târziu, când am devenit proscris.

Tresărind, Ian a ridicat ochii.

— Ați fost împreună în Franța?

Deplasarea ambarcațiunii provoca o briză ușoară, dar ziua rămânea caniculară. Probabil că asta îl făcuse pe Jamie să lase deoparte subiectul educației câteva momente. A dat din cap, apoi și-a ridicat coada de cal ca să-și răcorească gâtul.

— În Flandra. Mai bine de un an, înainte ca Ian să fie rănit și trimis acasă. Am luptat apoi într-un regiment de mercenari scoțieni, sub comanda lui Fergus mac Leodhas.

Ochii lui Ian au sclipit de interes.

— Așa s-a ales Fergus al nostru cu acest nume?

Unchiul lui a zâmbit.

— Da, i-am dat numele după al lui mac Leodhas; un bărbat frumos și un mare soldat, pe deasupra. Îl aprecia mult pe Ian. Tata nu ți-a vorbit niciodată despre el?

Cu fruntea ușor încrețită, Ian a negat cu un gest din cap.

— Nu mi-a vorbit. Eu știam că și-a pierdut piciorul în Franța, așa mi-a zis mama când am întrebat-o, dar el nu a scos nicio vorbă.

Având încă vie în minte descrierea unei amputări efectuate de doctorul Rawlings, mi s-a părut normal că Ian bătrânul nu voise să rememoreze acea amintire.

Jamie a ridicat din umeri și a tras de cămașa umedă ca să o dezlipească de piept.

— Da, în sfârșit. Cred că, după ce s-a întors acasă și s-a stabilit la Lallybroch, a vrut să facă uitată acea suferință. Iar după aceea…

A șovăit, dar Ian a insistat.

— Și după aceea ce, unchiule Jamie?

Jamie s-a uitat la nepot și a zâmbit în colțul gurii.

— Păi, cred că n-a vrut să-ți spună multe povești despre război și lupte pentru ca vouă, băieților, să nu vă treacă prin cap să deveniți soldați. El și mama ta vă voiau binele, înțelegi?

Am socotit că Ian bătrânul fusese înțelept; judecând după expresia de pe fața lui Ian, mi-a fost limpede că el nu concepea ceva mai ispititor decât războiul și luptele.

— Asta e din cauza mamei, a spus Ian, cu un aer ușor dezgustat. Dacă aș fi lăsat-o, ar fi fost în stare să mă învelească în puf și să mă lege de fusta ei.

Jamie a surâs.

— Dacă ai fi lăsat-o? Și crezi că, dacă în clipa asta ai ajunge acasă, te-ar ține în puf și te-ar copleși cu sărutări?

Ian a renunțat la aerul dezgustat.

— Păi, nu, a recunoscut el. Cred că m-ar jupui de viu.

Jamie a râs.

— Te pricepi la femei, Ian, dar nu chiar atât de mult pe cât îți închipui.

Ian și-a mutat privirea sceptică de la Jamie la mine și înapoi.

— Și tu știi totul despre ele, unchiule?

Am ridicat din sprâncene, așteptând răspuns la acea întrebare, dar Jamie s-a mulțumit să râdă.

— Ian, înțelept este acela care-și știe limitele cunoștințelor. S-a aplecat și m-a sărutat pe fruntea umedă, apoi s-a întors spre Ian și a adăugat: Dar aș dori ca limitele tale să fie mai cuprinzătoare.

Plictisit, Ian a ridicat din umeri.

— Nu țin să ajung un gentleman, a spus el. La urma urmelor, Jamie cel Tânăr și Michael nu știu grecește și se descurcă destul de bine!

Măsurându-și nepotul cu un aer gânditor, Jamie s-a frecat la nas.

— Jamie cel Tânăr are Lallybroch. Și micuțul Michael o duce bine pentru că e la Jared. Se vor aranja amândoi. Am făcut ce era mai bine pentru ei, dar nu au existat bani pentru a plăti călătoria și educația lor când au ajuns mari. Nu au avut altă șansă, înțelegi?

S-a îndepărtat de balustradă și s-a îndreptat de spate.

— Dar părinții tăi n-au vrut asta în ce te privește, mai ales dacă se putea ceva mai bun. Au vrut să ajungi un tânăr educat și influent; *duine uasal*, probabil.

Asta era o expresie gaelică pe care o mai auzisem, însemna „om de vază”. Era folosită în legătură cu arendași și stăpâni de pământuri, oameni cu proprietăți și cei care, ca rang, erau doar cu puțin inferiori căpeteniilor clanurilor din Highlands.

Jamie fusese un asemenea bărbat înainte de Revoltă. Dar nu și acum.

— Îhî! Și tu, unchiule Jamie, ai făcut așa cum au vrut părinții tăi?

Ian s-a uitat politicos la unchiul lui, și pleoapele i-au zvâcnit ușor pentru a arăta că își dădea seama că pătrunsese pe un teren nesigur. Jamie trebuia să fie *duine uasal*; de drept, proprietatea Lallybroch fusese a lui. Însă el o cedase în mod

legal lui Jamie cel Tânăr doar din dorința de a o salva de la confiscarea de către Coroană.

Jamie l-a privit un moment, apoi, înainte de a răspunde, și-a trecut dosul mâinii peste buza de sus.

— Am spus eu că ai o minte isteață, nu? i-a răspuns el. Deși, dacă tot ai întrebat… Am fost educat să fac două lucruri, Ian. Să port de grijă pământului meu și oamenilor și să am grijă de familie. Am făcut aceste două lucruri cât de bine am putut și voi continua să fac ce e mai bine atât cât pot.

Ian cel Tânăr a avut inspirația de a părea rușinat.

— Da, bine, n-am vrut să…, a mormăit el, cu privirea plecată.

— Nu te supăra, flăcăule, l-a întrerupt Jamie, bătându-l pe umăr și zâmbindu-i ironic nepotului său. De dragul mamei tale, o să devii om întreg, chiar dacă murim în strădania asta. Și acum cred că mi-a venit rândul să trec la parul acela.

A aruncat o privire spre provă, unde Troklus, cu umerii lucind de parcă ar fi fost uns cu ulei, își încorda mușchii trudind. Jamie și-a desfăcut pantalonii – spre deosebire de alți bărbați, nu își scotea cămașa când vâslea, ci pantalonii, și muncea cu cămașa înnodată între picioare, în stilul celor din Highlands – și i-a făcut un semn din cap lui Ian.

— Mai gândește-te, băiete! Chiar dacă ești fiul cel mai mic, nu trebuie să-ți irosești viața.

Apoi mi-a zâmbit cu o strălucire bruscă, amețitoare și mi-a întins pantalonii. După aceea, continuând să mă țină de mână, s-a ridicat și, ducându-și mâna la inimă, a început să declame:

Amo, *amas*, *iubesc o fată,*
Zveltă, *cât cedrul de-naltă*;
Grațioasă ca o floare
Mirosind dulce în soare
Și e de genul feminin.

A dat din cap cu eleganță spre Ian – care s-a topit de râs –, apoi mi-a ridicat o mână, pe care a dus-o la buze și a zâmbit ștrengărește.

Cum să refuz așa o nimfă? *am zis*.
Glasu-i ca de flaut e foarte dulcis;
Cu oculus vii, *și cu manus albe*

Și calm îi e pulsul când eu tacto.

O, *cât de bella e puella*, *vai*, *mor*
Voi săruta-o secula seculorum;
Dac-am noroc, *ea mi-e uxor*.
O, *dies benedictorum*.[25]

A făcut o plecăciune curtenitoare cu un picior în față, a clipit solemn într-un fel de ocheadă și a plecat spre provă.

9. Două treimi de fantomă

Suprafața râului lucea ca uleiul, apa mișcându-se lin pe lângă noi fără să facă valuri. Aveam un singur felinar atârnat la tribord provă; stând pe un scăunel scund pe punte, puteam vedea lumina de dedesubt, nu atât reflectată de apă, cât prinsă sub ea, deplasându-se încet alături de ambarcațiune.

Luna era ca o seceră subțire, călătorind alene printre coroanele copacilor. Dincolo de copacii groși care mărgineau râul, întunericul se întindea peste porțiuni late de teren, peste plantațiile de orez și de tutun. Arșița zilei se scurgea în pământ, lucind cu o energie nevăzută sub suprafața solului, câmpurile bogate și fertile fierbând în căldura întunecată înapoia perdelei de pini și de arbori foioși, folosind alchimia apei și a soarelui.

Orice mișcare ne făcea să transpirăm. Aerul era palpabil, fiecare undă minusculă de căldură era o mângâiere pe față și pe brațe.

Am auzit un foșnet slab în întunericul din spatele meu și am ridicat o mână fără să mă întorc pentru a privi. Mâna mare a lui Jamie s-a strâns în jurul mâinii mele, m-a strâns și mi-a dat drumul. Chiar și atingerea de-o clipă mi-a lăsat degetele umede de sudoare.

Oftând, Jamie s-a așezat alături și a tras de gulerul cămășii.

---

[25] Cântec compus de John O’Keefe (1747-1833), actor și dramaturg irlandez. Cuvintele latinești, în ordine: *dulcis* – dulce; *oculus* – ochi; *manus* – mâini; *tacto* – ating; *bella* – frumoasă; *puella* – fată; *secula seculorum* – mereu, în veci; *uxor* – soție; *dies benedictorum* – zi binecuvântată. (n.tr.).

— Nu cred că am mai respirat asemenea aer de când am plecat din Georgia, a spus el. De fiecare dată când răsuflu, am impresia că mă înec.

Simțind un firicel de sudoare șerpuindu-mi printre sâni, am râs.

— Toată lumea spune că la Cross Creek va fi mai răcoare. Am inspirat adânc, doar ca să dovedesc că eram în stare. Și totuși, nu miroase minunat?

Întunericul răspândea toate aromele verzi și înțepătoare ale copacilor și ale plantelor de pe marginea râului, amestecate cu cele de noroi și de lemn încins de soare ale punții ambarcațiunii.

— Englezoaico, ai fi fost un câine tare bun. Cu un oftat, s-a lăsat pe spate, lipindu-se de peretele cabinei. Nici nu-i de mirare că animalul ăsta te admiră atât de mult.

Sunetele de gheare de pe punte au anunțat sosirea lui Rollo, care a înaintat prevăzător spre balustradă, s-a oprit la aproape treizeci de centimetri și s-a sprijinit cu grijă de ea. Și-a așezat botul pe labe și a oftat adânc. Rollo detesta ambarcațiunile aproape la fel de mult ca Jamie.

— Hei, salut! am spus eu. Am întins mâna ca să mi-o adulmece, apoi m-a lăsat politicos să îl scarpin între urechi. Dar unde ți-e stăpânul, ia zi?

— În cabină, unde învață noi feluri de a trișa la jocul de cărți, a spus ironic Jamie. Doar bunul Dumnezeu știe ce se va alege de băiatul ăsta; dacă nu va fi împușcat sau lovit în cap în vreo tavernă, probabil că se va întoarce acasă cu un struț pe care o să-l câștige la un joc de faraon.

— Sunt convinsă că acolo, în munți, oamenii nu au struți și nici jocuri de cărți. Cum acolo nu există încă orașe, cu siguranță nu au cum să existe nici multe taverne.

— Ei, nu prea cred, a recunoscut el. Dar, dacă un bărbat e să se dăruiască diavolului, va găsi el o cale, indiferent unde trăiește.

— Sunt convinsă că Ian nu se va apropia de diavol, am răspuns eu liniștitor. E un băiat de toată isprava.

— E bărbat, m-a corectat Jamie. A ciulit o ureche spre cabină, de unde răzbăteau râsete înfundate și câte un cuvânt obscen. Foarte tânăr, ce-i drept, dar căpățânos cât cuprinde.

S-a uitat la mine și, în lumina felinarului, am perceput un surâs trist.

— Dacă ar fi mai mic, l-aș putea struni mai bine. Dar așa… A ridicat din umeri. E destul de mare ca să aleagă singur ce vrea și nu-mi va mulțumi dacă îmi vâr nasul în treburile lui.

— Dar îți dă întotdeauna ascultare, am protestat.

— Așteaptă până când îi voi spune ceva ce nu vrea să audă.

Și-a rezemat capul de perete și a închis ochii. Sudoarea îi lucea pe pomeții înalți, iar un firicel se prelingea pe o parte a gâtului.

Am întins un deget și am șters picătura minusculă înainte ca ea să îi umezească și mai mult cămașa.

— I-ai tot spus în ultimele două luni că trebuie să se întoarcă acasă în Scoția; nici nu vrea să audă de asta, așa cred.

Jamie a deschis un ochi și m-a măsurat cu cinism.

— Și e în Scoția?

— Păi…

— Hm! a făcut el și a închis ochiul.

Am rămas tăcută o vreme, ștergându-mi sudoarea de pe față cu un pliu al fustei. Râul se îngusta în acea porțiune; malul din dreptul nostru era la cel mult trei metri de noi. Am surprins o mișcare și foșnete printre tufișuri și o pereche de ochi care au sclipit roșiatic când au reflectat lumina felinarului.

Rollo și-a ridicat capul și a mârâit gros, ciulind urechile. Jamie a deschis ochii și a aruncat o privire spre mal, după care s-a ridicat brusc.

— Iisuse! Ăsta e cel mai mare șobolan pe care l-am văzut în viața mea!

Am izbucnit în râs.

— Nu e șobolan, ci oposum. Îi vezi puii pe spinare?

Jamie și Rollo s-au uitat la oposum cu priviri la fel de calculate, evaluând carnea și posibila iuțeală a animalului. Patru pui priveau în urmă cu un aer solemn, iar boturile lor ascuțite vibrau deasupra spinării cocoșate a mamei lor. Socotind că ambarcațiunea noastră nu reprezenta o amenințare, mama oposum nu a mai înotat, ci s-a întors și a pătruns încet în tufișuri, iar curând vârful cozii ei groase, de culoare roz, a dispărut când lumina felinarului a scăzut.

Cei doi vânători au scos oftaturi asemănătoare, după care s-au liniștit.

— Myers a spus că au carnea foarte bună, a remarcat Jamie cu un aer gânditor.

Oftând și eu, am scotocit prin buzunarul rochiei și i-am întins o pungă din pânză.

— Ce-i asta?

S-a uitat cu interes în pungă, apoi a turnat obiectele în palma desfăcută.

— Arahide prăjite, am spus. Cresc în pământ pe aici. Am găsit un fermier care le vindea drept hrană pentru porci și am pus-o pe soția hangiului să prăjească din ele. Să scoți cojile înainte de a le mânca.

I-am zâmbit, bucurându-mă de noua senzație pe care mi-o dădea faptul că știam mai multe decât el despre ceea ce ne înconjura.

Mi-a aruncat o privire critică și a strivit o arahidă între degetul mare și arătător, obținând trei fructe.

— Sunt un ignorant, englezoaico, a spus el. Dar prost nu sunt. Asta e deosebirea, nu?

A sfărâmat atent între dinți o arahidă. Expresia de scepticism s-a transformat într-una de surprindere plăcută și a mestecat restul cu un entuziasm crescând, aruncându-le și pe celelalte două în gură.

— Chiar dacă sunt mocirloase, locurile astea au sol bun. N-am văzut niciodată atâtea plante crescând cu o așa ușurință.

A aruncat încă o arahidă în gură.

— Englezoaico, mă gândeam la ceva, a spus el, privind spre palma desfăcută. Ce părere ai dacă ne-am stabili aici?

Întrebarea nu venise chiar pe neașteptate. Îl văzusem privind câmpiile negre și recoltele bogate cu ochiul priceput al unui fermier și îi observasem expresia gânditoare când admirase caii guvernatorului.

În orice caz, nu ne puteam întoarce imediat în Scoția. Ian cel Tânăr da, dar nu eu sau Jamie, din cauza anumitor complicații – cea mai mică dintre ele numindu-se Laoghaire MacKenzie.

— Nu știu ce să zic, am spus rar. Lăsând deoparte indienii și animalele sălbatice…

— Ei bine, m-a întrerupt el ușor iritat, Myers mi-a spus că astea nu reprezintă nicio problemă, dacă stai departe de munți.

M-am abținut să spun că oferta guvernatorului ne ducea exact spre acei munți.

— Da, dar poate-ți aduci aminte ce ți-am zis, nu? În legătură cu Revoluția? Ne aflăm în 1767 și ai auzit discuția de la masa

guvernatorului. Mai sunt nouă ani, Jamie, iar după aceea va izbucni iadul pe pământ.

Trăiserăm amândoi vremuri de război și niciunul dintre noi nu se gândea la ele cu plăcere. Mi-am lăsat o mână pe brațul lui, silindu-l să se uite la mine.

— Știi că am dreptate… dinainte.

Știusem ce se va întâmpla la Culloden; îi vorbisem despre soarta lui Charles Stuart și a susținătorilor lui. Dar nici puterea mea de înțelegere, nici a lui nu fuseseră suficiente pentru a ne salva. Dincolo de acea cunoaștere, se aflau douăzeci de ani de viață separată și fantoma unei fiice pe care el nu o va vedea niciodată.

A dat rar din cap și a ridicat o mână pentru a mă mângâia pe obraz. Lumina slabă a felinarului de deasupra capetelor noastre atrăgea roiuri de țânțari mici; aceștia s-au rotit brusc, deranjați de mișcarea lui.

— Da, ai avut dreptate, a spus el încet. Dar atunci… am crezut că trebuia să schimbăm lucrurile. Ori măcar să încercăm. Însă aici… S-a întors și a fluturat brațul spre terenurile uriașe care se întindeau nevăzute dincolo de copaci. Nu cred că e treaba mea, a spus el. Nici pentru a ajuta, nici pentru a opri lucrurile.

Am alungat țânțarii de pe față.

— Dacă am trăi aici, ar putea *fi* treaba noastră.

Rămas pe gânduri, Jamie și-a frecat buza de jos cu un deget. Barba îi crescuse; în lumina felinarului, miriștea roșcată a sclipit argintie. Era un bărbat masiv, atrăgător și puternic, în floarea vârstei, dar nicidecum tânăr și, brusc, am înțeles asta cu recunoștință.

Bărbații din Highlands se nășteau pentru a lupta; băieții de acolo deveneau bărbați când puteau ridica sabia pentru a pleca la război. Jamie nu se dovedise niciodată nechibzuit, însă fusese războinic mai toată viața. În tinerețe, după douăzeci de ani, nimic nu l-ar fi împiedicat să lupte, indiferent că era cauza lui sau nu. Acum, după ce trecuse de patruzeci de ani, bunul-simț îi putea tempera patima – cel puțin așa speram eu.

Și era adevărat; în afara acelei mătuși pe care nu o cunoștea, nu avea familie aici, nici legături care ar fi putut implica o apropiere. Poate că, știind ceea ce avea să se întâmple, puteam face efortul de a ne feri de ceea ce era mai rău?

— Englezoaico, e un loc foarte mare, a zis el uitându-se dincolo de prova ambarcațiunii, spre uscatul ce nu era vizibil. Doar de când am plecat din Georgia, am călătorit mai mult decât toată lungimea Scoției și a Angliei la un loc.

— Adevărat, am recunoscut eu.

În Scoția, chiar între crestele înalte ale munților din Highlands, nu exista posibilitatea de a scăpa de distrugerile unui război. Aici nu era la fel; dacă ne alegeam atent locul, puteam scăpa de ochiul atent al zeului Marte.

Zâmbindu-mi, Jamie a înclinat capul.

— Parcă te văd plantatoare, englezoaico. În cazul în care guvernatorul îmi va găsi un cumpărător pentru celelalte pietre prețioase, cred că vom avea suficienți bani ca să îi trimit lui Laoghaire suma pe care i-am promis-o și să ne rămână îndeajuns ca să cumpărăm un loc bun în care să putem prospera.

Mi-a luat mâna dreaptă într-a lui și a mângâiat verigheta din argint.

— Poate că într-o bună zi te voi putea îmbrăca doar în dantele și bijuterii, a spus el încet. Până acum nu am putut să-ți ofer prea multe, în afară de un inel din argint și de perlele mamei.

— Mi-ai dăruit mai mult decât atât, l-am contrazis, strângându-mi degetele în jurul degetului său mare. De exemplu, pe Brianna.

A surâs slab, după care a privit spre punte.

— Da, adevărat. Probabil că ea reprezintă adevăratul motiv… pentru a rămâne, adică.

L-am tras spre mine, iar el și-a lăsat capul pe genunchiul meu.

— Ăsta e locul ei, nu? a întrebat el în șoaptă, arătând cu mâna spre râu, copaci și cer. Se va naște aici, va trăi aici.

— Exact, am spus încet, mângâindu-i părul, netezindu-i șuvițele care semănau foarte mult cu ale Briannei. Asta va fi țara ei.

A ei așa cum nu putea fi a mea sau a lui, indiferent cât de mult am fi trăit acolo.

A aprobat cu un gest din cap și barba nerasă mi-a făcut rochia să foșnească.

— Nu vreau să lupt, englezoaico, ori să o pun în primejdie, dar, dacă aș putea să fac ceva… să construiesc, de pildă, să fac

țara asta sigură și bună pentru ea... A ridicat din umeri. Aș fi încântat, a încheiat șoptit.

Am rămas tăcuți o vreme, unul lângă altul, urmărind luciul întunecat al apei și înaintarea lentă a felinarului scufundat.

— I-am lăsat ei perlele. Așa mi s-a părut firesc; la urma urmelor, erau o moștenire, am spus în cele din urmă și mi-am trecut mâna cu verigheta peste buzele lui. Și verigheta e tot ce-mi trebuie.

Mi-a luat mâinile și le-a sărutat – stânga, pe care încă aveam verigheta de căsătorie cu Frank, apoi dreapta, pe care aveam inelul din argint dăruit de el.

— *Da mi basia mille*, a spus el zâmbind. „Dă-mi o mie de sărutări”.

Așa suna inscripția de pe partea interioară a inelului, un citat scurt dintr-un poem de dragoste de Catullus. M-am aplecat și l-am sărutat.

— *Dein mille altera*, am spus. „Și încă o mie”.

•

Era aproape miezul nopții când am legat ambarcațiunea în apropierea unui crâng năpădit de tufișuri pentru a ne odihni. Vremea se schimbase; era tot cald și înăbușitor, dar în aer se simțea apropierea unui tunet, iar prin tufișuri am perceput mișcări mărunte – curenți întâmplători de aer sau minuscule animale nocturne care se grăbeau să ajungă la adăpost înainte de izbucnirea furtunii.

Curentul mareic nu mai avea putere în acea zonă; de acolo, trebuia să înaintăm cu ajutorul parului sau al velei și căpitanul Freeman spera să ne slujim de vânt și să fim purtați pe aripile furtunii. Era bine să ne odihnim înainte cât se mai putea. M-am ghemuit în cuibul nostru de la pupă, dar nu am reușit să adorm imediat, deși era târziu.

Potrivit estimărilor căpitanului, puteam ajunge la Cross Creek a doua zi spre seară ori cu siguranță în următoarea zi. Mi-am dat seama cu surprindere că abia așteptam să ajungem la destinație; cele două luni în care trăiserăm de azi pe mâine, mereu pe drumuri, mă făcuseră să tânjesc după un adăpost, fie el și temporar.

Fiind familiarizată cu concepția scoțienilor din Highlands despre ospitalitate și rudenie, nu aveam temeri în legătură cu felul în care vom fi primiți. Jamie nu socotea faptul că nu o

văzuse pe mătușa lui de patruzeci de ani drept o piedică pentru a fi întâmpinați cu cordialitate și eram convinsă că avea dreptate. În același timp, nu-mi puteam înfrâna curiozitatea față de Jocasta Cameron.

Existaseră cinci copii MacKenzie, copiii bătrânului Red Jacob, care construise castelul Leoch. Mama lui Jamie, Ellen, fusese cea mai mare, iar Jocasta, cea mai mică. Janet, cealaltă soră, murise, la fel ca și Ellen, cu mult înainte ca eu să-l cunosc pe Jamie, dar îi cunoscusem pe cei doi frați, Colum și Dougal, chiar bine de tot, și nu puteam să nu fac speculații despre cum arăta această ultimă MacKenzie de Leoch.

Înaltă, am bănuit, aruncând o privire spre Jamie, ghemuit liniștit pe punte alături de mine. Înaltă și probabil cu părul roșcat. Toți erau înalți – chiar și Colum, victimă a unei boli degenerative cumplite, fusese la început înalt –, mulți cu ten deschis de vikingi, cu o nuanță arămie care mergea de la roșcat învăpăiat, ca Jamie, până la roșcat-intens, ca în cazul lui Dougal, unchiul său. Doar Colum avusese tenul cu adevărat închis.

Amintindu-mi de Colum și de Dougal, am simțit o undă de neliniște. Colum murise înainte de Culloden, ucis de boală. Dougal murise în ajunul bătăliei – ucis de Jamie. Fusese o chestiune de autoapărare – de fapt, mă apărase pe mine – și doar una dintre morțile acelui aprilie însângerat. Cu toate astea, mă întrebam dacă Jamie se gândise ce va spune când, după cuvintele de bun venit la River Run, discuția va ajunge la întrebări de genul: „Și când l-ai văzut ultima oară pe cutare?”

Jamie a oftat și s-a întins în somn. Obișnuit să doarmă în tot felul de condiții, de la peșterile pline de mucegai și landa umedă până la podelele reci din celulele închisorilor, putea să se odihnească pe orice suprafață. În comparație cu acestea, am presupus că puntea din lemn trebuia să fie chiar confortabilă.

Eu, una, nu eram atât de călită sau de flexibilă, dar, treptat, oboseala m-a doborât și nici măcar curiozitatea privind viitorul nu a mai reușit să-mia țină ochii deschiși.

M-am trezit derutată. Era încă întuneric și de jur-împrejur se auzeau gălăgie, țipete și lătrături, iar puntea de sub mine vibra sub pașii celor care alergau bocănind. M-am ridicat brusc în șezut, gândind pe jumătate că mă aflam la bordul unei ambarcațiuni, convinsă că fuseserăm atacați de pirați.

Apoi, cu vederea împăienjenită, mintea mi s-a limpezit și am descoperit că fuseserăm într-adevăr atacați de pirați. Am auzit voci ciudate, blesteme și ordine, dar și tropăituri de ghete pe punte. Jamie dispăruse.

Am început să orbecăi, fără să țin cont de rochie sau de altceva. Se apropiau zorii; în ciuda cerului întunecat, era suficientă lumină, astfel încât cabina apărea ca o pată mai întunecată. În timp ce mă chinuiam să mă ridic, agățându-mă de acoperișul cabinei pentru a mă sprijini, am fost aproape strivită de trupurile celor care se băteau.

Am văzut o învălmășeală de blană și fețe albe, am auzit un strigăt, o împușcătură și un bufnet, după care Ian, cu fața cenușie, s-a ghemuit deasupra lui Rollo, care respira greu. Un străin, fără pălărie și cu părul răvășit, s-a ridicat în picioare.

— Drace! Cât pe ce să mă răpună!

Înspăimântat de acel atac, tâlharului îi tremura mâna pe care o dusese spre pistolul de rezervă aflat sub curea. Cu fața schimonosită, l-a îndreptat spre câine.

— Ia de-aici, javră împuțită!

Ca de niciunde, a apărut un bărbat mai înalt decât el și l-a lovit peste mână, făcându-l să coboare țeava pistolului înaintea declanșării focului.

— Nu risipi gloanțele, neghiobule! s-a răstit bărbatul, făcând un semn către Troklus și căpitanul Freeman – acesta din urmă înfuriat și zgomotos –, care era împins către mine. Cum vrei să-i ții pe loc cu pistolul gol?

Bărbatul mai scund a aruncat o privire ucigătoare spre Rollo, dar a îndreptat pistolul spre burta lui Freeman.

Rollo scotea un sunet ciudat, un mârâit gros, amestecat cu scheunături de durere, și am văzut o pată umedă și întunecată pe scândurile de sub corpul lui care tresărea. Ian s-a aplecat mai mult deasupra lui și l-a mângâiat, deznădăjduit, pe cap. A ridicat privirea și i-am văzut lacrimile strălucitoare de pe obraji.

— Mătușă, ajută-mă! a spus el. Ajută-mă, te rog!

Am dat să pornesc spre el, dar bărbatul înalt a pășit în față și mi-a barat calea cu brațul.

— Vreau să ajut câinele, am spus eu.

— *Poftim*? a spus cel scund, pe un ton scandalizat.

Bărbatul înalt purta mască – toți, de fapt, mi-am dat eu seama după ce ochii mi s-au obișnuit cu lumina ce începea să crească.

Oare câți erau? Mi-a fost imposibil să îi văd trăsăturile pe sub mască, dar am trăit impresia clară că bărbatul înalt zâmbea. Nu mi-a răspuns, dar a făcut un semn cu pistolul, îngăduindu-mi să trec.

— Hei, bătrâne, am spus în șoaptă și m-am lăsat în genunchi lângă Rollo. Să nu muști, fii băiat bun. Ian, unde e rănit, ai idee?

Trăgând adânc aer în piept ca să-și oprească lacrimile, Ian a scuturat din cap.

— E sub el, undeva; nu-l pot face să se întoarcă.

Nu aveam de gând să întorc corpul greu al câinelui. Am pus mâna pe gâtul lui ca să-i iau pulsul, dar degetele mi s-au încurcat în blana deasă, pipăind fără să găsească nimic. Brusc inspirată, i-am luat un picior din față și am mers cu degetele în sus, ajungând în scobitura în care piciorul se unea cu corpul.

Desigur, asta era soluția; avea un puls egal, bătând liniștitor sub buricele degetelor mele. Din obișnuință, am început să număr, dar am renunțat curând la acel efort, pentru că nu aveam habar despre pulsul normal al unui câine. Însă *era* constant; nu am constatat variații, aritmie sau slăbiciune. Semn bun.

Un alt semn bun era că Rollo nu-și pierduse cunoștința; piciorul mare pe care îl țineam îndoit sub cot avea încordarea unui arc strâns, nu moliciunea care trădează starea de șoc. Câinele a scos un sunet lung, ascuțit, ceva între scheunat și urlet, trăgându-și piciorul din strânsoarea mea și străduindu-se să se ridice.

— Ian, nu cred că e grav, am spus cu ușurare în glas. Uite, se poate întoarce.

Legănându-se nesigur, Rollo s-a ridicat în picioare. A scuturat violent din cap, zburlindu-și blana groasă de la gât până la coadă, iar un torent de picături de sânge a zburat în jur, făcând un sunet ca de răpăit de ploaie. Și-a ațintit apoi ochii gălbui spre bărbatul scund, aruncându-i o privire suficient de limpede chiar și pentru cineva cu o inteligență foarte redusă.

— Ascultă! Oprește-l, altfel îl omor!

Panica și sinceritatea au răzbătut din vocea tâlharului, care a îndreptat țeava pistolului printre oamenii care alcătuiau micul grup de prizonieri, spre botul rânjit al lui Rollo.

Ian și-a scos cămașa cu mișcări febrile și a aruncat-o peste Rollo, orbind pe moment câinele, care a scuturat ca turbat din

cap, mârâind nervos pe dedesubt. Sângele a pătat pânza cămășii – în acel moment am reușit să văd că se scurgea dintr-o rană superficială în umărul câinelui; evident, glonțul trecuse doar razant.

Ian s-a agățat de Rollo, silindu-l să se așeze pe picioarele dinapoi, apoi a început să mormăie către capul câinelui înfășurat în cămașă.

— Câți sunteți la bord?

Bărbatul mai înalt și-a îndreptat ochii aprigi spre căpitanul Freeman, care își ținea buzele atât de strânse încât, din cauza bărbii dese și încărunțite, gura lui părea a fi fermoarul tras al unui portofel. Apoi bărbatul s-a întors spre mine.

L-am recunoscut; îi știam vocea. Probabil că acest lucru mi se citea pe chip, pentru că el s-a oprit un moment, apoi a lăsat să cadă batista care îi acoperea fața.

— Câți? a întrebat din nou Stephen Bonnet.

— Șase.

Nu avea niciun rost să tac; l-am văzut pe Fergus pe mal cu mâinile ridicate, în timp ce un pirat îl mâna cu pistolul spre ambarcațiunea noastră; cu o expresie sumbră pe chip, Jamie apăruse din întuneric alături de mine.

— Domnule Fraser, a spus Bonnet cu glas mieros după ce l-a văzut pe Jamie. Ce plăcere să ne revedem! Dar parcă mai aveați un camarad, adevărat, sir? Domnul cu un singur braț.

— Nu e aici, i-a răspuns scurt Jamie.

— O să arunc o privire, a mormăit tâlharul scund și s-a întors, dar Bonnet l-a oprit cu un gest.

— Ei, asta acum, doar nu voi pune la îndoială cuvântul unui gentleman ca domnul Fraser. Nu, Roberts, tu îi păzești pe acești oameni de treabă; arunc eu o privire.

Făcând un semn din cap către tovarășul lui, a dispărut.

Ocupându-mă de Rollo, nu am mai fost atentă la zgomotele care răzbăteau din altă parte a ambarcațiunii. Dinspre cabină au răzbătut clinchete, iar asta m-a făcut să sar în picioare, pentru că mi-am amintit de cutia cu instrumente și medicamente.

— Hei! Unde pleci? Oprește-te! O să trag!

Am perceput o notă de disperare în glasul tâlharului, dar și nesiguranță. Nu m-am oprit să mă uit la el, ci m-am azvârlit în cabină, izbindu-mă de cel de-al patrulea tâlhar, care scotocea prin trusa mea medicală.

Am fost azvârlită în spate după acea ciocnire, apoi l-am prins de braț și am scos un strigăt de revoltă. Deschisese cu nepăsare cutiile și recipientele, aruncând conținutul lor pe podea; un maldăr de sticluțe, multe dintre ele sparte, zăceau printre resturile împrăștiate ale medicamentelor preparate de doctorul Rawlings.

— Să nu *îndrăznești* să te atingi de astea! am spus și i-am smuls ultima sticluță pe care o ținea lipită de piept, apoi i-am aruncat conținutul în față.

Ca mai toate amestecurile folosite de Rawlings, sticluța conținea o mare parte de alcool. Omul a scos un icnet când lichidul l-a lovit și s-a bălăbănit în spate, cu ochii șiroind de lacrimi.

Am profitat de acel avantaj, luând un recipient din piatră din haosul de pe jos și lovindu-l cu el în cap. Am auzit un bufnet care mi-a dat satisfacție, dar nu îl lovisem suficient de tare; omul s-a clătinat, dar a rămas drept, apoi s-a repezit și m-a prins în brațe.

Mi-am retras o mână ca să îl mai lovesc o dată, dar m-am trezit prinsă de încheietură, din spate, într-o strânsoare ca de fier.

— Dragă doamnă Fraser, vă cer iertare, am auzit o voce cunoscută, de irlandez. Nu vă pot permite să-i crăpați capul. Nu e foarte atrăgător, dar are nevoie de el pentru a-și purta pălăria.

— Târfă nenorocită! M-a *lovit*!

Bărbatul pe care îl lovisem se ținea de cap și avea trăsăturile schimonosite de durere.

Bonnet m-a tras pe punte, ținându-mă de brațul răsucit la spate, ceea ce mi-a provocat dureri. Aproape că se luminase deplin; râul lucea ca o pojghiță de argint. M-am uitat cu ură la cei care mă atacaseră; voiam să-i pot recunoaște dacă i-aș fi revăzut, cu măști sau fără.

Din nefericire, lumina sporită le-a îngăduit și tâlharilor să vadă mai bine. Cel pe care îl lovisem, care părea să-mi poarte o pică aparte, m-a prins de mână și a tras de inelul meu.

— Ia te uită ce avem aici!

Mi-am smuls mâna și am dat să-l lovesc, dar am fost oprită de un sunet scos de Bonnet, care se apropiase mult de Ian și ținea pistolul la câțiva centimetri de urechea lui stângă.

— Mai bine le cedați, doamnă Fraser, a spus el politicos. Mă tem că domnul Roberts trebuie recompensat pentru loviturile pe care i le-ați dat.

Cu mâinile tremurânde de spaimă și de furie, mi-am răsucit pe deget inelul de aur. Cu cel din argint a fost mai greu; se strânsese pe deget ca și cum nu ar fi vrut să se despartă de mine. Ambele verighete erau umede și alunecoase din cauza sudorii, iar metalul lor era mai cald decât degetele mele, care se răciseră brusc.

— Dă-mi-le!

Bărbatul m-a lovit cu brutalitate în umăr, apoi a întins palma lată și murdară pentru a primi inelele. Ținându-le în căușul palmei, am întins mâna spre el, apoi, dintr-un impuls pe care n-am stat să-l analizez, am dus mâna la gură.

Cu un bufnet, m-am lovit cu capul de peretele cabinei când bărbatul m-a izbit, împingându-mă înapoi. Degetele lui pline de bătături mi-au strâns obrajii și mi s-au vârât în gură, căutând cu brutalitate inelele. M-am răsucit și am înghițit cu greu, simțind cum gura mi se umple de salivă și de un gust metalic, care putea fi deopotrivă de metal și de sânge.

Am închis gura brusc și, strigând, m-am tras înapoi; un inel zburase probabil din gura mea, pentru că am auzit un clinchet slab venind de undeva, apoi m-am înecat și am gâfâit, iar cel de-al doilea inel, dur și rotund, a alunecat în josul gâtlejului.

— Târfă! O să-ți despic gâtlejul! O să ajungi în iad fără inele, târfă șireată!

Am văzut fața individului schimonosită de furie, dar și sclipirea unui pumnal pe care îl scosese nu știu de unde. Apoi ceva m-a izbit puternic, doborându-mă și m-am trezit strivită de punte, acoperită de trupul lui Jamie.

Eram prea șocată pentru a mă mișca, deși oricum nu m-aș fi putut clinti. Jamie mă apăsa cu pieptul peste ceafă, strivindu-mi fața de punte. Am auzit răcnete și învălmășeală, toate înfundate din cauza pânzei cămășii lui care îmi acoperea capul. A urmat un scurt bufnet și l-am simțit pe Jamie tresărind și gemând.

Of, *Doamne*, *l-au înjunghiat*! am gândit, îngrozită de moarte. Încă un bufnet și un icnet mai puternic mi-au sugerat că primise încă o lovitură de picior în coaste. Jamie nu s-a mișcat; s-a apăsat mai tare de punte, strivindu-mă de parcă aș fi fost o felie dintr-un sandviș.

— Încetează! Roberts! Am spus să-l lași în pace!

Vocea lui Bonnet a răsunat cu autoritate, îndeajuns de tăioasă pentru a străpunge prin pânza care făcea ca orice sunet să pară înfundat.

— Bine, dar ea…, a dat să spună Roberts, însă scheunatul lui certăreț a fost oprit brusc de o palmă puternică, dată pe neașteptate.

— Ridicați-vă, domnule Fraser. Soția dumneavoastră este în siguranță, deși nu ar merita asta.

În vocea baritonală a lui Bonnet se amestecau tonuri care sugerau amuzamentul și iritarea.

Am simțit cum dispare de pe mine greutatea lui Jamie și m-am săltat, simțindu-mă amețită și ușor îngrețoșată după ce primisem acea lovitură în cap. Stephen Bonnet a rămas în picioare privindu-mă, măsurându-mă cu dispreț, parcă aș fi fost o piele prăpădită de căprioară care i se oferise spre vânzare. Alături de el, ștergându-și o pată de sânge de la baza părului, Roberts mă privea cu răutate.

În cele din urmă, Bonnet a clipit și și-a îndreptat ochii spre Jamie, care reușise să se ridice în picioare.

— O femeie nesăbuită, a spus Bonnet nepăsător, dar cred că nu vă deranjează asta. A dat din cap, zâmbind ușor. Vă rămân îndatorat pentru ocazia de a-mi plăti datoria față de dumneavoastră, sir. Viață pentru viață, așa cum spune Cartea cea Bună.

— Asta e plată? a spus Ian, cu un aer furios. După câte am făcut pentru tine, ne jefuiești și ne lovești, îți pui mâinile murdare pe mătușa și pe câinele meu și mai ai îndrăzneala de a vorbi de răsplată?

Ochii lui Bonnet au rămas ațintiți asupra lui Ian; erau verzi, de culoarea strugurilor curățați de pieliță. Avea o adâncitură într-un obraz, ca și cum Dumnezeu și-ar fi apăsat acolo degetul când se născuse, dar ochii lui erau reci ca apa râului în zori.

— Ei, băiete, nu ai citit bine Scriptura? a spus Bonnet, clătinând dezaprobator din cap și plescăind din limbă. „O femeie virtuoasă prețuiește mai mult decât rubinele; prețul ei este mai presus decât al perlelor”.[26]

---

[26] Parafrază după Biblie, *Pildele lui Solomon*, 31:10: „Cine poate găsi o femeie virtuoasă? Prețul ei întrece mărgeanul”. (n.tr.).

Încă zâmbind, a desfăcut palma, iar trei pietre prețioase au reflectat lumina felinarului: un smarald, un safir și un diamant negru, acesta din urmă radiind un foc întunecat.

— Sunt convins că domnul Fraser va fi de acord cu asta, adevărat, sir?

Și-a vârât mâna sub haină și a scos-o goală.

— La urma urmelor, a spus el, îndreptându-și ochii din nou spre Ian, există răsplăți de diferite feluri. A surâs, nu tocmai prietenos. Deși cred că nu ești îndeajuns de copt ca să știi asta. Fii fericit că nu am de gând să-ți dau o lecție.

Făcându-le semn camarazilor lui, s-a întors cu spatele.

— Am obținut ce am dorit, a spus el brusc. Haideți!

A pus un picior pe balustradă și a sărit, aterizând cu un icnet pe malul înnoroit. Oamenii săi l-au urmat, iar Roberts mi-a aruncat o privire urâtă, după care a căzut stângaci în apa scăzută și a pornit spre mal.

Cei patru au dispărut imediat în desișuri și am auzit nechezatul de salut al unui cal, venind de undeva din întuneric. La bordul ambarcațiunii noastre s-a lăsat o tăcere adâncă.

Cerul avea culoarea cărbunelui, iar tunetele se auzeau slab din depărtare și fulgerele licăreau deasupra orizontului.

— Nenorociții!

Căpitanul Freeman a scuipat peste bord în semn de rămas-bun și s-a întors spre matelotul lui.

— Troklus, adu parii! a spus el, după care a plecat spre cârmă, ridicându-și nădragii în timp ce mergea.

Treptat, și ceilalți s-au pus în mișcare și au revenit la viață. Aruncându-i o privire lui Jamie, Fergus a aprins felinarul și apoi a dispărut în cabină, unde l-am auzit aranjând lucrurile răvășite. Ian a rămas ghemuit pe punte, cu capul aplecat asupra lui Rollo, căruia îi ștergea gâtul cu cămașa făcută sul.

Nu am vrut să mă uit la Jamie. M-am sprijinit pe mâini și genunchi și m-am dus târâș spre Ian cel Tânăr. Rollo m-a urmărit cu ochi galbeni și precauți, dar nu s-a opus prezenței mele lângă el.

— Cum e? am întrebat cu glas răgușit.

Am simțit inelul în gâtlej ca o obstrucție neplăcută și am înghițit în gol de câteva ori.

Ian cel Tânăr a ridicat imediat ochii; era palid și încordat, dar ochii îi erau atenți.

— Cred că nu a pățit mare lucru, a spus el încet. Mătușă, tu ești bine? Sper că nu ești rănită, așa e?

— N-am nimic, am spus, străduindu-mă să îi zâmbesc încurajator. Mă simt bine.

Aveam o durere în ceafă, iar urechile îmi țiuiau slab; haloul gălbui de lumină al felinarului părea să oscileze ca intensitate, crescând și scăzând în ritm cu bătăile inimii mele. Aveam un obraz zgâriat, un cot julit și o așchie mare într-o mână, dar, din punct de vedere fizic, se părea că eram teafără. În rest, aveam îndoieli.

Nu am privit în jur, căutându-l din ochi pe Jamie, aflat la aproape doi metri în spatele meu, dar i-am simțit prezența, amenințătoare ca a unui nor de furtună. Ian, care *sigur* putea vedea peste umărul meu, părea ușor îngrijorat.

Scândurile punții au scârțâit slab și expresia de pe fața lui Ian s-a mai relaxat. Am auzit glasul lui Jamie din cabină, în aparență nepăsător când i-a pus o întrebare lui Fergus, apoi s-a stins, acoperit fiind de zgomotele făcute de cei doi, care aranjau mobilierul, atâta cât era, și așezau mărfurile împrăștiate. Am expirat încet, oarecum liniștită.

— Nu te supăra, mătușă, a spus Ian, încercând să mă liniștească. Unchiul Jamie nu e omul care să ridice mâna asupra ta, așa cred eu.

Simțind tensiunea care mocnea în Jamie, nu prea eram convinsă de asta, dar am sperat că Ian avea dreptate.

— E din cale-afară de furios, ce părere ai? l-am întrebat cu glas scăzut.

Ian a ridicat neliniștit din umeri.

— Păi, ultima oară când s-a uitat *așa* la mine, m-a dus în dosul casei și m-a bătut măr. Nu cred că ți-ar face la fel, sunt convins, s-a grăbit el să adauge.

— Presupun că nu, am rostit cu glas îndurerat.

Nu eram convinsă că n-aș fi preferat un asemenea tratament.

— Nu e bine nici să te muștruluiască unchiul Jamie, a adăugat Ian, clătinând înțelegător din cap. E la fel ca o bătaie, eu așa zic.

I-am aruncat lui Ian o privire prin care îi ceream să tacă și m-am aplecat asupra câinelui.

— Ne ajunge pentru astăzi răul ăsta. S-a oprit sângerarea?

Se oprise; în afară de blana îmbibată de sânge, câinele era surprinzător de bine; nu avea decât o rană destul de adâncă în

pielea și mușchiul din apropierea umărului. Rollo și-a lăsat urechile pe spate și și-a arătat colții în timp ce l-am examinat, dar nu a protestat sonor.

— Bravo, cățel! am murmurat eu.

Dacă aș fi putut realiza o anestezie a pielii, i-aș fi pus niște copci, însă avea să se descurce și în absența unor asemenea lucruri speciale.

— Ar trebui să îl ungem cu ceva acolo, ca să nu-l năpădească muștele.

— Îți aduc, mătușă; știu unde ții cutia.

Ian a săltat botul câinelui de pe genunchiul lui și s-a ridicat în picioare.

— E unsoarea aceea verde cu care l-ai dat pe Fergus pe degetul de la picior?

După ce am confirmat cu o mișcare din cap, Ian a dispărut în cabină, lăsându-mă să mă descurc cu stomacul care îmi zvâcnea, cu durerea de cap și cu gâtul astupat. Am înghițit în gol de câteva ori, dar fără mare succes. Mi-am atins ușor gâtul, întrebându-mă ce inel înghițisem.

Eutroclus a apărut de după colțul cabinei ducând un par lung și gros din lemn alb, pătat la un capăt, semnele stând mărturie pentru folosirea lui frecventă. Împungând cu parul într-o parte, și-a lăsat greutatea pe el, împingând cu un efort susținut.

Am tresărit, pentru că Jamie a apărut dintre umbre, ducând un par asemănător în mâini. Din cauza bufniturilor și a strigătelor amestecate, nu-l auzisem. Nu s-a uitat la mine, ci și-a lepădat cămașa și, la indicațiile matrozului, a vârât parul în apă.

La a patra încercare, am simțit vibrația copastiei, o tresărire slabă, după care s-a mișcat ceva. Încurajați, Jamie și matrozul au împins mai tare și, brusc, corpul ambarcațiunii s-a desprins de mal cu un trosnet ușor, care s-a propagat în lemnul ambarcațiunii, ceea ce l-a făcut pe Rollo să ridice capul și să scoată un pufnet de mirare.

Cu fața surâzătoare pe sub pelicula subțire de sudoare, Eutroclus i-a făcut un semn din cap lui Jamie, apoi a preluat parul de la el. Jamie i-a răspuns dând din cap, a zâmbit și, după ce și-a ridicat cămașa de pe punte, s-a întors spre mine.

Am încremenit, iar Rollo, alertat, a ciulit urechile, însă Jamie nu s-a arătat dispus să mă dojenească sau să mă arunce peste

bord. În schimb, s-a aplecat, încruntându-se când s-a uitat la mine în lumina nesigură a felinarului.

— Cum te simți, englezoaico? Nu-mi dau seama dacă te-ai îngălbenit la față sau dacă de vină o fi lumina felinarului.

— N-am nimic. Sunt puțin zdruncinată.

Însă nu doar puțin; îmi simțeam mâinile încă lipicioase, iar genunchii îmi tremuram și mi-am dat seama că nu m-ar susține dacă aș fi încercat să mă ridic în picioare. Am înghițit în sec, am tușit și m-am lovit cu palma peste piept.

— S-ar putea să fie doar o închipuire, dar am senzația că inelul mi-a rămas în gâtlej.

Jamie s-a uitat printre gene la mine, apoi s-a întors spre Fergus, care apăruse din cabină și se foia prin apropiere.

— Fergus, întreabă-l pe căpitan dacă mă pot folosi câteva clipe de pipa lui.

Trăgându-și cămașa peste cap, s-a întors cu spatele și a dispărut spre pupă, întorcându-se câteva momente mai târziu cu o cană cu apă.

Recunoscătoare, am întins mâna spre ea, dar el a ținut-o departe de mine.

— Încă nu, englezoaico, a spus el. Ai priceput? Mulțumesc, Fergus. Acum adu o găleată goală, bine?

Luând pipa mizerabilă de la Fergus, care privea nedumerit, Jamie a vârât degetul mare în căușul pătat și a început să curețe arsura lipicioasă dinăuntru.

Întorcând pipa, a turnat conținutul căușului în cana cu apă, producând o mică ploaie de cruste cafenii și frânturi de tutun pe jumătate ars, pe care le-a amestecat în apă cu degetul înnegrit. După ce a încheiat acea operațiune, s-a uitat la mine peste buza cănii cu o privire deosebit de sinistră.

— Nu, am zis eu. Oh, nu!

— Oh, ba da. Vino aici, englezoaico, te voi lecui de ceea ce te supără.

— Stai… o să… Mi-am încrucișat brațele peste piept. Oricum, îți mulțumesc.

Între timp, ridicând din sprâncene a mirare, Fergus apăruse cu găleata. Jamie i-a luat-o și a așezat-o cu un bufnet în fața mea.

— Am mai făcut asta, englezoaico, m-a anunțat el, și e un tratament mult mai bun decât îți închipui. Pe de altă parte, nu-i

deloc plăcut să faci asta pe o ambarcațiune, cu lume de față, corect?

A pus o mână pe ceafa mea și mi-a apropiat cana de buze.

— O să fie rapid. Hai, o sorbitură mică e de-ajuns.

Mi-am strâns buzele; mirosul ce se degaja din cană era suficient ca să-mi întoarcă stomacul pe dos, pentru că în el se combinau duhoarea stătută de tutun, aspectul cafeniu al lichidului, crustele care pluteau la suprafață și amintirea flegmelor cafenii care se scurgeau de pe bord când căpitanul Freeman scuipa.

Jamie nu s-a mai deranjat să argumenteze sau să încerce a mă convinge. Pur și simplu, mi-a eliberat ceafa, m-a strâns de nas și, când am deschis gura să respir, a răsturnat conținutul cu miros înfiorător în gâtlejul meu.

— Mmmh!

— Înghite! mi-a poruncit el, apăsându-mi gura cu mâna și neluând în seamă sunetele înfundate de protest pe care le-am scos. Era mai puternic decât mine și nu avea de gând să îmi dea drumul. Ori înghițeam mizeria aceea, ori mă sufocam.

Am înghițit.

•

— E ca nou.

Jamie a terminat de lustruit inelul din argint de poalele cămășii și l-a ridicat în aer, admirându-i luciul în lumina felinarului.

— Asta sună mai bine decât se poate spune despre mine, i-am răspuns cu răceală în glas.

Zăceam grămadă pe puntea care, în ciuda curentului leneș, părea să tresalte foarte puternic sub mine.

— Jamie Fraser, ești cel mai sadic și mai cinic ticălos pe care l-am cunoscut!

El s-a aplecat deasupra mea și mi-a șters sudoarea de pe față.

— N-am nicio îndoială. Dacă te simți destul de bine ca să-mi adresezi cuvinte atât de grele, englezoaico, înseamnă că e în regulă. Odihnește-te puțin. Ai auzit?

M-a sărutat blând pe frunte și s-a așezat.

După ce s-a încheiat toată agitația și s-a restabilit ordinea pe puntea răvășită, ceilalți bărbați s-au retras în cabină pentru a-și reveni cu ajutorul unei sticle de cidru pe care căpitanul Freeman reușise să o salveze de pirați aruncând-o în butoiul cu apă. O

cană mică din acea băutură se afla pe punte, lângă capul meu; încă eram destul de îngrețoșată ca să înghit ceva, dar aroma fructată și caldă a băuturii s-a dovedit a fi liniștitoare.

Am navigat cu ajutorul pânzei; toți doream să ne îndepărtăm, de parcă asupra acelui loc în care fuseserăm atacați încă plutea primejdia. Acum înaintam mai repede; obișnuitul nor de insecte care plutea în apropierea felinarelor se împrăștiase, rămăseseră doar câteva insecte numite ochi-de-aur, care stăteau pe traversa de punte, iar corpurile lor delicate, de culoare verde, aruncau dungi minuscule de umbră. Din cabină s-a auzit un hohot scurt de râs, urmat de un mârâit drept răspuns din partea lui Rollo, aflat pe o latură a punții – lucrurile reveneau la normal.

O briză bine-venită a traversat puntea, făcând să mi se evaporeze sudoarea lipicioasă de pe față, ridicând șuvițele de păr ale lui Jamie și suflându-i-le peste față. I-am observat mica linie verticală dintre sprâncene și înclinarea capului, ceea ce arăta că era cufundat în gânduri.

Nici nu era de mirare că rămăsese pe gânduri. Dintr-un foc, de la bogăție – chiar dacă era potențială – ajunseserăm niște sărăntoci, iar expediția noastră bine echipată rămăsese doar cu un sac de fasole și o cutie cu instrumente chirurgicale. Asta se alesese din dorința lui de a nu apărea ca niște cerșetori la ușa Jocastei Cameron – așa deveniserăm.

Asta m-a îndurerat, iar mila a înlocuit starea de iritare. Dincolo de mândria lui, acum apăruse un hău înfiorător în teritoriul acela necunoscut care se numea „viitor”. Viitorul mai fusese pândit de întrebări, dar marginile tăioase ale tuturor întrebărilor fuseseră atenuate de ideea liniștitoare că vom avea bani pentru a ne putea atinge scopurile – oricare ar fi fost acelea.

Până și călătoria noastră spre nord păruse o aventură, pentru că știam cu certitudine că posedam o avere, indiferent că putea fi cheltuită sau nu. Niciodată nu mă socotisem o persoană care pune mare preț pe bani, dar, întrucât certitudinea siguranței materiale fusese călcată atât de violent în picioare, m-a cuprins brusc amețeala, ca și cum aș fi căzut la nesfârșit într-un puț adânc și întunecat.

Cum se simțea Jamie, care pe lângă pericolul pentru sine și pentru mine, purta și răspunderea față de viețile celorlalți? Ian, Fergus, Marsali, Duncan, cei de la Lallybroch – până și acea

pacoste ticăloasă numită Laoghaire. Nu știam dacă era cazul să râd sau să plâng, gândindu-mă la banii pe care Jamie i-i trimisese; creatura acea răzbunătoare o ducea acum mult mai bine decât noi.

La gândul răzbunării, am simțit o nouă împunsătură care mi-a alungat toate celelalte temeri mai mărunte. Deși, ca scoțian, Jamie nu avea o fire foarte răzbunătoare, niciun om din Highlands nu ar fi primit o asemenea pierdere cu o resemnare mută; o lovitură nu doar din punctul de vedere al banilor, ci și al onoarei. Ce se simțea silit să facă acum?

Cu fălcile încleștate, Jamie stătea cu ochii ațintiți la apa întunecată; oare revedea cimitirul în care, influențat de sentimentalismul lui Duncan, amețit de băutură, se lăsase convins să îl ajute pe Bonnet să scape cu viață?

Cu o oarecare întârziere, mi-am dat seama că mintea lui Jamie încă nu percepea cu acuitate aspectele financiare ale dezastrului suferit – era cufundat în gânduri mult mai întunecate; îl ajutase pe Bonnet să scape de ștreang și îi redase libertatea pentru ca el să jefuiască apoi oameni nevinovați. În afară de noi, câți alții suferiseră din această cauză?

— Nu ești tu vinovat, am spus eu, atingându-i genunchiul.

— Dar cine altul? a spus el încet, fără să mă privească. Mi-am dat seama de atunci ce îi poate pielea. Puteam să-l las să-și îndure soarta pe care o merita, dar n-am făcut-o. Am fost un neghiob.

— Ai fost blând. Nu e același lucru.

— Dar pe aproape.

A inspirat adânc; aerul se împrospătase datorită parfumului de ozon; se apropia ploaia. A întins mâna după cana cu cidru și a băut, apoi, în sfârșit, s-a uitat la mine și a ridicat cana cu un aer întrebător.

— Da, mulțumesc.

Am dat să mă salt în picioare, însă Jamie m-a luat de umeri și m-a rezemat de el. Mi-a ridicat cana ca să beau, iar lichidul cald ca sângele mi-a alunecat plăcut pe limbă, apoi focul declanșat de el a alungat urmele de greață și de tutun, lăsând în locul lor gustul persistent al romului făcut din trestie-de-zahăr.

— E mai bine?

Am confirmat cu o mișcare din cap și am ridicat mâna dreaptă. Mi-a vârât pe deget inelul încălzit de mâna lui. Apoi, îndoindu-mi degetele, mi-a strâns mâna pumn în mâna lui.

— Ne-a urmărit de la Charleston? m-am întrebat cu voce tare.

Jamie a clătinat din cap. Avea părul încă liber, căzându-i în valuri grele peste față, ascunzându-i-o.

— Nu cred. Dacă ar fi știut că avem pietre prețioase, ne-ar fi atacat pe drum, înainte de a ajunge la Wilmington. Nu, cred că a aflat de la una dintre servitoarele lui Lillington. Am crezut că vom fi în siguranță, că vom ajunge la Cross Creek înainte să audă cineva de ele. A vorbit cineva – vreun lacheu sau poate cusătoreasa care ți-a făcut rochia.

În aparență, avea chipul calm, dar el arăta mereu așa când își ascundea emoțiile puternice. O rafală bruscă de vânt a traversat puntea; se apropia ploaia. Vântul i-a biciuit șuvițele de păr, care i-au măturat obrazul și el le-a dat pe spate, trecându-și degetele printre ele.

— Îmi pare rău pentru celălalt inel, a spus după un moment.

— Oh! Nu... Nu-i nimic, am dat să spun, dar vorbele mi-au rămas blocate în gât, sufocate de faptul că înțelesesem brusc ce pierdusem.

Purtasem acel inel de aur vreme de aproape treizeci de ani; zălog de jurământ, călcat, reînnoit și, în cele din urmă, iertat. Un însemn al căsătoriei, al familiei, al unei părți importante din viața mea. Și ultima urmă lăsată de Frank, pe care, în ciuda tuturor lucrurilor petrecute, îl iubisem.

Jamie nu a spus nimic, ci mi-a luat mâna stângă în mâna lui și a ținut-o ușor, mângâindu-mi degetele cu degetul său mare. Nici eu nu am vorbit. Am oftat adânc și m-am întors cu fața spre pupă; copacii care mărgineau râul tremurau în vântul ce se întețea, iar frunzele foșneau destul de tare pentru a acoperi sunetul făcut de trecerea ambarcațiunii.

O picătură de ploaie mi-a căzut pe obraz, dar nu m-am mișcat. Mâna mea stătea moale și albă într-a lui, părând neobișnuit de fragilă; era oarecum șocant să o văd astfel.

Obișnuiam să acord multă atenție mâinilor. Erau uneltele mele, modul de a atinge, amestecând delicatețea și tăria cu care vindecam. Aveau o anumită frumusețe, pe care o admiram cu un soi de detașare, dar ceea ce făcea ca formele lor să fie minunate era frumusețea tăriei și a priceperii, siguranța puterii.

Și acum era aceeași mână, la fel de palidă, cu degete lungi, încheieturile puțin osoase – ciudat de dezgolite fără acel inel, dar o recunoșteam ca fiind a mea. Cu toate astea, se odihnea într-o mână mult mai mare și aspră, astfel încât, prin comparație, părea mică și fragilă.

Cealaltă mână a lui îmi strângea degetele, presându-mi inelul în carne, amintindu-mi ce îmi rămăsese. Am ridicat pumnul și, drept răspuns, mi l-am apăsat puternic pe piept, în dreptul inimii. Ploaia a început să cadă în stropi mari, dar niciunul dintre noi nu s-a mișcat.

A venit în valuri, azvârlind un văl între navă și mal, răpăind puternic pe frunze, pe punte și în râu, conferind o iluzie trecătoare de ascunziș. Picăturile mi s-au scurs răcoroase și moi pe piele, un balsam de moment peste rănile provocate de teamă și de pierdere.

M-am simțit deopotrivă vulnerabilă și totuși în perfectă siguranță. Însă așa mă simțeam întotdeauna alături de Jamie Fraser.

PARTEA A PATRA

RIVER RUN

10. Jocasta

Cross Creek**, **Carolina de Nord**, **iunie 1767

River Run se afla la marginea Cape Fear, puțin înainte de confluența care primise numele de Cross Creek. Așezarea în sine era destul de întinsă, având un chei public aglomerat și câteva depozite mari, așezate la marginea apei. Când *Sally Ann* și-a croit drum încet pe șenalul navigabil, un miros puternic de rășină plutea deasupra râului și a orașului, reținut de aerul fierbinte și lipicios.

— Iisuse, parcă aș respira terebentină! a spus Ian cu glas șuierător când un nou val de miros apăsător ne-a învăluit pe toți.

— Chiar respiri terebentină, domnu'.

Eutroclus, care zâmbea rar, și-a arătat dinții sclipitori, apoi a redevenit serios.

A făcut un semn din cap spre o barjă amarată lângă o construcție pe piloni de pe chei. Era încărcată cu butoaie, o substanță groasă și neagră se prelingea printre doagele unora. Alte butoaie mai mari purtau însemnele proprietarilor, având un „T" mare imprimat pe lemnul de pin.

— Are dreptate, l-a aprobat căpitanul Freeman, mijindu-și ochii în lumina puternică a soarelui și fluturând încet o mână prin dreptul nasului, ca și cum gestul ar fi putut alunga duhoarea. La vremea asta din an, cei care fierb smoala vin din zonele interioare. Gudron, terebentină, smoală – le duc cu barja

la Wilmington, apoi le trimit spre sud, la șantierele navale de la Charleston.

— Nu cred că e vorba doar de terebentină, a spus Jamie.

Și-a șters ceafa cu batista și a arătat spre depozitul cel mai mare, a cărui ușă era flancată de soldați în tunici roșii.

— Simți mirosul, englezoaico?

Am inspirat cu fereală. În aer mai plutea un miros, înțepător și oarecum cunoscut.

— Rom? am spus eu.

— Și brandy. Și puțin porto.

Nasul lung și fin al lui Jamie adulmeca aerul, sensibil ca al unei manguste. M-am uitat amuzată la el.

— Nu ți-ai pierdut simțul mirosului, adevărat?

În urmă cu douăzeci de ani, la Paris, se ocupase de afacerea cu vinuri a vărului Jared, iar nasul și cerul gurii lui stârniseră admirația în saloanele de degustare a vinurilor.

A surâs.

— Păi, cred că încă sunt în stare să deosebesc un vin de Moselle de urina de cal, dacă le ții pe amândouă exact sub nasul meu. Dar a face deosebirea între rom și terebentină nu e mare scofală, ce părere ai?

Ian a inspirat lung și a expirat tușind.

— Mie mi se pare că miros la fel, a comentat el dând din cap.

— Bine, a spus Jamie, data viitoare când îți ofer ceva de băut, o să-ți servesc terebentină, că e mult mai ieftină. Însă acum abia dacă mi-aș putea permite să beau terebentină, a adăugat, glasul fiindu-i acoperit de râsetele pe care le stârnise remarca lui.

S-a îndreptat de spate și a periat cu o mână pieptul hainei.

— Curând o să ajungem. Englezoaico, arăt ca un cerșetor nenorocit?

Cu profilul întunecat conturându-se pe cerul luminos precum chipul de pe o monedă și cu razele de soare care îi cădeau pe părul bine strâns cu o panglică, am socotit în sinea mea că arăta extraordinar, însă i-am surprins tonul vag de îngrijorare și mi-am dat seama prea bine la ce se referea. Chiar dacă rămăsese fără nicio lețcaie, nu dorea să se vadă.

Eram perfect conștientă că ideea de a apărea la ușa mătușii lui ca o rubedenie săracă, venită să cerșească, îi rănea adânc

mândria. Faptul că fusese nevoit să accepte rolul nu făcea defel mai suportabil acel gând.

L-am măsurat cu atenție. Haina și vesta nu săreau în ochi, dar erau acceptabile, prin amabilitatea vărului Edward; din postav cenușiu, discret, bine croite și potrivindu-se excelent, nasturii, nu din argint, dar nici din lemn sau din os, ci din cositor, decenți, făcându-l să arate ca un quaker1.

Însă, în rest, înfățișarea lui nu avea nici cea mai vagă asemănare cu a unui quaker, am gândit eu. Cămașa din pânză era destul de murdară, dar, câtă vreme rămânea cu haina pe el, nimeni nu avea să observe asta, iar nasturele lipsă de la vestă era ascuns de un fald elegant al jaboului din dantelă, singura extravaganță pe care și-o îngăduise în privința garderobei personale.

Ciorapii arătau bine; din mătase albastru-deschis, fără găuri vizibile. Pantalonii albi din pânză erau strâmți, dar nu – nu tocmai – indecenți și destul de curați.

Pantofii erau singura problemă reală a înfățișării lui; nu avusese timp să i se facă alții. Erau rezistenți, iar eu mă străduisem să ascund urmele de uzură folosind un amestec de funingine și apă, dar se vedea că erau încălțări de fermier, nu de gentleman; din piele aspră, cu talpa groasă și cu catarame din corn de slabă calitate. Cu toate acestea, mă îndoiam că mătușa Jocasta se va uita în primul rând la picioarele lui.

M-am ridicat pe vârfuri ca să îi îndrept jaboul și am îndepărtat un fulg de pe umărul lui.

— O să fie bine, i-am șoptit cu un zâmbet. Ești frumos.

A părut surprins; apoi expresia rezervată și severă a fost înlocuită de un zâmbet.

— *Tu* ești frumoasă, englezoaico! S-a aplecat și m-a sărutat pe frunte. Ești roșie ca un măr copt; foarte atrăgătoare.

S-a îndreptat de spate, a aruncat o privire spre Ian și a oftat.

— În ceea ce-l privește pe Ian, pot spune că e un tânăr sub contract pe care l-am adus ca să poarte de grijă unei turme de porci.

Ian era unul dintre acei oameni ale căror straie, oricât de bune ar fi fost la origini, ajungeau imediat să arate ca recuperate dintre gunoaie. Jumătate din păr îi scăpase de sub panglica verde, iar un cot îi ieșea printr-o gaură a noii lui

cămăși, ale cărei manșete erau deja cenușii în jurul încheieturilor.

— Căpitanul Freeman a spus că vom ajunge foarte curând! a exclamat el, radiind de încântare când s-a aplecat peste bord, privind spre amonte pentru a fi primul care va vedea destinația noastră. Ce credeți că vom primi la cină?

Jamie l-a măsurat pe Ian cu o privire care exprima clar dezaprobarea.

— Cred că o să te alegi cu resturile de la masă, laolaltă cu câinii. Ian, nu ai haină sau un pieptene?

— Ba da, a spus Ian, privind în jur derutat, parcă s-ar fi așteptat ca vreunul dintre acele obiecte să se materializeze în fața lui. Am o haină pe aici, pe undeva. Așa cred.

În cele din urmă, și-a găsit haina sub o bancă și a scos-o cu o oarecare greutate din posesia lui Rollo, care o transformase într-un culcuș confortabil. După ce a șters-o repede pentru a îndepărta măcar firele de păr de câine de pe ea, Ian a îmbrăcat-o în silă și s-a așezat țeapăn pentru ca eu să-l pieptăn și să-i împletesc părul, în timp ce Jamie i-a ținut un curs scurt privind manierele elegante, principalul sfat fiind să-și țină gura cât de mult se putea.

Ian a dat aprobator din cap, fără să se supere.

— O să-i povestești strămătușii Jocasta despre pirați? a întrebat el.

Jamie a aruncat o privire spre spinarea slăbănoagă a căpitanului Freeman. Era inutil să ne așteptăm ca o asemenea poveste să nu fie spusă în fiecare tavernă din Cross Creek imediat ce el și matrozul lui vor fi plecat. Era o chestiune de zile – ba chiar ore – până când povestea va face înconjurul plantației de la River Run.

— Da, o să-i povestesc, a spus el. Dar nu chiar de la început, Ian. Întâi să se obișnuiască cu prezența noastră acolo.

•

Locul de amarare pentru River Run era la oarece depărtare de Cross Creek, câțiva kilometri de râu liniștit, mărginit de copaci, îl despărțeau de zgomotul și de duhoarea orașului. După ce m-am ocupat ca Jamie, Ian și Fergus să arate cât mai prezentabil folosind apă, un pieptene și panglici, m-am retras în cabină, mi-am lepădat rochia din muselină, m-am spălat în grabă cu un

burete și am îmbrăcat rochia din mătase crem pe care o purtasem la cina dată în onoarea guvernatorului.

Țesătura moale era ușoară și răcoroasă pe piele. Probabil că era cam prea elegantă pentru o după-amiază, dar Jamie ținea să arătăm decent – mai ales acum, după confruntarea cu pirații –, iar eu aș fi avut ca alternativă să rămân în rochia mizerabilă din muselină ori să îmbrac una curată, dar uzată, pe care o adusesem cu mine din Georgia.

Nu puteam face mare lucru în privința părului; mi l-am pieptănat de bine, de rău, apoi l-am legat la ceafă, lăsând capetele șuvițelor să se onduleze cum voiau ele. Nu trebuia să-mi fac griji în privința bijuteriilor, am gândit cu amărăciune, și de aceea am frecat inelul din argint până a început să strălucească. Încă evitam să-mi privesc mâna stângă, atât de goală; dacă nu mă uitam la ea, încă puteam simți greutatea imaginară a aurului de pe deget.

Când am ieșit din cabină, deja se vedea locul de amarare. Spre deosebire de improvizațiile precare ale celor mai multe plantații prin dreptul cărora trecuserăm, River Run se mândrea cu un doc mare din lemn, bine construit. La capătul lui stătea un băiețel de culoare, mișcându-și picioarele desculțe deasupra apei cu un aer plictisit. Când a văzut-o pe *Sally Ann* apropiindu-se, a sărit în picioare și a rupt-o la fugă, probabil pentru a anunța sosirea noastră.

Lovindu-se de doc, urâta noastră ambarcațiune s-a oprit cu un bufnet. Dincolo de perdeaua de copaci din apropierea râului, un zid din cărămidă ocolea o serie de peluze și grădini, ramificându-se pentru a da roată la două statui din marmură înconjurate de straturi de flori, pentru ca apoi să se desfacă, lăsând la vedere o piațetă largă în fața unei impresionante case cu etaj, cu colonade și cu multe hornuri. Într-o parte a straturilor de flori se înălța o clădire miniaturală, făcută din marmură – un fel de mausoleu, am gândit eu. Mi-am revizuit părerea despre cât de adecvată era rochia mea de culoare crem și mi-am pipăit agitată părul.

Am remarcat-o imediat între oamenii care se grăbeau să iasă din casă și să străbată aleea. Aș fi recunoscut-o drept o MacKenzie chiar dacă nu aș fi știut cine era. Avea statura masivă, pomeții largi de viking și sprâncenele înalte și clar desenate ale fraților ei, Colum și Dougal. Și, la fel ca nepotul și

ca strănepoata ei, era extraordinar de înaltă, dovadă a descendenței comune.

Cu un cap mai înaltă decât numeroasele servitoare negre care o înconjurau, a coborât parcă plutind pe aleea dinspre casă, ținând o mână pe brațul majordomului, deși rareori văzusem o femeie ca ea care să aibă nevoie de sprijin.

Era înaltă și iute, călcând cu fermitate, ceea ce contrasta cu părul ei alb. Probabil că fusese cândva la fel de roșcată ca Jamie; părul ei păstra o nuanță slabă de arămiu, căpătând nuanța bogată de alb ca toți roșcații, cu patina lucioasă a unei linguri vechi din aur.

Unul dintre băiețeii din avangardă a scos un strigăt, iar doi dintre ei s-au desprins din grup și au pornit în goană pe aleea care ducea spre locul de amarare, unde ne-au înconjurat scheunând ca niște căței. La început, nu am distins niciun cuvânt; abia după ce Ian le-a răspuns pe un ton glumeț, mi-am dat seama că strigau în gaelică.

Nu m-am dumirit dacă Jamie se gândise ce trebuia să spună sau să facă la acea primă întâlnire, însă el s-a mulțumit pur și simplu să înainteze, să se apropie de Jocasta MacKenzie și s-o îmbrățișeze.

— Mătușă, sunt Jamie.

I-am văzut fața abia după ce s-a retras, cu o expresie pe care nu o cunoșteam; ceva între entuziasm, bucurie și respect religios. Cu un mic șoc, mi-am dat seama că Jocasta MacKenzie semăna probabil foarte mult cu sora ei mai mare – mama lui Jamie.

Mi s-a părut că avea ochii de un albastru-închis, dar nu am reușit să îi văd bine, fiindcă râdea printre lacrimi, ținându-l pe Jamie de o mânecă și întinzând o mână pentru a-i atinge obrazul ca să îi aranjeze șuvițele inexistente de pe față.

— Jamie! a spus ea de câteva ori. Jamie, micuțul Jamie! Vai, cât mă bucur, flăcăule, că ai venit!

A întins încă o dată mâna și i-a atins părul, iar pe fața ei a apărut o expresie de uimire.

— Sfântă Fecioară, dar ești un uriaș! Ești cel puțin la fel de înalt ca fratele meu Dougal!

Expresia de fericire a pălit ușor când a adus vorba despre fratele ei, dar Jamie a rămas zâmbitor și s-a întors odată cu ea spre mine.

— Mătușico, dă-mi voie să ți-o prezint pe soția mea. Ea e Claire.

Zâmbind, ea a întins imediat mâna și i-am prins-o într-a mea, părându-mi-se că recunosc vag acele degete lungi și puternice; cu toate că avea încheieturile ușor umflate de vârstă, pielea îi era moale și senzația de strânsoare mi-a amintit supărător de a Briannei.

— Mă bucur nespus să te cunosc, draga mea! a spus ea și m-a tras mai aproape ca să mă sărute pe un obraz.

Rochia ei degaja un miros de mentă și de verbină și m-am simțit ciudat de tulburată, parcă aș fi ajuns dintr-odată sub protecția unei zeițe binevoitoare.

— Ce frumoasă e! a rostit ea pe un ton admirativ, mângâindu-mi mâneca rochiei cu degetele lungi.

— Vă mulțumesc, am spus.

Ian și Fergus s-au apropiat și s-au prezentat. Jocasta i-a întâmpinat pe amândoi cu îmbrățișări și drăgălășenii, râzând când Fergus i-a sărutat mâna în cel mai elegant stil franțuzesc.

— Veniți! a spus ea, desprinzându-se de noi și ștergându-și obrajii cu dosul mâinii. Veniți înăuntru, dragii mei, să beți un ceai și să mâncați ceva. Cred că sunteți flămânzi, fără îndoială, după o asemenea călătorie. Ulysses!

S-a întors pentru a-l căuta din ochi, dar majordomul a făcut un pas în față, înclinându-se.

— *Madame*, mi s-a adresat el mie. Sir, a zis către Jamie. Totul este pregătit, doamnă Jo, i-a spus apoi încet stăpânei lui și i-a oferit brațul.

După ce ei au pornit pe aleea pavată cu cărămidă, Fergus s-a întors spre Ian și a făcut o plecăciune – maimuțărind purtarea majordomului –, apoi i-a oferit brațul în glumă. Ian i-a tras un șut în fund în joacă și a pornit pe alee, întorcând capul într-o parte și în alta pentru a vedea tot ce exista în jur. Panglica verde care îi ținea părul se desfăcuse și îi atârna până la jumătatea spinării.

Jamie a pufnit văzând acea hârjoană, dar a zâmbit.

— *Madame*?

Mi-a întins brațul, iar eu am acceptat invitația, după care am urcat ceremonios pe aleea care ducea spre ușile de la River Run, larg deschise pentru a ne primi.

•

Casa era spațioasă și aerisită, avea tavane înalte și ferestre arcuite la toate încăperile de la parter. Am văzut în treacăt sclipirea argintăriei și a cristalurilor când am trecut printr-o sufragerie mare și, judecând după acele dovezi, mi-am dat seama că Hector Cameron trebuie să fi fost un plantator foarte priceput în afaceri.

Jocasta ne-a condus în salonul ei personal, o încăpere mai mică și mai intimă, deși mobilată asemenea celor spațioase, dar care arăta mai familiară prin lustrul mobilierului și strălucirea ornamentelor. Un coș mare de tricotat, plin cu gheme de lână, stătea pe o masă din lemn lucios, având alături o vază din sticlă în care se răsfățau flori de vară proaspăt tăiate și un clopoțel ornamentat, din argint; o roată de tors se învârtea de la sine în adierea care venea dinspre ușile deschise.

Majordomul ne-a condus în cameră, s-a îngrijit ca stăpâna lui să se așeze, apoi s-a întors spre un dulap în care se aflau diverse căni și sticle.

— Jamie, bei ceva pentru a sărbători sosirea ta? a întrebat Jocasta și a făcut un semn cu mâna lungă și subțire către dulap. Nu cred că ai mai gustat un whisky bun de când ai plecat din Scoția, adevărat?

Așezat față în față cu ea, Jamie a râs.

— Ai dreptate, mătușă. Dar cum ai reușit să îl procuri?

Cu un aer satisfăcut, ea a ridicat din umeri și a zâmbit.

— Unchiul tău a avut norocul de a face o rezervă serioasă în urmă cu câțiva ani. A cumpărat o jumătate de vas de vin și alcool în schimbul unei mari cantități de tutun și intenționa să vândă totul, însă parlamentul a votat o lege prin care vânzarea oricăror băuturi alcoolice mai tari decât berea a devenit ilegală în colonii, și așa am rămas cu două sute de sticle de băutură în pivniță!

A întins o mână spre masa de lângă scaunul ei, fără să se uite. Nici nu avea nevoie; majordomul așezase paharul din cristal fără niciun sunet, exact în locul în care aveau să-l atingă degetele ei. Și-a strâns mâna în jurul lui și l-a ridicat, trecându-l pe sub nas și mirosindu-l, rămânând cu ochii închiși într-o încântare aproape senzuală.

— Ne-a rămas destul. Mult mai mult decât pot bea eu, vă asigur! A deschis ochii și a zâmbit, după care a ridicat paharul

spre noi. Pentru tine, nepoate, și pentru scumpa ta soție – fie ca voi să vă simțiți aici ca acasă! *Slàinte*!

— *Slàinte mhar*! i-a răspuns Jamie, apoi am băut cu toții.

Era un whisky foarte bun; alunecând uleios și mătăsos pe gât, înviorător ca razele de soare. L-am simțit ajungând în stomac, prinzând rădăcini și răspândindu-se până în șira spinării.

A părut să aibă același efect și asupra lui Jamie; chipul i s-a destins și i-am văzut ușoara încruntare dispărând treptat.

— O să-l pun pe Ulysses să scrie în seara asta, pentru a o anunța pe sora ta că ai ajuns cu bine aici, tocmai spunea Jocasta. Sigur e îngrijorată de soarta copilului ei și se gândește la primejdiile care v-au pândit pe drum până aici.

Jamie a așezat paharul pe masă și și-a dres glasul, încercând să capete curaj pentru chinurile mărturisirii.

— Cât privește primejdiile, mătușă, îmi pare rău să-ți spun că…

Mi-am mutat privirea în altă parte, pentru că nu doream să îi sporesc jena urmărindu-l în timp ce a explicat pe scurt starea jalnică a averii noastre. Jocasta l-a ascultat cu mare atenție, scoțând sunete slabe de uimire când el i-a povestit despre confruntarea noastră cu pirații.

— Cât de scandalos, vai! a exclamat ea. Să-ți răsplătească bunătatea în acest fel! Omul acela ar trebui spânzurat!

— Mătușă, doar eu sunt de vină pentru asta, a spus Jamie cu tristețe. Dacă nu aș fi fost eu, ar fi fost spânzurat și, deși mi-am dat seama dintru început că omul e un ticălos, nu aș fi surprins să aflu că va face rău până la sfârșitul vieții lui.

— Hm!

Jocasta s-a îndreptat de spate pe scaun, apoi a continuat, privind puțin peste umărul stâng al lui Jamie.

— Nepoate, chiar și așa. Am spus că trebuie să socotești River Run drept căminul tău; am vorbit serios. Tu și toți ai tăi sunteți bine-veniți aici. Și sunt convinsă că vom găsi o cale să îți îndrepți soarta.

— Îți mulțumesc, mătușă, a murmurat Jamie, dar nici el nu dorea să o privească drept în ochi.

S-a uitat spre podea și am observat că degetele i s-au strâns, făcând ca încheieturile să i se albească.

Din fericire, conversația s-a îndreptat spre Jenny și familia ei de la Lallybroch, iar stânjeneala lui Jamie s-a mai risipit. Se

poruncise aducerea cinei și am simțit arome amețitoare de carne făcută la cuptor venind dinspre bucătărie, dar plutind și peste peluze și straturile de flori.

Cu tact, Fergus s-a ridicat și și-a cerut scuze, în vreme ce Ian umbla prin încăpere, luând în mână diverse lucruri și așezându-le la loc. Plictisit de șederea în casă și urmărit cu o vădită neplăcere de majordom, Rollo a adulmecat intens drumul până la ușă, apoi a ieșit.

Casa și toate decorațiunile erau simple, dar bine lucrate, frumoase și aranjate cu mult bun-gust. Mi-am dat seama ce se afla dincolo de proporțiile elegante și de aranjamentele grațioase când Ian s-a oprit brusc în apropierea unei picturi mari de pe perete.

— Mătușă Jocasta! a exclamat el, întorcându-se brusc cu fața spre ea. Tu ai pictat asta? Văd numele tău pe ea.

Mi s-a părut că fața Jocastei s-a întunecat o clipă, după care a zâmbit.

— Acea imagine a munților? Da, întotdeauna mi-au plăcut. Mergeam cu Hector, când se ducea într-acolo ca să cumpere piei. Făceam popasuri în munți și înălțăm un foc mare, iar servitorii îl țineau aprins zi și noapte, drept semnal. Și, după câteva zile, sălbaticii roșii coborau din pădure și stăteau lângă foc să discute, să bea whisky și să se tocmească, iar eu, eu stăteam ore în șir cu mapa de schițe și cu cărbunele în mână, desenând tot ce vedeam, a explicat ea, apoi s-a întors și a arătat spre celălalt capăt al salonului. Băiete, du-te să te uiți la pictura din colț. O să vezi că am pictat și un indian, ascuns între copaci.

Jocasta și-a terminat whisky-ul din pahar, pe care l-a așezat pe masă. Majordomul s-a oferit să i-l umple din nou, dar ea, fără să se uite în jur, i-a făcut semn să se îndepărteze. El a lăsat carafa pe masă și a dispărut discret în hol.

— Am fost îndrăgostită de priveliștea munților, a spus Jocasta încet. Nu sunt la fel de pustii și de cenușii ca în Scoția, dar soarele care strălucește pe stânci, negurile care apar printre copaci îmi aduc aminte din când în când de Leoch.

A clătinat din cap și i-a zâmbit cu mai multă însuflețire lui Jamie.

— Însă aici mi-a fost căminul multă vreme, nepoate, și sper că așa îl vei socoti și tu.

Nici nu aveam altă șansă, dar Jamie și-a plecat capul, murmurând cuvinte de respect și recunoștință. Însă a fost întrerupt de Rollo, care a ridicat capul și, tresărind, a scos un mârâit.

— Ce-ai pățit, câine? a zis Ian, apropiindu-se de el. Ai adulmecat ceva?

Uitându-se spre stratul de flori de afară și mișcându-și coada neliniștit, Rollo a scheunat.

Jocasta a întors capul spre ușa deschisă și a inspirat, umflându-și nările fine.

— E un sconcs, a spus ea.

— Un sconcs!

Îngrozit, Ian s-a răsucit și a privit-o.

— Vin atât de aproape de casă?

Jamie s-a ridicat în grabă și s-a dus spre fereastră ca să se uite pe geam.

— Nu-l văd, a spus el.

Instinctiv, a dus mâna la centură, dar bineînțeles că nu avea pumnal la acea costumație. S-a întors către Jocasta.

— Mătușă, ai arme în casă?

Jocasta a rămas cu gura căscată.

— Da, a răspuns ea. O mulțime. Dar…

— Jamie, am spus eu. Sconcșii nu sunt…

Înainte ca eu sau Jocasta să apucăm a încheia ceea ce aveam de spus, s-a auzit un foșnet între florile de gura-leului aflate lângă bordura din apropiere, iar tulpinile înalte s-au mișcat încoace și-ncolo. Rollo a rânjit și părul de pe spinare i s-a zbârlit.

— Rollo!

Ian s-a uitat în jur pentru a găsi ceva care să îi slujească drept armă, a înșfăcat vătraiul din fața vetrei și, ridicându-l deasupra capului, a pornit spre ușă.

— Ian, așteaptă! a strigat Jamie, prinzându-l de mâna ridicată. Uite!

Pe fața lui a apărut un zâmbet larg și a făcut semn către stratul de flori. Tufele de gura-leului s-au despărțit și dintre ele a apărut un sconcs frumos și gras, cu dungi atrăgătoare, albe și negre, care simțea că aceea era lumea lui.

— *Ăla* e un sconcs? a întrebat Ian, nevenindu-i să creadă. Păi, arată ca un dihor mic și puturos! a exclamat strâmbând din nas

și afișând o expresie de amuzament amestecat cu dezgust. Pfu! Și eu care credeam că e o fiară mare și primejdioasă!

Nepăsarea plină de sine a sconcsului l-a iritat pe Rollo, care a țâșnit înainte, scoțând un lătrat ascuțit. S-a repezit încoace și-ncolo pe terasă, mârâind și făcând salturi scurte spre sconcs, care a părut deranjat de acele zgomote.

— Ian, am spus eu, găsindu-mi refugiul în spatele lui Jamie. Cheamă-ți câinele înapoi. Sconcșii *sunt* periculoși.

— Da? Jamie s-a uitat nedumerit la mine. Dar ce...?

— Dihorii doar miros urât, am explicat. Sconcșii... Ian, nu! Dă-i pace și vino înăuntru!

Curios, Ian a întins mâna și a împuns sconcsul cu vătraiul. Parcă jignit de acea familiaritate nedorită, sconcsul a lovit cu picioarele în pământ și a ridicat coada.

Am auzit zgomotul produs de un scaun împins și am aruncat o privire în spatele meu. Jocasta se ridicase și părea alarmată, dar nu a făcut nicio mișcare spre ușă.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea. Ce fac acolo?

Spre mirarea mea, se uita prin cameră, întorcând capul într-o parte și în alta, ca și cum ar fi încercat să descopere pe cineva în întuneric.

Brusc, am descoperit adevărul: mâna ei pe brațul majordomului, felul cum atinsese fața lui Jamie ca salut, paharul așezat la îndemână și umbra de tristețe apărută pe chipul ei când Ian i-a vorbit despre tablou. Jocasta Cameron era oarbă.

Un țipăt gâtuit și un scheunat sfredelitor m-au făcut să revin cu privirea la ceea ce se petrecea pe terasă. Un val de miros înțepător a pătruns în încăpere, a atins podeaua și s-a învolburat în jurul meu ca un nor sub formă de ciupercă.

Înecându-mă și gâfâind, cu ochii înlăcrimați din cauza duhorii, am pipăit orbește după Jamie, care făcea tot felul de remarci în gaelică. Din cauza învălmășelii de gemete și urlete de afară, abia am auzit clinchetul slab al clopoțelului Jocastei.

— Ulysses, a spus ea resemnată. Spune-i bucătarului că vom mai întârzia cu cina.

•

— Avem totuși noroc că e vară, a spus Jocasta în dimineața următoare, la micul dejun. Gândiți-vă ce ar fi fost dacă era iarnă și trebuia să ținem ușile închise?

A râs, arătându-și dinții într-o stare surprinzător de bună pentru vârsta ei.

— Da, adevărat, a murmurat Ian. Vă rog, doamnă, pot să mai iau niște pâine prăjită?

El și Rollo fuseseră mai întâi îmbăiați în râu, apoi frecați cu roșii culese din grădina din spatele casei, unde crescuseră foarte viguroase. Calitățile dezodorizante ale roșiilor dădeau rezultate la fel de bune în cazul secreției sconcsului ca și al altor mirosuri umane, dar efectul de neutralizare nu avea cum să fie complet. Ian stătea singur la un capăt al mesei lungi, alături de o ușă larg deschisă, dar am văzut-o pe slujitoarea care i-a adus pâinea prăjită strâmbând din nas discret când i-a așezat farfuria în față.

Probabil că inspirată de apropierea lui Ian și de dorința de a respira aer curat, Jocasta a sugerat să mergem până la atelierele din pădurea aflată deasupra River Run, unde se producea terebentina.

— E o călătorie de o zi dus-întors, dar cred că vremea va rămâne totuși frumoasă.

S-a răsucit spre ușa-fereastră, dincolo de care albinele bâzâiau în straturile de solidago și de flox.

— Le auziți? a întrebat ea, întorcându-se spre Jamie și zâmbindu-i. Albinele spun că va fi cald și senin.

— Aveți auzul foarte fin, doamnă Cameron, a spus politicos Fergus. Dacă mi-ați îngădui să iau un cal din grajdul dumneavoastră, aș prefera să merg până în oraș.

Mi-am dat seama că murea de dorința de a-i trimite o scrisoare lui Marsali în Jamaica; în seara precedentă îl ajutasem să compună o scrisoare lungă pentru ea, în care descrisese aventurile noastre și sosirea în siguranță. În loc să aștepte ca un sclav să ducă scrisoarea odată cu corespondența săptămânală, el prefera să o trimită personal.

— Da, poți, domnule Fergus, a spus Jocasta cu amabilitate, apoi ne-a zâmbit tuturor celor de la masă. Cum vă spuneam, socotiți cu toții că River Run este și casa voastră.

Jocasta intenționa să ne însoțească în acea plimbare cu caii; a coborât îmbrăcată cu un costum din muselină verde-închis, iar fata pe nume Phaedre a apărut în spatele ei cu o pălărie împodobită cu o panglică din catifea asortată. Jocasta s-a oprit în hol, dar, în loc să-și pună pălăria pe cap, a așteptat ca

Phaedre să îi lege o eșarfă albă în jurul capului, acoperindu-i ochii.

— Nu văd decât lumină, a explicat ea. Nu disting obiectele deloc. Cu toate astea, soarele îmi provoacă dureri, de aceea trebuie să-mi feresc ochii când mă aventurez afară. Sunteți gata, dragii mei?

Asta a răspuns la unele dintre speculațiile mele despre orbirea ei, deși nu le elimina întrutotul. *Retinitis pigmentosum*[27]? m-am întrebat cu interes, în timp ce o urmam pe holul larg. Ori probabil degenerescență maculară, deși glaucomul era probabil cea mai plauzibilă explicație. Nu pentru prima oară și nici pentru ultima, aveam convingerea – degetele mele s-au strâns în jurul mânerului unui invizibil oftalmoscop, dorind să văd ceea ce nu se putea observa cu ochiul liber.

Spre uimirea mea, când am ajuns la grajduri, pe Jocasta o aștepta o iapă gata înșeuată, iar nu caleașca, așa cum îmi închipuiam. Predilecția pentru cai frumoși era foarte puternică în neamul MacKenzie; iapa a ridicat capul și a nechezat când și-a văzut stăpâna, iar Jocasta, cu fața luminată de plăcere, s-a apropiat imediat de ea.

— *Ciamar a tha tu*[28]? a spus ea, mângâind botul moale al animalului. Ea e dulcea mea Corinna. Nu-i așa că e frumoasă?

Băgând o mână în buzunar, a scos un mic măr verde, pe care iapa l-a acceptat cu o plăcere delicată.

— S-au îngrijit de genunchiul tău, *mo chridhe*[29]?

Aplecându-se, Jocasta și-a plimbat mâna pe umărul și piciorul calului, imediat în spatele genunchiului, găsind și examinând cu degete pricepute o cicatrice pe cale de vindecare.

— Ce părere ai, nepoate? E sănătoasă? Poate rezista unei călătorii de o zi?

Jamie a plescăit din limbă. Îndatoritoare, Corinna a făcut un pas în față spre el, recunoscând fără îndoială pe cineva care folosea același limbaj ca și ea. El s-a uitat la picior, a luat frâul în mână spunând câteva cuvinte în gaelică și a îndemnat-o să meargă. Apoi a făcut-o să se oprească, a urcat în șa și a dus-o în

---

[27] Retinită pigmentară; boală degenerativă ereditară, care poate duce la orbire. (n.tr.).

[28] „Ce mai faci?” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

[29] „Inima mea” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

trap mărunt în jurul curții grajdului, după care s-a oprit lângă Jocasta, care aștepta.

— Da, a spus el, descălecând. E suficient de rezistentă, mătușă. Dar cum s-a rănit?

— Din întâmplare, a fost un șarpe, domnule, a spus grăjdarul, un tânăr negru care stătuse retras, urmărindu-l cu atenție pe Jamie.

— Nu arată ca o mușcătură de șarpe, am spus eu surprinsă. A fost mai curând o ruptură – ca și cum și-ar fi prins piciorul în ceva.

Tânărul s-a uitat la mine cu sprâncenele ridicate a nedumerire, dar a dat respectuos din cap.

— Da, doamnă, cred că asta a fost. S-a întâmplat luna trecută, când am auzit iapa nechezând cumplit, zgomote de copite și nu numai, de-am crezut că o să mi se prăbușească tot grajdul în cap. Când m-am repezit să văd ce se întâmplase, am găsit un șarpe mare și veninos zăcând strivit între paiele de sub iesle. Ieslea era făcută bucăți, iar sărmana fată tremura într-un colț și sângele-i șiroia pe picior de la o așchie mare care îi intrase sub piele.

I-a aruncat calului o privire plină de mândrie.

— O, ce creatură curajoasă ești, fato!

— „Șarpele mare și veninos” a avut probabil treizeci și ceva de centimetri, mi-a explicat Jocasta pe un ton sec și reținut. Și era un șarpe verde, de grădină, sigur. Dar prostuța de ea se teme de moarte de șerpi. Dacă vede unul, se pierde cu totul.

A întors capul spre tânărul rândaș și a zâmbit.

— Nici micuțul Josh nu se prea omoară după șerpi, așa e?

— Exact, doamnă, a spus el. Nu suport creaturile astea, la fel ca fetița mea.

Ian, care ascultase, nu și-a mai putut înfrâna curiozitatea.

— De unde vii, omule? l-a întrebat el pe grăjdar, uitându-se fascinat la el.

Josh s-a încruntat.

— De unde vin? N-am venit... a, acum am înțeles. M-am născut în susul râului, pe proprietatea domnului George Burnett. Domnișoara Jo m-a cumpărat acum doi ani, înainte de Paște.

— Și cred că domnul Burnett s-a născut la o zvârlitură de băț de Aberdeen, mi-a șoptit Jamie. Da?

River Run ocupa un spațiu întins, pe lângă suprafața din apropierea râului, includea și o porțiune considerabilă din pădurea de pini care acoperea o treime din colonie. În plus, Hector Cameron avusese înțelepciunea de a cumpăra pământuri pe care se afla un pârâu lat, unul dintre multele care se vărsau în Cape Fear.

Având la dispoziție nu numai lemn, smoală și terebentină, ci și un mijloc convenabil de transport pentru a le duce la piață, nu era de mirare că River Run prosperase, chiar dacă producea cantități modeste de tutun și de indigo, deși câmpurile parfumate de tutun verde prin care treceam nu mi s-au părut deloc modeste.

— Avem și un mic gater, ne-a explicat Jocasta în timp ce călăream. Puțin mai sus de confluența pârâului cu râul. Tăierea și fasonarea se fac acolo, apoi scândura și butoaiele sunt trimise în aval cu barja, până la Wilmington. Pe apă, distanța de la casă până la gater nu e mare, dacă vâslești în amonte, dar m-am gândit să vă arăt puțin peisajul, a adăugat, inspirând cu plăcere mireasma pinilor. N-am mai ieșit de mult la aer.

Era un peisaj plăcut. Ajunși în pădurea de pini, ne-am bucurat de răcoare, razele soarelui fiind blocate de crengile copacilor. Deasupra noastră, trunchiurile se înălțau golașe între șase și nouă metri și abia pe urmă începeau ramurile – nu era de mirare să aud că cea mai mare parte a producției gaterului era reprezentată de catarge și de lemn de arboradă pentru Marina Regală.

Din câte spunea Jocasta, se părea că River Run făcea multe afaceri cu Marina; catarge, arborade, scândură, grinzi, smoală, terebentină și gudron. Jamie călărea aproape de ea, ascultându-i cu atenție explicațiile amănunțite, lăsându-ne pe mine și pe Ian în spate. Era evident că muncise cot la cot cu soțul ei pentru a dezvolta River Run; m-am întrebat cum gestiona proprietatea singură, după dispariția lui.

— Ia te uită! a exclamat Ian, arătând cu degetul. Ce este acolo?

Am tras de frâu și mi-am îndemnat calul să meargă alături de al lui spre pinul indicat de Ian. O bucată mare din scoarță fusese îndepărtată, lăsând expus lemnul pe o porțiune de un metru și ceva pe o parte. În acea zonă, lemnul alb-gălbui fusese scrijelit într-un tipar în spic, ca și cum ar fi fost tăiat cu un cuțit.

— Suntem aproape, a spus Jocasta.

Jamie ne văzuse oprindu-ne și s-au întors amândoi.

— Ceea ce vedeți e un copac care produce terebentină, îi simt mirosul.

Toți simțeam; mirosul înțepător de lemn tăiat și de rășină era atât de puternic, încât până și eu aș fi găsit copacul legată la ochi. Acum, că ne opriserăm, am auzit zgomote venind de departe; bubuituri și bufnete, semn că oamenii munceau, lovituri de secure și glasuri care strigau una sau alta. Inspirând, am detectat și miros de ars.

Jocasta și-a apropiat și mai mult calul de copacul tăiat.

— Aici, a spus ea, atingând partea de jos a tăieturii unde fusese făcută o gaură mai adâncă în lemn. Noi îi spunem cutie, aici se strânge seva și terebentina brută. Asta e aproape plină, curând o să apară un sclav care să o golească.

Nici nu a apucat bine de terminat, că printre copaci a apărut un sclav purtând doar o legătură de șale, mânând un catâr alb care avea atârnată pe spinare o pânză groasă și lată, de care era prins, la fiecare capăt, câte un butoi. Catârul a încremenit când ne-a văzut, a dat capul pe spate și a scos un răget isteric.

— Ăsta trebuie să fie Clarence, a spus Jocasta, suficient de tare ca să fie auzită în ciuda zbieretelor. Îi place să vadă oameni. Și cine e cu el? Tu ești, Pompey?

— Da, d’nă. Eu mi-s.

Sclavul a prins catârul de buza superioară și i-a răsucit-o cu ferocitate.

— Taa, tic!

În timp ce traduceam în minte acea expresie drept „Taci, ticălosule!”, omul s-a întors spre noi și am văzut că vorbea chinuit din cauză că îi lipsea jumătatea stângă a maxilarului; sub pomeți, fața lui cobora într-o depresiune adâncă, plină de țesut cicatrizat.

Cred că Jocasta m-a auzit icnind șocată – ori anticipase o asemenea reacție –, pentru că s-a întors spre mine.

— A suferit din cauza unei explozii a smoalei, a avut noroc că nu a murit. Haideți, am ajuns aproape de gater.

Fără să îl mai ia în seamă pe majordom, a întors cu pricepere calul și a pornit printre copaci, către sursa mirosului de ars.

Contrastul dintre locul în care se producea terebentina și liniștea pădurii a fost uimitor; un luminiș plin de oameni, toți

muncind precipitați. Majoritatea erau sclavi, îmbrăcați sumar și având brațele și picioarele mânjite de cărbune.

— E cineva la magazii? a întrebat Jocasta, întorcând capul spre mine.

M-am ridicat în scări să mă uit; la capătul celălalt al luminișului, în apropierea unor magazii improvizate, am zărit culori vii; trei bărbați purtând uniformele Marinei și un altul cu o haină verde.

— Acela e prietenul meu preferat, a spus Jocasta, zâmbind satisfăcută după ce i-am descris. Domnul Farquard Campbell. Veniți, nepoate, vreau să-l cunoașteți!

Văzut de aproape, domnul Campbell s-a dovedit a fi un bărbat în jur de șaizeci de ani, de statură medie, dar având acel gen de rezistență aparte pe care unii scoțieni o manifestă odată cu vârsta – nu atât o înăsprire a tenului, cât un proces de bronzare care le face pielea să arate tăbăcită, capabilă să reziste și celei mai ascuțite lame.

Campbell a întâmpinat-o cu plăcere pe Jocasta, s-a înclinat curtenitor în fața mea, l-a salutat pe Ian cu o mișcare din sprâncene, apoi și-a îndreptat forța ochilor cenușii și inteligenți spre Jamie.

— Sunt foarte bucuros că ați ajuns aici, domnule Fraser! a spus el, întinzându-i mâna. Sunt foarte încântat, vă asigur. Am auzit multe despre dumneavoastră, încă de când mătușa dumneavoastră a aflat că intenționați să vizitați River Run.

Părea sincer încântat să îl cunoască pe Jamie, ceea ce mi s-a părut ciudat. Nu pentru că oamenilor nu le-ar fi plăcut în general să-l cunoască pe Jamie – era un bărbat care atrăgea atenția, așa gândeam eu –, dar în salutul exuberant al lui Campbell am perceput o nuanță de ușurare, ceea ce mi s-a părut neobișnuit la un bărbat cu o înfățișare atât de rezervată și de taciturnă.

Chiar dacă a simțit că nu e în regulă ceva, Jamie și-a ascuns nedumerirea în spatele unei atitudini curtenitoare.

— Sunt măgulit că v-ați rezervat un moment pentru a vă gândi la mine, domnule Campbell, a zâmbit încântat Jamie și a făcut o plecăciune spre ofițeri. Domnilor, sunt încântat să vă cunosc!

După acele cuvinte, un locotenent scund, pe nume Wolff, cu chipul bucălat și încruntat, și cei doi ofițeri stagiari s-au prezentat, apoi, după plecăciunile de rigoare, ne-au scos din

minte și din conversație pe mine și pe Jocasta, revenind aproape imediat la discuția lor despre metri de scânduri și galoane.

Jamie a ridicat o sprânceană spre mine și a dat din cap spre Jocasta, sugerându-mi în limbajul mut al celor căsătoriți s-o duc de acolo pe mătușa lui cât se discutau afaceri.

Însă Jocasta nu a manifestat nici cea mai vagă dorință de a pleca de acolo.

— Tu du-te, draga mea, m-a îndemnat ea, Josh îți va arăta totul. Eu o să rămân puțin la umbră cât domnii încheie afacerea. Îmi pare rău, dar căldura e prea mare pentru mine.

Bărbații s-au așezat la discuții într-o magazie fără peretele din față, în care se vedeau o masă grosolană și câteva scaune; probabil că acolo mâncau sclavii, suportând tăunii de dragul de a sta la aer. O altă magazie slujea drept depozit, iar a treia, care era închisă, trebuie să fi fost locul de dormit, am bănuit eu.

În afara magaziilor, spre mijlocul luminișului existau două sau trei focuri, deasupra cărora atârnau cazane uriașe, din care se ridicau aburi, suspendate de niște trepiede.

— Acolo se concentrează terebentina, fierbând până iese gudron, mi-a explicat Josh, ducându-mă până aproape de unul dintre cazane. O parte se pune în butoaie așa cum e, și a făcut un semn cu capul spre o magazie, unde aștepta și o căruță plină cu butoaie, iar din restul se face smoala. Domnii de la Marină vor spune cât de multă le trebuie și așa o să știm.

Un băiat de șapte sau opt ani stătea cocoțat pe un scaun înalt, nesigur, amestecând în cazan cu un băț lung. Un tânăr mai înalt stătea cu un polonic mare, cu care îndepărta stratul mai ușor de terebentină de la suprafața cazanului, turnându-l apoi într-un butoi aflat alături.

În timp ce îi urmăream, un sclav a ieșit din pădure mânând un catâr și s-a apropiat de cazan. Un alt bărbat a mers să îl ajute și, împreună, au descărcat butoaiele – grele, din câte se vedea – de pe catâr și le-au ridicat peste buza cazanului, pe rând, descărcându-le de seva gălbuie și cu miros înțepător.

— Doamnă, vă rog să stați puțin mai departe, a spus Josh, luându-mă de braț pentru a mă trage de lângă foc. Pasta sare puțin și se întâmplă să ia foc, doar nu vreți să vă opăriți.

După ce-l văzusem pe omul din pădure, sigur nu voiam să mă ard. M-am retras și am aruncat o privire înapoi spre magazii. Jamie, domnul Campbell și oamenii Marinei stăteau pe scaune în

jurul mesei, împărțind ceva dintr-o sticlă și împungând cu degetele spre un teanc de hârtii de pe masă.

Lipită de peretele magaziei, nevăzută de bărbații dinăuntru, stătea Jocasta Cameron. Renunțase a se mai preface că e obosită și mi-a fost clar că asculta cu mare atenție ce discutau bărbații.

Josh mi-a observat expresia de uimire și s-a întors să vadă la ce mă uitam.

— Doamna Jo e supărată rău că nu se poate ocupa de toate lucrurile, a murmurat el cu regret în glas. N-am auzit-o spunând asta cu urechile mele, dar fata aia, Phaedre, mi-a zis cum reacționează stăpâna când nu poate face ceva – răcnește, mi-a spus ea, și bate din picior ceva de speriat.

— Cred că e un spectacol ce merită văzut, am murmurat eu. Dar ce nu poate?

După toate aparențele, oarbă sau nu, Jocasta Cameron își administra bine casă, câmpurile și oamenii.

Acum a venit rândul lui să pară surprins.

— E vorba despre nenorocita asta de Marină. Nu v-a spus de ce ați venit astăzi aici?

Înainte de a descâlci fascinanta întrebare privind motivul pentru care Jocasta Cameron dorea să trateze cu Marina Regală, în acea zi sau în alta, am fost întrerupți de un strigăt de alarmă din celălalt capăt al luminișului. M-am întors să văd despre ce era vorba și am fost aproape călcată în picioare de câțiva oameni pe jumătate despuiați care alergau panicați spre magazii.

La capătul celălalt al luminișului, din pământ se înălța un fel de movilă ciudată; o observasem mai devreme, dar nu apucasem să întreb ce era. Deși solul luminișului era alcătuit cu precădere din pământ, movila era acoperită cu iarbă, dar o iarbă stranie, neuniformă; o parte era verde, alta îngălbenită, iar ici și colo existau porțiuni de iarbă cafeniu-închis.

Chiar când mi-am dat seama că efectul se datora faptului că movila era acoperită cu straturi de pământ tăiate cu tot cu iarbă, ea a explodat. Nu s-a auzit un zgomot puternic, ci doar un sunet înfundat, amintind de un strănut gigantic, urmat de un suflu slab ce mi-a șters obrazul.

Deși nu părea o adevărată explozie, cu siguranță că așa a arătat; bucăți de pământ cu iarbă, dar și lemn ars au început să

cadă ploaie peste tot. Au urmat strigăte, iar Jamie și cei din magazie au țâșnit afară ca un stol de fazani speriați.

— Englezoaico, ai pățit ceva?

M-a prins de braț, privindu-mă îngrijorat.

— Nu, n-am nimic, am spus eu, oarecum derutată. Ce naiba s-a întâmplat?

— Al naibii să fiu dacă am habar, mi-a răspuns, privind de jur-împrejur. Unde-i Ian?

— Nu știu. Doar nu-ți închipui că a avut vreun amestec în treaba asta, nu?

Mi-am scuturat câteva bucăți de cărbune care îmi căzuseră pe piept. Cu decolteul mânjit de dâre negre, l-am urmat pe Jamie spre micul grup de sclavi care vorbeau agitați într-un amestec de gaelică, engleză și frânturi de limbi africane.

L-am găsit pe Ian alături de unul dintre ofițerii stagiari. Se uitau cu interes în groapa înnegrită care apăruse în locul unde se aflase movila.

— Am înțeles că asta se întâmplă deseori, tocmai spunea ofițerul stagiar când ne-am apropiat de ei. Nu am mai văzut așa ceva până acum – o explozie extraordinar de puternică, nu?

— *Ce anume* se întâmplă deseori? am întrebat, aruncându-i o privire lui Ian.

Groapa era plină cu bușteni de pin azvârliți care încotro de forța exploziei. Baza movilei rămăsese intactă, ridicându-se în jurul gropii ca marginile unei plăcinte.

— O explozie a gudronului, a zis ofițerul stagiar, întorcându-se spre mine. Era scund și cu obraji bucălați, cam de vârsta lui Ian. Se face un foc cu cărbune, înțelegeți, doamnă, sub un cazan mare cu gudron și se acoperă totul cu pământ și cu iarbă, pentru a păstra căldura, dar trebuie să se permită aerului să pătrundă printre crăpături pentru ca focul să ardă. Gudronul se strânge și curge printr-un buștean găurit pe lung în butoi. Vedeți?

A arătat cu degetul spre un buștean despicat ce se legăna deasupra rămășițelor butoiului sfărâmat, din care curgea ceva negru. Duhoarea de lemn ars și de smoală groasă plutea dens în aer și am făcut efortul de a respira pe gură.

— Cea mai mare problemă este reglarea curentului de aer, a continuat scundul aspirant, mândrindu-se oarecum cu cunoștințele lui. Dacă e prea puțin aer, focul se stinge; dacă e

prea mult, arde cu o energie care nu poate fi controlată și există probabilitatea să aprindă gazele din smoală și să explodeze. Așa cum ați văzut, doamnă.

A făcut un gest teatral spre un copac din apropiere, unde o fâșie de pământ plină de iarbă fusese azvârlită cu o asemenea forță, încât se înfășurase în jurul trunchiului ca un fel de mușchi gălbui și lânos.

— Totul ține de reglarea focului, a conchis el și s-a ridicat pe vârful picioarelor, privind cu interes în jur. Unde e sclavul care trebuia să se ocupe de foc? Sper din inimă că sărmanul om nu a fost ucis.

Omul scăpase cu viață. Cât discutasem cu aspirantul, mă uitasem atentă spre grupul de sclavi, căutând din ochi răni, dar toți păreau să fi scăpat teferi – de data aceasta.

— Mătușă! a exclamat Jamie, amintindu-și brusc de Jocasta.

S-a întors iute spre magazii, apoi s-a oprit și s-a liniștit. Jocasta era acolo, vizibilă în îmbrăcămintea de culoare verde, stând țeapănă lângă magazie.

Încremenită de furie, după cum am constatat când am ajuns lângă ea. Uitată de toată lumea în agitația creată de explozie, nu reușise să se miște, pentru că nu vedea, și astfel rămăsese neajutorată, auzind hărmălaia, dar incapabilă să întreprindă ceva.

Mi-am adus aminte ce spusese Josh despre izbucnirile Jocastei, însă ea era prea educată ca să se manifeste în public, indiferent cât de furioasă ar fi fost. Josh și-a cerut scuze cu un accent scoțian, pentru că nu se aflase alături de ea ca să o ajute, dar ea i le-a respins cu un gest binevoitor, dar brusc.

— Ține-ți gura, flăcăule, ai făcut așa cum ți-am cerut!

A întors capul într-o parte și în alta, ca și cum ar fi încercat să vadă prin legătura de la ochi.

— Farquard, unde ești?

Domnul Campbell s-a apropiat de ea și i-a petrecut mâna pe după brațul lui, bătând-o ușor cu palma.

— Draga mea, nu au fost pagube mari, a asigurat-o el. Nimeni nu a fost rănit și nu s-a pierdut decât un butoi cu smoală.

— Bine, a spus ea, iar încordarea de până atunci a părut că se stinge treptat. Dar unde e Byrnes? a întrebat ea. Nu i-am auzit vocea.

— Supraveghetorul?

Cu o batistă mare, locotenentul Wolff și-a șters câteva pete negre de pe fața transpirată.

— Și eu mi-am pus întrebarea asta. Azi-dimineață, la sosire, nu am găsit pe nimeni care să ne întâmpine. Din fericire, curând după aceea a sosit domnul Campbell.

Farquard Campbell a scos un sunet slab din gâtlej, dezaprobându-și astfel propriul amestec în acea problemă.

— Byrnes trebuie să fie la joagăr, așa cred, a spus el. Unul dintre sclavii de aici mi-a spus că a apărut un necaz cu lama principală. Fără îndoială că se ocupă de asta.

Wolff a pufnit scurt, ca și cum ar fi socotit că o pânză de joagăr era o scuză prea subțire. Judecând după buzele strânse într-o linie subțire, la fel gândea și Jocasta.

Jamie a tușit, s-a aplecat și a cules o bucată de pământ cu iarbă din părul meu.

— Mătușă, mi se pare că am văzut un coș cu mâncare pentru prânz, așa e? Poate că n-ar fi rău să îl tratăm pe locotenent cu câte ceva cât timp fac eu ordine aici.

Era sugestia cea mai potrivită. Buzele Jocastei s-au destins puțin, iar Wolff s-a arătat foarte încântat de ideea unui prânz.

— Ai dreptate, nepoate!

S-a îndreptat de spate și atitudinea de stăpână a reapărut, astfel că a făcut un semn din cap spre direcția din care auzise vocea lui Wolff.

— Locotenente, ești amabil să iei masa cu noi?

•

În timpul mesei, am înțeles că locotenentul vizita fabrica de terebentină trimestrial, când se încheia un contract pentru achiziționarea și livrarea de mărfuri pentru Marină. Treaba locotenentului era să încheie și să revizuiască astfel de contracte cu proprietari de plantații, începând din Cross Creek și terminând cu cei de la granița cu Virginia, iar el a spus limpede ce zonă a coloniei prefera.

— Dacă există un domeniu de activitate la care recunosc că scoțienii excelează, a rostit locotenentul pe un ton pompos, luând o gură sănătoasă din cea de-a treia cană de whisky, acela este producția de băutură.

Farquard Campbell, care până atunci sorbise cu încântare din cana lui din cositor, a zâmbit vag și sec, fără să spună nimic. Jocasta stătea alături de el, pe o băncuță cam șubredă. Degetele

ei se odihneau ușor pe brațul lui, sensibile ca niște ace de seismograf, detectând indicii ascunse.

Wolff a făcut o încercare nereușită de a-și reține un râgâit și, într-un târziu, și-a îndreptat spre mine fața, cu o expresie despre care credea că l-ar face să arate fermecător.

— În rest, a continuat el, aplecându-se spre mine cu un aer confidențial, sunt un neam leneș și îndărătnic, două trăsături care îi fac nepotriviți pentru…

În acel moment, cel mai tânăr dintre aspiranți, cu chipul îmbujorat de jenă, a răsturnat un bol cu mere, creând o diversiune care l-a împiedicat pe ofițer să își continue ideea, dar nu îndeajuns pentru a-i schimba șirul gândurilor.

Locotenentul și-a șters sudoarea care îi răsărise de sub perucă și s-a uitat la mine cu ochii injectați.

— Însă, doamnă, înțeleg că dumneavoastră nu sunteți scoțiană, adevărat? Vocea dumneavoastră este foarte melodioasă și bine educată, dacă-mi permiteți. În ciuda rudeniei, nu aveți acel accent barbar.

— Oh… vă mulțumesc, am murmurat eu, întrebându-mă ce nărav al incompetenței administrative îl trimisese pe locotenent să se ocupe de afacerile Marinei în valea râurilor din Cape Fear, probabil zona cu cea mai numeroasă populație de scoțieni din Highlands pe care o puteai găsi în Lumea Nouă. Am început să înțeleg ce sugerase Josh când exclamase: „Oh, nenorocita asta de Marină!”

Zâmbetul părea lipit pe fața Jocastei. De lângă ea, domnul Campbell s-a uitat scurt la mine cu ochii săi cenușii și a rămas sobru. Evident, nimeni nu avea de gând să-l înjunghie pe locotenent drept în inimă cu un cuțit pentru fructe – cel puțin până semna ordinul de achiziție –, de aceea am făcut cel mai bun lucru care mi-a venit în minte; am ridicat sticla cu whisky și i-am umplut cana până la buză.

— E extraordinar de bun, nu? Mai vreți puțin, domnule locotenent?

Era cu adevărat bun; uleios și cald. Dar și foarte scump. M-am întors către cel mai tânăr dintre aspiranți, i-am zâmbit cu căldură și l-am lăsat pe locotenent să termine singur sticla.

După aceea conversația a continuat intermitent, dar fără alte incidente, însă cei doi aspiranți urmăreau cu ochi vigilenți

„evoluția bețivului”[30] desfășurându-se în fața lor. Nici nu era de mirare, pentru că ei răspundeau de călătoria călare a locotenentului care trebuia să ajungă teafăr la Cross Creek. Am început să pricep de ce avea doi însoțitori.

— Se pare că domnul Fraser se descurcă foarte bine, a murmurat aspirantul mai în vârstă, făcând semn cu capul spre luminiș, în încercarea firavă de a reînvia conversația care lâncezea. Nu sunteți de aceeași părere, domnule?

— Da. Fără îndoială.

Wolff își pierduse interesul față de orice, cu excepția cănii, dar acela era adevărul. Cât stătuserăm noi la masă, Jamie reușise cu ajutorul lui Ian să restabilească ordinea în luminiș, îi readusese la muncă pe cei care se ocupau de fierberea gudronului și de colectarea sevei și adunase resturile exploziei. În acel moment era la celălalt capăt al luminișului, doar în cămașă și pantaloni, ajutând la reașezarea buștenilor pe jumătate arși în groapa pentru producerea smoalei. L-am invidiat. Se părea că era o activitate mult mai plăcută decât să ia masa în tovărășia locotenentului Wolff.

— Da, a procedat bine.

Farquard Campbell a măsurat luminișul din ochi, apoi s-a uitat la cei de la masă. A evaluat starea locotenentului și a strâns-o ușor de mână pe Jocasta. Fără a-și întoarce capul, ea i s-a adresat lui Josh, care stătuse discret și tăcut într-un colț.

— Băiete, ai pus a doua sticlă în desaga locotenentului? l-a întrebat ea. N-aș vrea să se risipească.

I-a aruncat locotenentului un zâmbet fermecător, cu atât mai convingător cu cât el nu-i putea vedea ochii.

Domnul Campbell și-a dres glasul.

— Sir, întrucât ne veți părăsi curând, ar fi potrivit să rezolvăm problema achiziției?

Wolff a părut oarecum surprins să audă că urma să plece, dar asistenții lui s-au grăbit să sară în picioare și s-au apucat să strângă hârtiile și desagile. Unul dintre ei a scos o călimară de călătorie și o pană ascuțită și le-a așezat în fața locotenentului. Domnul Campbell a scos din haină un vraf de hârtii împăturite și l-a pus pe masă, gata pentru semnat. Wolff s-a încruntat spre hârtii și s-a legănat puțin.

---

[30] Aluzie la o litografie de Nathaniel Currier, realizată în 1846, care arată etapele alcoolismului. (n.tr.).

— Acolo, sir, a murmurat stagiarul mai în vârstă, punând pana în mâna nesigură a șefului său și arătând spre document.

Wolff a ridicat cana, și-a dat capul pe spate și a golit și ultimele picături. Trântind cana înapoi pe masă, le-a zâmbit absent celor din jur, cu privirea rătăcită. Resemnat, stagiarul mai tânăr a închis ochii.

— Ei, de ce nu? a spus nepăsător locotenentul și a înmuiat pana în călimară.

•

— Nepoate, nu vrei să te speli și să-ți schimbi hainele? a spus Jocasta, ale cărei nări s-au dilatat ușor. Miroși groaznic a smoală și a cărbune.

M-am gândit că era bine că nu-l putea vedea. Nu doar că mirosea cumplit; avea mâinile negre, cămașa cea nouă ajunsese o cârpă mizeră, iar fața îi ea atât de mânjită, încât arăta ca un hornar. Ceea ce nu era înnegrit devenise roșcat. Își scosese pălăria cât muncise în soarele puternic de la amiază, iar rădăcina nasului căpătase culoarea homarului opărit. Și mi s-a părut că nu doar din cauza expunerii la soare.

— Mai pot rămâne nespălat o vreme. În primul rând, aș vrea să știu înțelesul acestei mici șarade, a spus el țintuindu-l pe domnul Campbell cu ochii lui albaștri. Am fost ademenit în pădure sub pretextul de a mirosi terebentina și, înainte de a ști bine unde mă aflu, m-am trezit la masă cu oameni ai Marinei Regale, spunând da, și nu în privința unor chestiuni despre care nu am habar, timp în care mi s-au făcut semne pe sub masă cu piciorul de parcă aș fi fost o maimuță dresată!

Auzind acestea, Jocasta a zâmbit.

Campbell a oftat. În ciuda activității de peste zi, pe haina lui Campbell nu se vedea niciun fir de praf, iar peruca lui demodată îi rămăsese la locul ei pe cap.

— Îți cer scuze, domnule Fraser, pentru ceea ce trebuie să fi părut o povară pentru caracterul dumneavoastră bun. Sosirea dumneavoastră a fost accidentală, n-am avut suficient timp pentru a comunica în modul cel mai potrivit. Până seara trecută m-am aflat în Averasboro, iar când am primit vorbă despre sosirea dumneavoastră, se făcuse prea târziu ca să călătoresc până la River Run și să vă familiarizez cu situația.

— Serios? Păi, deoarece cred că avem timp suficient, vă invit să o faceți acum, a spus Jamie clănțănind slab din dinți când a închis gura după ce a rostit ultimul cuvânt.

— Nepoate, n-ar fi mai bine să te așezi mai întâi? a intervenit Jocasta, făcând un gest grațios cu mâna. Trebuie să discutăm, și ai avut o zi istovitoare, nu?

Ulysses apăruse ca din senin cu o bucată de pânză pe braț; a pus-o cu eleganță pe un scaun și l-a invitat pe Jamie să se așeze.

Jamie l-a măsurat printre gene pe majordom, însă chiar avusese parte de o zi obositoare; am văzut bășici pe mâinile murdare de funingine, iar sudoarea lăsase dâre în praful de pe fața și de pe gâtul lui. S-a trântit pe scaunul oferit și a îngăduit să i se pună în mână o cană din argint.

O cană asemănătoare a apărut ca prin minune și în mâna mea și i-am surâs recunoscătoare majordomului; nu trăsesem de bușteni, dar călătoria îndelungată, pe arșiță, mă epuizase. Am sorbit cu plăcere; un cidru rece și aspru, foarte bun, care mi-a pișcat limba și mi-a alungat setea pe dată.

Jamie a luat o înghițitură zdravănă și a părut să se mai calmeze.

— Ei bine, domnule Campbell?

— E o chestiune a Marinei, a început Campbell, dar Jocasta a pufnit.

— O chestiune legată de locotenentul Wolff, vrei să spui, l-a corectat ea.

— În ceea ce te privește, e același lucru, Jo, știi foarte bine asta, a replicat domnul Campbell, destul de tăios și s-a întors spre Jamie pentru a-i explica.

Așa cum ne spusese Jocasta, majoritatea veniturilor celor din River Run proveneau din vânzarea de cherestea și de produse din terebentină, cel mai mare și profitabil client fiind Marina Regală.

— Dar Marina nu mai este ce a fost odată, a spus domnul Campbell, clătinând din cap cu regret. În timpul războiului cu francezii, abia reușeau să aprovizioneze flota și orice om care avea un joagăr se îmbogățea. Însă în ultimii zece ani a fost pace, iar corăbiile au fost lăsate să putrezească. Amiralitatea nu a mai construit nicio navă de cinci ani.

A oftat gândindu-se la consecințele economice nefericite ale păcii.

Dar Marina încă avea nevoie de gudron, terebentină și arborade – pentru menținerea în stare de flotabilitate a navelor era tot timpul nevoie de smoală. Cu toate astea, piața se redusese în mod considerabil, iar acum Marina putea fi năzuroasă în privința proprietarilor cu care făcea afaceri.

Cum Marina impunea seriozitate mai presus de toate, contractele jinduite de producători erau reînnoite trimestrial, după inspecția și aprobarea unui ofițer naval – în cazul de față, Wolff. Întotdeauna un om dificil în afaceri, Wolff fusese manevrat cu pricepere de Hector Cameron, până la moartea lui.

— Hector obișnuia să bea cu el, s-a exprimat fără ocoliș Jocasta. Iar când pleca, găsea o sticlă în desagă și încă ceva pe deasupra.

Moartea lui Hector Cameron afectase serios afacerile domeniului.

— Și nu doar pentru că mita e mai mică, a spus Campbell, aruncându-i o privire Jocastei și tușind ușor.

După moartea lui Hector, locotenentul Wolff venise să-i prezinte condoleanțe văduvei Cameron, în uniformă de gală, însoțit de cei doi ofițeri stagiari. Revenise și a doua zi, dar singur – cu o propunere de căsătorie.

Surprins în timp ce sorbea, Jamie s-a înecat cu băutura.

— Nu-l interesa persoana mea, a spus Jocasta cu glas tăios, auzindu-l. Era vorba de domeniu.

Jamie a decis că era mai înțelept să nu comenteze, dar s-a uitat la mătușa lui cu un interes reînnoit.

Auzind povestea în mare, am socotit că Jocasta avea dreptate – pe Wolff îl interesa să dobândească o plantație profitabilă, care putea deveni și mai profitabilă cu ajutorul contractelor cu Marina, pe care le putea asigura datorită influenței lui.

În același timp, persoana Jocastei Cameron nu era de lepădat.

Oarbă sau nu, era o femeie remarcabilă. Dincolo de frumusețea simplă a pielii și a staturii, radia o vitalitate senzuală care îl făcea chiar și pe uscatul Farquard Campbell să se aprindă când se afla în apropierea ei.

— Presupun că așa se explică purtarea jignitoare a locotenentului în timpul mesei de prânz, am spus eu, devenind

interesată. Nici iadul nu se înfurie mai rău decât o femeie respinsă, dar nici bărbaților nu le place asta.

Tresărind, Jocasta a întors capul spre mine – cred că uitase că mă aflam acolo –, însă Farquard Campbell a râs.

— Adevărat, nici bărbații nu iartă, doamnă Fraser, m-a asigurat el, clipind. Noi, bărbații, suntem ființe fragile; joacă-te cu sentimentele noastre și ești în primejdie.

Jocasta a scos un pufnet nu tocmai cuviincios pentru o lady.

— Da, sentimente! a zis ea. Bărbatul nu iubește decât ceea ce încape într-o sticlă.

Jamie îl privea pe domnul Campbell cu interes.

— Mătușă, pentru că tot ai adus vorba despre sentimente, a spus el puțin tăios, îmi permiți să întreb ce interese are prietenul tău aparte?

Domnul Campbell s-a uitat fix la Jamie.

— Sir, am acasă o soție, a spus el sec, și opt copii, cel mai mare fiind cu câțiva ani mai vârstnic decât dumneavoastră. Dar îl știam pe Hector Cameron de peste treizeci de ani și voi face tot ce pot pentru soția lui, de dragul prieteniei lui – și a ei.

Jocasta și-a lăsat o mână pe brațul lui și a întors capul spre el. Chiar dacă nu-și mai putea folosi ochii pentru a impresiona, încă știa ce efect au genele coborâte.

— Jamie, Farquard mi-a fost de mare folos, a spus ea, pe un ton de reproș delicat. După moartea bietului Hector, nu m-aș fi putut descurca singură fără sprijinul cuiva.

— Am înțeles, a spus Jamie, cu un ușor scepticism. Și sunt convins că trebuie să vă rămân la fel de recunoscător ca și mătușii, sir. Însă tot mă întreb: ce rol am eu în această poveste?

Campbell a tușit discret și a continuat povestea începută.

Jocasta scăpase de locotenent mimând leșinul din cauza suferinței provocate de moartea soțului și s-a lăsat dusă pe brațe în dormitorul ei, din care nu a ieșit decât după ce el și-a încheiat afacerile în Cross Creek și a plecat la Wilmington.

— La acea dată, Byrnes se ocupa de contracte și le-a zăpăcit ceva de nedescris, a intervenit Jocasta.

— Domnul Byrnes, supraveghetorul invizibil. Și unde era oare azi-dimineață?

O servitoare a adus un vas cu apă parfumată și un prosop. Fără niciun cuvânt, s-a lăsat în genunchi lângă scaunul lui Jamie, i-a luat o mână și s-a apucat să îndepărteze cu grijă funinginea.

Jamie a părut ușor luat prin surprindere de o asemenea atenție, dar era prea adâncit în discuție ca să o respingă.

Pe fața domnului Campbell a trecut un zâmbet ironic.

— Mă tem că domnul Byrnes, care în general este un supraveghetor priceput, are aceeași slăbiciune ca locotenentul. Am trimis pe cineva la gater pentru a-l chema aici, dar sclavul s-a întors și mi-a spus că Byrnes zăcea în camera lui, duhnind a băutură, și nu l-a putut trezi.

Jocasta a scos un nou sunet nedemn de o lady – ceea ce l-a făcut pe Campbell să se uite la ea cu afecțiune –, după care s-a întors spre Jamie.

— Mătușa dumneavoastră e cât se poate de capabilă să se ocupe de treburile domeniului cu ajutorul lui Ulysses, care are grijă de documente. Însă, după cum ați băgat de seamă – a făcut un semn spre vasul cu apă, care acum arăta de parcă ar fi conținut cerneală neagră –, există și probleme fizice privind gestionarea proprietății.

— Acesta a fost și argumentul pe care l-a adus locotenentul Wolff, a adăugat Jocasta, strângând din buze la amintirea acelui episod. Că nu voi putea să mă ocup singură de domeniu, pentru că sunt nu doar femeie, ci și oarbă. Nu m-aș putea bizui pe Byrnes, a spus el, pentru că nu aș avea cum să mă duc până în pădure și la gater pentru a vedea ce face el acolo. Sau nu face.

Rămasă pe gânduri, a închis gura cu hotărâre.

— Lucru cât se poate de adevărat, a intervenit Campbell cu amărăciune în glas. La noi există un proverb: „Fericirea e un fiu destul de vârstnic pentru a fi creditor”. Pentru că atunci când vine vorba de bani sau de sclavi, nu te poți încrede decât în rubedenii.

Am inspirat adânc și m-am uitat la Jamie, care a dat aprobator din cap. Ajunseserăm în cele din urmă la miezul problemei.

— Și atunci, am spus eu, acesta este rolul lui Jamie. Am dreptate?

Jocasta îl însărcinase deja pe Farquard Campbell să trateze cu locotenentul Wolff la următoarea lui vizită acolo, dorind ca Farquard să îl împiedice pe Byrnes să facă vreo neghiobie la încheierea contractului. După sosirea noastră, foarte oportună, Jocasta găsise un plan mai bun.

— I-am trimis vorbă lui Farquard să-l informeze pe locotenent că mi-a sosit un nepot care se va ocupa de gestionarea River

Run. Asta avea să-l îndemne la precauție, a explicat ea. Pentru că astfel nu ar îndrăzni să mă stoarcă, mai ales că exista cineva din neamul meu care are interese legate de proprietate.

— Am înțeles.

Fără să vrea, Jamie începea să pară amuzat.

— Așadar, locotenentul va socoti că încercarea de a se stabili aici a fost zădărnicită de sosirea mea. Nici nu e de mirare că individul a părut să nu mă placă defel. Din ceea ce a spus, am crezut că era vorba despre un dezgust general față de scoțieni.

— Îmi închipui că așa gândește acum, a spus Campbell, ștergându-și buzele circumspect cu un șervet.

Bâjbâind, Jocasta a întins mâna peste masă, iar Jamie și-a lăsat instinctiv mâna peste a ei.

— Nepoate, o să mă ierți? a întrebat ea.

Ghidându-se după mâna lui, Jocasta a privit spre fața lui Jamie; văzându-i chipul și judecând după expresia rugătoare din frumoșii ei ochi albaștri, nimeni nu ar fi bănuit că era oarbă.

— Înainte să vii aici, nu știam nimic despre caracterul tău, înțelegi? Nu puteam risca să refuzi participarea la această înșelătorie, dacă ți-aș fi spus dintru început. Jamie, spune-mi că nu-mi porți pică pentru asta, fie și de dragul lui Ellen.

Jamie i-a strâns ușor mâna, asigurând-o că nu îi purta deloc pică. Era încântat că venise la timp ca să fie de ajutor și că mătușa lui se putea bizui pe sprijinul lui în orice fel ar fi avut nevoie.

Domnul Campbell a zâmbit și a sunat din clopoțel; Ulysses ne-a adus whisky de o calitate deosebită, cupe din cristal și un platou de dulciuri. Am băut, toastând pentru deruta Marinei Regale.

Însă, uitându-mă la fața cu oase delicate, expresivă a Jocastei, mi-a fost imposibil să nu-mi amintesc scurta prezentare pe care Jamie mi-o făcuse despre caracteristice remarcabile ale membrilor familiei lui.

— Fraserii sunt încăpățânați ca stâncile, spusese el. Iar cei din neamul MacKenzie sunt fermecători ca privighetorile pe câmpie, dar șireți ca vulpile.

•

— Ia spune, unde ai fost? a întrebat Jamie, măsurându-l pe Fergus de sus până jos. Nu credeam că ai atâția bani pentru ceea ce se pare că ai făcut.

Fergus și-a aranjat părut vâlvoi și s-a așezat, cu un aer de demnitate ofensată.

— În oraș am cunoscut doi negustori francezi de blănuri. Fiindcă ei abia vorbeau engleza, iar eu mă descurc bine, nu am putut să-i refuz când m-au rugat să-i ajut să încheie o afacere. Dacă după aceea m-au invitat la hanul unde trăseseră pentru o mică cină…

A ridicat un umăr, semn gaelic prin care făcea uitată problema, după care a revenit la treburi mai importante și a dus mâna sub cămașă, de unde a scos o scrisoare.

— Asta sosise la Cross Creek pentru tine, a spus el, după care i-a întins-o lui Jamie. Șeful de la poștă m-a rugat să ți-o aduc.

Era un pachet gros de hârtie, cu un sigiliu, și arăta în stare mai bună decât Fergus. Fața lui Jamie s-a luminat când a văzut pachetul și l-a deschis cu degete ușor tremurătoare. Din pachet au căzut trei scrisori; una cu scrisul surorii lui – pe care l-am recunoscut –, iar celelalte două fiind trimise clar de altcineva.

Jamie a ridicat scrisoarea de la sora lui, s-a uitat la ea de parcă ar fi putut conține ceva exploziv, apoi a așezat-o ușor lângă bolul cu fructe de pe masă.

— O să încep cu Ian, a spus el, cu un zâmbet, alegând a doua scrisoare. Nu sunt convins că voi dori să citesc scrisoarea lui Jenny fără un pahar de whisky în mână.

A rupt sigiliul cu vârful cuțitului din argint pentru fructe și a deschis scrisoarea, plimbându-și ochii peste prima pagină.

— Mă întreb dacă…

Glasul i s-a stins pe măsură ce citea.

Curioasă, m-am ridicat și am rămas în spatele scaunului pe care stătea, privind peste umărul lui. Ian Murray scrisese cu litere mari și sigure, astfel încât, chiar de la depărtare, mi-a fost ușor să le deslușesc.

Dragă frate,

Aici, toate sunt bine, de aceea îi înălțăm Domnului mulțumiri pentru vestea că ați ajuns cu bine în colonii. Trimit această misivă și pentru Jocasta Cameron; dacă se va întâmpla să te afli în tovărășia ei, Jenny te roagă să îi transmiți cele mai bune urări mătușii ei.

Vei afla din ceea ce se găsește în pachetul acesta că ai reintrat în grațiile soției mele; nu mai vorbește despre tine ca despre diavol și, în ultima vreme, nu am mai auzit-o pomenind de castrarea ta, ceea ce ar trebui să te facă să te simți ușurat.

Ca să lăsăm gluma la o parte, inima ei și la fel inima mea sunt mult mai ușurate după vestea că Ian cel Tânăr este bine. Trebuie să afli cât de adâncă ne este recunoștința pentru îndreptarea lui; prin urmare, nu te voi mai obosi repetându-ți aceleași lucruri, deși, ca să fiu sincer, aș putea scrie un roman pe tema asta.

Noi reușim să îi hrănim pe toți cei de aici, cu toate că orzul a suferit mult din cauza grindinei, iar prin sat umblă o molimă care a ucis doi copii doar luna asta, spre tristețea părinților. Vorbesc despre Annie Fraser și Alasdair Kirby, pe care i-am pierdut, fie ca Domnul să îi ierte pentru nevinovăția lor!

Iar acum, ceva îmbucurător, am primit vești de la Michael, care se află la Paris, unde continuă să prospere în negoțul cu vinuri și se gândește să se însoare cât de curând.

Cu bucurie țin să-ți aduc la cunoștință nașterea unui alt nepot, Anthony Brian Montgomery Lyle. Mă voi mărgini să-ți transmit știrea asta, lăsând în seama lui Jenny o descriere amănunțită; ea este moartă după el, la fel ca și noi, pentru că e un copilaș scump. Tatăl lui, Paul, soțul lui Maggie, este soldat, de aceea Maggie și micuțul Anthony locuiesc aici, la Lallybroch. În prezent, Paul se află în Franța; ne rugăm în fiecare noapte ca el să rămână acolo, unde e pace, și să nu fie trimis să înfrunte primejdii în colonii sau în sălbăticia Canadei.

Săptămâna asta am avut oaspeți; Simon, lordul Lovat, și camarazii lui. A venit să caute recruți pentru regimentul Highland pe care îl comandă. Probabil că ai auzit de ei în colonii, unde, din câte am înțeles, și-au câștigat o oarecare reputație. Simon ne-a spus povești mărețe despre bravura lor împotriva indienilor și a ticăloșilor de francezi, dintre care unele sunt neîndoielnic adevărate.

Jamie a surâs citind asta și a întors pagina.

> *El i-a fermecat tare mult pe Henry și pe Mathew cu poveștile lui, dar și pe fete. Josephine* („cea mai mare fată a lui Kitty”, mi-a spus Jamie în timp ce citea) *a fost inspirată de istorii și a organizat un atac împotriva cotețului de găini, de unde ea și verii ei au ieșit împopoțonați cu pene și au folosit noroi din curtea cu varză ca să-și facă tatuaje de luptă.*
>
> *Cum toți au vrut să se joace de-a sălbaticii, Jamie cel Tânăr, Geordie, soțul lui Kitty, și eu însumi am fost siliți să ne luăm în serios rolul de soldați în regimentul Highland și să răbdăm atacuri cu tomahawkuri* (*linguri și polonice*) *și alte forme de asalt pline de entuziasm, apărându-ne cu bravură, folosindu-ne de săbii late* (*șipci și crengi de salcie*).
>
> *Am respins sugestia lor de a da foc porumbarului cu săgeți aprinse, dar până la urmă m-am văzut silit să mă las scalpat. Mă felicit că am supraviețuit acelei operații mai bine decât găinile.*

Scrisoarea continua pe același ton, oferind alte știri despre familie, dar cuprinzând vești despre mersul fermei și despre evenimente petrecute în district. Emigrația, scria Ian, „a devenit o molimă”, astfel că, practic, mai toți locuitorii satului Shewglie hotărâseră să recurgă la asta.

Jamie a terminat de citit scrisoarea și a lăsat-o pe masă. Zâmbea, iar în ochi avea o expresie visătoare, ca și cum ar fi văzut negurile friguroase și pietrele de la Lallybroch, și nu jungla umedă și vie care ne înconjura.

A doua scrisoare era scrisă tot de Ian, dar dedesubtul sigiliului albastru din ceară scria *Personal*.

— Ce-o fi însemnând asta? a murmurat Jamie, rupând sigiliul și desfăcând pagina. Începea fără nicio urare, dorindu-se a fi o continuare a scrisorii mai lungi.

> *Acum, frate, am o problemă care mă preocupă și de aceea am așternut-o separat, pentru ca tu să îi poți da scrisoarea cealaltă lui Ian, fără să-i dezvălui această chestiune.*

În ultima ta scrisoare ne-ai spus că îl vei îmbarca pe Ian la Charleston. Dacă s-a întâmplat asta, îl vom primi acasă cu bucurie. Însă, dacă s-a întâmplat să nu fi plecat din preajma ta, dorința noastră este ca el să rămână cu tine, dacă o asemenea obligație nu vă provoacă neplăceri ție și lui Claire.

— Nicio neplăcere, a murmurat Jamie, ale cărui nări au fremătat puțin când a ridicat ochii de pe pagină și s-a uitat pe fereastră.

Chicotind, Ian și Rollo se luptau pe iarbă cu doi sclavi tineri, rostogolindu-se într-un vârtej de haine, membre și blană.

— Sigur că da, a zis Jamie, apoi s-a întors cu spatele la fereastră și a reluat lectura.

Am adus vorba despre Simon Fraser și despre motivul prezenței lui aici. Recrutările pentru regiment sunt o problemă care ne îngrijorează de ceva vreme, deși ea nu a fost deseori presantă, fiindcă, din fericire, noi ne aflăm departe și e greu de ajuns aici.

Lui Lovat nu îi este greu să-i convingă pe flăcăi să primească șilingii regelui; ce le-a rămas aici? Sărăcie și lipsuri, fără nicio speranță că vor avea o viață mai bună. De ce să rămână aici, unde nu au ce moșteni, unde le este interzis să poarte kilt sau arme de bărbați? De ce să nu profite de șansa de a ajunge bărbați adevărați – chiar dacă asta înseamnă să nu îmbrace haine din tartan și să poarte sabie în slujba unui uzurpator german?

Câteodată socotesc că acest lucru este cel mai rău; nu doar pentru că împotriva noastră s-au dezlănțuit necuprinse crime și nedreptăți – fără a nutri speranțe de lecuire sau de îndreptare –, ci pentru că tinerii noștri, speranța și viitorul nostru, sunt ademeniți, pierzându-și viața spre profitul cuceritorului, și sunt plătiți cu moneda calpă a trufiei lui.

Ridicând din sprâncene, Jamie s-a uitat la mine.

— Când îl vezi la Ian, nu-l crezi în stare să scrie atât de poetic, nu?

Urma o pauză în scrisoare. Când textul reîncepea, spre partea de jos a paginii, scrisul, care mai sus fusese dezlânat și parcă scrijelit cu furie, cu pete și ștersături, devenea din nou controlat și ordonat.

Trebuie să-mi cer iertare pentru patima pe care am pus-o în cuvintele mele. Nu voiam să spun mult, dar, ca întotdeauna, ispita de a-mi deschide inima în fața ta este copleșitoare. Există lucruri pe care nu i le spun lui Jenny, dar îmi imaginez că le cunoaște.

Așadar, să revin la subiect, pentru că am devenit prea vorbăreț. Jamie cel Tânăr și Michael o duc destul de bine în prezent – cel puțin nu avem a ne teme că vreunul dintre ei va fi ispitit să aleagă viața de soldat.

Nu același lucru e valabil în cazul lui Ian; doar îl cunoști pe flăcău și spiritul de aventură pe care îl are, atât de asemănător cu al tău. Aici nu are ce face, nu are minte de învățat și nici pricepere la afaceri. Cum se va descurca, într-o lume în care trebuie să aleagă între cerșetorie și calea armelor? Pentru că nu există multe alte soluții.

Dacă vrei să îl ții lângă tine, asta vrem și noi. S-ar putea ca în Lumea Nouă să existe speranțe mai mari decât aici. Chiar dacă lucrurile nu ar sta astfel, mama lui va fi măcar cruțată de tristețea de a-și vedea fiul plecând în marș cu regimentul.

Nu mi-aș putea dori un gardian mai bun pentru el sau un exemplu mai prielnic decât tine. Știu că îți cer o mare favoare în această chestiune. Totuși, sper că situația nu va fi lipsită de bucurii pentru tine, dincolo de marea plăcere pe care presupun că o simți în tovărășia lui.

— Nu e doar poet, ci și ironist, a remarcat Jamie, aruncând încă o privire spre băieții de pe peluză.

Urma o altă pauză, după care textul continua, de astă dată cu o pană proaspăt ascuțită, cuvintele fiind scrise cu grijă, reflectând gândurile pe care le exprimau.

Frate, m-am oprit din scris, dorind ca gândurile să-mi fie limpezi și neinfluențate de oboseală înainte de a trece la altă problemă. Adevărul este că am luat pana în mână și am lăsat-o de cel puțin zece ori, nefiind sigur dacă este cazul să-ți vorbesc despre asta – mă tem să nu te jignesc în același timp în care îți cer o favoare. Și totuși trebuie să o fac.

Ceva mai devreme, ți-am scris despre Simon Fraser. E om de onoare, cu toate că e fiul tatălui său, dar e un om sângeros. Îl cunosc de când eram copii (câteodată, acele vremuri par a fi ziua de ieri, apoi par tare îndepărtate) și am observat la el o duritate, o privire oțelită în străfundul ochilor lui, care nu exista înainte de Culloden.

Ceea ce mă tulbură – și faptul că tu știi iubirea ce ți-o port îmi dă curajul să spun – e că am văzut aceeași sclipire oțelită și în ochii tăi, frate.

Cunosc prea bine lucrurile care fac inima unui bărbat să înghețe, oțelindu-i ochii în acest fel. Sunt încredințat că îmi vei ierta sinceritatea, dar m-am temut pentru sufletul tău de multe ori după Culloden.

Nu am vorbit despre acest lucru cu Jenny, dar cred că l-a observat și ea. E femeie și poate vede lucruri care mie îmi scapă. Pesemne că această teamă a făcut-o să o împingă în brațele tale pe Laoghaire. Eu am crezut cu tărie că acea partidă era nepotrivită (urma o porțiune mare în care o pată acoperea câteva rânduri). *Ești norocos că o ai pe Claire.*

— Da, a comentat Jamie, privindu-mă. L-am strâns de umăr și apoi m-am aplecat în față ca să citesc în continuare.

E târziu și am început să bat câmpii. Am vorbit despre Simon – grija față de oamenii săi este singura lui legătură cu umanitatea. Nu are nici soață, nici copii, trăiește fără să aibă rădăcini sau cămin, averea lui este ostatică a cuceritorului pe care îl slujește. Într-un asemenea om există un foc arzător, dar nu inimă. Sper să nu am vreodată prilejul de a spune același lucru și despre tine ori despre Ian cel Tânăr.

Și astfel, vă dau pe unul celuilalt și fie ca binecuvântarea Domnului – și a mea – să fie cu voi!

Scrie-mi cât de curând vei putea. Tânjim după vești din partea ta și așteptăm povești despre locurile exotice în care trăiești acum.

Cu toată dragostea, al tău frate.
Ian Murray

Jamie a împăturit scrisoarea cu grijă și a băgat-o în buzunar.

— Mmm, a făcut el.

11. Legea vărsării de sânge

Iulie 1767

Treptat, m-am familiarizat cu ritmul vieții de la River Run. Prezența sclavilor mă tulbura, dar nu puteam face nimic în privința asta, decât să apelez la serviciile lor cât mai rar, aducând și cărând ce îmi trebuia oricând era posibil.

River Run se lăuda cu o încăpere pentru „leacuri”, de fapt o cămăruță în care se păstrau medicamente și ierburi uscate. Nu am găsit prea multe înăuntru – doar câteva borcane cu rădăcină de păpădie și coajă de salcie, câteva comprese gata făcute, prăfuite de când stăteau acolo. Jocasta s-a arătat încântată că voiam să folosesc acel spațiu – ea nu se pricepea la plante medicinale, mi-a mărturisit ridicând din umeri, și niciun sclav nu avea asemenea cunoștințe.

— Avem o femeie nouă care s-ar putea să arate o oarecare pricepere în privința asta, a spus ea, în timp ce, cu degetele ei lungi, trăgea un fir din fus, iar roata de tors se rotea zbârnâind. Nu e sclavă de casă; a venit din Africa în urmă cu doar câteva luni, nu știe să vorbească și încă nu a deprins bunele maniere. Mă gândisem să o instruiesc, dar dacă ești aici… oh, acum firul a ajuns prea subțire, așa e?

Îmi petreceam zilnic o parte din timp discutând cu Jocasta și încercam să învăț de la ea arta de a toarce lână, iar Jamie stătea

câte o oră sau două cu majordomul Ulysses, care, pe lângă faptul că îi slujea drept ochi Jocastei ca șef al casei, după moartea lui Hector Cameron, el se ocupa și de conturile plantației.

— Și o face foarte bine, mi-a spus Jamie între patru ochi, după o astfel de discuție cu el. Dacă ar fi alb, mătușa mea nu ar avea nicio problemă dacă l-ar lăsa să se ocupe de afaceri. Dar așa…

A ridicat din umeri.

— Așa, mătușa ta e norocoasă că te afli aici, am spus, aplecându-mă spre el ca să îl miros.

Își petrecuse ziua la Cross Creek, aranjând un schimb complicat cu indigo, cherestea, trei perechi de catâri, cinci tone de orez și o chitanță pentru un ceas aurit și, drept urmare, haina și părul lui se îmbibaseră cu o diversitate fascinantă de mirosuri.

— Asta e tot ce pot face, a spus el, stând cu ochii la cizmele pe care și le peria. A strâns scurt din buze. Ca și cum nu aș fi ocupat și în rest, nu?

•

— O petrecere, a spus Jocasta câteva zile mai târziu. Trebuie să organizăm o sărbătorire cum se cade, să vă prezint oamenilor din comitat.

— Mătușă, dar nu e nevoie, a spus Jamie cu blândețe, ridicând ochii din registru. Cred că i-am cunoscut pe mai toți bărbații din comitat săptămâna trecută, când am fost la cumpărarea de mărfuri. Cel puțin partea masculină, a adăugat el, zâmbindu-mi. Dacă mă gândesc mai bine, totuși, poate că n-ar fi rău dacă și Claire le-ar cunoaște pe doamnele din district.

— Nu m-ar deranja să fac cunoștință cu câteva, am recunoscut. Deși sunt destule lucruri cu care să mă ocup aici, am asigurat-o pe Jocasta, dar…

— Dar nu de genul celor care te interesează, a spus ea, surâzând discret, ca să ascundă înțepătura acelei remarci. Cred că nu te omori prea mult după tricotat.

A dus mâna la coșul mare cu gheme de lână colorată și a luat unul verde, pentru a continua șalul pe care îl împletea.

Ghemele de lână erau aranjate atent în fiecare dimineață de una dintre servitoare, într-un spectru în spirală, astfel că, numărând, Jocasta putea alege culoarea dorită.

— Da, în fine, nu genul ăsta de tricotat sau de cusut, a intervenit Jamie, închizând registrul și zâmbindu-mi. Pe Claire o

atrage mai mult să coasă carne sfârtecată. Cred că a fost cam agitată zilele astea, pentru că n-a avut de tratat decât un cap spart și un caz de hemoroizi.

— Ha-ha, am făcut eu cu acreală în glas.

În realitate, avea dreptate. Deși eram încântată să descopăr că locuitorii de la River Run erau în mare sănătoși și bine hrăniți, ca medic nu aveam prea multe de făcut. Deși nu doream răul nimănui, nu puteam nega faptul că *eram* agitată. La fel și Jamie, dar am socotit că deocamdată era o chestiune care nu merita luată în seamă.

— Sper că Marsali e bine, am spus eu, schimbând subiectul.

Convins în cele din urmă că Jamie nu va avea nevoie de el o vreme, Fergus plecase în ziua precedentă în josul râului, iar de acolo, spre Jamaica. Dacă totul mergea bine, avea să se întoarcă la primăvară aducând-o pe Marsali și – cu voia Domnului – copilul.

— Și eu sper, a spus Jamie. L-am rugat pe Fergus să…

Jocasta a întors capul brusc spre ușă.

— Ce s-a întâmplat, Ulysses?

Absorbită de discuție, nu auzisem sunete de pași în hol. Nu se întâmpla pentru prima oară că eram surprinsă de finețea auzului Jocastei.

— Domnul Farquard Campbell, a spus majordomul încet, apoi s-a lipit cu spatele de perete.

Faptul că nu așteptase ca Ulysses să se întoarcă pentru a-l invita să intre era un semn privind familiaritatea lui Campbell cu acea casă, am gândit eu. Ținându-și pălăria neglijent sub braț, a pătruns în sufragerie pe urmele majordomului.

— Jo, doamnă Fraser, a spus el, făcând o plecăciune spre Jocasta și spre mine, apoi s-a întors spre Jamie. Sluga dumneavoastră, sir!

Se vedea că domnul Campbell venise călare, în mare grabă; poalele hainei erau pline de praf, iar sudoarea i se scurgea pe față de sub peruca pusă oarecum strâmb pe cap.

— Ce e, Farquard? S-a întâmplat ceva?

Jocasta a rămas pe marginea scaunului, iar pe chip i se citea clar îngrijorarea.

— Da, a spus el brusc. Un accident la joagăr. Am venit să o întreb pe doamna Fraser dacă…

— Da, desigur. Numai să-mi iau trusa. Ulysses, vrei să aduci un cal?

M-am ridicat în grabă, căutându-mi pantofii pe care mi-i scosesem din picioare. Nu eram îmbrăcată potrivit pentru a călări, dar, după înfățișarea lui Campbell, nu aveam timp să mă schimb.

— E vorba de ceva grav?

M-am aplecat să-mi pun pantofii, însă el m-a oprit cu un gest.

— Da, destul de grav. Dar nu este nevoie să veniți, doamnă Fraser. Însă dacă soțul dumneavoastră ar aduce niște medicamente…

— Ba voi veni, l-am contrazis.

— Ba nu!

A vorbit foarte autoritar și toți ne-am uitat atent la el. Ochii lui i-au căutat pe ai lui Jamie, care, cu buzele strânse, a făcut o grimasă.

— Nu e o chestiune pentru doamne, a spus el. Dar v-aș fi foarte recunoscător dacă m-ați însoți, domnule Fraser.

Jocasta a sărit în picioare înainte ca eu să protestez.

— Ce înseamnă asta? a întrebat ea pe un ton tăios. E vorba de unul dintre negrii mei? A făcut Byrnes ceva?

Era cu aproape cinci centimetri mai înaltă decât el, astfel că domnul Campbell a trebuit să ridice ochii spre ea pentru a-i răspunde. I-am văzut ridurile de încordare de pe față, iar ea sigur le-a simțit, pentru că degetele i s-au strâns pe mâneca hainei lui cenușii din serj.

El a aruncat o privire spre Ulysses, apoi spre Jocasta. Ca și cum ar fi primit un ordin direct, majordomul s-a întors și a ieșit din încăpere la fel de discret ca întotdeauna.

— Jo, e o chestiune de vărsare de sânge, a spus el încet. Nu știu cine, nici cum și nici măcar cât de gravă este rana. Băiatul lui MacNeill a venit la mine. Însă celălalt…

A șovăit, apoi a ridicat din umeri.

— Este vorba de lege.

— Iar tu ești judecător! a explodat ea. Pentru numele lui Dumnezeu, nu poți face ceva?

Ațintindu-și ochii orbi spre el, a mișcat spasmodic din cap, încercând să îl supună voinței ei.

— Nu! a spus el cu glas tăios, apoi, ceva mai calm, a repetat: Nu.

I-a apucat mâna și i-a ținut-o strâns.

— Știi că nu se poate, a zis el. Dacă aș putea…

— Dacă ai putea, nu ai face-o, a spus ea cu amărăciune.

Și-a smuls mâna dintr-a lui și s-a tras înapoi cu pumnii strânși pe lângă corp.

— Atunci, dă-i drumul. Te-au chemat să fii judecător, du-te și judecă.

S-a răsucit pe călcâie și a părăsit încăperea, iar fustele ei au foșnit cu o furie inutilă.

El s-a uitat lung după Jocasta, apoi, după ce din hol s-a auzit bufnetul ușii trântite, a răsuflat adânc și, cu o grimasă ironică, s-a întors spre Jamie.

— Domnule Fraser, nu îndrăznesc să vă cer o asemenea favoare având în vedere că ne cunoaștem de foarte puțin timp. Dar aș aprecia mult dacă m-ați însoți în această treabă urgentă. Întrucât doamna Cameron nu poate fi de față, dacă veți fi acolo ca reprezentant al ei în această chestiune…

— Și care este această chestiune *urgentă*? l-a întrebat Jamie.

Campbell s-a uitat la mine, dorindu-și ca și eu să părăsesc încăperea. Cum nu am făcut nicio mișcare, a ridicat din umeri și, scoțând o batistă din buzunar, și-a șters fața.

— Sir, așa sună legea coloniei, dacă un negru atacă o persoană albă și, făcând asta, se varsă sânge, atunci trebuie să moară pentru acea infracțiune, a explicat el, după care a tăcut un moment, ezitând. Din fericire, astfel de lucruri se întâmplă rar. Dar când se petrec…

S-a oprit, strângând din buze. Apoi a oftat și, după ce și-a tamponat încă o dată obrajii înroșiți, a băgat batista în buzunar.

— Trebuie să plec. Veniți, domnule Fraser?

Jamie a zăbovit o clipă, cercetând fața lui Campbell.

— Vin, a răspuns el brusc.

S-a dus spre comodă și a deschis sertarul de sus, unde erau păstrate pistoalele de duel ale lui Hector Cameron.

Văzând asta, m-am întors spre Campbell.

— Există vreo primejdie?

— N-aș putea spune, doamnă Fraser. Donald MacNeill mi-a spus doar că a avut loc o altercație oarecare la gater și că este o chestiune legată de legea vărsării de sânge. Mi-a cerut să vin neîntârziat pentru a judeca și a supraveghea execuția, apoi să

convoc alți proprietari de domenii pentru a obține alte amănunte.

Părea nefericit, dar resemnat.

— Execuție? Vreți să spuneți că doriți să executați un om fără ca măcar să știți ce a făptuit?

În starea mea de agitație, am făcut o mișcare anapoda și am răsturnat coșul de împletit al Jocastei. Ghemele de lână au sărit, împrăștiindu-se pe covor.

— Știu ce a făcut, doamnă Fraser!

Încă împurpurat la față, Campbell a ridicat bărbia și, cu un efort evident, s-a străduit să-și stăpânească nerăbdarea.

— Doamnă, vă cer iertare. Știu că vă aflați de puțină vreme aici și probabil că unele dintre procedurile noastre vi se par barbare, dar…

— Bineînțeles că le consider barbare! Ce lege este aceea care condamnă un om…?

— Un sclav…

— Un om! Îl condamnă fără un proces cinstit, fără să se facă măcar o cercetare? Ce fel de lege este asta?

— Proastă, doamnă! s-a răstit el la mine. Dar e lege, iar mie mi se cere să o aplic. Domnule Fraser, sunteți gata?

Și-a trântit pălăria pe cap și s-a întors spre Jamie.

— Da.

Jamie a îndesat pistoalele și muniția în buzunarele adânci ale hainei și s-a îndreptat de spate, netezindu-și poalele de-a lungul coapselor.

— Englezoaico, vrei să te duci să…

M-am apropiat de el și l-am prins de braț înainte de a termina ce avea de spus.

— Te rog, Jamie, nu pleca, nu se poate să participi la așa ceva!

— Sst!

Și-a lăsat palma peste mâna mea și m-a strâns tare. M-a privit direct în ochi și m-a împiedicat să vorbesc.

— Fac deja parte din toate astea, a spus el încet. E proprietatea mătușii mele și sunt amestecați oamenii ei. Domnul Campbell are dreptate, sunt neam cu ea. Îmi revine datoria de a merge acolo – măcar să văd ce se petrece. Să fiu acolo.

Apoi a șovăit, ca și cum ar fi vrut să adauge ceva, însă s-a mulțumit să mă strângă din nou de braț, după care mi l-a eliberat.

— Atunci, merg cu tine.

Am rostit vorbele calm, cu senzația ciudată de detașare ce se naște odată cu percepția unui dezastru iminent.

Buzele lui au tresărit scurt.

— Mă așteptam la asta, englezoaico. Du-te și adu-ți cutia cu instrumente, bine? Eu o să mă duc să văd de cai.

Nu am mai așteptat să ascult protestele domnului Campbell, ci am pornit în fugă iar pantofii mei au răpăit pe pardoseală ca bătăile unei inimi neliniștite.

•

Pe drum l-am întâlnit pe Andrew MacNeill, care își lăsase calul să se odihnească la umbra unui castan. Ne aștepta; a ieșit de sub copaci când a auzit zgomotul de copite al cailor noștri. Când ne-am oprit în dreptul lui, a dat din cap spre Campbell, dar continua să se uite la mine încruntat.

— Nu i-ai spus, Campbell? a întrebat el și s-a întors nemulțumit spre Jamie. Nu e o treabă de femeie, domnule Fraser.

— Ați zis că e ceva legat de o vărsare de sânge, adevărat? a spus Jamie, cu iritare în glas. Soția mea este *ban-lighiche*[31], a participat la război alături de mine, și nu numai. Dacă vreți să ajung acolo, ea mă va însoți.

MacNeill a strâns din buze, dar nu a mai protestat. S-a întors brusc, balansându-se în șa.

— MacNeill, povestește-ne în amănunt această nefericită întâmplare.

Campbell a făcut în așa fel încât botul iepei lui a trecut peste greabănul calului pe care călărea Jamie, strecurându-se cu pricepere între MacNeill și Jamie.

— Domnul Fraser a sosit de curând, după cum știi, iar fiul tău mi-a spus doar mie că e vorba despre vărsare de sânge. Nu cunosc alte amănunte.

MacNeill a ridicat ușor din umerii robuști, făcând să-i cadă peste guler coada de cal de culoare cenușie. Avea pălăria trasă pe cap, așezată exact în linie cu umerii, ca și cum ar fi folosit un

[31] „Vindecătoare, femeie înțeleaptă” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

poloboc de tâmplar pentru a și-o potrivi. Domnul MacNeill era un bărbat aspru, atât ca exprimare, cât și ca înfățișare.

Spusă pe scurt, în timp ce călăream, povestea era simplă. Byrnes, supraveghetorul gaterului, avusese o altercație cu unul dintre sclavii care se ocupau de terebentină. Sclavul, fiind înarmat cu un cuțit mare, indispensabil pentru munca lui, încercase să rezolve cearta cu o lovitură care îi putea reteza capul domnului Byrnes. Cum nu-și nimerise ținta, reușise doar să îl lase pe supraveghetor fără o ureche.

— I-a retezat-o de parcă ar fi fost coaja unui pin, a conchis MacNeill, în glasul căruia am perceput o undă de satisfacție sumbră. I-a smuls urechea, dar și o parte din față. N-aș spune că l-a făcut să fie mai urât decât era, prăpăditul naibii!

I-am aruncat o privire lui Jamie, care a ridicat o sprânceană drept răspuns. Era limpede că plantatorii locali nu-l prea aveau la inimă pe Byrnes.

Supraveghetorul țipase după ajutor și, cu sprijinul a doi clienți și al câtorva dintre sclavii lor, reușiseră să îl imobilizeze pe atacator. Au oblojit rana și l-au încuiat pe sclav într-o magazie, iar tânărul Donald MacNeill – care venise ca să i se repare o lamă de fierăstrău și se trezise în miezul acelei drame – fusese trimis imediat să dea de veste proprietarilor de plantații din apropiere.

— Dumneavoastră nu știți, a explicat Campbell, răsucindu-se în șa pentru a i se adresa lui Jamie. Când trebuie executat un sclav, sclavii de pe plantațiile apropiate sunt aduși să privească; se urmărește astfel descurajarea oricărei fapte nepotrivite.

— Am înțeles, a spus politicos Jamie. Cred că asta a fost intenția Coroanei când, după Revoltă, l-a executat pe bunicul pe Tower Hill. Foarte eficient, fiindcă rubedeniile mele au fost foarte cuminți de atunci încolo.

Trăisem destul de mult printre scoțieni ca să apreciez efectele acelei mici împunsături. Poate că Jamie venise la rugămintea lui Campbell, dar nepotul Bătrânului Vulpoi nu făcea pe plac oricui și nu manifesta un respect ieșit din comun față de legea engleză.

MacNeill sigur pricepuse mesajul; ceafa i se înroșise, căpătând culoarea mărgelelor unui curcan, dar Farquard Campbell a părut amuzat. A scos un hohot sec de râs, după care s-a întors.

— Despre care sclav e vorba, știi cumva? l-a întrebat el pe bărbatul mai vârstnic.

MacNeill a clătinat din cap.

— Tânărul Donald nu mi-a spus. Dar cred că știi la fel de bine ca mine; trebuie să fie nemernicul acela de Rufus.

Lui Campbell i-au căzut umerii a resemnare.

— Jo va fi foarte tristă când va afla, a murmurat el, clătinând din cap în semn de regret.

— E vina ei, a spus MacNeill, plesnind un tăun care i se așezase pe picior, mai sus de cizmă. Byrnes ăsta nu e bun nici să păzească porcii, fără a mai vorbi de supravegherea sclavilor. I-am spus-o lui Jo de multe ori, la fel și tu.

— Da, dar Hector l-a angajat, nu Jo, a protestat slab Campbell. Și nu-l putea concedia fără motiv. Ce să facă, să se ducă și să conducă locul ăla chiar ea?

Răspunsul a fost un icnet când MacNeill și-a mutat fesele late în șa. M-am uitat la Jamie, care avea o expresie impenetrabilă, cu ochii ascunși de borul pălăriei.

— Nimic nu e mai rău decât o femeie încăpățânată, a continuat MacNeill, o idee mai tare decât ar fi fost nevoie. Când li se întâmplă ceva rău unor astfel de femei, ele singure sunt de vină, nimeni altcineva.

— În vreme ce, am intervenit eu, aplecându-mă în față și ridicând glasul ca să mă fac auzită peste tropotele cailor, dacă pățesc ceva din cauza unui bărbat, satisfacția de a da vina pe el ar fi o recompensă pe măsură?

Amuzat, Jamie a pufnit scurt; Campbell a râs tare și l-a împuns cu cravașa în coate pe MacNeill

— Te-a atins aici, Andrew! a spus el.

MacNeill nu a răspuns, dar ceafa i s-a înroșit și mai tare. După aceea am călărit în tăcere, iar MacNeill a rămas cu umerii pleoștiți și cu capul plecat.

Deși mi-a dat o oarecare satisfacție, acel schimb de replici nu a reușit să mă liniștească; simțeam un gol în stomac și eram îngrozită de ceea ce se va întâmpla când vom ajunge la gater. În ciuda faptului că îl desconsiderau pe Byrnes și a presupunerii evidente că probabil supraveghetorul se făcea vinovat de cele petrecute, nu exista nici cel mai mic semn că soarta sclavului avea să se schimbe în vreun fel.

„O lege proastă”, așa o calificase Campbell – însă era lege. Totuși, nici revolta, nici oroarea la gândul cruzimii juridice nu mi-au făcut mâinile să tremure și să transpire, umezind pielea frâului, ci întrebarea cum va acționa Jamie.

Chipul lui nu-mi spunea nimic. Călărea calm, ținând frâul în mâna stângă și rezemând-o pe cealaltă de coapsă, aproape de umflătura pe care o făcea pistolul din buzunarul hainei.

Nici măcar nu eram sigură dacă faptul că îmi îngăduise să îl însoțesc avea menirea de a-mi aduce liniștea. Asta putea însemna că nu se aștepta să comită vreo violență, dar în acest caz însemna că va sta deoparte și va permite ca omul să fie executat?

Iar dacă da…? Mi-am simțit gura uscată, iar nasul și gâtlejul pline de praful cafeniu și fin care se ridica în nori de sub copitele cailor.

Fac deja parte. Parte din ce, totuși? Din clan și din familie, da, dar din ceea ce avea să se întâmple? Scoțienii din Highlands erau capabili să lupte până la moarte pentru orice cauză care aducea atingere onoarei lor sau le stârnea sângele, dar rămâneau de cele mai multe ori indiferenți față de problemele exterioare. Secolele de izolare în redutele lor din munți îi învățaseră să nu aibă dorința de a se amesteca în treburile altora, dar vai de cel care îndrăznea să se amestece în treburile lor!

Firește, Campbell și MacNeill considerau că aceasta era treaba lui Jamie, dar el ce părere avea? Jamie nu era un scoțian din Highlands care trăise izolat, m-am asigurat eu. Călătorise mult, era bine educat, un om cultivat. Și știa prea bine ce părere aveam *eu* despre chestiunea aceea. Am trăit totuși îngrozitorul sentiment că părerea mea va conta prea puțin în acea zi de judecată.

Era o după-amiază fierbinte și fără vânt, iar cicadele țârâiau puternic prin ierburile de pe marginea drumului, însă degetele îmi erau reci și țepene pe frâu. Trecuserăm prin dreptul a două grupuri; mici cete de sclavi care mergeau pe jos în direcția gaterului. Nu au ridicat capetele când i-am depășit, ci s-au topit printre tufișuri, făcându-ne loc în timp ce noi i-am depășit la trap.

O creangă joasă i-a smuls lui Jamie pălăria de pe cap; a prins-o cu îndemânare și a trântit-o la loc pe cap, dar nu înainte ca eu

să îi surprind fața descoperită și să-i observ îngrijorarea. Mi-am dat seama șocată că nici el nu știa ce va face. Iar asta m-a înspăimântat mai mult decât orice.

Brusc, am pătruns în pădurea de pini; licărul verde-gălbui al frunzelor de hicori și de arin a lăsat loc unei lumini mai scăzute de un verde-închis și răcoros, de parcă am fi coborât de la suprafața oceanului spre adâncurile mai liniștite.

Am întins mâna ca să ating cutia de lemn prinsă în spatele șeii, încercând să nu mă mai gândesc la ceea ce ne aștepta, pregătindu-mă mintal pentru singurul rol pe care l-aș putea juca în acel dezastru incipient. Probabil că nu puteam împiedica vătămările, dar puteam încerca să îndrept ceea ce se întâmplase deja. Dezinfectare și curățare – aveam o sticlă cu alcool și o loțiune făcută din usturoi strivit și mentă. Apoi bandajarea rănii – da, aveam bandaje din pânză –, dar oare nu va trebui ca mai întâi să cos rănile?

În timp ce mă întrebam ce îngrijiri primise Byrnes pentru urechea smulsă, m-am oprit. Bâzâitul din urechi nu avea ca sursă cicadele. Aflat în frunte, Campbell a tras brusc de frâu, a ascultat, iar noi ne-am oprit în spatele lui.

Voci în depărtare, multe voci, care bâzâiau gros și furios, ca un stup de albine răsturnat și spart. Se mai auzea sunetul slab al strigătelor și al țipetelor, apoi a răsunat zgomotul puternic al unei împușcături.

Am coborât ultima pantă în galop, ocolind copaci și, în tropot de copite, am pătruns în luminișul unde se afla gaterul. Spațiul era înțesat de oameni; sclavi și oameni sub contract, femei și copii, bulucindu-se de panică printre stivele de cherestea, ca niște termite scoase la lumină după o lovitură de secure într-un trunchi putrezit.

Apoi nu am mai fost conștientă de mulțime. Atenția îmi era atrasă de o latură a gaterului, unde se afla instalată un soi de macara, având un uriaș cârlig pentru ridicarea buștenilor la nivelul patului de tăiere.

În cârlig era înfipt trupul unui negru, răsucindu-se oribil, ca un vierme. Pe platforma de sub macara era o baltă de sânge, iar mirosul care plutea în aer, dulceag și cald, mi-a izbit nările.

Nervos și deranjat de oameni, calul meu s-a oprit. Strigătele se stinseseră, înlocuite de gemete și de țipetele slabe ale femeilor din mulțime. L-am văzut pe Jamie în fața mea,

coborând de pe cal și croindu-și drum cu forța printre trupurile îngrămădite, îndreptându-se către platformă. Campbell și MacNeill erau cu el, împingând și ei mulțimea în lături. Pălăria lui MacNeill căzuse la pământ și, nebăgată în seamă, fusese călcată în picioare.

Incapabilă să mă mișc, am rămas ca înghețată în șa. Pe platformă, în apropierea așa-zisei macarale, erau și alți bărbați; unul scund, cu capul bandajat în mod grotesc și plin de sânge pe o parte a feței, și alți câțiva bărbați, albi și mulatri, înarmați cu bâte și cu muschete, care răcneau din când în când amenințător către sclavi.

Nimeni nu părea să dorească să se apropie de platformă; dimpotrivă, am avut senzația că toți tindeau să se îndepărteze de ea. Pe fețele celor din jurul meu erau întipărite expresii diverse, de la spaimă și până la disperare și șoc, dar ici și colo am văzut rânjete de furie sau de satisfacție.

Farquard Campbell a ieșit din îmbulzeală, s-a cățărat pe platformă sprijinindu-se de umărul solid al lui MacNeill, a înaintat imediat spre cei înarmați cu bâte, agitându-și brațele și strigând ceva ce nu am putut înțelege, deși țipetele și gemetele din jurul meu se stingeau, fiind înlocuite de tăcerea provocată de șoc. Jamie s-a prins de marginea platformei și s-a urcat după Campbell, oprindu-se doar ca să-i întindă o mână lui MacNeill.

Campbell a ajuns față în față cu Byrnes, ai cărui obraji slabi erau schimonosiți de furie.

— … o brutalitate oribilă! tocmai striga el.

Auzeam doar o parte din cuvinte, pe jumătate acoperite de agitația și murmurele din jur, dar l-am văzut arătând cu degetul spre cârlig și macabra lui povară. Sclavul încetase să se mai zbată, atârnând inert.

Fața supraveghetorului nu se vedea, dar corpul îi era încordat de revoltă și sfidare. Unu sau doi dintre prietenii lui au înaintat încet spre el, dorind să-l ajute.

L-am văzut pe Jamie stând pe loc un moment și evaluând situația. Și-a scos ambele pistoale din haină și a verificat cu dezinvoltură dacă erau armate. Apoi a pășit în față și l-a lovit pe Byrnes peste capul bandajat. Acesta a înlemnit de uimire.

— Dă-l jos! i-a spus Jamie celei mai apropiate matahale, suficient de tare ca să fie auzit, în ciuda murmurelor care

veneau dinspre mulțime. Altfel îi zbor și ce i-a mai rămas prietenului tău din față. Și după aceea…

A îndreptat al doilea pistol spre pieptul omului. Expresia de pe chipul lui a făcut inutilă orice altă amenințare.

Omul s-a mișcat fără tragere de inimă, cu ochii țintă la pistol. A apucat mânerul vinciului care controla macaraua și l-a tras înapoi. Cârligul a coborât încet. M-am uitat la cablul întins sub greutatea omului. Din rândul privitorilor s-a înălțat un suspin puternic în momentul în care corpul moale a atins pământul.

Reușisem să îmi îndemn calul să înainteze printre oameni. M-am oprit la jumătate de metru de capătul platformei. Calul s-a speriat și a bătut din picior, scuturând din cap și fornăind când mirosul de sânge i-a pătruns în nări, dar era bine dresat, astfel că nu a dat să fugă de acolo. Am coborât din șa, ordonându-i unui bărbat din apropiere să îmi aducă lada.

Scândurile platformei mi-au dat o senzație ciudată de mișcare sub tălpi, ca atunci când calci pe uscat după o călătorie îndelungată pe mare. Erau doar câțiva pași până la locul în care zăcea sclavul, dar până să ajung la el, mi-am simțit mintea perfect limpede, ceea ce constituie principala resursă a chirurgului. Nu am acordat nicio atenție discuțiilor aprinse care se desfășurau în spatele meu și nici prezenței celorlalți privitori.

Sclavul trăia; pieptul i se ridica și cobora cu gâfâieli mici, chinuite. Cârligul îi perforase stomacul, trecuse prin partea inferioară a cutiei toracice și ieșise prin spinare la nivelul rinichilor. Pielea avea o nuanță cenușiu-albăstruie, iar buzele i se decoloraseră, căpătând culoarea argilei.

— Ușor, i-am șoptit, deși sclavul, în afară de șuieratul slab al respirației, nu a scos niciun sunet. Avea pupilele dilatate, copleșite de întuneric, ochii îi reflectau neputința de a înțelege.

Nu îi curgea sânge pe gură, așadar, plămânii nu fuseseră străpunși. Respirația era superficială, dar ritmică, deci diafragma nu fusese găurită. Mi-am plimbat cu blândețe degetele peste corpul lui, iar mintea mea a încercat să reconstituie leziunile interioare. Din ambele răni curgea sânge, un firicel întunecat peste mușchii încordați ai spatelui și ai stomacului, lucind roșu ca niște rubine pe un oțel lustruit. Nu țâșnea; se vedea că oamenii care îl atârnaseră în cârlig nu reușiseră să perforeze aorta și artera renală.

În spatele meu izbucnise o ceartă aprigă; o parte mică, detașată, a minții mele a înțeles că însoțitorii lui Byrnes erau supraveghetorii de pe două plantații învecinate, admonestați acum energic de Farquard Campbell.

— … o încălcare revoltătoare a legii! Pentru asta, veți răspunde în fața judecătorului, domnilor, fiți convinși că așa se va întâmpla!

— Ce contează? a venit răspunsul sonor și plictisit al unuia dintre ei. E vărsare de sânge și mutilare! Byrnes are drepturi!

— Drepturi pe care nu voi le decideți!

Cu glas mârâit și gros, MacNeill a intervenit în discuție.

— Niște jigodii, asta sunteți, cu nimic mai de ispravă decât…

— De unde-ai apărut, moșule, ca să-ți bagi nasul tău lung de scoțian unde nu-ți fierbe oala?

— Englezoaico, ai nevoie de ceva?

Nu-l auzisem pe Jamie apropiindu-se de mine. Se lăsase pe vine ca și mine, lângă trusa mea deschisă. Încă ținea un pistol încărcat într-o mână, atent mai ales la grupul din spatele meu.

— Nu știu, am zis.

Am auzit cearta continuând în fundal, dar cuvintele se topiseră pierzându-și înțelesul. Singura realitate exista sub degetele mele.

În ciuda vătămării oribile, am înțeles treptat că omul pe care îl atingeam nu era rănit mortal. Din câte am simțit și am pipăit, am tras concluzia că îndoitura cârligului urcase prin ficat. Totodată, probabil că rinichiul drept era afectat, jejunul și bășica udului puteau fi atinse, dar niciuna dintre acele perforații nu avea să îl ucidă imediat.

Dacă avea să moară repede, șocul era cea mai sigură posibilitate. Însă am văzut pulsul perceptibil în abdomenul invadat de sudoare, puțin deasupra oțelului care îl străpunsese. Era rapid, dar constant ca o bătaie de tobă; i-am perceput ecoul în buricele degetelor când mi-am lipit palma de el. Pierduse sânge – mirosul lui era puternic, acoperind mirosurile de sudoare și de spaimă –, dar nu atât de mult încât să îl condamne la moarte. Mi-a venit un gând neliniștitor – aș putea să-l țin în viață pe acest om. Sau poate că nu; mi-au venit în minte toate lucrurile care puteau merge prost – hemoragia, când i-aș fi scos cârligul, fiind cea mai probabilă. Sângerări interne, șoc întârziat, intestin perforat, peritonită și altele.

La Prestonpans, văzusem un bărbat străpuns de o sabie, având o localizare a rănii foarte asemănătoare. Nu beneficiase de tratament, ci doar de un bandaj în jurul corpului – și totuși își revenise.

— Nelegiuire! tocmai spunea Campbell, ridicând glasul peste hărmălaia iscată de ceartă. Nu se poate tolera așa ceva, indiferent care ar fi fost provocarea. Vă voi reține pe toți, fiți siguri de asta!

Nimeni nu acorda vreo atenție adevăratului subiect al discuției. Trecuseră doar câteva secunde, iar eu aveam doar alte câteva secunde pentru a acționa. Am pus o mână pe brațul lui Jamie, pentru a-i atrage atenția.

— Dacă îl salvez, îl vor lăsa în viață? l-am întrebat în șoaptă.

Cântărind posibilitățile, el și-a plimbat privirea de la un bărbat la altul.

— Nu, a spus el încet.

Ochii lui întunecați, semn că înțelegea situația, i-au întâlnit pe ai mei. Și-a îndreptat umerii și apoi și-a așezat pistolul pe coapsă. Nu-l puteam ajuta să aleagă și nici el nu mă putea ajuta să aleg, însă, indiferent de alegerea pe care aș fi făcut-o, avea să mă apere.

— Dă-mi al treilea flacon din stânga, rândul de sus, i-am zis, făcând un semn din cap spre capacul cutiei din lemn, în care se aflau trei șiruri de flacoane, cu capacele bine închise, în care erau diverse medicamente.

Aveam două sticle cu alcool pur și una cu brandy. Am turnat în cea cu brandy o doză sănătoasă din rădăcina maronie pisată și am scuturat-o energic, după care m-am târât spre capul negrului și i-am apăsat-o pe buze.

Avea ochii împăienjeniți. M-am străduit să privesc în adâncul lor, să-l fac să mă vadă. De ce? m-am întrebat, în timp ce m-am apropiat mai mult și i-am rostit numele. Nu-l puteam întreba dacă aceea era hotărârea lui – o luasem eu pentru el. Și după ce o făcusem, nu îi puteam cere nici aprobarea, nici iertarea.

A înghițit. O dată. De două ori. Mușchii din apropierea gurii au zvâcnit; picături de brandy i s-au scurs pe piele. A urmat încă o înghițitură convulsivă, apoi gâtul i s-a relaxat și a lăsat capul pe brațul meu.

Sprijinindu-i capul și ținându-mi degetele sub urechea lui pentru a-i simți pulsul, am rămas cu ochii închiși. Pulsul lui a

avut un salt, a sărit o bătaie de inimă și s-a reluat constant. Un tremur i-a scuturat corpul, iar pielea pătată i s-a înfiorat de parcă peste ea ar fi trecut o mie de furnici.

Descrierea din manual mi-a defilat prin minte.

Insensibilitate. *Gâdilături*. *O senzație ciudată*, *ca și cum pe piele s-ar târî niște insecte*. *Greață*, *dureri epigastrice*. *Respirație chinuită*, *piele rece și lipicioasă*, *paloare*. *Puls slab și neregulat*, *totuși mintea rămâne limpede*.

Niciunul dintre simptomele vizibile nu putea fi deosebit de cele pe care omul le avea deja. Durere epigastrică, într-adevăr.

O granulă de un miligram ar fi ucis o vrabie în câteva secunde. Una de șase miligrame ar fi omorât un iepure în câteva secunde. S-a afirmat că aconita a fost otrava pe care Medeea a turnat-o în cupa lui Tezeu.

M-am străduit să nu aud și să nu simt nimic, să nu percep nimic altceva decât bătăile sângelui pe care le simțeam cu vârfurile degetelor. M-am străduit din răsputeri să alung din mintea mea vocile din jur, murmurul, praful și duhoarea sângelui, pentru a uita unde mă aflam și ceea ce făceam.

Totuși, *mintea rămâne limpede*.

Oh, Doamne! am gândit eu. Asta se întâmpla în acele momente.

12. Întoarcerea lui John Quincy Myers

Deși profund zguduită de evenimentele de la gater, Jocasta a spus că nu renunță la ideea petrecerii pe care o plănuise.

— Ne va alunga tristețea, a zis ea hotărâtă.

S-a întors spre mine și a întins o mână spre țesătura din muselină a mânecii mele.

— O s-o chem pe Phaedre să înceapă o rochie pentru tine, a spus ea. Fata e bună cusătoreasă.

Eu socoteam că ar fi fost nevoie de mai mult decât de o rochie nouă și o petrecere pentru a alunga tristețea, dar am surprins privirea de avertizare a lui Jamie și am închis gura, pentru a nu scăpa vreo vorbă nepotrivită.

În situația dată, având în vedere lipsa de timp și de materiale corespunzătoare, Jocasta a decis să refacă pentru mine una dintre rochiile ei.

— Cum arată, Phaedre? a întrebat Jocasta, încruntându-se spre mine, ca și cum ar fi putut să-și recapete vederea prin voință. O să meargă?

— Da, a răspuns servitoarea, care ținea câteva bolduri între buze.

A înfipt trei cu rapiditate, m-a măsurat, a aranjat un pliu în talie și a mai înfipt două.

— Va ieși bine, a spus Phaedre mai clar, pentru că scăpase de boldurile din gură. E mai scundă decât dumneavoastră, doamnă Jo. Dar cu sâni mai plini, a adăugat cu glas scăzut și mi-a zâmbit.

— Da, știu asta. Jocasta i s-a adresat mai aspru, pentru că surprinsese șoapta. Desfaci corsajul; se poate completa cu dantelă de Valenciennes pe un fond de mătase verde – iei o bucată din halatul acela vechi al soțului meu; va fi o culoare potrivită și se va asorta cu asta. A atins stofa mânecii, care avea dungi verzi sclipitoare. Completezi și tăietura cu mătase verde, așa o să scoată sânii în evidență.

A indicat cu degete lungi și palide linia modificării ce trebuia făcută, trecând peste partea de sus a sânilor cu un aer aproape absent. Atingerea lor a fost răcoroasă, impersonală și aproape imaterială, dar am fost cât pe ce să tresar și să mă retrag.

— Aveți o memorie ieșită din comun în privința culorilor, am spus eu, surprinsă și puțin speriată.

— Țin minte foarte bine rochia asta, a spus ea. A atins ușor mâneca bufantă. Un gentleman mi-a zis odată că îi aminteam de Persefona, o încarnare a primăverii.

A schițat un zâmbet, care s-a șters când a ridicat capul spre mine.

— Ce culoare are părul tău, draga mea? Nu mi-a trecut prin minte să te întreb. Pari a fi puțin blondă, dar nu știu dacă e chiar așa. Te rog, să nu-mi spui că e negru și decolorat!

A zâmbit, dar gluma a sunat oarecum ca o poruncă.

— E mai mult sau mai puțin castaniu, am spus, atingându-mi părul fără să vreau. Puțin decolorat; unele șuvițe sunt mai deschise la culoare.

S-a încruntat, părând să analizeze dacă părul castaniu se asorta cu rochia. Nereușind să găsească un răspuns, s-a întors spre servitoare.

— Phaedre, cum arată?

Femeia a făcut un pas înapoi și m-a privit printre gene. Mi-am dat seama că – la fel ca alte servitoare ale casei – sigur obișnuia să îi ofere stăpânei descrieri amănunțite. Ochii ei negri m-au măsurat iute, oprindu-se la fața mea câteva clipe pentru a o cerceta. Înainte de a răspunde a luat două bolduri dintre buze.

— Foarte bine, doamnă Jo, a spus Phaedre și a dat încet din cap. Bine, a repetat ea. Are pielea albă, albă ca laptele smântânit; îi stă foarte bine cu verdele ăsta strălucitor.

— Mm. Dar juponul e de culoarea fildeșului; dacă e prea albă, n-o să arate palidă?

Îmi displăcea să se discute despre mine de parcă aș fi fost un obiect de artă – și probabil prezentând defecte, dar m-am abținut să obiectez.

Hotărâtă, Phaedre a clătinat din cap.

— Nicidecum, doamnă. Nu e palidă. Oasele fac umbre. Și ochi căprui, dar nu de culoarea noroiului. Mai țineți minte cartea aceea pe care ați primit-o, cea cu desene ale unor animale stranii?

— Dacă te referi la *Relatarea unei explorări a subcontinentului indian*, a spus Jocasta, da, îmi aduc aminte. Ulysses mi-a citit-o nu mai departe de luna trecută. Vrei să spui că doamna Fraser îți amintește de una dintre ilustrații?

Amuzată, Jocasta a râs. Phaedre nu-și dezlipise ochii de mine.

— Hm, arată ca o pisică mare, a răspuns ea încet, continuând să mă privească. Ca tigrul acela care se uita dintre frunze.

Pe fața Jocastei a apărut o expresie de uimire.

— Am înțeles, a spus ea și a râs.

Dar după aceea nu m-a mai atins.

•

Stăteam în sala de la parter și îmi aranjam rochia din mătase cu dungi verzi peste sâni. Reputația de cusătoreasă a lui Phaedre era întemeiată; rochia îmi venea ca turnată, iar benzile îndrăznețe de satin de culoarea smaraldului luceau pe fondul nuanțelor mai deschise de crem și de verde-frunză.

Mândră de părul ei des, Jocasta nu purta perucă, astfel că, din fericire, nu mi-a sugerat să îmi aleg una. Phaedre a încercat să-

mi pudreze părul cu făină de orez, tentativă la care m-am opus. Ascunzându-și cu stângăcie părerea despre lipsa mea de instinct în privința modei, servitoarea a ales să îmi lege buclele bogate cu o panglică albă din mătase, prinzându-le la ceafă.

Nu știam de ce mă opuneam nenumăratelor zorzoane cu care încercase să mă împodobească; probabil era vorba doar despre opoziția mea față de toată agitația. Ori poate era o obiecție mai subtilă față de faptul că devenisem un obiect care trebuia împopoțonat și expus, potrivit scopurilor Jocastei. În orice caz, refuzasem. Nu purtam nicio podoabă în afara inelului de căsătorie, o pereche de cercei cu perle și o bentiță de catifea verde la baza gâtului.

Impecabil în livreaua lui, Ulysses a coborât treptele. M-am mișcat, iar el a întors capul, atenția fiindu-i atrasă de legănarea fustelor mele.

A făcut ochii mari, trădând o sinceră apreciere când m-a văzut, iar eu am coborât privirea, zâmbind vag, așa cum procedează cineva când este admirat. Apoi l-am auzit scoțând un icnet și, ridicând capul brusc, am observat că avea ochii la fel de larg deschiși, dar de astă dată de teamă; a strâns balustrada atât de tare, încât încheieturile degetelor au trosnit.

— Vă rog să mă iertați, doamnă, a spus el cu glas gâtuit, a coborât repede scara și a trecut pe lângă mine, făcând ușa coridorului ce ducea la bucătărie să se legene în urma lui.

— Ce Dumnezeu...? am zis cu voce tare, apoi mi-am adus aminte unde și când mă aflam.

Într-o casă în care fusese singur cu o stăpână oarbă și fără stăpân devenise neglijent. Preț de o clipă uitase cea mai importantă și mai simplă măsură de protecție, singura pe care o avea un sclav la dispoziție: o față inexpresivă, impenetrabilă, care ascunde orice gând.

Nici nu era de mirare că se îngrozise când își dăduse seama ce făcuse. Dacă altă femeie în locul meu ar fi surprins acea privire directă... mâinile mi-au transpirat și mi-am înghițit nodul din gât, când mi-am amintit mirosul de sânge și terebentină înțepându-mi gâtlejul.

Însă fusesem eu și nimeni nu văzuse acea scenă. Chiar dacă se speriase, majordomul era în siguranță. Mă voi purta ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic – și nici nu se întâmplase –, iar lucrurile vor rămâne... așa cum erau. Sunetul de pași de pe

palierul de deasupra mi-a întrerupt șirul gândurilor. Am aruncat o privire în sus și am scăpat un sunet, pentru că orice altceva mi-a zburat din minte.

Un scoțian din Highlands în costumație completă e o imagine impresionantă – orice scoțian din Highlands, oricât de bătrân, neînzestrat de natură sau smochinit ca înfățișare. Dar un scoțian din Highlands în floarea vârstei, înalt și drept, favorizat de natură, îți taie răsuflarea.

Jamie nu mai îmbrăcase kilt de la Culloden, dar corpul lui nu uitase cum trebuia purtat.

— Oh! am exclamat eu.

M-a văzut, și dinții albi i-au sclipit când a făcut o reverență. Abia atunci i-am observat pantofii cu catarame strălucitoare. S-a îndreptat de spate și s-a răsucit pe călcâie, făcând kiltul să se înfoaie, apoi a coborât încet, cu ochii ațintiți asupra chipului meu.

Pentru o clipă l-am văzut așa cum arătase în dimineața când mă căsătorisem cu el. Modelul tartanului era aproape la fel ca atunci; carouri negre pe fond stacojiu, stofa prinsă pe umăr cu o broșă din argint, coborând până la pulpele în ciorapi fără nicio cută.

Cămașa și haina erau mai fine; pumnalul de la centură avea benzi aurii pe mâner. *Duine uasal*, așa arăta, un om de vază.

Însă chipul lui îndrăzneț era la fel, ceva mai vârstnic, dar și mai înțelept, cum la fel erau și înclinarea capului cu păr strălucitor și expresia gurii late, ferme, ochii limpezi ca de motan care mă priveau. Aveam în față un bărbat care își cunoscuse întotdeauna valoarea.

— Sluga dumneavoastră, doamnă! a spus el.

Apoi, cât a coborât ultimele trepte, a afișat un zâmbet până la urechi.

— Arăți minunat! am spus, abia reușind să-mi înghit nodul din gât.

— Nu e deloc rău, m-a aprobat, fără nicio urmă de falsă modestie. Și-a aranjat cu grijă o cută de pe un umăr. Sigur, ăsta-i avantajul tartanului – niciodată nu ai necazuri cu măsura.

— E al lui Hector Cameron?

M-am simțit ridicol pentru că nu îndrăzneam să îl ating acum, când era îmbrăcat atât de frumos. În schimb, am atins mânerul

pumnalului; avea capătul din aur modelat într-o formă aproximativă de pasăre în zbor.

Jamie a inspirat adânc.

— Acum e al meu. Mi l-a adus Ulysses… cu complimente din partea mătușii.

Am detectat ceva ciudat în vocea lui, de aceea am ridicat privirea spre el. În ciuda plăcerii deosebite de a purta din nou kilt, ceva îl frământa. I-am atins mâna.

— Ce s-a întâmplat?

Mi-a zâmbit pe jumătate, însă sprâncenele îi erau aproape unite, semn de îngrijorare.

— N-aș zice că e vorba chiar de ceva rău. Doar că…

Zvonul de pași de pe scară l-a întrerupt. M-a tras într-o parte, ca să nu stăm în calea unei sclave grăbite care căra un maldăr de fețe de masă. În febra pregătirilor, casa vuia de activitate, se auzea scârțâit de roți pe aleea presărată cu pietriș din spatele casei, iar mirosurile savuroase pluteau prin aer, în timp ce platourile cu mâncare erau aduse în goană dinspre bucătărie.

— Nu putem discuta aici, a murmurat el. Englezoaico, vrei să fii atentă în timpul cinei? Dacă-ți fac semnul ăsta – și s-a tras de lobul urechii poți stârni o diversiune imediat? Nu contează ce faci – răstorni paharul cu vin, leșini, îți înțepi un comesean cu furculița…

Mi-a zâmbit și asta m-a încurajat; indiferent ce îl preocupa, nu era vorba despre o chestiune de viață și de moarte.

— Mă descurc eu, l-am asigurat. Dar ce…?

Ușa camerei de la etaj s-a deschis și dinspre ea a răzbătut glasul Jocastei, care îi dădea ultimele porunci lui Phaedre. Auzind-o, Jamie s-a aplecat iute, m-a sărutat, apoi, într-un vârtej de tartan stacojiu și sclipiri ale cataramelor de la pantofi, s-a răsucit și a dispărut printre două sclave care aduceau tăvi cu cupe din cristal spre sufragerie. Am privit uimită după el, abia reușind să mă trag deoparte fără să fiu doborâtă de sclave.

— Tu ești acolo, scumpa mea Claire?

Cu capul întors spre mine și cu ochii îndreptați puțin peste umărul meu, Jocasta s-a oprit o clipă pe ultima treaptă. Arăta foarte ciudat.

— Eu sunt, am spus și am atins un braț ca să o înștiințez mai precis unde mă aflam.

— Am simțit mirosul de camfor al rochiei, a spus ea drept răspuns la întrebarea mea neformulată, vârându-și mâna pe sub îndoitura cotului meu. Mi s-a părut că aud vocea lui Jamie; e prin apropiere?

— Nu, am rostit eu adevărul, cred că a ieșit pentru a-i întâmpina pe oaspeți.

— Aha. Și-a strâns degetele în jurul brațului meu și a oftat, cumva între mulțumire și nerăbdare. Nu sunt femeia care să plângă pentru ceva ce nu poate fi reparat, dar jur că aș renunța la un ochi pentru a-l putea vedea cu celălalt pe flăcău purtând kilt în seara asta!

A scuturat din cap, respingând ideea, iar diamantele cerceilor au sclipit orbitor. Purta o rochie din mătase de culoare albastru-închis, în contrast cu părul alb și strălucitor. Țesătura era brodată cu libelule care păreau să țâșnească printre falduri în timp ce ea se mișca în lumina aruncată de sfeșnicele și de candelabrele încărcate de lumânări.

— În fine. Ulysses unde e?

— Aici, doamnă.

Revenise atât de discret, încât nu îl auzisem, apoi s-a așezat de cealaltă parte a ei.

— Atunci, să mergem, a spus ea și l-a luat de braț.

Nu mi-am dat seama dacă porunca i se adresa lui sau mie, dar i-am urmat supusă, evitând să mă ciocnesc cu doi băieți care aduceau trofeul central al petrecerii – un mistreț întreg, copt, cu capul întreg, inclusiv colții, cu ochii sclipind feroce și cu spinarea lucind de grăsime, gata pentru a fi tăiat. Mirosea divin.

Mi-am aranjat puțin părul și m-am pregătit să-i întâlnesc pe oaspeții Jocastei, simțindu-mă de parcă și eu eram prezentată pe un platou din argint, cu un măr în gură.

•

Dacă ar fi existat așa ceva pe vreme aceea, lista oaspeților ar fi sunat ca un soi de *Who's Who*, cuprinzând toți oamenii importanți din Cape Fear River. Campbell, Maxwell, Buchanan, MacNeill, MacEachern… nume din Highlands, nume din Insule. MacNeill de Barra Meadows, MacLeod de Islay… multe dintre numele plantațiilor aveau savoarea originilor celor care le dețineau, la fel ca modul lor de a vorbi; în încăperea înaltă răsuna ecoul gaelicei.

Și alți bărbați veniseră îmbrăcați în kilturi sau cu tartane peste haine și pantaloni din mătase, dar nu am văzut niciunul care să strălucească la fel ca Jamie – care stârnea curiozitatea prin absența lui. Am auzit-o pe Jocasta murmurând ceva către Ulysses; cu o bătaie din palme, acesta din urmă a chemat o slujitoare scundă și a trimis-o spre semiîntunericul grădinii, unde ardeau felinare, probabil pentru a-l căuta.

Aproape la fel de mult atrăgeau atenția puținii oaspeții care nu erau scoțieni; un quaker cu umeri largi și cu zâmbet blând, care purta pitorescul nume de Hermon Husband[32], un domn înalt și ciolănos pe nume Hunter și – spre uimirea mea – Phillip Wylie, îmbrăcat impecabil, cu perucă și pudrat.

— Așadar, ne întâlnim din nou, doamnă Fraser, a remarcat el, reținându-mi mâna mai mult decât se cuvenea din punct de vedere social. Mărturisesc că sunt copleșit de încântarea de a vă revedea!

— Ce faceți aici? am întrebat eu, destul de nepoliticoasă.

El a surâs cu insolență.

— Am fost adus de gazda mea, nobilul și puternicul domn MacNeill de Barra Meadows, de la care tocmai am cumpărat o pereche de cai cenușii. Și, fiindcă am adus vorba de asta, nici caii sălbatici nu ar fi fost îndeajuns pentru a mă împiedica să vin aici în această seară, mai ales după ce am aflat că petrecerea este dată în onoarea dumneavoastră.

Ochii lui m-au măsurat încet, cu aerul detașat al cunoscătorului care evaluează o operă de artă rară.

— Doamnă, îmi permiteți să remarc nuanța foarte atrăgătoare de verde?

— Bănuiesc că nu vă pot împiedica.

— Fără a mai vorbi de efectul luminii lumânărilor pe pielea dumneavoastră. „Gâtul tău e stâlp de fildeș”, a citat el, plimbându-și insinuant degetul mare peste palma mea, „ochii tăi parcă sunt iezerele din Heșbon”[33].

— „Nasul tău este ca turnul din Liban, ce privește spre Damasc”,[34] am continuat eu privind direct spre nasul lui aristocratic, lung.

---

[32] *Husband* – „soț” (în lb. engl.) (n.tr.).

[33] Biblia, Cântarea Cântărilor, 7:5 (n.tr.).

[34] Ibid.

El a izbucnit în râs, dar nu a dat drumul mâinii mele. M-am uitat pe furiș la Jocasta, care stătea la vreun metru depărtare; părea absorbită de discuția cu un oaspete abia sosit, dar experiența mă învățase cât de ascuțit îi era auzul.

— Câți ani aveți? l-am întrebat, privindu-l printre gene și străduindu-mă să îmi retrag mâna fără să las impresia că mi-o smulgeam din strânsoarea lui.

— Douăzeci și cinci, doamnă, mi-a răspuns el, destul de surprins. S-a bătut cu un deget al mâinii libere peste un benghi de forma unei stele, aflat lângă gură. Arăt indecent de palid?

— Nu. Doream doar să fiu sigură că v-aș spune adevărul dacă v-aș informa că sunt destul de vârstnică pentru a vă fi mamă!

Informația nu a părut să îl deranjeze câtuși de puțin. În schimb, mi-a ridicat mâna și și-a apăsat înfocat buzele de ea.

— Sunt încântat! a spus el pe nerăsuflate. Vă pot spune *maman*?

Ulysses se afla în spatele Jocastei, privindu-i cu ochii negri și atenți pe oaspeții care urcau pe aleea iluminată dinspre râu – se apropia din când în când de stăpâna sa pentru a-i șopti ceva la ureche. Mi-am retras mâna din strânsoarea lui Wylie cu forța și am folosit-o pentru a-l bate pe umăr pe majordom.

— Ulysses, am spus eu, zâmbindu-i fermecător lui Wylie, vrei să fii atât de amabil și să te îngrijești ca domnul Wylie să stea alături de mine la cină?

— Bineînțeles, doamnă, mă voi ocupa de asta, m-a asigurat Ulysses, după care s-a întors să-și continue munca de supraveghere.

Domnul Wylie a făcut o plecăciune extravagantă, prefăcându-se că îmi va fi îndatorat pe vecie, și s-a lăsat condus în casă de un lacheu. Cu un aer încântat, am fluturat o mână spre el, gândindu-mă în același timp cât de mult îmi va plăcea să îi înfig o furculiță în mână la momentul potrivit.

•

Nu mi-am dat seama dacă fusese vorba de noroc ori de o planificare bine gândită dinainte, dar m-am trezit între domnul Wylie și quaker, domnul Husband, avându-l în față pe domnul Hunter – celălalt bărbat care nu vorbea gaelică. În acest fel, am alcătuit o mică insulă de englezi în acel ocean de scoțieni agitați.

Jamie apăruse în ultimul moment, iar acum stătea în capul mesei, având-o pe Jocasta în dreapta lui. Pentru a nu știu câta oară, m-am întrebat ce se petrecea. Îl urmăream mereu din ochii, având o furculiță curată pregătită pentru acțiune, dar ajunseserăm la cel de-al treilea fel de mâncare fără să fiu nevoită să o folosesc.

— Mă surprinde să văd un gentleman cu convingerile dumneavoastră participând la o astfel de petrecere, domnule Husband. Nu vă simțiți ofensat de o asemenea frivolitate?

Întrucât nu reușise să îmi atragă atenția în timpul primelor două feluri de mâncare, Wylie găsise soluția de a se apleca spre mine, prilej cu care coapsa lui a atins-o pe a mea.

Hermon Husband mi-a zâmbit.

— Până și quakerii trebuie să mănânce, prietene Wylie. Și am avut onoarea de a mă bucura de ospitalitatea doamnei Cameron în multe rânduri; nu puteam refuza invitația doar pentru că doamna a poftit și alte persoane.

Apoi și-a îndreptat atenția din nou spre mine, reluând conversația pe care o întrerupseserăm.

— Ați întrebat despre reglementatori, doamnă Fraser? A făcut un semn din cap spre partea opusă a mesei. V-aș recomanda să îi adresați această întrebare domnului Hunter, pentru că, dacă se poate spune că reglementatorii se bucură de beneficiile conducerii, acest domn este cel mai în măsură să vă răspundă.

Domnul Hunter a primit complimentul făcând o plecăciune. Un bărbat înalt, cu față prelungă, era îmbrăcat mai simplu decât cei mai mulți dintre invitați, deși nu era quaker. El și domnul Husband călătoreau împreună, ambii întorcându-se de la Wilmington la reședințele lor din interiorul continentului. Având încă în minte oferta guvernatorului Tryon, am vrut să aflu tot ce se putea despre felul în care stăteau lucrurile în acea zonă.

— Am alcătuit doar o adunare destul de largă, a zis el cu modestie, lăsându-și paharul pe masă. Ca să spun adevărul, nu aș îndrăzni să pretind vreun titlu; deocamdată, mă consider destul de norocos că am o proprietate așezată astfel încât să poată fi un loc potrivit pentru întruniri.

— Am auzit că reglementatorii sunt oameni de rând, a zis Wylie și și-a șters buzele cu grijă ca să nu își desprindă benghiul de pe față. Nelegiuiți și dornici să se arate violenți față de reprezentanții legali ai Coroanei.

— Nicidecum, l-a contrazis domnul Husband, pe un ton calm.

Am rămas surprinsă să aud afirmația lui privind asocierea cu reglementatorii; probabil că acea mișcare nu era chiar atât de violentă și de nelegiuită pe cât sugera Wylie.

— Noi dorim doar dreptate și așa ceva nu se poate obține prin mijloace violente, pentru că, atunci când se recurge la violență, justiția trebuie să își caute locul în altă parte.

Wylie a râs, scoțând un sunet surprinzător de profund și de masculin, având în vedere purtarea lui afectată.

— Justiția chiar că ar trebui să își caute locul în altă parte! Exact impresia asta mi-a lăsat-o judecătorul Dodgson când am discutat cu el săptămâna trecută. Ori poate că s-a înșelat, sir, când i-a identificat pe ticăloșii care i-au atacat casa, l-au doborât și l-au târât de picioare până în stradă?

I-a zâmbit cu amabilitate lui Hunter care, deși era foarte bronzat, s-a îmbujorat. Degetele i s-au strâns pe paharul de vin. M-am uitat plină de speranță spre Jamie. Nici pomeneală de semnal.

— Domnul judecător Dodgson, a rostit răspicat Hunter, este un cămătar și un hoț care face de râs profesiunea de magistrat și…

De ceva vreme se tot auzeau zgomote afară, dar le pusesem pe seama unei neînțelegeri între cei de la bucătărie, care era separată de casa mare printr-un coridor. Însă zgomotele deveniseră mai puternice și am deslușit o voce cunoscută, care m-a făcut să nu mai iau în seamă invectivele domnului Hunter.

— Duncan!

M-am ridicat pe jumătate de pe scaun, iar cei din preajma mea au întors capetele întrebător.

Dinspre terasă a răzbătut brusc zgomotul unei altercații, glasuri răstite și prin ușa-fereastră deschisă am văzut îmbrânceli.

Discuțiile din sufragerie s-au stins și toți mesenii s-au uitat să afle ce se întâmpla. L-am văzut pe Jamie împingându-și scaunul în spate, însă, până să se ridice el, în prag a apărut cineva.

Era John Quincy Myers, munteanul, care a umplut cadrul ușii de sus până jos și dintr-o latură în alta, arătând magnific în același costum pe care îl purta când ne-am cunoscut. S-a rezemat greoi de tocul ușii și a măsurat lumea din sufragerie cu

ochi injectați. Avea fața roșie, respira hârâit și într-o mână ținea o sticlă.

Ochii lui m-au găsit și fața i s-a schimonosit într-o grimasă înspăimântătoare de mulțumire.

— Aici erați, a spus el cu voce groasă și satisfăcută. Așa, deci. Duncan n-a vrut. I-am zis că doamna Claire a spus că tre’ să fiu beat înainte să mă taie. Și uite, sunt beat. Beat ca..., a tăcut o clipă, s-a legănat primejdios și a ridicat sticla în aer. Ca un porc! a încheiat el cu un aer triumfător.

A făcut un pas în încăpere, a căzut pe burtă și a rămas lat.

Duncan a părut în ușă, arătând extrem de răvășit. Cămașa îi era ruptă, haina îi atârna pe un umăr și sub un ochi avea o umflătură care amenința să se învinețească.

— Am încercat să-l opresc, *Mac Dubh*.

M-am ridicat de pe scaun și am ajuns la Myers în același timp cu Jamie, urmați de un val de oaspeți curioși. Cu sprâncenele ridicate, Jamie mi-a aruncat o privire.

— Ei bine, tu i-ai spus că trebuie să fie ca leșinat, a remarcat el, apoi s-a aplecat deasupra munteanului și i-a ridicat o pleoapă, dând la iveală albul ochiului. Ca să zic așa, a făcut o treabă pe cinste.

— Da, dar n-am vrut să spun beat mort!

M-am lăsat pe vine alături de silueta nemișcată și mi-am lipit două degete de artera carotidă pentru a-i simți pulsul. Era bun și puternic. Cu toate astea...

— Alcoolul nu e bun ca anestezic, am spus eu, clătinând din cap. E curată otravă. Produce relaxarea sistemului nervos central. Dacă se adaugă șocul operației la intoxicarea cu alcool, se poate ajunge cu ușurință la deces.

— N-ar fi mare pierdere, a spus unul dintre oaspeți, dar acea părere caustică a fost acoperită de sâsâieli pline de reproș.

— E păcat să risipești atâta brandy, a spus altcineva, ceea ce a stârnit râsul tuturor.

Era Phillip Wylie; i-am văzut fața pudrată apărând peste umărul lui Jamie; zâmbea răutăcios.

— Am auzit multe despre priceperea dumneavoastră, doamnă Fraser. Acum aveți șansa de a o dovedi – în fața martorilor!

A făcut un semn grațios spre oamenii strânși în jurul nostru.

— Mai bine ați șterge-o de-aici, i-am spus supărată.

— Vai, auziți-o! a murmurat cineva din spatele meu cu o admirație neascunsă.

Luat prin surprindere, Wylie a clipit, apoi a zâmbit mai generos decât înainte.

— Dorința dumneavoastră e poruncă pentru mine, doamnă, a spus el încet, a făcut o plecăciune și s-a retras în mulțime.

Chinuită de îndoieli, m-am ridicat. Poate reușeam. Era o operație simplă din punct de vedere tehnic și nu avea să-mi răpească mai mult de câteva minute – asta, dacă nu mă confruntam cu vreo complicație. Trebuia făcută o mică incizie, dar presupunea pătrunderea în peritoneu, ceea ce crea riscul de infecție.

Totuși, era puțin probabil să găsesc niște condiții mai bune decât acolo – suficient alcool pentru dezinfectat și o sumedenie de asistenți gata să mă ajute. Alte mijloace anestezice nu aveam la îndemână și în niciun caz nu puteam opera un pacient conștient. Și, în primul rând, Myers îmi ceruse să o fac.

Doream un sfat și m-am uitat la Jamie. Era acolo, alături de mine și mi-a citit întrebarea din ochi. Ei bine, voise o diversiune, la naiba!

— Fă-o, englezoaico! m-a îndemnat Jamie și a privit spre silueta încremenită. S-ar putea să nu mai aibă niciodată curajul sau banii necesari ca să se îmbete în halul ăsta.

M-am aplecat și i-am verificat pulsul încă o dată – era puternic și constant ca al unui cal de povară.

Între fețele curioase ale oamenilor, peste umărul lui MacNeill a apărut și cea impunătoare a Jocastei.

— Duceți-l în salon! a spus ea scurt.

S-a retras, astfel că hotărârea fusese luată.

Mai făcusem operații în condiții ciudate, m-am gândit eu, în timp ce mă spălam pe mâini cu oțet adus de la bucătărie, dar niciuna nu se compara cu asta.

Ușurat de îmbrăcămintea din partea de jos a corpului, Myers a fost întins frumușel pe masa din mahon, arătând moale, parcă fără oase, ca un fazan preparat la cuptor și aproape la fel de ornamental. În lipsa unui platou, stătea pe o pătură, o piesă centrală bătătoare la ochi, cu bluza lui din piele de căprioară și cu colierul din gheare de urs, înconjurat de sticle, cârpe și bandaje.

Nu am avut timp să mă schimb; de aceea, de la afumătoare mi s-a adus un șorț de măcelar pe care mi l-am pus peste rochie, iar Phaedre mi-a prins cu bolduri mânecile lungi și cu multe cute pentru a avea antebrațele libere.

Au fost aprinse lumânări suplimentare pentru mai multă lumină; lumânările din sfeșnicul de pe un bufet și candelabrul ardeau cu un consum extravagant de ceară parfumată de albine. Dar nici pe departe la fel de mirositoare ca Myers. Fără să ezit, am luat carafa de pe bufet și am turnat brandy cam de câțiva șilingi peste vintrele acoperite de păr negru și cârlionțat.

— Cam scump mod de a ucide păduchii, a remarcat cu glas critic cineva care stătea în spatele meu, după ce a observat exodul grăbit al micilor forme de viață produs de acea inundație.

— Da, dar vor muri fericiți, a spus cineva a cărui voce am recunoscut-o imediat ca aparținându-i lui Ian. Mătușă, ți-am adus cutia!

A așezat cutia cu instrumente chirurgicale lângă cotul meu și mi-a deschis-o.

Am înșfăcat prețioasa sticlă cu alcool distilat și un bisturiu cu lama dreaptă. Ținând lama deasupra unui vas, am turnat alcool peste ea, căutând în acest timp prin mulțime niște asistenți potriviți. Nu duceam lipsă de voluntari; spectatorii clocoteau de râsete înfundate și făceau comentarii cu glas reținut, uitând cu totul de cină în febra așteptării.

De la bucătărie au fost chemați doi căruțași solizi ca să îl țină pe pacient de picioare, Andrew MacNeill și Farquard Campbell s-au oferit să îl țină de brațe, iar Ian cel Tânăr s-a așezat alături de mine cu o lumânare mare care să îmi asigure suficientă lumină. Jamie și-a ocupat poziția de anestezist-șef la capul lui Myers, ținând un pahar cu whisky aproape de gura căscată a pacientului care sforăia.

Am verificat dacă toate instrumentele și acele de sutură erau pregătite, am inspirat adânc și le-am făcut semn ajutoarelor mele.

— Să începem!

Rușinat de atenția ce i se acorda, penisul lui Myers se retrăsese, apărând sfios dintre firele de păr. Între picioarele lungi ale pacientului ridicate și desfăcute, Ulysses a tras delicat scrotul într-o parte, iar hernia a apărut cu claritate, o umflătură

netedă de mărimea unui ou de găină, curbura ei având o culoare violacee în locul în care apăsa pielea inghinală întinsă.

— Iisuse! a spus unul dintre căruțași, căscând ochii de mirare. E adevărat, are trei boașe!

Remarca a fost urmată de chicoteli și de murmure, dar eu eram prea concentrată pentru a corecta acea părere greșită. Am curățat bine perineul cu alcool pur, am înmuiat bisturiul în lichid, am trecut lama prin flacăra unei lumânări pentru a o steriliza și am făcut rapid o incizie.

Nu lungă și nici adâncă. Suficient pentru a desface pielea și a vedea intestinul cenușiu-rozaliu împingând prin deschizătura făcută în stratul de mușchi. A apărut și sânge, o linie subțire, întunecată, care s-a scurs, pătând pătura.

Am extins incizia, mi-am clătit bine degetele în vas, apoi am pus două degete pe bucla intestinului și am împins-o delicat în sus. Myers a avut brusc o convulsie, gata-gata să mă doboare și, la fel de brusc, s-a liniștit. S-a încordat din nou, săltându-și fesele de pe pătură, iar ajutoarele mele au fost cât pe ce să-i scape picioarele.

— Se trezește! i-am strigat lui Jamie, acoperind diferite țipete alarmate. Mai dă-i de băut, repede!

Toate îndoielile mele legate de folosirea alcoolului ca anestezic se confirmau, dar era prea târziu ca să mă răzgândesc.

Jamie l-a prins pe muntean de falcă, i-a deschis gura cu forța și a turnat alcool în ea. Myers s-a înecat și a tușit, făcând un zgomot ca un bizon care se îneacă, dar pe gâtlej i s-a scurs destul alcool – trupul lui uriaș s-a relaxat. Munteanul a mormăit întâi, apoi a rămas nemișcat și a început să sforăie lung și umed.

Reușisem să-mi mențin degetele pe loc; sângerarea era mai mare decât mi-aș fi dorit, dar zbaterile lui nu duseseră ansa herniată înăuntru. Am luat o cârpă curată îmbibată în brandy și am tamponat locul; da, vedeam marginea stratului de mușchi; deși Myers era slăbănog, sub piele se afla un strat subțire de grăsime gălbuie, separând-o de fibrele de un roșu-închis de dedesubt.

Am simțit mișcarea intestinelor în timp ce respira, căldura umedă și întunecată a corpului înconjurându-mi degetele fără mănuși în acea intimitate unilaterală care este tărâmul

chirurgului. Am închis ochii și nu m-am mai gândit la nevoia de a lucra repede și la senzația pe care mi-o creau privitorii.

Am inspirat încet, mi-am reglat ritmul după acela al sforăiturilor sonore. Dincolo de duhoarea neplăcută de brandy și de aromele ușor grețoase de mâncare, am perceput mirosurile aspre ale corpului, sudoare stătută, pielea murdară, o urmă slabă de urină și izul ca de aramă al sângelui. Pentru altcineva ar fi fost supărător, dar nu pentru mine, mai ales în acele momente.

Acest corp *exista*. Nici bun, nici rău, pur și simplu exista. Îl cunoșteam; era al meu.

Toate erau ale mele; corpul inconștient în mâinile mele, secretele lui dezvăluite mie; bărbații care îl țineau strâns, ochii lor asupra mea. Nu se întâmpla mereu, dar, când se întâmpla, senzația era de neuitat, sinteza unor minți într-un singur organism. Și pe măsură ce preluam controlul asupra acelui organism, deveneam o părticică din el și uitam de mine.

Timpul s-a oprit. Eram perfect conștientă de fiecare mișcare, de fiecare răsuflare, de micile smucituri ale suturilor cu catgut în timp ce strângeam inelul inghinal, dar mâinile nu-mi aparțineau. Vocea mea era ridicată și limpede, dând instrucțiuni care erau îndeplinite imediat, și undeva departe, un mic supraveghetor din creierul meu examina desfășurarea operației cu un interes abstract.

Apoi am terminat, și timpul a pornit din nou. Am făcut un pas în spate, întrerupând legătura, și m-am simțit ușor amețită de solitudinea neobișnuită.

— Gata, am spus, iar freamătul privitorilor s-a transformat în aplauze puternice.

Încă simțindu-mă ca beată – oare mă molipsisem de beție prin osmoză? – m-am întors pe un călcâi și am făcut o plecăciune extravagantă, cu fața spre oaspeții de la cină.

O oră mai târziu eram amețită la propriu, devenind victima unei duzini de toasturi în onoarea mea. Am reușit să evadez câteva minute, pe motiv că trebuia să verific starea pacientului, și am urcat clătinându-mă la etaj, spre camera de oaspeți unde se afla Myers.

M-am oprit un moment pe palier, ținându-mă de balustradă ca să-mi recapăt echilibrul. De jos răzbătea larma puternică a discuțiilor și a hohotelor de râs; petrecerea era în plină

desfășurare, dar se dizolvase în mici grupuri risipite în hol și în salon. Văzută de sus, imaginea semăna cu un fagure de miere, capete cu peruci și rochii parcă înaripate se ridicau și coborau pe podeaua pardosită cu dale hexagonale, vorbind aprins deasupra paharelor pline cu nectarul brandy-ului și al portoului.

Dacă Jamie dorise o diversiune, am gândit eu amețită, nu ar fi avut un prilej mai bun. Dar despre ce lucru era vorba și cât timp putea fi împiedicat? Mi-am scuturat capul ca să-mi limpezesc mintea – cu urmări aproape nule – și am intrat să-mi văd pacientul.

Din fericire, Myers dormea dus, respirând lung și rar, făcând baldachinul din pânză de bumbac al patului să vibreze. Zâmbindu-mi, sclava Betty a dat din cap.

— E bine, doamnă Claire, mi-a șoptit ea. Nu l-ați putea trezi nici măcar cu o împușcătură, așa-mi pare.

Nu era nevoie să îi verific bătăile inimii; avea capul întors într-o parte, astfel că i-am putut vedea vena groasă care cobora de-a lungul gâtului, palpitând, semn de puls lent și puternic precum o lovitură de baros. L-am atins și am simțit pielea răcoroasă și umedă. Nu prezenta febră și nici semne de șoc. Corpul lui enorm radia pace și stare de bine.

— Cum se simte?

Dacă aș fi fost mai puțin amețită, aș fi tresărit. Dar așa, doar m-am rotit pe călcâie și l-am văzut pe Jamie care stătea în spatele meu.

— E bine, am răspuns. Nu l-ai putea trezi nici dacă ai trage cu tunul. Ca și tine, am spus și m-am trezit rezemându-mă de el, cuprinzându-i talia cu brațele și ținându-mi fața îmbujorată îngropată în cutele răcoroase ale hainei. Indestructibil.

Mi-a sărutat creștetul, netezindu-mi câteva șuvițe care scăpaseră din împletitură în timpul operației.

— Te-ai descurcat bine, englezoaico, mi-a șoptit el. Foarte bine, fată frumoasă.

Mirosea a vin și a ceară de lumânare, a ierburi și a lână din Highlands. Mi-am strecurat mâinile mai jos, pipăindu-i fesele, netede și libere pe sub kilt. S-a mișcat ușor, iar coapsa lui lungă s-a apăsat o clipă de a mea.

— Englezoaico, ai nevoie de puțin aer proaspăt și trebuie să stăm de vorbă. Îl poți lăsa singur o vreme?

Am aruncat o privire spre pat și spre ocupantul lui, care sforăia.

— Da. Dacă Betty rămâne cu el ca să se asigure că nu varsă în somn ca să se înece.

Am privit-o pe sclavă, care a părut surprinsă de faptul că o întrebasem și a dat imediat din cap în semn că da.

— Ne întâlnim lângă stratul cu plante aromatice. Și ai grijă să nu cazi pe scară și să-ți frângi gâtul, bine?

Ridicându-mi bărbia, m-a sărutat scurt și adânc, lăsându-mă năucită, dar simțindu-mă deopotrivă mai trează și mai amețită decât până atunci.

13. O cercetare a conștiinței

Ceva întunecat a aterizat pe potecă în fața noastră cu un plescăit slab și m-am oprit brusc, prinzându-l de braț.

— O broască, a spus netulburat Jamie. Nu le auzi cum cântă?

„Cântat” nu era cuvântul care mi-ar fi venit în minte auzind corul de orăcăieli și grohăituri care se auzea dinspre pâlcurile de stuf din apropierea râului. Pe de altă parte, Jamie nu distingea tonalitățile, lucru pe care îl recunoștea.

A întins un picior și, cu vârful pantofului, a împuns ușor forma întunecată de pe alee.

— Oac, oac oac, a spus el. Oaaac, oaaaaaaaac!

Animalul a pornit să țopăie și a dispărut între plantele umede de pe margine.

— Știu de mult că ai talent la limbi străine, am spus eu, amuzată. Dar nu aveam idee că vorbești și limba broaștelor.

— Ei, nu o vorbesc chiar cursiv, a spus el cu modestie. Dar am un accent bun, mai ales dacă spun eu asta.

Am izbucnit în râs, iar el m-a strâns de mână și apoi i-a dat drumul. Scânteia de o clipă a glumei s-a stins fără a reuși să aprindă discuția, astfel că am continuat să mergem, împreună fizic, dar cu gândurile la mare depărtare unul de altul.

S-ar fi cuvenit să mă simt epuizată, dar adrenalina încă îmi gonea prin vene. Simțeam starea de exaltare care apare după încheierea unei operații reușite, fără a mai vorbi de mica intoxicare standard cu alcool. Efectul acestora mă făcea să fiu

cam nesigură pe picioare, la care se adăuga percepția acută și vie a tot ce exista în jurul meu.

În apropiere de doc, sub copaci, se afla o bancă frumos decorată, și Jamie m-a condus spre ea, în umbră. S-a lăsat pe banca din marmură cu un oftat adânc, amintindu-mi că nu eram singura care trecuse printr-o seară plină de evenimente.

Am privit în jur cu o atenție exagerată, apoi m-am așezat alături de el.

— Suntem singuri și nu ne vede nimeni, am zis. Vrei să-mi explici ce naiba se petrece?

— Da, mi-a răspuns și s-a îndreptat de spate. Ar fi trebuit să-ți spun mai de mult, doar că nu m-am așteptat ca ea să facă așa ceva.

Pe întuneric, a întins o mână și mi-a prins-o pe a mea.

— Nu e tocmai ceva rău, așa cum ți-am spus. Doar că în seara asta, când mi-a adus kiltul, pumnalul și broșa, Ulysses mi-a dezvăluit că Jocasta intenționează să facă un anunț la cină – să le spună tuturor că dorește să mă facă moștenitor peste… peste toate astea.

Gestul lui a cuprins casa și câmpurile din spatele nostru – și tot restul: debarcaderul, livada, grădinile, hectarele nesfârșite de pădure de pin, gaterul și atelierul de fabricat terebentină –, precum și cei patruzeci de sclavi care lucrau acolo.

Am văzut totul desfășurându-se așa cum Jocasta anticipase lucrurile, fără nicio îndoială; Jamie, stând în capul mesei, îmbrăcat cu kiltul lui Hector Cameron, purtând pumnalul și broșa acestuia – acea broșă cu jurământul de clan, lipsit de subtilități: „Unire!” – înconjurat de vechii colegi și camarazi ai lui Hector, toți dornici s-o primească printre ei pe ruda mai tânără a prietenului lor.

Dacă ea făcea acel anunț în compania unor scoțieni fideli, bine amețiți de whisky-ul de calitate al regretatului Hector, ei l-ar fi aclamat imediat drept stăpân al River Run, l-ar fi uns cu grăsime de mistreț, apoi l-ar fi încoronat cu lumânări din ceară de albine.

Un plan cu totul tipic pentru neamul MacKenzie, am gândit eu, îndrăzneț și dramatic, care nu ținea seama de dorințele persoanelor implicate.

— Iar dacă ar fi făcut-o, a mărturisit el, dând glas gândurilor mele cu o precizie neobișnuită, mi-ar fi fost greu să refuz o asemenea onoare.

— Da, adevărat.

A sărit brusc în picioare, prea neliniștit pentru a rămâne nemișcat. Fără să scoată o vorbă, a întins o mână spre mine; m-am ridicat și ne-am întors pe aleea din livadă, ocolind grădinile bine îngrijite. Felinarele aprinse pentru petrecere fuseseră scoase, iar lumânările din ele fuseseră stinse ca să fie păstrate pentru altă ocazie.

— De ce ți-a spus Ulysses asta? m-am întrebat eu cu voce tare.

— Miră-te, englezoaico, a spus el. Acum cine e stăpân la River Run?

— Cum adică? Oo!

— Chiar așa, a spus el sec. Mătușa este oarbă; cine se ocupă de socoteli, de conducerea casei? Ea poate hotărî ce lucruri se vor face, dar cine ar putea spune dacă ele sunt făcute? Cine se află tot timpul în preajma ei ca să-i spună ce se întâmplă, ale cui cuvinte răsună în urechile ei, a cui judecată o apreciază ea mai presus de a altora?

— Am înțeles, am răspuns și am lăsat privirea în pământ, căzând pe gânduri. Doar nu-ți închipui că a jonglat cu conturile sau a făcut ceva josnic de felul ăsta?

Așa speram; îmi plăcea foarte mult majordomul Jocastei și avusesem impresia că între ei exista afecțiune și respect, nu aș fi vrut să aflu că el o trăgea pe sfoară cu sânge rece.

Jamie a scuturat din cap.

— Nu a făcut-o. Am verificat registrele și conturile și totul e în ordine – într-o ordine perfectă. Sunt convins că este un om cinstit și un servitor credincios, dar e omenește să nu cedeze cu plăcere locul unui străin.

A pufnit scurt.

— Chiar dacă mătușa este oarbă, acest negru vede și înțelege foarte bine. N-a scos nicio vorbă ca să mă împiedice ori să mă convingă de ceva anume: doar mi-a spus ce vrea mătușa să facă, apoi a lăsat în seama mea să hotărăsc ce fac. Sau să nu fac.

— Crezi că știa că nu vei…

Am tăcut imediat, deoarece nu eram convinsă că el nu va accepta. Mândria, precauția ori ambele l-ar fi putut face să dejoace planul Jocastei, dar asta nu însemna că el dorea să-i respingă oferta.

Nu mi-a răspuns, iar eu am simțit un fior rece pe spinare. În ciuda aerului cald al verii, tremuram, de aceea l-am prins de braț în timp ce mergeam, căutând un sprijin în senzația pe care mi-o dădea carnea lui tare sub degetele mele.

Era spre sfârșitul lunii iulie, iar mirosul fructelor care se coceau în livadă era dulceag, plutind atât de greu în aer, încât aproape că simțeam gustul curat și plăcut al merelor. M-am gândit la ispită și la viermele care stătea ascuns sub coaja lucioasă.

Ispită nu doar pentru el, ci și pentru mine. Pentru el, șansa de a fi ceea ce natura îl crease să fie, lucru care îi fusese refuzat de soartă. Era născut și crescut pentru asta: conducerea unei mari proprietăți, îngrijirea oamenilor de pe ea, respectul oamenilor de vază, egalii lui. Lucru și mai important, refacerea clanului și a familiei. *Fac deja parte din asta*, spusese el.

Nu îl interesa bogăția în sine; știam asta. Și nici nu credeam că dorea să dețină puterea; dacă ar fi fost așa, cunoscând atât cât puteam imaginea viitorului, ar fi preferat să plece spre nord, să-și caute un loc printre întemeietorii națiunii.

Însă el fusese cândva stăpân. Îmi povestise foarte puține lucruri despre timpul petrecut în închisoare, dar un lucru pe care mi-l spusese încă era viu în memoria mea. Despre oamenii cu care împărțise aceeași soartă, el spusese: *Erau ai mei*. *Și faptul că îi aveam m-a ținut în viață*. Și mi-am adus aminte ce îi scrisese Ian despre Simon Fraser: *Grija pentru oamenii săi este singura lui legătură cu umanitatea*.

Da, Jamie avea nevoie de oameni. Oameni pe care să îi conducă, să îi ocrotească și alături de care să lupte. Dar nu să fie proprietatea lui.

Dincolo de livadă, încă tăcută, și de-a lungul aleii, mărginite de plante, mirosurile de crin și de lavandă, de anemone și de trandafiri erau atât de apăsătoare și de amețitoare, încât mersul prin aerul fierbinte și greu îmi amintea de aruncarea cu capul înainte într-un strat de petale proaspăt smulse.

River Run era o grădină a deliciilor pământești, desigur… dar eu îl numisem pe un om de culoare prieten și îmi lăsasem fiica în grija lui.

Gândindu-mă la Joe Abernathy și la Brianna, am avut strania senzație de dublă vedere dislocată, de a exista în două locuri în același timp. Le-am văzut chipurile în minte, le-am auzit vocile în urechea internă. Și totuși realitatea era reprezentată de bărbatul aflat alături de mine, cu capul aplecat, cufundat în gânduri și al cărui kilt se mișca în ritmul pașilor.

Și aceasta era ispita mea: Jamie. Nu contau paturile moi sau camerele elegante, rochiile din mătase sau respectul social. Ci Jamie.

Dacă nu accepta oferta Jocastei, trebuia să facă altceva. Iar acest „altceva” era cel mai probabil momeala primejdioasă a lui William Troy privind pământul și oamenii. Într-un fel, suna mai bine decât oferta Jocastei; ceea ce construia avea să îi aparțină, domeniul pe care dorea să i-l lase Briannei. Dacă trăia îndeajuns de mult pentru a-l construi.

Încă trăiam pe două planuri. Într-unul, puteam auzi foșnetul kiltului când se atingea de fusta mea, îi puteam simți căldura umedă a trupului, mai cald decât aerul încins. I-am simțit mirosul ca de mosc, care mă făcea să îl smulg din gânduri și să-l împing spre straturile de flori, să îi desfac centura și să-i scot tartanul, să îmi trag în jos corsetul și să îmi lipesc sânii de el, să îl posed pe jumătate dezbrăcată și cu totul excitată, între plantele verzi și umede, și să îl silesc să treacă din gândurile lui în ale mele. Însă, în planul memoriei, am simțit mirosul tiselor și al vântului dinspre ocean, iar sub degetele mele nu s-a mai aflat bărbatul cald, ci granitul rece și neted al unei pietre funerare purtând numele lui.

Nu am scos nicio vorbă. Nici el.

Făcuserăm deja un tur complet și ne întorseserăm la marginea râului, unde trepte cenușii din piatră duceau în jos și dispăreau sub luciu apei; până și acolo, în amonte, ecourile mareei se făceau simțite.

Acolo era legată o barcă; mică, potrivită pentru pescuit de unul singur sau pentru o plimbare de plăcere.

— Mergem într-o plimbare?

— Da, de ce nu?

Mi-am închipuit că și el simțea aceeași dorință – să se îndepărteze de casă și de Jocasta, să se afle la o distanță suficient de mare pentru a gândi limpede, fără pericolul de a fi întrerupt.

Am coborât ținându-mi mâna pe brațul lui pentru a-mi păstra echilibrul. Însă, înainte de a pune piciorul în barcă, el s-a întors spre mine. Trăgându-mă spre el, m-a sărutat, la început blând, m-a strâns lângă el și a rămas cu bărbia lipită de capul meu.

— Nu știu, a spus el încet, drept răspuns la întrebările mele nerostite.

Apoi a pășit în barcă și mi-a întins mâna.

•

Cât ne-am îndreptat spre mijlocul râului a rămas tăcut. Era o noapte întunecoasă, fără lună. Însă reflexia stelelor pe luciul apei ne oferea suficientă lumină pentru a vedea, după ce ochii mi s-au adaptat la licărul schimbător al apei și al umbrelor copacilor.

— Nu vrei să spui nimic? m-a întrebat el în cele din urmă, brusc.

— Nu eu fac alegerea, am răspuns, simțind în piept o strânsoare care nu avea nicio legătură cu corsetul.

— Nu?

— E mătușa ta. E vorba de viața ta. Tu trebuie să faci alegerea.

— Și tu vei fi doar o spectatoare, da?

A gemut cât a rostit acele vorbe, adâncind vâslele în timp ce ne îndreptam spre amonte.

— Nu e și viața ta? Ori nu vrei să rămâi alături de mine?

— Cum adică să nu rămân?

Am ridicat ochii, uimită.

— S-ar putea să te solicite prea mult.

Avea capul aplecat peste vâsle, astfel că nu i-am putut vedea chipul.

— Dacă te referi la ceea ce s-a întâmplat la gater…

— Nu, nu e vorba de asta.

A tras din greu de vâsle, iar mușchii umerilor i s-au umflat pe sub cămașă, după care mi-a zâmbit strâmb.

— Moartea și dezastrele nu te-ar tulbura din cale-afară, englezoaico. Însă lucrurile mărunte, de zi cu zi… Te văd tresărind când servitoarea aceea neagră îți piaptănă părul sau

când băiatul îți ia încălțările pentru a le șterge de praf. Și sclavii care muncesc la terebentină. Asta te tulbură, adevărat?

— Da. Nu… nu pot să dețin sclavi. Ți-am spus asta.

— Într-adevăr.

A rămas cu brațele rezemate de vâsle o clipă, apoi și-a dat deoparte o buclă de păr de pe față. M-a privit direct în ochi.

— Și dacă aș alege asta, englezoaico, ai mai sta alături de mine, să privești fără să faci nimic – pentru că nu se poate face nimic, decât după ce va muri mătușa mea. Probabil că nici atunci.

— La ce te referi?

— Ea nu va dori să-și elibereze sclavii – cum să facă așa ceva? Nici eu n-aș putea cât timp trăiește.

— Dar după ce vei moșteni proprietatea…

Am șovăit. Dincolo de aspectul macabru de a discuta despre moartea Jocastei, exista argumentul mai concret că acest lucru nu avea să se întâmple prea curând; abia trecuse de șaizeci de ani și, în afara faptului că era oarbă, avea o stare foarte bună de sănătate.

Brusc, mi-am dat seama ce voia să spună; mă vedeam în stare să trăiesc zi de zi, lună de lună și an după an, ca proprietară de sclavi? Nu aș fi putut să susțin altceva, nu mă puteam refugia în ideea că eram doar oaspete, o persoană din afară.

Ca să nu îmi exprim refuzul cu voce tare, mi-am mușcat buzele.

— Chiar și atunci, a spus Jamie, răspunzând parțial la argumentul meu. Nu știai că proprietarul de sclavi nu-și poate elibera sclavii fără aprobarea scrisă a Adunării?

— Ce anume? am întrebat privindu-l nedumerită. Cum adică?

— Plantatorii se tem de revolta armată a negrilor, a spus el. Îi poți acuza de ceva? a adăugat el sardonic. Sclavii nu au voie să poarte arme, cu excepția unor unelte cum ar fi cuțite pentru tăiat copaci, și există legile vărsării de sânge ca să îi împiedice să le folosească în alt scop.

A clătinat din cap.

— Nu, ultimul lucru pe care l-ar aproba Adunarea ar fi să permită unui grup mare de negri să umble nestingherit prin ținut. Chiar dacă un proprietar ar dori să pună în libertate un

sclav și i s-ar da voie, acel sclav trebuie să plece în scurt timp din colonie, altfel poate fi capturat și luat în sclavie de oricine.

— Te-ai gândit la toate, am spus eu rar.

— Tu nu?

Nu i-am răspuns. Mi-am plimbat o mână prin apă, creând un mic val care mi-a ajuns până la încheietură. Nu, nu mă gândisem la toate aspectele. În orice caz, nu în mod conștient, pentru că nu voisem să mă confrunt cu alegerea care mi se prezenta acum.

— Cred că ar fi o mare șansă, am spus eu cu un glas care mi-a sunat încordat și nefiresc. Ai răspunde de toate și…

— Mătușa mea nu e proastă, m-a întrerupt el, destul de tăios. Mă va numi moștenitor, dar nu proprietar în locul ei. Mă va folosi pentru a face lucrurile pe care nu le poate face ea, dar nu voi fi decât unealta ei. Adevărat, îmi va cere părerea, îmi va asculta sfaturile, dar nu se va face nimic fără voia ei, a conchis el clătinând din cap. Soțul ei a murit. Indiferent dacă a ținut sau nu la el, acum ea e stăpâna și nu trebuie să dea socoteală nimănui. Și îi place prea mult gustul puterii ca să renunțe la ea.

Avea dreptate în evaluarea caracterului Jocastei Cameron și tocmai aceasta era cheia planului ei. Avea nevoie de un bărbat; cineva care să meargă în locurile în care ea nu putea, să trateze cu Marina, să se ocupe de treburile unei proprietăți mari pe care nu o putea gestiona sigură din cauză că era oarbă.

În același timp, era limpede că *nu* voia un soț, cineva care să-i răpească puterea și să îi dicteze. Dacă nu ar fi fost sclav, Ulysses ar fi acționat în locul ei, dar, deși era urechile și ochii ei, el nu putea fi și mâinile ei.

Nu, Jamie era alegerea perfectă; un bărbat puternic și priceput, capabil să inspire respect în rândul egalilor lui și să își impună voința față de subordonați. Cineva care știa cum să gestioneze pământurile și să stăpânească oameni. Pe de altă parte, un bărbat legat de ea prin neam și obligație, care să îi îndeplinească dorințele, dar, în esență, neputincios. Va fi ținut în robie de dependența față de răsplată și de recompensa bogată pe care o reprezenta River Run în sine; o datorie care nu avea să fie plătită decât atunci când chestiunea asta nu ar mai fi fost o preocupare pământească pentru Jocasta Cameron.

În timp ce îmi căutam cuvintele, am simțit un nod tot mai apăsător în gât. Mi-am dat seama că nu puteam. Nu reușeam.

Dar nu puteam înfrunta nici alternativa; nu-l puteam îndemna să refuze oferta Jocastei, știind că asta îl va trimite în Scoția, unde avea să înfrunte o moarte necunoscută.

— Nu știu ce să te sfătuiesc, am spus într-un târziu, cu un glas care abia s-a auzit din cauza clipocitului produs de vâsle.

Am ajuns într-o porțiune unde un copac mare se prăbușise în apă, iar crengile lui alcătuiau o capcană pentru toate resturile care curgeau în aval. Jamie a îndreptat barca spre el, manevrând-o atent cu spatele și am rămas în apa liniștită. Lăsând jos vâslele și respirând precipitat după efort, și-a șters fruntea cu o mânecă.

Cu excepția clipocitului apei și a scrâșnetelor scoase când și când de frecarea fundului bărcii de crengile scufundate, noaptea era liniștită. Într-un târziu, a întins mâna și mi-a atins bărbia.

— Chipul tău e inima mea, englezoaico, a spus el încet, și iubirea pentru tine este sufletul meu. Dar ai dreptate, nu poți fi conștiința mea.

În ciuda tuturor lucrurilor, m-am simțit ușurată, ca și cum de pe umeri mi s-ar fi ridicat o povară imposibil de definit.

— Mă bucur, am spus. Ar fi un chin îngrozitor, am adăugat fără să mă gândesc.

— Da? a părut ușor surprins. Așadar, mă socotești un om foarte rău?

— Ești cel mai bun bărbat pe care l-am cunoscut, am spus. Am vrut doar să zic... e chinuitor să încerci a trăi pentru doi oameni. Să îl convingi pe celălalt să accepte ideea ta despre ce este corect... faci asta în cazul unui copil, desigur, dar și atunci devine o sarcină cumplit de grea. N-aș putea face asta pentru tine, chiar și încercarea ar fi o greșeală.

Îl surprinsesem destul de mult. A rămas nemișcat câteva momente, cu fața întoarsă pe jumătate.

— Chiar mă socotești un om bun? a întrebat în cele din urmă.

Vorbise pe un ton ciudat, pe care nu l-am putut interpreta.

— Da, am răspuns fără să ezit. Apoi am adăugat pe jumătate în glumă: Dar tu?

După o pauză lungă, a zis foarte serios:

— Nu, nu cred că sunt.

Am rămas fără grai și m-am uitat la el cu gura căscată.

— Sunt un om violent și o știu bine, a spus el încet, apoi și-a desfăcut palmele pe care le ținea pe genunchi; mâini mari, care

puteau să mânuiască sabia sau pumnalul cu ușurință ori să stranguleze un om. Și tu știi asta sau așa ar trebui.

— N-ai făcut niciodată ceva fără să fii silit!

— Nu?

— Nu cred, am spus, dar, chiar când am rostit cuvintele, am simțit o umbră de îndoială.

Chiar comise în situații de maximă necesitate, asemenea fapte nu lasă urme asupra sufletului?

— Nu mă vezi ca pe unul precum Stephen Bonnet? Și el ar spune că a acționat din necesitate.

— Dacă socotești că ai cel mai mic lucru în comun cu Stephen Bonnet, te înșeli amarnic, am spus cu fermitate.

A ridicat din umeri parcă pierzându-și răbdarea și s-a foit neliniștit pe bancheta îngustă a bărcii.

— Nu există mari deosebiri între Bonnet și mine, decât că eu am un sentiment al onoarei care lui îi lipsește. Ce altceva mă împiedică să devin hoț? Să-i jefuiesc pe cei pe care îi pot ataca? Am asta în sânge – bunicul meu a construit Leoch cu aurul celor pe care i-a prădat în trecătorile din Highlands, celălalt a făcut avere pe cadavrele femeilor pe care le-a siluit pentru bogății și titluri.

S-a întins, iar umerii puternici i s-au înălțat întunecați pe fundalul lucitor al apei din spatele lui. Apoi a prins în mâini vâslele care sprijinite de genunchi și le-a aruncat în fundul bărcii; acestea au scos un zgomot care m-a făcut să tresar.

— Am trecut de patruzeci și cinci de ani! a spus el. La vârsta asta, un bărbat ar trebui să fie așezat la casa lui, nu? Să aibă un cămin, pământ pe care să-l cultive pentru a-și asigura hrana și ceva bani puși deoparte pentru bătrânețe.

A inspirat adânc; am văzut cămașa albă înălțându-se când și-a umflat pieptul.

— Ei bine, casă nu am. Nici pământ. Și nici bani. Niciun petic de teren, nicio brazdă de cartofi, nici vacă sau oaie, porc sau capră! N-am nici acoperiș deasupra capului, nici pat și nici măcar oală de noapte în care să mă piș!

A lovit cu pumnul în traversa bărcii, făcând bancheta din lemn să vibreze sub mine.

— Nici hainele pe care le port nu sunt ale mele!

A urmat apoi o tăcere lungă, întreruptă doar de țârâitul subțire al greierilor.

— Mă ai pe mine, am spus cu glas slab.

Asta nu părea să însemne prea mult.

A scos un sunet scurt din gâtlej, care putea fi râs sau suspin.

— Da, te am, a spus el și glasul i-a tremurat puțin, dar nu mi-am dat seama dacă de pasiune sau de amuzament. Tocmai ăsta-i necazul, nu?

— Chiar așa?

A ridicat o mână, făcând un gest care îi trăda starea de agitație.

— Dacă ar fi vorba doar de mine, ce importanță ar avea? Aș putea trăi ca Myers; merg în codru, vânez și pescuiesc pentru a-mi duce traiul, iar când aș fi prea bătrân, m-aș întinde sub un copac liniștit și aș muri, lăsând vulpile să-mi roadă oasele. Cine s-ar sinchisi?

A ridicat din umeri iritat și violent, ca și cum l-ar fi strâns cămașa.

— Dar *nu* e vorba de mine, a spus. Trebuie să mă gândesc la tine, Ian, Duncan, apoi la Fergus și la Marsali – Dumnezeu să-mi ajute! –, chiar și la Laoghaire.

— Atunci nu te gândi, am spus eu.

— Nu înțelegi? a spus el, aproape disperat. Aș vrea să-ți așez lumea la picioare, Claire, iar eu nu am nimic să-ți ofer!

Jamie chiar credea sincer că asta conta.

Am rămas cu privirea la el, căutându-mi cuvintele. Cu umerii căzuți de deznădejde, stătea cu spatele pe jumătate întors spre mine.

În mai puțin de o oră trecusem de la durerea provocată de gândul că-l voi pierde în Scoția la dorința puternică de a face dragoste cu el în iarbă, iar de la asta, la imboldul clar de a-l lovi în cap cu o vâslă. Acum revenisem la tandrețe.

În cele din urmă, i-am luat mâna, m-am aplecat în față și m-am lăsat în genunchi pe fundul bărcii, între genunchii lui. Mi-am pus capul pe pieptul lui și i-am simțit răsuflarea în păr. Nu știam ce să zic, dar făcusem o alegere.

— „Unde te vei duce tu, acolo voi merge și eu și unde vei trăi tu, voi trăi și eu; poporul tău va fi poporul meu și Dumnezeul tău va fi Dumnezeul meu. Unde vei muri tu, și eu voi fi îngropată acolo”[35]. Pe un deal din Scoția sau în pădurile din Sud. Fă ceea ce trebuie și voi fi alături de tine.

---

[35] Biblia, Cartea Rut 1:16-17 (n.tr.).

•

Apa curgea repede și era mică aproape de mijlocul râului; am văzut bolovanii întunecați sub luciul ei. Și Jamie i-a văzut, de aceea a tras cu putere la vâsle, îndreptând barca spre celălalt mal, astfel că am ajuns pe un banc din pietriș, într-un adăpost format de rădăcinile unei sălcii plângătoare. M-am aplecat și am prins o creangă, după care am înfășurat barbeta în jurul ei.

Crezusem că ne vom întoarce la River Run, dar se dovedea că plimbarea avea alt rost decât acela de a obține un răgaz. Continuasem să mergem în susul râului, iar Jamie trăgea din greu contra curentului slab.

Rămasă cu gândurile mele, am ascultat șuieratul respirației lui și m-am întrebat ce va face. Dacă alegea să rămână... ei bine, probabil că nu avea să fie chiar atât de greu precum credea. Nu o subestimam pe Jocasta Cameron, dar nici pe Jamie Fraser nu-l subestimam. Atât Colum, cât și Dougal MacKenzie încercaseră să-i impună voința lor și dăduseră greș.

Am trăit un moment de îndoială când mi-am adus aminte cum îl văzusem ultima dată pe Dougal MacKenzie, rostind blesteme mute în timp ce se îneca în propriul sânge, având pumnalul lui Jamie înfipt la baza gâtului. *Sunt un om violent*, spusese Jamie, *și știi asta*.

Însă tot se înșela; exista o deosebire între acest bărbat și Stephen Bonnet, m-am gândit, urmărind aplecarea corpului peste rame și grația și puterea din mișcarea brațelor. Avea și alte lucruri dincolo de onoarea pe care o pretindea; bunătate, curaj... și conștiință.

Mi-am dat seama încotro mergeam când a cârmit cu ajutorul unei vâsle, dirijând barca de-a latul curentului, spre gura unui pârâu lat, peste care atârnau crengile plopilor. Nu mersesem până acolo pe apă, dar Jocasta spusese că nu era departe.

Nu ar fi trebuit să mă arăt surprinsă; dacă voia să-și înfrunte demonii, acesta era cel mai potrivit loc.

La mică depărtare deasupra gurii pârâului, gaterul se ridica întunecat și mut. În spatele clădirii se vedea o lumină slabă, care venea dinspre colibele sclavilor din apropierea pădurii. Eram înconjurați de zgomotele obișnuite ale nopții, însă locul mi s-a părut ciudat de tăcut, în ciuda freamătului copacilor, a orăcăielilor și a susurului apei. Cu toate că era noapte, clădirea

uriașă părea să arunce o umbră, deși sigur era vorba doar de închipuirea mea.

— Locurile care sunt foarte animate la vreme de zi par din cale afară de înspăimântătoare noaptea, am spus eu, într-un efort de a sparge tăcerea.

— Serios? a întrebat Jamie parcă absent. Nu mi-a plăcut clădirea asta nici ziua.

Amintindu-mi, m-am cutremurat.

— Nici mie. Voiam doar să spun că…

— Byrnes a murit.

Stătea cu fața întoarsă spre gater, pe jumătate ascunsă de umbra sălciilor, și nu s-a uitat la mine.

Am scăpat capătul frânghiei de amarare.

— Supraveghetorul? Când? am întrebat, șocată mai mult de bruschețea cu care mi se comunicase vestea decât de acea revelație. Și cum?

— Azi după-amiază. Flăcăul cel mai tânăr al lui Campbell a adus vestea cu puțin înainte de apusul soarelui.

— Cum a murit? am întrebat din nou.

Mi-am cuprins genunchii, cu degetele încurcate printre cutele de mătase de culoarea fildeșului.

— De fălcariță.

Glasul i-a rămas normal, lipsit de emfază.

— Un mod al naibii de urât de a muri.

Avea dreptate. Adevărul era că nu văzusem pe nimeni murind de tetanos, dar cunoșteam destul de bine simptomele: agitație și dificultăți de înghițire, rigiditate treptată a corpului, deoarece în mușchii brațelor, ai picioarelor și ai gâtului apar spasme. Acestea cresc în gravitate și durată până când corpul bolnavului devine tare ca lemnul, arcuit de o suferință care apare și dispare, revine și, în final, ajunge la o contracție continuă care nu se poate relaxa decât prin moarte.

— A murit rânjind, așa a zis Ronnie Campbell. Dar nu cred că a fost o moarte fericită.

Era o glumă macabră, dar nici vocea lui nu mi s-a părut prea veselă.

M-am îndreptat de spate, înfiorându-mă, deși noaptea era caldă.

— Nici nu e o moarte rapidă, am spus eu și bănuiala și-a întins tentaculele glaciale în mintea mea. Durează zile întregi până mori de tetanos.

— De la început până la sfârșit, lui Byrnes i-au trebuit patru zile până a murit.

Dacă mai devreme percepusem un dram de umor în glasul lui, acum acesta dispăruse cu desăvârșire.

— Deci l-ai văzut! am spus eu, cu un licăr de furie care începuse să alunge frigul lăuntric. L-ai văzut? De ce nu mi-ai spus?

Mă ocupasem de rănile lui Byrnes – hidoase, dar care nu îi puneau viața în pericol – și mi se spusese că va fi ținut undeva „în siguranță” până când agitația legată de linșaj se va stinge. Îndurerată de toată acea istorie, nu făcusem niciun efort ca să mă interesez de starea supraveghetorului sau de locul în care se afla. Propria mea neglijență mă înfuria și mi-am dat seama de asta, însă conștientizarea acestui fapt nu mă ajuta deloc.

— Ai fi putut face ceva? Mi-ai spus că și în vremea ta fălcarița e o boală care nu se poate trata.

Nu se uita la mine; i-am văzut profilul întors spre gater, capul lui apărând mai întunecat decât umbrele frunzelor deschise la culoare.

M-am silit să-mi descleștez degetele din pliurile rochiei. Am netezit porțiunile mototolite de pe genunchi, gândindu-mă cât se va chinui Phaedre să le calce.

— Nu, am spus, făcând un mic efort. Nu, nu l-aș fi putut salva. Dar l-aș fi văzut și poate i-aș fi ușurat cât de cât suferințele.

În acel moment s-a uitat la mine; am văzut cum a întors capul și am simțit cum și-a schimbat poziția în barcă.

— Ai fi putut, a spus el calm.

— Și n-ai vrut să mă lași…

Am tăcut și mi-am amintit de absențele lui din săptămâna care trecuse, dar și de răspunsurile evazive când îl întrebasem unde fusese. Mi-am imaginat prea bine scena: cămăruța cu aer înăbușitor din podul casei lui Farquard Campbell, în care îi pansasem rănile lui Byrnes. Silueta contorsionată de pe pat, murind cu fiecare clipă sub ochii glaciali ai celor pe care legea îi făcuse aliați împotriva voinței lor, știind că murea disprețuit de toți. Senzația de răceală a revenit, făcându-mi pielea ca de găină pe brațe.

— Nu, nu l-am lăsat pe Campbell să trimită pe cineva după tine, a spus el încet. Asta e legea, englezoaico, și s-a făcut dreptate. Cunosc foarte bine deosebirea.

— Dar mai există și îndurarea.

Și, dacă m-ar fi întrebat cineva, aș fi spus că Jamie Fraser era un bărbat milos. Așa fusese. Cândva. Însă anii scurși de atunci și până acum fuseseră grei, iar compasiunea este o emoție ușor de erodat de circumstanțe. Crezusem că îi rămăsese totuși blândețea și am simțit o durere acută la gândul că o pierduse. *Eu nu prea cred*, *nu*. Fusese vorba doar de onestitate?

Barca se rotise puțin, astfel încât creanga lăsată peste apă atârna acum între noi. Am auzit un pufnet slab dincolo de frunzele crengii.

— Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui[36]. Byrnes nu a fost milostiv, așa că nu avea cum să fie miluit. Și, în ceea ce mă privește, dacă Dumnezeu și-a făcut cunoscută părerea despre om, am socotit că nu era cinstit să mă amestec.

— Crezi că *Dumnezeu* l-a îmbolnăvit de tetanos?

— Nu pot crede că altcineva ar fi avut atâta imaginație ca să i-o dea. Pe de altă parte, a continuat Jamie, în mod logic, unde să mai cauți dreptatea?

Oricât am încercat, n-am reușit să găsesc cuvintele potrivite. Renunțând, am revenit la singurul punct posibil al disputei. Am simțit un val de slăbiciune.

— Ar fi trebuit să-mi spui. Chiar dacă ai considerat că nu-l puteam ajuta, nu era treaba ta să hotărăști.

— N-am vrut să te duci la el.

Vorbea încă pe un ton reținut, dar îi simțeam duritatea.

— Înțeleg că nu ai vrut! Dar nu contează dacă tu ai socotit că Byrnes merita să sufere sau…

— Nu pentru el!

Barca s-a legănat brusc în clipa când el s-a mișcat și m-am agățat de copastie pentru a-mi păstra echilibrul. Apoi mi-a vorbit cu violență în glas.

— Nu m-a interesat nicidecum dacă Byrnes murea ușor sau în chinuri, dar nu sunt un monstru care dorește cruzime! Nu te-am ținut departe de el pentru a-l face să sufere, ci pentru a te proteja!

---

[36] *Sfânta Evanghelie după Matei*, *5*:*7* (n.tr.).

M-am simțit ușurată auzind asta, însă furia mea a sporit pe măsură ce am înțeles adevărul din spusele lui.

— Nu era treaba ta să hotărăști asta. Dacă eu nu sunt conștiința ta, nici tu nu hotărăști ca a ta să devină a mea!

Încercând să-i văd fața, am îndepărtat furioasă perdeaua de frunze de salcie dintre noi.

Brusc, mâna lui a țâșnit printre frunze și m-a prins de încheietură.

— E treaba mea să fii în siguranță!

— Nu sunt o fetiță care are nevoie de protecție și nici dobitoacă nu sunt! Dacă există vreun motiv să nu fac ceva, spune-mi și te voi asculta. Dar nu poți hotărî ce trebuie să fac și unde să mă duc fără să te consult, nu suport așa ceva și știi prea bine!

Barca s-a zdruncinat și el a scos capul printre frunze, privindu-mă sfredelitor.

— Nu încerc să-ți spun unde să te duci!

— Tu ai hotărât unde *nu* trebuie să merg, iar asta e la fel de rău!

Deranjate de mișcarea lui violentă, frunzele de salcie i-au alunecat peste umeri, în timp ce barca s-a deplasat. Ne-am legănat încet, ieșind de sub umbra copacului.

A apărut în fața mea, masiv ca și clădirea gaterului, capul și umerii lui acoperind o bună parte din peisaj. Nasul lui lung și drept se afla la doi centimetri de al meu, iar ochii i se îngustaseră. Erau de un albastru suficient de închis ca să pară negri în acea lumină, iar a privi în ei de aproape era foarte tulburător.

Am clipit. El nu.

Dăduse drumul mâinii mele când trecuserăm printre frunzele sălciei. Acum m-a prins de brațe. Am simțit căldura strânsorii prin materialul rochiei. Mâinile lui erau foarte mari și dure, făcându-mă brusc conștientă de fragilitatea oaselor mele. *Sunt un om violent*.

Mă mai scuturase o dată sau de două ori și nu-mi plăcuse deloc. Pentru cazul în care avea în minte ceva asemănător acum, mi-am vârât genunchiul între picioarele lui și m-am pregătit să îl lovesc scurt în locul cel mai vulnerabil.

— M-am înșelat, a spus el.

Întărâtată, am dat să îl lovesc, după care i-am auzit vorbele. Înainte de a apuca să mă opresc, el și-a strâns picioarele, prinzându-mi genunchiul între pulpele lui.

— Englezoaico, am *spus* că am greșit, a repetat pe un ton ușor iritat. Te deranjează asta?

— A… nu, am spus eu, simțindu-mă puțin sfioasă.

Mi-am mișcat genunchiul în încercarea de a mi-l elibera, însă el și-a strâns coapsele și mai tare.

— Nu vrei să-mi dai drumul? am întrebat cu glas politicos.

Inima îmi bătea cu putere.

— Nu, nu vreau. Și acum, ai de gând să mă asculți?

— Cred că da, am spus, la fel de politicoasă. S-ar părea că în acest moment nu am altă treabă de făcut.

Mă aflam îndeajuns de aproape ca să-i văd tresărirea buzelor. M-a strâns mai tare între coapse, după care a slăbit strânsoarea.

— Asta-i o ceartă prostească, știi asta la fel de bine ca mine.

— Nu, nu știu.

Furia îmi mai trecuse, dar nu aveam de gând să-l las să abandoneze subiectul.

— Poate că pentru tine nu-i important, dar pentru mine e. Nu e prostească. Și știi asta, altfel nu ai recunoaște că te înșeli.

Tresărirea buzelor a fost mai clară de astă dată. A inspirat adânc și și-a retras mâinile de pe umerii mei.

— Bine. Probabil c-ar fi trebuit să-ți vorbesc despre Byrnes, recunosc. Dar, dacă o făceam, te-ai fi dus la el, chiar dacă ți-aș fi spus că avea tetanos – și știam sigur că asta era, pentru că am mai văzut astfel de cazuri. Chiar dacă nu puteai face nimic, tot te-ai fi dus? Nu?

— Da. Chiar dacă… da, m-aș fi dus.

De fapt, nu l-am fi putut ajuta cu nimic pe Byrnes. Anestezicul folosit în cazul lui Myers nu ar fi avut niciun efect asupra tetanosului. Doar injectarea de curara ar fi dus la ușurarea spasmelor. Nu i-aș fi putut oferi decât prezența și mă îndoiesc că el ar fi apreciat-o sau ar fi observat-o. Cu toate acestea, m-aș fi simțit obligată să i-o ofer.

— Ar fi trebuit să mă duc la el, am spus, ceva mai blând. Sunt medic. Nu înțelegi?

— Sigur că da, a spus el îmbufnat. Crezi că nu te cunosc defel, englezoaico?

Fără să aștepte răspuns, a continuat.

— S-a vorbit mult despre cele petrecute la gater – era normal, nu? Însă omul acela a murit în mâinile tale – nimeni n-a spus de-a dreptul că poate l-ai omorât dinadins… dar e ușor ca oamenii să gândească asta. Sau că nu l-ai ucis, ci doar că l-ai lăsat să moară ca să-l salvezi de ștreang.

Mi-am privit mâinile, așezate pe genunchi, aproape la fel de palide ca și satinul de culoarea fildeșului de sub ele.

— M-am gândit la asta.

— Am știut asta, a spus el sec. Englezoaico, ți-am văzut fața.

Am inspirat adânc, măcar și pentru a mă asigura că în aer nu mai plutea mirosul sângelui. Nu am simțit în nări decât aroma de rășină de pin, curată și înțepătoare. Brusc, mi-am amintit cu acuitate de spital, de mirosul de pin al dezinfectantului care plutea în aer, care acoperea, dar nu putea alunga mirosul stătut de boală.

Am mai luat o gură de aer purificator și, ridicând capul, m-am uitat la Jamie.

— Și *tu* ți-ai pus întrebarea dacă eu l-am ucis?

A părut ușor surprins.

— Ai făcut ce-ai socotit că e mai bine.

A ignorat întrebarea dacă eu îl ucisesem, în favoarea subiectului în discuție.

— Dar nu ar fi fost înțelept să asiști la ambele decese, dacă înțelegi ce vreau să zic.

Înțelegeam și nu se întâmpla pentru prima oară că eram conștientă de încrengăturile subtile din care făcea parte Jamie, într-un mod în care eu nu puteam. Într-un fel, acel loc era la fel de straniu pentru el ca și pentru mine; și totuși, el nu știa ce vorbeau oamenii – oricine putea afla asta, dacă se deranja să meargă la tavernă sau în piață –, ci ceea ce gândeau.

Ceea ce mă irita mai mult era că Jamie știa ce gândeam *eu*.

— Înțelegi, da? a spus el, urmărindu-mi reacția. Știam sigur că Byrnes va muri și că tu nu-l puteai ajuta. Dar, dacă ai fi aflat de necazul lui, te-ai fi dus la el. Și el murea, și poate că oamenii nu aveau să spună că a fost ciudat, că amândoi oamenii au murit în mâinile tale, ca să zic așa, dar…

— Dar asta ar fi gândit, am încheiat eu în locul lui.

Tresărirea buzelor a devenit un zâmbet strâmb.

— Oamenii stau cu ochii pe tine, englezoaico.

Mi-am mușcat buza. Cu gânduri bune sau rele, așa era, iar asta mă adusese de mai multe ori în primejdie de moarte.

S-a ridicat și, prinzându-se de o creangă pentru a-și menține echilibrul, a pășit pe pietriș și și-a tras tartanul peste umăr.

— I-am spus doamnei Byrnes că îi voi duce lucrurile soțului ei, cele rămase la gater, mi-a explicat el. Dacă nu vrei, nu e nevoie să vii cu mine.

Gaterul se profila pe fundalul cerului presărat de stele. Nu putea arăta mai sinistru de-atât. *Unde te vei duce tu*, *acolo voi merge și eu*.

Mi-am dat seama ce făcea. Înainte de a se hotărî, voise să vadă totul, să vadă lucrurile știind că ar putea fi ale lui. Umblase prin grădini și livezi, vâslise pe râul mărginit de păduri de pin, vizitase gaterul – cerceta domeniul ce i se oferea, cântărind și evaluând, analizând complicațiile ce trebuiau rezolvate și dacă ar putea face față provocării și dacă o va accepta.

La urma urmelor, am gândit eu morocănoasă, diavolul insistase să îi arate lui Iisus tot ce pierdea, ducându-l pe acoperișul Templului pentru a vedea orașele lumii. Singura problemă era că, dacă Jamie hotăra să plece, nu vor apărea îngeri ca să îl împiedice să pună piciorul – și restul – pe o lespede de granit scoțian.

Eram doar eu.

— Așteaptă! am strigat, coborând din barcă. Vin cu tine.

•

Cheresteaua era încă stivuită în curtea gaterului; nimeni nu o mutase de când fusesem aici ultima oară. Întunericul răpea orice senzație de perspectivă; stivele de cherestea proaspăt tăiată erau niște dreptunghiuri albicioase care păreau să plutească deasupra solului invizibil, întâi îndepărtate, apoi, brusc, apărând suficient de aproape pentru a-mi atinge rochia. Aerul mirosea a sevă și a rumeguș.

Nu puteam vedea solul de sub tălpi, fiindcă era ascuns atât de întuneric, cât și de fusta largă de culoarea fildeșului. Jamie mă ținea de braț ca să nu mă împiedic. Desigur, el nu se împiedica deloc. Probabil că, trăind multă vreme fără să vadă lumina de afară decât după apusul soarelui, dobândise un soi de radar, m-am gândit eu; la fel ca un liliac.

Undeva, între colibele sclavilor, ardea un foc. Era foarte târziu; cei mai mulți dintre ei sigur dormeau. În Indii, s-ar fi auzit

sunet de tobe și chiote toată noaptea; sclavii ar fi deplâns moartea unuia dintre semeni, o jelanie care ținea o săptămână. Însă aici nu era nimic. Niciun sunet în afara foșnetelor pinilor, niciun licăr de mișcare în afara luminii slabe de la marginea pădurii.

— Le e teamă, a spus Jamie încet, oprindu-se ca să asculte tăcerea, la fel ca și mine.

— Nu-i de mirare, am spus, cu glas reținut. Și mie.

A scos un sunet care părea să fie râs.

— Și mie, a mormăit el, dar nu de fantome.

M-a luat de mână și a deschis ușița gaterului înainte să-l întreb de ce se teme.

Tăcerea dinăuntru părea să fie palpabilă. La început, mi s-a părut a fi tăcerea stranie a câmpurilor de bătălie presărate cu morți, apoi am perceput deosebirea. Tăcerea aceasta era vie. Și, indiferent ce trăia în tăcerea de aici, nu stătea liniștit. Mi s-a părut că în aer plutește un miros greu de sânge.

Apoi am inspirat adânc și m-am gândit din nou, iar groaza înghețată mi-a urcat pe șira spinării. *Era* sânge. Sânge proaspăt.

L-am prins pe Jamie de mână, dar și el simțise mirosul; brațul i se încordase sub palma mea, iar mușchii erau pregătiți. Fără să scoată vreo vorbă, s-a desprins din strânsoarea mea și a dispărut.

O clipă, am crezut că dispăruse cu adevărat și aproape că am intrat în panică, căutându-l pe bâjbâite, dar mâna mea a prins doar aerul din locul în care se aflase mai devreme. Apoi mi-am dat seama că își aruncase tartanul peste cap, acoperind culoarea deschisă a cămășii și a feței. I-am auzit pașii, rapizi și ușori pe podeaua din pământ bătucit, după care a dispărut din nou.

Aerul era încins și neclintit, încărcat de mirosul sângelui. Un miros dulceag, stătut, cu un iz metalic. Exact la fel ca și săptămâna precedentă, parcă aveam o halucinație. Încă prinsă în strânsoarea unui fior rece, m-am rotit și m-am străduit să zăresc latura cealaltă a încăperii ca o peșteră, aproape așteptându-mă să văd scena ce mi se întipărise în memorie materializându-se din nou din întuneric. Frânghia întinsă a macaralei pentru cherestea, cârligul uriaș legănându-se sub povara care gemea.

Un geamăt a sfâșiat liniștea și aproape că mi-am mușcat buza. Gâtlejul mi s-a umflat de un țipăt reținut; doar spaima că atrăgeam ceva asupra mea m-a făcut să rămân mută.

Unde era Jamie? Voiam să îl strig, dar nu am îndrăznit. Ochii mi se obișnuiseră suficient cu întunericul ca să disting umbra lamei fierăstrăului, o pată amorfă la trei metri depărtare, dar latura cealaltă a clădirii era un zid de beznă. Am privit cât am putut de atent, dându-mi seama cu întârziere că rochia mea de culoare deschisă era vizibilă pentru oricine s-ar fi aflat acolo.

Geamătul s-a auzit din nou și am tresărit, de parcă aș fi fost cuprinsă de convulsii. Îmi transpiraseră palmele. *Nu e*! mi-am zis cu hotărâre. *Nu e*, *nu se poate*!

Eram paralizată de frică și mi-au trebuit câteva momente pentru a înțelege ce îmi transmiteau urechile. Sunetul nu se auzise dinspre întunericul din partea îndepărtată a încăperii, unde era macaraua. Venise de undeva din spatele meu.

M-am întors brusc. Ușa pe care intraserăm rămăsese deschisă, un dreptunghi palid în întunericul ca smoala. Nu am văzut nimic, nimic nu s-a mișcat între mine și ușă. Am făcut un pas iute spre ea și m-am oprit. Fiecare mușchi al picioarelor s-a încordat, pregătit de fugă, dar nu-l puteam lăsa pe Jamie acolo.

Am auzit din nou sunetul, același suspin chinuit de suferință fizică; durere ajunsă dincolo de putința de a striga. Odată cu el, un nou gând mi-a trecut prin minte: dacă sunetul acela era scos de Jamie?

Fiind atât de șocată încât am abandonat orice precauție, m-am întors spre direcția sunetului și l-am strigat pe nume, stârnind ecouri sub acoperișul înalt.

— Jamie! am strigat din nou. Unde ești?

— Aici, englezoaico.

Glasul înfundat al lui Jamie a venit din stânga mea, calm, dar oarecum precipitat.

— Vino încoace, te rog.

Deci nu fusese el. Aproape tremurând de ușurare, am pornit nesigură prin întuneric, fără să-mi mai pese cine scosese acel sunet, câtă vreme nu fusese Jamie.

M-am lovit la mână de un perete din lemn, am orbecăit și, în cele din urmă, am găsit o ușă deschisă. Jamie era în locuința supraveghetorului.

Am trecut de prag și am simțit imediat schimbarea. Aerul era și mai închis, și mult mai fierbinte decât în gater. Podeaua era din lemn, dar nu avea ecou sub tălpile mele; aerul era neclintit, sufocant. Și mirosul de sânge era chiar mai puternic.

— Unde ești? am întrebat din nou, de astă dată mai încet.

— Aici, a venit răspunsul, înspăimântător de aproape. Lângă pat. Vino să mă ajuți, e o fată.

Jamie era în dormitorul minuscul. Nu avea ferestre, așadar nici lumină. L-am găsit pe pipăite; Jamie stătea în genunchi pe podeaua din lemn, alături de un pat îngust, iar în pat, zăcea un corp. Era o femeie, așa cum spusese el; mi-am dat seama imediat ce am atins-o. Tot acea atingere mi-a spus că sângera. Sub degetele mele, obrazul ei era rece și lipicios. Tot ce am atins era cald și umed; hainele ei, cearșafurile, salteaua de sub ea. Am simțit umezeala trecând prin stofa rochiei când m-am lăsat în genunchi.

I-am căutat pulsul, dar nu l-am găsit. Pieptul s-a mișcat slab sub palma mea, singurul semn de viață în afara suspinului slab care a însoțit mișcarea.

— Gata, gata, m-am auzit spunând, și vocea mi-a sunat liniștitoare, orice urmă de panică dispărând, deși existau destule motive pentru asta. Suntem aici, nu mai ești singură. Ce ți s-a întâmplat, poți să-mi spui?

Mâinile mele i-au palpat capul, gâtul, pieptul, stomacul, dând hainele ude deoparte, căutând orbește, cu disperare, o rană, ca să opresc sângerarea. Nimic, nicio arteră ruptă și nicio rană. Și tot timpul se auzea un sunet slab, dar constant: *pic*, *pic*, *pic*, ca lipăitul unor piciorușe în alergare.

— Spune-i…

Nu a fost tocmai un cuvânt, ci mai curând articularea unui suspin. Apoi o pauză, o inspirație suspinată.

— Cine ți-a făcut asta, fato? Glasul lui Jamie, al cărui trup nu-l vedeam, a sunat scăzut și imperios. Spune-mi, cine?

— Spune-i…

Am atins toate locurile în care venele mari sunt aproape de piele și toate erau intacte. Am prins-o de brațul care nu a opus nicio rezistență și i l-am ridicat, apoi am vârât o mână dedesubtul ei pentru a-i pipăi spinarea. Toată căldura corpului era acolo; corsetul era umed de sudoare, dar nu îmbibat de sânge.

— Va fi bine, am repetat eu. Nu mai ești singură. Jamie, ține-o de mână.

M-a cuprins deznădejdea; mi-am dat seama ce putea fi.

— O țin deja, mi-a spus Jamie. Nu te îngrijora, fato. Va fi bine, m-auzi?

Pic-pic. *Pic-pic*.

Picioarele minuscule încetineau.

— Spune…

Nu puteam s-o ajut, dar mi-am strecurat mâna sub fusta ei, lăsându-mi degetele să se arcuiască între coapsele ei desfăcute. Încă era caldă acolo, foarte caldă. Sângele curgea încet peste mâna mea și printre degete, fierbinte și umed, ca și aerul din jurul nostru, de neoprit ca apa care curgea prin jgheabul gaterului.

— Eu… mor…

— Cred că ai fost ucisă, fetițo, i-a spus Jamie foarte blând. Nu vrei să ne spui cine te-a omorât?

Respirația ei a sporit, un gâlgâit slab din gâtlej. *Pic*. *Pic*. *Pic*. *Pic*. Piciorușele mergeau în vârful degetelor.

— Ser… gentul. Spune-i…

Mi-am retras mâna dintre coapsele ei și i-am luat cealaltă mână într-a mea, fără să mai dau atenție sângelui. La urma urmelor, asta nu mai avea nicio importanță în acel moment.

— … *spune*…, a venit cuvântul cu o intensitate neașteptată, după care s-a lăsat tăcerea.

O tăcere lungă, apoi, o altă respirație ca un suspin. O tăcere, chiar mai lungă. Și o răsuflare.

— O voi face, a spus Jamie. Glasul lui era doar un șoaptă în întuneric. O voi face. Îți promit!

Pic.

Pic.

Asta se numea „picătura morții” în Highlands; sunetul apei care picură, auzit într-o casă când unul dintre locatari se află în pragul morții. Aici nu era vorba de apă, însă oricum era un semn sigur.

În întuneric nu s-a mai auzit niciun sunet. Nu l-am putut vedea pe Jamie, dar am simțit mișcarea slabă a patului când el s-a aplecat în față.

— Dumnezeu să te ierte! a șoptit el în întuneric. Mergi în pace!

•

A doua zi dimineață, am auzit bâzâitul imediat ce am pus piciorul în locuința fostului supraveghetor. În liniștea deplină și prăfoasă a gaterului, orice zgomot era înăbușit de spațiu și de rumeguș. Însă în acea zonă mică, separată, pereții rețineau orice sunet și îl reflectau; pașii noștri răsunau din podeaua de lemn până în tavanul de lemn. M-am simțit ca o muscă închisă într-o tobă și am trăit un moment de claustrofobie, înghesuită între cei doi bărbați în coridorul îngust.

Erau doar două cămăruțe, separate de un coridor scurt care ducea de afară până în gaterul propriu-zis. În dreapta se afla încăperea mai spațioasă care îi slujise lui Byrnes drept adăpost și bucătărie, iar în stânga, dormitorul mai mic, din care răzbătea zgomotul. Jamie a inspirat adânc, și-a ridicat tartanul în dreptul feței și a deschis ușa dormitorului.

Arăta ca o pătură care acoperea patul, una de un albastru metalic, presărat cu verde. Apoi Jamie a pășit în cameră și muștele s-au ridicat bâzâind de pe masa de sânge închegat, într-un roi care protesta lacom.

Mi-am reținut un strigăt de groază și m-am aplecat brusc, fluturând mâinile ca să le alung. Corpurile lor umflate și lente m-au lovit în față și s-au retras, rotindu-se alene prin aerul apăsător. Farquard Campbell a scos un cuvânt în scoțiană, care exprima un mare dezgust și care a sunat ca un „Pfui!”, apoi a lăsat capul în piept și a trecut de mine, cu buzele strânse, ochii aproape închiși și ținându-se de nas.

Micul dormitor era ceva mai mare decât sicriul în care se transformase. Nu avea ferestre, iar lumina nesigură pătrundea doar prin crăpăturile dintre scânduri. Aerul era fierbinte și umed ca al unei sere pentru plante tropicale, îmbibat de mirosul dulceag al putreziciunii și al morții. Am simțit sudoarea șiroindu-mi pe coaste, gâdilându-mă ca niște picioare de muscă, și m-am străduit să respir numai pe gură.

Corpul fetei era mic, doar o ușoară umflătură sub pătura pe care o așezasem deasupra ei în noaptea precedentă, din decență. Capul părea mare în comparație cu trupul sfrijit, ca în desenul unui copil, în care o bilă e înfiptă în niște membre ca niște scobitori.

Alungând câteva muște prea îmbuibate ca să-și ia zborul singure, Jamie a tras pătura deoparte. Pătată și cu cruste de

sânge uscat, pătura era încă udă spre picioarele fetei. În medie, corpul uman conține cam patru litri de sânge, dar cantitatea pare mai mare când se împrăștie peste tot.

În noaptea dinainte, preț de câteva clipe, îi văzusem fața, trăsăturile fără viață căpătând un luciu artificial în lumina unei așchii de pin pe care Jamie o ținuse aprinsă deasupra ei. Acum era palidă și rece ca o ciupercă, trăsăturile aspre apărând de sub un val de păr castaniu subțire. Era imposibil de precizat vârsta, însă nu era bătrână. Nu puteam spune dacă fusese atrăgătoare; trăsăturile nu erau frumoase, însă viața probabil că o făcuse să aibă obraji rotunzi și îmbujorați, iar ochii ușor afundați în orbite ar fi putut sclipi într-un mod pe care bărbații l-ar fi socotit ispititor. În orice caz, un bărbat o găsise atrăgătoare, am gândit eu. Sau destul de atrăgătoare.

Aplecați deasupra siluetei neclintite, Jamie și Campbell au șușotit între ei. Domnul Campbell s-a întors spre mine, încruntându-se sub peruca oficială.

— Doamnă Fraser, sunteți relativ sigură de cauza decesului?

— Da.

Chinuindu-mă să nu respir aerul fetid, am prins între degete marginea păturii și am dat-o deoparte, lăsând la vedere picioarele cadavrului. Se învinețiseră și începuseră să se umfle.

— I-am tras fustele în jos, dar am lăsat restul așa cum era, am explicat eu și am ridicat fustele.

Mușchii stomacului mi s-au contractat instinctiv când am atins-o. Mai văzusem cadavre, iar acela nu era nici pe departe cel mai îngrozitor, dar atmosfera caniculară și închisă împiedicase corpul să se răcească prea mult; carnea de pe coapsa fetei era la fel de caldă ca și a mea, dar neplăcut de flască.

Lăsasem obiectul acolo unde îl găsiserăm, în pat, între picioarele ei. O broșetă de bucătărie, ceva mai lungă de treizeci de centimetri. Era acoperită de sânge, dar se vedea clar.

— Nu… nu am descoperit nicio rană corporală, am spus eu, exprimându-mă cât de delicat am fost în stare.

— Da, văd.

Încruntarea domnului Campbell s-a mai atenuat.

— Da, în fine, cel puțin nu e vorba de o crimă comisă cu intenție.

Am deschis gura să răspund, dar am surprins privirea lui Jamie care mă prevenea. Fără să observe asta, domnul Campbell a continuat:

— Întrebarea este dacă sărmana femeie și-a făcut singură rana ori a murit prin acțiunea altcuiva. Ce părere aveți, doamnă Fraser?

Privind peste umărul lui Campbell, Jamie și-a mijit ochii, dar avertismentul nu era necesar; discutaserăm totul în noaptea precedentă și ajunseserăm la propriile noastre concluzii, precum și la aceea că părerile noastre nu trebuiau împărtășite forțelor legii și ordinii din Cross Creek; deocamdată. M-am tras de nas ușor, sub pretextul că mă deranja mirosul, pentru a-mi ascunde orice schimbare revelatoare a expresiei. Știam că nu mă pricep să mint.

— Sunt sigură că a făcut-o singură, am spus cu fermitate. Durează foarte puțin până se moare în acest mod și, așa cum v-a spus Jamie, trăia când am descoperit-o. Eram afară, lângă gater, unde am stat de vorbă o vreme înainte de a intra; nicio persoană nu ar fi putut să iasă fără să o vedem.

Pe de altă parte, se putea ca o persoană să se fi ascuns cu ușurință în cealaltă încăpere și să se fi strecurat afară cât noi ne-am ocupat de muribundă. Chiar dacă posibilitatea asta nu îi venise în minte domnului Campbell, nu am văzut niciun motiv ca să îi atrag atenția asupra acestui aspect.

Până când domnul Campbell s-a întors spre el, Jamie adoptase o expresie de gravitate potrivită unei asemenea ocazii. Bărbatul mai vârstnic a clătinat din cap în semn de regret.

— Vai, sărmana și nefericita fată! Presupun că nu putem decât să fim ușurați că nimeni altcineva nu a împărtășit păcatul cu ea.

— Dar ce se va întâmpla cu bărbatul care a zămislit copilul de care ea a încercat să scape? am spus eu, pe un ton destul de înțepat.

Domnul Campbell a tresărit, dar și-a recăpătat stăpânirea de sine foarte repede.

— Hm… adevărat, a spus el și a tușit discret. Dar nu știm dacă a fost căsătorită.

— Așadar, nu o cunoașteți, sir? a atacat Jamie, înainte ca eu să fac vreo remarcă nelalocul ei.

Campbell a clătinat din cap.

— Nu e slujitoarea domnului Buchanan sau a domnului MacNeill, sunt convins de asta. Și nici a judecătorului Alderdyce. Acestea sunt singurele plantații de pe care ar fi putut ajunge până aici pe jos. Deși asta mă face să mă întreb de ce a ales tocmai acest loc pentru a comite o faptă atât de disperată.

Mie și lui Jamie ne venise o idee. Pentru a-l împiedica pe domnul Campbell să facă următorul pas în cadrul anchetei, Jamie a intervenit din nou.

— A vorbit foarte puțin, dar a rostit cuvântul „sergent”. „Spune-i sergentului”, astea au fost cuvintele ei. Aveți idee la cine s-ar fi putut referi, sir?

— Cred că există un sergent de armată care comandă garda depozitului Marinei. Da, sunt sigur de asta.

Domnul Campbell s-a luminat la chip pentru o clipă.

— Ah! Fără îndoială că femeia a muncit undeva în tabăra militară. Dacă ne bazăm pe asta, altă explicație nu există. Deși mă întreb de ce a…

— Domnule Campbell, iertați-mă, dar… mă tem că mă simt cam rău, am întrerupt eu discuția, lăsându-mi o mână pe brațul lui.

Nu mințeam defel; nu dormisem și nici nu mâncasem nimic. Mă simțeam amețită din cauza căldurii și a duhorii și eram palidă.

— Sir, vreți să o conduceți afară pe soția mea? a întrebat Jamie, apoi a arătat spre pat și spre povara jalnică de pe el. Dacă-mi permiteți, o s-o duc afară pe sărmana fată.

— Vă rog să nu vă deranjați, domnule Fraser, a protestat Campbell, deja întorcându-se ca să mă conducă afară. Servitorul meu poate scoate cadavrul.

— Este gaterul mătușii mele, sir, astfel că mie îmi revine sarcina asta, a spus Jamie pe un ton politicos, dar ferm. Mă voi ocupa personal.

•

Phaedre aștepta afară, în apropierea căruței.

— V-am zis eu că locul ăsta-i bântuit de fantome, a spus ea, măsurându-mă cu un aer de satisfacție sumbră. Sunteți albă ca un cearșaf, doamnă.

Mi-a întins o sticlă cu vin aromat și a strâmbat delicat din nas în direcția mea.

— Mirosiți mai rău decât noaptea ailaltă și arătați de parcă ați veni de la tăierea porcilor. Ședeți icișa, la umbră, și beți nițel, pe dat’ o să vă simțiți mai bine.

A aruncat o privire peste umărul meu. M-am uitat și eu în acea direcție și am văzut că domnul Campbell ajunsese la umbra unor sicomori de pe malul râului și discuta aprins cu slujitorul lui.

— Am găsit-o, a spus brusc Phaedre, coborând glasul.

Și-a îndreptat ochii în lateral, spre micul pâlc de colibe ale sclavilor, abia vizibile din acea parte a gaterului.

— Ești convinsă? Nu ai avut prea mult timp la dispoziție.

Am luat o înghițitură de vin și l-am savurat, bucurându-mă de buchetul aspru care s-a ridicat din gâtlej, curățându-mi cerul gurii de gustul morții.

Phaedre a dat din cap și și-a mutat privirea spre bărbații aflați sub copaci.

— N-a durat mult. M-am dus pe lângă acele case, am văzut o ușă atârnând deschisă, niște gunoaie împrăștiate în jur, ca și cum cineva ar fi plecat în fugă. Am găsit un om și l-am întrebat cine stă acolo, el mi-a zis că Pollyanne trăiește acolo, dar acum e plecată, nu știe unde. L-am întrebat când a plecat și el a zis că a fost acolo la masă seara trecută, dar dimineață dispăruse, nimeni n-a văzut-o.

Ochii ei i-au întâlnit pe ai mei, întunecați de întrebări.

— Acum, că știți, ce vreți să faceți?

O întrebare al naibii de bună, căreia nu îi puteam da niciun răspuns. Am înghițit vinul și, odată cu el, a sporit în mine un sentiment de panică.

— Toți sclavii de aici știu că a dispărut, cât mai durează până află și altcineva? A cui treabă era să știe asemenea lucruri acum, după ce murise Byrnes?

Phaedre a ridicat grațios un umăr.

— Oricine ar întreba ar afla tare repede. Dar a cui e treaba să întrebe…

A făcut semn spre gater. Lăsaserăm deschisă ușița spre locuința lui Byrnes; Jamie tocmai ieșea, purtând în brațe povara învelită în pătură.

— Io cred că e treaba domnului, a spus ea.

Fac parte din asta. Știuse, încă înainte de a se retrage de la petrecere. Fără niciun anunț oficial, fără a fi invitat sau a

accepta rolul, se potrivea acelui loc, rolului, ca o piesă de puzzle așezată la locul ei. Era deja stăpânul de la River Run – dacă voia să devină asta.

Servitorul lui Campbell venise pentru a-l ajuta să care cadavrul; Jamie s-a lăsat într-un genunchi lângă jgheabul gaterului, punând povara cu blândețe pe pământ. Cu un semn de mulțumire din cap, i-am înapoiat lui Phaedre sticla.

— Vrei să aduci lucrurile din căruță?

Fără să scoată niciun cuvânt, Phaedre a plecat după lucrurile pe care le adusesem cu noi – o pătură, o găleată, cârpe curate și un borcan cu ierburi – timp în care eu m-am îndreptat spre Jamie.

Era îngenuncheat în apropierea pârâului și se spăla pe mâini, ceva mai sus de locul în care depusese cadavrul. Era ridicol să mă spăl ca pregătire a ceea ce aveam să fac, dar obiceiul se înrădăcinase; m-am lăsat în genunchi alături de el și mi-am cufundat mâinile în apă, lăsând curentul rece și proaspăt să ia cu el atingerea cărnii lipicioase.

— Am avut dreptate, i-am spus cu glas scăzut. Pe femeie o cheamă Pollyanne. A fugit de-acasă în toiul nopții.

Frecându-și palmele cu vioiciune, Jamie a făcut o grimasă și a aruncat o privire peste umăr. Cu o ușoară încruntare de dezgust, Campbell era aplecat deasupra cadavrului.

Jamie s-a încruntat și el, concentrat, după care privirea i-a revenit asupra mâinilor.

— Ei bine, asta pune capac la toate, nu?

S-a aplecat și s-a clătit pe față, după care a scuturat violent din cap, azvârlind în jur picături ca un câine care se scutură. Apoi mi-a făcut semn, s-a ridicat și și-a șters obrajii cu capătul tartanului pătat de sânge.

— Englezoaico, ocupă-te de fată, bine?

Apoi a pornit hotărât spre domnul Campbell.

Nu avea niciun rost să păstrăm ceva din hainele ei; le-am tăiat și le-am aruncat. Dezbrăcată, arăta ca o fată trecută de douăzeci de ani. Subnutrită; puteam să-i număr coastele, iar brațele și picioarele îi erau subțiri ca niște crengi despuiate de frunze. Cu toate acestea, era surprinzător de grea, iar *rigor mortis* o făcea greu de manevrat. Până să terminăm, eu și Phaedre am transpirat, iar șuvițe de păr îmi scăpaseră din nodul făcut la ceafă, lipindu-mi-se de obrajii îmbujorați.

A fost bine că munca grea măcar a redus discuția la minimum, lăsându-mă să gândesc în liniște. Deși gândurile nu-mi erau defel liniștite.

O femeie care dorea să „scape de un copil”, așa cum se exprimase Jamie, ar fi făcut asta în camera ei, în propriul pat, dacă ar fi acționat singură. Unicul motiv pentru care o străină ar fi venit într-un loc îndepărtat ca acesta era să întâlnească o persoană care să facă totul în locul ei – o persoană care nu putea merge la ea.

Trebuia să căutăm o sclavă în colibele de la gater, îi spusesem eu, una care avea reputație de moașă, cineva despre care femeile vorbeau între ele și o recomandau în șoaptă.

Faptul că avusesem dreptate nu mi-a dat nicio satisfacție. Temându-se că femeia ne va spune cine comisese fapta, cea care provocase avortul fugise. Dacă ar fi stat potolită și nu ar fi spus nimic, Farquard Campbell m-ar fi crezut pe cuvânt că femeia își provocase singură avortul – nu ar fi avut cum să dovedească contrariul. Însă dacă altcineva ar fi aflat că sclava Pollyanne fugise – și bineînțeles că vor afla asta! – și era prinsă și luată la întrebări, întreaga tărășenie ar fi ieșit imediat la lumină. Și după aceea?

În ciuda arșiței, m-am cutremurat înfiorată. Legea vărsării de sânge se aplică și în acest caz? Cu siguranță că da, am gândit eu, turnând încă o găleată de apă peste picioarele desfăcute, cu piele albicioasă, chiar dacă nu conta câtă apă foloseam.

Blestemată femeie! mi-am zis, preferând să mă enervez ca să scap de inutilul sentiment de milă. Nu am putut să fac nimic pentru ea, ci doar am încercat să pun ordine în încâlceala de ițe pe care le lăsase în urmă – în toate sensurile cuvântului. Și poate încercam să salvez viața celeilalte femei care participase la acea tragedie; nefericita femeie care, socotind că ajută, comisese o crimă fără să vrea, iar acum risca să plătească pentru greșeală cu viața.

Am văzut că Jamie adusese o sticlă cu vin; el și Farquard și-o treceau de la unul la altul și discutau cu însuflețire, întorcându-se când și când și gesticulând spre gater ori spre râu sau spre oraș.

— Doamnă, nu aveți ceva ca să-i aranjez părul?

Întrebarea lui Phaedre mi-a atras din nou atenția la ceea ce trebuia să facem. Stătea pe vine alături de cadavru și îi trecea degetele prin păr cu un ochi critic.

— Nu se face să o îngropăm arătând așa, sărmana copilă! a spus ea, clătinând din cap.

M-am gândit că probabil Phaedre nu era cu mult mai vârstnică decât femeia moartă și, în orice caz, nu avea mare importanță dacă ea urma să fie îngropată arătând ceva mai bine. Totuși, m-am scotocit prin buzunar și am scos un mic pieptene din fildeș, cu care Phaedre s-a apucat de treabă, murmurând ceva.

Domnul Campbell își lua rămas-bun. Am auzit scârțâitul harnașamentului celor doi cai și bătăile lor din copite când vizitiul s-a așezat pe capră. Domnul Campbell m-a văzut și a făcut o plecăciune adâncă, ținându-și pălăria în mână. Am răspuns printr-o reverență și l-am urmărit cu ușurare plecând.

Și Phaedre se oprise din treabă și se uita după vehiculul care se îndepărta.

A spus ceva ca pentru sine și a scuipat în praf. Făcuse asta fără răutate; era o vrajă împotriva relelor, pe care o mai văzusem. A ridicat ochii spre mine.

— Domnul Jamie ar face bine să o găsească pe Pollyanne înainte de apusul soarelui. Sunt animale sălbatice în pădure, iar domnul Ulysses a spus că femeia a costat două sute de lire când a cumpărat-o doamna Jocasta. Pollyanne asta nu cunoaște pădurea; e venită direct din Africa, de mai puțin de-un an.

Fără să adauge altceva, s-a aplecat din nou, iar degetele negre i s-au mișcat ca picioarele unui păianjen prin părul mătăsos al cadavrului.

M-am apucat și eu de treabă și mi-am dat seama cu un oarecare șoc că țesătura de situații în care era prins Jamie mă implica și pe mine. Nu putem rămâne în afara ei, așa cum crezusem, și nu aveam cum să scap nici dacă aș fi dorit.

Phaedre mă ajutase să o descopăr pe Pollyanne nu pentru că avea încredere în mine ori mă plăcea, ci pentru că eram soția stăpânului. Pollyanne trebuia găsită și ascunsă. Iar Jamie, socotea ea, o va găsi pe femeie și o va ascunde – era proprietatea lui sau a Jocastei, ceea ce în mintea ei era unul și același lucru.

În cele din urmă, am întins-o pe necunoscută, spălată, pe un cearșaf uzat pe care îl adusesem pentru a sluji drept giulgiu.

Phaedre o pieptănase și îi împletise părul; apoi am scos borcanul mare din piatră în care aveam ierburi. Le adusesem mai mult din obișnuință decât dintr-un motiv anume, dar acum mă bucuram că o făcusem; nu atât ca să încetinesc procesul de descompunere, ci drept singura și necesara formă de ceremonie.

Era greu să asociez acea bucată de țărână grosolană și urât mirositoare cu mâna mică și rece care o prinsese pe a mea, cu acea șoaptă îndurerată, „Spune...”, din întunericul apăsător. Și totuși, persista amintirea ei, a ultimelor picături de sânge care curseseră fierbinte pe mâna mea, mai vii în mintea mea decât imaginea cărnii ei dezgolite în mâinile unor necunoscuți.

Nu exista preot decât la Halifax; avea să fie înhumată fără slujbă – oricum, ce nevoie avea de așa ceva? Era puțin probabil să fi lăsat pe cineva în urmă care să o jelească, m-am gândit; pentru că, dacă ar fi avut pe cineva apropiat – familie, soț sau chiar amant –, socoteam că nu ar fi murit.

Nu o cunoscusem și nu aveam să-i duc lipsa, dar sufeream pentru ea; pentru ea și pentru copil. Tot astfel, mai mult pentru mine decât pentru ea, am îngenuncheat lângă trupul ei și am împrăștiat ierburi: parfumate și amărui, frunze de virnanț și flori de isop, rozmarin, cimbru și levănțică. Un buchet de la vii pentru morți – un mic semn drept amintire.

În genunchi, Phaedre m-a urmărit tăcută. Apoi a întins o mână și, cu blândețe, a tras giulgiul peste fața fetei moarte. Jamie se apropiase și ne urmărea. Fără niciun cuvânt, s-a aplecat și a ridicat-o, apoi a dus-o la căruță.

Nu a vorbit decât după ce m-am așezat pe capră alături de el. A lovit cu hățurile spinările cailor și a plescăit din limbă.

— Mergem să-l găsim pe sergent, a spus el.

•

Sigur, înainte de asta trebuia să mai rezolvăm câteva lucruri. Ne-am întors la River Run ca să o lăsăm pe Phaedre, iar Jamie a plecat să îl caute pe Duncan și să-și schimbe hainele pătate de sânge, iar eu m-am dus să verific starea pacientului și să o anunț pe Jocasta despre evenimentele din acea dimineață.

Nu era nevoie să mă deranjez; Farquard Campbell se afla în salon cu Jocasta, la o ceașcă de ceai. Învelit de la brâu în jos cu un pled, John Myers stătea întins cât era de lung pe o canapea tapițată cu catifea verde, mestecând de zor brioșe. Judecând

după curățenia neobișnuită a picioarelor lui desculțe care ieșeau de sub pledul ecosez, cineva profitase de starea lui temporară de inconștiență din noaptea dinainte și i le spălase.

— Draga mea!

Auzindu-mi pașii, Jocasta a întors capul și a zâmbit, deși am văzut două cute de îngrijorare între sprâncenele ei.

— Șezi, copila mea, și mănâncă ceva. Nu te-ai odihnit deloc noaptea trecută și îmi pare că ai avut o dimineață cumplită.

În mod obișnuit, mi s-ar fi părut amuzant sau insultător să mi se spună „copilă”, dar acum m-am simțit ciudat de îmbărbătată. M-am lăsat recunoscătoare pe un fotoliu și i-am îngăduit lui Ulysses să-mi toarne o ceașcă de ceai, întrebându-mă în tot acest timp cât de multe îi spusese Farquard Jocastei și cât de multe știa el.

— Cum te simți în dimineața asta? l-am întrebat pe pacientul meu.

La cât băuse în seara precedentă, părea să fie într-o stare uimitor de bună. Avea o culoare bună în obraji și, dacă era să judec după numeroasele firimituri de pe farfuria de lângă el, era hămesit.

Continuând să mestece și să înghită, a dat din cap cu cordialitate spre mine.

— Extraordinar de bine, doamnă, și vă mulțumesc preaplecat. Puțină durere în părțile intime – și-a atins delicat zona în chestiune –, dar așa o cusătură frumoasă nu am avut privilegiul de a vedea. Domnul Ulysses a fost tare amabil și mi-a adus o oglindă, a explicat el și a dat din cap cu o oarecare venerație. Niciodată nu mi-am văzut fundul, după cât păr am acolo, ai crede că tata a fost urs!

A râs în hohote de propria glumă, iar Farquard Campbell și-a ascuns zâmbetul în ceașca de ceai. Ulysses s-a întors și a plecat cu tava, dar am observat că un colț al gurii i-a tresărit.

Jocasta a râs sănătos și a închis ochii amuzată.

— Nu degeaba se zice că un copil înțelept își cunoaște tatăl, John Quincy, dar eu o știu și pe mama ta, așa că e puțin probabil.

Myers a scuturat din cap, iar ochii lui au sclipit deasupra bărbii dese.

— Mda, mamei îi plăceau tare mult bărbații păroși. Zicea că aduc un confort grozav în nopțile reci de iarnă.

S-a uitat spre cămașa desfăcută la gât și a admirat cu o oarecare satisfacție pădurea de păr care se vedea.

— Poate că așa o fi. Și indiencelor se pare că le plac, deși poate că la ele e vorba doar de ceva nou, dacă mă gândesc mai bine. Bărbații lor abia dacă au un puf la boașe, iar pe spate, ce să mai vorbim!

Domnul Campbell a aspirat o firimitură de brioșă și a tușit viguros în șervet. Am zâmbit în sinea mea și am luat o gură mare de ceai. Era un amestec indian puternic și parfumat și, în ciuda căldurii apăsătoare a dimineții, era mai mult decât binevenit. Când am băut, pe față mi-a apărut o peliculă de sudoare, dar căldura s-a așezat liniștitoare în stomacul meu agitat, iar parfumul ceaiului a alungat duhoarea de sânge și de excremente din nări, chiar dacă discuția veselă gonea din mintea mea scenele morbide din acea dimineață.

Am privit gânditoare covorul din fața șemineului. Mă simțeam atât de obosită, încât aș fi fost în stare să mă întind pe el și să dorm neîntoarsă o săptămână. Dar nu există odihnă pentru cei osteniți.

Proaspăt bărbierit și pieptănat, Jamie a apărut îmbrăcat cu o haină sobră și cu cămașă curată. L-a salutat din cap pe Farquard Campbell fără să pară surprins; probabil că îi auzise glasul din hol.

— Mătușă…

S-a aplecat și a sărutat-o ușor pe obraz pe Jocasta, apoi i-a surâs lui Myers.

— Cum merge, *a charaid*? Ori, mai curând, cum sunt ele?

— Cât se poate de bine, l-a asigurat Myers, făcându-și mâna căuș între picioare ca să evalueze situația. Cred că o să mai aștept o zi sau două până să urc din nou pe cal.

— Eu așa aș face, l-a asigurat Jamie, apoi s-a întors spre Jocasta. Mătușă, l-ai văzut cumva pe Duncan în dimineața asta?

— Da. A plecat trimis de mine cu o treabă, el și flăcăul.

A zâmbit și a întins o mână spre el; i-am văzut degetele strângându-se în jurul încheieturii lui.

— Domnul Innes e un om neprețuit. Foarte săritor. Și iute, atent; e o adevărată plăcere să discut cu el. Nu ești de aceeași părere, nepoate?

Jamie i-a aruncat o privire curioasă, apoi și-a îndreptat ochii spre Farquard Campbell. Acesta i-a evitat privirea și a sorbit din

ceai, prefăcându-se că examinează pictura mare care atârna deasupra șemineului.

— Adevărat, a spus sec Jamie. Un om folositor, Duncan ăsta. Și Ian a plecat cu el?

— Ca să aducă un pachet, a spus calm mătușa. Aveai nevoie chiar de Duncan?

— Nu, a răspuns Jamie încet, coborând ochii spre ea. Mai poate aștepta.

Jocasta i-a dat drumul și a întins mâna după ceașcă. Toarta delicată era așezată la un unghi precis, gata să fie apucată.

— Asta e bine, a spus ea. Vrei ceva la micul dejun? Farquard, mai dorești o brioșă?

— Nu. *Cha ghabh mi'n còrr*, *tapa leibh*. „Am treabă în oraș și ar fi cazul să plec".

Și-a așezat ceașca pe masă și s-a ridicat în picioare, făcând plecăciuni pe rând către mine și către Jocasta.

— Sluga dumneavoastră, doamnelor, domnule Fraser, a adăugat el ridicând o sprânceană, apoi l-a urmat pe Ulysses.

Jamie s-a așezat și a întins mâna după o felie de pâine prăjită.

— Treaba de care vorbești, mătușă... Duncan a plecat s-o găsească pe sclava aceea?

— Da.

— Ce ți-a spus Campbell?

Jocasta și-a întors ochii orbi spre el și s-a încruntat.

— Sper că nu te deranjează, Jamie. Știu că Duncan e omul tău, dar mi s-a părut că e ceva urgent și nu știam sigur când te vei întoarce.

— Ce ți-a spus Campbell?

Mi-am dat seama ce gândea Jamie; nu i-ar fi stat în fire onestului și rigidului domn Campbell, judecător al districtului, care nu mișca nici măcar un deget ca să împiedice o linșare oribilă, să conspire pentru protecția unei sclave, mai ales una care se ocupa de avorturi. Și totuși, probabil că vedea asta drept o compensație pentru ceea ce nu reușise să facă în urmă cu o săptămână.

A dat din umerii ei frumoși și un mușchi i-a zvâcnit în colțul gurii.

— Îl cunosc pe Farquard Campbell de douăzeci de ani, *a mhic mo pheathar*. Înțeleg mai bine ceea ce nu spune decât ceea ce spune.

Myers urmărise cu interes acest schimb de cuvinte.

— N-aș putea susține că am auzul prea bun, a remarcat el calm. Tot ce l-am auzit spunând a fost că o sărmană femeie s-a sinucis din greșeală, undeva la gater, în încercarea de a scăpa de o povară. A mai zis că nu o cunoaște.

Mi-a zâmbit prietenos.

— Și asta îmi spune că fata e străină de aceste locuri, a comentat Jocasta. Farquard îi cunoaște pe oamenii de pe râu și din oraș la fel de bine cum îmi cunosc eu oamenii. Nu este nici fiica, nici servitoarea cuiva.

Și-a lăsat ceașca pe masă și s-a rezemat de spătarul scaunului cu un oftat.

— Rezolvăm noi, a spus ea. Mănâncă, flăcăule, cred că ești rupt de foame.

Rămas cu bucata de pâine în mână, Jamie a privit-o lung. S-a aplecat și a lăsat-o să cadă înapoi pe farfurie.

— Mătușă, n-aș putea spune că am poftă de mâncare. Fetele moarte îmi fac stomacul să se strângă puțin.

S-a ridicat și și-a netezit poalele hainei.

— Probabil că nu e fiica sau slujitoarea cuiva, dar zace în curte și atrage muștele. Aș avea nevoie de un nume înainte de a o îngropa.

S-a întors pe călcâie și a ieșit.

Am sorbit și ultima picătură de ceai și am pus ceașca pe masă. Porțelanul a zornăit ușor.

— Îmi cer iertare, am spus eu drept scuză. Nici mie nu mi-e foame.

Jocasta nici nu s-a mișcat, nici nu și-a schimbat expresia. În timp ce ieșeam, l-am văzut pe Myers aplecându-se de pe canapea și înșfăcând cu precizie ultima brioșă.

•

Se făcuse aproape amiază când am ajuns la depozitul Coroanei, aflat la capătul străzii Hay. Se afla pe malul nordic al râului, având propriul chei pentru încărcare, ceva mai sus de oraș. La ora aceea, se părea că nu prea era nevoie de pază; nimic nu se mișca în vecinătatea clădirii în afara câtorva fluturi galbeni care, nepăsători față de arșița înăbușitoare, zburau cu hărnicie printre tufișurile înflorite care creșteau dese de-a lungul malului.

— Ce țin aici? l-am întrebat pe Jamie, privind curioasă spre structura masivă.

Ușile duble, uriașe erau închise și zăvorâte, iar singura santinelă în tunică roșie stătea nemișcată ca un soldat de plumb în fața lor. Alături de depozit, o clădire mai mică arbora un drapel englez, care atârna moale în bătaia soarelui; probabil că acela era bârlogul sergentului pe care îl căutam.

Jamie a ridicat din umeri și a alungat o muscă insistentă care i se așezase pe frunte. În ciuda legănării căruței, atrăgeam din ce în ce mai multe insecte pe măsură ce arșița zilei sporea. Am inspirat discret, dar nu am simțit decât un parfum slab de cimbru.

— Ceea ce socotește Coroana că are valoare. Blănuri, materiale pentru nave – smoală și terebentină. Dar santinela e acolo ca să păzească alcoolul.

Deși fiecare han își făcea propria bere și orice gospodărie avea rețete pentru rachiu din mere și lichior din vișine, băuturile alcoolice tari erau controlate de Coroană: brandy-ul și romul se importau în colonie în cantități mici și erau păzite cu strășnicie, apoi vândute la prețuri mari sub sigiliul Coroanei.

— Cred că nu au mult alcool acum, am spus, arătând către singura santinelă.

— Nu, transporturile de alcool vin pe râu de la Wilmington o dată pe lună. Campbell mi-a spus că de fiecare dată se schimbă ziua, pentru ca riscul de jaf să fie mai mic.

A vorbit cu un aer absent, iar încruntarea nu-i dispărea.

— Ce părere ai, ne-a crezut Campbell? Despre faptul că fata și-a făcut-o cu mâna ei?

Jamie a scos un sunet din fundul gâtlejului, tipic scoțian, sugerând râsul.

— Sigur că nu, englezoaico, omul nu e prost deloc. Dar e un bun prieten al mătușii; nu ține să creeze necazuri dacă nu e silit. Să sperăm că fata nu avea pe cineva care să facă scandal.

— Cinice speranțe, am spus eu încet. Mi s-a părut că aveai altă părere în salonul mătușii tale. S-ar putea ca totuși să ai dreptate; dacă ar fi avut pe cineva, nu ar fi murit.

A simțit amărăciunea din glasul meu și a coborât ușor privirea spre mine.

— Englezoaico, nu vreau să fiu crud, a spus el cu blândețe. Dar sărmana fată *este* moartă. Nu pot face altceva pentru ea

decât să mă ocup de înmormântarea ei creștinească; eu trebuie să le port de grijă celor vii, nu?

Am oftat adânc și l-am strâns scurt de braț. Sentimentele mele erau mult prea complicate ca să le explic; nu o cunoscusem pe fată decât cu câteva minute înainte de a muri și nu am putut să împiedic asta, dar murise în mâinile mele și trăiam senzația de furia inutilă a medicului în astfel de situații; sentimentul că dădusem greș și că fusesem înșelată de Doamna cu Coasa. Și, dincolo de furie și de milă, exista un ecou de vină nerostit; fata avea cam aceeași vârstă cu Brianna – Brianna care, în asemenea circumstanțe, nu ar fi avut pe nimeni alături.

— Știu. Doar că… cred că, într-un fel, mă simt răspunzătoare pentru ea.

— Și eu, a spus el. Nu te teme, englezoaico, ne vom îngriji de tot ce trebuie.

A legat caii sub un castan și a coborât, apoi mi-a întins mâna.

Nu exista cazarmă; Campbell îi spusese lui Jamie că santinelele depozitului erau încartiruite în diverse case din oraș. Am discutat cu funcționarul care muncea într-un birou și care ne-a îndrumat să traversăm strada și să mergem la taverna *Gâsca de Aur*, unde sergentul putea fi găsit la masă.

L-am văzut pe sergent imediat ce am intrat; stătea la o masă de lângă fereastră, cu tunica desfăcută și cu centura de piele scoasă, părând extrem de liniștit și având în față o stacană cu bere și resturile unei plăcinte cu carne de vită. Jamie venea în urma mea și, preț de o clipă, umbra lui a blocat lumina care pătrundea pe ușa deschisă, iar sergentul a ridicat ochii.

Deși în tavernă era o lumină difuză, am observat că fața sergentului a pălit de șoc. Jamie s-a oprit brusc în spatele meu. A rostit încet ceva în gaelică și am recunoscut cuvintele obscene, însă apoi a trecut pe lângă mine fără să dea semne de ezitare.

— Sergent Murchison, a spus el pe un ton care i-a trădat ușoara surprindere, așa cum reacționează cineva când salută o cunoștință întâmplătoare. Nu credeam că o să mai dau ochii cu tine, cel puțin nu pe lumea asta.

Expresia de pe fața sergentului mi-a sugerat că sentimentul era reciproc. De asemenea, că orice întâlnire între ei pe acest pământ era nedorită. Sângele i-a invadat obrajii umflați și cu

cicatrice lăsate de vărsatul-de-vânt și a împins în spate banca, făcând-o să scârțâie pe podeaua presărată cu nisip.

— Tu! a spus el.

Jamie și-a scos pălăria și a înclinat capul politicos.

— Sluga dumitale, domnule! a spus el.

Acum i-am văzut chipul, în aparență cu o expresie amabilă, dar nu lipsită de o anumită precauție, sugerată de încrețiturile apărute la coada ochilor. Nu și-a trădat tulburarea, dar sergentul nu era singura persoană care fusese luată prin surprindere.

Murchison și-a recăpătat treptat stăpânirea de sine; expresia șocată fiind înlocuită de un ușor rânjet.

— Fraser. Scuze, *domnul* Fraser, așa te cheamă acum, nu?

— Da.

În ciuda tonului insultător al sergentului, Jamie și-a păstrat calmul. Indiferent ce conflict existase între ei în trecut, ultimul lucru pe care și-l dorea în acele momente era o confruntare. Mai ales dacă țineam cont de ceea ce se afla în căruța de afară. Pe furiș, mi-am șters palmele transpirate de rochie.

Încet și fără să-și ia ochii de la Jamie, sergentul începuse să își încheie nasturii tunicii.

— Auzisem eu de un om pe nume Fraser, venit aici să o stoarcă de bani pe doamna Cameron de la River Run, a spus el, strâmbându-și buzele groase. Tu ești acela, nu?

Precauția din ochii lui Jamie a înghețat într-un albastru rece ca un ghețar, deși buzele i-au rămas încremenite într-un zâmbet amabil.

— Doamna Cameron îmi este rudă. Am venit aici în numele ei.

Sergentul și-a lăsat capul pe spate și s-a scărpinat cu nădejde pe gât. Avea o dungă adâncă, cu margini întărite, pe pielea palidă și umflată, ca și cum cineva ar fi încercat, fără succes, să îl stranguleze.

— Ruda ta. Mda, e ușor să spui asta, nu? Doamna e oarbă ca un liliac, din câte am auzit. N-are soț, nici fii; o pradă ușoară pentru orice escroc ce vine și se dă drept rubedenie.

Recăpătându-și siguranța de sine, sergentul a coborât privirea spre mine și a rânjit.

— Iar ea ți-o fi țiitoarea, nu?

Era o răutate gratuită, o lovitură dată la nimereală; individul abia dacă se uitase la mine.

— Ea e soția mea, doamna Fraser.

Am văzut cele două degete rigide de la mâna dreaptă a lui Jamie tresărind pe kilt, singurul semn care îi trăda sentimentele. Și-a lăsat capul puțin pe spate și a ridicat din sprâncene, măsurându-l pe sergent cu o expresie de interes lipsit de patimă.

— Dar tu care ești, domnule? Cer iertare că nu-mi amintesc prea bine, dar mărturisesc că nu te pot deosebi de fratele tău.

Sergentul a încremenit de parcă ar fi fost împușcat.

— Lua-te-ar naiba! a zis el, aproape sufocându-se.

Fața lui a căpătat o nuanță nesănătoasă de prună coaptă. Și m-am gândit că ar fi fost cazul să se îngrijească pentru hipertensiune arterială. Cu toate astea, nu am scos nicio vorbă.

Brusc, sergentul a părut să observe că toată lumea din tavernă se holba la el cu mare interes. S-a uitat cu un aer feroce în jur, și-a înșfăcat cascheta și a pornit cu pași apăsați spre ușă, împingându-mă din calea lui, astfel că m-am retras clătinându-mă.

Jamie m-a prins de braț ca să mă susțină, apoi a trecut pe sub pragul de sus al ușii aplecându-se. L-am urmat, ajungând afară chiar în clipa în care a strigat după sergent.

— Murchison! Am o vorbă cu tine!

Soldatul s-a răsucit pe călcâie, strângându-și pumnii pe lângă tunica stacojie. Era un bărbat cu o statură destul de masivă, cu grumazul gros și lat în umeri, iar uniforma îi venea bine. Ochii lui au sclipit amenințător, dar își recăpătase din nou stăpânirea de sine.

— O vorbă, zici? a întrebat el. Și ce ai putea să-mi spui tu mie, *domnule* Fraser?

— O vorbă referitoare la capacitatea ta profesională, sergent, a răspuns Jamie cu răceală și a arătat spre căruța pe care o lăsasem sub castan. Ți-am adus un cadavru.

Sergentul a pălit pentru a doua oară. A aruncat o privire spre căruță; muștele și țânțarii începuseră să se adune în roiuri mici, învârtindu-se leneș pe deasupra.

— Chiar așa?

Era profesionist; deși ostilitatea purtării lui nu scăzuse nicidecum, obrajii își recăpătaseră culoarea obișnuită, iar pumnii strânși s-au desfăcut.

— Un cadavru? Al cui?

— Nu am habar, domnule. Am sperat că vei putea să ne spui asta. Vrei să arunci un ochi?

A făcut semn din cap către căruță, după un moment de șovăială, sergentul a încuviințat cu un gest similar și a pășit spre căruță.

M-am grăbit să-l prind din urmă pe Jamie și am ajuns la timp pentru a vedea fața sergentului când a ridicat un colț a giulgiului improvizat. Nu se pricepea deloc să își ascundă sentimentele – probabil că în profesiunea lui nu era necesar așa ceva. Peste chipul lui a trecut fulgerător o undă de șoc.

Jamie a observat la fel de bine ca mine.

— Înseamnă că o cunoști, da? a întrebat el.

— Eu… ea… adică, da, o cunosc.

Sergentul a închis gura brusc, de parcă s-ar fi temut să mai rostească alte cuvinte.

A continuat să se uite la fața fetei moarte, iar a lui a devenit ca de gheață, alungând orice alt sentiment.

Ieșind din tavernă, câțiva bărbați ne urmaseră. Deși rămăseseră departe de noi, doi sau trei dintre ei și-au înălțat capetele din curiozitate. Nu avea să treacă multă vreme până când întregul district va afla ce se întâmplase la gater. Am sperat că Duncan și Ian făcuseră progrese.

— Ce i s-a întâmplat? a întrebat sergentul, privind fix spre chipul palid.

Și al lui avea aceeași paloare.

Jamie se uita la el cu atenție, fără să se ferească.

— Așadar, o cunoști, da? a întrebat el din nou.

— E… a fost spălătoreasă. Lissa – Lissa Grover, așa o cheamă.

Sergentul vorbise mecanic, încă privind în căruță, de parcă nu ar fi fost în stare să-și dezlipească ochii de acolo. Fața îi rămăsese lipsită de orice expresie, dar buzele i se albiseră, iar mâinile îi erau strânse pumn pe lângă coapse.

— Ce s-a întâmplat?

— Are pe cineva în oraș? Vreun soț, poate?

Era o întrebare rațională, însă Murchison și-a mișcat capul brusc, de parcă l-ar fi înjunghiat cu ceva.

— Nu e treaba ta, înțelegi? a spus el.

S-a uitat fix la Jamie și am observat o dungă albă, subțire în jurul irisului unui ochi. Și-a dezvelit dinții în ceea ce s-ar fi vrut un zâmbet politicos, dar nici pomeneală de așa ceva.

— Spune-mi ce i s-a întâmplat.

Fără să clipească, Jamie s-a uitat drept în ochii sergentului.

— A vrut să scape de sarcină, dar totul a mers anapoda. Dacă are soț, trebuie să fie anunțat. Dacă nu – și dacă nu are pe nimeni –, mă voi îngriji să fie înmormântată creștinește.

Murchison a întors capul și a privit din nou spre căruță.

— Are pe cineva, a spus el repezit. Nu e nevoie să te deranjezi.

S-a întors cu spatele și și-a trecut o palmă peste față, frecându-se cu asprime, ca și cum ar fi vrut să șteargă orice sentiment de pe ea.

— Veniți la biroul meu, a spus, cu glas înăbușit. Trebuie să dați o declarație, să vorbiți cu funcționarul. Haideți!

•

Biroul era pustiu, funcționarul plecase să mănânce de prânz. M-am așezat să-l aștept, dar Jamie se foia prin încăperea modestă, plimbându-și ochii de la stindardele de regiment de pe perete la dulapul cu sertare aflat în colțul din spatele biroului.

— Norocul naibii, a zis el, mai mult pentru sine. Trebuie să fie Murchison.

— Să înțeleg că îl cunoști bine pe sergent?

S-a uitat spre mine arcuindu-și ironic buzele.

— Destul de bine. A făcut parte din garnizoana de la închisoarea Ardsmuir.

— Am priceput.

Însemna că nu se agreau deloc. În micul birou era un aer încărcat; mi-am șters un firicel de sudoare care mi se prelingea printre sâni.

— Ce crezi că face aici?

— Din câte știu, a fost trimis ca să se ocupe de deținuții aduși aici pentru vânzare. Coroana, îmi închipui eu, nu a avut niciun motiv să îl readucă în Anglia, mai ales că era nevoie de soldați aici – asta s-a întâmplat în timpul războiului cu franțujii.

— Și care a fost treaba cu fratele lui?

A scos un pufnet scurt, lipsit de umor.

— Au fost doi – gemeni. Micuțul Billy și Micuțul Bobby, așa le spuneam. Semănau ca două boabe de mazăre, și nu doar ca înfățișare.

Depănându-și amintirile, s-a oprit câteva clipe. Nu vorbea prea des despre experiențele trăite în închisoarea de la

Ardsmuir, astfel că am observat umbrele amintirii trecând peste chipul lui.

— Probabil că știi deja genul de oameni îndeajuns de decenți când sunt singuri, dar pune-i lângă alții ca ei și vor deveni ca niște lupi, da?

— Ești cam aspru cu lupii, am spus eu, zâmbind. Gândește-te la Rollo. Dar, desigur, înțeleg ce vrei să sugerezi.

— Atunci, porci. Însă fiare, atunci când erau împreună. Astfel de oameni nu lipsesc din nicio armată, așa funcționează armatele – oamenii comit cele mai îngrozitoare lucruri când sunt laolaltă, lucruri pe care nici nu și le-ar imagina dacă ar fi siguri.

— Și cei din neamul Murchison nu erau niciodată singuri? am întrebat eu, vorbind rar.

El a înclinat ușor din cap.

— Da, ai dreptate. Întotdeauna erau împreună. Și dacă unul dintre ei avea anumite scrupule, celălalt nu avea. Și, desigur, când apăreau probleme – păi, atunci nimeni nu putea spune cine se făcea vinovat, înțelegi?

A continuat să umble de colo-colo, agitat ca o panteră în cușcă. S-a oprit în dreptul ferestrei și s-a uitat afară.

— Eu… deținuții… ne puteam plânge de rele tratamente, însă ofițerii nu-l puteau pedepsi pe unul pentru păcatul altuia, iar oamenii știau rareori care dintre Murchisoni îl lovise cu picioarele în coaste sau îl atârnase de un cârlig, cu cătușe la mâini, lăsându-l așa până când se scăpa pe el, spre distracția oamenilor din garnizoană.

Fără să-și controleze expresia, se uita țintă la ceva de afară. Vorbise despre fiare; mi-am dat seama că amintirile treziseră una la viață. Lumina dinspre geam se reflecta în ochii lui albaștri, care priveau fix, fără să clipească.

— Sunt amândoi aici? am întrebat eu, nu atât pentru că voiam să aflu, cât pentru a alunga acea stare de neliniște.

Stratagema a dat roade; Jamie s-a întors brusc dinspre fereastră.

— Nu, a răspuns el scurt. Ăsta e Billy. Micuțul Bobby a murit la Ardsmuir.

Cele două degete țepene ale lui au tresărit pe stofa kiltului.

Câteva clipe mă întrebasem de ce purta kiltul în acea dimineață, în loc să îmbrace pantaloni; pentru un soldat englez,

tartanul rubiniu era ca o pânză roșie fluturată în fața unui taur. Acum am înțeles.

Englezii îi luaseră kiltul, socotind că astfel îi răpeau mândria și bărbăția. Încercarea lor fusese zădărnicită, iar Jamie voia să sublinieze că ei dăduseră greș, indiferent dacă avea sau nu vreun rost să facă asta. Însă rostul avea prea puțin de-a face cu mândria încăpățânată care putea supraviețui unei asemenea insulte ani întregi și, cum Jamie era însuflețit din plin de mândrie și bărbăție, am constatat că în acele momente predominantă era mândria.

— Judecând după cum a reacționat sergentul, putem presupune că nu a murit din cauze naturale, așa e? am întrebat eu.

— Nu, a spus el.

A oftat și a dat ușor din umeri, parcă pentru a-și așeza mai bine haina strâmtă.

— Ne duceau în fiecare dimineață la o carieră de piatră și ne aduceau înapoi la apus, cu două sau trei gărzi la fiecare căruță. Într-o zi, sergentul care comanda era Micuțul Bobby Murchison. A venit cu noi în acea dimineață, dar nu ne-a mai însoțit seara.

A aruncat încă o privire spre fereastră.

— În fundul carierei era un lac foarte adânc.

Tonul lui degajat mi s-a părut glacial ca și relatarea seacă. În ciuda căldurii sufocante, am simțit un mic fior trecându-mi pe șira spinării.

— Tu ai…? am început eu, dar el și-a dus un deget la buze și a întors capul spre ușă.

Un moment mai apoi, am auzit sunetul de pași pe care urechile lui mai agere decât ale mele îl percepuseră.

Era sergentul, nu funcționarul. Transpirase abundent; dârele de sudoare i se curgeau de sub perucă, iar fața avea culoarea nesănătoasă a ficatului proaspăt de vită.

A aruncat o privire spre masa părăsită și a scos un mic sunet de dezgust. Am simțit un soi de greață în numele funcționarului absent. Cu o mișcare a brațului, sergentul a împins lucrurile aflate pe masă, făcând ca hârtiile să se prăbușească pe podea ca o cascadă.

A luat o călimară din cositor și o foaie de hârtie pe care a cules-o dintre cele de pe jos și le-a trântit pe masă.

— Scrie! i-a spus el poruncitor lui Jamie. Unde ai găsit-o, ce s-a întâmplat…

I-a întins lui Jamie o pană de gâscă mânjită de cerneală.

— Semnezi și pui data.

Jamie l-a privit fix printre gene, dar nu a întins mâna pentru a lua pana. Am simțit brusc un gol în stomac.

Jamie era stângaci, dar fusese învățat cu forța să scrie cu dreapta, apoi acea mână suferise vătămări. Pentru el, scrisul era o treabă lentă, chinuitoare, care lăsa în urmă pagini cu pete de cerneală, sudoare și mototolite, și pe el însuși arătând cam la fel. Nu exista vreo putere pe pământ care să-l umilească mai mult în fața sergentului decât să fie silit să scrie.

— Am spus să scrii!

Sergentul a rostit cuvintele printre dinți.

Jamie a strâns din gene și mai mult, dar, înainte ca el să spună ceva, am întins mâna și am luat pana dintre degetele sergentului.

— Am fost și eu de față, o să scriu eu.

Jamie m-a prins de mână înainte de a apuca să înmoi pana în călimară. Mi-a luat pana dintre degete și a lăsat-o să cadă în mijlocul mesei.

— Funcționarul tău poate veni mai târziu la casa mătușii mele, i-a zis scurt lui Murchison. Hai, Claire!

Fără să mai aștepte răspunsul sergentului, Jamie m-a prins de cot și aproape că m-a ridicat cu forța. Am ajuns afară înainte să-mi dau seama ce se întâmplase. Căruța rămăsese tot sub castan, dar acum era goală.

•

— *Mac Dubh*, femeia e în siguranță acum, dar ce naiba facem cu ea?

Duncan și-a scărpinat barba nerasă; după o căutare de trei zile în pădure, el și Ian o găsiseră pe sclava numită Pollyanne.

— Nu va fi ușor să o mutăm, a intervenit Ian, înhățând o bucată de șuncă adusă la masă pentru micul dejun. A rupt-o în două și i-a dat o bucată lui Rollo. Sărmana femeie aproape c-a murit de groază când a descoperit-o Rollo cu mirosul lui, ne-am chinuit amarnic să o ridicăm în picioare. N-am putut să o facem să stea pe cal; a trebuit să o țin tot timpul ca să nu cadă.

— Trebuie să facem cumva să o scoatem de aici.

Cufundată în gânduri, Jocasta s-a încruntat și a rămas cu ochii pe jumătate închiși.

— Murchison a mers din nou la joagăr ieri-dimineață și a făcut mare scandal, iar seara trecută, Farquard Campbell mi-a trimis vorbă că omul a susținut că e vorba despre o crimă și a chemat oameni ca să scotocească prin tot districtul pentru a o prinde pe sclava care a făptuit asta. Farquard Campbell era atât de înfierbântat, încât am crezut că o să-i ia capul foc.

— Crezi că *ea* a făcut asta? Mestecând, Ian și-a mutat privirea de la Jamie spre mine. Din greșeală, vreau să zic?

Deși dimineața era fierbinte, m-am înfiorat aducându-mi aminte de duritatea neiertătoare a broșetei din metal pe care o ținusem în mână.

— Există trei posibilități: accident, crimă sau sinucidere, am spus eu. Dar sunt *multe* feluri de a te sinucide, credeți-mă. Și, din câte știm, nu există motiv pentru crimă.

— Oricum ar fi, a spus Jamie, decis să pună capăt acelei discuții, dacă o ia pe sclavă, în mai puțin de o zi, Murchison va pune să fie spânzurată sau biciuită până moare. Nu are nevoie de proces. Trebuie să o scoatem din district. Am aranjat asta cu prietenul nostru Myers.

— *Ce anume* ai aranjat cu Myers? a întrebat Jocasta cu glas tăios, care a pus capăt vacarmului de exclamații și de întrebări cu care cei prezenți au întâmpinat această veste.

Jamie a terminat de uns cu unt bucata de pâine prăjită pe care o avea în mână și i-a întins-o lui Duncan, după care a spus:

— O ducem pe femeie în munți. Myers a spus că va fi primită de indieni; știe un loc potrivit pentru ea, așa zice el. Și acolo va scăpa de Micuțul Billy Murchison.

— O *ducem*? am întrebat eu pe un ton politicos. Cine anume?

Drept răspuns, Jamie mi-a zâmbit.

— Eu și Myers, englezoaico. Trebuie să merg în zonele sălbatice ca să arunc o privire înainte de sosirea frigului, și asta este o ocazie potrivită. Myers e cea mai bună călăuză pe care aș putea să o găsesc.

A evitat cu grijă să spună că ar fi foarte bine pentru *el* de a ieși din sfera de autoritate a sergentului Murchison, dar sugestia nu mi-a scăpat.

— Mă iei și pe mine, nu-i așa, unchiule? a întrebat Ian dându-și părul încâlcit de pe față și uitându-se dornic de aventură la

Jamie. Crede-mă, o să ai nevoie de ajutor cu femeia asta, e cât un butoi cu melasă.

Jamie i-a zâmbit.

— Da, Ian. Cred că ar mai fi nevoie de cineva.

— Hm! am făcut eu, uitându-mă urât la el.

— Ca să stai cu ochii pe mătușa ta, dacă nu de alta, a continuat Jamie, răspunzându-mi cu o privire pe măsură. Englezoaico, plecăm peste trei zile, dacă Myers va fi în stare să călărească.

•

Trei zile nu însemnau prea mult timp, însă cu ajutorul lui Myers și a lui Phaedre, am încheiat pregătirile cu mult înainte. Aveam o mică trusă de călătorie, cu medicamente și cu instrumente, iar desagile de șa erau pline cu hrană, pături și ustensile de gătit. Mai rămăsese o problemă minoră: aceea a țintei.

Am trecut în cruciș fâșia lungă de mătase peste piept, am legat capetele într-un nod elegant între sâni și am evaluat rezultatul privindu-mă în oglindă.

Nu arăta rău. Mi-am întins brațele și mi-am mișcat torsul într-o parte și în alta, verificând dacă mă simțeam lejer. Da, mergea. Deși poate că, dacă mai petreceam o dată fâșia peste piept înainte de a lega capetele…

— Ce faci aici, englezoaico? Și, pentru numele lui Dumnezeu, ce porți?

Cu brațele încrucișate la piept, Jamie stătea rezemat de tocul ușii, urmărindu-mă cu sprâncenele ridicate.

— Improvizez un sutien, am spus eu cu demnitate. Nu vreau să călăresc prin munți cu ambele picioare pe o parte a șeii, pentru că port rochie, iar dacă nu am corset, nu țin ca sânii să-mi tresalte tot timpul. E foarte neplăcut când se leagănă.

— Cred și eu!

A intrat în cameră și mi-a dat roată de la oarecare distanță, parcă precaut, privindu-mi picioarele cu interes.

— Și ce sunt *ăia*?

— Îți plac?

Mi-am așezat palmele pe coapse, mângâind pantalonii din piele pe care Phaedre mi-i cususe – râzând isterică în timp ce lucra la ei – dintr-o piele de căprioară, pe care mi-o dăduse unul dintre prietenii lui Myers din Cross Creek.

— Nu, a spus el cu glas hotărât. Nu se poate să porți ăăă…

Cum nu a putut găsi cuvântul potrivit, a făcut semn spre pantaloni.

— Pantaloni se cheamă, am spus eu. Și bineînțeles că se poate. Când eram la Boston, purtam tot timpul așa ceva. Sunt foarte practici.

M-a privit în tăcere preț de câteva momente. Apoi, foarte încet, mi-a dat roată din nou. În cele din urmă, ajuns în spatele meu, i-am auzit glasul.

— I-ai purtat pe afară? a întrebat el, pe un ton care îi trăda neîncrederea. Unde toți te puteau vedea?

— Sigur, am spus eu iritată. La fel ca multe alte femei. De ce nu?

— De ce *nu*? a exclamat el, scandalizat. Îți văd formele feselor, pentru numele lui Dumnezeu, și chiar și despicătura dintre ele.

— Și eu te văd la fel, am ripostat, întorcându-mă cu fața spre el. Ți-am văzut fundul în fiecare zi, dar imaginea asta mă îndeamnă doar rareori să îți fac avansuri.

Neștiind dacă să râdă sau nu, a făcut o mișcare din buze. Profitând de avantajul creat de nehotărârea lui, m-am apropiat, i-am înconjurat talia cu brațele și mi-am rotunjit palmele pe fundul lui.

— Ca să fiu sinceră, kiltul mă îndeamnă să te arunc la podea și să te violez, i-am mărturisit. Dar nu arăți deloc rău nici cu pantaloni.

A izbucnit într-un râs sănătos și, aplecându-se, m-a sărutat cu patimă, explorând cu palmele conturul feselor mele, prinse sub pielea de căprioară. M-a strâns cu delicatețe, făcându-mă să mă lipesc de el.

— Scoate-i, a spus el când a reușit să respire din nou.

— Bine, dar…

— Scoate-i! a repetat el ferm, apoi s-a retras un pas și a desfăcut șnurul pantalonilor lui. După aceea îi poți îmbrăca la loc, englezoaico, dar, dacă e vorba despre viol, eu trebuie să fac asta, înțelegi?

PARTEA A CINCEA

ETERNELE CÂMPURI DE CĂPȘUNI[37]

14. Fuga de mânia ce va să fie[38]

August 1767

Ascunseseră femeia într-o magazie pentru păstrarea tutunului de la marginea răzoarelor celor mai îndepărtate ale pământurilor lui Farquard Campbell. Existau puține șanse să observe cineva asta – în afara sclavilor lui Campbell, care știau deja –, însă am avut grijă să sosim acolo imediat după căderea întunericului, când cerul de culoarea levănțicii devenise aproape cenușiu, lumina lui abia reușind să contureze clădirea întunecată care slujea pentru uscarea tutunului.

Femeia s-a furișat afară ca o fantomă, îmbrăcată și cu o glugă peste cap, și a fost urcată pe calul în plus, înfășurată ca un colet cu marfă de contrabandă, ceea ce și era. Și-a tras picioarele în sus și s-a prins de șa cu ambele mâini, îndoită ca un ghem de panică; se vedea limpede că nu mai călărise până atunci.

Myers a încercat să îi pună frâul în mâini, dar ea nu i-a acordat atenție, ci doar s-a agățat strâns și a gemut într-un soi de agonie melodică a groazei. Bărbații începeau să devină neliniștiți și au aruncat priviri peste umăr spre câmpiile pustii, ca și cum s-ar fi așteptat ca sergentul Murchison să sosească însoțit de soldații lui.

— Lăsați-o să călărească lângă mine, am sugerat eu. Poate că așa se va simți mai în siguranță.

---

[37] Titlul unui cântec al formației Beatles, *Strawberry fields forever.* (n.tr.).

[38] „Cine v-a arătat să fugiți de mânia ce va să fie?” (Evanghelia după Luca 3:7). (n.tr.).

Cu o oarecare greutate, femeia a fost dată jos de pe cal și așezată pe crupa calului meu, înapoia șeii. Mirosea puternic a frunze proaspete de tutun, un narcotic înțepător, și a ceva mai intens, care aducea puțin a mosc. Și-a strâns imediat brațele în jurul taliei mele, ținându-mă ca și cum eu aș fi reprezentat salvarea ei. Am bătut-o ușor peste o mână prinsă în jurul meu și ea m-a strâns mai tare, dar nu a făcut altă mișcare și nici nu a scos vreun sunet.

Nici nu mă mira că era îngrozită, am gândit eu, întorcând calul ca să îl urmez pe Myers. Probabil că nu avea habar de balamucul pe care îl stârnise Murchison în district, dar cu siguranță nu avea iluzii în legătură cu ceea ce i s-ar fi putut întâmpla dacă ar fi fost prinsă; eram convinsă că în urmă cu două săptămâni se aflase în mulțimea strânsă la gater.

Drept alternativă la moartea sigură, fuga spre ghearele sălbaticilor roșii părea a fi oarecum preferabilă, dar nu prea mult, judecând după felul în care tremura; nu era nicidecum frig, însă ea dârdâia de parcă ar fi fost ger.

Aproape că m-a strivit când a apărut Rollo din niște tufișuri, arătând ca un demon al pădurii. Nici calului meu nu i-a plăcut asta, de aceea, fornăind și bătând din picioare, s-a retras, încercând să-mi smulgă frâul din mână.

Trebuia să recunosc: arătând destul de fioros chiar și când era într-o dispoziție prietenoasă, lucru cât se poate de adevărat în acele momente, Rollo se dădea în vânt după expediții. Cu toate acestea, părea sinistru, fără îndoială; mai ales că-și arăta colții într-un rânjet de încântare și ținea ochii pe jumătate închiși în timp ce adulmeca aerul. La asta se adăuga felul în care nuanțele cenușii și negre ale blănii lui se contopeau cu umbrele, astfel că oricine ar fi avut senzația ciudată și iluzia tulburătoare că el se materializase din însăși substanța nopții, o încarnare a Foamei.

A trecut prin fața noastră, la mai puțin de treizeci de centimetri, iar femeia a scos un icnet și i-am simțit răsuflarea fierbinte pe gât. Am bătut-o din nou peste mână și i-am vorbit, dar nu am primit răspuns. Duncan spusese că se născuse în Africa și abia dacă putea vorbi englezește, dar cu siguranță că putea înțelege câteva cuvinte.

— Nu vei păți nimic, i-am spus din nou. Nu te teme.

Ocupată cu pasagera și cu calul, nu l-am observat pe Jamie decât după ce, sprinten ca Rollo, a apărut brusc alături de scara șeii mele.

— E-n regulă, englezoaico? a întrebat el încet, lăsându-și o mână pe coapsa mea.

— Așa cred, i-am răspuns. Am făcut semn către mâinile femeii, care mă strângea să mă sugrume. Dacă n-o să mor sufocată.

A văzut totul și a zâmbit.

— Măcar nu e în primejdie să cadă.

— Aș vrea să știu ce să-i spun; sărmana femeie e îngrozită. Crezi că știe unde o ducem?

— Nu cred, nici eu nu știu încotro mergem.

Purta pantaloni de călărie, însă își pusese kiltul peste ei, iar capătul liber îi atârna peste umărul hainei. Întunecat, tartanul se topea între umbrele pădurii la fel ca și între ierburile negre din Scoția; n-am reușit să văd decât pata albicioasă a cămășii și forma ovală și palidă a feței lui.

— Nu știi ceva cuvinte folositoare în *taki-taki* pe care să i le spui? am întrebat eu. Bine, s-ar putea să nu știe nici limbajul ăsta, dacă nu a fost adusă prin Indii.

Jamie a întors capul și, rămas pe gânduri, s-a uitat la pasagera mea.

— Aha! a făcut el. În fine, există un sigur lucru pe care-l știu toți, indiferent de unde ar veni.

A întins mâna și a strâns-o pe femeie de un picior.

— Libertate, a spus el, apoi a făcut o pauză. *Saorsa*. Înțelegi ce spun?

Femeia nu a slăbit strânsoarea asupra mea, însă respirația ei a devenit un oftat puternic și mi s-a părut că o simt cum dă afirmativ din cap.

•

Avându-l pe Myers în frunte, caii noștri au mers în șir indian în urma lui. Drumul denivelat nu era nici măcar o potecă pentru căruțe, arăta mai degrabă ca un soi de bătătorire a desișurilor și a ierbii, însă el ne-a asigurat trecerea printre copaci.

Mă îndoiam că dorința de răzbunare îl va face pe Murchison să ne urmărească până aici – dacă s-ar fi sinchisit să facă asta –, însă sentimentul de evadare era prea puternic pentru a-l ignora. Am împărtășit cu toții o senzație nerostită, dar pătrunzătoare de

grabă și fără să mai discutăm inutil, am hotărât să mergem cât se poate de departe de acel loc.

Fie pentru că nu se mai temea, fie că era prea obosită ca să se mai sinchisească, după un popas făcut la miezul nopții pentru refacerea forțelor, pasagera mea le-a îngăduit lui Ian și lui Myers să o așeze pe cal fără să protesteze și, deși nu și-a slăbit strânsoarea din jurul taliei mele, a părut să dormiteze din când în când, cu fruntea lipită de umărul meu.

Susținută și de sunetul slab și hipnotic făcut de copitele calului, dar și de susurul neîncetat al pinilor de deasupra noastră, oboseala provocată de drumul lung s-a furișat, treptat, cuprinzându-mă. Ne aflam încă în pădurea de conifere, iar trunchiurile înalte și drepte ne înconjurau precum catargele unor corăbii scufundate cu multă vreme în urmă.

Prin minte mi s-au derulat versurile unui vechi cântec scoțian – *Cât de multe căpșuni cresc în marea cea sărată*; *cât de multe corăbii plutesc prin pădure*? – și m-am întrebat amețită dacă omul care compusese acel cântec mersese vreodată printr-o asemenea pădure, părând nepământească în lumina lunii pe jumătate și a stelelor, fiind atât de ireală, încât granița dintre elemente dispărea; puteam la fel de bine să ne aflăm într-o plutire, dar și în coborâre spre pământ, pentru că simțeam urcușul și coborâșul de sub tălpi ca înălțarea unei podele, la care se adăuga freamătul pinilor, care era vântul din pânzele noastre.

Ne-am oprit în zori, am scos șeile de pe cai, i-am legat de picioare și i-am lăsat să pască iarba înaltă dintr-o mică poiană. L-am găsit pe Jamie și m-am cuibărit imediat într-un pâlc de ierburi aflat în apropierea lui, ultimul lucru pe care l-am auzit a fost sunetul liniștitor scos de caii care mestecau.

Am dormit adânc cât a ținut arșița zilei și ne-am trezit spre asfințit, înțepeniți, însetați și plini de căpușe. M-am arătat profund recunoscătoare că acele insecte păreau să împărtășească același dezgust față de carnea mea ca și țânțarii, dar în cursul călătoriei noastre spre Nord mă obișnuisem să îi verific pe Jamie și pe ceilalți de fiecare dată când dormeam; întotdeauna existau insecte supărătoare.

— Câh! am făcut eu, examinând un specimen deosebit de umflat, de mărimea unei boabe de strugure, cuibărit între firele de păr moale, de culoarea scorțișoarei de la subrațul lui Jamie.

La naiba, mă tem să o smulg; e atât de îmbuibată, că ar putea să plesnească.

Jamie a ridicat din umeri în timp ce își explora scalpul pentru a descoperi alți intruși.

— Dă-i pace și ocupă-te de ceilalți, mi-a sugerat el. Probabil că se va desprinde singură.

— Cred că așa e mai bine, l-am aprobat, împotriva voinței mele.

Eram întrutotul de acord cu strivirea căpușelor, dar nu câtă vreme fălcile uneia erau încă înfipte în carnea lui Jamie. Văzusem infecții provocate de căpușe smulse cu forța și nu aș fi vrut să tratez așa ceva în mijlocul pădurii. Aveam cu mine doar o trusă medicală rudimentară, deși, din fericire, ea cuprindea un forceps, cu o pensetă ascuțită de mici dimensiuni, care provenea din cutia doctorului Rawlings.

Myers și Ian păreau să se descurce bine; ambii erau despuiați până la brâu, iar Myers, ca un babuin uriaș și negru, stătea pe vine lângă tânăr și îl căuta prin păr.

— Uite una mică, a spus Jamie, aplecându-se și dându-și părul deoparte pentru ca eu să ajung la punctul mic și întunecat din spatele urechii lui.

Încercam să extrag acea creatură cât mai delicat, când am simțit o prezență aproape de cotul meu.

Fusesem prea obosită ca să o bag în seamă pe fugara noastră când făcuserăm tabăra, presupunând că nu avea să se aventureze singură în sălbăticie. Însă ea se dusese până la un pârâu din apropiere și revenise cu o găleată plină cu apă.

A așezat-o pe pământ, a luat apă în căușul palmei și a aspirat-o. A mestecat energic ceva, iar obrajii i s-au umflat. Apoi mi-a făcut semn să mă dau deoparte și, ridicând brațul lui Jamie, care a fost luat prin surprindere, a scuipat cu putere în subsuoara lui.

Apoi a întins mâna în scobitura din care picura apa și, mișcându-și delicat degetele, a lăsat impresia că gâdilă parazitul. L-a gâdilat și pe Jamie, care era foarte sensibil în acea parte a corpului. S-a înroșit și a tresărit sub atingerea ei, iar toți mușchii torsului au tremurat.

Ea l-a ținut strâns de încheietura mâinii și, după două secunde, căpușa umflată a căzut în palma ei. A aruncat-o cu un aer disprețuitor și s-a întors spre mine cu o expresie de satisfacție pe față.

Înveșmântată cu o mantie, mi s-a părut că arăta ca un balon. Și fără ea, tot ca o minge era. Scundă, având nu mai mult de un metru și douăzeci de centimetri și aproape la fel de lată, era tunsă scurt, și capul ei semăna cu o ghiulea, iar obrajii îi erau atât de rotunzi, încât ochii stăteau înclinați.

Semăna foarte mult cu una dintre sculpturile africane simbolizând fertilitatea, pe care le văzusem în Indii; sâni mari, fese masive și pline, culoarea ca de cafea prăjită bine a unei congoleze, cu pielea atât de netedă, încât arăta ca o piatră șlefuită pe sub pelicula de sudoare. A întins mâna spre mine și mi-a arătat câteva obiecte mărunte din palma ei, având mărimea și forma unor boabe uscate de fasole lima.

— Paw-paw, a spus ea, cu voce atât de groasă încât Myers a întors capul tresărind spre ea. Avea o voce bogată, puternică, reverberând ca o tobă.

Văzându-mi reacția, a zâmbit sfioasă și a spus ceva ce nu am înțeles, deși știam că e în gaelică.

— Spune că nu trebuie să înghiți boabele, pentru că sunt otrăvitoare, mi-a tradus Jamie, măsurând-o din ochi în timp ce se ștergea la subraț cu capătul tartanului.

— Hau, l-a aprobat Pollyanne, dând energic din cap. Otri-va.

S-a aplecat deasupra găleții și a luat încă un căuș de apă, a plimbat-o prin gură și a scuipat-o spre o piatră cu un zgomot ca o împușcătură.

— Ai putea fi primejdioasă, i-am spus.

Nu mi-am dat seama dacă a înțeles, dar după zâmbetul meu a dedus că voiam să fiu prietenoasă; mi-a întors zâmbetul, a mai vârât două semințe de paw-paw în gură și, mestecând, i-a făcut semn lui Myers, iar semințele au scos pocnete în timp ce le pulveriza printre dinți.

După ce am mâncat de seară și ne-am pregătit de plecare, femeia s-a arătat dispusă să călărească singură, chiar dacă a părut agitată. Jamie a convins-o să se apropie de cal și i-a arătat cum să se lase mirosită de el. A tremurat când animalul a atins-o cu botul, iar când calul a fornăit, ea a tresărit și a chicotit cu o voce amintind de mierea turnată într-un vas și i-a lăsat pe Jamie și pe Ian să o salte în șa.

Pollyanne a rămas rezervată față de bărbați, dar curând a căpătat suficientă încredere ca să vorbească cu mine, într-un amestec de gaelică, engleză și propria ei limbă. N-aș fi fost în

stare să traduc, dar fața și corpul îi erau atât de expresive, încât deseori am reușit să deduc înțelesul celor spuse de ea, chiar dacă pricepeam doar un cuvânt din zece. Nu puteam decât să regret că nu mă exprimam la fel de clar în limbajul corpului; ea nu înțelegea cele mai multe întrebări și comentarii ale mele, așa că a trebuit să aștept până când am făcut tabără, pentru a-l ruga pe Jamie sau pe Ian să mă ajute în cazul cuvintelor în gaelică.

Scăpată – măcar pentru a vreme – de apăsarea groazei și simțindu-se oarecum protejată de tovărășia noastră, am descoperit o personalitate efervescentă și simplă. Vorbea cu patimă în timp ce călăream alături, chiar dacă eu nu înțelegeam mare lucru, râzând când și când gros, un sunet ce mi-a evocat zgomotul făcut de vântul care trece prin dreptul intrării într-o peșteră.

A devenit tăcută doar o dată: când am trecut printr-un luminiș mare, unde iarba se înălța în movile ciudate, unduitoare, ca și cum dedesubt ar fi fost îngropat un șarpe uriaș. Pollyanne a amuțit când le-a văzut și, în efortul de a-și grăbi calul, a reușit doar să tragă de frâu, făcându-l să se oprească. Am întors calul ca să o ajut.

— *Droch àite*, a murmurat ea, uitându-se cu coada ochiului la movilele tăcute. Loc rău. *Djudju*. S-a schimonosit și a făcut un gest mărunt și iute cu mâna, un semn împotriva răului, mi-am închipuit eu.

— E un cimitir? l-am întrebat pe Myers, care făcuse un ocol ca să vadă de ce ne opriserăm.

Movilele nu erau la distanțe egale, ci distribuite în jurul marginii luminișului, într-un tipar care nu arăta ca o formațiune naturală. Movilele păreau prea mari ca să fie morminte – decât dacă erau tumuli, așa cum le construiau scoțienii din vechime, sau morminte comune, m-am gândit neliniștită când mi-am amintit de Culloden.

— N-aș zice că e un cimitir, mi-a răspuns el, împingându-și pălăria spre ceafă. Aici a fost cândva un sat, Tuscarora, cred. Ridicăturile astea – și a făcut un semn cu mâna – sunt case prăbușite. Cea mare de colo, aia a fost casa căpeteniei. S-au distrus foarte repede, iar ierburile acoperă totul. Dar, după cum arată, satul a fost îngropat de multă vreme.

— Ce s-a întâmplat?

Ian și Jamie se opriseră și se întorseseră pentru a vedea mai bine luminișul.

Gânditor, Myers s-a scărpinat în barbă.

— N-aș putea spune cu siguranță. S-ar putea să-i fi gonit vreo boală ori au fost alungați de triburile Cherokee sau Creek, deși ne aflăm cam departe spre Nord ca să fie pământuri Cherokee. Cel mai probabil s-a întâmplat în timpul unui război.

Și-a vârât degetele în barbă, le-a răsucit și a aruncat rămășițele unei căpușe.

— N-aș zice că e un loc în care mi-aș dori să zăbovesc.

Cum și Pollyanne era sigur de aceeași părere, ne-am continuat drumul. Spre seară, am lăsat în urmă pădurea de pini și zona plină de arbuști, vegetație pitică și stejari de la poalele dealurilor. Aveam de urcat serios, iar copacii au început să se schimbe; crânguri mici de castani, porțiuni întinse de stejari și hicori, corni și kaki pe ici și colo, castani pitici și plopi ne înconjurau în valuri de frunze verzi și catifelate.

Pe măsură ce am urcat, s-au schimbat și mireasma, și calitatea aerului. Mirosul copleșitor de rășină al pinilor a lăsat locul unor arome mai ușoare, de frunze de copaci amestecate cu parfumul tufelor și al florilor care creșteau în fiecare crăpătură a stâncilor ascuțite. Era încă umezeală, dar căldura se mai domolise, aerul nu mai părea a fi o pătură sufocantă, ci devenise ceva ce putea fi respirat – și chiar cu plăcere –, pentru că era încărcat de miros de frunze putrezite, frunze încălzite de soare și mușchi umed.

În a șasea zi, pe la asfințit, am ajuns departe în munți, iar aerul era plin de susurul apelor curgătoare. Pâraiele se încrucișau în văi, azvârlindu-se de pe culmi și șiroind pe pantele stâncoase foarte abrupte, producând o pâclă din stropi minusculi, și mărginite de mușchi ca niște ciucuri verzi și delicați. Când am ocolit un deal abrupt, m-am oprit plină de uimire; din latura unui munte îndepărtat, o cascadă se arunca în gol, arcuindu-se cel puțin douăzeci și cinci de metri în căderea ei spre defileul de dedesubt.

— Ia te uită!

Ian rămăsese cu gura căscată de admirație.

— E chiar frumoasă, a recunoscut Myers, cu mulțumirea de sine a unui proprietar. Nu e cea mai mare cascadă pe care am văzut-o, dar e destul de frumoasă.

Căscând ochii, Ian a întors capul spre el.

— Există și mai mari?

Myers a râs, râsul discret al unui muntean, mai curând o răsuflare.

— Băiete, mai ai multe de văzut.

Am făcut tabăra pentru noapte într-o adâncitură din apropierea unui pârâu destul de mare – suficient de mare ca să găsim păstrăvi în el. Jamie și Ian au intrat entuziasmați în apă, fugărind peștii cu vergi șuierătoare tăiate dintr-o salcie. Am sperat să aibă noroc, deoarece proviziile noastre se împuținaseră, deși ne rămăsese mult porumb măcinat.

Pollyanne a urcat cu greu malul, aducând o găleată cu apă din care să facem o nouă porție de biscuiți din porumb. Aceștia erau mici dreptunghiuri din porumb măcinat făcuți pentru călători; gustoși, când erau proaspeți și fierbinți, și cât de cât comestibili a doua zi. Odată cu scurgerea timpului, deveneau din ce în ce mai puțin apetisanți, în a patra zi semănând cu niște bucăți mici de ciment. Cu toate astea, puteau fi transportați cu ușurință și nu mucegăiau, de aceea reprezentau o hrană apreciată în călătorii, împreună cu carne uscată de vită și carne sărată de porc.

Exuberanța firească a lui Pollyanne se mai domolise, iar fața ei rotundă părea umbrită de gânduri. Sprâncenele ei erau atât de rare încât păreau să nu existe, ceea ce avea efectul paradoxal de a-i spori expresivitatea feței în mișcare și de a șterge orice expresie de pe ea când se relaxa. Dacă voia, putea deveni la fel de inexpresivă ca o bilă de rulment; o calitate folositoare pentru o sclavă.

Am presupus că expresia de îngrijorare era cauzată măcar în parte de faptul că aceea era ultima noapte în care vom fi împreună cu ea. Ajunseserăm în sălbăticie, la hotarul pământurilor regelui; a doua zi Myers avea să pornească spre Nord, ducând-o peste culmea munților, în tărâmurile indienilor, pentru a-și găsi siguranța și a-și duce traiul acolo.

Stătea cu capul negru și rotund aplecat deasupra bolului din lemn și, cu degetele boante, amesteca mălaiul cu apă și grăsime. M-am lăsat pe vine în fața ei și am pus niște bețișoare în focul firav, alături de care se afla o placă înnegrită din fier, gata unsă cu grăsime. Myers plecase să fumeze o pipă; l-am

auzit pe Jamie strigându-l pe Ian, amândoi aflându-se în josul pârâului, apoi a urmat un râset slab drept răspuns.

Amurgise bine, iar locul în care poposiserăm era înconjurat de munți masivi și întunericul părea că umple adâncitura dintre ei, furișându-se în susul trunchiurilor copacilor din jurul nostru. Nu aveam idee din ce loc fusese adusă femeia neagră, dacă se născuse în pădure sau în junglă, pe malul mării sau în deșert, dar mi-am dat seama că el nu semăna nicidecum cu peisajul în care ne găseam.

Oare ce gândea? Supraviețuise călătoriei din Africa, dar și sclaviei; am presupus că lucrurile care o așteptau nu puteau fi mult mai vitrege. Era însă un viitor nesigur – călătoria prin acea sălbăticie, atât de întinsă și de necuprins, mă făcea să simt în fiecare clipă că mă voi pierde în ea, înghițită fără urmă. Focul nostru părea doar o scânteie în vastitatea nopții.

Rollo a apărut în lumina focului și s-a scuturat, împrăștiind picături de apă peste tot și făcând focul să sfârâie și să scuipe scântei. Participase și el la pescuit, se vedea asta.

— Pleacă de-aici, câine oribil! am spus.

N-a făcut asta, desigur; s-a apropiat de mine și m-a atins fără menajamente cu botul – ca să se asigure că încă eram cine credea el –, după care s-a întors spre Pollyanne și a procedat la fel.

Fără o expresie anumită pe față, ea a întors capul și l-a scuipat între ochi. Câinele a scheunat, s-a retras și a început să-și clatine capul, părând extrem de surprins. Pollyanne a ridicat privirea spre mine și a surâs, arătându-și dinții foarte albi, în contrast vădit cu fața ei.

Am râs și am socotit că nu era cazul să mă îngrijoreze soarta ei; cine era capabil să scuipe în ochi un lup, avea să se împace și cu indienii, sălbăticia și cu orice altceva i-ar fi apărut în cale.

Bolul era aproape gol, iar un șir ordonat de biscuiți din porumb stătea pe bucata de metal. Pollyanne și-a șters degetele de un smoc de iarbă și a urmărit mălaiul gălbui începând să sfârâie și să devină cafeniu, în vreme ce grăsimea se topea. Dinspre foc se ridica un miros cald și liniștitor, amestecat cu cel de lemn ars, iar burta mea a scos o bolboroseală slabă în așteptarea mesei. Focul părea să fi căpătat tărie, iar aroma mâncăm și-a răspândit căldura într-un cerc mai cuprinzător, ținând noaptea departe.

Așa se întâmplau lucrurile și în locul din care venea Pollyanne? Focurile și hrana alungau întunericul junglei, alungau leoparzi în loc de urși? Lumina și tovărășia ofereau mângâiere și iluzia de siguranță? Pentru că sigur fusese o iluzie – focul nu asigura protecția împotriva oamenilor sau a întunericului care o copleșise. Nu am găsit cuvintele potrivite pentru a o întreba.

•

— N-am mai pescuit niciodată în felul ăsta, a repetat Jamie pentru a patra oară, având o expresie de beatitudine pe față când a desfăcut un păstrăv aburind, prăjit cu mălai. *Mișunau* în apă, nu-i așa, Ian?

Cu o expresie de venerație pe fața lui nu tocmai frumoasă, Ian a confirmat cu o mișcare din cap.

— Tata și-ar da și celălalt picior să vadă așa ceva, a spus el. Aproape c-au sărit în cârlig, mătușă, serios vorbesc!

— De obicei, indienii nu se folosesc de fir și de cârlig, a intervenit Myers, înfigând cu eleganță cuțitul în porția lui de pește. Ei fac curse și capcane pentru a prinde pește, câteodată folosesc bețe și pietre pentru a izola peștii, apoi stau deasupra și îi iau în sulițe din apă.

Asta a fost de ajuns pentru Ian; orice vorbă despre indieni îi stârnea un val de întrebări însuflețite. După ce s-a epuizat subiectul metodelor de pescuit, a întrebat din nou despre satul părăsit pe care îl văzuserăm ceva mai devreme în cursul călătoriei.

— Ați spus că probabil s-a întâmplat într-un război, a spus Ian, ridicând oasele unui păstrăv aburind, apoi scuturându-și degetele pentru a se răcori. I-a oferit o bucată de carne fără oase lui Rollo, care a înghițit-o pe dată, fără să se sinchisească de fierbințeala ei. A fost în războiul cu franțujii? Nu știam că s-au purtat lupte atât de departe în Sud.

Mestecând și înghițind înainte de a răspunde, Myers a clătinat din cap.

— Nu, nici pe departe. Mă refeream la războiul Tuscarora. Cel puțin, albii așa îl numesc.

Ne-a explicat că războiul Tuscarora fusese un conflict de scurtă durată, dar brutal, petrecut în urmă cu patruzeci de ani, declanșat în urma unui atac împotriva unor coloniști. Drept represalii, guvernatorul de atunci al coloniei trimisese trupe în satele Tuscarora, iar urmarea a fost o serie de bătălii crâncene

pe care coloniștii, mult mai bine înarmați, le câștigaseră cu ușurință – ceea ce a dus la distrugerea populației Tuscarora.

Myers a făcut semn spre întuneric.

— Acum n-au mai rămas decât șapte sate Tuscarora și în niciunul nu trăiesc mai mult de cincizeci sau o sută de suflete.

Reduși numeric atât de drastic, Tuscarora ar fi căzut pradă triburilor din jur și ar fi dispărut cu totul dacă nu ar fi fost adoptați în mod oficial de triburile Mohawk, devenind astfel membri ai puternicei Ligi Irocheze.

Jamie s-a întors la foc aducând o sticlă pe care o ținuse în desaga prinsă de șa. Era whisky scoțian, un dar de despărțire oferit de Jocasta. Și-a turnat într-o cană mică, apoi i-a întins sticla pe jumătate plină lui Myers.

— Dar ținutul Mohawk nu e departe spre nord? a întrebat el. Cum îi pot apăra pe aliații de aici dacă sunt înconjurați de triburi dușmănoase?

Myers a luat o înghițitură de whisky și a plimbat lichidul prin gură cu un aer de încântare, după care a răspuns:

— Mmm! Bună băutură, prietene James! Mohawk sunt destul de departe, adevărat. Dar națiunile irocheze sunt temute – și dintre cele șase națiuni, Mohawk sunt cei mai fioroși. Nu, domnule, niciun om – roșu sau alb – nu ține să se pună rău cu cei din neamul Mohawk fără un motiv întemeiat.

Am rămas fascinată de povestire. Pe de altă parte, m-am bucurat să aflu că teritoriul Mohawk era departe de noi.

— Dar de ce au ținut Mohawk să îi adopte pe Tuscarora? a întrebat Jamie, ridicând o sprânceană. Dacă sunt atât de fioroși cum zici, mi s-ar părea că nu ar avea nevoie de aliați.

Sub efectul whisky-ului bun, ochii verzi-căprui, întredeschiși, ai lui Myers căpătaseră o expresie visătoare.

— Sigur, sunt fioroși, dar și mortali, a spus el. Indienii sunt oameni ai sângelui, iar Mohawk, cel mai mult dintre toți. Sunt oameni de onoare, nu uitați asta – și a ridicat un deget în semn de avertisment –, dar ucid din multe motive, unele de înțeles, altele nu. Fac raiduri, înțelegeți? Se atacă între ei și omoară din răzbunare – nimic nu-l oprește pe un Mohawk dornic de răzbunare, decât dacă îl omori. Ba chiar și atunci, fratele sau fiul ori nepotul te va urmări.

Cu un aer meditativ, și-a lins buzele încet, savurând o picătură de whisky.

— Câteodată, indienii nu ucid dintr-un motiv pe care alții l-ar socoti important; mai ales când e vorba de băutură.

— Seamănă mult cu scoțienii, am murmurat eu către Jamie, care mi-a aruncat o privire rece drept răspuns.

Myers a ridicat sticla cu whisky și a rostogolit-o între palme.

— Orice om care bea un pahar în plus e în stare de fapte rele, dar pentru indieni și prima picătură înseamnă prea mult. Am auzit de multe masacre care nu ar fi trebuit să se întâmple, însă au avut loc doar pentru că oamenii au fost turbați din cauza băuturii.

Amintindu-și care era adevăratul subiect al discuției, a clătinat din cap.

— Chiar și așa, viața e grea și sângeroasă. Unele triburi sunt șterse de pe fața pământului și nu mai au bărbați. Și atunci adoptă bărbați în tribul lor, ca să-i înlocuiască pe cei uciși în lupte sau care mor de boli. Câteodată iau prizonieri, îi țin în familie și îi tratează ca și cum ar fi din neamul lor. Așa vor face și cu Polly.

A arătat spre Pollyanne, care stătea tăcută lângă foc, fără a acorda atenție vorbelor lui.

— Așa s-a întâmplat acum cincizeci de ani, când Mohawk au adoptat tribul Tuscarora. Nu toate triburile vorbesc aceeași limbă, a explicat Myers. Dar unele se aseamănă. Limba celor din tribul Tuscarora se apropie mai mult de cea vorbită de Mohawk, decât de cea vorbită de Creek sau de Cherokee.

— Domnule Myers, poți vorbi limba Mohawk?

Ian fusese numai urechi cât Myers spusese toate acestea. Fascinat de orice copac, stâncă sau pasăre văzută în timpul călătoriei, Ian era atras încă și mai mult de orice cuvânt despre indieni.

— Binișor, a ridicat cu modestie din umeri Myers. Orice negustor prinde câteva cuvinte de ici, de colo. Marș, câine!

Rollo, care se apropiase de ultimul păstrăv al lui Myers pentru a-l adulmeca, și-a mișcat urechile auzind avertismentul, dar nu și-a retras botul.

— Și vrei s-o duci pe doamna Polly la Tuscarora? l-a întrebat Jamie, în timp ce fărâmița un biscuit din porumb în bucăți comestibile.

Myers a confirmat cu o mișcare din cap. Mesteca atent; având doar câțiva dinți rămași, până și biscuiții proaspeți erau o treabă plină de riscuri.

— Da. Drum de patru sau cinci zile, a explicat el, apoi s-a întors spre mine și a zâmbit liniștitor. Mă-ngrijesc eu să fie bine primită, doamnă Claire, nu vă neliniștiți din pricina ei.

— Mă-ntreb ce vor crede indienii despre ea, a spus Ian, aruncându-i o privire lui Pollyanne. Or mai fi văzut vreo femeie neagră?

Auzind asta, Myers a râs.

— Flăcăule, sunt mulți din tribul Tuscarora care n-au văzut nici *albi*. Doamna Polly nu va naște o mirare mai mare decât ar naște mătușa ta.

Myers a luat o gură sănătoasă de apă, și-a clătit gura și a măsurat-o gânditor pe Pollyanne. Ea i-a simțit privirea și i-a răspuns uitându-se la el fără să clipească.

— Aș zice că li se va părea frumoasă; le plac femeile plinuțe.

Era destul de evident că Myers împărtășea această admirație; ochii lui au privit-o cercetător, cu o apreciere amestecată cu o lascivitate nevinovată.

Ea a perceput asta și a suferit o transformare extraordinară. A lăsat impresia că nu se mișcă și totuși, brusc, întreaga ei ființă s-a concentrat asupra lui Myers. Albul ochilor dispăruse; acum erau negri și adânci, strălucind în lumina focului. Era tot scundă și masivă, însă, doar printr-o modificare ușoară a posturii, pieptul ei generos și coapsele late au ieșit în evidență, unduindu-se brusc într-o promisiune de desfrânare.

L-am auzit pe Myers înghițind în sec.

Mi-am mutat ochii de la acel mic joc erotic și am văzut că și Jamie îl observase cu o expresie între amuzament și îngrijorare. L-am înghiontit pe furiș și l-am privit fix, încercând să-i transmit cât de explicit am putut: „Fă ceva!”

El a închis pe jumătate un ochi.

Am făcut ochii mari și i-am aruncat o privire care se traducea prin: „Nu știu ce, dar fă ceva!”

— Îhî!

Jamie și-a dres glasul, s-a aplecat în față și și-a lăsat o mână pe brațul lui Myers, scoțându-l pe muntean din transa de moment.

— N-aș vrea să cred că femeia va fi maltratată în vreun fel, a spus el politicos, dar cu un ton insinuant tipic scoțian când a rostit cuvântul „maltratată”, care sugera posibilitatea unor necuviințe, apoi și-a dus gândul mai departe. Te angajezi să-i garantezi siguranța, domnule Myers?

Munteanul i-a aruncat o privire nedumerită, apoi s-a lămurit treptat, iar în ochii verzi-căprui, puțin injectați, a apărut o expresie care arăta că înțelesese despre ce era vorba. Și-a eliberat încet brațul, apoi a ridicat cana, a băut ultima înghițitură de whisky, a tușit și s-a șters la gură. Probabil că roșise, dar era imposibil să-mi dau seama din cauza bărbii abundente.

— Ah, da. Adică… voiam să spun… nu. Nici vorbă. Mohawk și Tuscarora, la ei femeile îi aleg pe cei cu care se culcă, ba chiar și cu cine se mărită. Nu există viol la ei. Nu, domnule, nu va fi maltratată, îți promit.

— Ei bine, mă bucur să aud asta.

Jamie s-a relaxat și s-a lăsat puțin pe spate, după care mi-a aruncat cu fereală o privire care părea să spună: „Cred că acum ești mulțumită”. I-am zâmbit cuceritor.

Chiar dacă nu împlinise șaisprezece ani, Ian avea un spirit de observație deosebit, astfel că nu îi scăpase acel schimb de cuvinte. Într-o manieră scoțiană, a tușit cu subînțeles.

— Unchiule, domnul Myers a fost tare amabil și m-a invitat să merg cu el și cu doamna Polly, ca să văd satul indienilor. Mă voi îngriji să fie tratată bine acolo.

— Tu…, a început Jamie, apoi s-a oprit.

I-a aruncat nepotului o privire lungă și aspră peste foc. Parcă am văzut cum îi goneau gândurile prin minte.

Ian nu ceruse voie; anunțase pur și simplu că pleacă. Dacă Jamie îi interzicea, trebuia să aibă motive – și nu putea spune că era prea primejdios, întrucât asta ar fi însemnat să admită că o trimitea pe sclavă în ghearele primejdiei și că nu avea încredere în Myers și în relațiile lui cu indienii. Căzuse într-o cursă și nu avea încotro.

A răsuflat adânc pe nas. Ian a zâmbit.

Am privit dincolo de foc. Pollyanne stătea în aceeași poziție, fără să se miște. Avea ochii ațintiți asupra lui Myers, dar gura i se arcuise într-un soi de invitație. A ridicat încet o mână și, aproape fără să-și dea seama, și-a cuprins un sân.

Myers i-a întors privirea, amețit ca un cerb surprins de lumina îndreptată spre el de un vânător.

Eu aș fi procedat altfel? am gândit mai târziu, când am auzit foșnete discrete și gemete slabe venind din direcția păturilor cu care se învelea Myers. Dacă aș ști că viața mea depinde de un bărbat? N-aș face tot ce aș putea ca să mă asigur că mă va proteja în fața unui pericol necunoscut?

Am auzit un pocnet și foșnete în tufișuri, nu departe de noi. Fusese puternic și am încremenit. La fel și Jamie. Și-a scos mâna de sub fusta mea, a dus-o spre pumnal, apoi s-a relaxat când mirosul liniștitor de sconcs i-a pătruns în nări.

Și-a vârât din nou mâna sub fustă, m-a strâns de un sân și a adormit la loc, respirând cald peste gâtul meu.

Probabil că nu exista nicio diferență. Viitorul meu era mai sigur decât al ei? Nu depindeam și eu de un bărbat de care eram legată, cel puțin în parte, prin dorințele trupului meu?

Un vânticel a trecut printre copaci și am tras pătura mai sus pe umeri. Din foc rămăseseră doar tăciuni, iar noaptea era friguroasă în creierul munților. Luna apusese și cerul era foarte senin; stelele luminau aproape, o rețea de lumină aruncată peste piscuri.

Ba nu, existau deosebiri. Oricât de necunoscut îmi era viitorul, el va fi împărtășit, iar legătura dintre bărbatul meu și mine mergea mult mai departe decât dorința carnală. Și dincolo de toate astea, exista o mare deosebire – eu alesesem să fiu acolo.

15. Sălbaticii nobili

A doua zi dimineață ne-am luat rămas-bun, după ce Jamie și Myers au stabilit să se revadă peste zece zile. Văzând în jur imensitatea uimitoare a munților și a pădurilor, nu-mi puteam imagina cum era în stare cineva să fie sigur că va găsi un anumit loc; mă puteam încrede doar în simțul de orientare al lui Jamie.

Ei au plecat spre nord, noi, spre sud-vest, mergând de-a lungul pârâului în apropierea căruia făcuserăm tabăra. Fiind doar noi doi, la început totul mi s-a părut foarte tăcut și ciudat de singuratic. Însă după scurtă vreme, m-am obișnuit cu

solitudinea și am început să mă liniștesc, privind cu un interes viu tot ceea ce ne înconjura. La urma urmelor, acea zonă putea deveni căminul nostru.

Gândul m-a intimidat; era un loc de o frumusețe și o bogăție uimitoare, dar atât de sălbatic, încât părea că nimeni nu ar putea trăi acolo. Totuși, nu am dat glas acelui gând, doar am urmat calul lui Jamie care ne-a dus tot mai adânc între munți, oprindu-ne într-un târziu, spre sfârșitul după-amiezii, pentru a ne face tabăra și a prinde pește pentru cină.

Lumina s-a stins lent, retrăgându-se printre copaci. Trunchiurile groase, acoperite cu mușchi, s-au îndesit în umbră, marginile rămânând tivite cu o lumină fugară care se ascundea printre frunze, umbre verzi care se clătinau în adierea de la apusul soarelui.

O lumină minusculă a licărit brusc în iarbă, la câțiva pași de noi, rece și sclipitoare. Apoi am văzut alta, și alta, și liziera s-a umplut de ele, căzând lenevos, apoi stingându-se, scântei reci care se deplasau în întunericul tot mai dens.

— Știi ceva? N-am văzut licurici decât atunci când am ajuns să locuiesc la Boston, am spus eu, cuprinsă de bucurie că îi vedeam, licărind ca smaraldul și topazul în iarbă. Nu aveți licurici în Scoția, adevărat?

Lăsându-se alene pe iarbă, cu o mână petrecută sub cap, Jamie a făcut semn că nu.

— Creaturi mici și frumoase, a remarcat el, apoi a oftat mulțumit. Ăsta e momentul preferat al meu din zi, așa cred. După Culloden, când trăiam în peșteră, ieșeam seara și mă așezam pe o piatră, așteptând căderea întunericului.

Urmărind licuricii, își ținea ochii întredeschiși. Umbrele s-au stins spre înalt pe măsură ce noaptea creștea dinspre pământ spre cer. Cu un moment mai devreme, lumina strecurată printre frunzele stejarului îl luminase cu pete albe, ca pe un pui de căprioară; acum, strălucirea se stinsese, astfel că stătea întins într-un fel de licărire ușor verzuie, iar contururile corpului său au devenit deopotrivă solide și imateriale.

— Toate gâzele mici ies cam la ora asta – fluturii și țânțarii; toate creaturile care înțeapă și stau roi deasupra apei; apoi vin liliecii și descriu cercuri pe deasupra. Și somonii, care urcă spre locurile de depunere a icrelor și fac cercuri pe luciul apei.

Acum avea ochii deschiși, ațintiți asupra mării de iarbă de pe coasta dealului, dar mi-am dat seama că el vedea de fapt suprafața micului lac din apropiere de Lallybroch, însuflețit de mici valuri trecătoare.

— E doar o clipită, dar te simți ca și cum va dura o veșnicie. Ciudat, nu crezi? a întrebat el pe un ton gânditor. Aproape că vezi lumina dispărând în timp ce privești și totuși nu apuci să spui: „Acum! Acum a venit noaptea”.

A făcut un gest spre spațiile libere dintre stejari și spre valea de dedesubt, pe care întunericul începea să le umple.

— Nu.

M-am întins pe iarbă alături de el, simțind cum umezeala călduță a ierbii îmi lipește pielea de căprioară de corp. Aerul era dens și răcoros sub copaci, precum cel dintr-o biserică, încărcat și parfumat cu tămâie.

— Îl mai ții minte pe părintele Anselm de la mănăstire?

Am ridicat privirea; culoarea dispărea din frunzele stejarilor de deasupra capetelor noastre, făcând părțile lor de dedesubt să capete culoarea cenușie a blănii unui șoarece.

— Spunea că există întotdeauna un moment în care timpul pare să se oprească, însă acesta este diferit pentru fiecare. El socotea că ar putea fi ora la care te-ai născut.

Am întors capul ca să mă uit spre Jamie.

— Știi exact când te-ai născut? l-am întrebat. Adică ora din zi?

Rostogolindu-se pentru a ajunge cu fața spre mine, mi-a aruncat o privire și a zâmbit.

— Da, știu. Probabil că avea dreptate, fiindcă m-am născut la ora mesei de seară, în amurgul primei zile din luna mai.

A îndepărtat un licurici care zbura și mi-a surâs.

— Nu ți-am spus povestea? Mama a pus la gătit un terci din făină de ovăz, dar au apucat-o durerile facerii atât de repede, încât nu a mai avut vreme să se gândească la el și nici ceilalți nu și-au adus aminte decât atunci când au simțit mirosul de ars. Și așa s-au stricat și masa de seară, și oala. În casă nu mai exista nimic de mâncare, în afară de o plăcintă cu agrișe. Așa că au mâncat doar atât, însă aveau o fată nouă la bucătărie, iar agrișele erau verzi, așa că toți – mai puțin mama și eu, desigur – și-au petrecut noaptea zvârcolindu-se din cauza indigestiei.

Încă zâmbind, a clătinat din cap.

— Tata a spus că au trecut luni bune până să mă poată privi fără să-și simtă măruntaiele crispându-se.

Am râs și am întins o mână ca să îmi scot din păr o frunză din anul care trecuse.

— Dar tu la ce oră te-ai născut, englezoaico?

— Nu știu, am spus eu, simțind obișnuita undă de regret față de familia mea dispărută. Nu a fost trecută pe certificatul meu de naștere și chiar dacă unchiul Lamb o fi știut, nu mi-a spus. Știu însă când s-a născut Brianna, am adăugat eu bine dispusă. S-a născut la trei și trei minute dimineața. În salonul de nașteri era un ceas uriaș pe perete și l-am văzut.

Deși lumina era difuză, i-am văzut expresia de surprindere.

— Erai trează? Parcă mi-ai spus că femeile sunt drogate, ca să nu simtă dureri.

— Cele mai multe da. Dar eu n-am vrut să îi las pe medici să-mi administreze nimic.

Am privit în sus. Umbrele erau dense în jurul nostru, dar cerul era încă senin și lumina lui căpătase nuanțe sclipitoare de albastru-închis.

— De ce nu? a întrebat el, nevenindu-i să creadă. Nu am văzut niciodată o femeie născând, dar i-am auzit țipetele, și nu doar o dată, te asigur. Și al naibii să fiu dacă înțeleg de ce o femeie cu mințile întregi ar face asta, mai cu seamă când are de ales.

— Păi…, am tăcut o clipă, pentru că nu doream să par melodramatică. Și totuși, acela era adevărul. Ascultă, am spus pe un ton aproape sfidător, am crezut că voi muri și nu voiam să mor în somn.

Nu s-a mirat. A ridicat doar o sprânceană și a pufnit, ușor amuzat.

— Nu voiai?

— Nu, tu ai vrea asta?

Am întors capul să îl privesc. Încă amuzat de acea întrebare, și-a scărpinat rădăcina nasului.

— Mda, tot ce se poate. Am fost la un pas de moarte prin spânzurare și nu mi-a plăcut deloc așteptarea. În câteva rânduri, a fost cât pe ce să mor în bătălie, n-aș spune totuși că m-am temut de moarte atunci, fiindcă aveam alte lucruri de făcut ca să mă gândesc la asta. Și apoi am fost în pragul morții din cauza rănilor și a fierbințelii, iar suferința m-a făcut să-mi doresc foarte

mult moartea. Dar, una peste alta, dacă mi s-ar oferi posibilitatea de a alege, cred că nu m-aș sinchisi dacă aș muri în somn.

S-a aplecat spre mine și m-a sărutat ușor.

— Aș prefera să se întâmple în pat, alături de tine. La o vârstă foarte înaintată, ține minte.

Delicat, mi-a atins buzele cu limba, apoi s-a ridicat în picioare și și-a scuturat frunzele uscate de stejar de pe pantaloni.

— Ar fi bine să fac focul cât mai e destulă lumină ca să pot folosi cremenea, a spus el. Aduci tu peștișorul acela?

L-am lăsat să se ocupe de cremene și de aprinderea focului și am coborât delușorul spre pârâu, unde lăsaserăm păstrăvul abia prins atârnat de un băț, în curentul rece ca gheața. Când am urcat dealul, se întunecase îndeajuns ca să îi văd doar conturul, aplecat deasupra unei grămăjoare de crenguțe care se aprinseseră deja. Un firicel de fum se înălța precum cel de tămâie, palid între palmele lui.

Am pus peștele eviscerat în iarba înaltă și am rămas ghemuită în spatele lui, urmărindu-l cum punea alte bețe pe foc, făcându-l răbdător să sporească, o baricadă împotriva nopții care venea.

— Cum crezi că va fi? l-am întrebat pe neașteptate. Să mori?

Gânditor, a privit concentrat spre foc. O crenguță care ardea a pocnit de căldură, azvârlind în aer scântei care au căzut clipind și stingându-se înainte de a atinge pământul.

— „Pentru că tot trupul este ca iarba care se aruncă în cuptor; e ca scânteile care țâșnesc spre înalt... și locul lui nu îl mai cunoaște”, am citat eu încet. Ce crezi, există ceva după?

Privind spre foc, Jamie a clătinat din cap. I-am văzut ochii lunecând dincolo de el, spre locul în care scânteile reci și sclipitoare licăreau printre firele întunecate ale ierbii.

— N-aș putea spune, a zis încet într-un târziu.

Umărul lui l-a atins pe al meu și mi-am aplecat capul spre el.

— Așa susține Biserica, dar...

Avea ochii ațintiți tot spre licuricii care clipeau printre firele de iarbă.

— Nu, nu pot spune. Dar cred că probabil va fi bine.

Și-a înclinat capul, apăsându-și obrazul un moment de părul meu, apoi s-a ridicat și a dus mâna spre pumnal.

— Focul s-a întețit binișor.

Aerul apăsător al după-amiezii se ridicase odată cu sosirea crepusculului, iar o adiere slabă de seară mi-a îndepărtat de pe față șuvițele umede de păr. Am rămas așezată, cu fața ridicată și cu ochii închiși, bucurându-mă de răcoare după arșița din cursul zilei, care mă făcuse să transpir.

L-am auzit pe Jamie învârtindu-se pe lângă foc și hârșâitul slab al cuțitului său în timp ce curăța de coajă niște rămurele de stejar pentru a înfige peștele în ele.

Cred că probabil va fi bine. Așa gândeam și eu. Era imposibil de știut ce se afla dincolo de viață, dar rămâneam deseori câte o oră, când timpul se oprea, golită de orice gânduri, cu sufletul liniștit, privind spre… ce? Spre ceva care nu avea nici nume, nici chip, dar mi se părea bun și aducător de pace deplină. Dacă moartea se afla acolo…

În trecere, Jamie mi-a atins umărul cu mâna, iar eu, fără să deschid ochii, am zâmbit.

— Au! a mormăit el, aflat de cealaltă parte a focului. M-am tăiat, ce prost și neîndemânatic sunt.

Am deschis ochii. Era la peste doi metri și jumătate de mine, cu capul aplecat, sugându-și încheietura degetului mare, acolo unde se tăiase.

— Jamie, am spus eu.

Glasul mi-a sunat ciudat, chiar și pentru mine. Am simțit un mic punct de gheață, centrat ca o țintă pe ceafă.

— Da.

— E ceva… Mi-am înghițit nodul din gât și am simțit că părul mi se ridică pe antebrațe. Jamie, e… cineva… în spatele meu?

Și-a mutat ochii spre umbrele de deasupra umărului meu și i-a căscat largi. Nu am mai pierdut timpul să privesc în spate, ci m-am aruncat în față, o acțiune care probabil mi-a salvat viața.

A urmat un șuierat și am simțit brusc miros de amoniac și de pește. Ceva m-a izbit în spate cu o forță care m-a lăsat fără suflare, apoi m-a călcat pe cap, împingându-mi fața în pământ.

M-am zbătut gâfâind și scuturând frunzele putrede care îmi intrau în ochi. Un urs mare și negru, urlând ca o felină, gonea prin luminiș, împrăștiind cu labele bețele arzânde.

O clipă, pe jumătate orbită de țărână, nu l-am văzut pe Jamie. Apoi l-am zărit, era sub urs, cu o mână strângându-i gâtul, cu capul vârât sub încheietura umărului, aproape de fălcile din care curgeau bale.

Jamie a scos fulgerător un picior de sub urs și l-a lovit cu disperare. Când făcuserăm tabăra acolo, își scosese cizmele și ciorapii; am țipat îngrozită când piciorul său gol a trecut prin ce mai rămăsese din foc, stârnind o vâltoare de scântei.

Pe jumătate îngropat în blana deasă, antebrațul îi era încordat de efort. Celălalt braț împungea și lovea; din fericire, nu scăpase pumnalul dintre degete. În același timp, ținea cu toată puterea gâtul ursului, trăgându-l în jos.

Ursul se repezea, lovind cu o labă în pământ și încercând să scape de greutatea agățată de gâtul lui. A părut că se dezechilibrează și chiar a căzut cu un urlet puternic de furie. Am auzit un horcăit înfundat care nu a părut să fi fost scos de urs și am căutat cu ochi disperați ceva care să-mi slujească drept armă.

Scuturându-se violent, ursul s-a zbătut și a ajuns din nou în picioare.

Am zărit o clipă chipul lui Jamie, contorsionat de efort. Văzându-mă, a făcut ochii mari și și-a scos gura din blana animalului.

— Fugi! mi-a strigat.

Apoi ursul s-a prăbușit din nou peste el și Jamie a dispărut sub o sută cincizeci de kilograme de păr și de mușchi.

Amintindu-mi ca prin ceață de Mowgli și de floarea roșie[39], am alergat nebunește pe pământul umed din luminiș, dar nu am găsit nimic decât bucățele de tăciuni care mi-au ars degetele, însă erau prea mici pentru a le ridica.

Întotdeauna crezusem că urșii urlă când sunt iritați. Acesta făcea mult zgomot, dar îmi amintea mai curând de un porc foarte masiv, pentru că scotea guițături și sunete înfundate, între care se intercalau mârâituri care îți făceau părul măciucă. Și Jamie făcea multă gălăgie, ceea ce, în acele condiții, îmi dădea speranțe că va scăpa cu viață.

Am atins cu degetele ceva rece și lipicios; peștele, azvârlit undeva la marginea luminișului în care se aflase focul.

— Ducă-se naibii floarea roșie! am mormăit eu. Am înhățat un pește de coadă, am dat fuga și l-am lovit pe urs drept peste bot cât de puternic am putut.

Ursul a închis fălcile și a părut surprins. Apoi și-a întins botul spre mine și a atacat, mișcându-se mai repede decât aș fi crezut

---

[39] Aluzie la *Cartea junglei* de Rudyard Kipling. Floarea roșie, adică focul. (n.tr.).

că era în stare. Am căzut pe spate, aterizând în fund, dar am încercat o ultimă lovitură curajoasă cu peștele pe care nu-l scăpasem din mână înainte ca ursul să mă atace, în timp ce Jamie se agăța de gâtul lui cu o ferocitate nebună.

Parcă aș fi fost prinsă într-o mașină de tocat; o clipă de haos deplin, punctată de lovituri puternice în corp și de senzația de sufocare sub o pătură groasă, păroasă și urât mirositoare. Apoi animalul a dispărut, lăsându-mă întinsă pe pământ, zdrobită, duhnind a urină de urs și clipind spre Luceafăr, care strălucea senin deasupra capului.

Pe pământ nu domnea aceeași seninătate. M-am rostogolit, m-am ridicat în patru labe și l-am strigat pe Jamie uitându-mă spre copaci, unde o masă mare, amorfă se rostogolea încoace și încolo, zdrobind puieții de stejar și producând un vacarm de mormăieli și țipete în gaelică.

La sol era deja întuneric deplin, însă venea suficientă lumină dinspre cer ca să pot distinge unele lucruri. Ursul căzuse din nou, dar în loc să se ridice și să atace, de astă dată s-a răsucit, cu labele din spate agitându-se să găsească un punct de sprijin. O labă din față a coborât grea și s-a auzit un geamăt sonor care nu mi s-a părut a fi fost scos de urs. Mirosul de sânge plutea apăsător în aer.

— Jamie! am răcnit eu cu glas ascuțit.

Nu am primit răspuns, însă movila care se zvârcolea s-a rostogolit și s-a înclinat lent într-o parte, spre umbrele adânci de sub copaci. Zgomotele au scăzut, devenind icnete și gâfâieli, întrerupte de gemete slabe.

— JAMIE!

Zbaterile și trosnetul crengilor s-au stins, transformate într-un foșnet moale. Ceva se mișca pe sub crengi, legănându-se în patru labe.

Foarte încet, Jamie a pătruns târâș în luminiș, răsuflând greu și icnind.

Fără să iau în seamă propriile dureri și vânătăi, am alergat și am căzut în genunchi alături de el.

— Doamne Dumnezeule, Jamie! Ești teafăr?

— Nu, a spus el imediat, după care s-a prăbușit la pământ, respirând șuierător.

În lumina stelelor, fața lui era doar o pată palidă; restul corpului era atât de întunecat, încât părea invizibil. Mi-am dat

seama de ce atunci când mi-am plimbat rapid palmele peste el. Hainele îi erau atât de îmbibate de sânge, încât i se lipiseră de corp, iar cămașa i s-a desprins de piept cu un plescăit neplăcut când am tras de ea.

— Miroși ca un abator, am spus, punând un deget sub bărbia lui pentru a-i simți pulsul.

Era accelerat – lucru deloc surprinzător dar puternic și m-a cuprins un val de ușurare.

— Ăsta-i sângele tău sau al ursului?

— Englezoaico, dacă era al meu, aș fi murit, a spus el ironic, deschizând ochii. Și n-ai vreun mare merit că am rămas viu, ține seamă.

S-a rostogolit pe-o parte și, gemând, s-a ridicat încet pe palme și genunchi.

— Femeie, ce te-a apucat să mă lovești cu peștele peste cap când eu mă luptam pe viață și pe moarte cu ursul?

— Pentru numele Domnului, stai puțin!

Nu era rănit foarte grav dacă încerca să se retragă. L-am prins de coapse ca să îl opresc și, îngenunchind în spatele lui, l-am pipăit cu atenție.

— Ai coaste rupte? l-am întrebat.

— Nu. Dar dacă o să mă gâdili, n-o să-mi placă defel, englezoaico, a spus el, gâfâind.

— N-o să fac asta, l-am asigurat.

Mi-am plimbat palmele cu delicatețe peste arcul coastelor, apăsând ușor. Niciun capăt spart nu străpungea pielea, nu am simțit adâncituri groaznice ori puncte moi; probabil că se fisuraseră câteva coaste, dar totul era bine, fiindcă nu avea niciuna ruptă. La un moment dat, sub degetele mele, a tresărit și a scos un țipăt slab.

— Te doare aici?

— Da, a spus el printre dinți.

Începea să tremure, de aceea m-am grăbit să-i aduc tartanul, pe care i l-am așezat pe umeri.

— Mi-e bine, englezoaico, a spus el, făcându-mi semn să renunț la încercările de a-l ajuta să stea în șezut. Du-te și vezi de cai, sigur s-au speriat.

Legaserăm caii de picioarele din față, la mică distanță de luminiș; judecând după bufnetele și după nechezaturile pe care

le-am auzit din depărtare, caii se îndepărtaseră mult, mânați de groază.

Am perceput gemete slabe și șuierătoare venind dinspre umbrele copacilor; sunetele erau atât de umane, încât mi s-a ridicat părul pe ceafă. Urmând cu atenție sunetele, am înaintat și am găsit caii, stând într-un pâlc de mesteceni aflat la treizeci de metri depărtare. Încântați să mă vadă, au nechezat când mi-au simțit mirosul, deși au urinat, și nu numai atât.

Cât am liniștit caii și i-am îndemnat înapoi spre luminiș, zgomotele jalnice ce veneau dinspre umbre încetaseră. În luminiș era o mică lumină; Jamie reușise să reaprindă focul.

Stătea ghemuit lângă flăcările firave, încă tremurând sub tartan. Am mai pus câteva crengi pe foc pentru a mă asigura că nu se va stinge, apoi mi-am îndreptat atenția asupra lui.

— Sigur nu ai răni grave? l-am întrebat, încă îngrijorată.

Mi-a surâs strâmb.

— S-ar putea. Mi-a făcut niște zgârieturi urâte pe spinare, dar nu cred că sunt foarte grave. Vrei să te uiți?

Crispându-se, și-a îndreptat spinarea și, trecând în spatele lui, l-am pipăit ușor.

— Mă întreb ce l-a făcut să ne atace, a spus el, întorcând capul spre locul în care zăcea leșul ursului. Myers a spus că urșii negri nu te atacă decât dacă îi provoci în vreun fel.

— Poate cineva l-a provocat, am sugerat eu. Și pe urmă l-a dus capul să se ferească din calea lui.

Am ridicat tartanul de pe spinarea lui și am scos un șuierat slab.

Cămașa era făcută zdrențe, mânjită de praf și de cenușă, dar și plină de sânge. Iar ăsta nu era sânge de urs, dar, din fericire, nu cursese mult. Am desprins cu grijă fâșiile de pânză, lăsând la vedere arcul lung al spinării. Patru urme de gheare mergeau de pe umăr până la subsuoară; zgârieturi adânci, care aveau la suprafață umflături roșietice superficiale.

— Au! am exclamat eu în semn de milă.

— În fine, spinarea mea nu arăta prea grozav, a spus el, drept glumă. Serios vorbind, e grav?

Încercând să vadă, s-a răsucit, apoi s-a oprit, scoțând un geamăt când mișcarea a forțat coastele.

— Nu. Însă zgârieturile sunt murdare. Va trebui să te spăl.

Sângele începuse deja să se închege; rana trebuia curățată cât mai repede. I-am așezat tartanul pe spinare și, în timp ce m-am gândit ce altceva aș putea folosi, am pus un vas cu apă să fiarbă.

— Am văzut niște singonium[40] în josul pârâului, am spus. Cred că le pot găsi dacă îmi folosesc memoria.

I-am întins sticla cu bere pe care o adusesem din desaga de șa și i-am luat pumnalul.

— O să te descurci?

M-am oprit și m-am uitat la el; era foarte palid și încă tremura. Flăcările licăreau roșietice pe sprâncenele lui, făcând trăsăturile feței să iasă puternic în relief.

— Da, sigur. Jamie a reușit să surâdă slab. Nu te îngrijora, englezoaico; gândul de a muri în somn, în patul meu, mi se pare chiar mai bun acum decât în urmă cu o oră.

Ca o seceră, luna se ridica, strălucitoare deasupra copacilor, astfel că nu mi-a fost greu să găsesc locul pe care mi-l aminteam. Pârâul curgea argintiu și rece în lumina lunii, mâinile și labele picioarelor mi-au înghețat când am intrat în apă până la pulpe ca să caut tuberculi de singonium.

Broaște mici orăcăiau în jurul meu, iar frunzele rigide ale papurii foșneau încet în adierea serii. Era atâta pace, dar brusc m-am trezit tremurând atât de tare, încât m-am văzut silită să mă așez pe mal.

Oricând. Se putea întâmpla în orice clipă și extrem de repede. Nu mi-am dat seama ce părea cel mai ireal; atacul ursului ori asta, noaptea plăcută de vară, plină de promisiuni.

Mi-am lăsat capul pe genunchi, îngăduind stării de greață și rămășițelor șocului să se stingă. Nu avea importanță, mi-am zis. Nu doar în orice clipă, ci și în orice loc. Boală, accident de mașină, un glonț rătăcit. Nu exista cu adevărat refugiu pentru nimeni, dar, ca mai toți oamenii, reușeam să nu mă gândesc tot timpul la asta.

Amintindu-mi urmele de gheare de pe spinarea lui Jamie, m-am cutremurat. Dacă nu ar fi reacționat atât de iute, dacă nu ar fi fost puternic... dacă rănile ar fi fost mai adânci... în plus, infecția era încă o amenințare majoră. Dar măcar împotriva acelei primejdii puteam lupta.

---

[40] *Syngonium podophyllum*, plantă specifică zonelor tropicale din America de Sud și America Centrală. (n.tr.).

Gândul m-a readus la realitate și am simțit frunzele și rădăcinile reci și ude în mână. Mi-am stropit fața cu apă proaspătă și am pornit să urc dealul către tabăra noastră, într-o stare ceva mai bună.

L-am văzut pe Jamie prin perdeaua subțire de puieți, stând drept, silueta i se contura pe fundalul focului. Ținând seama de rănile pe care le avea, acea poziție cu siguranță îi provoca dureri.

Brusc precaută, m-am oprit, și atunci el a vorbit.

— Claire?

Nu s-a întors, dar vocea îi era calmă. Nu a așteptat răspunsul meu, a continuat cu glas liniștit și ferm.

— Englezoaico, vino în spatele meu și pune cuțitul în mâna mea stângă. Și rămâi în spatele meu.

Cu inima bătându-mi puternic, am făcut trei pași care m-au adus destul de aproape ca să văd peste umărul lui. De cealaltă parte a luminișului, în lumina focului, stăteau trei indieni, înarmați până în dinți. În mod clar ursul *fusese* provocat.

•

Indienii ne-au privit cu un interes viu, iar noi am răspuns la fel. Erau trei; unu, mai vârstnic, care avea părul presărat din belșug cu fire albe și prins într-un moț cu pene, iar ceilalți doi, mai tineri, probabil trecuți de douăzeci de ani. Tatăl și fiii, am bănuit – observasem asemănări între ei, mai mult trupești decât ca fizionomie; toți trei erau destul de scunzi, cu umeri lați, picioare strâmbe și brațe lungi și puternice.

M-am uitat fără sfială la armele lor. Cel vârstnic ținea o pușcă rezemată de îndoitura cotului; o flintă franceză, veche, a cărei țeavă hexagonală era ruginită. După cum arăta, putea să-i explodeze în față dacă trăgea cu ea, dar am sperat că nu va încerca asta.

Unul dintre tineri avea un arc în care pusese săgeata. Toți aveau tomahawkuri cu un aspect sinistru și cuțite de jupuit atârnate la cingători. Prin comparație, pumnalul lui Jamie, deși lung, părea cu totul neputincios în fața lor.

Ajungând la aceeași concluzie, Jamie s-a aplecat și a așezat pumnalul cu grijă pe pământ, la picioarele lui. Retrăgându-se, și-a desfăcut palmele și a ridicat din umeri.

Indienii au chicotit. Era un sunet atât de pașnic, încât m-am trezit râzând drept răspuns, cu toate că stomacul mi-a rămas încordat de teamă.

Am văzut că Jamie nu mai avea umerii încordați și m-am simțit oarecum încurajată.

— *Bonsoir*, *messieurs*, a spus el. *Parlez-vous français*?

Aruncându-și priviri, indienii au chicotit din nou. Cel vârstnic a făcut un pas în față și și-a plecat capul spre noi, făcând ca mărgelele din părul lui să se legene.

— Nu… franș, a spus el.

— Engleză? am întrebat eu cu speranță în glas.

S-a uitat la mine cu interes, dar a clătinat din cap. A spus ceva peste umăr către unul dintre fiii lui, care i-a răspuns în aceeași limbă pe care nu am înțeles-o. Cel vârstnic s-a întors din nou spre Jamie și a întrebat ceva, ridicând din sprâncene în mod sugestiv.

Nepricepând, Jamie a clătinat din cap, iar unul dintre tineri a pășit spre lumina focului. Îndoindu-și genunchii și lăsându-și umerii moi, și-a împins capul înainte și s-a legănat într-o parte și în alta, privind printre gene, imitând atât de bine un urs, încât Jamie a râs în hohote. Ceilalți indieni au zâmbit.

Tânărul s-a îndreptat de spate, a arătat spre mâneca îmbibată de sânge a lui Jamie și a scos un sunet întrebător.

— Ah, da, e acolo, a spus Jamie, făcând semn spre întunericul dintre copaci.

Fără să mai zăbovească, cei trei au dispărut în întuneric, de unde au răzbătut curând exclamații și murmure care trădau uimirea.

— E-n regulă, englezoaico, n-o să ne facă niciun rău. Sunt simpli vânători, a spus Jamie, închizând ochii o clipă și i-am văzut pelicula de sudoare de pe față. Și asta e bine, fiindcă am impresia că o să leșin.

— Nici să nu-ți treacă prin minte așa ceva. Să nu îndrăznești să leșini și să mă lași singură cu ei!

Indiferent de posibilele intenții ale sălbaticilor, gândul de a rămâne singură cu ei și cu Jamie alături lipsit de cunoștință a fost de ajuns ca să simt din nou un gol uriaș în stomac. Am pus mâna pe ceafa lui și l-am silit să își lase capul între genunchi.

— Respiră adânc, am spus, strângând batista udă și picurându-i apă rece pe ceafă. Poți leșina mai târziu.

— Dar pot să vărs? a întrebat el cu vocea înfundată din cauza kiltului.

Am recunoscut tonul ironic și am expirat ușurată.

— Nu, am spus. Ridică-te, uite-i că se întorc.

Au adus târâș leșul ursului. Jamie s-a îndreptat de spate și și-a șters fața cu batista udă. În ciuda nopții călduțe, tremura ușor din cauza șocului, dar a rămas calm.

Indianul cel vârstnic s-a apropiat de noi și, ridicând din sprâncene, a arătat întâi spre pumnalul de la picioarele lui Jamie, apoi spre ursul mort. Jamie a dat din cap cu modestie.

— N-a fost ușor, să știi, a spus el.

Indianul a ridicat și mai mult din sprâncene. Apoi a plecat capul și a desfăcut palmele în semn de respect. I-a făcut semn unuia dintre tineri, care s-a apropiat și a dezlegat o pungă prinsă la cingătoare.

Împingându-mă fără menajamente într-o parte, tânărul a desfăcut gulerul cămășii lui Jamie, a tras-o de pe umăr și s-a uitat la răni. A turnat în palmă o substanță pe jumătate pudră, puțin grunjoasă, a scuipat sănătos peste ea, a amestecat-o cu o pastă care avea un miros neplăcut și a întins totul din belșug peste răni.

— Acum chiar c-o să vărs, a murmurat Jamie, crispându-se de durere din cauza lipsei de blândețe a tratamentului. Ce e chestia asta?

— Din câte bănuiesc, e trillium[41] uscat cu grăsime râncedă de urs, am spus eu, străduindu-mă să nu inhalez mirosul înțepător. Nu cred că vei muri din asta; cel puțin așa sper.

— Înseamnă că gândim la fel, a spus el în șoaptă. Nu o s-o fac acum, mulțumesc pentru bunătate.

A făcut semn că nu mai vrea să fie tratat și i-a zâmbit politicos așa-zisului doctor.

Glumind sau nu, chiar și în lumina sărăcăcioasă a focului, avea buzele albite. Mi-am lăsat o mână pe umărul teafăr și i-am simțit mușchii încordându-se.

— Englezoaico, adu sticla cu whisky. Am mare nevoie de o gură.

Când am scos-o din desagă, unul dintre indieni a dat să mi-o smulgă, dar l-am împins deoparte cu brutalitate. A scos un icnet

[41] Plantă perenă care crește în regiunile temperate din America de Nord și din Asia. (n.tr.).

de uimire, dar m-a lăsat în pace. În schimb, a ridicat desaga și a început să scormonească prin ea ca un porc care caută trufe. N-am încercat să îl împiedic, ci m-am grăbit să mă întorc la Jamie cu whisky-ul.

A luat o înghițitură mică, apoi una mare și a deschis ochii. A respirat adânc o dată sau de două ori, a mai băut, după care s-a șters la gură și a ridicat sticla, invitându-l pe indianul bătrân să o ia.

— Crezi că e înțelept ce faci? am mormăit eu, amintindu-mi poveștile de groază spuse de Myers despre masacre și despre efectele apei de foc asupra indienilor.

— Le-o pot da sau mi-o vor lua, englezoaico, a spus el, destul de necăjit. Doar sunt trei, nu?

Cel vârstnic a trecut gâtul sticlei prin dreptul nasului, iar nările i-au fremătat în semn de apreciere pentru aroma deosebită a băuturii. Am simțit mirosul whisky-ului din locul în care mă aflam și am rămas surprinsă că el nu i-a ars mucoasa nasului.

Pe fața ridată a omului a înflorit un zâmbet de extaz. Le-a spus fiilor lui ceva care a sunat ca un *Haruu*! și, cu doi biscuiți din porumb strânși în pumn, cel care scotocise prin desaga noastră s-a îndreptat imediat spre fratele său.

Indianul în vârstă s-a ridicat în picioare ținând sticla în mână, însă, în loc să bea din ea, s-a apropiat de leșul ursului, negru ca o pată de cerneală pe pământ. Cu un gest deosebit de respectuos, a turnat puțin whisky în palmă, s-a aplecat și a lăsat lichidul să curgă în gura întredeschisă a animalului. Apoi a descris încet un cerc, scuturând ceremonios picături de whisky de pe degete. Părând stropi de aur și de ambră în lumina focului, acestea au zburat în jur, unele ajungând în flăcări și scoțând mici pocnete și sfârâieli.

Uitând de amețeală, Jamie s-a ridicat în șezut, brusc interesat.

— Vrei să vezi ceva? m-a întrebat el.

— Ce anume? am spus eu, dar el nu mi-a răspuns, deoarece era absorbit de purtarea indianului.

Unul dintre tineri scosese o punguță împodobită cu mărgele, în care avea tutun. Pregătind cu grijă căușul unei pipe din piatră, a aprins tutunul din ea cu un bețigaș pus în flăcările focului nostru și a tras cu putere din muștiuc. Frunza de tutun a scos scântei și fum, răspândindu-și aroma în tot luminișul.

Jamie stătea rezemat de mine, cu spatele proptit de coapsele mele. Îmi țineam din nou o mână pe umărul lui nevătămat și am simțit cum tremuratul i se potolea pe măsură ce băutura i se răspândea în stomac. Nu era rănit grav, însă încordarea luptei și efortul continuu de a rămâne vigilent își cereau obolul.

Indianul vârstnic a luat pipa și a tras din ea de câteva ori, adânc, apoi a eliberat fumul pe gură cu o plăcere vădită. A îngenuncheat, a tras iar din pipă și a eliberat fumul pe nări spre ursul mort. A repetat asta de mai multe ori, murmurând ceva când expira.

După care s-a ridicat cu sprinteneală și i-a întins pipa lui Jamie.

Jamie a fumat la fel ca indianul – una sau două guri lungi, ceremonioase –, apoi a ridicat pipa, întorcându-se pentru a mi-o înmâna.

Am luat pipa și am tras cu precauție. Fumul arzător mi-a umplut ochii și nasul imediat, iar gâtlejul mi s-a strâns, pentru că simțeam dorința copleșitoare de a tuși. M-am abținut și m-am grăbit să îi înapoiez pipa lui Jamie, simțind că fața mi se face roșie ca focul, în timp ce fumul a pătruns încet în pieptul meu, gâdilându-mă și frigându-mă în timp ce își căuta calea prin canalele din plămânii mei.

— Nu trebuie să îl inspiri, englezoaico, a murmurat Jamie. Lasă fumul să se ridice spre partea din spate a nasului.

— Abia… acum… îmi spui? l-am întrebat eu, străduindu-mă să nu mă înec.

Indienii m-au urmărit cu ochi rotunzi, plini de interes. Încruntându-se, cel vârstnic și-a plecat capul într-o parte, ca și cum ar fi încercat să priceapă ce se întâmplase. A sărit în picioare și a ocolit focul, ghemuindu-se pentru a mă privi de aproape printre gene, îndeajuns de aproape ca să-i simt mirosul ciudat, de fum. Nu purta decât un acoperământ de șale și un soi de șorț scurt din piele, iar pieptul îi era acoperit cu un colier mare și ornamentat, de care atârnau cochilii, pietre și colții unui animal mare.

Pe neașteptate, a întins o mână și m-a strâns de un sân. Gestul nu avea nicidecum încărcătură lascivă, însă am tresărit. La fel a făcut și Jamie, care a întins mâna spre pumnal.

Indianul a rămas calm, ghemuit și a fluturat o mână în semn de respingere. S-a bătut cu palma peste piept, apoi și-a făcut-o

căuș și a arătat spre mine. Nu avusese nicio intenție; voise doar să se asigure că eram cu adevărat femeie. A arătat întâi spre mine, apoi spre Jamie și a ridicat o sprânceană.

— Da, e a mea.

Jamie a dat din cap și a coborât pumnalul, dar nu i-a dat drumul și s-a încruntat spre indian.

Fără să pară interesat de acea întrerupere, unul dintre indienii tineri a spus ceva și a făcut un semn impacientat spre leșul ursului. Cel vârstnic, care nu acordase nicio atenție enervării lui Jamie, a răspuns scoțându-și de la brâu cuțitul de jupuit și s-a întors.

— Stați, eu trebuie să fac asta.

Surprinși, indienii s-au răsucit când Jamie s-a ridicat în picioare. A arătat cu cuțitul spre urs și apoi a îndreptat cu hotărâre vârful lamei spre propriul piept.

Fără să aștepte răspunsul lor, a îngenuncheat pe pământ, lângă leș, și-a făcut cruce și, ținând cuțitul ridicat deasupra corpului, a spus ceva în gaelică. Nu cunoșteam toate cuvintele, dar îl mai văzusem făcând asta o dată, când ucisese o căprioară pe drumul dinspre Georgia.

Era rugăciunea măruntaielor, pe care o învățase în copilărie, când deprindea arta vânătorii în Highlands. Era antică, așa îmi spusese; atât de veche, încât unele dintre cuvinte nici nu se mai foloseau în mod obișnuit, de aceea mi-a sunat aproape necunoscută. Însă ea trebuia rostită pentru orice animal ucis, mai mare decât un iepure, înainte de a i se tăia capul sau de a i se despica blana.

Fără să ezite, a făcut o tăietură superficială de-a latul pieptului – nu era nevoie să facă animalul să sângereze; inima încetase de mult să mai bată – și a despicat pielea dintre picioare, astfel că umflătura palidă a intestinelor a apărut prin tăietura îngustă din blana întunecată, licărind în lumina focului.

Era nevoie de forță și de pricepere pentru a despica și a îndepărta blana fără a secționa membrana mezenterică ce ținea în corp sacul visceral. Eu, care deschisesem corpuri umane mai moi, eram capabilă să recunosc priceperea chirurgicală atunci când o aveam în fața ochilor. La fel și indienii, care îi urmăreau gesturile cu ochi critici și interesați.

Însă nu doar priceperea lui Jamie la jupuirea animalului le reținuse atenția, o asemenea îndemânare se întâlnea destul de

des acolo. Nu, era vorba despre rugăciunea măruntaielor – văzusem ochii vârstnicului dilatându-se, dar și privirea pe care le-o aruncase fiilor lui când Jamie se aplecase peste urs. Chiar dacă nu înțeleseseră ce spusese el, se citea pe fețele lor că știau exact ce făcuse el și erau deopotrivă surprinși și impresionați în mod favorabil.

Un firicel de sudoare a coborât pe sub urechea lui Jamie, roșiatic în lumina focului. Jupuirea unui animal mare este o treabă grea, astfel că prin pânza murdară a cămășii au început să apară mici puncte sângerii.

Până să mă ofer eu să iau cuțitul, el s-a lăsat pe spate, sprijinindu-se pe călcâie, și i l-a întins cu mânerul înainte unuia dintre tinerii indieni.

— Continuă, a spus el, făcând semn spre corpul pe jumătate măcelărit al ursului. Doar nu-ți închipuiai că o să-l mănânc singur, așa sper.

Bărbatul a luat cuțitul fără nicio ezitare și, îngenunchind, a continuat să scoată blana. Ceilalți s-au uitat la Jamie și, văzând semnul lui de încuviințare, s-au apucat de treabă.

M-a lăsat să îl așez din nou pe un buștean și să îi curăț și să îi pansez rănile de pe umăr, timp în care el i-a urmărit pe indieni terminând de jupuit și de tranșat animalul.

— Ce au făcut cu whisky-ul? l-am întrebat discret. Ai idee?

Cu ochii ațintiți asupra sângeroasei operațiuni din apropierea focului, el a dat din cap.

— E un descântec. Stropești cu apă sfințită în cele patru zări ca să te păzești de rele. Și cred că, în condițiile de față, whisky-ul este un înlocuitor foarte bun pentru apa sfințită.

Am aruncat o privire spre indienii care, mânjiți până la coate de sânge, discutau calmi între ei. Unul dintre ei construia o mică platformă lângă foc, un strat de crengi plasate la întâmplare pe pietre așezate într-un careu. Altul tăia bucăți de carne și le înfigea într-un băț curățat de scoarță pentru a fi fripte.

— De rău? Vrei să spui că se tem de *noi*?

Jamie a zâmbit.

— Englezoaico, n-aș spune că arătăm chiar atât de fioroși. Nu de noi, de spirite.

Fiindcă înfățișarea indienilor mă înspăimântase atât de mult, nu mi-a trecut prin minte că și ei fuseseră la fel de speriați de înfățișarea noastră. Dar aruncându-i o privire lui Jamie, am

gândit că probabil puteau fi iertați pentru agitația de mai devreme.

Obișnuită cu Jamie, rareori îmi dădeam seama cum apărea el în ochii altora. Însă chiar obosit și rănit, arăta formidabil; cu spinarea dreaptă și umerii lați, cu ochii învăpăiați, strălucind albastru ca miezul unei flăcări.

Acum stătea relaxat, ținându-și mâinile mari atârnate liber între picioare. Însă era nemișcarea unei feline mari, cu privirea mereu la pândă în ciuda calmului. Dincolo de statură și de iuțeală, emana un aer de sălbăticie care nu putea fi tăgăduit; la fel ca ursul, se simțea ca acasă în acele păduri.

Englezii îi socoteau barbari pe scoțienii din Highlands; nu crezusem până atunci că exista posibilitatea ca și alții să gândească la fel. Dar acești indieni văzuseră în Jamie un sălbatic feroce și se apropiaseră de el cu precauție, ținându-și armele pregătite. Iar Jamie, îngrozit înainte la gândul întâlniri cu indienii sălbatici, le văzuse ritualurile – atât de asemănătoare cu ale lui – și îi recunoscuse imediat drept vânători ca și el, adică oameni civilizați.

Chiar și acum, le vorbea cu un aer firesc, explicându-le cu gesturi largi cum sărise ursul pe noi și cum îl ucisese. Ei îl urmăreau cu atenție, scoțând exclamații de apreciere exact când trebuia. Când a ridicat rămășițele peștelui mutilat și a demonstrat ce rol avusesem eu în acea luptă cu ursul, ei s-au uitat la mine și au chicotit nestăvilit.

M-am uitat urât la toți patru.

— Cina e servită, am spus cu glas tare.

Am mâncat carne pe jumătate friptă, biscuiți din porumb și am băut whisky, urmăriți tot timpul de capul ursului, care trona pe acea platformă cu ochii goi și lipsiți de viață.

Simțindu-mă puțin amețită, m-am rezemat de un buștean căzut și am ascultat cu jumătate de ureche discuția lor. Nu înțelegeam mare lucru din ceea ce se vorbea. Unul dintre fii, un mim desăvârșit, a interpretat cu vioiciune „Marile vânători din trecut”, jucând pe rând rolurile de vânător și de pradă, și fiind atât de priceput încât nici mie nu mi-a fost greu să deosebesc o căprioară de o pumă.

Ajunseserăm atât de departe cu familiaritatea, încât am făcut schimb de nume. Al meu a devenit în limbajul lor „Klah”, ceea ce li s-a părut foarte amuzant. „Klah” au spus ei, arătând spre

mine. „Klah, Klah, Klah, Klah, Klah!” Apoi, animați și de băutură, au râs în hohote. Aș fi fost ispitită să le răspund pe măsură, doar că nu eram convinsă că aș putea pronunța numele „Nacognaweto” măcar o dată, darămite de mai multe ori.

Erau din tribul Tuscarora – cel puțin așa m-a anunțat Jamie. Având darul de a prinde imediat alte limbi, el arăta deja spre diverse obiecte și încerca să pronunțe numele lor în indiană. Fără îndoială că spre dimineață vor schimba glume deocheate, am gândit eu somnoroasă; deja începuseră să-și spună glume.

— Ascultă, am spus trăgându-l pe Jamie de haină. Te simți bine? Pentru că nu mai pot sta trează ca să-ți port de grijă. Ai de gând să leșini și să cazi cu capul în foc?

Cu un aer absent, Jamie m-a mângâiat pe cap.

— Mă simt bine, englezoaico.

Refăcut după ce mâncase și băuse, părea să nu resimtă efectele neplăcute ale luptei cu ursul. M-am gândit însă că felul în care se va simți dimineață era altă treabă.

Totuși, nu mai aveam putere să mă îngrijoreze asta sau altceva; mintea mi se învârtea din cauza adrenalinei, a whisky-ului și a tutunului, de aceea m-am dus aproape târându-mă să-mi iau pătura. Ghemuită la picioarele lui Jamie, am adormit imediat, înconjurată de aburii sacri ai pipei păcii și ai băuturii și urmărită de ochii lipicioși și fără strălucire ai ursului.

— Îmi dau seama cum te simți, i-am spus capului de urs și am căzut în somn.

16. Prima lege a termodinamicii

Imediat după crăpatul zorilor am fost trezită de o înțepătură usturătoare pe creștetul capului. Am clipit și am întins mâna ca să pipăi locul. Mișcarea mâinii a speriat o gaiță cenușie mare care îmi smulsese fire de păr; țipând isteric, pasărea a țâșnit spre un pin din apropiere.

— Așa-ți trebuie, am bombănit eu, dar nu am putut să nu râd.

Mi se spusese destul de des că dimineața părul meu arăta ca un cuib de pasăre; probabil că era ceva adevăr în asta.

Indienii plecaseră. Din fericire, capul ursului dispăruse odată cu ei. Mi-am pipăit delicat creștetul cu degetele, dar, în afara

micii usturimi în locul din care gaița îmi smulsese câteva fire de păr, totul părea la locul său. Ori whisky-ul fusese deosebit de bun, ori senzația de amețeală era dată mai mult de adrenalină și de tutun decât de alcool.

Aveam pieptenele în punga din piele de căprioară în care țineam mici lucruri personale și puținele leacuri pe care le socotisem folositoare pentru drum. M-am ridicat în șezut cu fereală, ca să nu-l trezesc pe Jamie. El stătea întins pe spate nu departe de mine, cu mâinile încrucișate pe piept, nemișcat ca efigia sculptată de pe un sarcofag.

Însă avea mai multă culoare decât o efigie. Stătea la umbră, iar câteva raze de soare se strecurau spre el, abia atingându-i capetele câtorva șuvițe de păr. În lumina rece și proaspătă arăta ca Adam, abia atins de mâna Creatorului.

Mai curând un Adam cam răvășit; la o privire mai atentă, aceea era o imagine surprinsă mult după Cădere. Nu avea perfecțiunea fragilă a unui copil născut din țărână, nici frumusețea nevinovată a tânărului iubit de Dumnezeu. Nu, era un bărbat puternic și pe deplin format; fiecare trăsătură a feței și a corpului sugera tărie și luptă, făcută să cuprindă lumea în care se va trezi și să o supună.

M-am mișcat în tăcere și am întins mâna după pungă. Nu voiam să-l trezesc pe Jamie; ocazia de a-l urmări dormind apărea rareori. Dormea ca o pisică, gata să sară la orice bănuială de amenințare, și în mod normal se scula din pat la prima geană de lumină, în vreme ce eu continuam să plutesc pe pojghița viselor. Ori băuse în noaptea trecută mai mult decât crezusem, ori dormea somnul adânc al însănătoșirii, îngăduind corpului să se refacă în timp ce stătea nemișcat.

Pieptenele din corn mi-a alunecat ușor prin păr. Măcar acum nu mă mai grăbeam. Nu aveam sugar de hrănit, nici copil care trebuia să se trezească și să se îmbrace pentru a pleca la școală, nicio slujbă care mă aștepta. Nici pacienți de consultat, nici rapoarte de întocmit.

Nimic nu putea fi mai îndepărtat de zidurile sterile ale unui spital decât acest loc, am gândit eu. Păsările trezite de cu zori pentru a pleca în căutarea hranei făceau un tărăboi vesel în pădure, iar o adiere răcoroasă trecea prin luminiș. Am perceput un miros slab de sânge, ceea ce mi-a adus aminte de spital. Știusem încă de când călcasem într-un spital că acela îmi era

locul firesc. Și totuși nu mă simțeam nelalocul meu nici în pădurea sălbatică. Mi s-a părut ciudat.

Șuvițele de păr mi-au măturat omoplații dezgoliți, dându-mi o senzație plăcută de gâdilare, iar aerul era suficient de rece, astfel că adierea delicată mi-a făcut pielea de găină, iar sfârcurile mi s-au întărit. Așadar, nu fusese vorba despre închipuirea mea, am gândit, zâmbind lăuntric. Cu siguranță că nu mă dezbrăcasem singură înainte de a mă culca.

Am dat deoparte pătura groasă din pânză și am văzut puncte de sânge uscat, pete pe coapse și pe pântec. Am simțit umezeala dintre picioare și mi-am trecut un deget printre ele. Lăptoasă, cu un miros de mosc, dar nu al meu.

Asta a fost de ajuns ca să retrăiesc umbra visului ori ceea ce socotisem drept vis; trupul masiv al ursului dominându-mă, mai întunecat decât noaptea și mirosind a sânge, o undă de groază care mi-a împiedicat picioarele grele de somn să se miște. Stând întinsă, moale, prefăcându-mă că am murit, în timp ce el se îndesa și adulmeca, respirând fierbinte pe pielea mea, cu blana moale pe sânii mei, o blândețe uimitoare pentru o fiară.

Apoi, un moment de claritate a minții; de frig, de fierbințeală, când pielea dezgolită, nu blana ursului, a atins-o pe a mea, după care, alunecarea amețitoare înapoi într-un vis născut din beție, împerecherea lentă și puternică, apogeul topindu-se în somn… cu un scoțian care îmi mârâia la ureche.

Am coborât privirea și am văzut conturul de culoarea unei căpșuni al unei mușcături pe umărul meu.

— Nici nu mă mir că încă dormi, am spus eu pe un ton acuzator.

Razele soarelui i-au atins curba obrazului, iluminând sprânceana de pe acea parte ca un chibrit când se atinge de un tăciune încins. N-a deschis ochii, dar, drept răspuns, pe față i-a apărut treptat un zâmbet dulce.

•

Indienii ne lăsaseră o parte din carnea de urs, înfășurată cu grijă în blana uleioasă, pe care o atârnaseră de crengile unui copac din apropiere pentru a descuraja sconcșii și ratonii. După micul dejun și o baie grăbită în pârâu, Jamie s-a orientat după soare și munte.

— Pe acolo, a spus el, făcând semn din cap către un pisc îndepărtat și albăstrui. Vezi? Unde pare să se împreuneze cu cel

mai scund? Dincolo e pământul indienilor, potrivit noului tratat, granița urmează linia acelei creste.

— Chiar a făcut cineva *măsurători* acolo?

Neputând crede asta, m-am uitat printre gene la panorama șirurilor de munți cu creste zimțate care urcau din văile cotropite de ceața dimineții. Munții se înălțau în fața noastră ca un șirag nesfârșit de miraje plutitoare, trecând de la verde-închis spre albastru și violaceu, cele mai îndepărtate piscuri profilându-se întunecate și ascuțite ca niște ace pe cerul cristalin.

— O, da, mi-a răspuns și a urcat în șa, întorcându-și calul, astfel că razele soarelui i-au căzut pe un umăr. Trebuiau să facă asta, pentru a se ști clar ce terenuri puteau fi ocupate de coloniști. Înainte de a pleca din Wilmington, m-am interesat care este granița, iar Myers mi-a spus același lucru – de partea asta a celei mai înalte creste. Însă m-am gândit să îi întreb și pe oamenii cu care am cinat noaptea trecută, ca să fiu sigur că și *ei* gândeau la fel. Gata, englezoaico? m-a întrebat zâmbindu-mi de sus.

— Ca întotdeauna, l-am asigurat și mi-am îndemnat calul să se întoarcă pentru a porni în urma lui.

Își clătise cămașa în râu, mai bine zis, ceea ce mai rămăsese din ea. Zdrențele de pânză erau așezate în spatele șeii pentru a se usca, astfel că rămăsese pe jumătate gol, doar cu pantalonii de călărie din piele, având doar tartanul înfășurat neglijent în jurul taliei. Zgârieturile lungi făcute de ursul care ne atacase se înnegriseră pe pielea de culoare deschisă, dar nu am observat inflamații vizibile și, judecând după ușurința cu care se mișca pe șa, rănile păreau să nu îl deranjeze.

Și, din câte mi-am dat seama, nici altceva nu îl deranja. Aerul de precauție pe care îl avea mereu era încă perceptibil, făcuse parte din ființa lui încă de când era copil, însă o greutate se ridicase peste noapte. Am crezut că asta se datora probabil întâlnirii noastre cu cei trei vânători; prima confruntare cu sălbaticii se dovedise foarte liniștitoare pentru amândoi și părea să fi îndulcit în mod considerabil viziunile pe care le avea Jamie despre canibalii înarmați cu tomahawkuri, ascunși în dosul oricărui copac.

Ori poate era vorba despre copacii în sine – ori despre munți. Starea lui de spirit se mai luminase cu fiecare metru străbătut

de pe câmpia de coastă. N-am putut decât să împărtășesc bucuria lui vădită, însă, în același timp, am avut un sentiment de groază gândindu-mă încotro ne putea conduce acea bucurie.

Pe la jumătatea dimineții, pantele deveniseră prea împădurite ca să putem merge călare mai departe. Ridicând privirea spre fața aproape verticală a stâncilor într-un desiș amețitor de crengi întunecate, presărate cu auriu, verde și cafeniu, am fost înclinată să cred că era cel mai bine să lăsăm caii la poale. Le-am legat picioarele din față și i-am lăsat în apropierea unui pârâu, cu iarbă deasă pe maluri, și am continuat drumul pe jos, înainte și în sus, pătrunzând tot mai adânc în pădurea primitivă[42].

Pini impunători și cucută, nu? m-am gândit, cățărându-mă peste cioturile spintecate ale copacilor prăbușiți. Trunchiurile monstruoase se înălțau atât de sus, încât crengile lor cele mai joase porneau de la șase metri deasupra capului meu. Longfellow nici nu avea idee.

Aerul era umed, răcoros, dar fertil, iar mocasinii mei se înfundau fără niciun sunet în solul negru creat din frunze. Urmele pașilor mei în nămolul moale al unui mal de pârâu păreau ciudate, amintind brusc de cele lăsate de un dinozaur.

Am ajuns pe culmea unui munte doar pentru a descoperi o alta în fața noastră și alta dincolo de ea. Nu știam ce căutam sau cum ne vom da seama de asta dacă am fi găsit. Jamie parcurgea kilometrii cu pașii lui mari neobosiți de muntean, înregistrând totul. M-am ținut aproape de el, bucurându-mă de peisaj, oprindu-mă din când în când să culeg vreo plantă fascinantă sau vreo rădăcină, depozitând acele comori în geanta pe care o aveam prinsă la brâu.

Ne-am croit drum de-a lungul unei creste, însă am descoperit curând că eram blocați de un teren întins: o porțiune de laur-de-munte care, de la depărtare, părea a fi doar o zonă dezgolită, strălucitoare, printre coniferele de culoare întunecată, însă, când ne-am apropiat, s-a dovedit a fi un desiș de netrecut, pentru că ramurile elastice erau întrețesute ca firele unui coș.

Am făcut cale-ntoarsă și am început să coborâm de sub brazii uriași și parfumați, peste pante acoperite de timoftică și de

---

[42] Expresie folosită de poetul american Henry Wadsworh Longfellow (1807-1882) la începutul poemului epic *Evangeline*. La același poem face aluzie autoarea și în paragraful următor. (n.tr.).

muhly[43] care căpătase o culoare galbenă intensă în soare și, în cele din urmă, am ajuns în verdele liniștitor al stejarilor și al arborilor hicori, pe un mal abrupt, împădurit, de pe care se vedea un râu mic și fără nume.

Era răcoare în umbra copacilor și am respirat ușurată, apoi m-am ridicat părul de pe gât pentru a permite adierii să-mi atingă pielea. Jamie m-a auzit și, zâmbind, s-a întors și a ridicat o creangă atârnată ca să-l pot urma.

Nu am vorbit mult; muntele în sine părea să stăvilească orice discuție; plin de locuri înverzite și secrete, era un vlăstar al munților antici din Scoția, cu păduri dese și de două ori mai înalți decât cei pustii și înnegriți din copilăria lui Jamie. Însă aerul plutea același îndemn la tăcere, aceeași promisiune a încântării.

Solul de acolo era acoperit de un strat de aproape treizeci de centimetri de frunze căzute, moi și spongioase sub tălpi, iar spațiile dintre copaci păreau să creeze iluzii, ca și cum trecerea printre trunchiurile acelea uriașe, acoperite de licheni, ne puteau trimite pe neașteptate în altă dimensiune a realității.

Părul lui Jamie arunca văpăi în rarele raze de soare, o torță ce trebuia urmată prin umbrele pădurii. Părul lui căpătase o nuanță mai întunecată de-a lungul anilor, ajungând la un castaniu-închis și plin, însă zilele îndelungate de călărit și de mers pe jos în soare îi decolorase părul din creștet, dându-i o nuanță arămie. Își pierduse șnurul pe care și-l lega la ceafă; s-a oprit și a îndepărtat de pe față șuvițele dese și umede, astfel că, șocată, am observat o fâșie albă, puțin deasupra tâmplei. Ascunsă de obicei de firele roșcate, se vedeau rareori – o urmă a rănii de glonț căpătate în peștera de la Abandawe.

Amintindu-mi, în ciuda căldurii acelei zile, m-am înfiorat. Aș fi preferat să-mi șterg cu totul din minte Haiti și misterele acelei insule sălbatice, dar asemenea speranță era aproape deșartă. Câteodată, în pragul somnului, auzeam vocea vântului din peșteră, dar și ecoul persistent al gândului care apărea în urma lui: *În ce alt loc*?

Am urcat pe un prag de granit, acoperită cu un strat gros de licheni și mușchi, umedă de omniprezenta scurgere a apei, apoi am urmat calea descendentă a unei viituri provocate de dezgheț, dând deoparte iarba înaltă care ni se agăța de

[43] *Muhlenbergia capillaris*, plantă erbacee perenă. (n.tr.).

picioare, ferindu-ne de ramurile joase ale laurilor-de-munte și ale rododendronilor cu frunze groase.

De lângă tălpile mele răsăreau minuni: mici orhidee și ciuperci sclipitoare, tremurânde și lucioase ca jeleul, strălucind roșietice și negre pe trunchiurile prăbușite. Deasupra apei zburau libelule, niște giuvaiere imobile în aer, mistuindu-se în negură.

Mă simțeam amețită de acea abundență, copleșită de frumusețe. Fața lui Jamie avea aspectul cuiva doborât de vise, care știa că doarme, dar nu vrea să se trezească. Paradoxal, cu cât mă simțeam mai bine, cu atât mai rău mă simțeam; trăind o fericire disperată și o teamă disperată. Acela era locul și, desigur, Jamie simțea același lucru.

La începutul după-amiezii ne-am oprit să ne odihnim și să bem apă dintr-un mic izvor de la marginea unui luminiș. Pământul de sub arțari era acoperit cu un covor gros de frunze verde-închis, între care am surprins brusc o licărire roșie.

— Căpșuni sălbatice! am exclamat încântată.

Fructele erau roșu-închis și mici, de mărimea încheieturii degetului meu mare. Potrivit standardelor horticulturii moderne, sigur erau prea acre, aproape amare, dar mâncate cu carne de urs, rece și pe jumătate făcută, și cu biscuiți tari din porumb, au fost delicioase – explozii proaspete de savoare în gură; puncte dulci, înțepătoare la limbă.

Am adunat câteva mâini în poalele mantiei, fără să-mi pese că o pătam – ce însemna puțină zeamă de căpșuni între petele de rășină, funingine, verdeață și țărână? Când am terminat, degetele îmi erau lipicioase, stomacul îmi era plăcut de plin, iar gura parcă ar fi fost răzuită cu glaspapir din cauza gustului acid al căpșunilor. Cu toate astea, nu m-am putut abține și am mai mâncat una.

Cu ochii pe jumătate închiși din cauza luminii orbitoare a zilei, Jamie s-a rezemat de un sicomor. Micul luminiș reținea lumina ca o cană, neclintită și limpede.

— Englezoaico, ce părere ai de locul ăsta? a întrebat el.

— Cred că e minunat. Dar tu?

A dat din cap și a privit printre copaci, unde o pantă lină plină de timoftică și iarbă cobora, apoi urca până la un șir de sălcii care mărgineau râul din depărtare.

— Mă gândesc, a spus Jamie, puțin stângaci. Aici, în pădure, e un izvor. Pajiștea aceea de jos…

A făcut semn spre perdeaua de arini care ascundea culmea de panta ierboasă.

— La început, s-ar putea crește câteva animale, apoi terenul din apropierea râului ar putea fi defrișat pentru cultivare. Terenul are un drenaj natural. Și aici, vezi…

Prins de viziuni, s-a ridicat în picioare și a arătat cu degetul.

M-am uitat cu atenție; locul mi se părea doar cu puțin diferit de oricare dintre pantele abrupte și împădurite și de zonele ierboase prin care hoinăriserăm în ultimele două zile. Însă pentru Jamie, care avea ochi de fermier, casele, grajdurile și câmpurile creșteau precum ciupercile în umbra copacilor.

Fericirea țâșnea din corpul lui ca țepii unui porc-spinos. Mi-am simțit inima ca de plumb.

— Te gândești să ne stabilim aici? Accepți oferta guvernatorului?

Oprindu-se brusc din speculații, s-a uitat la mine.

— Am putea s-o facem, a spus el. Dacă…

S-a întrerupt și m-a privit cu coada ochiului. Fiind ars de soare, nu mi-am dat seama dacă roșise din sfială.

— Englezoaico, tu crezi în semne?

— Ce fel de semne? am întrebat precaută.

Drept răspuns, a cules o crenguță de pe pământ și a lăsat-o să cadă în palma mea – frunzele verde-închis ca niște mici evantaie chinezești, rotunjite, o floare de un alb pur pe o codiță zveltă, iar pe alta, o căpșună pe jumătate coaptă, cu marginile palide în umbră și roșie în vârf.

— Ăsta e semnul. E al nostru, înțelegi?

— Al nostru?

— Adică al neamului Fraser, mi-a explicat el și cu degetul mare și bont a împuns fructul. Căpșunile au fost emblema clanului – asta a însemnat numele, încă de la început, când un anume monsieur Fréselière a venit din Franța cu regele William și a ocupat pământ în munții Scoției, pentru că a ajuns până acolo.

Așadar, regele William. William Cuceritorul, mai precis. Deși probabil că nu erau cel mai vechi dintre clanurile din Highlands, Fraserii aveau totuși un trecut distins.

— Ați fost războinici de la început, nu?

— Dar și fermieri.

Îndoiala din ochi i s-a stins, devenind un zâmbet.

Nu i-am spus ce gândeam, dar mi-am dat seama destul de bine că acel gând era împărtășit și de el. Din clanul Fraser nu mai rămăseseră decât fragmente răspândite peste tot, cei care supraviețuiseră fugind, prin șiretenie sau prin noroc. Clanurile fuseseră zdrobite la Culloden, iar căpeteniile muriseră în bătălie sau fuseseră ucise prin lege.

Și totuși, el trăia, înalt și drept în tartan, având la centură oțelul întunecat al unui pumnal din Highlands. Războinic, dar și fermier. Și chiar dacă pământul de sub tălpi nu era al Scoției, el respira acum în libertate. Vântul care cobora dinspre munte i-a făcut părul să fluture, ridicând șuvițe arămii spre soarele verii.

Luptând împotriva sentimentului crescând de disperare, i-am zâmbit.

— Fréselière, spui? Domnul Căpșună? A cultivat căpșuni sau doar îi plăcea să le mănânce?

— Și una, și alta, a spus Jamie sec. Ori a avut doar părul roșcat, nu?

Am râs și el s-a așezat jos, lângă mine.

— E o plantă rară, a spus el, atingând mlădița din palma mea. Găsești laolaltă florile, fructele și frunzele, în același timp. Florile albe înseamnă onoare, fructul roșu, curaj, iar frunzele verzi reprezintă statornicia.

Uitându-mă la el, am simțit un nod în gât.

— Au avut dreptate, am spus eu.

Mi-a prins mâna într-a lui și mi-a strâns degetele în jurul tulpinii delicate.

— Și fructele au forma inimii, a spus Jamie și s-a aplecat să mă sărute.

Lacrimile dădeau să izvorască; aveam măcar o scuză pentru cea care mi-a apărut în colțul unui ochi. Mi-a șters-o, apoi s-a ridicat și și-a desfăcut centura, lăsând tartanul să cadă în falduri în jurul picioarelor. Apoi și-a scos cămașa și pantalonii și, gol, mi-a zâmbit.

— Nu e nimeni aici, a spus el. Doar noi doi.

Aș fi spus că acela nu era un motiv întemeiat, dar am simțit ce semnificație avea. Vreme de câteva zile fuseserăm împresurați de vastitate și de amenințări, iar sălbăticia se aflase chiar dincolo de cercul palid al focului nostru. Și totuși acolo eram singuri și împreună, părți ale acelui loc, și, în lumina zilei, nu mai era nevoie să ținem sălbăticia departe de noi.

— Pe vremuri, bărbații făceau asta pentru a spori rodnicia câmpurilor, a spus el întinzându-mi o mână ca să mă ajute să mă ridic.

— Nu văd niciun câmp.

Și nu știam dacă să sper sau nu că nu voi vedea niciodată așa ceva. Totuși, mi-am scos bluza din piele de căprioară și mi-am desfăcut nodul sutienului improvizat. Jamie m-a măsurat apreciativ.

— Fără îndoială că mai întâi va trebui să tai câțiva copaci, dar asta mai poate aștepta, nu?

Am înjghebat un pat din tartan și mantii și ne-am întins goi, lipiți unul de altul înconjurați de ierburile gălbui și de parfumul căpșunilor sălbatice.

Împreună în grădina plăcerilor pământești, ne-am atins o vreme ce a părut îndelungată sau de o clipă. Am alungat gândurile care mă chinuiseră pe munte, hotărâtă să împart bucuria lui atâta timp cât va dura. L-am prins strâns, iar el a inspirat adânc și s-a apăsat puternic în mâna mea.

— Ce-ar fi raiul fără de șarpe? am murmurat, mângâindu-l.

A întredeschis ochii care au devenit triunghiuri albastre. Mă aflam atât de aproape, încât i-am văzut negrul pupilelor.

— Și vrei să mănânci cu mine, *mo chridhe*? Din fructul pomului cunoașterii binelui și răului?

Cu vârful limbii, i-am urmărit conturul buzei de jos drept răspuns. Deși aerul era cald și plăcut, s-a înfiorat sub degetele mele.

— *Je suis prest*[44], am spus eu. *Monsier Fréselière*.

A aplecat capul, iar gura i s-a lipit de un sfârc, umflat ca o căpșună coaptă.

— *Madame Fréselière*, mi-a răspuns în șoaptă. *Je suis à votre service*[45].

Apoi am împărțit fructul și florile, dar și frunzele verzi care acopereau totul.

•

Am rămas îmbrățișați, mișcându-ne doar ca să alungăm insectele curioase, până când primele umbre ne-au atins labele picioarelor. Jamie s-a ridicat în tăcere și, crezând că dorm, m-a

---

[44] „Sunt gata” (în lb. franceză veche, în orig.) (n.tr.).

[45] „Sunt la dispoziția dumneavoastră” (în lb. franceză, în orig.).

acoperit cu o mantie. L-am auzit îmbrăcându-se și apoi pornind prin iarbă.

M-am rostogolit pe o parte și l-am văzut la o oarecare distanță, stând la marginea pădurii și privind conformația terenului spre râu.

Nu purta decât tartanul, mototolit și pătat de sânge, prins cu centura. Cu părul desfăcut și încurcat pe umeri, arăta ca un adevărat scoțian din Highlands. Ceea ce crezusem că era o capcană pentru el – familia, clanul lui – era de fapt tăria lui. Și ceea ce socotisem că era tăria mea – solitudinea, lipsa mea de legături – era slăbiciunea mea.

După ce cunoscuse apropierea, cu bune, dar și cu rele, el avusese tăria să o părăsească, să se îndepărteze de orice idee de siguranță și să se aventureze singur. Iar eu – atât de mândră cândva de mulțumirea mea de sine – nu suportam gândul singurătății.

Hotărâsem să nu spun nimic, să trăiesc clipa, să accept orice se întâmpla. Însă sosise momentul și nu îl puteam accepta. L-am văzut cum a ridicat capul cu hotărâre și, în același moment, i-am văzut numele gravat pe piatra rece de mormânt. M-au cuprins groaza și disperarea.

Parcă auzind ecoul strigătului meu mut, a întors capul. Indiferent ce a văzut pe chipul meu, a venit imediat lângă mine.

— Ce s-a întâmplat, englezoaico?

Nu avea rost să mint; mai ales că mi se citea totul pe față.

— Mi-e teamă, am spus pe negândite.

S-a uitat iute în jur căutând sursa pericolului și a dus o mână spre pumnal, dar l-am oprit punându-mi o mână pe brațul lui.

— Nu asta. Jamie, strânge-mă în brațe. Te rog!

M-a strâns la piept și m-a înfășurat în mantie. Deși aerul era cald, tremuram.

— Liniștește-te, *a nighean donn*, a murmurat el îngrijorat. Sunt aici. Ce te-a speriat?

— Tu, am răspuns și m-am agățat de el. Inima lui bătea exact sub urechea mea, puternic și ritmic. Locul ăsta. Mi-e teamă să mă gândesc că ești aici, că am venit amândoi aici.

— Teamă? De ce, englezoaico? s-a mirat el și m-a strâns și mai tare în brațe. Când ne-am căsătorit, am spus că vei avea întotdeauna ce să mănânci, nu?

M-a tras mai aproape, așezându-mi capul în curbura umărului.

— În ziua aceea ți-am dat trei lucruri, a spus el încet. Numele meu, familia mea și protecția. Vei avea toate astea mereu, englezoaico, câtă vreme vom trăi. Indiferent unde ne-am afla. Nu te voi lăsa să flămânzești sau să-ți fie frig, nu voi permite nimănui să-ți facă vreun rău, niciodată.

— Nu asta mă sperie, am spus. Mă tem că vei muri și nu suport ideea, Jamie, chiar nu pot!

Surprins, s-a tras puțin înapoi și m-a privit în ochi.

— Păi, voi face tot ce pot ca să-ți fiu pe plac, englezoaico, a spus el, dar știi că e posibil să nu am niciun cuvânt de spus în treaba asta.

Avea chipul serios, dar un colț al gurii s-a arcuit împotriva voinței lui.

Asta m-a iritat la culme.

— Nu mai râde! m-am răstit. Să *nu îndrăznești* să râzi!

— Of, dar nu râd, m-a asigurat, străduindu-se să fie serios.

— Ba da!

L-am lovit cu pumnul în piept. Iar acum chiar râdea. L-am lovit din nou, mai tare și, înainte de a-mi da seama, l-am lovit în mod repetat, iar pumnii mei au duduit înfundat pe tartanul lui. A dat să mă prindă de mână, dar m-am aplecat și l-am mușcat de degetul mare. A scos un țipăt și a tras mâna.

A examinat urma lăsată de dinții mei, apoi s-a uitat la mine, ridicând o sprânceană. Mai avea un dram de amuzament în privire, dar măcar încetase să mai râdă, ticălosul.

— Englezoaico, m-ai văzut de zeci de ori pe cale să mor și nu te-ai sinchisit. De ce te văicărești acum, când nici măcar bolnav nu sunt?

— Nu m-am sinchisit?

L-am fulgerat cu privirea, uimită.

— Crezi că nu am fost supărată?

Și-a trecut dosul mâinii peste buza de sus, uitându-se la mine ușor amuzat.

— Ei bine, sunt convins că te-ai sinchisit, desigur. Dar niciodată nu m-am gândit la asta așa ca tine, recunosc.

— Bineînțeles că nu! Și chiar dacă te-ai fi gândit, asta nu ar fi avut nicio importanță. Tu… scoțianule!

Era cel mai urât cuvânt care mi-a trecut prin minte în acel moment. Cum nu am găsit alte cuvinte pe care să i le arunc, m-am răsucit pe călcâie și, bătând din picior, m-am îndepărtat.

Din nefericire, bătutul din picior dă puține roade când o faci cu tălpile goale pe o pajiște. Am călcat pe ceva ascuțit, am scos un țipăt scurt și, șchiopătând, am mai făcut câțiva pași, după care a trebuit să mă opresc.

Călcasem pe un fel de mărăcine; vreo șase ghimpi mi se înfipseseră în talpă, iar din micile împunsături a început să răsară sângele. Ținându-mi cu greu echilibrul într-un picior și blestemând în surdină, am încercat să îi extrag din piele.

M-am dezechilibrat și am fost cât pe ce să mă prăbușesc. O mână puternică m-a prins mai jos de cot și m-a redresat. Am strâns din dinți și am terminat de scos ghimpii. Mi-am smuls mâna din strânsoarea lui și, întorcându-mă, am pornit – cu mult mai multă grijă – spre locul în care îmi rămăseseră hainele.

Lăsând mantia să cadă la pământ, m-am apucat să mă îmbrac având un aer demn, atât cât se putea. Cu brațele încrucișate la piept, Jamie m-a urmărit fără să scoată nicio vorbă.

— Când Dumnezeu l-a alungat pe Adam din rai, Eva măcar a mers cu el, am spus eu, vorbind către degetele mele în timp ce-mi legam șireturile pantalonilor.

— Da, adevărat, m-a aprobat el, după o pauză prevăzătoare.

Mi-a aruncat o privire din lateral, pentru a descoperi dacă aveam de gând să-l lovesc din nou.

— Englezoaico, sper că n-ai mâncat din plantele pe care le-ai cules azi-dimineață. Ori ai făcut-o? Nu, nu cred, s-a grăbit să adauge, văzându-mi expresia. Mă întrebam doar. Myers a spus că unele lucruri de aici îți dau niște coșmaruri de groază.

— Nu am coșmaruri, am spus, cu mai multă hotărâre decât era nevoie dacă aș fi spus adevărul.

Aveam coșmaruri, dar consumul de substanțe halucinogene din plante nu avea nimic de-a face cu asta.

A oftat.

— Englezoaico, vrei să-mi spui clar la ce te referi ori ții ca mai întâi să suferi puțin?

Prinsă între impulsul de a râde și cel de a-l lovi cu un obiect tare, m-am uitat mustrător la el. Apoi m-a cuprins un val de disperare care a învins deopotrivă râsul și furia. Capitulând, mi-am lăsat umerii să cadă.

— Mă refer la tine, am spus eu.

— La mine? De ce?

— Pentru că ești un ticălos din Highlands și te caracterizează onoarea, curajul și statornicia, și știu că nu poți face nimic în privința asta, și nu aș vrea să fii așa, doar că… la naiba! asta te va duce în Scoția și te va ucide, iar eu nu te pot ajuta cu nimic!

S-a uitat neîncrezător la mine.

— Scoția? a făcut el, ca și cum aș fi spus ceva cu totul nebunesc.

— Scoția! Unde îți va fi mormântul!

Și-a trecut o mână prin păr și m-a privit lung.

— Aha, a zis în cele din urmă. Crezi că, dacă mă duc în Scoția, trebuie să mor acolo, pentru că acolo voi fi înmormântat. Despre asta e vorba?

Prea tulburată ca să vorbesc, am încuviințat din cap.

— Îhî! Și de ce crezi că o să plec în Scoția? a întrebat cu grijă.

Exasperată, l-am fulgerat cu privirea și am arătat cu brațul întinderea sălbatică din jurul nostru.

— De unde naiba vei aduce coloniști pentru atâta pământ? Sigur că te vei duce în Scoția.

La rândul lui exasperat, s-a uitat la mine.

— Cum Dumnezeu crezi că voi face asta, englezoaico? Puteam s-o fac dacă aveam pietrele prețioase, dar acum? Mai am cel mult zece lire în buzunar, dar și acelea sunt de împrumut. Și-atunci, să zbor ca o pasăre până acolo? Și să-i conduc pe ceilalți până aici călcând pe apă?

— Găsești tu o soluție, am spus cu amărăciune. Întotdeauna cazi în picioare.

Mi-a aruncat o privire ciudată, apoi și-a mutat ochii în altă parte și a tăcut câteva momente înainte de a-mi răspunde.

— Englezoaico, nu-mi închipuiam că mă socotești Dumnezeu Atotputernicul, a zis până la urmă.

— Nu te socotesc, am spus. Poate ești Moise.

Am rostit cuvintele în glumă, dar niciunul dintre noi nu avea chef de glume.

Cu mâinile la spate, s-a îndepărtat puțin.

— Ai grijă la ghimpi! am strigat după el, văzând că se îndrepta spre locul în care o pățisem eu recent.

Drept răspuns, și-a schimbat drumul, dar nu a spus nimic. Cu capul aplecat, cufundat în gânduri, s-a plimbat încoace și încolo prin luminiș. Într-un târziu, s-a întors și a rămas în fața mea.

— N-o pot face singur, a spus încet. Ai dreptate în privința asta. Dar nu cred că trebuie să mă duc până în Scoția ca să aduc coloniști.

— Ce altceva?

— Oamenii mei – cei care au fost cu mine la Ardsmuir, a spus el. Se află deja aici.

— Dar n-ai habar unde sunt, am protestat. Pe de altă parte, au fost aduși aici cu ani în urmă! Poate s-au stabilit undeva și nu vor dori să-și strice rostul de acolo ca să vină cu tine la capătul lumii!

A zâmbit puțin ironic.

— Dar tu ai făcut-o, englezoaico!

Am inspirat adânc. Apăsarea supărătoare a spaimei care îmi împovărase inima în ultimele săptămâni s-a mai atenuat. După ce am scăpat de acea grijă, în mintea mea s-a făcut loc pentru a analiza dificultatea cumplită a misiunii pe care și-o asuma. Să găsească oameni împrăștiați pe teritoriul a trei colonii, să îi convingă să vină cu el și, în același timp, să găsească suficient capital pentru a finanța defrișarea terenului și a înființa plantația. Fără a mai vorbi de munca enormă necesară pentru a construi un adăpost în acea sălbăticie virgină.

— Găsesc eu o soluție, a spus el, schițând un zâmbet în timp ce urmărea expresia de îndoială și de incertitudine de pe fața mea. Întotdeauna cad în picioare, nu?

Respirația mi s-a transformat într-un suspin lung.

— Așa e, am spus. Jamie, ești sigur? Mătușa ta, Jocasta…

A respins acea posibilitate cu o mișcare scurtă din mână.

— Nu, a zis el. Niciodată.

Simțindu-mă vinovată, am ezitat să continui.

— Nu vrei… nu cumva doar din cauza mea? Când am vorbit despre sclavi?

— Nu, a răspuns.

A tăcut și i-am văzut cele două degete răsucite de la mâna dreaptă tresărind. A observat și el asta și mișcarea lor a încetat.

— Am trăit ca un sclav, Claire, a spus încet, ținându-și capul plecat. Și n-aș putea trăi știind că există cineva pe pământ care simte față de mine ceea ce am simțit eu față de cei care își închipuiau că-mi sunt stăpâni.

Am întins mâna și i-am acoperit degetele vătămate. Pe obraji au început să-mi curgă lacrimi, calde și liniștitoare ca o ploaie de vară.

— N-o să mă părăsești? am întrebat într-un târziu. N-o să mori?

A clătinat din cap și m-a strâns tare de mână.

— Tu ești curajul meu, așa cum eu sunt conștiința ta, mi-a șoptit. Tu ești inima mea, iar eu, compasiunea ta. Singuri, nu suntem întregi. Nu știai asta, englezoaico?

— Acum știu, am spus cu voce tremurătoare. De aceea mă tem atât de mult. Nu vreau să redevin jumătate de persoană, n-aș suporta asta.

A dat deoparte o buclă de pe obrazul meu umed și m-a luat în brațe atât de strâns, încât i-am simțit mișcarea pieptului în timp ce respira. Era atât de solid, atât de viu, cu părul curgându-i arămiu peste pielea dezgolită. Însă îl mai ținusem astfel în brațe… și îl pierdusem.

Mi-a atins obrazul, care era cald, în ciuda faptului că pielea îmi era umedă.

— Dar tu nu înțelegi ce măruntă este ideea morții între noi doi, Claire? a șoptit el.

Mâinile mi s-au făcut din nou pumni, lipiți de pieptul lui. Nu, nu credeam că acela era un lucru mărunt.

— Tot timpul după ce ai plecat, după Culloden, am fost un om mort, nu?

— Așa am crezut. De aceea eu…

Am inspirat adânc, suspinând, iar el a dat din cap.

— Peste două sute de ani, sigur voi fi mort, englezoaico, a zis și mi-a zâmbit strâmb. Ucis de indieni, fiare sălbatice, ciumă, ștreang sau doar de binecuvântata bătrânețe, dar voi fi mort.

— Adevărat.

— Și când tu erai acolo – în timpul tău – *eram* mort, nu?

Fără nicio vorbă, am încuviințat cu o mișcare din cap. Am privit în urmă și am văzut abisul disperării în care mă azvârlise acea despărțire, din care mă ridicasem, cu durere, milimetru cu milimetru.

Acum stăteam din nou alături de el pe culmile vieții și nu mă puteam gândi la coborâre. Jamie a întins o mână și a smuls un fir de iarbă, după care a desfăcut mustățile verzi și moi ale spicului între degete.

— „Pentru că tot trupul este ca iarba câmpului”, a citat el încet, plimbând firul zvelt peste degetele mele, lipite pe pieptul lui. „Acum înflorește, mâine se usucă și se aruncă în cuptor”.

A ridicat spre buze spicul verde și mătăsos și l-a sărutat, apoi l-a atins ușor de gura mea.

— Am fost mort, englezoaico, și totuși, toată vremea aceea, te-am iubit.

Simțind gâdilătura spicului pe buze, ușor precum atingerea soarelui și a aerului, am închis ochii.

— Și eu te-am iubit, am spus în șoaptă. Și te voi iubi mereu.

A dat drumul firului de iarbă. Cu ochii încă închiși, l-am simțit aplecându-se spre mine, apoi gura unindu-se cu a mea, caldă ca soarele și ușoară ca aerul.

— Câtă vreme corpul meu va fi viu și al tău la fel, vom fi aceeași carne, mi-a șoptit.

Degetele lui mi-au atins părul, bărbia, gâtul și un sân, și am respirat respirația lui, și l-am simțit solid sub palme. Apoi mi-am lăsat capul pe umărul său, puterea lui m-a sprijinit, iar cuvintele au răsunat adânc și moale în pieptul lui.

— Iar când trupul meu va dispărea, sufletul meu va rămâne tot al tău. Claire, jur pe speranța mea de a ajunge în rai, nu vreau să mă despart de tine.

Vântul a făcut să foșnească frunzele castanului din apropiere, iar aromele sfârșitului de vară s-au înălțat bogate în jurul nostru; pinii, ierburile și căpșunile, pietrele încălzite de soare și apa răcoroasă, dar și mirosul aspru, ca de mosc, al trupului său lipit de al meu.

— Nimic nu se pierde, englezoaico, ci doar se schimbă.

— Asta este prima lege a termodinamicii, am spus eu, ștergându-mi nasul.

— Ba nu, a spus el. Asta e credința.

PARTEA A ȘASEA

JE T'AIME

17. Acasă de sărbători

Inverness*, *Scoția*, *23 decembrie 1969

A verificat mersul trenurilor pentru a zecea oară, apoi, prea neliniștit ca să se așeze, a umblat de colo-colo prin camera de zi a casei parohiale. Mai avea de așteptat o oră.

Încăperea era vraiște, cu mormane de cutii din carton zăcând la întâmplare pe orice suprafață existentă. Promisese să elibereze casa până la Anul Nou, lăsând doar lucrurile pe care dorea să le păstreze Fiona.

A mers pe hol, ajungând în bucătărie unde, după ce a deschis ușa frigiderului vechi, a privit înăuntru, a socotit că nu îi era foame și a închis-o.

Și-ar fi dorit ca doamna Graham și reverendul să o cunoască pe Brianna, dar și ea pe ei. S-a uitat la masa goală din bucătărie și a zâmbit, amintindu-și o discuție din adolescență cu cei doi vârstnici, când el, cuprins de o nebună și neîmpărtășită pasiune pentru fiica tutungiului, îi întrebase cum știi dacă ești cu adevărat îndrăgostit.

— Tinere, dacă te întrebi dacă ești îndrăgostit, atunci nu ești, îl asigurase doamna Graham, lovind cu lingura în marginea bolului în care amesteca, pentru a-și sublinia spusele. Și ține-ți labele departe de micuța Mavis MacDowell, altfel tatăl ei o să te ucidă.

— Roger, când o să te îndrăgostești, vei afla asta fără să ți se spună, intervenise reverendul, vârându-și un deget în aluatul pentru tort.

S-a ferit, mimând spaima, când doamna Graham a ridicat lingura drept amenințare, și a râs.

— Și fii atent ce faci cu tânăra Mavis, flăcăule; nu mă simt îndeajuns de bătrân ca să devin bunic.

Ei bine, avuseseră dreptate. Știa, fără să i se mai spună – știuse încă de când o cunoscuse pe Brianna Randall. Ceea ce nu știa cu siguranță era dacă Brianna nutrea aceleași sentimente față de el.

Nu mai putea aștepta. S-a bătut cu palma peste buzunar ca să se asigure că avea cheile mașinii, a coborât treptele în fugă și a ieșit în ploaia de iarnă care începuse să cadă apăsat imediat după micul dejun. Se spunea că un duș rece era soluția. Însă nu dăduse rezultate în cazul lui Mavis.

24 decembrie 1969

— Uite, puddingul cu prune este în cuptor pentru a fi încălzit, iar sosul, în crăticioara din spate, i-a spus Fiona, punându-și căciula din lână pufoasă.

Era roșie, iar Fiona, scundă, arăta cu ea ca un pitic de grădină.

— Atenție, să nu dai flacăra prea mare. Și să nu stingi flacăra cu totul, că n-o să mai reușești să o aprinzi. Și, uite, am scris aici instrucțiuni pentru păsările ce trebuie gătite mâine, stau umplute în tavă și am lăsat legumele gata mărunțite, ca să intre în bolul cel mare de culoare galbenă din frigider, și…

A scotocit într-un buzunar al blugilor și a scos o foaie de hârtie scrisă, pe care i-a strecurat-o în mână.

El a bătut-o ușor pe cap.

— Nu-ți face griji, Fiona, a asigurat-o el. Nu o să dăm foc casei. Și nici n-o să murim de foame.

Ea s-a încruntat cu o expresie de îndoială și a șovăit în dreptul ușii. Aflat în mașina din fața casei, logodnicul ei, ambala motorul cam impacientat.

— Mda, bine. Sigur nu vreți să veniți cu noi? Mama lui Ernie nu s-ar supăra defel și sunt convinsă că va socoti că nu e bine să rămâneți aici și să sărbătoriți singuri Crăciunul…

— Nu te îngrijora, Fiona, a spus el, făcând-o să se retragă cu spatele spre ușă. O să ne descurcăm noi. Îți doresc o sărbătoare fericită cu Ernie și nu-ți mai face griji pentru noi.

Cedând împotriva voinței ei, Fiona a oftat.

— Da, cred că o să vă descurcați.

Un claxon scurt și supărat venit din spatele ei a făcut-o să se întoarcă spre mașină și să se uite urât.

— Ei na, vin imediat, bine? a spus ea apăsat.

S-a răsucit, i-a zâmbit brusc lui Roger, l-a îmbrățișat și, ridicându-se în vârful picioarelor, l-a sărutat pe buze.

S-a retras și i-a făcut cu ochiul, strâmbându-și ușor fața mică și rotundă.

— Asta o să-l liniștească pe Ernie, a șoptit ea. Crăciun fericit, Rog! a spus ea cu glas tare și, cu un semn larg din mână, a ieșit pe terasă și a pășit lent spre mașină, legănându-și șoldurile discret.

Cu motorul ambalat în semn de protest, mașina a pornit cu scrâșnet de pneuri până să apuce Fiona să închidă portiera. Fluturând o mână, Roger a rămas pe terasă, bucuros că Ernie nu era un tip deosebit de masiv.

Ușa din spatele lui s-a deschis, iar Brianna a scos capul afară.

— Ce cauți acolo fără palton? a întrebat ea. E ger!

Ispitit să îi spună, Roger a șovăit. La urma urmelor, tot ce se petrecuse îl iritase pe Ernie. Însă era Ajunul Crăciunului, și-a adus el aminte. În ciuda cerului acoperit și a temperaturii scăzute, simțea că îi e cald și că-l furnică tot corpul. I-a zâmbit Briannei.

— Am condus-o pe Fiona, a spus el, închizând ușa. Hai să vedem dacă putem pregăti cina fără să dăm foc la casă.

•

Au reușit să facă sandvișurile fără niciun incident și după masa de prânz au revenit în birou. Încăperea era aproape pustie acum; rămăseseră de sortat și de împachetat doar cărțile de pe câteva rafturi.

Pe de o parte, Roger se simțea extrem de ușurat că era pe terminate cu treaba. Pe de altă parte, îl întrista să vadă că biroul

cald și aglomerat ajunsese doar o fantomă a ceea ce fusese până nu demult.

Biroul mare al reverendului fusese golit și dus în garaj pentru păstrare, rafturile înalte până în tavan scăpaseră de povara cărților, iar peretele căptușit cu plută fusese despuiat de numeroasele straturi de hârtii prinse în bolduri, care fluturau la orice adiere. Întregul proces îi amintea lui Roger de jumulirea unei găini, urmarea fiind o goliciune vrednică de milă și totală care îl făcea să-și mute ochii în altă parte.

De placa de plută mai era prinsă o hârtie. Avea să o scoată și pe aceea la sfârșit.

— Ce e cu astea?

Brianna a fluturat pămătuful de șters praful spre un mic teanc de cărți aflate pe masă, în fața ei. Un șir de cutii stăteau cu capacele căscate pe podea, la picioarele ei, pe jumătate pline, fiecare având o anumită destinație: biblioteci, societăți de istorie, prieteni ai reverendului, uzul personal al lui Roger.

— Sunt cu autograf, dar nu dedicate cuiva anume, a spus ea, întinzându-i-o pe cea de deasupra. Ai setul pe care l-a dedicat tatălui tău, dar le vrei și pe astea? Sunt prime ediții.

Roger a întors cartea între mâini. Era una scrisă de Frank Randall, o carte atrăgătoare, frumos tipărită și legată pentru a se potrivi cu eleganța conținutului erudit.

— Tu ar trebui să le ai, nu? a spus el. Fără să aștepte răspuns, a așezat cartea cu delicatețe într-o cutie mică, aflată pe un fotoliu. La urma urmelor, e opera tatălui tău.

— Am câteva, a protestat ea. Tone. Lăzi peste lăzi.

— Dar fără autograf, adevărat?

— A, așa e.

A ridicat altă carte și a deschis-o la forzaț, pe care stătea scris înclinat și apăsat: *Tempora mutantur nos et mutamur in illis – F.W. Randall*. Și-a trecut degetul ușor peste semnătură, iar colțurile gurii i s-au înmuiat.

— *Vremurile se schimbă și noi odată cu ele*. Sigur nu le vrei, Roger?

— Sigur, a spus el zâmbind și a arătat ironic spre cărțile aflate peste tot. Nu-ți face griji, nu voi sărăci din asta.

Ea a râs și a pus cărțile în cutia ei, apoi s-a apucat din nou să șteargă de praf cărțile alese și stivuite, după care le-a împachetat. Cele mai multe nu fuseseră șterse de patruzeci de

ani, astfel că s-a murdărit serios, ajungând să aibă degetele și manșetele bluzei aproape negre.

— N-o să duci lipsa casei? l-a întrebat ea.

A dat deoparte o șuviță de păr care îi căzuse pe ochi și a făcut un gest spre încăperea spațioasă.

— Doar ai crescut aici, nu?

— Da și iar da, a răspuns el, ridicând încă o cutie plină și așezând-o pe stiva care urma să fie trimisă bibliotecii universității. Dar nu am de ales.

— Presupun că nu ai putea locui aici, l-a aprobat ea cu regret. Pentru că o să stai mai tot timpul la Oxford. Dar trebuie să o vinzi?

— *N-o pot* vinde. Nu e a mea.

S-a aplecat ca să prindă o cutie deosebit de mare, apoi s-a ridicat încet în picioare, gemând de efort. A traversat camera cu pași mărunți și a lăsat-o să cadă peste stivă cu un bufnet care a stârnit norișori de praf din cutiile de dedesubt.

— Pfu! a expirat apăsat și i-a zâmbit Briannei. Dumnezeu să-i ajute pe anticari când vor trebui să ridice cutia asta.

— Cum adică? Nu e a ta?

— Exact cum am spus, i-a răspuns el cu un aer degajat. Nu e a mea. Casa și terenul aparțin bisericii; tata a trăit aici aproape cincizeci de ani, dar nu a fost a lui. Aparține Consiliului Parohial. Noul preot nu o dorește – are bani, iar soția lui preferă să locuiască într-o casă modernă –, prin urmare, consiliul o va închiria. Fiona și Ernie al ei vor locui aici, să-i ajute Cerul.

— Doar ei doi?

— Chiria e mică. Dintr-un motiv întemeiat, a adăugat el ironic. Vrea să aibă mulți copii, și e loc pentru o armată de copii, te asigur.

Gândită în epoca victoriană pentru preoți cu familii numeroase, casa parohială avea douăsprezece camere, fără a mai pune la socoteală baia nemodernizată și foarte incomodă.

— Se căsătoresc în februarie, de aceea trebuie să termin eliberarea casei în perioada Crăciunului, ca să le dau timp suficient celor care vor face curățenie și vor zugrăvi. E păcat să te pun la treabă în vacanță. Poate mergem luni cu mașina până la fortul William, da?

Brianna a ridicat altă carte, dar nu a pus-o imediat în cutie.

— Deci căminul tău dispare pentru totdeauna, a spus ea rar. Nu mi se pare cinstit, dar mă bucur că Fiona va locui aici.

Roger a ridicat din umeri.

— Nu e ca și cum aș vrea să mă stabilesc la Inverness, a spus el. Și nu e vreo reședință străveche sau ceva de genul ăsta.

A arătat spre linoleumul crăpat, vopseaua lucioasă și murdară și lampa ca un bol, veche, de pe tavan.

— Nu poate fi trecută pe lista de patrimoniu, iar vizitatorii să plătească două lire pentru un tur al casei.

Ea a zâmbit și a reluat sortarea cărților. Părea însă gânditoare, iar între sprâncenele dese era vizibilă o cută. În cele din urmă, a pus și ultima carte în cutie, s-a întins și a oftat.

— Reverendul a avut aproape la fel de multe cărți ca și părinții mei, a spus ea. Cărțile medicale ale mamei și lucrările de istorie ale tatii ar putea umple o bibliotecă. Probabil că mi-ar trebui șase luni ca să le sortez pe toate când o să ajung așa… când o să mă întorc.

Și-a mușcat buza ușor și s-a întors pentru a ridica o rolă de bandă adezivă, încercând să desprindă capătul cu unghia.

— I-am spus agentei imobiliare că la vară poate scoate casa la vânzare.

— Asta te deranjează? a întrebat el rar, înțelegând treptat în timp ce o privea. Te gândești să dai casa în care ai crescut, să faci căminul să dispară pentru totdeauna?

Ea a ridicat ușor din umeri și a rămas cu ochii fixați asupra benzii recalcitrante.

— Dacă tu suporți asta, cred că și eu voi putea. Pe de altă parte, nu e chiar atât de rău. Mama s-a ocupat aproape de toate aspectele. A găsit un chiriaș și a închiriat casa pe un an, ca să am timp pentru a hotărî ce voi face, fără să mă îngrijorez că rămâne pustie. Dar ar fi o prostie să o păstrez; e mult prea mare ca să locuiesc singură în ea.

— Poate te căsătorești, a scăpat el vorbele fără să se gândească.

— Probabil, a spus ea. S-a uitat din lateral spre el și un colț al gurii i-a tresărit într-o expresie ce putea fi interpretată drept amuzată. Într-o bună zi. Dar dacă soțul meu nu va dori să locuiască în Boston?

Roger s-a gândit brusc că îngrijorarea ei pentru că el pierdea casa parohială putea fi creată de faptul că se imaginase locuind în ea.

— Vrei copii? a întrebat el pe neașteptate.

Până atunci nu se gândise să o întrebe asta, dar spera ca ea să vrea.

Brianna a părut surprinsă un moment, apoi a râs.

— De obicei, copiii singuri la părinți vor o familie numeroasă, nu?

— N-aș putea spune. Dar eu vreau.

S-a întins peste cutii și a sărutat-o pe neașteptate.

— Și eu vreau, a spus ea.

Ochii i s-au îngustat când a zâmbit. Nu și-a mutat privirea, însă o ușoară îmbujorare i-a făcut obrazul să arate ca o caisă pe jumătate coaptă primăvara.

El voia copii, desigur, dar în acele momente dorea mai mult să facă doar ceea ce ducea la conceperea lor.

— Mai bine terminăm întâi de făcut ordine.

— Poftim?

Abia a înțeles sensul vorbelor ei.

— Oh, da. Ai dreptate, așa e.

A aplecat capul și a sărutat-o din nou, de astă dată mai puțin grăbit. Brianna avea cea mai minunată gură; mare și cu buze pline, aproape prea mare pentru chipul ei, dar nu tocmai.

A prins-o de talie, iar degetele celeilalte mâini i s-au încurcat în părul ei mătăsos. Ceafa era netedă și caldă sub palma lui; a strâns-o ușor și ea a tremurat puțin, deschizând gura într-un mic semn de supunere care l-a făcut pe el să vrea să o lase pe spate pe un braț și să o ducă spre covorul din fața focului și...

O bătaie neașteptată în ușă l-a făcut să ridice capul brusc și să se desprindă din îmbrățișare.

— *Cine* e? a exclamat Brianna, ducându-și o mână la piept.

Biroul avea pe o latură ferestre de la podea până la tavan – reverendul fusese și pictor –, iar de una dintre ele era lipită o față pătrățoasă, cu perciuni lungi și nasul turtit de geam.

— Ah, a spus Roger printre dinți, trebuie să fie poștașul, MacBeth. Ce naiba caută ticălosul ăsta bătrân acolo?

Ca și cum ar fi auzit acea întrebare, domnul MacBeth a făcut un pas înapoi, a scos un plic din geanta de poștaș și l-a fluturat cu un aer jovial spre cei doi din birou.

— O scrisoare, a format el cuvintele din buze, uitându-se la Brianna, după care și-a îndreptat ochii spre Roger și a mișcat din sprâncene cu un rânjet atotcunoscător.

Când Roger a ajuns la ușa din față, domnul MacBeth se afla deja pe verandă, ținând scrisoarea într-o mână.

— Pentru numele Domnului, de ce n-ai băgat scrisoarea în cutie? a întrebat Roger. Dă-mi-o!

Domnul MacBeth a ținut plicul departe de mâna lui Roger și a afișat un aer de demnitate jignită, oarecum împiedicat să o vadă pe Brianna de umărul lui Roger.

— Mi s-a părut că e importantă, înțelegeți? Vine din State, nu? Și este pentru tânăra doamnă, nu pentru dumneavoastră, tinere domn!

Schimonosindu-și fața într-o ocheadă lipsită de delicatețe, s-a strecurat pe lângă Roger și i-a întins plicul Briannei.

— Doamnă, a spus el cu un zâmbet încadrat de perciunii mari. Cu complimente din partea Poștei Maiestății Sale.

— Mulțumesc.

Brianna era încă îmbujorată, însă apucase să își netezească părul și i-a zâmbit lui MacBeth, dovedind că și-a venit în fire. A luat scrisoarea și i-a aruncat o privire, dar nu a făcut nicio încercare de a o deschide. Adresa de pe plic era scrisă de mână, a observat Roger, cu roșu, dar era prea departe pentru a vedea adresa de returnare.

— Sunteți aici în vizită, adevărat, doamnă? a întrebat MacBeth cu voioșie în glas. Doar dumneavoastră și domnul aici, singuri-singurei?

S-a uitat la Brianna cu ochi vii, măsurând-o cu un sincer interes.

— Oh, nu, a spus Brianna, fără să tresară.

A îndoit scrisoarea în două și a vârât-o într-un buzunar de la spate al blugilor.

— Unchiul Angus stă cu noi, doarme la etaj.

Roger și-a mușcat obrazul pe dinăuntru. Unchiul Angus era un cățel, un Scottish terrier din pluș, mâncat de molii, o rămășiță a propriei lui copilării, descoperit în timp ce făcuse curat prin casă. Fermecată de el, Brianna îi ștersese de praf boneta ecosez și îl lăsase să doarmă în patul ei din camera pentru oaspeți.

Poștașul a ridicat din sprâncenele groase.

— Aha, a spus el, aproape fără nicio inflexiune. Da, am înțeles. Și el e american, acest unchi Angus?

— Nu, e din Aberdeen[46].

În afara unei ușoare nuanțe rozalii în vârful nasului, fața Briannei nu demonstra decât cea mai sinceră nevinovăție.

Domnul MacBeth s-a arătat încântat.

— Deci aveți ceva sânge scoțian în vine, nu? Mda, ar fi trebuit să-mi dau seama de asta, mai ales având în vedere culoarea părului dumneavoastră. O fată frumoasă, și nu mă înșel deloc.

A dat din cap în semn de admirație, expresia lascivă de pe fața lui fiind înlocuită de una care sugera un unchi, lucru pe care Roger l-a considerat doar cu puțin mai reprobabil.

— Da, în fine, a zis Roger, dregându-și glasul cu subînțeles. Nu dorim să te reținem din activitate, MacBeth.

— Nicio problemă, dar deloc, l-a asigurat poștașul, întinzându-și gâtul pentru a o mai vedea pe Brianna în timp ce se întorcea să plece. Nicio clipă de pace pentru cei osteniți de muncă, așa e, draga mea?

— „Nu este pace pentru cei fără de lege"[47], a rostit apăsat Roger, deschizând ușa. La revedere, domnule MacBeth!

Poștașul s-a uitat scurt la el, rânjind ușor.

— Numai bine, domnule Wakefield!

S-a aplecat spre Roger, l-a împuns cu cotul în coste și i-a șoptit cu glas hârâit:

— Și noapte bună, dacă unchiul ei doarme buștean!

•

— Uite, n-ai de gând să citești scrisoarea aceea?

A ridicat-o de pe masă, unde ea o lăsase să cadă, și i-a întins-o.

Brianna a roșit ușor și a luat-o.

— Nu e importantă. O s-o citesc mai târziu.

— Dacă e vorba de ceva personal, mă duc la bucătărie.

Roșeața s-a accentuat.

— Nu e ceva personal. Nu înseamnă nimic.

El a ridicat din sprâncene. Impacientată, ea a dat din umeri și a desfăcut clapa plicului, scoțând o foaie de hârtie.

— Uită-te și tu. Ți-am spus, nu e ceva important.

---

[46] Rasa Scottish terrier mai este numită și Aberdeen terrier. (n.tr.).

[47] Citat din *Isaia*, 48:22 (n.tr.).

A, *nu e*? a gândit el, dar nu a spus-o cu voce tare. A luat foia și s-a uitat la ea.

În realitate, nu era mare lucru; o înștiințare de la biblioteca universității ei, care o informa că, din păcate, o referință anume solicitată de ea nu putea fi obținută printr-un împrumut între biblioteci, însă putea fi consultată în colecția privată a Documentelor Stuart, deținută de Anexa Regală a Universității Edinburgh.

Când el a ridicat ochii, ea l-a primit cu ochi scânteietori și cu buzele strânse, cu brațele încrucișate la piept, provocându-l să spună ceva.

— Puteai să-mi spui că îl căutai, a zis el încet. Te-aș fi putut ajuta.

Ea a dat ușor din umeri, iar el i-a văzut mărul lui Adam mișcându-se când a încercat să-și înghită nodul din gât.

— Știu să fac cercetări istorice. De obicei, îl ajutam pe tata să…

Brianna s-a oprit, mușcându-și buza de jos.

— Da, înțeleg, a spus el, ceea ce era adevărat.

A prins-o de un braț și a condus-o pe hol spre bucătărie, unde a poftit-o să se așeze pe un scaun la masa veche și șubredă.

— O să pun apă la fiert.

— Nu-mi place ceaiul! a protestat ea.

— Dar *ai nevoie* de ceai, a spus Roger cu fermitate și a aprins focul.

S-a întors spre dulap, a luat două cești cu farfurii și – gândindu-se mai bine – sticla cu whisky de pe raftul de sus.

— Și chiar nu-mi place whisky-ul, a comentat Brianna când a văzut sticla.

A dat să se îndepărteze de masă, dar Roger a oprit-o punând mâna pe brațul ei.

— Mie-mi place whisky-ul, a spus el. Dar nu-mi place să beau singur. Îmi ții companie, bine?

I-a zâmbit, silind-o să îi răspundă în același fel. În cele din urmă, ea a cedat fără chef și s-a relaxat pe scaun.

Roger s-a așezat față în față cu ea și și-a umplut ceașca pe jumătate cu lichidul de culoarea ambrei. A inspirat cu plăcere și a sorbit încet, lăsând ca aroma fină să i se rostogolească pe gâtlej.

— Ah, a făcut el. Glen Morangie. Ești sigură că nu vrei să bei? Poate vrei puțin whisky în ceai.

Tăcută, ea a clătinat din cap, însă, când ceainicul a început să fluiere, s-a grăbit să îl ia de pe foc și să toarne apa fierbinte în vasul pregătit. Roger s-a ridicat și a ajuns în spatele ei, înconjurându-i talia cu brațele.

— Nu trebuie să-ți fie rușine, a spus el încet. Ai dreptul să știi, dacă se poate. În definitiv, Jamie Fraser a fost tatăl tău.

— Dar nu a fost cu adevărat tatăl meu.

Își ținea capul plecat; Roger i-a văzut cu claritate vârtejul din creștet, o replică a celui din frunte, care îi ridica părul într-un val moale peste față.

— *Am avut* un tată, a spus ea, cu glas ușor sugrumat. Tati – Frank Randall –, *el* a fost tatăl meu și îl iubesc – da, îl iubesc. Nu mi se pare firesc să caut alt tată, ca și cum el nu ar fi fost de-ajuns, ca și cum…

— Nu despre asta e vorba, și o știi bine.

A întors-o spre el și i-a ridicat bărbia cu un deget.

— Nu are nicio legătură cu Frank Randall sau cu ce simți față de el – da, *a fost* tatăl tău și nimic nu poate schimba asta. Dar e firesc să fii curioasă, să vrei să știi.

— Tu ai vrut să știi?

A ridicat o mână și a vrut s-o îndepărteze pe a lui, dar a rămas cu degetele prinse de ea și i-a strâns-o ușor.

El a inspirat adânc, găsindu-și curajul în whisky.

— Da. Da, sigur, am vrut. Cred că și ai nevoie.

Și-a strâns degetele în jurul degetelor ei și a tras-o spre masă. Hai, așază-te, o să-ți povestesc.

Roger știa ce înseamnă lipsa unui tată, mai ales unul necunoscut. O vreme, imediat după ce începuse școala, contemplase obsesiv medaliile tatălui său, le purtase în buzunar, într-o casetă căptușită cu catifea, se lăudase față de prieteni cu eroismul tatălui său.

— Le povesteam despre el, totul inventat, a spus el, coborând ochii spre adâncul aromat al ceștii. Am fost bătut pentru că îi sâcâiam, am fost lovit la școală pentru minciuni.

A ridicat privirea spre ea și a zâmbit, oarecum îndurerat.

— Trebuia să-l fac să fie real, pricepi?

Brianna a dat din cap, cu ochii plini de înțelegere.

El a mai luat o gură de whisky, fără a se mai deranja să îl savureze.

— Din fericire, tata – reverendul – părea să-mi cunoască necazurile. A început să-mi spună povești despre tatăl meu real; povești adevărate. Nimic deosebit, nimic eroic – de acord, era un erou, Jerry MacKenzie a fost împușcat și gata, dar poveștile pe care mi le-a spus vorbeau despre felul în care fusese în copilărie – cum a făcut o căsuță pentru lăstuni, dar cu intrarea prea largă, astfel că în ea s-a instalat un cuc; ce îi plăcea să mănânce când venea aici în vacanță și cum mergeau în oraș pentru câte o tratație; cum își umplea buzunarele cu melci-de-mare pe care îi luă de pe stânci și uita de ei, distrugându-și pantalonii din cauza mirosului urât…

S-a întrerupt și, simțind un nod în gât când își amintea, și a zâmbit spre ea.

— L-a făcut pe tata real pentru mine. Și îi simțeam lipsa mai mult ca oricând, pentru că știam câte ceva despre ceea ce pierdusem, dar trebuia să știu.

— Unii oameni ar spune că nu poți pierde ceva ce n-ai avut și că e mai bine să nu știi deloc.

Brianna a ridicat ceașca și l-a privit cu ochii albaștri peste marginea ei.

— Unii oameni sunt proști. Sau lași.

Și-a turnat încă o picătură de whisky și, ridicând întrebător o sprânceană, a înclinat sticla spre ea. Brianna a întins ceașca fără nicio vorbă și el i-a turnat. Ea a băut, apoi a așezat ceașca pe masă.

— Și mama ta? a întrebat ea.

— Îmi amintesc puține lucruri despre ea; aveam aproape cinci ani când a murit. Și sunt cutiile din garaj…

Și-a înclinat capul spre fereastră.

— Toate lucrurile ei, scrisorile ei. Așa cum spunea reverendul: „Fiecare are nevoie de o istorie”. A mea era acolo; știam că, dacă voiam, puteam afla mai multe.

A măsurat-o pe Brianna.

— Ți-e dor de ea? a întrebat el. De Claire?

Ea i-a aruncat o privire, a dat scurt din cap și a băut, după care a întins ceașca goală cerând să-i mai toarne.

— Eu… m-am temut să caut, a spus ea, rămasă cu ochii la firicelul de whisky. Nu e vorba de el, ci și de ea. Cum să spun,

știu poveștile lui Jamie Fraser; mama mi-a povestit mult despre el. Mult mai mult decât aș putea găsi în documente istorice, a adăugat ea, făcând o încercare firavă de a zâmbi, apoi a inspirat adânc. Dar mama… la început, am încercat să mă gândesc că doar a plecat, așa, ca într-o călătorie. Și când nu am mai putut face asta, am încercat să cred că a murit.

Nasul îi curgea de emoție sau din cauza whisky-ului ori a fierbințelii ceaiului. Roger a întins mâna spre prosopul atârnat în apropierea sobei și i l-a împins peste masă.

— Dar nu e moartă.

A ridicat șervetul și, iritată, și-a șters nasul.

— Ăsta e necazul! Trebuie să-i duc lipsa tot timpul și știu că n-o voi revedea, dar ea nici măcar nu e moartă! Cum pot s-o jelesc când cred – când sper – că e fericită acolo unde se află, când *eu* am determinat-o să plece?

A băut ce mai avea în ceașcă, s-a înecat puțin, apoi și-a recăpătat suflul. L-a țintuit pe Roger cu o privire albastră, ca și cum el s-ar fi făcut vinovat de acea situație.

— De aceea vreau să aflu, înțelegi? Vreau s-o găsesc, să-i găsesc. Să văd că e bine. Dar mă gândesc că poate *nu* vreau să aflu. Dacă descopăr că nu e bine, dacă aflu ceva îngrozitor? Ce se va întâmpla dacă voi descoperi că a murit, că a murit el – ei bine, asta probabil că nu ar cântări prea mult, pentru că el oricum e mort sau a fost –, dar *trebuie*, știu că trebuie să aflu!

A trântit ceașca pe masă în fața lui.

— Mai vreau!

El a deschis gura să spună – și așa băuse mai mult decât era nevoie –, dar, după ce i-a văzut expresia feței, s-a răzgândit. A închis gura și i-a turnat.

Ea n-a mai așteptat ca el să îi toarne și ceai, a ridicat ceașca spre gură și a luat o înghițitură mare, apoi încă una. A tușit, s-a înecat și, cu ochi înlăcrimați, a așezat ceașca pe masă.

— Așa că privesc. Ori priveam. Când am văzut cărțile tatii și scrisul lui, totuși… mi s-a părut că totul e anapoda. Crezi că mă înșel? a întrebat ea, uitându-se îndurerată la el printre genele încărcate de lacrimi.

— Nu, draga mea, a spus el blând. Nu e greșit. Ai dreptate, trebuie să afli. O să te ajut eu.

S-a ridicat de la masă și, prinzând-o de subsuori, a săltat-o în picioare.

— Dar acum cred că ar trebui să te întinzi puțin.

A dus-o pe scări și până la jumătatea holului, când ea s-a repezit și a intrat în baie. Roger s-a rezemat de perete și a așteptat până când ea a ieșit nesigură pe picioare, având fața de culoarea tencuielii vechi de deasupra lambriurilor.

— Asta-i risipă de Glen Morangie, a spus el, luând-o de umeri și dirijând-o spre dormitor. Dacă știam că am de-a face cu o nepricepută, ți-aș fi dat să bei ceva ieftin.

Ea s-a prăbușit pe pat și l-a lăsat pe el să îi scoată pantofii și șosetele. S-a rostogolit pe burtă cu Unchiul Angus cuibărit în îndoitura brațului.

— *Ți-am spus* că nu-mi place ceaiul, a murmurat și a adormit în câteva secunde.

•

Roger a rămas singur o oră sau două și a continuat să sorteze cărți și să lege cutiile din carton. Era o după-amiază întunecată și liniștită, fără alte sunete decât răpăitul ploii și fâșâitul pneurilor câte unei mașini care trecea pe stradă. Când lumina a început să scadă, a aprins lămpile și a pornit pe hol spre bucătărie, ca să se spele pe mâini de praf.

O oală uriașă cu supă de cocoș și praz, având o culoare lăptoasă, bolborosea pe mașina de gătit. Ce îi spusese Fiona? Să dea focul mai mare? Sau să stingă focul? Să mai pună ceva în supă? Cu un aer nehotărât, s-a uitat la conținutul oalei și a hotărât să o lase așa.

A aruncat restul ceaiului de mai devreme, a spălat ceștile și le-a șters, apoi le-a agățat în cuiele lor din dulap. Erau tot ce mai rămăsese dintr-un serviciu vechi, pe care reverendul îl avusese o veșnicie, și-a amintit Roger, cu copaci chinezești albi cu albastru și cu pagode, la care se adăugau căni desperecheate cumpărate de la târgurile de vechituri.

Fiona va dori să aibă totul nou, desigur. Îi silise să se uite la reviste cu porțelanuri, cristaluri și tacâmuri. Brianna scosese sunetele cuvenite de admirație, dar ochii lui Roger deveniseră sticloși de plictiseală. A presupus că vechile lucruri din dulap vor sfârși la vreun târg – cel puțin vor ajunge să fie folosite de cineva. Dintr-un impuls, a scos cele două cești pe care le spălase, le-a învelit într-un prosop curat și le-a dus în birou, unde le-a așezat în cutia pe care o pregătise pentru sine. I s-a

părut o mare nerozie, dar în același timp s-a simțit oarecum mai bine.

Și-a plimbat privirea prin biroul care, acum golit de toate lucrurile, mai puțin foaia de hârtie prinsă pe placa de plută, avea ecou.

Deci căminul tău dispare pentru totdeauna. Mda, își părăsise căminul cu ceva timp în urmă, nu?

Da, îl deranja. În realitate, mult mai mult decât îi dăduse de înțeles Briannei. De aceea îi luase atât să termine curățenia din casa parohială, sincer vorbind. Adevărat, era o sarcină imensă, adevărat, avea mult de lucru la Oxford și adevărat, miile de cărți trebuiau sortate cu atenție, dar ar fi putut să o facă mai repede. Dacă ar fi vrut.

În casa pustie probabil că nu ar fi isprăvit niciodată treaba. Însă mânat de impetuozitatea Fionei și având-o pe ispititoarea Brianna în față… a zâmbit amintindu-și de amândouă: pitulicea mică și cârlionțată și vikinga înaltă, cu părul ca de foc. Era nevoie de femei pentru ca bărbații să ducă o treabă la bun sfârșit.

Venise timpul să încheie.

Cu un gest sobru și ceremonios, a extras boldurile cu care era fixată de colțuri fila de hârtie îngălbenită și a scos-o de pe placa de plută. Era arborele lui genealogic, cu scrisul ordonat și rotunjit al reverendului.

MacKenzie și alți MacKenzie, generație după generație. În ultima vreme se gândise să adopte acel nume pentru totdeauna, nu doar ca nume de scenă. În fond, acum, după moartea reverendului, nu voia să revină des la Inverness, unde lumea îl cunoștea drept Wakefield. Acela fusese de fapt rostul acelei genealogii, ca Roger să nu uite cine era.

Reverendul știuse câteva povești aparte, însă doar numele în cazul celor mai mulți oameni de pe acea listă. Și nu știuse nici măcar atât în cazul persoanei celei mai importante dintre toate – femeia ai cărei ochi verzi Roger îi vedea în fiecare dimineață în oglindă. *Ea* nu se regăsea pe listă, iar asta din motive întemeiate.

Degetul lui Roger s-a oprit aproape de partea superioară a arborelui. Acolo era copilul schimbat – William Buccleigh MacKenzie. Încredințat unor părinți adoptivi pentru a fi crescut, vlăstarul nelegitim al căpeteniei războinice a clanului MacKenzie

și al unei vrăjitoare, condamnată la moarte prin ardere. Dougal MacKenzie și vrăjitoarea Geillis Duncan.

Desigur, nu fusese vrăjitoare, ci ceva la fel de periculos. Roger avea ochii ei, cel puțin așa îi spusese Claire. Moștenise și altceva de la ea? Înfricoșătoarea capacitate de a călători prin pietre se moștenise de-a lungul generațiilor de constructori de bărci și de păstori respectabili?

Se gândise la asta de fiecare dată când privise arborele genealogic – și, din acest motiv, se străduise să nu se uite. Înțelegea dilema Briannei; înțelegea mult prea bine granița primejdioasă dintre spaimă și curiozitate, chinul dintre nevoia de a ști și teama de a afla.

Ei bine, o putea ajuta pe Brianna să afle. Însă ceea ce-l privea…

Roger a strecurat arborele genealogic într-un dosar și l-a pus în cutie. A închis clapele și a adăugat un X din bandă adezivă peste ele pentru a fi sigur că nu se va pierde nimic.

— Asta a fost, a spus cu voce tare și a părăsit camera goală.

Luat prin surprindere, s-a oprit la poalele scării.

Brianna făcuse baie, înfruntând cazanul antic, cu smalțul crăpat și flacăra care vuia înspăimântător. Ieșise pe hol, având doar un prosop înfășurat în jurul corpului.

Mergea pe hol fără să îl vadă. Roger a rămas nemișcat, ascultându-și bubuiturile inimii, simțindu-și palmele lipicioase pe balustrada lustruită.

Era acoperită sumar; îi mai văzuse formele în maiou și șort, vara. Ceea ce îl stârnise era fragilitatea acoperământului ei; ideea că o putea dezbrăca doar printr-o singură mișcare. Asta, dar și ideea că erau singuri în casă.

Dinamită.

A făcut un pas spre ea și s-a oprit. Îl auzise; s-a oprit și ea, dar s-au scurs câteva momente până să se întoarcă. Era desculță, iar degetele lungi ale picioarelor erau frumos arcuite, urmele lăsate de tălpi erau întunecate pe mocheta uzată care acoperea podeaua holului.

Brianna nu a spus nimic. S-a uitat drept la el cu ochi mijiți. Silueta i se contura întunecată pe fundalul ferestrei înalte de la capătul coridorului, prin care pătrundea lumina cenușie a zilei ploioase.

Dacă ar atinge-o, ar ști ce senzație i-ar da trupul ei. Pielea ei ar fi încă fierbinte după baie, umedă în spatele genunchilor, pe coapse și la coate. Mirosul ei ajunsese până la el, un amestec de șampon, săpun și pudră, mirosul cărnii ei, mascat de fantomele unor flori.

Urmele lăsate de ea pe mochetă se întindeau în fața lui, un lanț fragil de pași. Și-a lepădat sandalele și a pus un picior peste o urmă lăsată de ea; era rece pe pielea lui.

Brianna avea picături de apă pe umeri, care semănau cu cele de pe geamul din spatele ei, ca și cum ar fi pătruns acolo tocmai din ploaie. Când el s-a apropiat, Brianna și-a ridicat privirea și, cu o mișcare, a lăsat prosopul pe care și-l înfășurase în jurul capului să cadă pe podea.

Șerpișorii arămii ai părului ei sclipeau, atingându-i umezi obrazul. Nu era o frumusețe de Gorgonă, ci un spirit al apelor, schimbându-și forma din coama de șerpi a unui cal într-o femeie fermecată.

— Ești ca o *kelpie*[48], i-a șoptit el, cu gura aproape de obrazul ei. Arăți de parcă ai fi apărut direct dintr-un râu din Highlands.

Ea i-a înconjurat gâtul cu brațele și a lăsat prosopul să se desfacă; doar apăsarea trupurilor lor îl menținea între ei.

Avea spinarea dezgolită. Aerul rece care venea dinspre fereastră a făcut ca firele de păr de pe antebrațul lui să se ridice, deși pielea ei îi încălzea palma. Voia să o înfășoare în prosop, să o protejeze, să o apere de frig și, în același timp, să se dezbrace și el, să preia căldura și să i-o dăruiască pe a lui, chiar acolo, în holul umed și rece.

— Aburi, a spus el. Doamne, scoți aburi!

Gura ei s-a lipit de a lui.

— Asta înseamnă că suntem doi, iar tu nu ai făcut baie. Roger…

Brianna avea o mână pe ceafa lui, iar degetele îi deveniseră reci. A deschis gura să spună ceva, dar el a sărutat-o, simțindu-i umezeala prin țesătura cămășii.

Sânii Briannei s-au înălțat spre el, iar gura ei s-a deschis sub a lui. Țesătura destul de groasă a prosopului îi ascundea conturul sânilor de palmele, dar nu și de imaginația lui; îi vedea cu ochiul

---

[48] În folclorul scoțian și irlandez, nume dat unui spirit al apei care trăiește în râuri și în lacuri și își schimbă forma din cal în femeie. (n.tr.).

minții, rotunzi și netezi, cu acea legănare slabă și încântătoare a cărnii.

Mâna lui a alunecat mai jos, cuprinzând rotunjimea feselor dezgolite. Ea s-a retras, și-a pierdut echilibrul și amândoi s-au prăbușit cu stângăcie, agățându-se unul de celălalt în efortul de a rămâne în picioare.

Roger a lovit podeaua cu genunchii și a tras-o jos după el. Ea s-a înclinat, a desfăcut brațele și picioarele și, râzând, a aterizat pe spate.

— Hei!

Ea a dat să prindă prosopul, apoi l-a abandonat când el s-a repezit spre ea, sărutând-o din nou.

Avusese dreptate în privința sânilor ei. Cel pe care îl ținea în mână acum era gol, plin și moale, cu sfârcul întărit în mijlocul palmei lui.

Dinamită, iar fitilul fusese deja aprins.

Cealaltă mână a lui s-a oprit în partea de sus a coapsei ei, pe sub prosop, îndeajuns de aproape ca să poată simți cârlionții umezi mângâindu-i degetele. Doamne, oare ce culoare aveau? Auriu-închis, așa cum își imaginase el? Arămiu, la fel ca părul de pe cap?

Fără să vrea, mâna lui a alunecat mai departe, dorind cu fervoare să țină în palmă plinătatea moale și alunecoasă pe care o simțea foarte aproape. Cu un efort care l-a făcut să amețească, s-a oprit.

Mâna ei i-a prins brațul, trăgându-l înapoi.

— Te rog, i-a șoptit ea. Te rog, vreau să faci asta!

El s-a simțit gol ca un clopot; bătăile inimii îi răsunau în cap și în piept, dar și dureros de puternic între picioare. Respirând greu, a închis ochii și a împins cu mâinile în fibrele aspre ale mochetei, străduindu-se să elimine senzația pielii ei, ca să nu o îmbrățișeze din nou.

— Nu, a spus el, și propria voce i s-a părut ciudată, răgușită. Nu, nu aici, nu astfel.

Ea tocmai se ridica în șezut, ivindu-se de după prosopul bleumarin, încă umed în jurul coapselor, ca o sirenă care apare dintre valuri. Pielea nu-i mai era fierbinte; ci palidă ca marmura în lumina cenușie și ca de găină pe brațe, pe sâni și pe umeri.

El i-a atins pielea înfiorată și și-a plimbat degetele peste buzele ei pline. Încă îi simțea gustul pe buze, pielea curată și pasta de dinți – și limba ei dulce și moale.

— Mai bine, a spus el în șoaptă. Vreau ca totul să fie mai bine… prima oară.

Privindu-se în ochi, s-au ridicat în genunchi, iar aerul dintre ei a fremătat de lucruri nespuse. Fitilul încă ardea, însă mult mai încet acum. Roger s-a simțit țintuit în acel loc; probabil că era totuși efectul Gorgonei.

Apoi mirosul de lapte ars a urcat spre scară și amândoi au tresărit imediat.

— Arde ceva! a spus Brianna și a dat să se repeadă în josul scării, ținându-și prosopul stângaci și nu tocmai cum trebuia.

Roger a prins-o de braț când a încercat să treacă de el. I s-a părut rece sub atingerea lui, din cauza curentului din hol.

— Mă ocup eu de asta, a spus el. Tu du-te și îmbracă-te!

Ea i-a aruncat o privire scurtă și s-a întors, dispărând în dormitorul de oaspeți. Ușa s-a închis cu un clic în urma ei, iar el s-a repezit pe coridor, a coborât precipitat treptele spre mirosul care anunța un dezastru, simțindu-și palmele arzând după ce o atinsese pe Brianna.

•

La parter, dojenindu-se singur, Roger s-a ocupat de supa care dăduse în foc. Unde depășise măsura, repezindu-se la Brianna ca un somon înnebunit, în drum spre locul de reproducere? Să îi smulgă prosopul și să o trântească la podea – Iisuse, probabil că ea îl socotea deja aproape un violator!

În același timp, senzația de fierbințeală care îi cuprinsese pieptul nu era cauzată nici de rușine, nici de căldura emanată de mașina de gătit. Era căldura latentă a pielii ei, care încă îl încingea. *Vreau să faci asta*, îi spusese ea, și vorbise serios.

Era suficient de familiarizat cu limbajul trupului ca să deosebească dorința de capitulare atunci când era cazul. Însă ceea ce simțise în acea clipă în care trupul ei căpătase viață lipit de al lui mergea mult mai departe. Universul se mișcase, cu un declic minuscul, dar hotărât; încă simțea în oase ecoul acela.

O dorea. O dorea cu totul; nu doar în pat, nu doar trupește. Dorea totul, pentru totdeauna. Dintr-odată, zicerea biblică, *un singur trup*, i s-a părut ceva apropiat și foarte real. Aproape că ajunseseră astfel, pe podeaua din hol, iar întreruperea îl făcuse

să se simtă brusc extrem de vulnerabil – nu mai era o persoană întreagă, ci doar jumătate din ceva care încă nu fusese făurit.

A aruncat resturile supei în chiuvetă. Nu conta; vor lua cina la cârciumă. Era preferabil să iasă din casă, pentru a sta cât mai departe de ispită.

Cina, o discuție oarecare și, probabil, o plimbare de-a lungul râului. Ea dorea să meargă la slujba de Crăciun. După aceea…

Da, după aceea se vor întoarce într-o casă întunecată și intimă. Doar ei doi, într-o noapte a sfințeniei și a secretelor, cu o iubire abia venită pe lume. Iar el o va ridica în brațe și o va duce la etaj, într-o noapte în care sacrificarea virginității nu însemna nicidecum pierderea purității, ci mai curând nașterea unei bucurii eterne.

Roger a stins lumina și a ieșit din bucătărie. În urma lui, flacăra albăstrui-gălbuie a gazului a ars în întuneric, fierbinte și constantă precum cea a iubirii.

18. O dorință necuviincioasă

Reverendul Wakefield fusese un om amabil și cu frica lui Dumnezeu, tolerând toate nuanțele de credințe religioase, arătându-se dispus să accepte doctrine pe care enoriașii lui le-ar fi găsit scandaloase, dacă nu de-a dreptul blasfematoare.

Totuși, influențat o viață de austerul prezbiterianism scoțian și suspicios în mod statornic față de orice ar fi avut vreo legătură cu Roma, Roger manifesta o anumită reținere la ideea de a intra într-o biserică catolică – de parcă s-ar fi temut că va fi prins de la ușă și botezat cu sila de discipolii Adevăratei Cruci, îmbrăcați ca de pe altă lume.

Nu a devenit ținta unei asemenea violențe când a urmat-o pe Brianna în bisericuța din piatră. A văzut un băiat cu robă albă la capătul naosului, dar acesta, cu un aer pașnic, era ocupat să aprindă două lumânări înalte, de culoare albă, care împodobeau altarul. În aer plutea un miros slab, nefamiliar. Roger a inspirat, încercând să facă asta cât mai discret. Tămâie?

Alături de el, Brianna s-a oprit și a scotocit prin poșetă. A scos un văl rotund și mic de dantelă neagră și l-a prins în creștet cu agrafe.

— Ce e aia? a întrebat el.

— Nu știu cum se cheamă, a spus ea. Se poartă în biserică dacă nu vrei să-ți pui pălărie sau văl pe cap. De fapt, *nu* mai e obligatoriu, dar așa m-am obișnuit de mică – înainte, femeile nu aveau voie să intre într-o biserică catolică cu capetele descoperite, înțelegi?

— Nu știam, a spus el, vădit interesat. De ce?

— Asta se trage de la Sfântul Pavel, a răspuns Brianna, scoțând din poșetă un pieptene pentru a-și aranja puțin părul. El considera că femeile trebuie să-și acopere părul tot timpul pentru a nu deveni obiectul unor dorințe necuviincioase. Un bătrân acru și cu hachițe, a adăugat ea, vârând pieptenele la loc. Mama spunea mereu că Pavel s-a temut de femei. Le considera primejdioase, a adăugat ea zâmbind larg.

— Așa e.

Dintr-un impuls, s-a aplecat și a sărutat-o, ignorând privirile severe ale oamenilor din preajmă.

Ea a părut surprinsă, apoi s-a ridicat pe vârfuri și l-a sărutat moale și iute. Roger a auzit un „Hm” încet de dezaprobare, dar nu i-a acordat atenție.

— În biserică și încă în Ajunul Crăciunului, s-a auzit o șoaptă răgușită din spatele lor.

— Ei, Annie, nu e chiar în biserică, e doar vestibulul, nu?

— Și el e chiar flăcăul preotului!

— Ei bine, știi zicala, copiii cizmarului umblă desculți. Îndrăznesc a spune că e ca și cum băiatul preotului a făcut pace cu diavolul. Hai să intrăm!

Vocile s-au stins în biserică, urmate de bocănitul tocurilor cubaneze ale Briannei și de foșnetele mai slabe ale celui care o însoțea. Brianna s-a retras puțin și l-a privit râzând.

— Faci pace cu diavolul?

El i-a zâmbit și i-a atins fața îmbujorată. În cinstea Crăciunului, Brianna purta colierul bunicii, iar pielea ei reflecta luciul perlelor de apă dulce.

— Dacă vrea el.

Înainte ca Brianna să îi răspundă, au fost întrerupți de o pală de aer încețoșat când s-a deschis ușa bisericii.

— Domnule Wakefield, dumneavoastră sunteți?

Roger s-a întors și a descoperit două perechi de ochi strălucitori și întrebători care îl priveau. Două femei vârstnice,

fiecare având în jur de un metru și treizeci și cinci, stăteau la braț, îmbrăcate în paltoane și cu părul tapat pe sub pălăriile din fetru, arătând ca un set asortat de opritoare de ușă.

— Doamnă McMurdo, doamnă Hayes! Crăciun fericit!

Zâmbind, a dat din cap spre ele. Doamna McMurdo locuia la două case depărtare de casa parohială și în fiecare duminică mergea la biserică împreună cu prietena ei, doamna Hayes. Roger le cunoștea de-o viață.

— Ați luat credința Romei, domnule Wakefield? l-a întrebat Chrissie McMurdo.

Jessie Hayes a chicotit auzind gluma prietenei ei, și cele două cireșe roșii au tresărit pe pălăria ei.

— Încă nu, a spus Roger, continuând să zâmbească. Doar o însoțesc pe prietena mea la slujbă, înțelegeți? O cunoașteți pe domnișoara Randall?

A tras-o pe Brianna în față și a făcut prezentările, surâzând lăuntric când a văzut că bătrânele doamne o măsoară cu o curiozitate avidă și foarte sinceră.

Pentru doamna McMurdo și doamna Hayes, prezența lui acolo era o declarație fățișă a intențiilor lui, de parcă ele ar fi apărut pe o pagină întreagă din ziarul de seară. Păcat că Brianna nu era conștientă de asta.

Ori era? Ea s-a uitat la el cu un zâmbet pe jumătate ascuns, iar el i-a simțit strânsoarea degetelor pe braț, dar numai pentru un moment.

— Vai, uite că vine băiețașul cu cădelnița! a exclamat doamna Hayes, zărind încă un băiat în robă albă ieșind din altar. Hai să intrăm repede, Chrissie, că altfel nu mai găsim loc pe bancă!

— Mi-a făcut mare plăcere să te cunosc, draga mea, i-a spus doamna McMurdo Briannei, dându-și capul pe spate atât de mult, încât pălăria ei era în pericol să-i cadă de pe cap. Doamne, ce fată frumoasă și înaltă! Clipind, i-a aruncat o privire lui Roger. Ești norocoasă că ai găsit un flăcău pe potrivă, nu?

— Chrissie!

— Vin imediat, Jessie, vin! Nu te grăbi, că mai e vreme.

Îndreptându-și pălăria, împodobită cu un mic smoc de pene de potârniche, doamna McMurdo s-a întors elegant și s-a îndreptat spre prietena ei.

Clopotul de deasupra a început să bată din nou, iar Roger a prins-o de braț pe Brianna. În fața lor, a văzut-o pe Jessie Hayes

privind în spate cu ochi sclipitori și având un surâs pe jumătate șiret, pe jumătate atotștiutor.

Brianna și-a înmuiat degetele într-un mic bazin din piatră fixat pe peretele ușii și și-a făcut cruce. Brusc, Roger a găsit gestul ciudat de familiar, în ciuda spiritului roman.

În urmă cu ani și ani, cutreierând pe dealuri cu reverendul, ajunseseră la iazul unui sfânt, ascuns într-o dumbravă. Alături de un mic izvor era o piatră așezată în picioare, rămășițele sculpturii de pe ea fiind roase, suprafața ajungând aproape netedă, doar umbra unei siluete umane.

Peste micul iaz întunecat plutea un aer de mister; el și reverendul rămăseseră acolo o vreme fără să vorbească. Apoi reverendul se aplecase, luase apă în căușul palmei și o turnase pe piatră în mod ceremonios, a mai luat apă și s-a stropit pe față. Abia după aceea îngenuncheaseră amândoi lângă izvor ca să bea apă rece și dulce.

Privind peste spinarea aplecată a reverendului, Roger văzuse nodurile zdrențuite ale bucăților de țesătură legate de ramurile copacilor de deasupra izvorului. Jurăminte; dovezi ale rugăciunilor, lăsate de cei care încă vizitau străvechiul altar.

De câte mii de ani se binecuvântaseră oameni astfel cu apă înainte de a căuta dorința inimii lor? Roger și-a înmuiat degetele în apă și, cu stângăcie, și-a atins capul și inima, gândindu-se la ceva care putea fi o rugăciune.

Au găsit locuri în transeptul dinspre est, s-au așezat umăr lângă umăr, alături de o familie numeroasă, ai cărei membri șușoteau, își aranjau lucrurile și copiii somnoroși, își netezeau hainele și treceau biberoane încoace și încolo, în vreme ce o orgă mică și șuierătoare a cântat de undeva, nevăzută, „O, mic oraș al Betleemului”.

Apoi muzica a încetat. S-a lăsat tăcerea așteptării, apoi muzica a răsunat încă o dată, ceva mai tare: „Veniți voi, credincioșii”.

Roger s-a ridicat odată cu enoriașii în timp ce procesiunea înainta pe culoarul din centru. Erau câțiva acoliți cu robe albe, unul dintre ei legănând o cădelniță care arunca norișori de fum parfumat spre oameni. Un altul ducea în mână o carte, iar al treilea, un crucifix înalt, silueta chinuită de pe el fiind strident vopsită în roșu, ale cărui reflexii licăreau pe veșmântul auriu și roșu-închis al preotului.

Fără să vrea, Roger a avut o vagă senzație de șoc și dezgust; amestecul de păgânism barbar și modulațiile cântecului în limba latină erau foarte străine de ceea ce, în subconștient, socotea că trebuia să fie o slujbă în biserică.

Slujba a continuat, lucrurile păreau mai firești; s-a citit din Biblie, ceva familiar pentru el, apoi s-a ajuns, ca de obicei, la plictiseala vag plăcută a unei predici, în care inevitabilele cuvinte de Crăciun „pace”, „bunătate” și „iubire” s-au înălțat spre suprafața minții lui, liniștite ca nuferii albi plutind pe un lac de cuvinte.

Când oamenii s-au ridicat din nou, Roger nu s-a mai simțit străin acolo. Înconjurat de aerul familiar și cald al bisericii, apăsat de mirosuri de ceară de lustruit podele, lână umedă, păcură și un damf slab de whisky, cu care unii credincioși se întăriseră pentru a rezista slujbei lungi, abia dacă a mai perceput mirosul dulce, ca de mosc, al tămâii. Inspirând adânc, i s-a părut că surprinde o urmă de iarbă proaspătă în părul Briannei.

Acesta strălucea în lumina difuză a transeptului, des și moale, revărsat pe violetul-închis al puloverului ei. Cu sclipiri arămii, neguroase în lumina slabă, părul ei avea culoarea adâncă, brun-roșcată a blănii unei căprioare, iar asta i-a dat aceeași senzație de dor deznădăjduit pe care o simțise când întâlnise o căprioară pe o potecă din Highlands – dorința puternică de a o atinge, de a mângâia ființa sălbatică și de a o păstra lângă el, la care se adăugase convingerea că și o mișcare de deget ar fi făcut-o să fugă.

Indiferent ce părere aveau unii despre Sfântul Pavel, știa el ce vorbea când se referea la părul femeilor, s-a gândit el. Dorință necuviincioasă, nu? Și-a adus aminte brusc de holul pustiu și de aburii ce se înălțau din trupul Briannei, șerpișorii umezi ai părului ei pe pielea lui. Și-a mutat privirea în altă parte, încercând să se concentreze la ce se întâmpla la altar, unde preotul tocmai ridica un disc mare de pâine, în vreme ce un băiețel scutura energic mai mulți clopoței.

A urmărit-o pe Brianna când s-a dus să ia cuminecătura și, cu o tresărire ușoară, și-a dat seama că se ruga fără cuvinte.

S-a liniștit puțin când a înțeles conținutul rugăciunii, nu era ignobilul „Doamne, o vreau”, așa cum s-ar fi așteptat. Era o rugăciune mai umilă – și acceptabilă, a sperat el –, „Doamne, fă-

mă să fiu demn de ea, fă-mă să o iubesc așa cum merită; îngăduie-mi să îi port de grijă”. A făcut semn din cap către altar, apoi a surprins privirea curioasă a bărbatului de alături și s-a îndreptat de spate, și-a dres glasul, jenat de parcă ar fi fost surprins într-o discuție intimă.

Brianna s-a întors, cu ochi mari și ațintiți asupra unui lucru lăuntric, zâmbind visător cu gura mare și dulce. A îngenuncheat, iar el a făcut același lucru.

În acele momente, ea avea o privire tandră, dar chipul nu-i era blând. Arăta severă, cu nasul ei drept și sprâncenele roșcate, groase, dar grațios arcuite. Perfecțiunea obrazului o făcea să pară dăltuită din marmură albă; gura era aceea care putea schimba totul într-un moment, devenind din generoasă, aspră precum a unei starețe medievale, cu buzele strânse într-un celibat rece ca piatra.

Glasul gros, tipic pentru Glasgow, al bărbatului de alături, care cânta tare „Noi, trei crai”, l-a readus la realitate cu o tresărire, tocmai la vreme pentru a-l vedea pe preot trecând pe interval în foșnetul robei, înconjurat de acoliți și învăluit de norișori triumfători de fum.

•

— „Noi suntem cei trei crai de la răsărit” a cântat Brianna încet în timp ce mergeau pe River Walk. „Un trabuc din cauciuc noi am fumaaat/ Era-ncărcat și-a explodaaat” – apropo, ai oprit gazul, da?

— Da, a asigurat-o el. Nu-ți face griji, așa cum sunt mașina de gătit și cazanul de la baie, dacă încă nu s-a făcut scrum casa parohială, înseamnă că avem dovada proniei cerești.

Ea a râs.

— Prezbiterienii cred în îngeri păzitori?

— Nicidecum. Asta e o superstiție lansată de papiști, nu?

— Păi, sper că nu te-am dus la pierzanie luându-te cu mine la o slujbă. Ori prezbiterienii cred în iad?

— Oh, sigur, a spus el. La fel de mult ca și în rai, dacă nu chiar mai mult.

Acolo, în apropierea râului, ceața era mai groasă. Roger era încântat că nu merseseră cu mașina; prin pâcla densă nu se vedea decât la cel mult un metru și jumătate.

Cu sunet înfundat de pași, au mers la braț de-a lungul râului Ness. Învăluit de ceață, orașul nevăzut din jurul lor părea să nu

mai existe. Îi lăsaseră în urmă pe ceilalți enoriași, astfel că erau singuri.

Roger se simțea ciudat de expus, înfrigurat și vulnerabil, despuiat de căldura și de siguranța pe care o simțise în biserică. A socotit că e doar puțin nervos și a strâns-o mai ferm de braț pe Brianna. A inspirat adânc, iar ceața rece i-a umplut pieptul.

— Brianna!

A ținut-o de braț, a întors-o cu fața spre el după ce ea s-a oprit, astfel încât părul ei s-a legănat greu în lumina slabă aruncată de lămpile stradale.

Pe piele îi luceau picături minuscule de apă, ca o ceață fină, licărind ca perlele și diamantele în părul ei, și, prin căptușeala jachetei, i-a simțit parcă aievea pielea, pe care și-o amintea rece, dar care era acum fierbinte în mâna lui.

Ochii ei erau larg deschiși și întunecați ca un lac, cu secrete în mișcare, pe jumătate văzute, pe jumătate simțite, sub apa ce se unduia. O *kelpie*, desigur. *Each urisge*, un cal de apă, cu coama fluturând și cu pielea lucioasă. Iar bărbatul care atinge o asemenea creatură este pierdut, legat de ea pe veci, dus și înecat în lacul care îi oferă cămin.

Brusc, s-a înspăimântat, nu pentru el, ci pentru ea; ca și cum ceva s-ar putea materializa din acea lume a apei pentru a o răpi, ducând-o departe de el. A prins-o de o mână, de parcă ar fi vrut să împiedice asta. Degetele ei erau reci și umede, în contrast cu căldura palmei lui.

— Brianna, te doresc, a spus el încet. Mai simplu decât atât nu o pot spune. Te iubesc. Vrei să te căsătorești cu mine?

Ea nu a spus nimic, dar fața i s-a transformat ca apa când în ea se aruncă o piatră. Roger a văzut asta la fel de clar ca propria reflexie în apele unui iezer.

— N-ai vrut să spun asta.

Ceața îi pătrunsese în piept; respira gheață, ace de cristal care îi străpungeau inima și plămânii.

— N-ai vrut să auzi așa ceva, adevărat?

Fără niciun cuvânt, ea a clătinat din cap.

— Mda. În fine.

Cu un efort, a dat drumul mâinii ei.

— Nu-i nimic, a spus el, uimit de calmul din propriul glas. Nu o să te îngrijoreze asta, da?

A dat să se întoarcă, însă ea l-a prins de mânecă, oprindu-l.

— Roger!
A trebuit să facă un efort ca să se întoarcă apoi cu fața spre ea; nu avea nevoie de alinări goale și nici nu dorea să audă o ofertă neînsemnată de a rămâne „prieteni”. Sentimentul de pierdere era atât de zdrobitor, încât a crezut că nu va suporta să o privească. Însă s-a întors și în aceeași clipă ea s-a lipit de el și i-a pus palmele reci peste urechi, prinzându-l de cap, apoi și-a apăsat gura peste a lui, nu într-un sărut adevărat, ci cu o frenezie oarbă, stângace din cauza disperării.
El i-a prins mâinile și le-a îndepărtat, împingând-o de lângă el.
— Pentru numele Domnului, ce joc faci?
Furia era mai bună decât senzația de gol, așa că a țipat la ea pe strada pustie.
— Nu fac niciun joc! Ai spus că mă dorești.
A inspirat adânc.
— Și eu te vreau, nu ți-ai dat seama? Nu ți-am spus asta pe hol după-amiază?
— Așa am crezut.
A privit-o fix.
— Dar ce naiba vrei să spui?
— Vreau să spun... spun că vreau să mă culc cu tine, a scăpat ea vorbele pe nerăsuflate.
— Dar nu vrei să te căsătorești cu mine?
Albă la față, ea a scuturat din cap. Ceva între greață și furie s-a stârnit în stomacul lui, după care a erupt.
— Așadar, nu vrei să te căsătorești cu mine, dar vrei să ți-o tragi cu mine? Cum poți spune așa ceva?
— Nu folosi un asemenea limbaj cu mine!
— Limbaj? Tu poți sugera așa ceva, dar eu nu am voie să spun lucrurilor pe nume? Nu am mai fost ofensat niciodată în asemenea hal!
Ea a început să tremure, câteva șuvițe de păr i se lipiseră de față din cauza umezelii.
— N-am vrut să te jignesc. Am crezut că vrei să... să...
Roger a prins-o de o mână și a răsucit-o spre el.
— Dacă tot ce voiam era să ți-o trag, puteam să te tăvălesc de zece ori astă-vară!
— Puteai, pe naiba!
Și-a smuls mâna și l-a lovit puternic peste obraz, lucru care l-a surprins.

A prins-o de mână, a tras-o spre el și a sărutat-o, mult mai apăsat și mai lung decât o făcuse până atunci. Brianna era înaltă și puternică, dar și furioasă, însă el era mai înalt, mai puternic și mult mai furios. Ea l-a lovit cu picioarele și s-a zbătut, dar el a sărutat-o până s-a săturat și a fost dispus să se oprească.

— Puteam, pe naiba! a spus el, gâfâind în timp ce a eliberat-o din strânsoare.

Și-a șters gura și s-a retras tremurând. Avea sânge pe mână; ea îl mușcase, dar el nu simțise nimic.

Și ea tremura. Avea chipul albit, cu buzele atât de strânse, încât nu i se distingea nimic pe față, în afara ochilor întunecați și arzători.

— Dar n-am făcut-o, a spus el, respirând mai domol. Nu asta voiam și nici acum nu o doresc, a adăugat ștergându-și mâna de cămașă. Dar dacă nu-ți pasă îndeajuns ca să te căsătorești cu mine, atunci nici pe mine nu mă interesează să te văd în patul meu!

— Îmi pasă!

— Pe naiba!

— Îmi pasă prea mult ca să mă căsătoresc cu tine, ticălosule!

— *Poftim*?

— Pentru că atunci când mă voi căsători cu tine sau cu altul, trebuie să fie ceva de durată, înțelegi? Dacă fac un asemenea jurământ, îl voi respecta, indiferent cât m-ar costa!

Lacrimile îi curgeau. El a căutat, precipitat, în buzunare o batistă și i-a întins-o.

— Suflă-ți nasul, șterge-ți fața și după aceea spune-mi ce naiba ai în minte, bine?

Ea a făcut ce i s-a spus, trăgând aer în piept și dându-și peste cap părul umed. Ridicolul văl îi căzuse; atârna acum doar de agrafe. Roger i l-a luat și l-a mototolit între degete.

— Când ești iritat, răzbate accentul tău scoțian, a spus ea, făcând un efort slab de a zâmbi când i-a înapoiat batista umedă.

— Nici nu e de mirare, a spus Roger, exasperat. Iar acum explică-mi ce ai vrut să spui și fă-o în termeni clari, înainte de a mă face să vorbesc doar în gaelică.

— Știi gaelică?

Brianna începea să își recapete stăpânirea de sine.

— Știu, a spus el, și dacă nu vrei să auzi multe expresii vulgare imediat… vorbește. Ce-ai vrut să spui făcându-mi o asemenea propunere, mai ales că ești o fată cuminte, catolică, abia plecată de la slujba de Crăciun? Credeam că ești fecioară!

— Sunt! Dar ce are asta de-a face cu restul?

Înainte ca el să poată răspunde la asemenea vorbe scandaloase, ea a continuat.

— Să nu-mi spui că nu te-ai culcat cu alte fete, știu că ai făcut-o!

— Da, am făcut-o! Dar nu am vrut să mă însor cu ele și nici ele nu au vrut să se mărite cu mine. Nu le-am iubit, și nici ele pe mine. Dar pe tine te iubesc, la naiba!

Ținându-și mâinile la spate, ea s-a rezemat de un stâlp de iluminat și l-a privit direct.

— Cred că și eu te iubesc.

Roger nu și-a dat seama că își ținuse respirația decât după ce a expirat.

— Aha. Mă iubești.

Umezeala i se condensase în păr și firicele înghețate i se scurgeau pe gât.

— Îhî. Iar cuvântul important e „cred” sau „iubesc”?

Ea s-a liniștit puțin și a înghițit în sec.

— Și unul, și altul.

A ridicat o mână și a încercat să vorbească.

— Da, așa cred. Dar nu pot să nu mă gândesc la ce i s-a întâmplat mamei. Nu vreau să mi se întâmple și mie.

— Mama ta?

Simpla uimire a fost urmată de o nouă izbucnire de mânie.

— Poftim? Te gândești la ticălosul de James Fraser? Îți închipui că nu te va satisface un istoric plicticos și că trebuie să faci o… o mare pasiune, cum a făcut mama ta pentru el, și crezi că nu mă pot compara cu el?

— Nu! Nu mă gândesc la James Fraser! Mă gândesc la tata!

Și-a vârât adânc mâinile în buzunarele jachetei și și-a înghițit cu greu nodul din gât. Nu mai plângea, însă avea lacrimi între gene, făcându-le să semene cu niște spini.

— A vrut asta când s-a căsătorit cu el – am văzut clar în fotografiile pe care mi le-ai dat. Mama a spus „la bine și la rău, în bogăție și sărăcie” – și a vorbit serios. Apoi… apoi l-a cunoscut pe James Fraser și totul s-a schimbat.

Căutându-și cuvintele, Brianna a rămas tăcută un moment.

— Nu, nu o acuz de nimic, mai ales după ce m-am gândit. Nu a avut încotro, iar eu, când mi-a vorbit despre el, mi-am dat seama cât de mult îl iubea. Dar nu înțelegi, Roger? L-a iubit și pe tata, apoi s-a întâmplat ceva. Nu s-a așteptat la asta și nu a fost vina ei, dar a făcut-o să-și calce jurământul. Eu nu voi face asta, pentru nimic în lume.

Și-a trecut o mână pe sub nas, iar el i-a întins din nou batista fără niciun cuvânt. Ea a clipit pentru a-și înghiți lacrimile și l-a privit drept în ochi.

— Va trece mai mult de-un an până am putea fi împreună. Tu nu poți pleca de la Oxford, iar eu nu pot pleca de la Boston fără să-mi susțin lucrarea de diplomă.

Roger a vrut să spună că va demisiona sau că ea va renunța la studii, însă și-a ținut gura. Brianna avea dreptate, niciunul dintre ei nu ar fi fost fericit cu o asemenea soluție.

— Așadar, ce-ar fi să spun da acum și apoi să se întâmple ceva? Ce s-ar întâmpla dacă… dacă eu sau tu am cunoaște pe altcineva?

Lacrimile au izvorât din nou și i-au curs pe obraji.

— Nu vreau să-ți fac vreun rău. Nu vreau.

— Dar acum mă iubești? a întrebat-o el și a atins-o blând pe obraz cu un deget. Bree, mă iubești?

Ea a făcut un pas în față și, fără să vorbească, a început să-și desfacă jacheta.

— Ce naiba faci?

Uimirea s-a adăugat amestecului de alte emoții, urmată de altceva când degetele ei lungi și palide au prins capătul fermoarului și l-a tras în jos.

Brusca adiere rece a fost anihilată de căldura trupului ei, strâns lipit de el de la gât până la genunchi.

Din reflex, el a îmbrățișat-o peste haina matlasată; ea îl ținea strâns, cu brațele prinse în jurul lui pe sub jachetă. Părul ei mirosea rece și dulce, păstrând urme de miros de tămâie prinse în șuvițele grele, amestecându-se cu prospețimea ierbii și a florilor de iasomie. A surprins strălucirea unui ac de păr, având culoarea bronzului în arămiul buclelor ei.

Ea nu a spus nimic; nici el. I-a simțit corpul prin straturile subțiri de haine dintre ei și o tresărire de dorință l-a cuprins

brusc, ca și cum ar fi stat pe ceva încărcat cu electricitate. I-a ridicat bărbia și și-a lipit gura de a ei.

— … ai văzut-o pe Jackie Martin, cu gulerul nou din blană?

— Da, și de unde a avut bani pentru așa ceva, când soțul ei nu are de lucru de șase luni? Îți zic eu, Jessie, femeia aia… oof!

Zgomotul de tocuri pe pavaj a încetat, urmat de sunetul produs când cineva își drege glasul destul de tare ca să trezească și morții din morminte.

Roger a strâns-o mai tare pe Brianna și nu s-a mișcat. Drept răspuns, și ea a întărit strânsoarea brațelor, iar el i-a simțit cum gura i se curbează sub a lui.

— Hmm!

— Ei, și tu, Chrissie! s-a auzit o șoaptă șuierată din spatele lui. Dă-le pace, bine? Nu vezi că sunt logodiți?

— Mmm, a făcut din nou prietena ei, dar pe un ton mai scăzut. Hm! Fac altceva și duc lucrurile cam departe. Totuși… A urmat un oftat care trăda nostalgia. În fine, e plăcut să fii tânăr, nu?

Sunetul tocurilor s-a auzit ceva mai slab, a trecut prin dreptul lor și s-a stins treptat în ceață.

Roger a rămas nemișcat o clipă, dorindu-și să o elibereze pe Brianna din îmbrățișare. Dar când un bărbat atinge coama unui cal de apă, nu e chiar ușor să îi dea drumul. Prin minte i-au trecut niște versuri vechi, legate de *kelpie*.

> *Stai bine*, *Jametie*
> *Și călărești bine*, *Davie*.
> *Și prima oprire va fi*
> *La fundul lacului Cavie*.

— O să aștept, a spus el și i-a dat drumul.

A prins-o de mâini și a privit-o în ochi, acum limpezi și plăcuți ca iazurile după ploaie.

— Ascultă-mă totuși, a spus el încet. Te voi avea întreagă sau deloc.

Fă-mă să o iubesc așa cum merită, spusese el în rugăciunea mută. Și nu îi spusese doamna Graham de nenumărate ori: „Ai grijă ce ceri, flăcăule, pentru că s-ar putea să capeți”?

I-a prins un sân în palmă, moale, prin pulover.

— Nu vreau doar trupul tău, deși, Dumnezeu mi-e martor, îl vreau nebunește. Dar te voi avea ca soție… ori nu te voi avea deloc. Tu alegi.

Ea a întins o mână și i-a ridicat părul căzut peste sprâncene cu degete atât de reci, încât l-au ars ca gheața uscată.

— Am înțeles, a spus ea în șoaptă.

Vântul care bătea dinspre râu era rece, așa că el a întins o mână ca să îi tragă fermoarul jachetei. Făcând acea mișcare, a atins propriul buzunar și a simțit micul pachet aflat acolo. Voise să i-l dăruiască la cină.

— Poftim, a spus el, întinzându-i cutiuța. Crăciun fericit! Am cumpărat-o astă-vară, a spus el, urmărindu-i degetele care desfăceau hârtia imprimată cu ilice. Acum pare că am anticipat, nu?

Ea a scos din pachet un cerc, o brățară plată din argint, având cuvinte gravate de jur-împrejur. El i-a luat-o dintre degete și i-a strecurat-o pe mână, până la încheietură. Ea a întors-o încet și a citit cuvintele.

— *Je t'aime*… *un peu*… *beaucoup*… *passionnément*… *pas de tout*. Te iubesc… puțin… mult… cu pasiune… deloc.

El a răsucit brățara încă puțin, încheind rotația.

— *Je t'aime*, a spus el și apoi, cu o răsucire din degete, a făcut-o să se învârtă în jurul încheieturii ei. Brianna a pus cealaltă mană pe brățară și a oprit-o.

— *Moi aussi*[49], a spus ea încet, privind spre el, nu spre brățară. *Joyeux Noël*[50].

[49] „Și eu la fel” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

[50] „Crăciun fericit!” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

PARTEA A ȘAPTEA

PE MUNTE

19. Binecuvântarea vetrei

Septembrie 1767

Somnul sub lună și stele în brațele iubitului gol, amândoi cuibăriți în blănuri și în frunze moi, legănați de murmurul blând al castanilor și de vuietul îndepărtat al unei cascade, este extrem de romantic. Somnul sub un adăpost improvizat, înghesuită și udă, între un soț mare și ud și un nepot la fel de masiv și la fel de ud, și ascultând răpăitul picăturilor de ploaie pe crengile de deasupra capului, în timp ce te ferești de un câine imens cu blană îmbibată de apă, nu este nicidecum la fel.

— Aer, am spus, chinuindu-mă să mă ridic în șezut și dând deoparte coada lui Rollo, care mi-o pusese peste față pentru a suta oară. Mă sufoc.

Mirosul de animale de sex masculin, îngrămădite într-un spațiu închis, era copleșitor; un soi de miros stătut, ca de mosc, la care se adăugau cele de lână umedă și de pește.

Mi-am croit drum afară în patru labe, străduindu-mă să nu calc pe nimeni. Jamie a mormăit ceva în somn, ghemuindu-se pentru a compensa pierderea căldurii corpului meu acoperit cu tartanul. Ian și Rollo erau încâlciți definitiv într-o masă de blană și de pânză, în răcoarea dinaintea zorilor, răsuflările lor dând naștere unei ceți slabe care-i înconjura.

Afară *era* frig, dar aerul era proaspăt; atât de proaspăt, încât am tușit când am inspirat adânc. Ploaia se oprise, dar din copaci

mai cădeau picături, iar aerul era alcătuit în părți egale din vapori de apă și oxigen pur, aromat cu mirosurile înțepătoare de verdeață venite de la fiecare plantă de pe versantul muntelui.

Dormisem îmbrăcată cu cămașa de rezervă a lui Jamie, pentru că îmi pusesem hainele din piele de căprioară în desagă pentru a le feri de umezeală. Mi s-a făcut pielea de găină și am dârdâit când le-am îmbrăcat, dar, în câteva minute, pielea rigidă s-a încălzit suficient în contact cu corpul meu.

Desculță, cu picioare înghețate și cu o oală sub braț, m-am îndreptat spre pârâu ca să mă spăl. Încă nu se luminase, iar pădurea era invadată de ceață și o lumină albăstrui-cenușie, crepusculară, acea lumină misterioasă, scăzută, care apare la cele două capete ale zilei, când micile făpturi ascunse ies să se hrănească.

Am auzit câte o încercare de ciripit venind dinspre coronament, dar nici vorbă de corul de obicei zgomotos. Din cauza ploii, păsările întârziau să înceapă ziua; cerul era încă acoperit cu nori care mergeau de la negru, în vest, până la un albăstrui ca de gresie, în est, unde se lumina. Am simțit un mic val de plăcere la gândul că știam deja ora normală când păsările trebuiau să cânte și remarcasem deosebirea.

M-am gândit că Jamie avusese dreptate când sugerase să rămânem pe munte, în loc să ne întoarcem la Cross Creek. Era început de septembrie; după estimarea lui Myers, vom avea la dispoziție două luni de vreme bună – relativ bună, trebuia să-l corectez, ridicând privirea spre nori –, înainte ca frigul să impună un adăpost. Suficient timp, probabil, ca să construim o cabană, să vânăm și să ne aprovizionăm cu lucrurile trebuincioase pentru iarna care sosea.

— O să fie muncă grea, spusese Jamie.

Stăteam între genunchii lui, după ce el se așezase pe o stâncă mare, privind valea de jos.

— Și oarecum periculoasă; s-ar putea să nu reușim dacă va ninge timpuriu ori dacă nu reușesc să vânez îndeajuns. Englezoaico, dacă spui nu, n-o voi face. O să-ți fie teamă?

Teamă era un cuvânt insuficient pentru a exprima adevărul. Gândul m-a făcut să simt un bolovan alarmant de greu în stomac. Când fusesem de acord să ne stabilim pe culme, crezusem că ne vom întoarce la Cross Crek pentru a petrece iarna.

Puteam să strângem destule lucruri și coloniști în liniște și să ne întoarcem acolo în primăvară, în caravană, ca să defrișăm și să construim case în comun. În loc de asta, vom rămâne singuri, la câteva zile de mers de cea mai apropiată așezare în care să existe europeni. Singuri în sălbăticie, singuri toată iarna.

Practic, nu aveam la noi mai nimic, vorbind de provizii sau de unelte, în afară de o secure, câteva cuțite, o oală de campanie și pirostrii, la care se adăuga mica mea trusă medicală. Ce ne făceam dacă se întâmpla ceva, dacă Ian sau Jamie se îmbolnăveau ori se răneau în urma vreunui accident? Dacă suferearn de foame sau degeram? Deși Jamie era convins că indienii pe care îi cunoscuserăm nu se opuneau intenției noastre, eu nu credeam același lucru în legătură cu alții care ar fi putut apărea în calea noastră.

Da, *sigur* că mi-era teamă. Pe de altă parte, trăisem îndeajuns de mult ca să știu că teama nu era de obicei ucigătoare – cel puțin nu teama în sine. La care se adăugau urșii sau sălbaticii, dar nu voiam să mă gândesc la asta.

Pentru prima oară, m-am gândit cu dor spre River Run, la apa fierbinte, patul cald și mâncare cumsecade, la ordine, curățenie... și siguranță.

Am înțeles destul de clar de ce Jamie nu voia să se întoarcă; trăind din mărinimia Jocastei vreme de câteva luni, s-ar fi afundat și mai mult în obligații și i-ar fi fost mult mai greu să îi respingă îmbrobodelile.

Jamie mai știa – chiar mai bine decât mine – că Jocasta Cameron era din neamul MacKenzie. Îi cunoscuse suficient pe frații ei, Dougal și Colum, ca să manifeste precauție față de acea moștenire; cei din neamul MacKenzie de Leoch nu renunțau cu una, cu două la scopul lor și îi vedeam în stare să comploteze și să manipuleze pentru a-și atinge scopurile. Până și un păianjen orb își putea țese plasa bazându-se doar pe pipăit.

Pe de altă parte, existau motive foarte întemeiate să stăm naibii departe de sergentul Murchison, care părea exact genul de om care să poarte pică. Și mai erau Farquard Campbell și toată încrengătura de plantatori și de reglementatori, sclavi și politică... Îmi dădeam foarte bine seama de ce Jamie nu voia să se întoarcă la o asemenea încâlceală și complicație, fără a mai vorbi de iminența războiului, care avea să izbucnească destul de

curând. Însă, în același timp, eram aproape sigură că niciunul dintre aceste motive nu îi justificau hotărârea.

— Nu e vorba doar despre faptul că nu vrei să te întorci la River Run, așa e?

M-am rezemat de el, simțindu-i căldura în contrast cu răceala adierii de seară. Anotimpul încă nu se schimbase; se apropia sfârșitul verii, iar aerul era încărcat de parfumurile întețite de soare ale frunzelor și ale fructelor de pădure, însă la acea înălțime nopțile deveniseră reci.

I-am simțit pieptul palpitând ușor de râs, iar răsuflarea lui caldă mi-a mângâiat urechea.

— Atunci, e limpede, da?

— Destul de limpede.

M-am întors în brațele lui și mi-am rezemat fruntea de a sa, astfel că ochii noștri au ajuns la câțiva centimetri unii de alții. Ai lui erau de un albastru intens, aceeași culoare precum a cerului de seară între crestele munților.

— Bufniță, am spus eu.

A tresărit, a râs, apoi s-a retras clipind nedumerit, iar pletele arămii i-au căzut peste față pentru scurtă vreme.

— Poftim?

— Ai pierdut, i-am explicat. E un joc numit „bufnița”. Prima persoană care clipește pierde.

— Aha!

M-a prins de lobii urechilor și m-a tras înapoi cu blândețe, ajungând iar cu frunțile lipite.

— Deci așa, bufniță. Ai ochi de bufniță, n-ai băgat de seamă?

— Nu, am spus eu. N-aș putea afirma asta.

— Foarte limpezi și aurii – și foarte înțelepți.

N-am clipit.

— Atunci, spune-mi, de ce rămânem aici?

Nici el nu a clipit, dar i-am simțit pieptul ridicându-se sub palmă, în momentul în care a inspirat adânc.

— Cum să-ți explic ce înseamnă să simți că ai nevoie de un loc al tău? a spus el încet. Nevoia să simt zăpada sub tălpi. Respirația munților, răsuflând direct în nările mele, așa cum Dumnezeu i-a dat suflare lui Adam. Scrâșnetul pietrelor sub mâinile mele când urc și imaginea lichenilor de pe ele, rezistând în soare și în vânt.

Răsuflarea lui s-a stins, de aceea a inspirat din nou, luând-o pe a mea. Își ținea mâinile împreunate înapoia capului meu, ținându-mă față în față cu el.

— Dacă vreau să trăiesc ca un bărbat adevărat, trebuie să am un munte, a spus el simplu.

Avea ochii deschiși și i-au căutat pe ai mei pentru a mă face să înțeleg.

— Englezoaico, o să-mi acorzi încrederea ta? m-a întrebat.

Și-a apăsat nasul de al meu, dar nu a clipit. Nici eu.

— Toată viața, am spus.

I-am simțit buzele arcuindu-se într-un zâmbet, la doi centimetri de ale mele.

— Și inima?

— Mereu, am spus în șoaptă, am închis ochii și l-am sărutat.

•

Și așa am stabilit. Myers se va întoarce la Cross Creek, îi va transmite instrucțiuni lui Duncan, o va asigura pe Jocasta că eram sănătoși și va procura cât mai multe provizii cu restul de bani pe care îi aveam. Dacă mai rămânea timp până la prima ninsoare, el avea să revină cu cele trebuincioase. Ian urma să rămână cu noi; era nevoie de ajutorul lui pentru a construi cabana și pentru vânătoare.

Dă-ne nouă pâinea cea de toate zilele, m-am gândit, în timp ce dădeam deoparte ramurile tufișurilor care mărgineau pârâul, *și nu ne duce pre noi în ispită*.

Eram destul de feriți de ispite; la bine sau la rău, aveam să revedem River Run peste cel puțin un an. Cât despre hrana cea de toate zilele, aceasta venise ca o mană cerească; în acea perioadă a anului exista o abundență de nuci coapte și fructe de pădure, pe care le-am strâns cu o hărnicie de veveriță. Însă peste două luni, când copacii se vor desfrunzi și pâraiele vor îngheța, speram că Dumnezeu ne va auzi dincolo de urletul vântului iernatic.

Pârâul era destul de umflat după ploaie, iar nivelul apei era cu vreo treizeci de centimetri mai înalt decât cu o zi în urmă. Gemând încet, deoarece îmi simțeam spinarea înțepenită, m-am aplecat; dormitul pe solul dezgolit sporea orice rigiditate firească de dimineață. M-am stropit cu apă rece pe față, mi-am clătit gura, am băut din căușul palmelor și m-am stropit din nou pe față, simțind că sângele circulă prin obraji și prin degete.

În timp ce mi se usca fața, am ridicat privirea și am văzut două căprioare bând dintr-o baltă aflată de cealaltă parte a pârâului, ceva mai în amonte. Am rămas nemișcată, ca să nu le tulbur, dar ele nu s-au arătat alarmate de prezența mea. În umbrele mestecenilor, aveau aceeași culoare albăstruie ca și stâncile și copacii, transformându-se chiar ele în umbre, însă fiecare linie a corpurilor lor era desenată cu o delicatețe perfectă, ca o pictură japoneză în tuș.

Apoi, pe neașteptate, au dispărut. Am clipit repede de câteva ori. Nu le văzusem întorcându-se sau fugind și, în ciuda frumuseții lor eterice, eram convinsă că nu mi le închipuisem; încă zăream urmele întunecate lăsate de copitele lor în noroiul de pe malul celălalt. Însă se făcuseră nevăzute.

Nu am văzut și nu am simțit nimic, însă firele de păr mi s-au zbârlit brusc pe corp, iar intuiția m-a fulgerat în susul brațelor și al gâtului ca un curent electric. Am înghețat și mi-am mișcat doar ochii. Unde și ce era?

Soarele ajunsese pe cer; vârfurile copacilor erau verzi, iar stâncile începuseră să lucească pe măsură ce culorile lor se încălzeau, căpătând viață. Însă păsările tăceau; în afara apei, nimic nu se clintea.

Se afla la mai puțin de doi metri de mine, pe jumătate vizibilă înapoia unui tufiș. Sunetele pe care le scotea în timp ce bea fuseseră acoperite de zgomotul râului. Apoi și-a ridicat capul mare și a răsucit o ureche păroasă spre mine, deși nu făcusem niciun zgomot. Oare mă auzea respirând?

Razele soarelui ajunseseră la ea, iluminând-o în maro-roșcat și dându-i viață, reflectându-se din ochii aurii care m-au privit fix cu un calm supranatural. Adierea își schimbase direcția și i-am simțit mirosul distinct de felină, ușor acru, dar și pe acela mai puternic de sânge. Ignorându-mă, animalul și-a ridicat o labă cu pete negre și a lins-o cu o atenție exagerată, mijindu-și ochii și concentrându-se asupra igienei.

Și-a trecut laba de câteva ori peste o ureche, s-a întins leneșă în peticul însorit – Dumnezeule, cred că avea un metru și douăzeci de centimetri lungime –, apoi s-a ridicat și a plecat legănându-și burta plină.

Nu fusesem înspăimântată în mod conștient; instinctul pur și uimirea necuprinsă mă făcuseră să încremenesc, iar frumusețea felinei, dar și apropierea ei mă determinaseră să rămân așa.

Însă, după ce a plecat, sistemul nervos central s-a dezghețat imediat și s-a făcut fărâme. Nu am început să vorbesc fără noimă, dar am tremurat destul de violent; au trecut câteva minute până am reușit să mă ridic din genunchi și să rămân în picioare.

Mâinile îmi tremurau atât de tare, încât am scăpat vasul de trei ori până să îl umplu cu apă. Să am încredere în el, așa spusese, dar aveam încredere în el? Da – și asta m-ar fi ajutat mult, doar dacă s-ar fi întâmplat ca data viitoare să stea în fața mea.

Însă de data asta, rămăsesem în viață. Am stat nemișcată, cu ochii închiși, respirând aerul pur al dimineții. Mi-am simțit fiece atom al corpului, sângele gonind pentru a duce lucruri proaspete în fiecare celulă și fibră musculară. Soarele mi-a atins fața și mi-a încălzit pielea rece, făcând-o să lucească.

Am deschis ochii și m-am bucurat de amețitoarele culori ce mă înconjurau: verde, galben și albastru; ziua sosise. Acum cântau toate păsările.

Am urcat poteca spre luminiș și am rezistat impulsului de a privi în urmă.

•

În ziua precedentă, Jamie și Ian doborâseră câțiva pini înalți și zvelți, îi tăiaseră în bușteni de câte șase metri și îi rostogoliseră cu greu în josul pantei. Acum, cu scoarța aspră lucind întunecat de umezeală, stăteau stivuiți la marginea micului luminiș.

Când m-am întors cu vasul cu apă, Jamie măsura pășind în linie dreaptă și călcând apăsat iarba umedă. Ian făcuse focul pe o piatră mare și plată – învățase de la Jamie trucul de a păstra tot timpul o mână de iască uscată în desagă, alături de cremene și de oțel.

— O să iasă un șopron mic, tocmai spunea Jamie, privind încruntat în pământ, concentrându-se. Întâi facem șopronul, fiindcă vom putea dormi în el dacă mai plouă, dar nu e nevoie să-l construim la fel de bine cum o să construim cabana – așa o să și exersăm, nu, Ian?

— La ce va fi bun, în afară de exercițiu? am întrebat eu.

El a ridicat privirea și mi-a zâmbit.

— Bună dimineața, englezoaico! Ai dormit bine?

— Sigur că nu, am spus. De ce faci un șopron?

— Pentru carne, a spus el. Săpăm o groapă, nu prea adâncă în spate, și o umplem cu tăciuni ca să afumăm ceea ce se poate păstra. Și-o să fac și un rastel pentru uscare – Ian a văzut cum procedează indienii, ca să iasă ceea ce ei numesc pastramă. Trebuie să avem un loc sigur, în care animalele să nu ajungă la hrana noastră.

Mi s-a părut o idee înțeleaptă; mai ales că știam ce fel de animale bântuiau prin apropiere. Singurele mele îndoieli priveau afumarea. Văzusem cum se proceda în Scoția și știam că afumarea impunea multă atenție; cineva trebuia să stea aproape de afumătoare pentru a împiedica focul să ardă cu flăcări înalte sau să se stingă, trebuia să întoarcă mereu bucățile de carne și să le ungă cu grăsime ca să nu se pârlească și să se usuce.

Nu-mi era deloc greu să ghicesc cui avea să îi fie încredințată acea sarcină. Singurul necaz era că, dacă nu făceam treaba cum trebuia, aveam să murim intoxicați cu ptomaină.

— Corect, am spus eu, lipsită de entuziasm.

Jamie a surprins tonul și mi-a surâs.

— Ăsta o să fie primul șopron, englezoaico, a spus el. Al doilea va fi al tău.

— Al meu?

Am devenit mai atentă auzind asta.

— Pentru ierburile și plantele tale. Din câte-mi aduc aminte, ocupă ceva loc. A făcut semn de cealaltă parte a luminișului, iar în ochi i-a apărut sclipirea de maniac a constructorului. Iar acolo… acolo va fi cabana; unde o să trăim la iarnă.

Spre marea mea surprindere, până spre sfârșitul celei de-a doua zile au reușit să ridice pereții primului șopron, căruia i-au făcut un acoperiș simplu din crengi tăiate, asta până când timpul avea să le îngăduie să facă șindrilă, pentru un acoperiș adevărat. Pereții, care aveau crăpături și goluri vizibile, erau din bușteni subțiri legați, având încă scoarța pe ei. Totuși, era suficient de spațios ca să putem dormi comod toți trei și Rollo, iar cu un foc arzând într-o groapă mărginită de pietre, înăuntru era destul de plăcut.

Din acoperiș fuseseră scoase câteva crengi pentru a lăsa un spațiu prin care să iasă fumul; când m-am cuibărit lângă Jamie, ascultând cum își critica realizarea, am putut vedea cerul și stelele serii.

— Ia te uită, a spus el iritat, arătând cu o mișcare a capului spre colțul îndepărtat al șopronului. Am pus un buștean strâmb, și peretele n-a mai ieșit drept.

— Căprioarelor tranșate nu le va păsa, așa cred, am murmurat eu. Lasă asta, dă-mi voie să-ți văd mâna.

— Și acoperișul e cu mai bine de cincisprezece centimetri mai jos la un capăt față de celălalt, a continuat el fără să mă ia în seamă, dar lăsându-mă să îi iau mâna stângă.

Ambele palme erau pline de bătături, dar am simțit asprimea nouă a zgârieturilor și a tăieturilor, dar și atât de multe așchii mici încât palma îi era țepoasă la atingerea mea.

— Parc-ai fi un porc-spinos, am spus, trecându-mi mâna peste degetele lui. Hai, vino aproape de lumina focului, să ți le scot.

Mi-a dat ascultare și l-a ocolit târâș pe Ian, care – după ce își scosese singur așchiile din palme – adormise, având drept pernă corpul blănos al lui Rollo. Din nefericire, pentru ochiul critic al lui Jamie, schimbarea de poziție a scos la iveală alte minusuri ale construcției.

— N-ai mai construit un șopron din bușteni, nu-i așa? l-am întrerupt când critica intrarea în șopron, timp în care, folosind penseta, i-am extras curat o așchie din degetul mare.

— Au! Nu, dar…

— Și l-ai făcut în doar două zile, neavând alte scule decât o secure și un cuțit, ce Dumnezeu! Nu ai folosit niciun cui! De ce-ar trebui să te aștepți să arate ca Palatul Buckingham?

— N-am văzut Palatul Buckingham, a spus el, destul de calm, apoi a făcut o pauză. Dar am priceput ideea, englezoaico!

— Bravo!

M-am aplecat mai aproape de palma lui, concentrându-mă să descopăr dungile mici și întunecate ale așchiilor prinse sub piele.

— Sper ca măcar să nu se prăbușească, a spus el după o pauză lungă.

— Nu cred.

Am lipit o cârpă de gura sticlei de brandy, am turnat puțin, apoi i-am șters palma cu ea și mi-am îndreptat atenția asupra palmei drepte.

A rămas tăcut o vreme. Focul trosnea, sporind uneori, când vreun curent de aer pătrundea printre crăpăturile dintre bușteni și îl atingea.

— Casa va fi pe culmea înaltă, a spus el brusc. Unde cresc căpșunile.

— Da? am murmurat eu. Vrei să spui cabana. Credeam că ea va fi la marginea luminișului.

Scosesem cât de multe așchii putusem; unele erau înfipte atât de adânc, încât trebuia să aștept până când aveau să ajungă mai la suprafață.

— Nu, nu cabana. O casă frumoasă, a spus el încet.

S-a rezemat de buștenii aspri, a privit dincolo de foc, printre crăpături, spre întunericul de afară.

— Cu scară și cu ferestre de sticlă.

— Va fi grozav.

Am așezat penseta înapoi la locul ei și am închis cutia.

— Cu tavane înalte și o ușă suficient de înaltă ca să nu dau cu capul de pragul de sus când intru.

— Va fi minunat!

M-am rezemat de perete alături de el și mi-am lăsat capul pe umărul lui. Undeva, departe, a urlat un lup. Rollo a ridicat capul scoțând un mârâit ușor, a ciulit urechile, după care, cu un oftat, s-a întins la loc.

— Cu o cameră de distilerie pentru tine și un birou pentru mine, cu rafturi pentru cărțile mele.

— Mm!

Deocamdată, poseda o singură carte – *Istoria naturală a Carolinei de Nord*, publicată în 1733, pe care o adusese cu sine drept ghid și documentare.

Focul scăzuse, dar niciunul dintre noi nu s-a mișcat pentru a mai pune lemne în el. Tăciunii aveau să ne încălzească peste noapte, fiind aprinși din nou în zori.

Jamie mi-a cuprins umerii cu brațul și, înclinându-se în lateral, m-a luat cu el să ne ghemuim pe stratul gros de frunze moarte care ne slujea drept pat.

— Și un pat, am spus eu. Cred că poți face un pat, nu?

— La fel de bun ca la Palatul Buckingham, mi-a răspuns.

•

Myers, fie-i binecuvântată inima bună și firea credincioasă, s-a întors în mai puțin de o lună, aducând nu doar trei catâri de povară încărcați cu unelte, mici lucruri și produse absolut necesare, precum sarea, dar și pe Duncan.

— Aici?

Innes a privit plin de interes la casa care începuse să capete contur pe culmea acoperită cu căpșuni. Acum aveam două șoproane solide, plus un țarc din bârne despicate în care să ținem caii și alte animale pe care urma să le cumpărăm.

În acel moment, animalele noastre se reduceau la o purcică albă, pe care Jamie o obținuse dintr-o așezare moravă, aflată la cincizeci de kilometri depărtare, în schimbul unui sac cu cartofi dulci pe care îi adunasem eu și a unui mănunchi de mături din mlădițe de salcie, pe care le făcusem tot eu. Cum era prea mică pentru a sta în țarc, deocamdată stătea în șopron cu noi, unde se împrietenise imediat cu Rollo. Eu, una, nu mă dădeam în vânt după ea.

— Da. Terenul e bun, cu multă apă; în pădure sunt izvoare, plus pârâul.

Jamie l-a dus pe Duncan într-un loc de unde se vedeau pantele dinspre vest ale culmii; în pădure existau deschideri naturale sau vâlcele, suprafețe acum cotropite de iarbă sălbatică și încâlcită, dar în cele din urmă potrivite pentru a fi cultivate.

— Vezi? a făcut un gest spre panta care cobora lin dinspre culme spre o depresiune mică, unde un șir de sicomori marca malul râului. Acolo este loc pentru cel puțin treizeci de gospodării, asta pentru început. Va trebui să defrișăm o porțiune bună de pădure, dar până una-alta va fi spațiu suficient. Orice gospodar care își merită numele își va putea hrăni familia cu ceea ce produce în grădină, pentru că pământul e foarte bogat.

Duncan fusese pescar, nu fermier, dar, supus, a dat aprobator din cap și a rămas cu ochii ațintiți spre peisajul pe care Jamie îl popula cu viitoare case.

— Am măsurat pământul, a continuat Jamie, deși trebuie făcută o măsurătoare cum se cuvine cât de curând se va putea. Dar am descrierea terenului în minte – nu cumva ați adus hârtie și cerneală?

— Am adus. Dar și alte lucruri.

Duncan mi-a zâmbit, iar expresia de pe fața lui lungă, foarte melancolică, s-a transformat.

— Doamna Jo a trimis o saltea din fulgi, despre care a socotit că nu va fi rău primită.

— Saltea din fulgi? Serios? Ce minunat!

Am respins imediat orice gând pe care îl avusesem vreodată privind lipsa de generozitate a Jocastei Cameron. Deși Jamie făcuse un pat excelent și rezistent, cu cadrul din lemn de stejar și somiera confecționată în mod ingenios din frânghie, nu aveam ce pune pe ea decât ramuri de cedru, care erau parfumate, dar neplăcut de noduroase.

Gândurile mele legate de tăvăleala pe ea au fost întrerupte de apariția din pădure a lui Ian și a lui Myers, acesta din urmă având prinse de centură două veverițe. Ian m-a cadorisit cu ceva enorm și negru care, după ce m-am uitat mai atentă, s-a dovedit a fi un curcan gras după ce se îndopase cu grâne de toamnă.

— Doamnă Claire, băiatul are ochi ageri, a spus Myers, dând aprobator din cap. Curcanii sunt păsări sălbatice. Nici indienii nu le vânează cu ușurință.

Era prea devreme ca să-l păstrăm până de Ziua Recunoștinței, dar m-am arătat încântată de pasăre, care avea să devină primul articol substanțial din cămara noastră. La fel și Jamie, deși s-a bucurat mai mult de penele din coada curcanului, care urmau să îi asigure multe pene de scris.

— Trebuie să-i scriu guvernatorului, a explicat el la cină, ca să-i spun că voi accepta oferta lui și să îi precizez zona în care ne-am stabilit.

A luat o bucată de prăjitură și a mușcat din ea cu un aer absent.

— Să fii atent la cojile de nucă, am spus, oarecum agitată. Doar nu vrei să-ți rupi vreun dinte.

Cina fusese alcătuită din păstrăv fript, cartofi dulci și o prăjitură foarte rudimentară, făcută din făină de hicori, pe care o măcinasem în mojarul meu. Trăiserăm în principal cu pește și cu plante comestibile pe care le puteam găsi eu, pentru că Jamie și Ian erau prea ocupați cu construirea casei ca să mai și vâneze. Speram din inimă ca Myers să considere necesar să mai zăbovească puțin – suficient ca să vânăm o căprioară sau o altă sursă mare de proteine. O iarnă lungă, doar cu pește uscat, mi se părea cam riscantă.

— Nu te pripi, englezoaico, a murmurat Jamie în timp ce mesteca din prăjitură, apoi mi-a zâmbit. E bună.

Și-a îndreptat atenția spre Duncan.

— Duncan, după ce terminăm de mâncat, mergi cu mine spre râu ca să-ți alegi locul?

Fața lui Innes a rămas fără expresie, apoi a roșit, un amestec de plăcere și de groază.

— Locul meu? Adică pământ, *Mac Dubh*?

Fără să vrea, a ridicat din umărul căruia îi lipsea brațul.

— Da, pământ.

Jamie a înfipt o țepușă într-un cartof dulce și s-a apucat să îl cojească atent, fără să se uite la Innes.

— Voi avea nevoie de tine să acționezi ca reprezentant al meu, Duncan, dacă vrei. E corect să fii răsplătit pentru asta. Uite la ce m-am gândit – dacă ți se pare cinstit, atenție –, o să fac o cerere pentru o gospodărie în numele tău, dar cum n-o să fii aici ca să muncești, eu și Ian vom planta porumb pe terenul tău și vom construi o casă acolo. Apoi, când va veni vremea, vei avea un loc în care să te așezi, dacă vrei asta, și niște porumb pus deoparte. Ce părere ai, îți convine?

Pe fața lui Duncan s-au derulat o mulțime de emoții cât Jamie i-a vorbit, trecând de la deznădejde la uimire, apoi la un fel precaut de bucurie. Ultimul lucru la care s-ar fi gândit era acela că va deține pământ. Fără niciun un ban și incapabil să-și folosească mâinile pentru a munci, în Scoția ar fi trăit doar din cerșit – asta, dacă ar fi trăit.

— Păi..., a început el, apoi s-a oprit și a înghițit în sec, iar mărul lui Adam i s-a mișcat în sus și în jos. Da, *Mac Dubh*. Îmi convine de minune.

Un zâmbet ușor, neîncrezător îi apăruse pe față pe măsură ce Jamie vorbea și zâmbetul încă era acolo, ca și cum Duncan nu ar fi fost conștient de el.

— Agent, a zis el și a înghițit din nou în sec, apoi a întins mâna după una dintre sticlele de bere pe care le adusese. Ce trebuie să fac pentru tine, *Mac Dubh*?

— Cele două lucruri despre care ți-am spus, Duncan, și le vei face. Întâi să-mi găsești coloniști.

Jamie a arătat spre cabana începută care, deocamdată, avea doar o fundație din piatră, cadrul podelei și o lespede lată de gresie de culoare închisă, rezemată de fundație.

— Eu nu pot pleca de aici. Vreau să găsești cât mai mulți dintre oamenii de la Ardsmuir exilați aici. Probabil că sunt împrăștiați, dar au trecut prin Wilmington, mulți dintre ei se află

în Carolina de Nord sau de Sud. Găsește câți poți, spune-le ce vreau să fac aici și adu-i la primăvară pe cei care vor.

Ținându-și buzele strânse sub mustața pe oală, Duncan a dat rar din cap. Puțini bărbați adoptaseră acea podoabă facială, dar lui i se potrivea, făcându-l să arate ca o morsă slabă, dar inofensivă.

— Prea bine, a spus el. Și al doilea lucru?

Jamie s-a uitat la mine, apoi, la Duncan.

— Mătușa mea, a spus el. Te angajezi să o ajuți, Duncan? Are mare nevoie de un om cinstit, care să trateze cu ticăloșii de oameni din Marină și să vorbească în numele ei în afaceri.

Duncan nu șovăise deloc când acceptase să cutreiere câteva sute de kilometri prin colonie ca să caute coloniști pentru efortul nostru, dar ideea de a se tocmi cu ticăloșii din Marină i-a trezit neliniștea.

— Afaceri? Dar nu știu mai nimic despre…

— Nu te pripi, a spus Jamie, zâmbindu-i prietenului său.

Îndemnul lui a avut efect atât asupra lui Duncan, cât și asupra mea; am observat că nesiguranța crescândă din ochii lui a început să se risipească. Pentru a mia oară, m-am întrebat cum de reușea Jamie așa ceva.

— Vei avea puțină bătaie de cap, i-a zis Jamie pe un ton liniștitor. Mătușa mea știe bine cum trebuie procedat; o să-ți spună ce să vorbești și să faci – doar că are nevoie de un bărbat care să vorbească și să facă asta. O să-i trimit o scrisoare, pe care i-o vei duce tu, în care o să-i explic că ești încântat să o reprezinți.

În timpul ultimei părți a discuției, Ian scotocise prin sacii descărcați de pe spinările catârilor. A scos o bucată de metal și s-a zgâit la ea foarte curios.

— Ce e asta? a întrebat el, fără a se adresa cuiva anume.

A ridicat-o spre noi, ca să o vedem; o bucată plată dintr-un metal întunecat, ascuțită la un capăt ca un cuțit, având cruci făcute primitiv. Arăta ca un pumnal mic, strivit sub roțile unui compresor.

— Un fier pentru vatra ta, a răspuns Duncan, după care a luat bucata de metal și i-a întins-o lui Jamie, cu mânerul spre el. A fost ideea doamnei Jo.

— Serios? Foarte frumos din partea ei.

După zile lungi petrecute în soare, chipul lui Jamie se bronzase puternic, dar am văzut o roșeață ușoară apărându-i pe gât. Cu degetul mare, a mângâiat suprafața netedă din metal, apoi mi-a întins-o mie.

— Păstrează-o bine, englezoaico, mi-a spus. Vom binecuvânta vatra noastră înainte de plecarea lui Duncan.

L-am văzut pe Jamie profund impresionat de acel dar, dar nu am înțeles întrutotul de ce, decât după ce Ian mi-a explicat că oamenii îngroapă ceva din fier sub o nouă vatră pentru a asigura binecuvântarea casei și prosperitatea ei.

Era binecuvântarea Jocastei asupra aventurii noastre; acceptarea hotărârii lui Jamie și iertarea pentru ceea ce probabil i se păruse a însemna abandonarea ei. Reprezenta mai mult decât generozitate, de aceea am înfășurat cu grijă bucata din fier în batistă și am pus-o în buzunar pentru a fi păstrată în siguranță.

•

Două zile mai târziu, stând în cabana fără pereți, am binecuvântat vatra. Din respect, Myers și-a scos pălăria, iar Ian se spălase pe față. Era prezent și Rollo, la fel ca și purcelușa albă, căreia, în ciuda protestelor, i s-a cerut să participe în calitate de personificare a turmelor noastre; purcica nu înțelegea de ce era smulsă de la masa compusă din ghinde ca să participe la un ritual la care mâncarea lipsea cu desăvârșire.

Ignorând țipetele iritate ale purcelei, Jamie a ridicat micul cuțit din fier ținându-l de vârf, astfel încât să închipuie o cruce și a rosti încet:

Doamne, binecuvântează astă lume și tot ce e în ea.
Doamne, binecuvântează-mi soția și copiii,
Doamne, binecuvântează ochii din capul meu,
Și binecuvântează, Doamne, mâna mea muncitoare,
Când e timpul să mă trezesc dimineața devreme,
Când e timpul să mă întind târziu în pat,
Binecuvântează trezirea de dimineață
Și culcarea târzie în pat.

A întins mâna și ne-a atins cu fierul, întâi pe mine, apoi pe Ian și, cu un zâmbet, pe Rollo și purcica, după care a continuat:

Doamne, apără casa și gospodăria,
Doamne, sfințește copiii născuți în această casă,
Doamne, apără turmele și tinerii,
Păzește-i și îngrijește-Te de ei,
Cât turmele urcă dealuri și povârnișuri,
Cât eu mă întind să dorm.
Cât turmele urcă dealuri și povârnișuri,
Cât eu mă întind să dorm.

A îngenuncheat apoi lângă vatră și a așezat fierul în gaura mică săpată special pentru el, l-a acoperit și a netezit țărâna. După aceea eu și el am luat de capete piatra cea mare de vatră și am așezat-o cu grijă la locul ei.

Cred că ar fi trebuit să mă simt ridicol stând într-o casă fără pereți, însoțită de un lup și de o purcică, înconjurată de sălbăticie și luată în râs de păsări cântătoare, prinsă într-un ritual mai mult decât păgân. Dar nu s-a întâmplat așa.

Jamie a rămas în fața vetrei, a întins o mână spre mine și m-a tras alături de el. Coborând privirea spre placa de gresie din fața noastră, mi-am adus aminte de gospodăria abandonată pe care o descoperiserăm în călătoria noastră spre Nord; grinzile prăbușite ale acoperișului, piatra de vatră crăpată, din care apăruse un tufiș de ilice. Întemeietorii necunoscuți ai acelui loc se gândiseră să binecuvânteze vatra casei lor, iar apoi dăduseră greș? Jamie m-a strâns mai tare de mână, asigurându-mă astfel, fără să-și dea seama, că totul avea să fie bine.

Pe o piatră plată din afara cabanei, după ce Myers a ținut bucata de oțel pentru a fi lovită cu cremenea, Duncan a aprins un foc mic. Odată aprins, focul a fost sporit până a ajuns puternic, după care Duncan a luat din el o creangă aprinsă și a mers spre soare, ocolind fundația cabanei, incantând ceva în gaelica veche. Cât el a cântat, Jamie mi-a tradus:

Paza lui Fionn mac Cumhaill fie asupra voastră,
Paza lui Cormac, frumosul, fie asupra voastră,
Paza lui Con și Cumhaill fie asupra voastră,
De lup și de stoluri de păsări,
De lup și de stoluri de păsări.

S-a oprit din incantație când a ajuns la fiecare punct cardinal și, făcând o plecăciune spre cele „patru vânturi”, a legănat creanga aprinsă în fața lui. Dezaprobând aceste mișcări de piroman, Rollo a mârâit gros din gâtlej, dar a fost imediat redus la tăcere de Ian.

Scutul regelui din Fionn fie asupra voastră,
Scutul regelui soarelui fie asupra voastră,
Scutul regelui stelelor fie asupra voastră,
În primejdie și nenorocire,
În primejdie și nenorocire.

Au fost multe alte strofe; Duncan a înconjurat viitoarea casă de trei ori. Abia când a ajuns la punctul final, alături de piatra de vatră proaspăt așezată, mi-am dat seama că Jamie construise cabana astfel încât vatra să se afle la nord; razele calde ale soarelui dimineții au căzut pe umărul meu stâng și a aruncat umbre amestecate spre vest.

Adăpostul regelui regilor fie al vostru,
Adăpostul lui Iisus Hristos fie al vostru,
Adăpostul spiritului însănătoșirii fie al vostru,
Împotriva faptelor diavolești și a certurilor,
Împotriva câinelui rău și a câinelui roșu.

Coborând privirea spre Rollo, Duncan s-a oprit lângă vatră și i-a dat creanga aprinsă lui Jamie, care s-a aplecat și a aprins mormanul de crengi uscate care așteptau să ardă. Ian a scos un chiuit tipic gaelic când crengile s-au aprins, după care au urmat aplauze generale.

•

Mai târziu, i-am condus pe Duncan și pe Myers. Nu se îndreptau spre Cross Creek, ci spre Mount Helicon, unde scoțienii din regiune țineau toamna o adunare anuală ca să înalțe mulțumiri pentru recoltele bogate, să schimbe vești și să facă afaceri, să sărbătorească nunți și botezuri, să mențină vii îndepărtatele legături de clan și familie.

Acolo vor veni și Jocasta și oamenii ei; la fel și Farquard Campbell și Andrew MacNeill. Era cel mai bun loc din care Duncan putea începe căutarea scoțienilor deportați de la

Ardsmuir; Mount Helicon era cea mai mare adunare, scoțienii veneau acolo tocmai din Carolina de Sud și din Virginia.

— *Mac Dubh*, o să mă întorc în primăvară, i-a promis Duncan lui Jamie în timp ce urca pe cal. Cu cât de mulți oameni îți pot aduce. Și te asigur că voi preda scrisorile tale. A lovit ușor peste desaga prinsă de șa, apoi și-a tras pălăria pentru a-și feri ochii de soarele puternic de septembrie. Vrei să-i transmiți vreo vorbă mătușii tale?

Gândindu-se, Jamie a rămas nemișcat un moment. Deja îi scrisese Jocastei; mai avea ceva de adăugat?

— Spune-i mătușii că nu pot veni la adunarea de anul ăsta și, probabil, nici la următoarea. Dar la cea care va urma, voi fi negreșit acolo – împreună cu oamenii mei. Drum bun, Duncan!

A plesnit calul lui Duncan peste crupă, s-a retras alături de mine și a făcut semne cu mâna în timp ce caii au coborât de pe culme și au dispărut. Despărțirea mi-a lăsat o senzație de dezolare; Duncan era ultima și singura legătură cu civilizația. Acum rămăseserăm cu adevărat singuri.

Ei, nu chiar singuri, m-am corectat. Îl aveam pe Ian. Fără a mai vorbi de Rollo, de purcică, cei trei cai și cei doi catâri pe care ni-i lăsase Duncan, pentru a-i folosi la aratul din primăvară. Ca să fiu sinceră, era o mică așezare. Gândindu-mă mai bine, starea mea de spirit s-a înseninat; în mai puțin de o lună, cabana va fi terminată și vom avea un acoperiș ca lumea deasupra capetelor. Iar după aceea…

— Am vești proaste, mătușico, a răsunat glasul lui Ian în urechile mele. Purcica a mâncat restul de nuci.

20. Corbul alb

Octombrie 1767

— Trup, suflet și minte, a spus Jamie, traducând în timp ce s-a aplecat să ridice capătul unui alt buștean curățat. Trupul pentru senzații, sufletul pentru trecerea la acțiune, iar mintea pentru principii. Însă de simțit, simte și boul legat; nu există nicio fiară sălbatică sau degenerată care să nu se supună impulsurilor

trupului, chiar și oamenii care reneagă zeii sau își trădează propria țară ori… hei, fii atent, omule!

Astfel avertizat, Ian s-a retras peste mânerul securii și s-a întors spre stânga, dirijând capătul bușteanului greu pe după colțul peretelui pe jumătate construit al cabanei.

— … ori făptuiesc tot felul de ticăloșii înapoia ușilor închise au minți care să îi îndrume spre calea curată a datoriei, a continuat Jamie citatul din *Meditațiile* lui Marcus Aurelius. Văzând așadar… urcă, da, e bine, așa… văzând așadar că orice altceva este moștenirea comună a unor astfel de oameni, individualitatea fiecărui om se află în acceptarea de bunăvoie a oricărei experiențe pe care soarta o țese pentru el, refuzul lui de a pângări divinitatea care se află în pieptul lui sau de a o tulbura cu impresii false… În regulă, iar acum, unu, doi și… pfuu!

Avea chipul împurpurat de efort când au pus bușteanul de formă pătrată în poziția potrivită și, împreună, l-au ridicat până la înălțimea umerilor. Prea ocupat cu meditațiile lui Marcus Aurelius, Jamie a dirijat mișcările nepotului cu mișcări din cap și cu comenzi dintr-un singur cuvânt, în timp ce au manevrat bucata rigidă de lemn, așezând-o în golurile în cruci de dedesubtul ei.

— Aoleu, impulsurile trupului, așa zici? a spus Ian, aruncându-și peste umăr o șuviță de păr de pe fața transpirată. Simt un mic imbold în direcția burții mele. Asta să însemne degenerare?

— Cred că e o senzație acceptabilă a trupului la ora asta din zi, a recunoscut Jamie, gemând încet cât au manevrat bușteanul pe ultimii centimetri, pentru a intra la locul lui. Ceva mai la stânga, Ian.

Bușteanul a nimerit în spațiul potrivit și cei doi bărbați s-au retras, oftând în același timp ușurați, pentru că reușiseră să facă ceea ce își propuseseră. Ian i-a zâmbit unchiului.

— Înseamnă că ți-e foame și ție, da?

Jamie i-a întors zâmbetul, însă, înainte de a apuca să-i răspundă, Rollo, cu urechile ciulite, și-a înălțat capul și a scos un mârâit gros. Văzând asta, Ian a întors capul și a privit în jur, după care s-a oprit din acțiunea de a-și șterge fața cu poalele cămășii.

— Unchiule, avem oaspeți, a spus el, făcând un semn din cap spre pădure.

Jamie a înlemnit. Înainte de a apuca să se întoarcă pentru a găsi ceva drept armă, mi-am dat seama ce văzuseră Rollo și Ian prin lumina schimbătoare a frunzelor copacilor.

— Nu vă îngrijorați, am spus eu. Sunt foștii tăi tovarăși de pahar, îmbrăcați de vizită. Din câte cred eu, e ceva mărunt, pe care soarta l-a țesut pentru a-ți ura bun venit.

Nacognaweto a așteptat politicos în umbra pâlcului de castani până s-a convins că îl văzuserăm. Apoi a înaintat încet din pădure, urmat de astă dată nu de fii, ci de trei femei, dintre care două purtau niște desagi mari în spinare.

Una dintre ele avea nu mai mult de treisprezece ani, a doua, peste treizeci, fiind clar mama ei, dar cea de-a treia era mult mai vârstnică – nu bunica, am socotit eu, văzându-i silueta cocârjată și părul albit, probabil străbunica.

Era limpede că veniseră îmbrăcate pentru o vizită; Nacognaweto avea gambele dezgolite, purta sandale din piele, pantaloni din muselină până la genunchi și o cămașă din pânză, de culoare roz pe deasupra, cu o centură splendidă împodobită cu țepi de porc-spinos și bucăți de cochilii albe și violacee, ca levănțica. Peste acestea avea o vestă din piele, împodobită cu mărgele, iar peste părul despletit își pusese un soi de turban larg de culoare albăstruie, cu două pene de corb atârnându-i într-o parte, spre ureche. Bijuterii din sidef și argint – un cercel, câteva coliere, o catarамă la centură și mici ornamente prinse în păr – completau imaginea.

Femeile erau oarecum mai puțin gătite, dar se vedea că îmbrăcaseră cele mai bune haine ale lor, rochii lungi până la genunchi, cizme ușoare și un fel de jambiere din piele. Aveau șorțuri din piele de căprioară, decorate cu modele pictate, iar cele două femei mai tinere purtau de asemenea podoabe. Au înaintat în șir indian până la jumătatea luminișului, apoi s-au oprit.

— Dumnezeule mare, a murmurat Jamie, asta e o solie!

S-a șters cu mâneca unei mâini pe față, apoi l-a îmboldit pe Ian în coaste.

— Prezintă salutările în locul meu, Ian; mă întorc imediat.

Părând puțin descumpănit, Ian a înaintat pentru a-i întâmpina pe indieni și a fluturat o mână în semn de bun venit. Jamie m-a prins de un braț și m-a tras după colț, în casa pe jumătate construită.

— Ce…? am dat eu să spun, nedumerită.

— Îmbracă-te, m-a întrerupt el, împingând lada cu haine în direcția mea. Pune pe tine cele mai țipătoare haine, înțelegi? Altfel, ai da dovadă de lipsă de respect.

„Țipătoare” era un cuvânt care nu descria straiele din garderoba mea, dar mi-am dat silința, legându-mi o fustă galbenă din lână în jurul taliei și înlocuind șalul alb, simplu, cu unul trimis de Jocasta, brodat cu cireșe. Am socotit că era de ajuns – la urma urmelor, era evident că masculii speciei se etalau în acea ocazie.

După ce și-a lepădat pantalonii strâmți, Jamie a îmbrăcat tartanul de un roșu aprins în timp record, a prins-o cu o broșă din bronz, a înșfăcat o sticlă de sub cadrul patului și a ieșit prin partea deschisă a casei înainte ca eu să apuc să-mi aranjez părul. Renunțând să mă mai zbat pentru o cauză deja pierdută, m-am grăbit să îl urmez.

Femeile m-au urmărit cu aceeași fascinație cu care le-am privit și eu, dar au stat retrase cât Jamie și Nacognaweto au desfășurat saluturile de rigoare, care presupuneau turnarea băuturii în căni și consumarea ei, Ian fiind inclus în acel ritual. Abia după aceea, la un semn al lui Nacognaweto, cea de-a doua femeie a pășit în față, plecându-și capul cu sfială.

— *Bonjur*, *messieurs*, *madame*, a spus ea încet, privindu-ne pe rând.

Ochii ei au stăruit asupra mea cu o sinceră curiozitate, reținând fiecare amănunt, de aceea nu m-am simțit jenată s-o privesc la fel. Sânge amestecat, am gândit, probabil franțuzesc.

— *Je suis sa femme*[51], a spus ea înclinând grațios din cap către Nacognaweto, iar cuvintele mi-au confirmat bănuiala privind originea ei. *Je m'appelle Gabrielle*.

— *Je m'appelle Claire*, am spus eu, cu un gest mai puțin grațios. *S'il vous plaît*…

Am făcut semn către stiva de bușteni care așteptau să fie montați și le-am invitat să se așeze, întrebându-mă în gând dacă mai aveam suficientă tocană de veveriță pentru a servi pe toată lumea.

În acest timp, Jamie l-a măsurat pe Nacognaweto cu un amestec de amuzament și iritare.

— Deci „nu franci”, da? a spus el. Nicio vorbă, bănuiesc!

---

[51] „Sunt soția lui” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

Indianul i-a aruncat o privire calmă și a făcut semn din cap spre soția lui să continue prezentările.

Femeia în vârstă era Nayawenne, nu bunica lui Gabrielle, așa cum crezusem, ci a lui Nacognaweto. Era slabă, cu oase mici și cocârjată de reumatism, dar avea ochi sclipitori ca o vrabie, cu care semăna foarte mult. Purta la gât o pungă mică din piele împodobită cu o piatră verde necizelată, găurită pentru a fi pusă pe un șnur, și cu pene pestrițe din coada unei ciocănitori. La brâu avea prins un sac mare, din pânză. M-a văzut uitându-mă la petele verzi de pe pânza aspră și a zâmbit, arătându-și doi dinți din față îngălbeniți și ieșiți în afară.

Așa cum bănuisem, fata era fiica lui Gabrielle, dar nu a lui Nacognaweto, mi-am dat eu seama; nu-i semăna deloc și se purta cu sfială față de el. Lucru destul de ciudat, o chema Berthe, iar efectele sângelui amestecat erau mai pregnante la ea decât la mamă, avea părul închis la culoare și mătăsos – însă castaniu-închis, nu negru ca abanosul –, iar fața ei rotundă era rumenă, cu ten proaspăt de europeană, deși ochii ei aveau pliul tipic mongoloid al indienilor.

După ce am încheiat prezentările oficiale, Nacognaweto i-a făcut un semn lui Berthe care, supusă, a adus sacul pe care îl purtase și l-a deschis la picioarele mele, dând la iveală un coș mare cu dovlecei dungați cu portocaliu și verde, un șir de pești uscați, un coș mai mic cu cartofi dulci și porumb indian, depănușat și uscat pe știulete.

— Dumnezeule, am murmurat. Întoarcerea lui Squanto[52]!

Toți mi-au aruncat priviri nedumerite, de aceea m-am grăbit să zâmbesc și să scot exclamații – întrutotul sincere – de bucurie și de plăcere la vederea darurilor. Asta nu ne ajuta să trecem peste iarnă, dar era suficient ca să ne îmbunătățim alimentația vreme de cel puțin două luni.

Nacognaweto a explicat prin mijlocirea lui Gabrielle că acela era un mic semn de recunoștință pentru ursul dăruit de Jamie, care fusese primit cu încântare în sat, unde fapta lui curajoasă (moment în care femeile s-au uitat la mine și au chicotit, semn evident că auziseră de episodul cu peștele) fusese subiectul multor discuții și al admirației.

---

[52] Unul dintre cei doi indieni Wampanoag care, în 1620, i-au ajutat pe pelerinii de pe Mayflower în timpul primei lor ierni petrecute în colonia Plymouth. (n.tr.).

Obișnuit cu acest gen de schimburi de replici diplomatice, Jamie a respins cu modestie orice pretenții de vitejie, descriind confruntarea drept un accident minor.

Cât Gabrielle s-a ocupat de traducere, bătrâna a ignorat complimentele reciproce și s-a apropiat de mine, mergând în lateral, ca un crab. Fără să lase impresia că mă jignea, m-a pipăit, și-a plimbat degetele peste straiele mele și a ridicat poala fustei ca să-mi examineze pantofii, comentând tot timpul pentru sine într-un murmur răgușit și moale.

Murmurul a crescut în volum și i-a trădat uimirea când a ajuns la părul meu. Îndatoritoare, mi-am scos agrafele și mi-am lăsat părul să cadă pe umeri. Ea a prins o buclă, a întins-o, apoi a lăsat-o să se strângă la loc și a râs în hohote.

Bărbații s-au uitat în direcția noastră, dar Jamie era ocupat să îi arate lui Nacognaweto cum construia casa. Hornul era terminat, construit din piatră ca și fundația, iar podeaua fusese așezată, însă pereții, făcuți din bușteni solizi de formă pătrată, groși de aproape douăzeci de centimetri, se înălțau până la umăr. Jamie l-a îndemnat pe Ian să facă o demonstrație de descojire a buștenilor, în cursul căreia și-a croit drum încet înapoi, de-a lungul bușteanului, fiind cât pe ce să-și taie degetele de la picioare la fiecare lovitură de secure.

Acel gen de discuție între bărbați nu avea nevoie de traducere, astfel că Gabrielle a putut să vină pentru a discuta cu mine; deși vorbea franceza cu un accent aparte, nu am întâmpinat greutăți în a ne înțelege una pe cealaltă.

În scurtă vreme, am aflat că Gabrielle era fiica unui negustor francez de blănuri și a unei femei din tribul Huron și a doua soție a lui Nacognaweto care, la rândul lui, era cel de-al doilea soț al ei – primul, tatăl lui Berthe, fusese francez, dar murise în urmă cu zece ani în războiul dintre francezi și indieni.

Locuiau într-un sat numit Anna Ooka (mi-am mușcat limba ca să rămân serioasă; fără îndoială că, și pentru ei, „New Bern” ar fi sunat ciudat), la o depărtare de două zile de mers, către nord-vest – Gabrielle a indicat direcția cu o înclinare grațioasă a capului.

Cât am stat de vorbă cu Gabrielle și cu Berthe, ajutând conversația cu gesturi din mâini, mi-am dat seama treptat că un alt fel de comunicare se desfășura cu bătrâna.

Ea nu mi-a spus nimic în mod direct, deși murmura din când în când către Berthe, cerând să știe ce ziceam, însă ochii ei negri și scânteietori au rămas fixați asupra mea, și am fost extrem de conștientă de privirea ei. Am avut sentimentul că îmi vorbea – și că eu îi vorbeam ei – fără să schimbăm niciun cuvânt.

L-am văzut pe Jamie, aflat de cealaltă parte a luminișului, oferindu-i lui Nacognaweto sticla de brandy; desigur, sosise momentul să facem și noi niște daruri. I-am dat lui Gabrielle șalul brodat, iar lui Berthe, un ac de păr presărat cu praf de diamant, iar ele au scos exclamații de plăcere. Însă pentru Nayawenne aveam ceva deosebit.

În urmă cu o săptămână, avusesem norocul să descopăr patru rădăcini mari de ginseng. Le-am adus pe toate patru din dulăpiorul cu medicamente și i le-am pus în mână, zâmbind. S-a uitat la mine, apoi a surâs și, desfăcând punga din pânză de la brâu, mi-a întins-o. Nu era nevoie să o desfac; prin țesătură, am simțit patru forme lungi și masive.

I-am răspuns râzând; da, era clar că vorbeam același limbaj.

Mânată de curiozitate și de un impuls pe care nu l-am putut descrie, am întrebat-o pe Gabrielle despre amuleta pe care o purta bătrâna, sperând că asta nu era o încălcare impardonabilă a bunelor maniere.

— *Grand-mère est*[53]…

A ezitat, căutând cuvântul potrivit în franceză, dar eu știam deja.

— *Pas docteur*, am spus eu, *et pas sorcière*, *magicienne*. *Elle est*…[54]

Am ezitat și eu; în franceză nu exista un cuvânt potrivit.

— Noi spunem că este descântătoare, a intervenit Berthe cu sfială, în franceză. Noi o numit *șaman*; numele ei înseamnă „Se poate, se va întâmpla”.

Dând din cap spre mine, bătrâna a spus ceva și ambele femei mai tinere au părut șocate. Nayawenne a plecat capul, a desfăcut șiretul de la gât și mi-a pus punga mică în mână.

Era atât de grea, încât a fost cât pe ce să o scap. Uimită, mi-am strâns degetele peste ea. Pielea uzată păstra căldura corpului bătrânei, iar contururile rotunjite mi s-au potrivit fără

---

[53] „Bunica este…” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

[54] „Nu doctor și nici vrăjitoare, magiciană. Este…” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

probleme în palmă. O clipă, am avut senzația aparte că în pungă se afla ceva viu.

Probabil că pe față mi-a apărut o expresie de uimire, pentru că bătrâna s-a îndoit de râs. A întins mâna și i-am înapoiat amuleta cât am putut de repede. Gabrielle mi-a spus politicos că bunica soțului ei ar fi încântată să îmi arate plantele folositoare care creșteau în apropiere, de aceea voia să știe dacă sunt dispusă să merg cu ea.

Am acceptat invitația cu entuziasm, iar bătrâna a pornit pe potecă cu pași siguri și vioi care îi contraziceau vârsta. I-am urmărit labele picioarelor, minuscule în ghetele ușoare din piele, și am sperat că, ajunsă la vârsta ei, voi fi capabilă să merg două zile pe jos prin păduri, apoi să mai vreau și să explorez.

Am mers de-a lungul pârâului câtva timp, urmate la o distanță respectuoasă de Gabrielle și de Berthe, care veneau alături de noi doar dacă erau chemate să traducă.

— Fiecare plantă are puterea de a lecui o boală, mi-a explicat bătrâna prin intermediul lui Gabrielle.

A rupt o rămurică dintr-un tufiș de lângă potecă și mi-a întins-o cu o privire piezișă.

— Dacă am ști ce sunt toate astea!

În general ne-am înțeles foarte bine prin limbajul semnelor, dar, când am ajuns la iazul cel mare în care eu, Jamie și Ian pescuiserăm păstrăvi, Nayawenne s-a oprit și a făcut un semn, chemând-o din nou pe Gabrielle lângă noi. I-a spus ceva și Gabrielle s-a întors spre mine cu o ușoară expresie de surprindere.

— Bunica soțului meu spune că te-a visat în noaptea cu lună plină, acum două luni.

— M-a visat?

Gabrielle a confirmat cu o mișcare din cap. Nayawenne a pus o mână pe brațul meu și s-a uitat atentă la fața mea, parcă ar fi vrut să vadă efectul cuvintelor lui Gabrielle.

— Ne-a povestit visul. A spus că văzuse o femeie cu…

Buzele i-au tresărit, apoi s-au îndreptat și ea și-a atins cu delicatețe capetele șuvițelor de păr, lung și drept.

— Trei zile mai târziu, soțul și fiii lui s-au întors și ne-au spus că v-au cunoscut pe tine și pe Ucigașul de Urși în pădure.

Berthe mă urmărea cu un interes sincer, răsucindu-și părul castaniu pe degetul arătător.

— Ea, care vindecă, a spus imediat că vrea să te cunoască, de aceea, când a auzit că ești aici…

Asta m-a făcut să tresar ușor; nu avusesem senzația că eram urmăriți și totuși cineva remarcase prezența noastră pe munte și îi transmisese știrea lui Nacognaweto.

Pierzându-și răbdarea cu aceste lucruri neînsemnate, Nayawenne a împuns-o pe noră și a spus ceva, apoi a arătat cu hotărâre spre apa de la picioarele noastre.

— Bunica soțului meu spune că, atunci când te-a visat, era aici.

Gabrielle a făcut un gest spre iaz și s-a uitat la mine cu un aer foarte serios.

— Te-a întâlnit aici, noaptea. Luna era în apă. Ai devenit un corb alb, ai zburat pe deasupra apei și ai înghițit luna.

— Da?

Speram că nu făcusem un lucru atât de sinistru.

— Corbul alb s-a înapoiat în zbor și i-a depus un ou în palmă. Oul s-a desfăcut și înăuntru era o piatră strălucitoare. Bunica soțului meu și-a da seama că asta era magie și că piatra ar putea lecui boala.

Nayawenne a dat din cap de câteva ori și a căutat în săculețul cu amuletă.

— În ziua de după vis, bunica soțului meu s-a dus să caute rădăcini de *kinnea* și, pe drum, a văzut ceva albastru ieșind din mâlul de pe malul râului.

Nayawenne a scos un obiect mic și l-a lăsat să cadă în palma mea. Era o pietricică; necizelată, dar indubitabil o piatră prețioasă. Bucățele de material erau lipite de ea, dar miezul pietrei avea o culoare albastră, închisă și plăcută.

— Dumnezeule… E un safir, nu-i așa?

— Safir? a rostit Gabrielle cuvântul cu grijă, de parcă l-ar fi gustat. Noi o numim…

A ezitat, căutând echivalentul francez.

— … *pierre sans peur*.

— *Pierre sans peur*? O piatră fără frică?

Nayawenne a dat din cap și a vorbit din nou. Berthe a intervenit și a tradus înainte ca mama ei să deschidă gura.

— Bunica tatălui meu spune că o piatră ca asta îi face pe oameni să nu se teamă și astfel le întărește spiritul și se vindecă

mai ușor. Piatra asta a lecuit deja doi oameni de fierbințeală și pe fratele meu mai mic de durere de ochi.

— Bunica soțului meu dorește să-ți mulțumească pentru acest dar.

Gabrielle a profitat de o pauză ca să reia discuția.

— Ah… spune-i, te rog… cu plăcere.

Am dat amabilă din cap și i-am înapoiat piatra albastră. Ea a vârât-o în săculeț și a strâns șnurul. Apoi s-a uitat atent la mine și, întinzând o mână, mi-a tras în jos o buclă de păr și a vorbit în timp ce o mângâia.

— Bunica soțului meu spune că știi multe despre leacuri acum, dar vei ști și mai multe. Când o să ai părul alb ca ea, îți vei găsi puterea deplină.

Bătrâna a dat drumul buclei și s-a uitat în ochii mei un moment. Mi s-a părut că văd o expresie de mare tristețe în ochii decolorați și am întins o mână pentru a o atinge.

Ea s-a retras și a mai spus ceva. Gabrielle s-a uitat ciudat la mine.

— Spune că nu trebuie să te simți tulburată; boala e trimisă de zei. Nu va fi vina ta.

Șocată, am privit-o pe Nayawenne, dar ea se întorsese deja cu spatele.

— Pentru ce nu va fi vina mea? am întrebat-o, dar ea a refuzat să mai vorbească.

21. O noapte pe un munte înzăpezit

Decembrie 1767

Iarna a întârziat câtva timp, dar ninsoarea a început în noaptea de 28 noiembrie și, când ne-am trezit, am descoperit o lume schimbată. Fiece ac al marelui molid albăstrui din spatele cabanei era înghețat, iar de tulpinile încâlcite ale zmeurișului sălbatic atârnau ciucuri de gheață.

Zăpada nu era mare, dar sosirea ei schimba rutina vieții de zi cu zi. Cu excepția scurtelor incursiuni până la pârâu ca să aduc apă sau să găsesc frunze încă tefere de năsturel, adunate de pe

malurile pe jumătate înghețate, nu am mai cutreierat după fructe în timpul zilei. Jamie și Ian au încetat să mai doboare copaci și să defrișeze și s-au apucat să facă șindrilă pentru acoperiș. Iarna ne asedia și, la rândul nostru, ne retrăgeam departe de frig, stând mai mult înăuntru.

Nu aveam lumânări de ceară; doar lămpi cu grăsime, opaițe și lumina focului, care ardea permanent în vatră, înnegrind grinzile acoperișului. Așa ne trezeam la prima geană de lumină și ne culcam imediat după cină, în același ritm ca și creaturile pădurii din jurul nostru.

Încă nu aveam oi, așadar, nici lână de dărăcit sau de tors, nici pânză de țesut sau vopsit. Încă nu aveam albine, deci nici ceară de fiert, nici lumânări de făcut. Nu aveam animale de care să ne îngrijim, în afara cailor, a catârilor și a purcelei, care crescuse mult atât ca mărime, cât și ca irascibilitate, drept urmare, fusese exilată într-un țarc numai al ei, în colțul grajdului primitiv construit de Jamie – de fapt, doar un adăpost fără peretele din față și acoperit cu crengi.

Myers ne adusese o colecție mică, dar utilă, de unelte, iar fiarele se aflau într-un sac, urmând să li se pună cozi din lemn adus din pădurea aflată la îndemână: o secure pentru descojit și încă una pentru doborât copaci, o lamă de plug pentru arăturile de primăvară, sfredele, rindele și dălți, o mică seceră, două ciocane și un fierăstrău de mână, apoi o sculă cu aspect ciudat, numită topor cu două tăișuri, despre care Jamie a spus că se folosea pentru a face caneluri, o cuțitoaie – o lamă curbată cu mânere la capete, folosită pentru a netezi și a modela lemnul –, două cuțite ascuțite, o teslă, ceva care arăta ca un instrument medieval de tortură, dar care era de fapt un aparat de făcut floarea cuielor, și un cuțit pentru despicat doage care urma a fi folosit pentru a face șindrilă.

Împreună, Jamie și Ian reușiseră să construiască doar acoperișul cabanei înainte de căderea zăpezii, dar șoproanele erau mai puțin importante. În apropierea focului stătea constant câte un butuc, având cuțitul de despicat înfipt în el, pregătit pentru cine avea un moment liber ca să mai taie câteva șindrile. Acel colț al vetrei era rezervat pentru pregătirea lemnului; Ian făcuse un scaun grosolan, dar rezistent, care stătea lângă una dintre ferestre pentru a avea lumină, iar talașul era aruncat imediat în focul care ardea zi și noapte.

Myers adusese și câteva unelte pentru mine: un coș uriaș de cusut, bine dotat cu ace, bolduri, foarfeci și gheme, bucăți de pânză, muselină și lână țesută. Deși cusutul nu era ocupația mea preferată, am fost totuși încântată să văd toate acestea, deoarece, pentru că Jamie și Ian își petreceau tot timpul prin desișuri și se târau pe acoperiș, genunchii, coatele și umerii straielor lor erau mereu rupte.

— Încă una! a spus Jamie și s-a ridicat în șezut în pat, alături de mine.

— Altă ce? am întrebat somnoroasă, deschizând un ochi.

În cabană era foarte întuneric, fiindcă focul din vatră arsese până rămăseseră doar tăciuni acoperiți de cenușă.

— Încă o nenorocită de gaură! Picătura mi-a căzut pe ureche, fir-ar să fie!

A sărit din pat, s-a dus la foc și a mai pus în el o bucată de lemn. După ce s-a aprins, a luat-o și s-a urcat pe pat, folosind-o ca torță pentru a descoperi parșiva spărtură.

— Hîm? a făcut Ian, care s-a rostogolit în patul lui scund, după care a gemut întrebător.

În loc să împărtășească aceeași curiozitate, Rollo a oftat, apoi s-a transformat iarăși într-un ghem de blană sură și a continuat să sforăie puternic.

— O gaură, i-am spus lui Ian, stând cu ochii pe torța improvizată a lui Jamie.

Nu voiam ca salteaua din puf să ia foc de la vreo scânteie rătăcită din torța lui.

— Aha, a făcut Ian, stând întins cu un braț peste față. A nins din nou?

— Aproape sigur.

Ferestrele erau acoperite cu piei de căprioară, unse cu grăsime, prinse cu cuie, și de afară nu se auzea niciun sunet, însă aerul dădea o senzație aparte care era asociată cu ninsoarea.

Fulgii cădeau tăcuți și se așterneau pe acoperiș, după care, începând să se topească din cauza căldurii emanate de șindrila de dedesubt, alunecau pe panta acoperișului, creând o hersă sclipitoare de țurțuri de-a lungul streșinilor. Însă, din când în când, apa care curgea găsea câte-o crăpătură în șindrilă sau o îmbinare în care marginile suprapuse se arcuiseră, iar picăturile de apă își croiau drum prin acoperiș cu degetele lor înghețate.

Jamie socotea orice asemenea intruziune drept un afront personal și nu pierdea niciun moment pentru a rezolva problema.

— Uite! a exclamat el. Acolo e. Vezi?

Mi-am mutat ochii somnoroși de la gleznele păroase din fața nasului spre acoperișul de deasupra. Bineînțeles, lumina torței scosese la iveală linia întunecată a unei crăpături într-o șindrilă, cu o pată neagră de umezeală ce părea să se lățească în partea de jos. În timp ce mă uitam, s-a format o picătură limpede, sclipind roșiatic în lumina torței, care a căzut cu un plescăit pe pernă, alături de mine.

— Am putea muta patul puțin, am sugerat eu, deși nu nutream mari speranțe.

Mai trecusem prin situația asta. Orice sugestie ca reparațiile să aștepte până la lumina zilei întâmpinase un refuz uimit; niciun bărbat adevărat, mi s-a dat de înțeles, nu ar fi tolerat așa ceva.

Jamie a coborât de pe pat și l-a împuns pe Ian cu piciorul în coaste.

— Ian, ridică-te și lovește în locul în care este crăpătura. Eu o să mă ocup de ea pe afară.

Luând o șindrilă nouă, un ciocan, o secure mică și câteva cuie, a pornit spre ușă.

— Nu urca pe acoperiș îmbrăcat așa! am exclamat eu. Asta e cămașa ta de noapte cea bună din lână!

S-a oprit la ușă, s-a uitat scurt și urât la mine, cu expresia de mustrare din privirile martirilor creștini timpurii, și-a lăsat jos sculele, a dezbrăcat cămașa, a lăsat-o să cadă la podea și a ieșit cu un aer maiestuos pentru a se ocupa de gaură, strângând cu zel din fese.

Mi-am trecut o mână peste fața umflată de somn și am gemut mai mult pentru mine.

— N-o să pățească nimic, mătușico, m-a asigurat Ian.

A căscat larg, fără a se deranja să-și ducă o mână la gură și, fără chef, s-a sculat din patul cald.

Duduiturile de pe acoperiș, care sigur nu erau produse de picioarele celor opt reni mititei, ne-au dat de știre că Jamie ajunsese unde trebuia. Resemnată, m-am dat jos din pat și am rămas în picioare, iar Ian s-a urcat pe pat și a împins un lemn de

foc spre pata umedă, mișcând șindrilele îndeajuns pentru ca Jamie să localizeze gaura pe afară.

A urmat un scurt răstimp în care am auzit zgomote de rupere și ciocănituri, cât șindrila defectă a fost scoasă și înlocuită, iar spărtura a fost acoperită în cele din urmă, unica dovadă a existenței ei fiind o grămăjoară de zăpadă căzută prin gaura lăsată de șindrila extrasă de pe acoperiș.

Revenit în pat, Jamie și-a lipit corpul înghețat de al meu, m-a strâns la pieptul lui rece și a adormit imediat, plin de satisfacția îndreptățită a bărbatului care și-a apărat vatra și căminul împotriva oricărei amenințări.

•

Aveam un adăpost fragil și micuț pe munte, dar, oricum, un adăpost. Nu aveam multă hrană, nu prea fusese timp pentru a vâna, în afară de veverițe și iepuri, iar acele rozătoare intraseră acum în hibernare, dar aveam o cantitate îndestulătoare de legume uscate, începând cu cartofi dulci și dovlecei și terminând cu ceapă și usturoi sălbatic, la care se adăugau o baniță sau două de nuci, plus mica rezervă de ierburi pe care reușisem să le culeg și să le usuc. Asta însemna o dietă sărăcăcioasă, însă, printr-o gospodărire judicioasă, puteam rezista până la primăvară.

Cum aveam puține treburi de făcut afară, ne-am găsit timp să stăm de vorbă, să spunem povești și să visăm. Între obiecte utile precum linguri și boluri, Jamie și-a găsit timp să cioplească piesele pentru un joc de șah și s-a străduit îndelung să ne ademenească pe mine și pe Ian să jucăm contra lui.

Ian și Rollo, care sufereau cumplit din cauza șederii în cabană, au început să viziteze frecvent satul Anna Ooka, mergând uneori în expediții lungi de vânătoare cu tinerii din sat, care se arătau încântați de compania lui și a lui Rollo.

— Flăcăul vorbește limba indienilor mai bine decât greaca sau latina, a remarcat Jamie cu o oarecare amărăciune, urmărindu-l pe Ian schimbând insulte pe un ton cordial cu un camarad indian în timp ce plecau într-o asemenea expediție.

— Ei bine, dacă Marcus Aurelius ar fi scris despre urmărirea porcilor-spinoși, cred că ar fi avut un public mai interesat de scrierile lui, i-am răspuns eu pe un ton liniștitor.

Chiar dacă țineam foarte mult la Ian, nu mă deranjau defel frecventele lui absențe. Existau momente când prezența a trei persoane într-o încăpere însemna prea mult.

Nimic nu este mai încântător în viață decât un pat moale și un foc – cu excepția unui pat moale și a unui iubit cald și tandru în el. Când Ian era plecat, nu ne mai deranjam să aprindem opaițe, ci ne culcam imediat ce se întuneca și stăteam ghemuiți împreună în căldura emanată de corpurile noastre, vorbind până târziu în noapte, râzând și depănând istorii, împărtășindu-ne trecutul, planificând viitorul și, undeva, în miezul discuțiilor, ne opream să ne bucurăm de plăcerile fără de cuvinte ale prezentului.

— Povestește-mi despre Brianna.

Acestea erau povestirile preferate de Jamie, cele despre ea când era copilă. Ce spusese, purtase și făcuse, cum arăta și toate realizările și gusturile ei.

— Ți-am povestit despre ziua în care am fost chemată la școala ei ca să vorbesc despre ce înseamnă să fii doctor?

— Nu.

S-a așezat mai comod, rostogolindu-se pe-o parte și lipindu-se de spatele meu.

— De ce a trebuit să faci asta?

— Era ceea ce se numea Ziua Carierei; profesorii invitau o mulțime de oameni, cu diferite slujbe, să explice ce făceau, astfel încât elevii să aibă o oarecare idee despre activitatea unui avocat sau a unui pompier, de exemplu.

— Cred că meseria de pompier este cât se poate de ușor de înțeles.

— Taci. Sau a unui veterinar – ăsta e un doctor care tratează animalele – sau a dentistului, ăsta e un doctor aparte, care se ocupă doar de dinți.

— De *dinți*? Ce-i poți face unui dinte, în afară de a-l scoate?

— Ai fi surprins, am răspuns și mi-am dat părul de pe față și de pe gât. În orice caz, mereu mă chemau la asemenea întruniri, pentru că, pe vremea aceea, nu era chiar un lucru obișnuit ca o femeie să fie doctor.

— Și crezi că acum e ceva *obișnuit*?

A râs și m-a lovit ușor peste pulpă.

— Ei bine, nu a mai trecut mult până să devină ceva destul de obișnuit. Dar în acea perioadă nu era. Iar odată, după ce am

terminat de vorbit și i-am invitat să pună întrebări, un băiat nesuferit s-a repezit să spună că *mama* lui afirmase că femeile care munceau nu erau cu nimic deasupra prostituatelor și că ar trebui să stea acasă și să se îngrijească de familie în loc să accepte slujbe departe de bărbații lor.

— Nu cred că mama lui cunoscuse multe prostituate.

— Nu. Nu-mi închipui așa ceva. Și nici multe femei care aveau slujbe. Însă, când el zis asta, Brianna s-a ridicat în picioare și a spus răspicat: „Ei bine, ar trebui să fii fericit că mama e doctor, pentru că foarte curând o să ai nevoie de unul!” După care l-a lovit peste cap cu cartea de aritmetică, iar când el și-a pierdut echilibrul și a căzut, a sărit pe burta lui și l-a lovit peste gură.

I-am simțit pieptul și stomacul vibrând lipite de spatele meu.

— Ah, curajoasă fată! Dar profesoara nu a pedepsit-o pentru asta?

— Copiii nu sunt bătuți în școală. A trebuit totuși să-i scrie o scrisoare de scuze micii bestii, însă apoi și el a trebuit să îmi trimită *mie* una, și ea a socotit că era un schimb cinstit. Partea cea mai jenantă a fost că și tatăl băiatului era doctor, unul dintre colegii mei de la spital.

— Nu vreau să cred că îi luaseși slujba pe care și-o dorea el.

— Cum de-ai ghicit?

— Mmm.

Răsuflarea lui era caldă și mă gâdila pe ceafă. Am întins o mână în spate și l-am mângâiat de-a lungul coapsei lungi și păroase, bucurându-mă de zvâcnetul mușchilor.

— Ai spus că e la universitate și studiază istoria, la fel ca Frank Randall. Nu a vrut să se facă doctor, la fel ca tine?

Mâna lui mare mi-a cuprins fesele și a început să mi le frământe ușor.

— Așa zicea când era mică – o duceam din când în când la spital și era fascinată de echipamentele de acolo; îi plăcea să se joace cu stetoscopul și cu otoscopul meu – ăsta e ceva cu care te uiți în urechile oamenilor –, apoi s-a răzgândit. A făcut-o de cel puțin zece ori; așa e în cazul celor mai mulți copii.

— Chiar așa?

Era ceva nou pentru el. În vremea lui, cei mai mulți copii urmau pur și simplu profesiunea părinților ori deveneau ucenici pentru a învăța una aleasă de ei.

— Oh, da. Să vedem… un timp a vrut să se facă balerină, ca mai toate fetițele. Asta e o dansatoare care dansează în vârfurile degetelor de la picioare, i-am explicat, iar el a râs de uimire. Apoi a vrut să devină gunoier – asta s-a întâmplat după ce gunoierul străzii noastre a plimbat-o cu mașina de gunoi –, apoi scufundătoare, dar și poștaș, și…

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce e acela scufundător? Fără a mai vorbi de gunoier?

Până am terminat de alcătuit un mic catalog al ocupațiilor din secolul XX, am ajuns față în față, cu picioarele împletite comod, iar eu admiram felul în care sfârcurile i se întăriseră sub buricul degetului meu mare.

— Nu am știut niciodată dacă voia cu adevărat să studieze istoria sau dacă voia să-i facă pe plac lui Frank. L-a iubit foarte mult, iar el era foarte mândru de ea.

Rămasă pe gânduri, am tăcut o clipă, în timp ce mâna lui a alunecat de-a lungul spinării mele.

— A început să urmeze cursuri de istorie la universitate când încă era în liceu – ți-am spus cum funcționează sistemul de învățământ. Apoi, când a murit Frank… cred că a continuat studiile de istorie deoarece așa a vrut.

— Asta înseamnă fidelitate.

— Da.

Mi-am plimbat mâna prin părul lui, simțindu-i oasele solide și rotunde ale craniului, dar și scalpul, sub degetele mele.

— Nu-mi dau seama de unde a căpătat această trăsătură aparte.

El a pufnit scurt și m-a tras mai aproape.

— Nu-ți dai seama?

A adăugat fără să aștepte răspunsul meu.

— Dacă va continua să studieze istorie, crezi că ne va găsi? Menționați undeva, asta vreau să spun.

Sinceră să fiu, ideea nu-mi trecuse prin minte și, un moment, am rămas nemișcată. Apoi m-am întins puțin și mi-am rezemat capul de umărul lui cu un scurt hohot de râs, nu întrutotul vesel.

— Nu prea cred. Decât dacă am realiza ceva demn de menționat în istorie.

Am făcut un semn spre peretele cabanei, dar și spre sălbăticia nesfârșită de afară.

— Nu-mi închipui că avem prea multe șanse aici. Iar ea ar trebui să cerceteze intens, în orice caz.

— Chiar așa?

Am rămas tăcută un moment și am inspirat mirosul profund, ca de mosc, al lui Jamie.

— Sper că nu, am spus încet în cele din urmă. Trebuie să-și trăiască propria viață, nu să-și piardă timpul privind înapoi.

Nu mi-a replicat, ci mi-a luat o mână și a așezat-o între noi, oftând când l-am cuprins în brațe.

— Englezoaico, ești o femeie foarte inteligentă, dar, din păcate, mioapă. Deși poate că e doar modestie.

— Ce te face să crezi asta? am întrebat eu, ușor iritată.

— Fata e devotată, tu ai spus-o. Și-a iubit tatăl îndeajuns ca să își continue viața așa cum ar fi dorit el, chiar după ce a murit. Crezi că te-a iubit mai puțin din cauza asta?

Am întors capul și mi-am lăsat părul să îmi cadă peste față.

— Nu, am spus eu într-un târziu, cu glasul înăbușit de pernă.

— Atunci, bine.

M-a cuprins de coapse și m-a întors, rostogolindu-se încet peste mine. După aceea nu am mai vorbit când granițele dintre trupurile noastre s-au topit, dispărând.

A fost lent, visător și pașnic, trupul său dăruindu-mi-se așa cum și al meu i se dăruia lui, astfel că mi-am plimbat laba piciorului în jurul piciorului lui și i-am simțit talpa netedă și pulpa păroasă, i-am simțit palmele pline de bătături și carnea moale, m-am simțit deopotrivă pumnal și teacă, ritmul mișcărilor noastre fiind acela al unei inimi care bate.

Focul scotea pocnete slabe, aruncând lumini roșietice și gălbui care conturau pereții din lemn ai refugiului nostru primitor, iar noi am rămas întinși într-o tihnă tăcută, fără a ne sinchisi ale cui erau mâinile și picioarele. În pragul somnului, am simțit răsuflarea caldă a lui Jamie pe gât.

— Va căuta, a spus el cu convingere.

•

Două zile mai târziu a venit un dezgheț, iar Jamie – suferind și el din cauza șederii în cabană – a hotărât să profite de vreme ca să plece la vânătoare. Încă era zăpadă pe pământ, dar subțire și în petice, prin urmare a socotit că îi va fi mai ușor să se deplaseze pe pante.

Ceva mai târziu în acea dimineață, n-am mai fost la fel de convinsă, când am adunat zăpadă într-un coș pentru a o topi. Sub tufișuri, stratul de omăt era încă gros, deși se topise pe pământul expus. Am sperat că avea dreptate – proviziile noastre erau reduse și mai aveam carne doar pentru cel mult o săptămână; până și capcanele puse de Jamie fuseseră acoperite de zăpadă.

Am dus zăpada înăuntru și am vărsat-o în cazanul mare, simțindu-mă, ca întotdeauna, de parcă aș fi fost o vrăjitoare.

— „Toarnă-i, toarnă-i, zoru-i mare,/Foc și clocot în căldare”[55], am murmurat, urmărind bulgării albi sfârâind și dispărând în lichidul învolburat.

Aveam un cazan mare plin cu apă, care bolborosea permanent pe foc. Nu era doar pentru spălat, ci și pentru a găti tot ce nu putea fi fript, prăjit sau perpelit. Toate cele care trebuiau fierte erau puse în vase sau recipiente din ceramică, închise bine și coborâte cu sfoara în cazanul cu apă fiartă, pe care le ridicam din când în când pentru a verifica dacă s-au făcut. În acest fel, puteam găti o masă completă într-un singur cazan și apoi aveam și apă caldă pentru spălat.

Am turnat încă un coș de zăpadă într-un vas din lemn și am lăsat-o să se topească mai încet; asta era apa de băut. Apoi, pentru că nu mai aveam nimic urgent de făcut, cu picioarele spre foc, m-am așezat comod ca să citesc din registrul lui Daniel Rawlings și să cârpesc ciorapi.

La început, nu mi-am făcut griji pentru că Jamie nu se întorsese. Adică m-am îngrijorat – întotdeauna mi se întâmpla asta când era plecat mai multă vreme –, dar într-un mod secret pe care reușeam de cele mai multe ori să îl ascund față de mine. Când umbrele de pe zăpadă au căpătat o culoare violacee odată cu coborârea soarelui spre asfințit, am început tot mai des să trag cu urechea ca să aud zgomotele făcute de el.

Am continuat să-mi văd de treabă așteptând întruna să aud scârțâitul zăpezii sub pașii lui, să aud un strigăt, pregătindu-mă să ies în fugă și să-i dau o mână de ajutor dacă se întorcea cu vreun curcan care trebuia jumulit sau cu un alt animal mai mult sau mai puțin comestibil ce trebuia curățat. Am hrănit și am adăpat catârii și caii, uitându-mă mereu spre munte. Când

[55] W. Shakespeare, *Macbeth*, activ, Scena 1 (traducere de Ion Vinea) (n.tr.).

lumina după-amiezii s-a stins în jurul meu, așteptarea s-a transformat în speranță.

În cabană se făcea frig, așa că am ieșit să aduc lemne. M-am gândit că nu trecuse mult de ora patru, și totuși umbrele de sub tufișurile de afin erau deja reci și albăstrui. Încă o oră și va amurgi; iar peste două ore avea să fie întuneric deplin.

Stiva de lemne era presărată cu zăpadă, iar cele de la exterior erau umede. Trăgând o bucată de hicori dintr-o parte, puteam băga mâna mai adânc în stivă pentru a scoate lemne sparte uscate – fiind întotdeauna atentă la șerpi, sconcși sau alt animal care s-ar fi putut adăposti în golul acela.

Am adulmecat, apoi m-am aplecat și am privit cu atenție și, ca ultimă precauție, am vârât un băț lung înăuntru și l-am mișcat de jur-împrejur. Încrezătoare, mi-am băgat mâna până când degetele mele au dat de scoarța crăpată a unui buștean de pin. Voiam să ațâț focul pentru a încălzi bine cabana; după o zi întreagă petrecută vânând prin zăpadă, Jamie sigur va fi înghețat până în măduva oaselor.

Un buștean gros pentru inima focului și trei bucăți mai mici de hicori, care ardeau mai încet, extrase din rândul de lemne de la exterior. Pe acestea din urmă le puteam stivui în vatră ca să se usuce, timp în care terminam de gătit cina; după aceea, când ne culcam, urma să domolesc focul cu hicori umed, care va arde mai încet, mocnit, până dimineață.

Umbrele au căpătat culoarea indigo și s-au stins în amurgul cenușiu al iernii. Cerul avea culoarea levănțicii din cauza norilor groși, nori de ninsoare. Am inspirat umezeala rece din aer; la sosirea întunericului, temperatura va scădea și va începe ninsoarea.

— Ticălos de bărbat! am spus cu glas tare. Ce-ai făcut, ai împușcat un elan?

Vocea mea a sunat slab în aerul care înăbușea orice zgomot, dar gândul m-a făcut să mă simt mai bine. Dacă reușise să doboare ceva mare spre sfârșitul zilei, probabil că preferase să facă tabără acolo; tranșarea unui animal mare era o muncă grea, epuizantă, dar carnea era prea prețioasă pentru a fi lăsată în voia prădătorilor.

Ghiveciul de legume bolborosea, iar cabana era invadată de mirosul apetisant de ceapă și usturoi sălbatic, dar nu aveam poftă de mâncare. Am împins vasul prins cu un cârlig spre

partea din spate a vetrei – era destul de ușor să reîncălzesc mâncarea când va sosi Jamie. O mică sclipire verzuie mi-a atras atenția și m-am oprit să privesc. O salamandră mititică, ieșind înspăimântată din adăpostul de iarnă aflat într-o crăpătură a lemnului.

Era verde cu negru, sclipitoare ca un giuvaier mic; am prins-o înainte de a intra în panică și de a ajunge în foc și, simțind-o zbătându-se nebunește și umedă în palma mea, am dus-o afară. Am vârât-o în stiva de lemne, în siguranță, aproape de fund.

— Fii atentă, i-am spus, data viitoare s-ar putea să nu mai fi la fel de norocoasă.

Înainte de a mă întoarce, am stat puțin pe loc. Se întunecase, dar tot puteam distinge trunchiurile copacilor din jurul luminișului, profilați cenușiu pe fundalul întunecat și masiv al muntelui de dincolo de ei. Nimic nu se clintea printre copaci, dar câțiva fulgi mari și umezi au început să cadă din cerul rozaliu, topindu-se imediat pe solul dezgolit din fața pragului.

Am baricadat ușa, am mâncat de seară fără să simt niciun gust, am domolit focul cu hicori umed și m-am întins cu gând să dorm. Poate că Jamie întâlnise bărbați din satul Anna Ooka și făcuse tabără cu ei.

Mirosul de fum de hicori plutea în aer, iar firicele albe se vălătuceau deasupra vetrei. Grinzile tavanului erau deja negre de funingine, deși focul nu arsese mai mult de două luni. Buștenii aflați deasupra capului meu încă eliminau rășină, în picături mici care luceau ca mierea și miroseau a terebentină, puternic și curat. Loviturile de secure date în lemn se vedeau în lumina focului și am avut brusc o imagine vie a spinării late a lui Jamie, acoperită de o peliculă de sudoare în timp ce mânuia securea, lovind mereu, mereu, într-un ritm de ceas, lama coborând fulgerător, sclipind a metal, la doar câțiva centimetri de laba piciorului, în timp ce se deplasa de-a lungul bușteanului fasonat grosolan în formă de pătrat.

Era înspăimântător de ușor să greșești în mânuirea unei securi sau a unei barde. Poate avusese nevoie de lemne pentru foc și lovise anapoda, tăindu-se la o mână sau la un picior. Imaginația mea, întotdeauna gata să îmi sară în ajutor, mi-a servit o imagine a sângelui arterial, ca o arteziană roșie, țâșnind pe zăpada albă.

M-a întors pe-o parte. Jamie știa să trăiască în aer liber. Doar își petrecuse șapte ani într-o peșteră, ce Dumnezeu!

În Scoția, mi-a replicat imaginația cu cinism. Unde cel mai mare animal carnivor este pisica sălbatică, de mărimea unei pisici domestice. Și unde cea mai mare amenințare umană erau soldații englezi.

— Ei, na! am spus și m-am rostogolit pe spate. E bărbat în toată firea, e înarmat până-n dinți și sigur știe ce să facă dacă ninge!

Ce ar face? m-am întrebat. Găsește adăpost sau își face unul, am presupus. Mi-am adus aminte de adăpostul pe care îl înjghebase pentru noi când am făcut tabără pentru prima oară pe munte și m-am simțit ceva mai liniștită. Dacă nu se rănise, probabil că nu va muri degerat.

Dacă nu se rănise. Dacă nu-l rănise ceva. Era de presupus că urșii grași dormeau duși, dar lupii continuau să vâneze iarna, la fel și felinele; țineam minte că dădusem peste una lângă pârâu și, în ciuda saltelei din puf, m-a luat tremuratul.

M-am rostogolit pe burtă cu învelitorile trase peste umeri. Era cald în cabană, în pat, și mai cald, dar mâinile și labele picioarelor îmi rămăseseră înghețate. Tânjeam după Jamie într-un mod visceral, care nu avea nicio legătură cu gândirea sau cu rațiunea. Era o binecuvântare, o aventură și o contopire să fiu singură cu el. Singură, fără el, însemna… singurătate.

Am auzit șoaptele fulgilor de zăpadă lovindu-se de pielea unsă cu grăsime care acoperea fereastra din apropierea capului meu. Dacă ninsoarea continua, urmele lăsate de el vor fi acoperite pană dimineață. Iar dacă i se întâmplase ceva… Am dat deoparte învelitorile și m-am ridicat din pat. M-am îmbrăcat grăbită, fără să mă gândesc prea mult la ce făceam; deja stătusem prea mult pe gânduri. Mi-am pus o cămășuță din lână, ca să fiu apărată de frig pe sub haina din piele de căprioară, și două perechi de ciorapi. I-am mulțumit Domnului că ghetele îmi erau unse recent cu grăsime de vidră; miroseau a pește, dar aveau să mă ferească multă vreme de umezeală.

Jamie luase barda cu el; m-am văzut silită să despic un alt lemn gros de pin cu ciocanul și dalta, blestemându-mi lentoarea în timp ce făceam asta. După ce hotărâsem să trec la acțiune, orice mică întârziere părea o iritare insuportabilă. Totuși, lemnul fără noduri s-a despicat ușor; aveam cinci lemne subțiri, destul

de bune, și am legat patru dintre ele cu o fâșie de piele. L-am băgat pe al cincilea cu un capăt în foc și am așteptat până când s-a aprins.

Apoi mi-am legat la brâu o punguță cu medicamente, am verificat să am la mine cremene și iască, am îmbrăcat mantia, mi-am luat desaga și torța și am pornit prin ninsoare.

Nu era chiar atât de frig cum mă temusem; imediat ce am început să mă mișc, m-am simțit bine în haine. Era foarte liniște; vântul nu bătea, iar foșnetul ninsorii acoperea toate zgomotele obișnuite ale nopții.

Voise să meargă de-a lungul șirului de capcane, atâta știam. Însă, dacă ar fi găsit vreun semn promițător, l-ar fi urmărit. Stratul de zăpadă veche era subțire și neuniform, dar pământul se îmbibase de apă, iar Jamie era un bărbat masiv; nu mă îndoiam că, dacă le găseam, puteam merge după urmele lăsate de el. Iar dacă dădeam de el, cuibărit pentru noapte, aproape de ceea ce vânase, cu atât mai bine. Doi dormeau mult mai bine decât unu în frig.

După ce am trecut de castanii desfrunziți care înconjurau luminișul spre vest, am pornit să urc panta. Nu prea știam să mă orientez, dar sigur puteam deosebi mersul la deal de cel la vale. Jamie mă învățase cu grijă să mă deplasez folosind reperele mari, de neclintit. Am aruncat o privire spre cascadă, apa acesteia fiind doar o pată albă în depărtare. N-o auzeam, vântul bătea slab dinspre mine.

— Când vânezi, vântul trebuie să-ți bată în față, îmi explicase Jamie. Așa, cerbul sau iepurele nu-ți vor simți mirosul.

M-am întrebat neliniștită ce s-ar putea afla în beznă, simțindu-mi mirosul în aerul prin care cădeau fulgi. În afara torței, nu aveam nicio armă. Lumina ei sclipea roșiatic pe stratul de zăpadă bătătorită și era reflectată de gheața care îmbrăca fiecare rămurică. Dacă ajungeam la patru sute de metri de el, Jamie m-ar fi văzut.

Prima capcană fusese plasată într-o mică poiană la mai puțin de două sute de metri la deal față de cabană, în mijlocul unui crâng de molizi și tsuga. Mersesem cu el când le așezase, dar la vreme de zi; noaptea, chiar cu ajutorul torței, totul părea ciudat și nefamiliar.

Am plimbat torța încoace și încolo, aplecându-mă mult pentru a aduce lumina aproape de sol. A trebuit să umblu înainte și

înapoi de câteva ori prin poiană până să descopăr într-un târziu ceea ce căutam – adâncitura întunecată făcută de o talpă într-o porțiune cu zăpadă dintre molizi. După ce m-am uitat mai atent, am găsit capcana. Ori nu se prinsese nimic în ea, ori scosese animalul și o așezase la loc.

Urmele de pași duceau afară din luminiș și urcau din nou, apoi dispăreau într-o porțiune fără zăpadă, acoperită doar de frunze moarte. După un moment de panică, am traversat acea porțiune, căutând un loc răscolit care putea însemna o urmă. Nu am remarcat nimic; probabil că stratul de frunze, spongios și moale, era gros de treizeci de centimetri. Apoi am observat un buștean răsturnat; am văzut adâncitura întunecată și umedă în care zăcuse și mușchiul răvășit de pe o parte a lui. Ian îmi spusese că veverițele hibernau câteodată în golurile de sub bușteni.

Foarte încet, pierzând mereu urma și trebuind să descriu un cerc și să mă întorc pentru a o vedea iar, am mers după Jamie de la o capcană la alta. Zăpada cădea tot mai deasă și mai iute, și asta m-a neliniștit întrucâtva. Dacă îi acoperea urmele înainte să dau de el, cum aveam să găsesc drumul de întoarcere spre cabană?

Am privit în urmă, dar nu am văzut nimic în afara pantei lungi și înșelătoare, acoperită de zăpadă neatinsă, care cădea spre linia întunecată a unui pârâu pe care nu îl știam, iar stâncile din albia lui se ițeau ca niște colți. Nici urmă de dâra de fum și de scântei care să fi scăpat pe coș. M-am întors încet, descriind un cerc, dar nu am mai văzut nici cascada.

— Bravo, am mormăit către mine. Te-ai rătăcit. Și-acum *ce* faci?

Am rezistat cu hotărâre unui atac de panică și am rămas pe loc pentru a mă gândi. Nu mă rătăcisem cu totul. Nu știam unde mă aflu, dar asta nu era același lucru. Încă aveam urmele lui Jamie care să mă ghideze ori așa ar fi trebuit, înainte ca zăpada să le acopere. Iar dacă îl descopeream, probabil că el știa cum să ajungă înapoi la cabană.

Torța mea arsese în mare măsură; am simțit flacăra dogorindu-mi pe mână. Am scos încă o bucată de lemn subțire de sub mantie și am aprins-o de la ciotul celeilalte, aruncând tăciunele cu puțin înainte de a-mi arde degetele.

M-am întrebat dacă mă îndepărtam de cabană sau dacă mergeam paralel cu ea. Știam că șirul de capcane descria un cerc aproximativ, dar nu aveam idee câte erau la număr. Găsisem deja trei, goale și în așteptare.

Cea de-a patra nu era goală. Lumina torței a surprins sclipirea cristalelor de gheață din blana unui iepure mare, întins sub un tufiș înghețat. L-am atins, l-am ridicat și am scos lațul de la gâtul animalului. Era rigid, fie din cauza frigului, fie de *rigor mortis*. Așadar, era mort de ceva vreme, dar ce-mi spunea asta despre locul în care se afla Jamie?

Ignorând frigul ce-mi pătrundea prin încălțări, dar și amorțeala crescândă ce-mi cuprindea fața și degetele, am încercat să gândesc logic. Iepurele zăcea pe zăpadă; am văzut urmele lăsate de labe și zona în care se zbătuse. Nu am văzut nicio urmă lăsată de Jamie. În regulă; însemna că nu trecuse pe la această capcană.

Am rămas neclintită, iar răsuflarea mea a format norișori albi în jurul capului. Am simțit cum mi se lipeau nările; se lăsa ger. Undeva, între penultima capcană și asta, Jamie părăsise drumul. În ce loc? Și încotro pornise?

Am făcut grăbită cale întoarsă, căutând ultima urmă de talpă de care eram sigură. Mi-a luat câtva timp să o găsesc; zăpada aproape că acoperise pământul dezgolit cu un strat subțire sclipitor. Cea de-a două torță a ars pe jumătate până să o redescopăr. Era acolo, neclară în noroiul de la marginea unui pârâu. Găsisem capcana în care se afla iepurele doar mergând în direcția spre care mi se păruse că se îndreptau urmele, însă, evident, ele nu merseseră într-acolo.

— Jamie! am strigat eu.

Am strigat de câteva ori, însă ninsoarea părea să îmi înghită vocea. Am ascultat, dar nu am auzit decât clipocitul apei mărginite de gheață de la picioarele mele.

Nu era nici în spatele meu, nici în față. Atunci, stânga sau dreapta?

— Un doi, trei, patru, am murmurat eu și, strigând când și când, am pornit în josul versantului pentru că îmi era mai ușor să merg.

M-am oprit să ascult. Oare auzisem un strigăt de răspuns? Am țipat încă o dată, dar nu am auzit nimic. Vântul bătea spre mine,

făcând crengile copacilor de deasupra capului meu să se lovească între ele cu zgomot.

Am mai făcut un pas, am nimerit peste o piatră cu gheață pe ea, iar un picior a fugit de sub mine. Am alunecat și am patinat – hurducându-mă în josul unei pante scurte, dar înnoroite –, m-am izbit de o perdea de tufișuri, am trecut prin ea și, cu inima bătându-mi sălbatic, m-am oprit după ce m-am prins cu mâinile de ramurile înghețate.

La picioarele mele era marginea unui afloriment care dădea în gol. Agățându-mă de crengi ca să nu alunec din nou, m-am apropiat mai mult și am privit dincolo de margine.

Nu era o stâncă înaltă, așa cum crezusem; distanța până jos era doar de un metru și jumătate. Nu asta a făcut să-mi sară inima, ci imaginea pe care am văzut-o în groapa de dedesubt.

Am zărit un vălmășag de frunze răscolite și călcate în picioare, ceea ce mi-a adus aminte în mod neplăcut de iepurele care se legăna moale, prins la brâul meu. Ceva masiv se zbătuse pe sol acolo, apoi fusese târât mai departe. Printre frunze se vedea o dâră lată, dispărând în bezna de sub ele.

Fără să mai iau în seamă lunecușul, am reușit să cobor aflorimentul și m-am repezit spre dâră, urmând-o pe sub crengile joase de tsuga și de brazi parfumați. În lumina nesigură a torței mele, care pâlpâia, am mers pe urma lăsată în zăpadă pe după un morman de pietre, printr-un desiș de plante veșnic verzi și…

Jamie zăcea la poalele unui bolovan mare, pe jumătate acoperit de frunze, ca și cum ceva ar fi încercat să îl îngroape. Nu se ghemuise pentru a se încălzi, ci stătea întins pe burtă, absolut nemișcat, ca și cum ar fi fost mort. Zăpada era deja groasă în pliurile mantiei și îi pudrase călcâiele ghetelor înnoroite.

Am azvârlit torța și m-am aruncat asupra corpului său cu un țipăt de groază.

•

A scos un geamăt care mi-a înghețat sângele în vine și s-a cutremurat sub mine. Sfâșiată între ușurare și groază, am tresărit și m-am retras. Nu murise, dar *era* rănit. Unde și cât de grav?

— Unde? l-am întrebat, trăgându-l de mantie, înfășurată și încurcată în jurul corpului. Unde ești rănit? Sângerezi, ți-ai rupt ceva?

Nu am văzut pete mari de sânge, însă lăsasem torța să cadă, iar ea se stinsese imediat în frunzele umede care îl acopereau. Cerul rozaliu și zăpada care cădea aruncau o lumină slabă peste toate, dar mult prea slabă ca să disting vreun amănunt.

Era înspăimântător de rece; pielea mi s-a părut chiar mai rece decât degetele mele amorțite de frig, și s-a mișcat încet de tot, recăzând la pământ cu gemete și icnete pierite. Mi s-a părut că îl aud totuși murmurând „spatele” și imediat după aceea am îndepărtat mantia, i-am sfâșiat cămașa, scoțându-i-o fără milă din pantaloni.

Asta l-a făcut să geamă puternic, așa că mi-am vârât mâinile sub pânză cu un sentiment de panică, pentru a căuta rana de glonț. Poate fusese împușcat în spinare; rana de intrare nu sângera mult, dar pe unde ieșise glonțul? Trecuse bila prin corpul lui? O părticică a minții mele a găsit răgazul să se întrebe cine îl împușcase și dacă acel om era încă în preajmă.

Nimic. Nu am găsit nimic; palmele mele cercetătoare nu au descoperit decât piele netedă și curată; rece ca o lespede de marmură și presărată cu cicatrice vechi, dar în niciun caz străpunsă. Am încercat încă o dată, silindu-mă să procedez mai meticulos, cercetând cu mintea, dar și cu degetele, plimbându-mi palmele lent pe spinarea lui, începând cu ceafă și terminând cu șalele. Nimic.

Mai jos? Avea pete întunecate pe turul pantalonilor; mi s-au părut a fi de noroi. Am băgat o mână sub el și am bâjbâit după șiret, l-am dezlegat și i-am tras pantalonii.

Era noroi; fesele au lucit în fața mea, albe, ferme și perfect rotunde, curate sub puful argintiu. Nevenindu-mi să cred, le-am strâns în palme.

— Tu ești, englezoaico? a întrebat el, destul de somnoros.

— Da, eu sunt! Ce ți s-a întâmplat? l-am întrebat, îngrijorarea din glasul meu lăsând loc indignării. Ai spus că ai fost împușcat în spate!

— Nu. Eu nu puteam face asta, așa că n-am fost împușcat, a răspuns el logic.

Părea calm și somnoros, vorbind tărăgănat.

— Simt un vânt rece la fund, englezoaico; ce-ar fi să mă acoperi?

I-am tras în sus pantalonii, făcându-l să geamă.

— Ce naiba ai pățit? l-am întrebat.

Începea să se trezească, a întors capul să se uite la mine, mișcându-se cu mare fereală.

— Ei bine... Nu contează. Doar că nu mă prea pot mișca.

L-am privit atent.

— De ce? Ai o entorsă? Ți-ai rupt vreun picior?

— A... nu.

Vocea i-a sunat sfioasă.

— Mi-am... mi-am dislocat spinarea.

— *Poftim*?

— Am mai pățit-o, m-a asigurat el. Nu durează mai mult de o zi sau două.

— Și nu ți-a trecut prin cap că nu ai rezista o zi sau două zăcând pe pământ, acoperit de zăpadă?

— Ba da, a spus el, tot somnoros, dar se pare că nu am ce face.

Mi-am dat seama că probabil nici eu *nu* puteam face prea multe în situația aceea. Cântărea cu cel puțin treizeci de kilograme mai mult decât mine; nu l-aș fi putut căra în brațe. Nici nu-l puteam duce târâș prea departe pe pante, peste stânci și pâraie. Terenul era prea abrupt pentru un cal; exista posibilitatea să conving un catâr să urce până acolo – asta, dacă reușeam să găsesc drumul înapoi spre cabană, tot pe întuneric și în miezul ninsorii care părea să se transforme în viscol. Ori poate făceam un soi de sanie din crengi, am gândit disperată, ca să-l trag la vale pe pantele înzăpezite.

— Hai, găsește o soluție, Beauchamp, am spus cu voce tare.

Mi-am șters nasul care-mi curgea cu un fald al rochiei și am încercat să mă gândesc ce să fac în continuare.

Mi-am dat seama că locul era ferit; ridicând ochii, am văzut fulgii de zăpadă învârtejindu-se peste vârful stâncii mari la poalele căreia ne aflam, dar acolo jos nu bătea vântul și doar câțiva fulgi au coborât pe fața mea ridicată.

Părul și umerii lui Jamie erau pudrați ușor cu zăpadă, iar fulgii i se așterneau pe partea din spate a picioarelor. Am întins bine mantia peste el, apoi i-am îndepărtat omătul de pe față. Obrajii

aveau aproape aceeași culoare ca fulgii mari și umezi, iar pielea părea rigidă sub atingerea mea.

M-a cuprins brusc un val de spaimă când mi-am dat seama că probabil era într-un pericol mult mai mare de a degera decât crezusem. Avea ochii întredeschiși și, deși era frig, nu părea să tremure. Asta era *al naibii* de primejdios; fără mișcare, mușchii nu produceau căldură, iar cea care mai persista în corpul lui se pierdea. Mantia îi era deja grea de umezeală; dacă lăsam hainele să se ude complet, putea muri de hipotermie sub ochii mei.

— Trezește-te! am spus, scuturându-l de umăr cu mișcări precipitate.

A deschis ochii și mi-a zâmbit pe jumătate adormit.

— Mișcă-te! Jamie, trebuie să te miști!

— Nu pot, mi-a spus calm. Doar ți-am spus asta.

A închis din nou ochii.

L-am prins de-o ureche și mi-am înfipt unghiile în lobul moale. A gemut și și-a scuturat capul.

— Trezește-te! am spus cu glas autoritar. M-auzi? Trezește-te imediat! Mișcă-te, ce naiba! Dă-mi mâna!

N-am așteptat să-mi dea ascultare, ci am vârât degetele sub mantie și l-am prins de-o mână, pe care i-am frecat-o disperată. A deschis din nou ochii și s-a încruntat spre mine.

— N-am nimic, a spus el. Sunt doar obosit, înțelegi?

— Mișcă-ți brațele! i-am poruncit, trăgându-l de mână. Dă din ele în sus și în jos. Îți poți mișca picioarele?

A oftat obosit, de parcă s-ar fi târât afară dintr-o mlaștină lipicioasă, și a bolborosit ceva ca pentru sine în gaelică, dar, foarte încet, a început să-și miște brațele încoace și încolo. După alte insistențe, a reușit să-și miște gleznele – deși orice mișcare în plus îi provoca spasme la spate – și, cu mare ezitări, a început să-și clintească și picioarele.

Arăta ca o broască încercând să zboare, dar nu eram deloc înclinată să râd. Nu știam dacă era chiar în pericol de a degera, dar nu voiam să risc. L-am îndemnat insistent și l-am tot înghiontit să exerseze până l-am trezit de-a binelea și a început să tremure. Era foarte prost dispus, dar nu m-am sinchisit.

— Continuă să te miști, l-am sfătuit și m-am ridicat cu o oarecare greutate, pentru că începusem să înțepenesc după ce stătusem ghemuită lângă el atâta vreme. Mișcă-te! am adăugat

cu glas tăios, deoarece dădea semne că vrea să renunțe. Dacă te oprești, să știi că-ți sar direct pe spinare, jur că așa o să fac!

Cu ochii încețoșați, am privit în jur. Zăpada continua să cadă și era greu de văzut mai departe de câțiva pași. Aveam nevoie de un adăpost – mai bun decât cel oferit de stânca aceea.

— Tsuga, a spus el printre dinți. Am coborât privirea, și el a făcut semn cu capul spre un pâlc de copaci din apropiere. Ia barda. Ramuri… mari. De doi metri. Taie patru.

Respira cu greutate și, în ciuda luminii scăzute, am observat că obrajii prinseseră un strop de culoare. Cu toate amenințările mele, încetase să se miște, dar își ținea dinții strânși, deoarece îi clănțăneau; un semn care m-a bucurat.

M-am aplecat și am pipăit pe sub mantia lui, de astă dată căutând barda prinsă la brâu. N-am rezistat tentației de a-mi strecura mâna sub gulerul cămășii lui de lână. Slavă Domnului, era cald! Pieptul părea oarecum rece pentru că stătuse lipit de solul ud, dar tot era mai cald decât degetele mele.

— Am înțeles, am spus, scoțându-mi mâna și ridicându-mă în picioare, cu barda în cealaltă mână. Tsuga. Crengi de doi metri, așa ai zis, da?

Tremurând violent, a încuviințat din cap, iar eu am pornit imediat spre copacii respectivi.

În pâlcul acela tăcut, parfumul de tsuga și de cedru m-a învăluit într-o pâclă de rășină, un miros rece și intens, curat și înviorător. Mulți dintre copaci erau enormi, având ramurile cele mai joase cu mult deasupra capului meu, însă ici și colo erau și unii mai scunzi. Am remarcat de îndată virtuțile acelui copac aparte; sub ei nu se strângea zăpadă; crengile semănând cu evantaiele rețineau zăpada ca niște umbrele.

Sfâșiată între dorința de a lucra cât mai repede și spaima foarte reală că-mi voi reteza câteva degete din greșeală, pentru că mâinile îmi erau amorțite și greoaie din cauza frigului, am lovit cu barda în crengile cele mai joase.

Lemnul era verde și elastic, astfel că mi-a trebuit o veșnicie să retez fibrele dure și flexibile. Însă în cele din urmă am reușit să tai patru crengi de mărime potrivită, care aveau numeroase evantaie și ace dese. Arătau moi și întunecate pe zăpada proaspătă, ca niște evantaie mari din pene; aproape că am rămas surprinsă când le-am atins și am simțit înțepătura dură și rece a acelor.

Le-am dus târâș și am descoperit că Jamie reușise să strângă multe frunze; era aproape invizibil, afundat într-un morman uriaș de negru și cafeniu la poalele stâncii.

Sub îndrumările lui concise, am proptit de peretele stâncos crengile de tsuga în formă de evantai, înfigând capetele în pământ într-un anumit unghi, astfel încât să alcătuiască dedesubt un mic adăpost de formă triunghiulară. Apoi am folosit barda pentru a tăia crengi de pin și de molid, am adunat brațe de iarbă și le-am așezat la bază și peste scutul din crengi. În cele din urmă, gâfâind de oboseală, m-am strecurat în adăpost alături de el.

M-am cuibărit în frunzele dintre corpul lui și stâncă, am înfășurat mantia mea în jurul amândurora, l-am îmbrățișat și l-am ținut strâns. După aceea am găsit răgazul de a tremura puțin. Nu de frig – deocamdată –, ci din cauza unui amestec de ușurare și spaimă.

M-a simțit tremurând și, cu greutate, a întins o mână în spate ca să mă liniștească.

— Vom scăpa, englezoaico, ai să vezi, a spus el. Dacă suntem doi, ne vom descurca.

— Știu, am spus și mi-am lipit fruntea de omoplatul lui.

A trecut însă multă vreme până când am încetat să tremur.

— De cât timp ești aici? am întrebat într-un târziu. Căzut la pământ, vreau să zic.

— De mult. Trecuse de amiază când am sărit de pe o stâncă mică. Avea doar vreun metru înălțime, dar când am aterizat pe un picior, spatele meu a făcut poc! Și după aceea m-am trezit cu fața în țărână, simțindu-mă ca și cum m-ar fi înjunghiat cineva în spate cu un pumnal.

Nu era cald deloc în adăpostul nostru; umezeala frunzelor se furișa spre noi, iar stânca din spatele meu părea să radieze frig, de parcă ar fi fost un cuptor pe dos. Totuși, era mai puțin frig decât afară. Am început să tremur din nou, acum din motive pur fizice.

Jamie a simțit asta și s-a pipăit la gât.

— Englezoaico, poți să-mi desfaci mantia. Pune-o pe tine.

A fost nevoie să fac o serie de manevre, cu prețul câtorva blesteme ale lui Jamie în timp ce încerca să-și mute greutatea, dar am desprins-o până la urmă și am așezat-o peste amândoi.

Am coborât o mână și, precaută, mi-am lăsat palma rece pe spinarea lui, ridicând ușor cămașa ca să-l palpez.

— Spune-mi unde te doare, i-am cerut eu.

Speram din tot sufletul că nu și-a dislocat vreo vertebră; gândul îngrozitor că va rămâne infirm pe viață mi-a fulgerat prin minte, dar și considerații mai pragmatice privind felul în care aveam să îl cobor de pe munte, chiar dacă nu rămânea paralizat. Va trebui să-l las acolo și să-i aduc zilnic hrană până își va reveni?

— Exact acolo, a spus cu un șuierat, inspirând adânc. Da, acolo. O înțepătură urâtă chiar în acel loc, iar dacă mă mișc, durerea coboară în spatele piciorului, ca un fier înroșit.

Am pipăit foarte atent, cu ambele mâini, testând și apăsând, îndemnându-l să ridice un picior, dreptul, acum celălalt genunchi… nu?

— Nu, m-a asigurat. Nu te îngrijora, englezoaico! E la fel ca atunci. Mă doare mai puțin.

— Da, ai spus că ți s-a mai întâmplat. Când a fost asta?

S-a mișcat puțin și s-a așezat, apăsându-și spinarea de palmele mele cu un geamăt slab.

— Au! La naiba, ce doare! În închisoare.

— Durerea e în același loc?

— Da.

Am simțit nodul tare din mușchiul de pe partea dreaptă, imediat sub rinichi, și o crispare a *spinae erector*, mușchii lungi din apropierea coloanei vertebrale. După ce mi-a descris apariția anterioară a aceleiași dureri, am fost convinsă că era vorba doar despre un spasm sever al mușchilor. Pentru care se recomanda căldură, odihnă și medicație antiinflamatoare.

M-am gândit cu groază că eram foarte departe de asemenea condiții.

— Cred c-aș putea încerca acupunctura, am spus, gândind cu voce tare. Am în buzunar acele domnului Willoughby și…

— Englezoaico, a replicat el pe un ton stăpânit. Pot rezista durerii, frigului și foamei. Nu vreau să fiu înțepat în spate de nevasta mea. N-ai putea mai curând să-mi oferi puțină compasiune și alinare?

Am râs și l-am înconjurat cu un braț, lipindu-mă strâns de spatele lui. Mi-am lăsat mâna să alunece mai jos, oprindu-mă, cu o sugestie delicată, mai jos de buric.

— Hm… la ce fel de alinare te-ai gândit?

S-a grăbit să mă prindă de mână ca să mă oprească.

— Nu asta, a răspuns el.

— Te-ar putea face să uiți de durere.

Mi-am îndoit degetele drept invitație, iar el a sporit strânsoarea.

— Așa o fi, a zis sec. Ei bine, englezoaico, să-ți spun ceva; după ce ajungem acasă, cu un pat cald la dispoziție și cu o cină caldă în burtă, ideea asta ar putea fi destul de ispititoare. Dar acum, gândul la așa ceva… pentru numele lui Iisus, ai habar măcar cât de reci îți sunt mâinile, femeie?

Mi-am lipit obrazul de spinarea lui și am râs. I-am simțit trupul scuturându-se și mi-am dat seama că se amuza, deși nu putea râde tare fără să-și provoace dureri de spate.

În cele din urmă, am rămas tăcuți și am ascultat foșnetul ninsorii. Era întuneric sub crengile de tsuga, dar ochii mi se obișnuiseră suficient cu el ca să văd peticele de lumină ciudată radiată de zăpadă prin perdeaua deasă de ace de deasupra capului. Prin spațiile deschise pătrundeau fulgi minusculi; în unele locuri zăream nori subțiri de ceață și simțeam gâdilătura rece când îmi atingeau obrazul.

Jamie nu era decât o siluetă întunecată și ghemuită în fața mea, dar, după ce ochii mi se obișnuiseră cu obscuritatea, puteam să-i văd gâtul lung, care forma o pată mai deschisă la culoare, de la gulerul cămășii și până la părul prins în coadă. Coada stătea rece și moale peste fața mea; doar întorcând puțin capul, îl puteam atinge cu buzele.

— Cât o fi ceasul? l-am întrebat.

Eu nu aveam idee, părăsisem cabana mult după căderea întunericului și, după părerea mea, îmi petrecusem aproape o veșnicie căutându-l pe munte.

— E târziu, a zis Jamie. Mai e mult până în zori, a adăugat, răspunzând de fapt la întrebarea mea. A trecut de solstițiu, nu? Avem parte de una dintre cele mai lungi nopți din an.

— Oh, minunat! am comentat cu disperare în glas. În niciun caz nu mi-era cald – încă nu-mi simțeam degetele de la picioare, dar nu mai tremuram. O letargie îngrozitoare punea stăpânire pe mine, iar mușchii îmi cedau în fața oboselii și a frigului. Mi-am imaginat că am putea îngheța liniștiți împreună, ghemuiți ca

niște arici între frunze. Se spune că e o moarte ușoară, dar asta nu făcea mai ademenitoare o asemenea perspectivă.

Respirația lui Jamie devenea mai rară și profundă.

— Nu cumva să adormi! am spus eu precipitată, împungându-l repede sub braț.

— Au!

A tresărit și și-a lipit brațul de corp. De ce nu?

— Nu trebuie să adormim, pentru că vom muri înghețați.

— Ba nu! m-a contrazis el iritat. Afară ninge, vom fi acoperiți curând de zăpadă.

— Știu asta, am spus, la fel de iritată. Dar ce legătură are cu înghețul?

A făcut o încercare de a-și întoarce capul ca să se uite la mine, dar nu a reușit.

— La atingere, zăpada e rece, mi-a explicat el, străduindu-se să dea dovadă de răbdare, dar te ferește de frig, știai? Ca o pătură. E mult mai cald într-o casă acoperită de zăpadă decât într-una aflată în bătaia vântului. Cum crezi că se descurcă urșii? Iarna dorm, și nu îngheață.

— Dar au strat peste strat de grăsime, am ripostat eu. Cred că asta le ține de cald.

— Ha-ha! a făcut Jamie și, cu un oarecare efort, a întins mâna în spate și m-a prins ferm de fund. Păi, n-ar trebui să te îngrijorezi, nu?

Cu mișcări lente, i-am tras gulerul în jos, mi-am întins gâtul și l-am lins pe ceafă, ajungând treptat până la linia părului.

— Ah!

A tresărit violent, făcând ca de pe crengile de deasupra noastră să cadă zăpadă. Mi-a dat drumul ca să se șteargă pe gât.

— Ai făcut ceva *groaznic*! mi-a zis cu reproș. Mai ales că eu zac neajutorat ca un buștean.

— Ei asta-i, prostii! am spus, cuibărindu-mă mai aproape de el și simțindu-mă oarecum mai liniștită. Deci ești sigur că n-o să murim înghețați?

— Nu, a spus el. Dar nu cred că se va întâmpla.

— Hm! am făcut eu, mai puțin convinsă. Oricum, cred că ar fi mai bine să rămânem treji, ca măsură de precauție.

— N-o să-mi mai mișc brațele, a spus el pe un ton categoric. Nu e loc. Și dacă îți mai vâri lăbuțele înghețate în pantalonii mei, jur că te sugrum, chiar dacă mă doare spinarea.

— Bine, bine. Ce-ar fi să-ți spun o poveste?

Celor din Highlands le plăceau poveștile, iar Jamie nu făcea nici el excepție.

— Oh, da! a spus el, părând mult mai fericit. Ce fel de poveste?

— Una de Crăciun, am spus, așezându-mă mai bine după curbura corpului său. Despre un zgârcit pe nume Ebenezer Scrooge.

— Un englez, îndrăznesc a zice.

— Da. Taci și ascultă!

În timp ce vorbeam, mi-am văzut aburii răsuflării în aerul întunecat și rece. Zăpada cădea apăsat dincolo de adăpostul nostru; când făceam câte o pauză, auzeam șoaptele fulgilor care se așterneau pe crengile de tsuga, dar și tânguirea vântului printre copaci.

Știam povestea foarte bine; făcuse parte din ritualul nostru de Crăciun, al lui Frank, al Briannei și al meu. Încă de când Bree avea șase ani, citisem *Poveste de Crăciun*[56] în fiecare an, începând cu o săptămână sau două înainte de Crăciun, eu și Frank îi citeam cu rândul în fiecare seară, înainte de culcare.

— Și spectrul a spus: „Eu sunt Fantoma Crăciunului Trecut…”

Probabil că nu aveam să mor înghețată, dar frigul avea un efect straniu și hipnotic. Depășisem faza disconfortului acut și mă simțeam ușor dematerializată. Știam că am mâinile și labele picioarelor reci, iar corpul îmi era pe jumătate înghețat, dar se părea că asta nu mai conta. Pluteam într-o pâclă albă, pașnică, vedeam cuvintele învârtejindu-se în jurul capului ca niște fulgi de nea în timp ce le rosteam.

— „… și bătrânul Fezziwig, între lumini și muzică…”

Nu-mi dădeam seama dacă mă încălzeam treptat ori dacă mă răceam. Eram conștientă de o senzație generală de relaxare și de o stare cu totul ciudată de déjà-vu, parcă aș mai fi fost cândva îngropată de vie, izolată în zăpadă, confortabil, în ciuda pustietății de afară.

---

[56] Nuvelă de Charles Dickens (1812-1870) (n.tr.).

Ca Bob Cratchit[57], care cumpărase o pasăre amărâtă, mi-am adus eu aminte. Am continuat să vorbesc în mod mecanic, curgerea poveștii venind de undeva de sub nivelul conștient, dar memoria mea se afla pe scaunul din față al mașinii Oldsmobile, blocată undeva, cu parbrizul acoperit de un strat gros de omăt.

Merseserăm în vizită la o rudă vârstnică de-a lui Frank, în nordul statului New York. Cam pe la jumătatea drumului, ne-a surprins o ninsoare deasă, purtată de-a curmezișul șoselei de vântul care venea în rafale urlătoare. Fără să ne dăm seama cum, mașina a derapat și a intrat pe jumătate într-un șanț, iar ștergătoarele nu reușeau să îndepărteze zăpada de pe parbriz.

Nu puteam face decât să așteptăm sosirea dimineții și a vreunui ajutor. Aveam un coș de picnic și câteva pături; am adus-o pe Brianna între noi și ne-am ghemuit toți laolaltă sub paltoane și pături, apoi am băut cacao călâie din termos și am făcut glume pentru ca ea să nu se sperie.

Întrucât mai târziu s-a făcut frig, ne-am ghemuit și mai strâns și, ca să-i distragă atenția Briannei, Frank a început să îi spună povestea lui Dickens din memorie, bizuindu-se pe mine să completez pasajele pe care el le uitase. Niciunul dintre noi nu ar fi putut spune povestea singur, dar împreună ne-am descurcat bine.

Până să-și facă apariția sinistra Fantomă a Crăciunului ce avea să vină, Brianna dormea dusă sub paltoanele noastre, o greutate lipsită de oase, lipită de mine.

Nu era nevoie să încheiem povestea, totuși am făcut-o, vorbind unul cu celălalt, atingându-ne mâinile sub straturile de pături. Mi-am amintit mâinile calde și puternice ale lui Frank peste ale mele, mângâindu-mi palma cu degetul mare și urmărind conturul degetelor. Lui Frank îi plăcuseră mereu mâinile mele.

Habitaclul mașinii se umpluse de aburii răsuflărilor noastre și pe geamurile copleșite de alb se scurgeau picături de apă. Capul lui Frank arăta ca o camee întunecată, neclară pe fundalul alb. Într-un târziu, se aplecase spre mine, cu nasul și obrajii reci, dar cu buzele calde peste ale mele și rostise ultimele cuvinte ale poveștii.

— „Dumnezeu să ne binecuvânteze pe toți”, am încheiat eu și am rămas tăcută, simțind un mic spin rece de suferință

[57] Personaj din *Poveste de Crăciun* de Charles Dickens. (n.tr.).

străpungându-mi inima. Era liniște în adăpostul nostru și mi s-a părut că se întunecase și mai mult; zăpada acoperise toate spațiile libere.

Jamie a întins o mână în spate și mi-a atins piciorul.

— Englezoaico, vâră-ți mâinile sub cămașa mea, a spus el încet.

Mi-am strecurat o mână pe sub cămașă, în față, pe pieptul lui, iar cealaltă, pe spinare. Urmele de bici, vindecate, păreau niște funii pe sub piele.

Și-a așezat o mână peste a mea, apăsând-o de piept. Era foarte cald, iar bătăile inimii îi erau lente și puternice sub degetele mele.

— Dormi, *a nighean donn*, a spus el. Nu te las să îngheți.

•

M-am trezit brusc din picoteala înghețată când Jamie m-a strâns de coapsă.

— Sst! a spus el încet.

În micul nostru adăpost era încă semiîntuneric, dar lumina se schimbase. Se făcuse dimineață; eram acoperiți de o pătură groasă de zăpadă care bloca lumina zilei, însă bezna nopții, ușor nelumească, dispăruse.

Dar dispăruse și liniștea. Sunetele de afară se auzeau înfundat, dar existau. Am auzit același lucru ca și Jamie – ecoul estompat al unor voci – și am tresărit emoționată.

— Sst! a spus el din nou, într-o șoaptă feroce, și m-a strâns mai tare de picior.

Vocile se apropiau și mi s-a părut că disting cuvinte. Dar, oricât de mult mi-am încordat auzul, nu am înțeles nicio iotă din ceea ce se spunea. Apoi mi-am dat seama că asta se întâmpla din cauză că acei oameni vorbeau o limbă pe care nu am recunoscut-o.

Indieni. Era o limbă a indienilor. Dar parcă nu semăna cu limba pe care o vorbeau indienii Tuscarora, deși nu am putut discerne cuvintele, intonația semăna, dar ritmul era oarecum diferit. Mi-am dat la o parte părul din ochii, chinuită de sentimente contradictorii.

Iată, sosea ajutorul de care aveam atâta nevoie – după cum răsunau vocile, în acel grup erau câțiva bărbați, îndeajuns ca să îl care pe Jamie în siguranță. Pe de altă parte, chiar doream să

atragem atenția unui grup de indieni necunoscuți, care puteau fi tâlhari?

Judecând după atitudinea lui Jamie, era limpede că nu doream asta. Reușise să se ridice într-un cot și își scosese pumnalul, ținându-l pregătit în mâna dreaptă. Și-a scărpinat distrat bărbia cu vârful lui, înclinându-și capul ca să audă mai bine vocile celor care se apropiau.

Un bulgăre de zăpadă a căzut de pe cadrul adăpostului nostru și a aterizat pe capul meu cu un sunet slab, ceea ce m-a făcut să tresar. Mișcarea mea a desprins mai multă zăpadă, care a curs în adăpost ca o cascadă sclipitoare, astfel încât capul și umerii lui Jamie s-au acoperit de zăpadă.

Degetele lui mă strângeau de picior suficient de tare ca să lase vânătăi, dar nu m-am mișcat și nici nu am scos vreun sunet. O porțiune de zăpadă căzuse din rețeaua deasă de crengi, lăsând numeroase spații goale prin care am putut privi afară, uitându-mă peste umărul lui Jamie.

Terenul cobora puțin față de noi, ajungând la vreun metru spre nivelul vâlcelei din care tăiasem crengile în noaptea dinainte. Totul era acoperit de zăpadă; în cursul nopții probabil că se așternuse un strat de zece centimetri. Abia apăruseră zorii, iar soarele care se înălța picta copacii întunecați cu dungi roșietice și aurii, făcând ca panta înzăpezită de dedesubt să strălucească orbitor. Se stârnise vântul și zăpada eliberată se desprindea de pe crengile copacilor în norișori care se dispersau la fel ca fumul.

Indienii se aflau de cealaltă parte a crângului, le-am auzit clar glasurile; după cum părea, oamenii aceia se certau. Brusc, un gând mi-a făcut pielea ca de găină pe brațe; dacă veneau prin acel crâng, ar fi putut vedea cioturile crengilor pe care le hăcuisem eu. Nu lucrasem nicidecum curat; probabil că existau ace și bucăți de scoarță împrăștiate peste tot pe sol. Oare printre crengile rămase se strecurase suficientă zăpadă ca să-mi acopere stângăcia?

Am zărit o mișcare printre copaci, apoi alta și, brusc, i-am văzut pe toți materializându-se dinspre pâlcul de tsuga, asemenea dinților unui dragon apărând din zăpadă.

Erau îmbrăcați pentru călătorie la vreme de iarnă, cu blănuri și piei, unii purtând mantii sau haine din pânză peste jambiere de piele și cizme ușoare. Toți cărau în spinare legături în care se

aflau pături și provizii, aveau căciuli din blană și cei mai mulți duceau rachete de zăpadă atârnate pe umăr; se vedea că zăpada nu era prea adâncă în acea zonă pentru a le face necesare.

Erau înarmați; am văzut câteva muschete, dar și tomahawkuri sau bâte de război la centură. Șase, șapte, opt… i-am numărat în gând când au apărut dintre copaci în șir indian, fiecare dintre ei călcând pe urmele lăsate de cel din față. Unul dintre ei, aflat în spate, a strigat ceva, aproape râzând, iar altul din fruntea șirului i-a răspuns peste umăr, dar vorbele lui s-au pierdut în vălul de zăpadă și de vânt.

Am inspirat adânc. Puteam simți mirosul lui Jamie, un iz pătrunzător de sudoare proaspătă care îl acoperea pe cel de mosc, provocat de somn. Chiar și așa, stând noi ascunși sub crengile mirositoare de tsuga și de pin, ei ne puteau simți mirosul?

Apoi mi-am dat seama că vântul bătea spre noi, aducând sunetul vocilor lor. Nu, nici măcar câinii nu ne-ar fi putut adulmeca. Dar dacă indienii vedeau crengile care formau adăpostul nostru? În clipa în care mi-am pus acea întrebare, o porțiune mare de zăpadă a alunecat în exterior, căzând afară, cu un bufnet slab.

Jamie a inspirat brusc, iar eu m-am aplecat peste umărul lui și am privit afară cu atenție. Ultimul bărbat din șir ieșise dintre copaci, ținându-și un braț peste față ca să se ferească de fulgii de zăpadă pe care vântul îi sufla spre el.

Era un iezuit. Purta o capă scurtă din blană de urs peste sutană, jambiere din piele și mocasini, cu o mână își ținea ridicate poalele negre ca să pășească mai ușor prin zăpadă, iar cu cealaltă, pălăria neagră de preot, ca să nu i-o ia vântul. Când i-am zărit fața, i-am observat barba blondă și pielea atât de deschisă la culoare, încât i se vedea roșeața obrajilor și a nasului, deși mă aflam la mare depărtare de el.

— Strigă-i! am șoptit eu, aplecându-mă spre urechea lui Jamie. Sunt creștini, sigur sunt, dacă au cu ei un preot. Nu ne vor face niciun rău.

Fără să-și ia ochii de la șirul de bărbați care dispărea din câmpul nostru vizual după o movilă căpăcită de zăpadă, el a clătinat rar din cap.

— Nu, a zis el, cu jumătate de glas. Nu. Or fi creștini, dar…

A clătinat din nou din cap, ceva mai hotărât.

— Nu!

Nu avea niciun rost să mă cert cu el. Am dat ochii peste cap în semn de frustrare și de resemnare.

— Cum e cu spinarea?

S-a întins cu atenție și s-a oprit brusc la jumătatea mișcării, scoțând un țipăt reținut, de parcă ar fi fost înjunghiat.

— Deci nu prea bine, da? l-am întrebat, cu un glas în care mila era amestecată cu sarcasmul.

S-a uitat urât la mine, apoi s-a așezat foarte încet pe patul de frunze strivite și a închis ochii cu un oftat.

— Îmi închipui că ai conceput un mod foarte ingenios de a coborî de pe munte, așa e? am spus eu politicoasă.

A deschis un ochi.

— Nu, a spus el, apoi a închis ochiul.

Respira rar, iar pieptul i se ridica și cobora lin pe sub haina de vânătoare cu franjuri, lăsând măreața impresie a unui bărbat care nu are nicio altă grijă decât cum să-și aranjeze părul.

Era o zi friguroasă, dar luminoasă, iar soarele împungea cu degete strălucitoare în ceea ce ne fusese până atunci sanctuar, făcând să cadă în jurul nostru mici bulgări de zăpadă ca niște prune din zahăr. Am cules un asemenea bulgăre și l-am lăsat să alunece prin spațiul liber dintre bluză și gâtul lui Jamie.

A inspirat printre dinți, scoțând un șuierat ascuțit, a deschis ochii și m-a privit cu răceală.

— Mă gândeam, m-a informat el.

— Oh! Îmi pare rău că te-am întrerupt.

M-am lungit lângă el, trăgând mantiile încâlcite peste noi. Vântul începea să se furișeze prin găurile apărute în adăpostul nostru și mi-am dat seama că Jamie avusese dreptate când vorbise despre efectul benefic al zăpezii. Numai că, după părerea mea, în acea noapte nu avea să mai ningă.

Apoi trebuia să ne gândim și la problema hranei. De câtva timp, stomacul meu începuse deja să protesteze, iar al lui Jamie își exprima protestul și mai sonor. A aruncat o privire severă spre vinovat.

— Sst! a spus el în gaelică pe un ton de reproș, apoi a privit în sus. După care a oftat și s-a uitat la mine.

— Așa, a făcut el. Fă bine și așteaptă puțin, ca să fim siguri că sălbaticii se îndepărtează. Apoi te duci până la cabană și…

— Nu știu unde e.

A scos un sunet care i-a trădat exasperarea.

— Dar cum m-ai găsit?

— După urme, am spus eu, destul de mândră, și am aruncat o privire afară printre acele de tsuga. Dar nu cred că voi fi în stare să refac drumul.

— Of!

A părut ușor impresionat.

— Englezoaico, ai fost tare descurcăreață. Nu-ți face griji; îți spun eu pe unde s-o iei ca să găsești drumul înapoi.

— Bine. Și după aceea?

A ridicat un umăr. Bulgărașul de zăpadă se topise, iar apa i se scursese pe piept, umezindu-i bluza și lăsând o mică pată în golul din capul pieptului.

— Îmi aduci ceva de mâncare și o pătură. Peste câteva zile o să mă pot mișca.

— Să te las *aici*?

Exasperată la rândul meu, m-am uitat urât la el.

— N-o să pățesc nimic, a spus el calm.

— O să te mănânce lupii!

— Ei, nu prea cred, m-a contrazis pe un ton nepăsător. Vor avea de lucru cu elanul, aproape sigur.

— Care elan?

A făcut un semn din cap spre pâlcul de tsuga.

— Cel pe care l-am împușcat ieri. L-am nimerit în gât, dar glonțul nu l-a omorât imediat. A fugit pe acolo. L-am urmărit și așa m-am lovit.

Și-a trecut o palmă peste firele de păr aspre, arămii și argintii, de pe bărbie.

— Nu cred că a ajuns prea departe. Și presupun că a fost acoperit de zăpadă, pentru că altfel l-ar fi descoperit micii noștri prieteni, mai ales că veneau din direcția aceea.

— Deci ai împușcat un elan, care o să atragă lupii ca pe muște, și vrei să zaci aici în frigul ăsta așteptându-i? Crezi că până o să ajungă la tine o să fii atât de amorțit încât nici n-o să bagi de seamă când vor începe să-ți mănânce picioarele?

— Nu striga, a zis el. Sălbaticii ăia nu sunt chiar atât de departe.

Tocmai trăgeam aer în piept ca să-i mai spun câte ceva, dar el m-a oprit, ridicând o mână ca să mă mângâie pe obraz.

— Claire, a rostit cu blândețe. Nu mă poți mișca. Altceva nu poți face.

— Ba da, am spus, reprimându-mi tremuratul din voce. O să rămân cu tine. O să-ți aduc pături și mâncare, dar nu te las singur aici. O să aduc și lemne și vom face un foc.

— Nu e nevoie. Mă descurc și așa, a insistat el.

— Nu pot, am spus printre dinții încleștați.

Mi-am adus aminte prea bine cum mă simțisem în cabană în orele pustii și sufocante de așteptare. Nici ideea de a îngheța în zăpadă vreme de câteva zile nu mă ispitea, dar era preferabilă celeilalte soluții.

Și-a dat seama că vorbeam serios și a zâmbit.

— Bine, atunci. Ai putea să aduci și niște whisky, dacă a mai rămas ceva.

— Mai e jumătate de sticlă, am spus, simțindu-mă mai fericită. O s-o aduc.

Mi-a înconjurat talia cu brațul și m-a tras spre umărul lui. În ciuda vântului care urla afară, era destul de plăcut sub mantii, ghemuită strâns lângă el. Pielea îi mirosea a cald și ușor a sare, nu m-am putut stăpâni și mi-am lipit buzele de pata de apă de pe gâtul lui.

— Ah, a spus el tremurând. Nu face asta!

— Nu-ți place?

— Nu, nu mi-a plăcut. Cum să-mi placă? Mi s-a făcut pielea de găină.

— Ei bine, mie-mi place, am protestat eu.

M-a privit cu uimire.

— Da?

— Da, l-am asigurat. Îmi place la nebunie când tu mă gâdili pe gât.

A mijit ochii și s-a uitat suspicios la mine. Apoi a întins o mână, m-a prins delicat de o ureche și mi-a tras capul în jos, întorcându-mi fața într-o parte. Și-a plimbat limba ușor la baza gâtului meu, apoi a ridicat capul și și-a înfipt ușor dinții în carnea moale a gâtului meu.

— Heei, am spus și m-am înfiorat.

Mi-a dat drumul și s-a uitat uimit la mine.

— Să fiu al naibii! a spus el. Chiar că-ți place; ți s-a făcut pielea ca de găină, iar sfârcurile ți s-au întărit ca niște vișine primăvara.

Și-a plimbat palma peste sânii mei; când mă pregătisem pentru acea expediție neprevăzută, nu mă mai deranjasem să-mi pun sutienul improvizat.

— Doar ți-am spus, am zis eu, roșind ușor. Cred că vreo femeie dintre strămoșii mei a fost mușcată de un vampir.

— Ce-i ăla?

A părut nedumerit.

Aveam vreme de pierdut, așa că i-am făcut o scurtă prezentare a vieții și a epocii contelui Dracula. S-a arătat derutat și îngrozit, dar a continuat să-și plimbe mâna, ajungând deja sub bluza mea din piele de căprioară și găsind drumul și pe sub cămașă. Avea degetele reci, dar nu m-am sinchisit.

— Unii consideră așa ceva din cale-afară de erotic, am încheiat eu povestea.

— E cel mai dezgustător lucru pe care l-am auzit vreodată!

— Nu-mi pasă, i-am zis întinzându-mă lângă el și dându-mi capul pe spate, cu gâtul dezgolit drept invitație. Mai încearcă o dată.

A bolborosit ceva în gaelică, dar a reușit să se ridice într-un cot și să se rostogolească spre mine.

Gura lui era caldă și moale și, chiar dacă nu era de acord cu ceea ce făcea, a reușit grozav de bine.

— Oo! am spus eu și m-am cutremurat de extaz când și-a înfipt ușor dinții în lobul urechii mele.

— Ei bine, dacă așa stau lucrurile..., a rostit el cu resemnare în glas și mi-a luat mâna pe care a apăsat-o ferm între picioarele lui.

— Drăguț, am spus eu. Și eu, care credeam că frigul...

— Curând va fi destul de cald, m-a asigurat el. Scoate-i, bine?

A fost destul de incomod, având în vedere spațiul redus, dificultatea de a rămâne acoperiți ca să nu ne degere părțile expuse vântului și faptul că mișcările lui Jamie erau limitate, dar am reușit în mod satisfăcător.

Una peste alta, eram foarte ocupată; totuși, într-un moment de acalmie a activității noastre, am trăit o senzație de neliniște, ca aceea pe care o ai când te simți urmărit. M-am ridicat pe palme și am privit prin perdeaua de crengi, dar nu am văzut nimic dincolo de pâlcul de copaci și pe panta acoperită de zăpadă.

Jamie a scos un geamăt gros.

— Nu te opri, a murmurat el, ținându-și ochii întredeschiși. Ce s-a întâmplat?

— Mi s-a părut că am auzit ceva, am spus, lăsându-mă din nou peste pieptul lui.

În acel moment, chiar am auzit ceva; râsul cuiva, încet, dar clar, exact deasupra capului.

M-am rostogolit de sub vălmășagul de mantii și haine lepădate, în timp ce Jamie a blestemat și a înșfăcat pistolul.

Cu un fâșâit, a dat deoparte ramurile și a îndreptat pistolul în sus.

De pe vârful stâncii, am văzut capetele câtorva oameni care se uitau la noi și rânjeau. Ian și patru prieteni din Anna Ooka. Indienii murmurau și chicoteau, lăsând impresia că vedeau ceva deosebit de amuzant.

Jamie a coborât pistolul și s-a uitat cu severitate la nepotul lui.

— Ian, ce naiba cauți aici?

— Păi, mă îndreptam spre casă pentru a petrece Crăciunul cu tine, unchiule, a spus Ian, zâmbind cu gura până la urechi.

Jamie și-a măsurat nepotul cu dezaprobare.

— Crăciun, a spus el. Ei, pe naiba!

•

Elanul înghețase peste noapte. Vederea cristalelor de gheață care se formaseră pe ochii lui goi m-au făcut să mă cutremur, nu la imaginea morții – animalul întunecat, neclintit, presărat cu zăpadă era destul de frumos –, ci la gândul că, dacă nu aș fi cedat neliniștii și nu aș fi ieșit în noapte ca să-l caut pe Jamie, natura moartă din fața ochilor mei s-ar fi putut numi „Scoțian mort în zăpadă”, și nu „Elan înghețat cu indieni care se ceartă”.

După ce discuția s-a încheiat în mod satisfăcător pentru indieni, Ian m-a informat că aceștia hotărâseră să se întoarcă la Anna Ooka, dar întâi ne vor duce în siguranță la cabană, în schimbul unei părți din elan.

Elanul nu înghețase chiar de tot; l-au eviscerat, lăsând măruntaiele care se răceau într-o grămadă de colaci cenușiu-albăstrui, pătată de sânge de culoare întunecată. După ce i-au retezat capul pentru a mai micșora greutatea, legându-i picioarele două câte două, doi dintre indieni au atârnat corpul pe un par lung, cu burta în sus. Jamie i-a urmărit cu un soi de amărăciune, bănuind că voiau să-i acorde și lui același tratament, dar Ian l-a asigurat că puteau face o targă; indienii

erau pe jos, dar aduseseră cu ei un catâr de povară pentru a căra blănurile pe care le-ar fi putut scoate de pe eventualele animale vânate.

Vremea se îmbunase; zăpada se topise cu totul pe pământul expus soarelui și, în ciuda aerului rece și pătrunzător, cerul era de un albastru orbitor, iar pădurea răspândea mirosuri puternice de molid și de brad.

Când am trecut printr-o poiană, mirosul de tsuga mi-a adus aminte de începutul acelei aventuri și de misteriosul grup de indieni pe care îl văzuserăm.

— Ian, am spus eu, ajungându-l din urmă. Înainte ca tu și prietenii tăi să ne găsiți pe versantul muntelui, am zărit niște indieni, însoțiți de un preot iezuit. Nu erau din Anna Ooka, așa mi s-a părut... Ai habar cine puteau fi?

— Da, mătușico. Știu totul despre ei.

Și-a șters nasul înroșit cu mâna înmănușată.

— Când v-am găsit, tocmai îi urmăream.

Ciudații indieni, mi-a explicat el, erau din tribul Mohawk, veniți de departe, dinspre nord. Cei din tribul Tuscarora fuseseră adoptați de Liga Irocheză în urmă cu vreo cincizeci de ani și aveau strânse legături cu Mohawk, făcându-și vizite reciproce, atât oficiale, cât și prietenești.

Vizita de acum fusese și una, și alta – un grup de bărbați tineri din tribul Mohawk venise în căutare de soții. În satul lor era lipsă de tinere femei de vârsta măritișului, de aceea hotărâseră să vină spre sud, pentru a-și alege perechea potrivită, dacă aceasta putea fi găsită în tribul Tuscarora.

— Femeia trebuie să facă parte din clanul potrivit, înțelegi? mi-a explicat Ian. Dacă nu, nu se poate mărita.

— La fel ca oamenii din clanurile MacDonald și Campbell, da? a intervenit Jamie, arătând interes față de acea discuție.

— Da, cam așa, a spus Ian, zâmbind. Dar tocmai de aceea au adus preotul cu ei – dacă ar fi găsit femei, se puteau căsători imediat, fără să mai doarmă într-un pat rece tot drumul spre casă.

— Așadar, sunt creștinați?

Ian a dat din cap.

— Unii. Iezuiții se află printre ei de ceva vreme și mulți din tribul Huron s-au convertit. Însă nu foarte mulți din tribul Mohawk.

— Și spui că au fost la Anna Ooka? am întrebat din curiozitate. Și tu și prietenii tăi de ce îi urmăreați?

Ian a pufnit și apoi și-a strâns fularul din blănuri de veveriță în jurul gâtului.

— Mătușă, chiar dacă sunt aliați, asta nu înseamnă că Nacognaweto și vitejii lui au încredere în ei. Creștini sau nu, chiar și celelalte neamuri din Liga Irocheză se tem de cei din neamul Mohawk.

•

Când am zărit cabana, soarele dădea să apună. Deși înfrigurată și obosită, inima mi s-a înviorat într-un mod de nedescris când am văzut gospodăria noastră. Unul dintre catârii din țarc, o femelă, cu părul cenușiu-deschis, pe nume Clarence, ne-a văzut și a scos un răget entuziast în semn de bun venit, făcând ceilalți cai să se bulucească spre gard, în așteptarea hranei.

— Caii arată bine.

Cu ochi de crescător de animale, Jamie se gândea în primul rând la starea animalelor. Eu eram mai preocupată de starea noastră; să intru în cabană, să mă încălzesc și să mănânc, iar asta cât mai curând.

I-am invitat pe prietenii lui Ian să rămână, dar ei au refuzat, l-au lăsat pe Jamie în prag și au dispărut imediat pentru a-i urmări din nou pe cei din tribul Mohawk.

— Mătușă, nu le place să stea în casa unei persoane cu pielea albă, a spus Ian. Ei consideră că miroase urât.

— Chiar așa? am spus eu ranchiunoasă, amintindu-mi de un anumit bătrân pe care îl cunoscusem în Anna Ooka și care, după părerea mea, se mânjise cu untură de urs, apoi se cususe în hainele lui de iarnă. Dacă era după mine, se aplică proverbul „Râde ciob de oală spartă”.

•

Mult mai târziu, după ce sărbătoriserăm Crăciunul cu un păhărel sau două de whisky, ne-am întins în pat, urmărind flăcările focului aprins de puțină vreme, și am ascultat sforăielile pașnice ale lui Ian.

— E plăcut să ajungi din nou acasă, am spus eu încet.

— Adevărat.

Jamie a oftat și m-a tras apoi mai aproape, iar eu mi-am pus capul pe umărul lui.

— Dormind în frig, am avut vise dintre cele mai ciudate.

— Zău?

Bucurându-mă de moliciunea saltelei din puf, m-am întins.

— Ce anume ai visat?

— Tot felul de lucruri, a răspuns oarecum sfios. Am visat-o pe Brianna, din când în când.

— Chiar așa?

Asta mă șoca puțin; și eu o visasem pe Brianna în adăpostul nostru înghețat – ceva ce mi se întâmpla rareori.

— Chiar mă întrebam…, a început Jamie, apoi a ezitat o clipă. Englezoaico, are vreun semn din naștere? Și dacă are, mi-ai povestit despre el?

— Are, am spus încet, căzând pe gânduri. *Nu cred* că ți-am vorbit despre el; de cele mai multe ori nu se vede, de aceea l-am observat după mulți ani. E un…

Strângându-mă de umăr, m-a împiedicat să continui.

— E un semn mic și cafeniu, de forma unui romb? a întrebat el. În spatele urechii stângi. Adevărat?

— Da, așa e.

Era cald și plăcut în pat, dar o răceală ușoară pe ceafă m-a făcut să tremur brusc.

— Ai văzut asta în vis?

— Acolo am sărutat-o, a spus el încet.

22. A vechii patimi urmă[58]

Oxford, septembrie 1970

— Of, Iisuse Hristoase!

Roger a rămas cu privirea încremenită spre pagina din fața lui până când literele și-au pierdut înțelesul și au devenit doar niște arabescuri. Însă un asemenea truc nu ștergea înțelesul acelor cuvinte; ele îi rămăseseră întipărite în minte.

— O, Doamne, nu se poate! a spus el cu voce tare.

[58] Publius Vergilius Maro, *Eneida,* cartea a IV-a, vers 23. (n.tr.).

Iritată de vorbele lui, fata din cubiculul alăturat a tresărit și a făcut să scârțâie picioarele scaunului ei pe podea.

Ținând ochii închiși, Roger s-a aplecat asupra cărții, acoperind-o cu antebrațele. A simțit că i se face rău, iar palmele i-au devenit foarte reci și asudate.

A rămas astfel preț de câteva secunde, luptând împotriva adevărului. Însă el nu avea să dispară. Iisuse, deci se întâmplase deja, nu? Cu mult timp în urmă. Și trecutul nu putea fi schimbat.

După o vreme, și-a înghițit gustul amar din gâtlej și s-a uitat din nou. Totul rămăsese neschimbat. Un mic anunț dintr-un ziar, tipărit pe 13 februarie 1776, în colonia americană numită Carolina de Nord, în orașul Wilmington.

> *Cu o deosebită tristețe, am primit știrea privitoare la moartea lui James MacKenzie Fraser și a soției acestuia, Claire Fraser, într-un incendiu care le-a distrus casa din așezarea Fraser's Ridge, în noaptea de 21 ianuarie. Domnul Fraser, nepot al regretatului Hector Cameron, deținător al plantației River Run, s-a născut la Broch Tuarach, în Scoția. A fost bine cunoscut în colonie și foarte respectat; în urma sa nu au rămas copii.*

Numai că lăsase copii în urmă.

Roger s-a agățat pentru o clipă de slaba speranță că nu era vorba despre ei, la urma urmelor, existau numeroși oameni cu numele de James Fraser, fiindcă era unul comun. Dar nu James *MacKenzie* Fraser, care să aibă o soție numită Claire. Care nu se născuse în Broch Tuarach, Scoția.

Însă despre ei era vorba; certitudinea neplăcută i-a umplut pieptul și suferința l-a sufocat. A simțit că-l usturā ochii când a privit din nou caracterele ornamentate din secolul al XVIII-lea.

Așadar, Claire îl găsise din nou. Îl găsise pe galantul scoțian din Highlands și trăise fericită alături de el cel puțin câțiva ani. Roger spera că avuseseră parte de ani buni. Ținuse foarte mult la Claire Randall – ba nu, asta însemna să se arate mult prea zgârcit cu aprecierile. Dacă era să recunoască adevărul, o iubise, de dragul ei ca și de al fiicei ei.

Ba mai mult de-atât. Voise din inimă ca ea să îl găsească pe Jamie Fraser, să trăiască mereu alături de el. Credința – ori mai

precis, speranța lui – că așa se întâmplase fusese un mic talisman pentru el; o mărturie că iubirea durabilă era posibilă, o iubire atât de puternică, încât să reziste despărțirii și dificultăților, îndeajuns de puternică pentru a dura peste timp. Și totuși carnea era muritoare; niciun fel de iubire nu putea supraviețui acestui adevăr.

Încercând să se controleze, a prins între degete tăblia mesei. Era o prostie, și-a spus. O prostie desăvârșită. Și totuși s-a simțit la fel de singur ca și atunci când murise reverendul; ca și cum ar fi devenit din nou orfan.

Conștientizarea acelui fapt a venit ca o nouă lovitură. Nu-i putea arăta documentul lui Bree, era imposibil. Desigur, ea știuse riscurile, dar… nu. Ea nu și-ar fi imaginat așa ceva.

Aflase totul printr-o simplă întâmplare. Căutând versuri ale unor balade vechi pentru a le adăuga repertoriului său, frunzărise o carte cu cântece gen country. O ilustrație înfățișa pagina originală a unui ziar în care se publicase balada, iar el, căutând-o, aruncase o privire la anunțurile arhaice tipărite pe aceeași pagină; ochii îi căzuseră pe numele de „Fraser”.

Șocul începuse să treacă, dar suferința i se instalase în adâncul stomacului, sâcâindu-l ca o durere ulceroasă. Era om de știință și fiul unui savant; crescuse înconjurat de cărți, convins până în măduva oaselor de autoritatea cuvintelor tipărite. S-a simțit ca un ucigaș când și-a căutat briceagul și l-a deschis pe furiș, aruncând o privire în jur pentru a se convinge că nu-l vede nimeni.

A fost mânat mai curând de instinct decât de rațiune; instinctul care-l îndeamnă pe om să vrea să șteargă urmele unui accident, să așeze o pătură decentă peste cadavre, să înlăture urmele vizibile ale unui dezastru, chiar dacă tragedia în sine rămâne.

Având pagina împăturită ascunsă în buzunar ca pe un deget retezat, a părăsit biblioteca și a pornit pe străzile ploioase din Oxford.

Mersul pe jos l-a calmat, l-a ajutat să gândească din nou rațional, să își silească sentimentele să se domolească suficient ca să poată hotărî cum să procedeze, cum să o protejeze pe Brianna de o suferință care va fi mai profundă și mai îndelung simțită decât a lui.

Verificase informațiile bibliografice de la începutul cărții; fusese publicată în 1906 de o mică editură britanică. Asta însemna că nu existau multe exemplare; însă era ceva peste care Brianna putea da din întâmplare în propriile cercetări.

Nu era carte care să conțină informații de genul celor pe care le căuta ea, dar avea titlul de *Cântece și balade din secolul al XVIII-lea*. Roger știa bine că un istoric este împins de curiozitate să cerceteze în mod impulsiv în locuri improbabile, iar Brianna se pricepea la așa ceva. Ba mai mult, știa foamea copilărească de cunoaștere – asta putea să o îmboldească să cerceteze orice avea legătură cu respectiva perioadă, în efortul de a-și face o imagine a mediului în care trăiau părinții ei, de a-și construi o viziune a vieții lor pe care ea nu o putea împărtăși.

Probabilitate redusă, dar nu suficient. Cineva l-a îmbrâncit ușor în trecere și brusc și-a dat seama că stătea rezemat de balustrada podului de câteva minute, urmărind picăturile de ploaie căzând pe luciul apei, fără să le vadă. Încet, a revenit pe stradă, fără să ia în seamă magazinele și numeroasele umbrele ale trecătorilor.

Nu avea cum să se asigure că ea nu va descoperi un exemplar al acelei cărți; poate cea găsită de el era singura ori poate existau sute, aflate ca niște bombe în bibliotecile din Statele Unite.

Durerea lăuntrică devenea tot mai acută. Era deja ud leoarcă și pe jumătate înghețat. L-a cuprins un frig și mai pătrunzător provocat de un alt gând: ce va face Brianna dacă va afla?

Va fi distrusă, chinuită de suferință. Și apoi? Era convins că trecutul nu putea fi schimbat; lucrurile pe care i le povestise Claire îl convinseseră de asta. Ea și Jamie încercaseră să evite măcelul de la Culloden, dar fără niciun folos. Încercase să-și salveze viitorul soț, Frank, salvându-l pe strămoșul lui, Jack Randall, și dăduse greș, descoperind doar că Jack nu fusese strămoșul lui Frank, ci acesta se căsătorise cu amanta fratelui său mai mic pentru a legitima copilul când fratele lui murise.

Nu, trecutul se putea încolăci ca un șarpe care se zvârcolește, dar nu putea fi schimbat. Nu era deloc sigur că Brianna împărtășea aceeași convingere.

Cum jelești un călător în timp? îl întrebase ea. Dacă i-ar arăta acel anunț, ar putea jeli cu adevărat; va ști s-o facă. Vestea ar

răni-o îngrozitor, dar s-ar vindeca și ar lăsa trecutului ce e al său. Dacă.

Dacă nu ar exista pietrele de la Craigh na Dun. Cercul de piatră și îngrozitoarea promisiune a posibilităților.

Claire trecuse prin pietrele de la Craigh na Dun în ziua sărbătorii focului de Samhain, în prima zi de noiembrie, în urmă cu aproape doi ani.

Roger a început să tremure, dar nu de frig. Părul de pe ceafă i se zbârlea de fiecare dată când se gândea la asta. Fusese o dimineață senină și plăcută de toamnă, în zorii Sărbătorii Tuturor Sfinților, când nimic nu tulbura pacea de pe dealul pe care cercul de pietre se înălța ca o santinelă. Nimic, până când Claire atinsese marea piatră crăpată și dispăruse în trecut.

Apoi pământul păruse că se dizolvă sub tălpile lui, iar aerul se spintecase cu un muget care îi răsunase în cap ca bubuitura unui tun. Orbise din cauza unei explozii de lumină și întuneric; doar amintirile rămase după ocazia precedentă îl ajutaseră să nu intre în panică.

O ținuse pe Brianna de mână. Reflexul îl făcuse să o strângă puternic chiar în clipa în care toate simțurile dispăruseră. Parcă ar fi căzut de la sute de metri într-o apă rece ca gheața; o amețeală și un șoc, atât de intense, încât nu a trăit nicio senzație, ci doar șocul în sine. Orb și surd, lipsit de simțuri și de senzații, fusese conștient de două ultime gânduri, rămășițe ale stării de conștiență care se stinsese ca o lumânare într-un uragan. *Mor*, gândise el atunci, cu un calm de necrezut. Iar apoi: *Nu da drumul*.

Razele soarelui care răsărea căzuseră ca o potecă luminoasă prin piatra despicată; Claire trecuse de-a lungul ei. Când, în cele din urmă, Roger se mișcase și își ridicase capul, soarele după-amiezii târzii strălucea în culori aurii și violacee înapoia pietrei mari, făcând-o să apară întunecată pe fundalul cerului.

Stătuse întins peste Brianna, adăpostind-o cu corpul lui. Ea își pierduse cunoștința, dar respira, având chipul îngrozitor de palid, în contrast cu părul roșcat. Roger era slăbit, nu putea să o ducă în brațe în josul pantei abrupte până la mașină; fata semăna cu tatăl ei, avea aproape un metru și optzeci, doar cu patru centimetri mai puțin decât el.

Stătuse ghemuit deasupra ei, ținându-i capul în poală, mângâind-o pe față și tremurând, până după apusul soarelui.

Apoi ea deschisese ochii, la fel de albaștri precum cerul înserării și întrebase în șoaptă:

— A plecat?

— E în regulă, îi răspunsese el tot în șoaptă, după care se aplecase și o sărutase pe fruntea rece. E în regulă; o să-ți port de grijă.

Vorbise serios. Dar cum?

•

Când s-a întors în apartamentul lui, se întunecase. A auzit zgomote când a trecut prin dreptul sălii de mese și a simțit miros de șuncă fiartă și de fasole, dar cina era ultimul lucru la care se gândea în acele momente.

A intrat în apartament și a lepădat toate hainele ude pe podea. S-a șters, apoi a rămas în pielea goală pe pat, cu prosopul uitat în mână, privind spre biroul pe care se afla cutia de lemn cu scrisorile Briannei.

Va face orice pentru a o feri de suferință. Va face și mai mult pentru a o salva de amenințarea pietrelor.

Claire se întorsese – așa spera el – din 1968 în 1766. Apoi, în 1776, murise. Acum era 1970. O persoană care s-ar întoarce ar putea ajunge în 1768. Ar fi timp. Acesta era necazul, că ar fi timp.

Chiar dacă Brianna gândea la fel ca el – ori dacă o putea convinge – că trecutul nu putea fi schimbat, ar putea ea trăi următorii șapte ani știind că fereastra spre trecut se închidea, că singura ei șansă de a-și cunoaște tatăl și de a-și revedea mama dispărea cu fiecare zi care se scurgea? Una era să îi lase să plece, neștiind unde erau și ce se întâmplase cu ei, și alta era să știe în mod explicit și să nu facă nimic.

O cunoștea pe Brianna de mai bine de doi ani, însă fusese alături de ea doar câteva luni. Și totuși se cunoșteau foarte bine în unele privințe. Dar cum putea fi altfel după ce împărtășiseră asemenea experiențe împreună? apoi fuseseră scrisorile – zeci, câte două sau trei, ba chiar patru, în fiecare săptămână – și rarele vacanțe scurte, petrecute între încântare și frustrare, care îl făceau să îi fie dor de ea în mod dureros.

Da, o cunoștea. Era discretă, dar avea o hotărâre feroce, ceea ce, după părerea lui, o va determina să nu cedeze suferinței fără să lupte. Și, deși era precaută, atunci când hotăra ceva, acționa

cu o îndârjire care îl îngrozea. Dacă ea decidea să riște trecerea, el nu o putea împiedica.

A strâns în mâini prosopul mototolit și a simțit cum i se strânge stomacul amintindu-și hăul cercului de piatră și golul care aproape că îi înghițise. Singurul lucru mai înspăimântător era gândul de a o pierde pe Brianna înainte de a o avea cu adevărat.

Nu o mințise niciodată. Însă impactul șocului și al suferinței începea să se atenueze pe măsură ce elementele rudimentare ale unui plan se închegau în mintea lui. S-a ridicat și și-a înfășurat prosopul în jurul taliei.

O scrisoare nu ar fi de ajuns. Va trebui să acționeze treptat, printr-un proces de sugestie, de descurajare blândă. A socotit că nu va fi greu; după un an de cercetări în Scoția, el nu descoperise aproape nimic în afară de anunțul privind incendierea tipografiei din Edinburgh, care era a lui Fraser – s-a cutremurat fără să vrea la gândul flăcărilor. Acum știa de ce, desigur; probabil că emigraseră curând după aceea, deși nu găsise niciun indiciu despre ei în registrele de bord ale navelor pe care le cercetase.

Îi va sugera Briannei că era momentul să renunțe. Să dea pace trecutului – și morții să-și îngroape morții lor. Continuarea căutării, fără nicio dovadă, ar fi totuna cu obsesia. Îi va sugera, foarte subtil, că acea privire înapoi era nesănătoasă, venise vremea să privească înainte, ca să nu-și risipească viața în căutări inutile. Niciunul dintre părinții ei nu ar fi vrut asta.

În cameră se făcuse rece, dar Roger abia dacă a băgat de seamă.

Îți voi purta de grijă, spusese el și vorbise serios. Suprimarea unui adevăr primejdios era același lucru cu o minciună? Ei bine, dacă era, atunci va minți. Consimțământul de a face ceva rău era un păcat. Auzise asta încă din copilărie. În regulă, își va risca sufletul pentru ea și o va face de bunăvoie.

A scotocit printr-un sertar ca să găsească un stilou. Apoi s-a oprit, s-a aplecat și a strecurat două degete în buzunarul blugilor uzi leoarcă. Hârtia era zdrențuită și udă, pe jumătate destrămată. Cu degete sigure, a rupt-o în bucăți mici, ignorând sudoarea rece care i se scurgea pe față.

23. Țeasta de sub piele[59]

Îi spusesem lui Jamie că nu mă deranja să trăiesc departe de civilizație; oriunde se aflau oameni, era nevoie și de o vindecătoare.

Duncan se ținuse de cuvânt, revenind în primăvara anului 1768 cu opt bărbați care fuseseră la Ardsmuir, împreună cu familiile lor, pregătiți să își întemeieze gospodării la Fraser's Ridge, cum era acum cunoscut locul nostru. Având în preajmă treizeci de suflete, a fost nevoie imediat de serviciile mele oarecum nefolosite până atunci: să cos răni și să tratez febra, să deschid abcese și să curăț gingii infectate. Două dintre femei erau însărcinate și, la începutul primăverii, am avut bucuria de a asista la nașterea unor copii sănătoși, un băiat și o fată.

Renumele meu – dacă acesta este cuvântul potrivit – de vindecătoare s-a răspândit și dincolo de așezarea noastră minusculă, astfel că m-am văzut chemată tot mai departe de ea, pentru a mă ocupa de suferințele unor oameni aflați la ferme izolate, răspândite și la peste cincizeci de kilometri depărtare, în pustietatea munților. În plus, împreună cu Ian, făceam câteodată vizite la Anna Ooka pentru a o întâlni pe Nayawenne, întorcându-mă cu coșuri sau vase pline cu ierburi folositoare.

La început, Jamie insistase ca el sau Ian să mă însoțească în locurile mai îndepărtate, dar curând s-a dovedit că niciunul dintre ei nu putea lipsi de acolo; sosise vremea primelor semănături de porumb și de orz, iar pământul trebuia desțelenit și grăpat, fără a mai vorbi de obișnuitele corvezi pentru a face ferma să funcționeze. Pe lângă cai și catâri, cumpăraserăm găini, un porc negru cu aspect depravat care să satisfacă nevoile sociale ale purcelei și – luxul maxim – o capră; toate animalele trebuiau hrănite și adăpate și, în general, păzite, ca să nu se ucidă între ele sau să fie mâncate de urși sau de pume.

Așadar, plecam din ce în ce mai des neînsoțită când la ușa noastră apărea pe neașteptate vreun străin care avea nevoie de o vindecătoare sau de o moașă. Registrul lui Daniel Rawlings a început să conțină și alte însemnări, iar cămara se îmbogățea cu daruri: șuncă și carne de vânat, saci cu grâne și coșuri cu mere,

[59] În original, *The Skull Beneath the Skin*, titlul unui roman al scriitoarei britanice P.D. James (1920-2014) (n.tr.).

cu care pacienții îmi răsplăteau serviciile. Niciodată nu ceream bani, dar întotdeauna mi se oferea ceva – săraci cum eram, orice era bine-venit.

Pacienții din acea zonă proveneau din multe locuri și mulți nu vorbeau nici engleză, nici franceză; erau luterani germani, quakeri, scoțieni și irlandezi ori dintr-o așezare mare populată de moravi la Salem, care vorbeau un dialect ciudat al limbii pe care eu o credeam a fi cehoslovacă. De obicei, reușeam să comunicăm, în majoritatea cazurilor se găsea cineva care să slujească drept interpret și, în cel mai rău caz, recurgeam la limbajul mâinilor și al trupului – „Unde te doare?” e ușor de înțeles în orice limbă.

August 1768

Eram înghețată până în măduva oaselor. În ciuda eforturilor de a-mi ține mantia înfășurată strâns în jurul corpului, vântul mi-o smulgea și o făcea să fluture ca pânza unei vele. Îl lovea mereu peste cap pe băiatul care pășea alături de mine și mă trăgea în lateral din șa cu forța unei furtuni. Picăturile de ploaie pătrundeau pe sub faldurile mantiei ca niște ace de gheață și eram udă până la piele, pentru că apa pătrunsese prin rochie și lenjerie încă înainte de a ajunge la Mueller’s Creek.

Pârâul clocotea prin dreptul nostru, dezrădăcinând copaci mici, rostogolind pietre și înghițind crengi care apăreau doar pentru scurt timp la suprafață.

Cu umerii strânși până aproape de borul pălăriei trase peste urechi, Tommy Mueller s-a uitat la torent. Din toată atitudinea lui răzbătea îndoiala și m-am aplecat pentru a-i striga la ureche.

— Stai aici! am răcnit la el, dar glasul meu nu a reușit să acopere șuieratul vântului.

A clătinat din cap, spunându-mi ceva, dar nu l-am auzit. Am clătinat viguros din cap și am arătat spre mal; solul noroios era nesigur acolo; chiar în timp ce urmăream pârâul, am văzut bucăți de pământ topindu-se luate de apă.

— Înapoi! i-am strigat.

A făcut un semn către sine și apoi în direcția fermei, după care a întins mâna spre frâu. Era limpede că socotea

traversarea prea primejdioasă; voia să mă întorc la casă și să aștept trecerea furtunii.

Avea dreptate. Pe de altă parte, vedeam cum pârâul se lățește, iar apa nemiloasă mușca din malul moale bucăți de sol. Dacă mai așteptam, nimeni nu ar mai fi putut traversa, însă acest lucru nu ar fi fost posibil nici peste câteva zile; asemenea viituri țineau apa la un nivel ridicat chiar și câte o săptămână, pentru că ploile din munți alimentau torentele.

Ideea de a rămâne blocată într-o casă cu patru camere vreme de o săptămână, cu cei zece membri ai familiei Mueller, era de ajuns ca să mă împingă să fac un act necugetat. Smulgând frâul din strânsoarea lui Tommy m-am rotit, iar calul și-a scuturat capul, fiindcă ploaia îi bătea în față, dar a pășit atent pe noroiul alunecos.

Am ajuns pe partea de sus a malului, unde stratul gros de frunze moarte oferea mai multă stabilitate calului. Am întors calul, i-am făcut semn lui Tommy să se dea la o parte și m-am aplecat în față ca un călăreț specializat în sărituri peste obstacole, înfigându-mi coatele în sacul cu orz care era legat de șa în fața mea – plata pentru serviciile făcute.

Schimbarea de greutate a fost de ajuns; ca și mine, nici calul nu dorea să mai rămână acolo. Am simțit împingerea bruscă în momentul în care picioarele din spate au coborât, s-au încordat, apoi am zburat în josul pantei ca pe un tobogan. O zgâlțâitură și un moment de cădere liberă amețitoare, și am ajuns până peste coapse în apa rece ca gheața.

Mâinile îmi erau atât de reci, încât puteau la fel de bine să fi fost sudate de frâu, dar nu aveam altceva util de oferit în materie de îndrumări. Mi-am lăsat brațele moi, dând calului libertate în mișcări. I-am simțit mușchii puternici mișcându-se ritmic sub pulpele mele în timp ce el înota și chiar și presiunea mai puternică a apei care curgea pe lângă noi. Apa mi-a tras fusta, amenințând să mă târască în vâltoare.

Apoi a urmat un zvâcnet și scrâșnetul de copite pe fundul torentului, și am ieșit, șiroind de apă ca o sită. M-am întors în șa și l-am văzut pe Tommy Mueller pe celălalt mal, cu falca atârnându-i pe sub pălăria bleagă. N-am putut da drumul frâului ca să-i fac semn de rămas-bun, însă mi-am înclinat ceremonios capul spre el, după care am îmboldit calul cu călcâiele și am pornit spre casă.

Gluga mantiei îmi căzuse de pe cap în timpul saltului, dar nu mai conta; mai udă de atât nu puteam fi. Mi-am dat o șuviță de păr din ochi și, în ciuda ploii, ușurată la gândul că mă îndreptam spre casă, am îndemnat calul spre drumul care urca.

Stătusem la cabana familiei Mueller trei zile, ajutând-o pe Petronella, care avea optsprezece ani, să treacă prin chinurile facerii pentru prima oară. Pentru prima și ultima oară, dacă era să ascult părerea Petronellei. În cea de-a doua zi, soțul ei de șaptesprezece ani, care își vârâse prevăzător capul pe ușa camerei ei, se alesese cu un șuvoi de invective din partea Petronellei, rostite în germană, ceea ce îl făcuse să fugă și să-și caute scăparea în hambar, cu urechile roșii de rușine.

Totuși, câteva ore mai târziu îl văzusem pe Freddy – arătând mai tânăr de șaptesprezece ani – îngenunchind cu fereală lângă patul nevestei, cu fața mai albă decât cămașa ei, și întinzând o mână șovăitoare pentru a da deoparte pătura care o acoperea pe fiica lui.

S-a uitat mut la capul rotund, presărat cu puf negru, apoi s-a uitat la soție, ca și cum ar fi avut nevoie de un îndemn.

Ist sie nicht wunderschön?[60] a întrebat încet Petronella.

El a dat încet din cap, apoi și l-a așezat în poala ei și a început să plângă. Femeile zâmbiseră binevoitoare și plecaseră să pregătească cina.

Și fusese o cină grozavă; mâncarea reprezenta unul dintre beneficiile vizitelor pe care le făceam la familia Mueller. Chiar și în acele momente, stomacul meu era plin de colțunași și *blutwurst*[61] prăjit, iar gustul persistent de ouă cu unt pe care îl simțeam în gură îmi oferea o oarecare alinare pentru disconfortul prin care treceam în acele momente.

Speram că Jamie și Ian reușiseră să-și prepare ceva acceptabil de mâncare în absența mea. Cum era sfârșitul verii, dar nu sosise vremea recoltei, rafturile cămării nu erau nicidecum ocupate așa cum speram să fie la vremea toamnei, dar tot aveam roți de cașcaval, un vas uriaș cu pește sărat și saci cu făină, porumb, orez, fasole, orz și făină de ovăz.

Jamie chiar se pricepea să gătească – cel puțin să pregătească vânatul și să-l frigă – și făcusem toate eforturile ca să îl inițiez pe Ian în prepararea terciului din făină de ovăz, dar,

---

[60] „Nu-i așa că e minunată?” (în germană, în orig.) (n.tr.).

[61] „Sângerete” (în germană, în orig.) (n.tr.).

fiind bărbați, am bănuit că nu se deranjaseră prea mult, preferând să supraviețuiască mâncând carne uscată cu ceapă.

Nu-mi dădeam seama dacă asta se întâmpla din cauză că, după o zi petrecută în activități bărbătești ca a doborî copaci, a ara și a căra căprioare vânate peste munte, erau prea extenuați ca să se gândească să-și pregătească o masă cumsecade ori dacă nu cumva o făceau dinadins, astfel încât eu să mă socotesc de neînlocuit.

Când am ajuns la adăpostul culmii, vântul scăzuse în intensitate, dar ploaia continua să cadă apăsat, iar mersul era primejdios, deoarece noroiul de pe drum se lichefiase, lăsând un strat de frunze să plutească pe suprafața lui, ceea ce îl făcea înșelător ca nisipurile mișcătoare. Am simțit dificultățile pe care le întâmpina calul, deoarece copitele îi alunecau la fiecare pas.

— Bravo, băiatule! am spus cu glas liniștitor. Mergi tot așa, prietene.

Calul a ciulit urechile, dar și-a ținut capul plecat, pășind cu atenție.

— Picior Ager? am spus eu. Ce părere ai?

Deocamdată, calul nu avea nume ori, mai bine zis, avea, dar nu-l știam. Omul de la care îl cumpărase Jamie îi dăduse un nume nemțesc, despre care Jamie a spus că nu era defel potrivit pentru calul unei doamne. Când l-am rugat să-mi traducă numele, s-a mulțumit să strângă din buze și să devină foarte scoțian, ceea ce m-a făcut să deduc că probabil suna foarte urât. Voisem să o întreb pe bătrâna doamnă Mueller ce însemna, dar, în iureșul plecării, uitasem.

În orice caz, teoria lui Jamie era că, în timp, calul își va dezvălui adevăratul nume – ori cel puțin unul exprimabil – și de aceea urmăream animalul sperând să îi descoperim caracterul. După ce făcuse o plimbare cu el, Ian sugerase numele de Coney, dar Jamie se mulțumise să clatine din cap și să spună că nu, nu era potrivit.

— Picior Iute? am sugerat eu. Picior Ușor? La naiba!

Calul se oprise brusc, și din motive întemeiate. Un mic pârâu gâlgâia vesel în josul dealului, sărind din piatră în piatră cu o viteză nemaipomenită. Era frumos, apa gonea, limpede precum cristalul, peste stâncile întunecate și frunzele verzi. Din păcate, curgea peste ceea ce mai rămăsese din drum, care, neputând

face față forței naturii dezlănțuite, se ștersese de pe fața dealului până în vale.

Șiroind de apă, am rămas nemișcată. Nu aveam cum să ocolim zona. Dealul se înălța aproape perpendicular în dreapta mea, dintre crăpăturile rocii răsărind tufișuri și puieți, și avea o înclinație atât de abruptă spre stânga, încât coborârea ar fi fost totuna cu sinuciderea. Blestemând în barbă, am îndemnat calul fără nume să se retragă și să se întoarcă.

Dacă pârâul nu ar fi fost atât de umflat, m-aș fi întors la familia Mueller și i-aș fi lăsat pe Jamie și pe Ian să se descurce singuri încă o vreme. Dar așa, nu aveam de ales; trebuia să găsesc un alt drum spre casă ori să rămân acolo și să mă înec.

Osteniți, ne-am retras cu pași grei. La mai puțin de patru sute de metri de viitură, am găsit un loc în care coasta dealului cobora spre o curmătură mică, o depresiune între două „coarne” de granit. Asemenea formațiuni erau ceva obișnuit; exista una mare pe un munte din apropiere, care își căpătase numele de Piscul Diavolului. Dacă puteam traversa curmătura până pe partea cealaltă a dealului și găseam drumul de-a lungul ei, treptat aveam să revin pe drumul care traversa coama spre sud.

Preț de un moment, din înălțimea șeii am avut o imagine clară a poalelor dealurilor, dar și a golului albăstrui din valea de dincolo. Însă, pe de altă parte, norii negri de ploaie, în care se vedeau când și când licăriri de fulgere, ascundeau vârfurile munților.

Acum, după ce frontul furtunii trecuse, vântul scăzuse. Ploaia cădea însă tot mai apăsat, dacă așa ceva era posibil, și m-am oprit îndeajuns de mult ca să îmi desprind degetele reci de pe frâu și să îmi ridic gluga mantiei.

Mersul pe acea parte a dealului era destul de ușor, pentru că terenul era stâncos, dar nu foarte abrupt. Ne-am croit drum printre mici pâlcuri de scoruși și porțiuni mai mari cu stejari. Am observat și am reținut locul în care se aflau tufișuri de coacăz negru, însă nu m-am oprit. Așa cum stăteau lucrurile, aveam să fiu fericită dacă mă întorceam acasă până la căderea întunericului.

Ca să mai uit de șiroaiele reci de apă care mi se scurgeau pe gât, am început să fac în minte un inventar al alimentelor depozitate în cămară. După ce soseam, ce puteam pregăti pentru cină?

Ceva rapid, am gândit, în timp ce tremuram, ori ceva cald. O tocană cerea prea mult timp, la fel și o supă. Dacă aveam la îndemână o veveriță sau un iepure, probabil că aș prăji carnea, dată prin ou și prin pastă de porumb. Ori, dacă nici asta, atunci un terci cu puțină șuncă pentru a căpăta aromă, și două ouă omletă cu ceapă verde.

M-am aplecat crispându-mă. În ciuda glugii și a părului des, picăturile de ploaie îmi loveau scalpul ca niște grăunțe de grindină.

Apoi mi-am dat seama că *erau* bucăți de grindină. Sfere mici cădeau pe spinarea calului și zornăiau pe frunzele unui stejar. După câteva secunde, bucățile de grindină au devenit mai mari, de mărimea unor boabe de strugure, iar ploaia devenise atât de intensă, încât pocnetele grindinei au început să răsune ca rafalele de mitralieră căzând pe covoarele de frunze ude din luminișuri.

Calul a ridicat capul, scuturându-și energic coama, pentru a scăpa de grăunțele care îi înțepau gâtul. Cu o mișcare precipitată, l-am îndrumat spre adăpostul precar oferit de un castan uriaș. Dedesubtul lui era zgomot, însă bucățile de gheață alunecau prin frunzișul des, protejându-ne.

— Așa, am spus eu.

Cu o oarecare dificultate, mi-am descleștat o mână de pe frâu și am bătut calul pe gât pentru a-l liniști.

— Ușurel! N-o să pățim nimic, câtă vreme nu ne lovește vreun fulger.

Evident, acea afirmație stârnise memoria cuiva; o furcă tăcută de lumină a despicat cerul deasupra muntelui Roan. După câteva momente, bubuitul cumplit al tunetului a coborât spre locul în care ne aflam, acoperind cu totul răpăitul grindinei pe frunzele de deasupra noastră.

Fulgerele alcătuiau o perdea departe, dincolo de munți. Au apărut mai multe fulgere parcă sfârâind pe cer, fiecare dintre ele urmat de bubuitul puternic al tunetului. Grindina s-a oprit, dar a reînceput ploaia, mai deasă decât până atunci. Valea de sub noi a dispărut, acoperită de nori și de ceață, însă fulgerele luminau crestele dezgolite ale muntelui așa cum o radiografie pune în evidență oasele.

— Un hipopotam, doi hipopotami, trei hipopotami, patru hipopotami…

BOOM! Calul și-a scuturat capul și a bătut iritat din copite.

— Știu cum te simți, i-am spus, privind spre vale. Ușurel, ușurel.

A urmat un nou fulger, o explozie care a luminat culmea întunecată și mi-a întipărit pe retină conturul urechilor calului.

— Un hipopotam, doi hipopo…

Aș fi putut jura că pământul se cutremurase. Calul a nechezat ascuțit și s-a cabrat, deși am tras de frâu, ajungând să lovească frunzele cu copitele. Aerul mirosea a ozon.

Un fulger.

— Un hipo…, am spus printre dinții încleștați. La naiba, stai! Un hipo…

Alt fulger.

— Un hipo…

Încă un fulger.

— Stai! Ho!

Nu mi-am dat seama că am căzut; nu am simțit nici măcar aterizarea. Cu câteva momente mai devreme avusesem frâul în mână, încercând să strunesc un cal de cinci sute de kilograme care se învârtea încoace și-ncolo panicat, iar o secundă mai târziu zăceam pe spate, clipind spre cerul întunecat, învolburat, străduindu-mă să îmi repun în funcție diafragma.

Unda de șoc a impactului s-a propagat prin corpul meu și am încercat cu disperare să-mi stăpânesc propriul trup. Apoi am reușit să respir cu un icnet dureros, iar trupul mi-a comunicat primele informații privind vătămările pe care le suferisem.

Am rămas întinsă și cu ochii închiși, concentrându-mă să respir și desfășurând un inventar. Ploaia continua să cadă greu, lovindu-mă în față și umplându-mi găvanele ochilor, iar apa mi se scurgea în urechi. Fața și mâinile îmi erau amorțite. Îmi puteam mișca mâinile. Acum respiram ceva mai ușor.

Picioarele. Cel stâng mă durea, dar nu în mod amenințător; aveam doar o julitură la genunchi. M-am rostogolit cu greu pe o parte, fiindcă mă împiedicam în hainele groase și ude. Însă tocmai aceste haine mă feriseră de răni grave.

De deasupra am auzit un nechezat nesigur, ceva mai tare decât bubuiturile tunetelor. Amețită, am ridicat privirea și am văzut botul calului ieșind dintr-un desiș aflat la vreo zece metri deasupra capului meu. De sub desiș cobora o pantă abruptă,

stâncoasă; o dâră lungă arăta locul în care căzusem și de unde mă rostogolisem până ajunsesem în acea poziție.

Practic, stătusem aproape de acea râpă fără să o văd, pentru că fusese ascunsă de tufișurile dese. Din cauza panicii, calul ajunsese la marginea ei, dar simțise pericolul și se oprise brusc înainte de a se prăbuși în gol, însă lăsându-mă să mă desprind din șa și să alunec până jos.

— Ticălosule! am spus și m-am întrebat dacă nu cumva numele german avea un înțeles asemănător. Puteam să-mi frâng gâtul!

Cu mâna încă tremurându-mi, mi-am șters fața de noroi și am privit în jur, căutând o cale înapoi.

Nu am găsit niciuna. În spatele meu, costișa continua, unindu-se cu unul dintre „coarnele” de granit. În față, se termina brusc, plonjând drept în jos, spre o mică adâncitură. Panta pe care mă găseam cobora, de asemenea, spre acea adâncitură, șerpuind printre pâlcuri de scoruș și oțetar-roșu spre malurile unui pârâu aflat la vreo douăzeci de metri mai jos.

Încercând să gândesc, am rămas nemișcată. Nimeni nu știa unde sunt. Dar nici eu nu știam. Jamie va crede că, din cauza ploii, eram încă la familia Mueller. Iar Muellerii nu vor avea motive să creadă că nu ajunsesem acasă în siguranță; chiar dacă ar fi avut îndoieli, nu puteau veni după mine din cauza viiturii de pe râu. Iar când cineva va descoperi poteca ascunsă de ape, orice urme lăsate de mine vor fi fost de mult spălate de ploaie.

Nu mă rănisem, iar asta conta. Însă eram singură, pe jos, fără hrană, rătăcită și udă până la piele. Singura certitudine era că nu aveam să mor de sete.

Fulgerele încă sclipeau ici și colo ca niște furci într-un duel pe cer, dar tunetele scăzuseră, devenind doar huruituri înfundate în depărtare. Acum nu îmi mai era teamă că voi fi lovită de fulger – mai ales că existau candidați mai impozanți în jur, sub forma unor copaci gigantici –, dar găsirea unui adăpost mi s-a părut totuși o idee foarte bună.

Încă ploua; picături de apă mi se scurgeau de pe vârful nasului cu o regularitate monotonă. Șchiopătând din cauza genunchiului lovit și blestemând, mi-am croit drum în josul pantei alunecoase, către pârâu.

Și acel pârâu era umflat de ploaie; am văzut vârfurile unor tufișuri ieșind din apă, cu frunzele atârnând moale în curentul puternic. Nu se putea spune că pârâul avea maluri; m-am chinuit să trec printre ilice ghimpoase și cedri-roșii, ca să ajung la partea sudică a costișei stâncoase; poate că acolo găseam o peșteră sau o adâncitură care să-mi ofere cât de cât adăpost.

N-am dat decât de bolovani răsturnați, umezi, printre care mi-a fost greu să merg. Însă la o oarecare distanță, am văzut ceva ce îmi putea sluji drept adăpost.

Un cedru-roșu se prăbușise de-a curmezișul pârâului, cu rădăcinile vizibile după ce apa cărase solul în care se aflaseră. Căzuse în față și lovise costișa, astfel încât coroana bogată se întindea în apă și peste bolovani, iar trunchiul stătea înclinat peste pârâu; în partea mea, am văzut mănunchiul uriaș de rădăcini dezgolite, un parapet de pământ crăpat cu câteva tufișuri mici deasupra. Golul de sub ele nu oferea adăpost perfect, dar părea destul de bun ca să nu mai stau sub cerul liber sau să mă ghemuiesc în tufișuri.

Nici nu-mi trecuse prin minte că acel adăpost putea atrage urși, pume sau alte animale neprietenoase. Din fericire, nu am găsit așa ceva.

Era un spațiu de aproximativ un metru și jumătate lungime și tot atâta lățime, umed, întunecos și lipicios. Tavanul era alcătuit de trei rădăcini groase și răsucite, acoperite de pământ nisipos, ca într-un bârlog de viezure. Era totuși solid, podeaua din pământ răscolit era umedă, dar nu înnoroită și, pentru prima oară după câteva ore, picăturile de ploaie nu mi-au mai răpăit pe țeastă.

Epuizată, m-am târât în colțul cel mai îndepărtat, mi-am așezat încălțările ude alături și am adormit. Răceala hainelor ude m-a făcut să visez intens, în imagini în care se amestecau sânge și nașteri, copaci, bolovani și ploaie, și m-am trezit des, în acel mod semiconștient produs de oboseala extremă, adormind din nou după câteva secunde.

Am visat că nășteam. Nu simțeam nicio durere, dar am văzut capul copilului ieșind ca și cum aș fi stat între propriile mele picioare, moașă și totodată mamă. Am luat fetița în brațe, încă mânjită de sângele care provenea de la amândouă, și i-am dat-o tatălui ei. I-am dat-o lui Frank, dar Jamie a fost cel care i-a scos căița și a spus: „E frumoasă”.

Apoi m-am trezit și am adormit la loc, croindu-mi drum printre bolovani și cascade, căutând înfrigurată ceva ce pierdusem. M-am trezit și am adormit, urmărită prin pădure de ceva înspăimântător și necunoscut. M-am trezit și am adormit, cu un cuțit în mână, plin de sânge, dar nu știam al cui era.

M-a trezit apoi un miros de ars și m-am ridicat brusc în șezut. Ploaia se oprise; am crezut că mă trezise liniștea. Mirosul puternic de fum îmi persista în nări, iar asta nu făcea parte dintr-un vis.

Am scos capul din bârlog ca un melc ce iese precaut din cochilie. Cerul era cenușiu-violaceu, cu dâre de oranj deasupra munților. În jurul meu, pădurea nu se clintea, doar de pe crengi picura apă. Se însera, întunericul creștea în adâncituri.

M-am târât afară și am privit împrejur. Pârâul din spatele meu curgea grăbit și umflat, astfel că singurul sunet era gâlgâitul apei. Terenul se ridica în fața mea, formând o culme mică. În vârful ei se înălța un plop mare, sursa fumului. Fusese lovit de fulger; jumătate din el încă avea frunze verzi, iar coronamentul stufos se profila pe cerul palid. Cealaltă jumătate era înnegrită și carbonizată până la baza trunchiului masiv. Firicele de fum se înălțau ca niște fantome scăpate din robia unui vrăjitor, iar liniile roșietice ale focului se vedeau când și când, lucind pe sub scoarța înnegrită.

Mi-am căutat încălțările, dar nu le-am găsit din cauza întunericului. Fără să mă mai sinchisesc, gâfâind de efort, am urcat pe culme, spre copacul trăsnit. Toți mușchii îmi înțepeniseră de somn și de frig; m-am simțit ca un copac care capătă treptat viață, dar am urcat ținându-mă de rădăcini încâlcite și contorsionate.

În apropierea copacului era cald. Minunat, binecuvântat de cald. Aerul mirosea a cenușă și a funingine, dar era cald. M-am oprit cât de aproape am îndrăznit, mi-am desfăcut larg mantia și am rămas nemișcată, iar din mine au ieșit aburi.

O vreme, nici măcar nu am încercat să gândesc; m-am mulțumit să stau acolo, simțindu-mi carnea înghețată cum se încălzește și se înmoaie din nou, dându-mi senzația de umanitate. Dar, pe măsură ce sângele a început să circule cu mai multă forță prin vene, juliturile au început să mă doară și am simțit și durerea mai profundă a foamei; trecuse multă vreme de la micul dejun.

Probabil că avea să treacă multă vreme până la cină, am gândit eu sumbru. Întunericul se furișa din adâncitură, iar eu încă nu găsisem drumul. Am aruncat o privire spre culmea din partea opusă; nici urmă de cal.

— Trădătorule! am murmurat. Probabil că s-a dus să se alăture vreunei turme de elani.

Mi-am frecat mâinile; hainele mi se uscaseră pe jumătate, dar temperatura scădea; urma să am parte de o noapte friguroasă. Ar fi fost mai bine să îmi petrec noaptea acolo, sub cerul liber, în apropierea copacului trăsnit, sau să mă întorc în bârlog cât încă vedeam, ca să pot ajunge la el?

Un pocnet în tufișurile din spatele meu m-a făcut să iau hotărârea. Copacul se răcise; deși lemnul carbonizat era încă fierbinte, focul se stinsese. Asta nu ar fi descurajat niște vânători nocturni porniți după pradă. Cum nu aveam foc sau arme, singurul meu mijloc de apărare era cel al vânatului; să stau ascunsă în timpul nopții, ca șoarecii și ca iepurii. Ei bine, oricum trebuia să mă întorc pentru a-mi recupera încălțările.

Părăsind cu părere de rău ultimele urme de căldură, m-am îndreptat spre copacul doborât. Strecurându-mă în patru labe înăuntru, am văzut ceva lucind în colțul mai întunecat al adăpostului. Am întins o mână și am atins, nu moliciunea mocasinilor din piele de căprioară, ci ceva tare și neted.

Instinctul a perceput realitatea acelui lucru înainte ca mintea să găsească cuvântul și mi-am retras imediat mâna. Apoi curiozitatea a învins teama atavică și am început să îndepărtez lutul nisipos din jurul lui.

Într-adevăr, era un craniu, având chiar și mandibula, deși era legată de rest doar prin câteva rămășițe de ligamente uscate. Un fragment de vertebră a zornăit în gaura occipitală.

— „Cât poate sta un om în pământ fără să putrezească?”[62], am murmurat eu, întorcând țeasta în mâini. Osul era rece și umed, oarecum asprit de expunerea la umezeală. Lumina era prea slabă ca să văd amănunte, dar am simțit proeminența arcadelor și netezimea smalțului de pe canini. Probabil că era un om nu chiar bătrân; avea mai toți dinții și nu erau foarte tociți – cel puțin atât am putut constata doar trecându-mi degetul mare peste ei.

---

[62] W. Shakespeare, *Hamlet*, Act 5, Scena 1, traducere de Leon Levițchi și Dan Dutescu. (n.tr.).

Cât? Opt sau nouă ani, i-a spus groparul lui Hamlet. Nu știam dacă Shakespeare avea noțiuni de medicină legală, dar mi se părea a fi o estimare corectă. Deci mai mult de nouă ani.

Cum ajunsese acolo? În urma unui act violent, mi-a răspuns instinctul, deși creierul meu nu rămăsese prea mult în urmă. Un explorator ar putea muri de vreo boală, de foame sau de frig – am alungat cu hotărâre acel șir de gânduri, străduindu-mă să ignor stomacul care ghiorăia și hainele umede –, dar nu ar sfârși îngropat sub un copac.

Cei din triburile Cherokee și Tuscarora își îngropau morții, desigur, dar nu astfel, undeva, departe, într-o adâncitură. Și nu pe bucăți. Acel fragment de vertebră îmi spusese imediat povestea; marginile erau comprimate, partea ruptă era tăiată curat, nu sfărâmată.

— Cineva nu te-a plăcut deloc, așa e? am spus eu. Nu s-a mulțumit să-ți ia scalpul, ci tot capul.

Asta m-a făcut să mă întreb dacă și restul era tot acolo. Rămasă pe gânduri, mi-am trecut o mână peste față, dar, la urma urmelor, nu aveam ceva mai bun de făcut; nu puteam pleca nicăieri înainte de ivirea zorilor, iar probabilitatea de a dormi se îndepărtase odată cu descoperirea acelui camarad. Am așezat craniul cu grijă deoparte și m-am apucat să sap.

Se făcuse deja noapte, dar nici măcar cea mai întunecată noapte petrecută sub cerul liber nu este lipsită total de lumină. Cerul era acoperit de nori, care reflectau destulă lumină, până și în bârlogul meu.

Pământul nisipos era moale și ușor de săpat, dar după câteva minute de scormonit, buricele și încheieturile degetelor mi se roseseră până la carne, așa că m-am târât afară și, după scurtă vreme, am găsit un băț cu care să sap. După câtva timp, am dat de ceva tare; nu os, am gândit eu, și nici metal. O piatră, am socotit, pipăind cu degetele ovalul întunecat. Doar o piatră din râu? M-am gândit că nu; suprafața era netedă, dar avea ceva zgâriat pe ea; un soi de literă, dar degetele mele nu erau îndeajuns de sensibile pentru a o identifica.

Am mai săpat, dar nu am mai găsit altceva. Ori restul acelui Yorick[63] nu era acolo, ori fusese îngropat atât de adânc, încât nu aveam cum să îl descopăr. Am pus piatra într-un buzunar, m-am

[63] Yorick, bufonul al cărui craniu este exhumat de un gropar și ținut în mână de Hamlet. (n.tr.).

lăsat pe călcâie și mi-am șters de fustă mâinile pline de nisip. Măcar acele eforturi mă încălziseră din nou.

M-am așezat și am ridicat craniul, pe care mi l-am pus în poală. Chiar dacă era înfiorător, mi-a oferit ceva asemănător unei companii, care să mă facă să uit de situația mea disperată. Și eram perfect conștientă că toate acțiunile mele din ultima oră avuseseră menirea de a-mi distrage atenția, de a lupta împotriva stării de panică, împingând-o sub suprafața minții mele, așteptând să explodeze precum capătul ascuțit al unei crengi de copac scufundate sub luciul apei. Avea să fie o noapte foarte lungă.

— Bine, am spus cu voce tare către craniu. Ai citit ceva cărți bune în ultima vreme? Nu, cred că nu mai ești printre noi. Poezie, ce părere ai?

Mi-am dres glasul și am început să recit ceva din Keats, făcându-mi încălzirea cu „Scrisă în semn de dezgust față de superstiții” și continuând cu „Odă la o urnă grecească”.

— … *Mereu frumoasă, nemângâiat, o vei iubi la fel*[64], am declamat eu. Ar mai fi ceva, dar am uitat. Dar n-a fost chiar rău, nu? Vrei să încercăm ceva din Shelley? „Odă vântului de apus” ar merge – o să-ți placă, așa cred.

Mi-a trecut prin minte întrebarea de ce gândeam astfel; nu aveam un motiv anume să cred că acel Yorick era indian, și nu european, dar mi-am dat seama că așa credeam – probabil era vorba despre piatra pe care o găsisem lângă el. Ridicând din umeri, am început din nou, convinsă că efectul măreței poezii engleze va fi la fel ca al unui foc, alungând urșii și panterele:

> *Fă, vântule, din mine-o lir-a ta,*
> *Cum e și codrul: frunze-mi cad și mie,*
> *Grozavului tău vuiet îi vom da*
> *Și eu, și el o tristă armonie,*
> *Dar dulce. Fii al meu, o, duh adesea!*
> *Du-mi gândurile moarte-n lumea vie,*
> *Ca frunzele să zboare-n univers*
> *Spre a grăbi-un rod nou! Și-mi risipește*
> *În lume – prin magia ăstui vers –*
> *Cuvintele, ca focul ce țâșnește*

[64] *Odă la o urnă grecească* de John Keats, traducere de Aurel Covaci, BPT, 1981. (n.tr.).

Dintr-o nestinsă vatră. *Gliei moarte*
Să-i fii, *prin mine*, *goarna ce-o trezește*!
Profetic vânt!...[65]

Sfârșitul strofei finale s-a stins pe buzele mele. Pe culme era o lumină. O mică scânteiere, care a devenit flacără. La început, am crezut că era vorba despre copacul lovit de fulger, despre un tăciune care căpătase viață, însă apoi s-a mișcat. A alunecat încet în josul dealului către mine, plutind pe deasupra tufișurilor.

Am țâșnit în picioare, apoi mi-am dat seama că nu aveam mocasinii. Disperată, am pipăit pe podeaua bârlogului, aproape toată suprafața. Dar fără folos. Mocasinii mei dispăruseră.

Am luat într-o mână craniul și am rămas în picioare, desculță, întorcându-mă spre lumină.

•

Am urmărit lumina apropiindu-se, coborând dealul ca un fulg de păpădie. Un gând a apărut în mintea mea, două versuri alese la întâmplare din Shelley: *O*, *demone*, *te-nfrunt*! *Încearcă tot/ Ce ești în stare împotriva mea*![66] Undeva în cotloanele mai ascunse ale conștiinței mele, am observat că Shelley avusese nervi mai tari decât ai mei. Am strâns craniul mai aproape de corp. Nu reprezenta o armă, dar, într-un anume fel, nici nu credeam că ceea ce se apropia ar fi descurajat de cuțite ori de pistoale.

Nu doar umezeala predominantă făcea cu totul improbabil ca vreun om să meargă prin pădure cu o torță aprinsă. Lumina nu ardea ca o torță din pin sau ca un felinar cu ulei. Nu tremura, ci ardea strălucitor și constant.

Plutea la vreun metru deasupra solului, exact la înălțimea la care cineva ar fi ținut o torță. Se apropia încet, în ritmul pașilor unui om care înaintează fără grabă. Am văzut lumina legănându-se puțin, mișcându-se în ritmul unui pas constant.

Pe jumătate ascunsă de malul de pământ și de rădăcinile retezate, m-am vârât în bârlogul meu. Aproape că înghețasem de frig, însă pe coaste îmi șiroia sudoarea și am simțit mirosul propriei spaime. Amorțite, degetele de la picioare s-au încordat, afundându-se în pământ, animate de dorința de a fugi.

---

[65] *Odă vântului de apus* de P.B. Shelley, traducere de Petre Solomon, BPT, 1981. (n.tr.).

[66] Versuri din drama lirică *Prometeu descătușat* de P.B. Shelley, în traducerea lui Petre Solomon, BPT 1965. (n.tr.).

Pe mare, văzusem cândva focul Sfântului Elmo. Deși fusese o senzație ciudată, albastrul acela lichid și sfârâitor nu semăna câtuși de puțin cu lumina palidă care se apropia. Aceasta nu scotea scântei și nici nu avea culoare; era o strălucire spectrală. Gaze de mlaștină, așa spuneau oamenii din Cross Creek când vorbeau despre lumini stranii pe munte.

Ha, am făcut eu, dar fără să scot niciun sunet. Gaze de mlaștină, pe naiba!

Lumina s-a deplasat printr-un mic desiș de arini, apoi a ieșit în luminișul din fața mea. Nu era vorba despre gaze de mlaștină.

Cel care purta torța era înalt și gol. În afară de pantaloni, nu avea nimic pe el decât vopsea, dungi roșii de-a lungul brațelor, al picioarelor și al torsului, iar fața îi era complet întunecată, începând cu bărbia și terminând cu fruntea. Avea părul dat cu unsoare și purta pe cap un soi de coroană, din care țâșneau două pene de curcan.

Eram invizibilă, ascunsă cu totul de întunericul refugiului meu, în vreme ce torța pe care o ținea el îl scălda într-o lumină slabă, reflectată de pieptul și de umerii lipsiți de păr, umbrindu-i orbitele. Dar el știa că mă aflam acolo.

Nu am îndrăznit să mă mișc. Propria răsuflare îmi răsuna dureros de puternic în urechi. Omul a rămas acolo, probabil la zece pași de mine, și s-a uitat drept spre bezna în care mă aflam, ca și cum ar fi fost zi deplină. Iar lumina torței lui ardea constant și fără să scoată niciun sunet, palidă ca o lumânare, fără să consume lemnul.

Nu știu cât am stat așa până când mi-am dat seama că nu îmi mai era teamă. Îmi era frig, dar ritmul inimii îmi revenise la normal, iar degetele de la picioare nu mai erau încordate.

— Ce vrei? am întrebat eu și abia după aceea am înțeles că intrasem într-un soi de comunicare de ceva vreme.

Orice ar fi fost, nu existau cuvinte. Nimic coerent nu s-a transmis între noi, însă ceva a trecut totuși de la unul la altul.

Norii se duseseră, dispersându-se într-un vânt slab, iar dâre întunecate de cer înstelat au apărut printre frânturile de nori cirus. Pădurea era tăcută, însă în felul obișnuit al pădurii ude noaptea; se auzeau scârțâitul și oftatul copacilor înalți mișcându-se, foșnetele tufișurilor măturate de adierea vântului neliniștit și bolboroseala continuă a apei pârâului nevăzut, declanșând un ecou în turbulența aerului de deasupra.

Simțindu-mă brusc foarte vioaie, am inspirat adânc. Aerul era dens și dulce, încărcat de respirația plantelor verzi, de mirosul ierburilor și de cel ca de mosc al frunzelor moarte, amestecate cu aromele furtunii – roci umede, pământ reavăn și negura ce se ridica, plus un iz de ozon, brusc precum fulgerul care lovise copacul.

Pământ și aer, am gândit brusc, dar și foc și apă. Stăteam acolo, cu toate elementele, în mijlocul lor și la mila lor.

— Ce vrei? am întrebat din nou, simțindu-mă neajutorată. Nu pot face nimic pentru tine. Știu că ești acolo, te văd. Dar asta e tot.

Nimic nu s-a mișcat; nu s-a rostit niciun cuvânt. Însă gândul s-a întrupat limpede în mintea mea, cu o voce ce nu-mi aparținea.

De ajuns, asta a spus.

Fără grabă omul s-a întors și s-a îndepărtat. După ce a făcut douăzeci de pași, lumina torței lui a dispărut, stingându-se ca ultima sclipire de lumină la căderea întunericului.

— Oh, am făcut eu, destul de pierdută. Dumnezeule!

Picioarele îmi tremurau, de aceea m-am așezat, cu craniul – de care aproape că uitasem – în poală.

Am rămas așa multă vreme, urmărind și trăgând cu urechea, dar nu s-a mai întâmplat nimic. Întunecați și de netrecut, munții mă înconjurau. Probabil că a doua zi dimineață mi-aș fi putut găsi drumul spre casă, dar, deocamdată, mersul prin beznă nu mă putea duce decât la un dezastru.

Nu-mi mai era teamă; ea mă părăsise în timpul confruntării cu... cu indiferent ce fusese. Încă îmi era frig și foarte, foarte foame. Am lăsat jos craniul și m-am ghemuit alături de el, trăgându-mi mantia în jurul corpului. Mi-a trebuit multă vreme până să adorm și am stat în bârlogul meu rece urmărind stelele serii rotindu-se prin spărturile dintre nori.

Am încercat să înțeleg ce se petrecuse în ultima jumătate de oră, dar, practic, nu aveam ce înțelege, în realitate, nu se întâmplase nimic. Și totuși se petrecuse ceva; omul acela venise acolo. Senzația pe care mi-o lăsase a stăruit, oarecum liniștitoare și, în cele din urmă, am adormit cu obrazul rezemat de o grămăjoară de frunze.

Din cauza frigului și a foamei, am avut vise neliniștitoare; o procesiune de imagini fără legătură între ele. Copaci loviți de

fulgere, luminând totul ca niște torțe. Copaci dezrădăcinați, pășind pe rădăcinile lor, cu un mers legănat, îngrozitor.

Zăcând în ploaie cu beregata tăiată, cu sângele cald curgându-mi pe piept, ceea ce reprezenta o alinare ciudată pentru carnea mea rece și degetele amorțite, incapabilă să mă mișc. Ploaia izbindu-mi pielea cu forța grindinei, fiecare picătură rece fiind ca o lovitură de ciocan, apoi ploaia șiroind caldă și moale peste fața mea. Îngropată de vie, pământul negru curgând în ochii mei deschiși.

Cu inima bubuind, m-am trezit. Am rămas tăcută. Era spre miezul nopții, așa am bănuit; cerul se întindea senin și nesfârșit deasupra capului, iar eu mă aflam într-un căuș de întuneric. După o vreme, am adormit din nou, bântuită de vise.

Lupi urlând în depărtare. Fugeam panicată printr-o pădure de plopi înconjurați de zăpadă, iar seva roșiatică a copacilor lucea ca niște picături de sânge pe trunchiurile albe ca hârtia. Un bărbat cu capul ras, mai puțin o creastă de păr negru și uns cu grăsime, stând în copacii care sângerau. Avea ochi adânciți și un zâmbet destrămat, iar sângele de pe pieptul lui scânteia mai tare decât seva copacilor.

Lupi, mult mai aproape. Urlând și lătrând, cu aroma sângelui fierbinte în propriul meu nas, alergând alături de haită, fugind din haită. Gonind. Cu picioare iuți, de iepure, cu colți albi, fantoma sângelui fiind un gust în gura mea, o furnicătură în nasul meu. Foamea. Urmărește, prinde și ucide sângele. Cu inima bătând nebunește, cu sângele gonind, în panica pură a celui vânat.

Am simțit osul brațului pocnind cu un zgomot asemănător unei crengi uscate care se rupe și am perceput gustul măduvei, cald și sărat, alunecos pe limbă.

Ceva mi-a mângâiat fața și atunci am deschis ochii. Încadrați de blana întunecată a unui lup cu colți albi, niște ochi mari și gălbui m-au privit direct în față. Am scos un răcnet și l-am lovit, iar fiara s-a tras înapoi scoțând un scâncet mirat.

M-am ridicat cu greu în genunchi și m-am ghemuit, vorbind fără noimă. Apăruseră zorii. Lumina lor proaspătă și plăcută mi-a arătat conturul negru și uriaș al lui Rollo.

— Of, Iisuse Hristoase, ce naiba cauți aici, fiară nenorocită și… mizerabilă?

Puteam să mă ridic și singură, dar Jamie a fost mai iute decât mine.

Cu mâinile lui mari, m-a scos din ascunzătoare, m-a ținut strâns și m-a bătut neliniștit pe spate, verificând dacă eram rănită. Materialul din lână al hainei lui mi s-a părut moale pe față; mirosea a umezeală și a săpun cu leșie, pe lângă propriul lui miros masculin, pe care l-am inspirat de parcă ar fi fost oxigen.

— Ești teafără? Pentru numele Domnului, englezoaico, ești bine?

— Nu, am îngânat. Adică da, am spus și am început să plâng.

Nu a durat mult; nu era decât șocul produs de sentimentul de ușurare. Am încercat să spun asta, dar Jamie nu mă mai asculta. M-a ridicat în brațe, așa murdară cum eram, și m-a dus spre pârâu.

— Ușor, a spus el, lipindu-mă de el. Încet, *mo chridhe*. Totul va fi bine, ești în siguranță.

Eram încă amețită de frig și de vise. După ce fusesem singură fără să aud altă voce decât a mea, glasul lui suna ciudat, ireal și greu de înțeles. Însă strânsoarea lui caldă era reală.

— Stai puțin, am spus, trăgându-l febrilă de cămașă. Așteaptă, am uitat ceva. Trebuie să...

— Iisuse mare, unchiule Jamie, ia te uită!

Strângându-mă, Jamie s-a întors. Încadrat de rădăcinile care atârnau, Ian cel Tânăr stătea la intrarea refugiului cu craniul în mână.

Am simțit mușchii lui Jamie încordându-se la vederea craniului.

— Doamne sfinte, englezoaico, ce e asta?

— Mai bine zis, cine. Nu știu. Dar e un tip drăguț. Nu-l lăsa pe Rollo să se apropie; nu-i va plăcea asta.

Concentrat peste măsură, Rollo adulmeca de zor craniul, iar nările îi fremătau de interes.

Încruntându-se puțin, Jamie a coborât privirea spre fața mea.

— Englezoaico, sigur ești în toate mințile?

— Nu, am răspuns, deși, de fapt, îmi recăpătasem claritatea gândirii după ce mă trezisem complet. Mi-e frig și mor de foame. N-ai adus cumva ceva de mâncare? am întrebat eu pofticioasă. Aș fi în stare și de crimă ca să văd în față o farfurie cu ouă.

— Nu, a spus el, așezându-mă jos, în timp ce căuta în tașca de piele de la brâu. N-am avut vreme să mai iau mâncare, dar am niște brandy. Uite, englezoaico, o să-ți prindă bine. Și după aceea, a adăugat, ridicând din sprâncene, îmi poți povesti cum naiba ai ajuns în mijlocul pustietății, bine?

M-am prăbușit pe un bolovan și, recunoscătoare, am sorbit din băutură. Sticla îmi tremura în mâini, dar tremuratul a început să dispară pe măsură ce lichidul și-a croit drum direct prin pereții stomacului gol, pătrunzând în fluxul sangvin.

Jamie a rămas în spatele meu cu mâinile pe umerii mei.

— Englezoaico, cât timp ai stat aici? m-a întrebat cu blândețe în glas.

— Toată noaptea, am spus, tremurând din nou. Cam de ieri de la amiază, când nenorocitul acela de cal – cred că numele lui e Iuda – m-a aruncat de pe culmea aceea.

Am făcut semn din cap spre costișă. Mijlocul pustietății era o descriere potrivită a acelui loc, am socotit eu. Putea fi oricare dintre cele o mie de grote neștiute de pe acele dealuri. Brusc, mi-a venit un gând, care ar fi trebuit să-mi treacă prin minte mai devreme, dacă nu aș fi fost atât de înghețată și de amețită.

— Dar cum naiba m-ai găsit? am întrebat. M-a urmărit cineva din familia Mueller ori… să nu-mi spui că ticălosul acela de cal te-a condus până aici, la fel ca Lassie?

— Mătușă, e cal castrat, a intervenit Ian cu reproș în glas. Nu e fetiță[67]. Dar nu ți-am văzut calul. Nu, Rollo ne-a condus până aici.

A zâmbit cu mândrie spre câine, care a luat o atitudine demnă, ca și cum ar fi făcut mereu așa ceva.

— Dar dacă n-ați văzut calul, am început eu nedumerită, cum de-ați știut că am plecat de la ferma Mueller? Și cum a putut Rollo…

Văzându-i pe Jamie și Ian privindu-se, m-am întrerupt.

Ian a ridicat din umeri și a dat din cap. Jamie s-a lăsat pe pământ alături de mine și, ridicând poalele rochiei, mi-a luat labele picioarelor în mâinile lui mari și calde.

— Ți-au înghețat picioarele, englezoaico, a spus el încet. Unde ți-ai pierdut mocasinii?

---

[67] *Lassie*, fetiță. Aluzie la celebrul roman al lui Eric Knight *Lassie se întoarce acasă*, care a fost și ecranizat. (n.tr.).

— Acolo, am spus, arătând spre copacul dezrădăcinat. Trebuie să fie acolo. I-am scos când am traversat pârâul și i-am pus jos, dar după aceea, pe întuneric, nu i-am mai găsit.

— Mătușă, nu sunt acolo, a spus Ian.

Glasul i-a sunat atât de ciudat, încât am ridicat privirea surprinsă spre el. Încă ținea craniul în mână și îl răsucea cu delicatețe.

— Nu, nu-s acolo.

Jamie stătea cu capul plecat și îmi masa picioarele și am văzut licărul primelor raze de soare în părul lui arămiu, lăsat pe umeri, ciufulit de parcă tocmai se ridicase din așternuturi.

— Eram în pat, dormeam, a spus el, parcă mi-ar fi ghicit gândul, când fiara asta a început să se poarte nebunește.

Fără să ridice ochii, a arătat cu bărbia spre Rollo.

— Lătra, urla și se izbea de ușă de parcă afară ar fi sosit diavolul.

— Am strigat la el și am încercat să îl țin de ceafă și să-l scutur pentru a-l liniști, a intervenit Ian, dar nu a vrut să se liniștească, indiferent ce aș fi făcut.

— Da, și s-a purtat în continuare la fel, îi curgeau balele, de aia am fost aproape sigur că turbase. M-am gândit că o să ne muște, așa că l-am rugat pe Ian să deschidă ușa și să-l lase să plece.

Jamie s-a lăsat pe călcâie și s-a încruntat uitându-se la picioarele mele, după care a îndepărtat o frunză moartă prinsă de talpă.

— Ei, și la ușă era diavolul? am întrebat eu în glumă.

Jamie a clătinat din cap.

— Am căutat prin luminiș, începând cu țarcul animalelor și până la izvor, dar n-am găsit nimic, în afară de ăștia.

A băgat mâna în tașcă și a scos mocasinii mei. Cu chipul lipsit de expresie, s-a uitat la fața mea.

— Erau în prag, așezați frumos.

Am simțit cum mi se ridică fiecare fir de păr de pe corp. Am luat sticla și am băut ultimele picături de brandy.

— Rollo a rupt-o la fugă, urlând ca un nebun, a spus Ian, preluând firul poveștii. Dar peste câteva momente s-a întors și a început să adulmece mocasinii tăi, a scheunat și a plâns.

— M-am simțit îndemnat să fac același lucru, nu?

Colțurile gurii lui Jamie s-au arcuit puțin, dar am văzut că în ochi încă avea o expresie de teamă.

Am înghițit în sec, dar, în ciuda băuturii, gura mi-era prea uscată ca să vorbesc.

Jamie m-a încălțat cu un mocasin, apoi cu celălalt. Erau umezi, dar și un pic calzi după ce stătuseră lipiți de corpul lui.

— Cenușăreaso, am fost convins că ai murit, a spus el încet, ținându-și capul plecat pentru a-și ascunde fața.

Entuziasmat de poveste, Ian nu a observat asta.

— Cățelușul ăsta deștept a vrut să pornească în goană, de parcă ar fi mirosit un iepure, așa că ne-am înhățat mantiile și am plecat după el, oprindu-ne doar ca să luăm o torță din foc și să domolim flăcările. Ne-ai cam fugărit, nu-i așa, cățel?

Cu o mândrie amestecată cu afecțiune, l-a strâns de urechi pe Rollo.

— Și uite-așa am ajuns aici!

Brandy-ul îmi făcea urechile să țiuie, învelindu-mi mintea cu o pătură dulce și călduță, dar încă eram suficient de trează ca să-mi dau seama că, dacă Rollo ținuse urma până mă găsiseră acolo… cineva făcuse tot drumul purtându-mi mocasinii.

Mi-am recăpătat cât de cât glasul și am reușit să vorbesc destul de răgușită.

— Ați văzut cumva… ceva deosebit pe drum? am întrebat.

— Nu, mătușă, a răspuns Ian, devenit brusc serios. Dar tu?

Jamie a ridicat capul și i-am văzut chipul tras de îngrijorare și de oboseală, pomeții lați parcă ieșindu-i prin piele. Nu eram singura care avusese parte de o noapte lungă și grea.

— Da, am zis eu, dar o să vă povestesc mai târziu. Acum cred că m-am înmuiat de tot. Să mergem acasă.

•

Jamie adusese cai, dar era imposibil ca aceștia să coboare până în prăpastia aceea; am fost siliți să mergem în josul pârâului umflat de ape, trecând prin zone mai puțin adânci, apoi urcând chinuitor de încet panta stâncoasă până pe culme, unde erau legate animalele. Simțindu-mi picioarele ca de cârpă și epuizată după calvarul prin care trecusem, nu am fost de mare ajutor în acea strădanie, dar Jamie și Ian au făcut față urcușului fără mari eforturi, trecându-mă peste porțiunile grele și pasându-mă de la unul la celălalt ca pe un pachet mare și neputincios.

— Nu trebuie să li se dea alcool celor care suferă de hipotermie, am spus slab când Jamie mi-a dus din nou sticla la buze în timpul unei pauze pentru odihnă.

— Nu-mi pasă de ce suferi, dar o să simți mai puțin dacă ai ceva băutură în stomac, a spus el.

Încă era răcoare după ploaie, dar se îmbujorase la față de efort.

— Pe de altă parte, a adăugat el, ștergându-și fruntea cu un fald al tartanului, dacă nu mai știi de tine, o să fie mai ușor să te cărăm. Iisuse, e ca și cum ai scoate un vițel nou-născut dintr-o mlaștină!

— Îmi pare rău, am spus.

M-am întins pe pământ și am închis ochii, sperând că nu voi vărsa. Cerul se rotea într-o direcție, iar stomacul meu, în cealaltă.

— Fugi, câine! a spus Ian.

Am deschis un ochi ca să văd ce se petrecea și am observat că Ian îl gonea pe Rollo din apropierea craniului, pe care insistasem să îl luăm cu noi.

La lumina zilei nu era nicidecum ceva impresionant. Pătat și decolorat de solul în care stătuse îngropat, de departe semăna cu o piatră netedă, sculptată și găurită de vânturi și de intemperii. Câțiva dinți erau ciobiți sau rupți, dar în rest craniul nu prezenta alte daune.

— Și ce vrei să faci cu acest Făt-Frumos? m-a întrebat Jamie, uitându-se destul de critic spre achiziția mea.

Fața nu-i mai era roșie și își recăpătase suflul. Mi-a aruncat o privire și, zâmbind, a întins o mână și mi-a dat părul din ochi.

— Cum te simți, englezoaico?

— Mai bine, l-am asigurat, ridicându-mă în șezut.

Peisajul nu-și încetase cu totul mișcarea în jurul meu, dar băutura care îmi curgea acum prin vene îmi provoca o senzație destul de plăcută, la fel ca defilarea liniștitoare a copacilor văzuți de la fereastra unui vagon de cale ferată în viteză.

— Cred că trebuie să îl ducem acasă și să-l îngropăm creștinește, nu?

Ian s-a uitat suspicios la craniu.

— Nu cred că ar aprecia asta; după părerea mea, nu a fost creștin.

Am alungat amintirea bărbatului pe care îl văzusem în adăpost. Deși era adevărat că unii indieni fuseseră convertiți de misionari, acel domn despuiat, cu fața pictată și cu pene în păr îmi lăsase impresia că era cât se poate de păgân.

Cu degete amorțite și înțepenite, am scotocit în buzunarul rochiei.

— Era îngropat cu asta.

Am scos piatra plată pe care o dezgropasem. Un oval cafeniu-închis, cât jumătate din palma mea. Era plată pe o parte și rotunjită pe cealaltă, și netedă ca și cum ar fi provenit din albia unui pârâu. Am întors-o în palmă și am scos un sunet de uimire.

Pe fața plată fusese scrijelit ceva, așa cum simțisem cu degetele. Era un semn de forma unei spirale, dar nu asta i-a făcut pe Jamie și pe Ian să se aplece brusc peste palma mea, cât pe ce să se dea cap în cap.

În locul unde suprafața netedă fusese ciobită, roca dinăuntru radia un foc pâlpâitor, mici flăcări verzi, oranj și roșu luptându-se violent să iasă la lumină.

— Dumnezeule, ce este asta? a întrebat uimit Ian, părând profund impresionat.

— E un opal, și încă unul al naibii de mare, a spus Jamie.

A lovit piatra cu un deget bont, ca și cum ar fi vrut să se convingă că e reală. Era.

A stat pe gânduri, și-a trecut o mână prin păr, apoi mi-a aruncat o privire.

— Englezoaico, se spune că opalul e o piatră care aduce ghinion.

Am crezut că glumea, dar părea neliniștit. Bine educat și umblat prin lume, se născuse totuși în Highlands și știam că avea o latură foarte superstițioasă, care totuși nu ieșea la iveală prea des.

Ei na! mi-am zis. Ți-ai petrecut noaptea cu o fantomă și tot tu crezi că *el* e superstițios?

— Prostii! am spus cu mai multă convingere decât simțeam. E o simplă piatră.

— Ei, nu aduc chiar așa de mult ghinion, unchiule Jamie, a intervenit Ian. Mama are un inel cu un opal mic pe care i l-a lăsat bunica, dar nu seamănă cu ăsta!

Ian a atins piatra cu un respect deosebit.

— Mama zice că opalul ia ceva din stăpânul lui, deci, dacă ai găsit un opal care i-a aparținut unei persoane bune, atunci totul e bine, o să-ți aducă noroc. Dar dacă nu…

A ridicat din umeri.

— Ei, în fine, a spus sec Jamie, apoi s-a uitat la craniu și a făcut semn cu bărbia spre el. Dacă i-a aparținut acestui om, nu pare să-i fi adus prea mult noroc.

— Măcar știm că nu a fost ucis pentru piatră, am comentat eu.

— Poate n-au vrut-o pentru că știau că le aduce ghinion, a sugerat Ian.

S-a uitat la piatră și s-a încruntat ușor cu îngrijorare.

— Poate c-ar trebui să o punem la loc, mătușă.

— Probabil că e foarte valoroasă, am spus eu.

— Aha!

Sfâșiați între superstiție și spirit practic, amândoi au contemplat-o câteva clipe.

— Ei bine, cred că nu strică să o păstrăm o vreme, a spus Jamie într-un târziu și un colț al gurii i s-a înălțat într-un zâmbet. Englezoaico, lasă-mă s-o duc eu; dacă în drum spre casă mă lovește vreun trăsnet, o poți pune la loc.

M-am ridicat stângaci în picioare, ținându-mă de brațul lui ca să-mi păstrez echilibrul. Jamie a luat piatra din palma mea și a strecurat-o în tașcă.

— O să i-o arăt lui Nayawenne, am spus eu. Poate știe măcar ce semnifică semnul.

— Bine te-ai gândit, englezoaico, m-a aprobat Jamie. Și dacă Făt-Frumos ăsta i-o fi neam, îl poate lua și pe el, odată cu binecuvântarea mea.

A făcut semn cu capul către un pâlc de arțari aflați la vreo trei sute de metri depărtare, care aveau frunzele tivite cu galben.

— Am legat caii acolo. Poți merge, englezoaico?

Mi-am privit labele picioarelor și am analizat situația. Caii păreau a fi mai departe decât mi-aș fi dorit.

— Nu sunt sigură, am spus, cred că sunt beată de-a binelea.

— Ah, nu, mătușă! m-a asigurat Ian cu amabilitate. Tata spune că, atâta vreme cât te poți ține de podea, nu ești beat.

Jamie a pufnit în râs și și-a tras tartanul peste umăr.

— Tata obișnuia să spună că, atâta timp cât poți să-ți găsești fundul cu ambele mâini, nu ești beat.

S-a uitat la fundul meu ridicând o sprânceană, dar a fost înțelept și nu și-a continuat gândul cu voce tare.

Ian și-a reprimat un chicotit și a tușit, redevenind serios.

— Nu e prea departe, mătușă. Sigur poți merge?

— Ei bine, n-am de gând să o duc din nou în brațe, a spus Jamie, fără a mai aștepta răspunsul meu. Nu vreau să-mi frâng spinarea.

A luat craniul de la Ian, l-a ținut între buricele degetelor și l-a așezat cu delicatețe în poala mea.

— Așteaptă aici cu micul tău prieten, englezoaico! Eu și Ian o să aducem caii.

•

Când am ajuns la Fraser’s Ridge trecuse puțin de amiază. Îmi fusese frig, nu mâncasem de aproape două zile și mă simțeam foarte amețită; o senzație amplificată de alte guri de băutură și de eforturile făcute pentru a le explica lui Jamie și lui Ian evenimentele petrecute în noaptea precedentă. Gândindu-mă la toate pe lumină, noaptea dinainte mi se părea ireală.

Aproape totul părea deja ireal, văzut prin pâcla extenuării, a foamei și a ușoarei amețeli. Drept urmare, când am intrat în luminiș, am crezut că fumul care ieșea pe coș era o halucinație – asta până când mirosul de lemn de ilice ars mi-a ajuns la nări.

— Parcă spuneai că ai stins focul, i-am zis lui Jamie. Mare noroc că nu ai dat foc la casă.

Astfel de accidente erau frecvente; auzisem de multe cabane arse până la temelie pentru că focul nu fusese supravegheat bine.

— Dar l-am stins, a replicat el scurt, coborând din șa. E cineva aici. Ian, recunoști calul?

Ian s-a ridicat în scări și a privit spre țarc.

— Păi, e fiara mătușii! a zis el surprins. Și mai e un cal sur alături.

Bineînțeles, proaspăt-numitul Iuda era în țarc, fără șa, stând alături de un cal castrat cu pieptul masiv și apărându-se de muște.

— Știi al cui e? am întrebat.

Încă nu descălecasem; valuri mici de amețeală mă cuprinseseră în ultimele minute, silindu-mă să mă agăț de șa. Pământul de sub picioarele animalului părea să se miște ușor în sus și în jos, ca valurile unui ocean.

— Nu, dar e al unui prieten, a spus Jamie. Ne-a hrănit animalele și a muls capra.

A arătat spre ieslea plină cu fân și spre ușă, unde, pe o băncuță, se afla o găleată, acoperită atent cu o cârpă pentru a feri laptele de muște.

— Hai, englezoaico! a zis Jamie, întinzând mâinile și cuprinzându-mă de talie. Te vârâm în pat și-ți facem un ceai.

Cineva auzise zgomotele făcute de sosirea noastră; ușa cabanei s-a deschis și Duncan Innes a privit afară.

— Ah, tu ești, *Mac Dubh*, a spus el. Ce s-a întâmplat? Azi-dimineață, când am sosit aici, capra behăia să trezească și morții, fin'că avea ugerul gata să plesnească.

Apoi m-a văzut și fața lui lungă și tristă s-a albit de uimire.

— Doamnă Claire! a exclamat el, văzându-mi înfățișarea și rochia murdară de noroi. Așadar, ați avut un accident, da? M-am îngrijorat puțin când am găsit calul liber pe coasta muntelui, și cutia dumneavoastră pe șa. M-am uitat și jur și am strigat, dar n-am găsit nici urmă, de aceea am adus calul acasă.

— Da, am avut un accident, am răspuns, străduindu-mă să stau singură pe picioare, dar fără a reuși prea bine. Dar acum mi-e bine.

Nu eram chiar convinsă de adevărul vorbelor mele. Îmi simțeam capul cât o baniță.

— Pat, a spus Jamie cu glas ferm, prinzându-mă de brațe înainte de a mă prăbuși. Imediat.

— Baie, am spus. Mai întâi o baie.

A aruncat o privire în direcția râului.

— O să îngheți ori o să te îneci. Ori și una, și alta. Pentru numele Domnului, englezoaico, mănâncă ceva și culcă-te; poți face baie și mâine.

— Acum. Cu apă caldă. Vasul cu apă.

Nu aveam energia să continui discuția în contradictoriu, dar eram hotărâtă. Nu voiam să mă culc murdară, ca mai târziu să mă văd silită să spăl cearșafurile terfelite.

Jamie m-a privit exasperat, apoi, resemnat, și-a dat ochii peste cap.

— Apă caldă, vas, imediat! a spus. Ian, adu niște lemne și după aceea du-te cu Duncan să vedeți de porci. Eu o s-o spăl pe mătușa ta.

— Mă pot spăla și singură.

— Pe naiba!

Avea dreptate; degetele îmi erau atât de înțepenite, încât n-am fost în stare să desfac copcile corsetului. M-a dezbrăcat ca și cum aș fi fost un copil mic, aruncând cu nepăsare fusta sfâșiată și jupele mânjite de noroi într-un colț și scoțându-mi cămășuța și sutienul, care fuseseră purtate atâta vreme, încât pliurile pânzei lăsaseră dungi adânci, roșietice în carne. Am gemut cu o combinație voluptuoasă de durere și plăcere, frecându-mi semnele, în timp ce sângele reîncepea să circule prin torsul meu ce suferise atâtea constrângeri.

— Stai jos! a spus el, împingând un scăunel sub mine în clipa când mi s-au tăiat picioarele.

Mi-a înfășurat umerii într-o pătură și mi-a pus în față o farfurie cu un biscuit și jumătate, vechi, apoi s-a dus să scotocească după săpun, cârpă de spălat și lenjerie curată în dulap.

— Găsește sticla verde, te rog! am spus ciugulind din biscuitul uscat. Vreau să-mi spăl și părul.

— Îhî!

S-au auzit niște clinchete, după care Jamie s-a apropiat cu brațele încărcate, aducând și un prosop și sticluța cu șamponul pe care îl preparasem eu – nedorind să-mi spăl părul cu săpun cu leșie – din săpunariță, ulei de lupin și flori de gălbenele. Le-a pus pe toate pe masă, împreună cu un castron mare, pe care l-a umplut cu apă caldă din cazan.

Lăsând apa să se răcească puțin, Jamie a cufundat o cârpă în ea și s-a aplecat să-mi spele picioarele.

Senzația de căldură în labele picioarelor pe jumătate înghețate și rănite a fost apropiată de extazul pe care presupun că-l poți încerca pe acest pământ. Obosită și pe jumătate beată, am simțit că mă dizolvam de la picioare în sus, în timp ce el, blând, dar ferm, m-a spălat de la picioare spre cap.

— Englezoaico, unde te-ai ales cu asta?

Trezită dintr-o stare mai apropiată de somn decât cea de veghe, m-am uitat năucă la genunchiul meu stâng. Era umflat, iar partea interioară căpătase culoarea purpuriu-albăstruie a gențianei.

— A... asta s-a întâmplat când am căzut de pe cal.

— Foarte neglijent, a spus el cu glas tăios. Nu ți-am spus mereu să fii atentă, mai ales cu un cal pe care nu-l cunoști bine? Poți avea încredere în ei după ce îi cunoști de ceva vreme. Și tu

nu ești destul de puternică pentru a struni unul încăpățânat sau sperios.

— Nu a fost o problemă de încredere, am spus eu.

Pe jumătate adormită, admiram suprafața lată a umerilor lui aplecați, cu mușchi încordați pe sub pânza cămășii, în timp ce îmi spăla genunchiul vânăt.

— L-a speriat fulgerul, iar eu am căzut de pe culmea aia înaltă de zece metri.

— Puteai să-ți rupi gâtul!

— Și eu am crezut la fel o vreme.

Legănându-mă puțin, am închis ochii.

— Trebuia să te gândești mai bine, englezoaico! În primul rând, nu trebuia să ajungi pe culmea aia, fără a mai vorbi de…

— N-am avut încotro, l-am întrerupt, deschizând ochii. Drumeagul era acoperit de apă, trebuia să fac un ocol.

Se uita încruntat la mine, iar ochii i se îngustaseră, devenind niște crăpături albastru-închis.

— În primul rând, nu trebuia să pleci de la familia Mueller, mai ales că ploua atât de tare! Nu ai avut atâta minte ca să-ți dai seama cum va fi solul?

Cu un oarecare efort, m-am îndreptat de spate, ținând pătura lipită de sâni. Mi-am dat seama cu oarecare surprindere că nu era doar ușor enervat.

— Păi… nu, am spus eu, străduindu-mă să-mi adun gândurile, atât cât se putea. De unde să știu așa ceva? Pe de altă parte…

M-a întrerupt trântind cârpa de spălat în vas, împrăștiind stropi de apă pe toată tăblia mesei.

— Taci! a spus el. Nu vreau să mă cert cu tine!

L-am privit fix.

— Ce naiba vrei să spui? Și de când ai început să ridici glasul la mine? N-am făcut nimic rău!

A inspirat adânc pe nas. Apoi s-a ridicat, a scos cârpa din vas și a stors-o cu grijă. A expirat, a îngenuncheat în fața mea și, cu pricepere, mi-a curățat fața.

— Nu. N-ai făcut nimic rău, m-a aprobat el și a zâmbit ironic în colțul gurii. Dar m-ai speriat de moarte, englezoaico, și asta mă îndeamnă să-ți trag o săpuneală serioasă, fie c-o meriți, fie că nu.

— Aha! am făcut eu.

La început mi-a venit să râd, dar am simțit o înțepătură de părere de rău când am văzut cât de tras era la față. O mânecă a cămășii era mânjită de noroi și am văzut scaieți prinși de ciorapii lui, pe care îi culesese după o noapte de căutări pe muntele întunecat, fără să știe unde mă aflam; dacă eram vie sau moartă. Îl înspăimântasem cumplit, chiar dacă nu voisem asta.

Am căutat cuvinte prin care să îmi cer iertare, dar am constatat că limba îmi era la fel de încleiată ca și gândurile. În cele din urmă, am întins mâna și am smuls un scaiete galben din părul lui.

— Ce-ar fi să mă dojenești în gaelică? i-am zis. O să te ușureze la fel de mult, iar eu nu voi înțelege decât jumătate din ce vei spune.

A scos un sunet tipic scoțian de dispreț și mi-a împins capul în vasul cu apă caldă apăsându-mi ceafa cu o mână fermă. Când, șiroind de apă, am scos capul din vas, mi-a aruncat un prosop peste cap și s-a apucat să îmi frece părul cu mâinile lui mari și puternice, vorbind pe un ton aparent amenințător, ca un preot care denunță păcatele de la înălțimea amvonului.

— Femeie nătângă! a spus el în gaelică. N-ai minte nici cât o muscă!

Am surprins cuvintele „nătângă” și „nepricepută” în următoarele lui remarci, dar curând am încetat să mai ascult. Am închis ochii și m-am pierdut în plăcerea visătoare a femeii căreia cineva îi usucă părul și apoi i-l piaptănă.

Avea o mână sigură și blândă, aptitudini probabil căpătate după ce pieptănase cozile cailor. Îl văzusem vorbindu-le cailor în timp ce îi bușuma, cam la fel cum mi se adresa și mie, un murmur liniștitor în gaelică, în ritmul țesălatului. Mi-am închipuit însă că le adresa mai multe complimente cailor.

Mâinile lui mi-au atins gâtul, spinarea dezgolită și umerii; atingeri trecătoare care îmi readuceau carnea proaspăt dezghețată la viață. Am tremurat, dar am lăsat pătura să îmi cadă în poală. Focul încă ardea puternic, flăcările dansau pe marginea cazanului, iar în cameră se făcuse foarte cald.

Pe un ton plăcut și apropiat, s-a apucat să descrie diferite lucruri pe care ar fi vrut să mi le facă, începând cu administrarea unei bătăi cu bățul care să mă umple de vânătăi, dar și multe alte pedepse. Gaelica este o limbă bogată, iar Jamie avea o imaginație deloc săracă în chestiuni care țineau de

violență sau de sex. Fie că vorbea serios, fie că nu, m-am gândit că probabil era bine că nu înțelegeam tot ce spunea.

Simțeam arșița focului peste sâni; dar și căldura lui Jamie pe spinare. Pânza cămășii lui mi s-a frecat de piele când el s-a aplecat pentru a ajunge la o sticluță de pe raft și m-am înfiorat din nou. A băgat de seamă și, pentru un moment, și-a întrerupt tirada.

— Ți-e frig?

— Nu.

— Bine.

Mirosul tare al camforului mi-a înțepat nările și, înainte de a apuca să mă mișc, una din mâinile lui mari mi-a cuprins umărul, ținându-mă pe loc, în timp ce cu cealaltă a început să mă maseze spre piept cu ulei.

— Termină! Mă gâdili! Încetează, te rog!

Nu s-a oprit. Încercând să scap din strânsoarea lui, m-am zbătut nebunește, însă el era cu mult mai masiv și mai puternic decât mine.

— Stai cuminte, a spus el, în timp ce degetele lui, care mă gâdilau, au întins unsoarea pe coastele mele, pe lângă clavicule, în jurul sânilor și sub ei, ungându-mă ca pe un porc pregătit pentru a fi pus în țepușă.

— *Ticălosule*! am spus când mi-a dat drumul, lipsită de suflare după atâtea zbateri și chicoteli.

Duhneam a mentă și a camfor, iar pielea îmi dogorea de la bărbie și până la pântec.

A rânjit nepăsător, simțindu-se răzbunat.

— Și tu îmi faci mie la fel când sunt răcit, mi-a zis apăsat, în timp ce-și ștergea mâinile pe prosop. Ce-i bun pentru unul e bun și pentru altul, nu?

— Dar nu am răcit! Nici măcar nu am strănutat!

— Eu cred că o vei face, după ce ai stat o noapte întreagă cu hainele ude.

A plescăit dezaprobator din limbă, ca o gospodină scoțiană.

— Și tu n-oi fi stat așa niciodată, nu? De câte ori ai răcit dormind în frig? am întrebat eu cu asprime. Doamne Dumnezeule, doar ai trăit într-o peșteră șapte ani!

— Și mi-am petrecut trei dintre ei strănutând. În plus, eu sunt bărbat, a adăugat el, total lipsit de logică. N-ar fi cazul să îmbraci cămașa de noapte, englezoaico? Ești goală-pușcă.

— Am observat asta. Hainele umede și frigul nu te îmbolnăvesc, l-am informat, căutându-mi pe sub masă pătura căzută.

El a ridicat din sprâncene.

— Serios?

— Exact.

M-am retras de sub masă ținând în mână pătura.

— Ți-am mai spus, germenii provoacă boala. Cum nu am fost expusă la niciun germen, nu mă voi îmbolnăvi.

— Aha, gerrrmenii, a spus rostogolind cuvântul în gură ca pe o pietricică. Dumnezeule, ai un fund gras și grozav! De ce se îmbolnăvesc oamenii mai mult iarna decât primăvara? Gemenii se răspândesc mai bine pe frig ori greșesc?

— Nu tocmai.

Simțindu-mă absurd de conștientă de goliciunea mea, am întins pătura, dorind să mi-o pun din nou în jurul umerilor. Însă, până să apuc să mă înfășor în ea, Jamie m-a prins de un braț și m-a tras spre el.

— Vino încoace, a spus el în mod inutil.

Până să apuc să spun ceva, m-a plesnit brusc peste fund, m-a întors și m-a sărutat apăsat.

Mi-a dat drumul, și a fost cât pe ce să cad. Mi-am azvârlit brațele în jurul lui, iar el m-a prins de talie, sprijinindu-mă.

— Nu-mi pasă dacă e vorba de germeni sau de aerul nopții sau de cine știe ce, mi-a zis privindu-mă drept în ochi. Nu te las să te îmbolnăvești, asta e treaba. Acum îmbracă-ți cămașa de noapte și treci în pat imediat!

M-am simțit extraordinar de bine ținându-l în brațe. Pânza netedă a cămășii lui era răcoroasă pe sânii mei dezgoliți și, deși lâna kiltului era mult mai aspră pe coapsele și pântecul meu, senzația nu era nicidecum neplăcută. M-am frecat încet de el, ca o pisică de un stâlp.

— Treci în pat! a spus el, cu ceva mai puțină fermitate.

— Mm! am făcut eu, sugerând destul de limpede că nu voiam să urc în pat singură.

— Nu, a spus el, zbătându-se puțin.

Am presupus că voia să se îndepărteze, dar cum eu nu-i dădeam drumul, mișcarea nu a făcut decât să tensioneze situația.

— Mmm! am spus eu, ținându-l strâns.

Deși amețită, nu-mi scăpase faptul că Duncan își va petrece noaptea pe covorul din apropierea focului, iar Ian, pe podea. Și, cu toate că în acele momente mă simțeam lipsită de inhibiții, sentimentul nu mergea chiar atât de departe.

— Tata mi-a spus să nu profit niciodată de o femeie care a băut cam multișor, a spus el.

Încetase să se mai zbată, însă acum a început să se miște din nou, încet, ca și cum nu s-ar fi putut abține.

— N-am băut mult, ci puțin, l-am asigurat. Pe de altă parte…

M-am unduit ademenitor.

— Parcă spunea că nu ești beat dacă-ți poți ține fundul cu ambele mâini.

M-a cântărit din priviri.

— Nu-mi place să-ți spun, englezoaico, dar ăla nu-i fundul tău, este fix al meu.

— E în regulă, l-am asigurat. Suntem căsătoriți. Să împărțim, ce-i al tău e și-al meu. Un singur trup, așa a zis preotul.

— Probabil că am greșit că te-am dat cu unsoarea aia, a murmurat el, mai mult pentru sine. La mine n-a avut efectul ăsta niciodată.

— Păi tu ești bărbat.

A făcut încă o încercare galantă.

— N-ar trebui să mai mănânci ceva? Cred că mori de foame.

— Mm! am făcut eu, apoi mi-am îngropat fața în cămașa lui și l-am mușcat ușor. Am o foame de lup.

•

Există o poveste despre contele de Montrose – după o bătălie, a fost găsit de o tânără femeie zăcând pe câmpul de luptă, pe jumătate mort de frig și de foame. Ea și-a scos un pantof, a amestecat orz cu apă rece în el și l-a hrănit apoi pe conte, salvându-i viața.

Cana vârâtă sub nasul meu acum părea să conțină o porție din aceeași substanță dătătoare de viață, cu mica diferență că asta era caldă.

— Ce-i aici? am întrebat, privind grăunțele de culoare deschisă care pluteau pe suprafața lichidului.

Arăta ca o cană plină cu viermi înecați.

— Terci din orz, a spus Ian, uitându-se cu mândrie la cană, de parcă ar fi fost primul lui copil, abia născut. Eu l-am făcut, din sacul pe care l-ai adus de la familia Mueller.

— Mulțumesc, am zis, apoi am sorbit cu fereală.

În ciuda aromei slabe de mucegai, nu credeam că fusese amestecat într-un pantof.

— Foarte bun. Ești foarte amabil, Ian.

Chipul i-a devenit rozaliu de bucurie.

— Oh, n-a fost greu să-l fac, mi-a explicat. Mai am, mătușă. Ori să-ți aduc o bucată de cașcaval? Pot tăia părțile înverzite, dacă vrei.

— Nu, nu, mi-ajunge asta, m-am grăbit să-i spun. Ce-ar fi să-ți iei pușca și să încerci să dobori o veveriță sau un iepure? Sunt sigură că mă simt destul de bine ca să pregătesc cina.

A zâmbit, iar asta i-a transformat chipul lung și osos.

— Mă bucur s-aud asta, mătușă. Să fi văzut ce-am mâncat eu și unchiul Jamie cât ai lipsit!

După plecarea lui, am rămas întinsă pe perne, întrebându-mă ce să fac cu cana de terci apos. Nu voiam să-l beau, dar mă simțeam ca untul încălzit – moale și cremoasă, aproape lichidă –, iar pentru a mă scula din pat mi se părea că am nevoie de o energie de neconceput.

Fără alte proteste, Jamie mă așezase în pat, unde mă încălzise în continuare cu dăruire și hotărâre. M-am gândit că era bine că nu pleca la vânătoare împreună cu Ian. Duhnea a camfor la fel de tare ca și mine, iar animalele i-ar fi simțit mirosul de la kilometri.

După ce mă învelise bine, mă lăsase să dorm, iar el se dusese să îl întâmpine cum se cuvine pe Duncan și să îi ofere ospitalitatea casei. Le-am auzit vocile murmurând afară; stăteau pe banca din apropierea ușii, bucurându-se de ultimele raze de soare ale după-amiezii – prin fereastră pătrundeau raze lungi și palide, luminând obiectele de cositor și lemn dinăuntru.

Soarele a atins și craniul. Acesta stătea pe masa mea de scris din partea cealaltă a camerei, alcătuind o natură moartă casnică și plăcută, alături de un vas din lut cu flori și de registrul meu.

Vederea registrului m-a trezit din somnolență. Nașterea la care asistasem la ferma Mueller părea vagă și lipsită de substanță în mintea mea; m-am gândit să consemnez amănuntele cât încă mi le aminteam.

Împinsă de sentimentul datoriei profesionale, m-am întins, am gemut și m-am ridicat în șezut. Încă mă simțeam ușor amețită, iar urechile îmi țiuiau din cauza efectelor secundare ale brandy-

ului. În plus, aveam dureri în tot corpul – mai neplăcute în unele locuri –, dar, în general, eram în stare de funcționare. Însă începuse să-mi fie foame.

Speram că Ian va aduce ceva carne pentru a pregăti cina; nu mă ispitea ideea de a-mi umple stomacul slăbit cu pește sărat, dar o supă bună și întăritoare din carne de veveriță, aromată cu ceapă de primăvară și cu ciuperci uscate, ar fi fost exact ceea ce recomandă un doctor.

Fiindcă venise vorba de supă – am coborât fără chef din pat și m-am împleticit până la vatră, unde am turnat fiertura rece de orz înapoi în oală. Ian făcuse cât pentru un regiment – presupunând că acesta era alcătuit din scoțieni. Trăind într-un ținut în care nu multe erau comestibile, aceștia se dovedeau în stare să savureze cereale cleioase, fără pic de mirodenii sau de arome. Provenind dintr-o rasă mai plăpândă, eu nu mă simțeam în stare să mănânc așa ceva.

Sacul cu orz stătea deschis alături de vatră, cu pânza încă umedă. Va trebui să întind orzul pentru a se usca, altfel avea să mucegăiască. Genunchiul lovit a protestat puțin când am luat un coș mare și plat, împletit din papură, și am îngenuncheat să așez grăunțele umede în strat subțire.

— Înseamnă că e liniștit, Duncan?

Glasul lui Jamie se auzea prin fereastră, pielea care o acoperea era rulată pentru a permite aerisirea, și am simțit și aroma slabă a fumului pipei lui Duncan.

— E un animal mare și puternic, dar are ochi blânzi.

— Oh, da, e frumos micuțul, a spus Duncan, iar în vocea lui s-a strecurat o doză de mândrie. Și e și liniștit. Doamna Jo l-a pus pe grăjdarul ei să îl aleagă din piața de la Wilmington; i-a spus să găsească un cal care să poată fi condus cu o singură mână.

— Da, e o creatură minunată.

Banca din lemn a scârțâit când unul dintre ei și-a schimbat poziția. Am înțeles echivocul care însoțea acel compliment făcut de Jamie și m-am întrebat dacă și Duncan percepuse asta.

Era vorba de o simplă atitudine condescendentă; Jamie crescuse pe cal și, ca orice călăreț înnăscut, disprețuia ideea că mâinile erau necesare pentru a mâna calul; îl văzusem îndrumând cai folosindu-și doar genunchii și coapsele ori lăsându-și calul la galop pe un câmp de luptă aglomerat, cu

frâul înnodat pe grumazul calului, pentru a avea mâinile libere ca să poată mânui sabia și pistolul.

Însă Duncan nu era nici călăreț, nici soldat; trăise ca pescar în apropiere de Ardrossan, asta până când, ca pe mulți alții, revolta îl smulsese de lângă năvoade și bărci și îl trimisese la Culloden și la dezastru.

Jamie nu ar fi fost chiar atât de lipsit de tact încât să evidențieze lipsa de experiență de care Duncan era deja foarte conștient; voia de fapt să sugereze altceva. Dar Duncan pricepuse?

— *Mac Dubh*, ea vrea să te ajute, știi bine.

Duncan a rostit cuvintele pe un ton sec; pricepuse aluzia lui Jamie.

— Dar nici n-am spus altceva, Duncan, a replicat calm Jamie.

— Îhî!

În ciuda crispării dintre ei, am zâmbit. Duncan era la fel de școlit ca și Jamie în arta din Highlands a elocvenței fără cuvinte. Acel „îhî” aparte cuprindea atât ușoara insultă implicată de aluzia lui Jamie că nu se cuvenea ca Duncan să accepte un cal în dar din partea Jocastei, cât și dorința de a accepta presupusele scuze pentru acea insultă.

— Și te-ai gândit?

Banca a scârțâit când Duncan a schimbat brusc subiectul.

— Sinclair sau Geordie Chisholm?

Fără să îi dea timp lui Jamie să răspundă, Duncan a continuat, dar într-un mod care scotea în evidență faptul că mai spusese acele lucruri. M-am întrebat dacă încerca să îl convingă pe Jamie sau să se lămurească pe sine ori doar să ajungă amândoi să ia o hotărâre, repetând datele problemei.

— Adevărat, Sinclair e dogar, dar Geordie e băiat de treabă; muncește de se spetește și are și doi copii mici. Sinclair nu e căsătorit, așa că o să aibă nevoie de multe lucruri ca să se așeze la casa lui, dar...

— Va avea nevoie de rindele și de alte scule, de fier și de lemn uscat, a intervenit Jamie. Ar putea dormi în atelier, da, dar întâi trebuie să ridice atelierul. Și, cred eu, o să coste foarte mult să-și cumpere toate cele trebuincioase ca să deschidă o dogărie. Geordie va avea nevoie de hrană pentru familie, dar putem găsi asta pe terenurile de aici; pe de altă parte, la

început n-o să-i trebuiască decât câteva scule – sigur are secure, da?

— Da, are secure de unde a venit, dar acum e anotimpul semănăturilor, *Mac Dubh*. Odată cu defrișarea…

— Știu asta prea bine, l-a întrerupt Jamie, puțin iritat. Acum o lună, eu am semănat porumb pe mai bine de un hectar. Și mai întâi am defrișat pământul.

Asta, în vreme ce Duncan se odihnise la River Run, flecărind în taverne, și se învățase cu calul său. Am auzit asta, la fel și Duncan; a urmat o tăcere elocventă, care vorbea mai limpede decât cuvintele.

Un nou scârțâit al băncii, după care Duncan a vorbit din nou calm.

— Mătușa Jo ți-a trimis un mic dar.

— Chiar așa?

Crisparea din glasul lui a fost și mai perceptibilă. Am sperat că Duncan va avea inspirația să treacă peste asta.

— O sticlă cu whisky.

Am simțit un soi de zâmbet în glasul lui Duncan, la care răspunsul lui Jamie a fost un hohot de râs.

— Chiar așa? a repetat el, dar pe un ton diferit. E foarte amabilă.

— Sincer amabilă.

S-a auzit un scârțâit mai puternic și sunet de pași când Duncan s-a ridicat în picioare.

— Hai să-ți dau sticla, *Mac Dubh*. O gură de whisky n-o să-ți facă deloc rău.

— Așa e, a rostit Jamie cu o oarecare tristețe. Nu am dormit defel noaptea trecută și sunt iritat ca un mistreț la vremea rutului. Duncan, te rog să-mi ierți purtarea.

— Ei, nu mai vorbi de asta.

S-a auzit un sunet slab, ca o bătaie pe umăr, după care amândoi au traversat curtea. M-am dus la fereastră și i-am urmărit, iar părul lui Jamie a sclipit arămiu-închis în razele soarelui la apus când și-a aplecat capul să audă ceva ce îi spunea Duncan, care explica gesticulând. Mișcările făcute de acesta cu singurul braț pe care-l avea îi schimba ritmul pașilor, de aceea înainta cu mișcări smucite, ca ale unei marionete.

M-am întrebat ce s-ar fi întâmplat dacă Jamie nu ar fi dat de el, găsindu-i un rost pe lume? În Scoția nu exista loc pentru un

pescar cu un singur braț. Nu i-ar fi rămas decât să cerșească, desigur. Probabil că ar fi murit de foame. Ori ar fi furat ca să supraviețuiască, și l-ar fi așteptat ștreangul, ca pe Gavin Hayes.

Însă ne aflam în Lumea Nouă și chiar dacă viața era presărată cu riscuri, ei bine, asta însemna măcar o șansă de a trăi. Nu era de mirare ca Jamie să își facă griji în legătură cu cei care vor avea cele mai bune șanse. Dogarul Sinclair ori fermierul Chisholm?

Ar fi fost bine să existe un dogar în apropiere; asta i-ar fi scutit pe oamenii de pe munte de călătorii lungi pană la Cross Creek sau la Averasboro pentru a aduce butoaie pentru smoală, terebentină, pentru carne sărată și cidru. Dar înființarea unui atelier de dogărie costa destul, chiar dacă meseriașul nu avea nevoie de prea multe scule. Și trebuia să se gândească la soția și la copiii lui Chisholm, pe care nu îi cunoștea – cum trăiau în acele momente și ce s-ar fi ales de ei dacă nu primeau ajutor?

Până în acel moment, Duncan localizase treizeci de bărbați de la Ardsmuir, Gavin Hayes fusese primul, și făcuserăm pentru el tot ce se putuse, îl trimiseserăm în siguranță în grija Cerului. Despre alți doi se știa că muriseră, unul de fierbințeli, celălalt, înecat. Trei își terminaseră contractele și – înarmați doar cu o secure și un schimb de haine, care reprezentau ultima plată din partea stăpânului lor – reușiseră să se stabilească undeva, cerând pământuri în sălbăticie și reușind să își întemeieze acolo mici gospodării.

Dintre ceilalți, aduseserăm cam douăzeci de bărbați care să se stabilească pe pământurile bune din apropierea râului, sub protecția lui Jamie. Încă unul era cam dus cu mintea, dar muncea pentru unii sau alții, astfel că își câștiga existența. Fusese nevoie să cheltuim toate resursele noastre pentru a reuși asta, folosind toți banii lichizi, puțini însă, și obligațiuni față de recoltele încă inexistente – plus o călătorie înfiorătoare până la Cross Creek.

Jamie își vizitase toate cunoștințele de acolo, împrumutând sume mici de la fiecare, și plecase cu banii la tavernele de pe malul râului, unde, în trei nopți nedormite în care jucase, reușise să mărească de patru ori mizele, scăpând ca prin urechile acului de a fi înjunghiat de un jucător, lucru pe care l-am aflat mult mai târziu.

Rămăsesem fără grai când i-am văzut despicătura lungă și zimțată de pe pieptul hainei.

— Ce s-a…, am reușit să spun într-un târziu.

A ridicat scurt din umeri și a părut dintr-odată foarte obosit.

— N-are importanță, a spus el. S-a terminat.

Apoi se bărbierise, se spălase și plecase din nou către proprietarii de plantații, înapoindu-le tuturor banii cu mulțumiri și dându-le și o mică dobândă, după care nouă ne-au rămas destui bani ca să cumpărăm porumb pentru însămânțare, încă un catâr pentru plugărit, o capră și câțiva porci.

Nu îl întrebasem altceva; mă mulțumisem să îi cârpesc haina și să îl văd în siguranța patului când se întorsese după ce își achitase datoriile. Rămăsesem multă vreme alături de el, urmărind cum semnele epuizării de pe față i se atenuaseră puțin în timp ce dormea.

Doar puțin. Îi ridicasem o mână, moale și grea de somn, și urmărisem cu un deget, iar și iar, liniile adânci din palma netedă și plină de bătături. Linia capului și a inimii erau lungi și profunde. Câte vieți stăteau în acele adâncituri?

A mea. Ale coloniștilor. A lui Fergus și a lui Marsali, care tocmai sosise din Jamaica, cu Germaine, blond și bucălat, care își juca mândrul tată pe degetele lui mici și grăsuțe.

La acest gând, am aruncat fără să vreau o privire pe fereastră. Ian și Jamie îi ajutaseră să își construiască o cabană mică la doar un kilometru și jumătate depărtare de a noastră și, câteodată, Marsali venea seara în vizită, aducând și copilul. Îmi plăcea să îl văd, m-am gândit întristată. Simțind uneori lipsa lui Bree, micuțul Germaine era un înlocuitor al nepotului pe care nu aveam să-l strâng niciodată în brațe.

Oftând, am alungat acel gând.

Jamie și Duncan se întorseseră cu sticla de whisky; i-am auzit vorbind calm lângă padoc, așadar, pentru moment, încordarea dintre ei se mai stinsese.

Am terminat de împrăștiat stratul subțire de orz umed și am așezat coșul într-un colț al vetrei ca să se usuce, după care m-am dus la masa de scris, am scos capacul călimării și am deschis registrul de cazuri. Nu mi-a trebuit mult ca să consemnez amănuntele sosirii pe lume a celui mai recent membru al familiei Mueller; fusese un travaliu îndelungat, însă de altfel destul de firesc. Nașterea în sine nu prezentase

complicații; singura caracteristică neobișnuită fusese placenta copilului…

M-am oprit din scris și am clătinat din cap. Încă distrasă de gândurile despre Jamie, îngăduisem atenției mele să o ia razna. Copilul Petronellei nu se născuse cu căiță. Mi-am amintit limpede creștetul capului, fontanela fiind un inel roșu strălucitor, strâns în jurul unei mici porțiuni de păr negru. O atinsesem, simțisem pulsul slab vibrând acolo, imediat sub piele. Mi-am amintit cu claritate senzația de puf umed sub degete, precum pielea unui pui abia ieșit din ou.

De vină era visul, am gândit eu. Visasem în bârlogul meu, amestecând cele două nașteri – aceasta și a Briannei. Brianna fusese cea care se născuse cu căiță.

Scoțienii o numeau „acoperământ sfințit”, adică o bonetă norocoasă. Un semn de noroc, căița oferea – spuneau ei – protecție împotriva înecului toată viața. Iar unii copii născuți cu căiță erau binecuvântați cu darul premoniției – deși, după ce cunoscusem unu sau doi dintre cei care vedeau cu al treilea ochi, mi-am permis să mă îndoiesc de faptul că o asemenea binecuvântare era neamestecată.

Norocoasă sau nu, Brianna nu dăduse niciodată vreun semn legat de acea ciudată „cunoaștere” celtică, iar eu socotisem că era bine așa. Știam destule despre propria mea formă de a doua vedere – anticiparea lucrurilor care urmau să se întâmple – ca să nu doresc nimănui complicațiile acesteia.

M-am uitat la pagina din fața ochilor. Aproape fără să bag de seamă schițasem capul fetei. O linie groasă și curbată reda părul înfoiat, un contur aproximativ al unui nas lung și drept. În afară de astea, rămăsese fără chip.

Nu eram artistă. Învățasem să fac desene clinice clare, imagini precise ale membrelor și ale corpurilor, dar îmi lipsea darul Briannei de a da viață acelor linii. Așa cum arăta, schița nu era decât un îndreptar; puteam să o privesc și să-mi închipui fața. Să încerc să fac mai mult de a evoca pe hârtie carnea însemna să distrug totul și să risc să pierd imaginea pe care i-o păstram în inimă.

Și, dacă aș putea, aș invoca-o în carne și oase? Nu. Nu aș face asta; aș prefera de o mie de ori să mă gândesc la ea în siguranța și confortul timpului ei decât să o doresc aici, în

mijlocul greutăților și al pericolelor acestor vremuri. Însă asta nu însemna că nu îi duceam dorul.

Pentru prima oară, am simțit puțină milă față de Jocasta Cameron și de dorința ei de a avea un moștenitor; cineva care să rămână după ea, să îi ia locul; o dovadă că nu și-a trăit viața în van.

Crepusculul sporea dincolo de fereastră, pornind dinspre câmpuri, pădure și râu. Oamenii vorbesc despre căderea nopții, însă nu au dreptate. Întunericul se înălța, umplând întâi golurile, apoi umbrind pantele, strecurându-se în mod imperceptibil în susul trunchiurilor de copaci și al stâlpilor de gard pe măsură ce noaptea înghițea solul și se ridica pentru a se uni cu marele întuneric al cerului presărat cu stele.

Am rămas la fereastră și am privit îndelung, urmărind lumina schimbându-se pe caii din padoc; nu chiar scăzând, ci modificându-se, astfel încât totul – gâturile arcuite, crupele rotunjite, fiecare fir de iarbă toate au rămas desenate precis și curat, realitatea fiind eliberată preț de o clipă de iluziile zilei, create de soare și de umbre.

Fără să mă uit, am urmărit cu degetul conturul desenului, mereu, mereu, pe măsură ce întunericul se înălța în jur, iar realitățile inimii mele au apărut clare în lumina amurgului. Nu, nu o voiam pe Brianna acolo. Însă asta nu însemna că nu-mi era dor de ea.

•

În cele din urmă, am terminat însemnările și am rămas liniștită un moment. Trebuia să pregătesc cina, știam asta, dar oboseala provocată de calvarul prin care trecusem încă stăruia, făcându-mă să nu-mi doresc să mă mișc. Mă dureau toți mușchii, iar genunchiul învinețit părea să pulseze. În realitate, tot ce voiam era să mă întorc în pat.

Cu toate astea, am ridicat craniul, pe care îl așezasem alături de registrul meu, pe masă. Mi-am plimbat delicat un deget peste formele rotunjite. Era un ornament macabru pentru o masă de lucru, trebuia să recunosc asta, dar mă simțeam oarecum legată de el. Oasele mi se păruseră întotdeauna frumoase, fie ele de om, fie de animal; rămășițe simple și grațioase ale vieții, redusă la fundamentele ei.

Brusc, mi-am adus aminte de ceva după ani și ani; o cămăruță întunecoasă din Paris, ascunsă înapoia dughenei unui

spițer. Pereții acoperiți cu un fagure de rafturi, în fiecare celulă aflându-se câte un craniu lustruit. Animale de tot felul, de la chițcani la lupi, de la șoareci la urși.

Și, ținând mâna pe capul necunoscutului meu prieten, am auzit glasul maestrului Raymond, la fel de clar în minte de parcă s-ar fi aflat alături de mine.

„Milă?” spusese el când am atins curbura înaltă a craniului unui elan. „Doamna mea, asta e o emoție neobișnuită față de un os”.

Însă își dăduse seama ce voisem să sugerez. Știam asta, pentru că, întrebându-l de ce păstra acele cranii, el zâmbise și spusese: „Într-un fel, îmi țin companie”.

Știam ce încercase să spună, deoarece omul al cărui craniu îl păstrasem îmi ținuse companie într-un loc foarte întunecat și izolat. Nu pentru prima oară, m-am întrebat dacă el avea vreo legătură cu fantoma pe care o văzusem pe munte; indianul cu fața vopsită în negru.

Fantoma – dacă asta fusese – nu zâmbise și nici nu vorbise cu voce tare. Nu îi văzusem dinții, ceea ce ar fi reprezentat un termen de comparație cu țeasta pe care o țineam în mână – pentru că am descoperit că o țineam într-o mână, trecându-mi degetul mare peste marginea zimțată a unui incisiv crăpat. Am ridicat craniul spre lumină, examinându-l mai atent în lumina plăcută a apusului de soare.

Dinții de pe o parte a craniului fuseseră sfărâmați; crăpați și spintecați, ca și cum omul ar fi fost lovit violent peste gură, probabil de o piatră sau de o bâtă ori de patul unei arme? Pe cealaltă parte, dinții erau întregi, de fapt, într-o stare foarte bună. Nu eram expertă, dar am socotit că acel craniu aparținea unui bărbat matur; spre patruzeci de ani sau puțin peste. Un bărbat de acea vârstă trebuia să prezinte o uzură destul de mare a dinților, având în vedere alimentația indienilor, porumb măcinat, care – fiind măcinat între pietre plate – conținea și destule sfărâmături de piatră.

Incisivii și caninul de pe partea întreagă nu erau tociți deloc. Am răsucit craniul, pentru a vedea cât de tociți erau molarii, și am încremenit, brusc înfiorată.

Înfiorată, în ciuda focului din spatele meu. La fel de înfiorată de parcă m-aș fi rătăcit într-un întuneric fără foc, singură pe munte alături de capul unui bărbat mort. Pentru că ultimele raze

ale soarelui au făcut să țâșnească scântei din mâinile mele: din banda argintie a inelului meu de căsătorie – și din plombele argintii din gura tovarășului meu.

Am rămas așa o clipă, cu privirea fixă, apoi am întors craniul și l-am așezat cu atenție pe masa de scris, ca și cum ar fi fost din sticlă.

— Doamne, am spus eu, uitând cu totul de starea de oboseală. Doamne, am repetat privind spre ochii inexistenți și spre surâsul strâmb. *Cine* ai fost tu?

•

— Cine crezi că a fost? a întrebat Jamie, atingând ușor craniul.

Nu mai aveam la dispoziție decât câteva momente; Duncan se dusese la latrină, și Ian plecase să hrănească porcii. Însă eu nu mai puteam aștepta, trebuia să-i spun cuiva, imediat.

— Nu am nici cea mai vagă idee. Doar că, bineînțeles, trebuie să fi fost cineva… ca mine.

M-a cuprins un tremur neașteptat și violent. Uitându-se la mine, Jamie s-a încruntat.

— Sper că nu ai răcit, englezoaico!

— N-am răcit, am spus și i-am zâmbit firav. Cred că am trăit un sentiment foarte ciudat.

A luat șalul meu de pe cuierul din dreptul ușii și l-a petrecut în jurul meu. Mâinile lui calde au rămas pe umerii mei, liniștitoare.

— Înseamnă celălalt lucru, nu? a întrebat el cu glas slab. Înseamnă că există alt… loc. Probabil aproape de noi.

Un alt cerc de piatră ori ceva asemănător. Și eu mă gândisem la asta, iar ideea m-a făcut să mă cutremur încă o dată. Jamie s-a uitat gânditor la craniu, apoi și-a scos batista din mânecă și a drapat-o atent peste găvanele ochilor.

— Îl voi îngropa după cină, a spus el.

— Ah, cina!

Mi-am dat o șuviță de păr după o ureche, încercând să îmi adun gândurile și să mă concentrez asupra hranei.

— Da, să văd dacă găsesc niște ouă. Termin repede.

— Englezoaico, nu te mai agita, a spus Jamie, uitându-se spre oala de pe vatră. Putem mânca asta.

De astă dată, m-am cutremurat doar ca să mă arăt mofturoasă.

— Pfu! am făcut eu.

Jamie a surâs spre mine.

— N-ai nimic împotriva unui terci din orz, nu?

— Presupunând că există așa ceva, i-am răspuns, uitându-mă în oală cu neplăcere. Po spune că miroase mai mult a amestecătură pentru cazanul de distilat.

Făcută cu grâne umede, fierte insuficient, și pe urmă lăsată acolo, supa lipicioasă degaja deja un miros de fermentație.

— Fiindcă veni vorba, am spus eu, atingând cu piciorul sacul desfăcut, cu orz umed, ăsta trebuie întins ca să se usuce, ca să nu mucezească, dacă n-o fi mucezit deja.

Jamie s-a uitat la supa fără niciun gust, ușor încruntat.

— Da? a spus el cu un aer absent, apoi a revenit la realitate. Da, bine. O s-o fac eu.

A strâns partea de sus a sacului și l-a pus pe umăr. În drum spre ușă, s-a oprit o clipă și a aruncat o privire spre craniul acoperit.

— Ai spus că nu crezi că ar fi fost creștin, a zis el și s-a uitat curios la mine. De ce, englezoaico?

Am șovăit, dar nu aveam timp să îi povestesc despre visul avut... dacă asta fusese. I-am auzit pe Duncan și pe Ian discutând, venind spre cabană.

— N-am avut un motiv anume, am răspuns, ridicând din umeri.

— Mda, bine, a spus Jamie. Îl vom considera așa până la proba contrară.

24. Scrisori: Marea artă a iubirii

Oxford, martie 1971

Roger a presupus că ploua la fel de mult în Inverness ca și în Oxford, însă, într-un fel, nu se sinchisise niciodată de ploaia din Nord. Vântul scoțian rece, care venea dinspre estuarul Moray era înviorător, iar ploaia deasă reprezenta o stimulare, dar și o împrospătare pentru spirit.

Însă asta se întâmplase în Scoția, când Brianna se aflase alături de el. Acum ea era în America, iar el, în Anglia, iar în Oxford atmosfera era plictisitoare și friguroasă, toate străzile și

clădirile amintind de culoarea cenușii și a focurilor stinse. Ploaia răpăia pe umerii pelerinei lui de profesor universitar în timp ce alerga peste curtea interioară, ferind sub faldurile din poplin un braț de hârtii. Ajuns la adăpostul oferit de cabina portarului, s-a oprit pentru a se scutura ca un câine, azvârlind picături de apă peste pavaj.

— Am scrisori? a întrebat el.

— Cred că da, domnule Wakefield. Un moment!

Portarul, pe nume Martin, a dispărut în odaia lui o clipă, lăsându-l pe Roger să citească lista cu membrii Colegiului morți în război, gravată pe o plăcuță din piatră, aflată chiar la intrare.

Domnul George Vanlandigham. *Onorabilul Phillip Menzies*. *Joseph William Roscoe*. Nu era prima oară când Roger se pomenea că-și pune întrebări despre acei eroi morți și despre cum fuseseră ei. După ce le cunoscuse pe Brianna și pe mama ei, descoperise că trecutul avea de prea multe ori o față tulburător de umană.

— Poftiți, domnule Wakefield!

Zâmbind, Martin s-a aplecat în față, ținând între degete un teanc de scrisori.

— Astăzi, e și una din Statele Unite, a adăugat el clipind cu subînțeles.

Roger a simțit că un zâmbet asemănător înflorește și pe fața lui și un val cald i s-a răspândit dinspre piept spre mâini și spre picioare, alungând răceala acumulată după ziua ploioasă.

— O veți întâlni curând pe tânăra doamnă, domnule Wakefield?

Martin și-a întins gâtul și s-a uitat direct la scrisoarea francată cu timbre americane. Portarul o cunoscuse pe Brianna când aceasta venise cu Roger înainte de Crăciun și rămăsese fermecat de ea.

— Așa sper. Poate la primăvară. Mulțumesc!

S-a întors spre scară și a băgat grijuliu scrisorile în mâneca pelerinei, după care și-a căutat cheile. Gândindu-se la vară, a avut o senzație de entuziasm amestecat cu groază. Brianna spusese că va veni în iulie, dar până atunci mai erau patru luni. Uneori, nu credea că va rezista nici patru zile.

•

Roger a împăturit din nou scrisoarea și a băgat-o în buzunarul interior, aproape de inimă. Brianna îi scria o dată la câteva zile,

începând cu bilete scurte și terminând cu texte nesfârșite, iar fiecare scrisoare îi lăsa învăluit într-o lumină caldă care de obicei dura până la primirea următorului mesaj.

Însă, în ultima vreme, scrisorile ei îi provocau o ușoară insatisfacție. Deși calde și pline de afecțiune, încheiate întotdeauna cu „Te iubesc”, spunând întotdeauna că îi este dor și că voia să fie alături de el, nu mai conțineau genul de declarații care să facă hârtia să ardă.

Probabil că era ceva firesc; o evoluție normală de vreme ce se cunoșteau de mult timp; sincer vorbind, nimeni nu putea scrie misive pătimașe zi de zi.

Fără îndoială că doar imaginația îl făcea să creadă că Brianna părea mai reținută în scrisorile ei. Se putea lipsi de excesele unor prietene, care își tăiau fire de păr pubian și le introduceau în scrisori, deși admira sentimentul care dădea naștere unui asemenea gest.

A mușcat din sandviș și a mestecat cu un aer absent, gândindu-se la ultimul articol pe care i-l arătase Fiona. Acum căsătorită, Fiona se socotea expertă în chestiuni matrimoniale și manifesta un interes ca de soră în desfășurare cu hopuri a relației lui amoroase.

Decupa mereu sugestii utile din reviste pentru femei și i le trimitea. Ultima scrisoare conținuse un articol din *My Weekly*, intitulat „Cum să trezești interesul unui bărbat”. *Ce e bine pentru unul e bun și pentru celălalt*, scrisese Fiona cu tâlc pe marginea hârtiei.

„Împărtășește-i pasiunile”, suna un pont. „Dacă socotiți că meciurile de fotbal sunt o pierdere de timp, dar el este mort după ele, așezați-vă lângă el și întrebați-l ce șanse are Arsenal în acea săptămână. Chiar dacă fotbalul e plictisitor, bărbatul nu e”.

Roger a zâmbit strâmb. Împărtășise interesele Briannei, de acord, dacă descoperirea istoriei tulburătoare a părinților ei putea fi socotită o pasiune. Putea împărtăși cu ea mult prea puține lucruri.

„Fiți reținută”, suna alt pont din același articol. „Nimic nu stârnește interesul unui bărbat mai mult decât un aer rezervat. Nu-l lăsați să se apropie prea mult și prea curând”.

Roger s-a întrebat dacă nu cumva Brianna citea sfaturi similare în revistele americane, dar a alungat acel gând. Nu se

ferea să citească reviste de modă – o văzuse câteodată făcând asta –, dar, ca și el, Brianna Randall nu era în stare să recurgă la astfel de jocuri ridicole.

Nu, ea nu l-ar respinge doar pentru ca el să manifeste un interes mai mare față de ea; ce rost ar avea? Cu siguranță că știa cât de mult ținea la ea.

Așa să fie? Cu un ușor sentiment de neliniște, Roger și-a adus aminte încă un pont din revistă pentru cei chinuiți de iubire.

„Nu presupune că îți poate ghici gândurile”, scria în articol. „Sugerează-i ce simți”.

Roger a mușcat din sandviș la întâmplare și a mestecat, fără să îi pese ce mânca. Păi, sugerase. Fusese sincer și își pusese sufletul pe tavă, iar ea sărise imediat în avion și plecase la Boston.

„Nu fiți prea agresive”, a murmurat, citând pontul numărul 14, și a pufnit. Femeia aflată în apropierea lui s-a tras deoparte.

Roger a oftat și, cu dezgust, a lăsat sandvișul pe tava din plastic. A ridicat cana cu ceea ce cantina socotea că ar fi cafea, dar nu a băut, ci a rămas cu palmele lipite de ea, doar ca să și le încălzească puțin.

Necazul era că, deși reușise să-i distragă atenția Briannei de la trecut, el însuși nu reușise să îl ignore.

Claire și acel ticălos de scoțian al ei îl obsedau; ținând seama de acea fascinație, puteau face parte din familia lui.

„Fiți întotdeauna oneste. „Pontul numărul 3. Dacă ar fi fost așa, ar fi ajutat-o să descopere totul, poate că fantoma lui Jamie Fraser și-ar fi găsit liniștea – și la fel și Roger.

— Of, la naiba! a murmurat pentru sine.

Femeia de alături și-a lăsat cana pe tavă cu zgomot și s-a ridicat brusc.

— Ba du-te tu la naiba! a spus ea țâfnoasă și s-a îndepărtat.

Roger a privit un moment în urma ei.

— Nicio teamă, a spus el. Cred că am făcut-o deja.

25. Apare un șarpe

Octombrie 1768

În principiu, nu aveam nimic împotriva șerpilor. Mâncau șobolani, ceea ce era lăudabil, unii arătau decorativ și mai toți erau îndeajuns de înțelepți ca să se ferească din calea mea. Trăiește și lasă-i și pe alții să trăiască, asta era atitudinea mea de bază.

Pe de altă parte, asta era doar teorie. În practică, aveam multe de reproșat șarpelui uriaș care stătea încolăcit pe scaunul privatei. În afară de faptul că mă incomoda nespus în acele momente, nu se hrănea cu șobolani și nu era nici atrăgător din punct de vedere estetic, pentru că avea o culoare cenușie cu pete ceva mai întunecate.

Obiecțiunea cea mai serioasă față de el era faptul că părea a fi un șarpe cu clopoței. Cred că, într-un fel, fusesem norocoasă că era așa ceva; doar zornăitul înfricoșător al cozii mă împiedicase să mă așez peste el în lumina scăzută a zorilor.

Primul sunet m-a făcut să îngheț înăuntrul privatei. Am întins un picior în spate, pipăind și căutând delicat ușa. Șarpelui nu i-a plăcut asta; am înlemnit din nou auzind zornăitul de avertisment sporind în intensitate. Am văzut vibrația din vârful cozii, înălțându-se ca un deget gălbui și gros, și arătând nepoliticos din grămada de inele.

Mi-am simțit gura uscată ca iasca; în încercarea de a saliva, mi-am mușcat obrazul.

Cât de lung era? Mi-am amintit vag de ceea ce îmi spusese Brianna – din manualul ei de la Cercetași – că șerpii cu clopoței puteau lovi de la o distanță egală cu o treime din lungimea lor. Coapsele mele, peste care aveam cămașa de noapte, erau la cel mult șaizeci de centimetri de capul plat și amenințător, cu ochi fără pleoape.

Avea un metru și optzeci? Mi-a fost imposibil să-mi dau seama, dar mișcarea corpului încolăcit îl făcea să pară foarte mare, având corpul gros și rotunjit, cu mușchi acoperiți de solzi. Era un șarpe al naibii de lung, iar teama de o mușcătură rușinoasă de vintre a fost îndeajuns de mare ca să rămân nemișcată.

Însă nu puteam sta așa o veșnicie. Lăsând deoparte alte considerații, șocul produs de vederea șarpelui nu diminuase deloc presiunea exercitată de funcțiile mele trupești.

Știam vag că șerpii sunt surzi; poate reușeam să strig după ajutor. Dar dacă nu erau surzi? Mi-am amintit de o povestire cu

Sherlock Holmes în care un șarpe reacționa la fluierat. Poate că șarpele va socoti că fluieratul era inofensiv. Cu precauție, mi-am țuguiat buzele și am suflat. N-am reușit să scot decât un val de aer.

— Claire? s-a auzit vocea mirată a lui Jamie venind din spatele meu. Ce naiba faci?

Am tresărit auzindu-i vocea, dar și șarpele a făcut același lucru ori, mai precis, s-a mișcat brusc, contractându-și corpul ca și cum s-ar fi pregătit de un atac iminent.

Am înghețat în cadrul ușii, iar șarpele nu s-a mai clintit, însă a continuat să zornăie din coadă, amintindu-mi de bâzâitul supărător al unui ceas deșteptător care nu vrea să se oprească.

— E un nenorocit de șarpe aici, am spus printre dinții încleștați, străduindu-mă să nu-mi mișc nici măcar buzele.

— Atunci, de ce ai rămas acolo? Dă-te la o parte și îl scot eu.

Am auzit pașii lui Jamie, care se apropia.

Și șarpele i-a auzit – așadar *nu* era surd – și zornăielile cozii au devenit mai puternice.

— Aha, a spus Jamie pe un alt ton.

Am auzit un foșnet când s-a aplecat peste mine.

— Englezoaico, stai nemișcată!

Nu am avut timp să răspund acelui sfat inutil, pentru că un pietroi a zburat pe lângă coapsa mea și a lovit șarpele drept în mijloc. S-a încolăcit brusc, amintind de un nod gordian, s-a zbătut și s-a zvârcolit, apoi a căzut în privată, aterizând cu un plescăit scârbos.

N-am mai rămas să îl felicit pe victoriosul războinic, ci m-am întors și am fugit spre cea mai apropiată porțiune cu copaci, în timp ce poalele umede de rouă ale cămășii de noapte îmi fluturau în jurul gleznelor.

Când m-am întors mai târziu, mult mai liniștită, i-am găsit pe Jamie și pe Ian îngrămădiți în privată – având în vedere că staturile lor abia încăpeau. Ian stătea pe scaun cu o torță din lemn de pin, iar Jamie se aplecase peste gaură, uitându-se atent spre bezna de dedesubt.

— Pot înota? a întrebat Ian, încercând să vadă dincolo de capul lui Jamie fără să-i dea foc la păr.

— Nu știu, i-a răspuns Jamie ezitând. Cred că da. Eu vreau să știu dacă pot sări.

Ian s-a tras înapoi, apoi a râs destul de agitat, neștiind sigur dacă Jamie glumise.

— Nu văd nimic. Dă-mi torța!

Jamie a întins mâna să ia ciotul de pin de la Ian și l-a coborât ușor în gaură.

— Dacă duhoarea nu va stinge flacăra, s-ar putea să dăm foc la privată, a mormăit el, aplecându-se mai mult. Hei, unde dracu'?

— Uite-l! L-am văzut! a strigat Ian.

Amândoi și-au mișcat capul și s-au ciocnit scoțând un sunet ca acela când verifici dacă pepenii sunt copți. Jamie a scăpat torța din mână, iar ea s-a stins imediat ce a căzut în groapă. Pe marginea găurii s-a ridicat un firicel firav de fum, mirosind ca tămâia.

Ținându-se cu mâinile de frunte și cu ochii închiși de durere, Jamie a ieșit bălăbănindu-se din privată. Ian cel Tânăr s-a rezemat de perete, cu mâinile lipite strâns de creștetul capului, scoțând pe nerăsuflate diverse remarci în gaelică.

— Mai trăiește? am întrebat neliniștită, privind spre privată.

Jamie a deschis un ochi și s-a uitat spre mine printre degetele apăsate pe față și pe frunte.

— Da, capul meu n-a pățit nimic, mersi, a spus el. Cred că pe undeva, săptămâna viitoare, o să scap și de țiuitul din urechi.

— Ușurel, ușurel, am spus cu glas mângâietor. E nevoie de un baros ca să te alegi cu capul spart. Dar, oricum, dă-i voie să mă uit.

I-am îndepărtat degetele și i-am tras capul în jos, pipăind cu grijă prin părul des. Avea un mic semn de lovitură puțin deasupra liniei părului, dar nu curgea sânge.

Am sărutat scurt acel loc și l-am bătut ușor peste cap.

— N-o să mori, i-am zis. Oricum, nu din cauza asta.

— Oh, grozav! a spus el sec. Aș prefera să mor mușcat de șarpe data viitoare când mă așez pe tron.

— E un șarpe otrăvitor, nu? a întrebat Ian, desprinzându-și mâinile de pe cap și ieșind din privată.

A inspirat adânc, umplându-și plămânii cu aer curat.

— Veninos, l-a corectat Jamie. Dacă te mușcă și te simți rău, e veninos; dacă îl muști tu și tot tu te simți rău, e otrăvitor.

— Da, am înțeles, a spus Ian, făcând uitată acea pedanterie. Dar e un șarpe periculos, nu?

— Foarte periculos, am spus eu, cutremurându-mă puțin. Ce vrei să faci cu el? am întrebat eu, întorcându-mă spre Jamie.

A ridicat o sprânceană.

— Eu? Ce ar trebui să fac cu el?

— Dar nu-l poți lăsa acolo!

— De ce nu? a întrebat el, ridicând și cealaltă sprânceană.

Ian s-a scărpinat în cap cu un aer absent, s-a crispat când a dat de cucuiul căpătat după ciocnirea cu Jamie și s-a oprit.

— Unchiule Jamie, nu știu ce să zic, a spus el cu îndoială în glas. Dacă ții să stai cu boașele atârnate deasupra unei gropi cu o viperă mortală, asta e treaba ta, dar mie mi se încrețește carnea pe mine când mă gândesc. Cât de gros e?

— Destul de gros, recunosc.

Drept comparație, Jamie și-a mișcat încheietura antebrațului.

— Aoleu! a făcut Ian.

— Dar *nu* știi dacă poate sări, am intervenit eu în ajutorul lor.

— Ba știu, m-a contrazis Jamie uitându-se la mine cu cinism. Însă, te asigur, că este de-ajuns să te gândești la el ca să te cam constipi. Cum ai vrea să-l scoatem de acolo?

— L-aș putea împușca cu pistolul tău, s-a oferit Ian, luminându-se la față la gândul de a pune mâna pe unul dintre prețioasele pistoale ale lui Jamie. Dacă-l omorâm, nu e nevoie să-l scoatem de acolo.

— Dar e... puteți să-l vedeți? am intervenit eu cu delicatețe.

Cuprins de îndoială, Jamie și-a frecat bărbia. Încă nu se bărbierise, iar firele scurte de păr roșcat au hârșâit sub degetul lui mare.

— Nu chiar. În groapă nu sunt decât câțiva centimetri de mizerie, dar nu cred că l-ai putea vedea îndeajuns de bine ca să ținteşti și n-aș vrea să risipesc muniția.

— I-am putea invita pe toți membrii familiei Hansen la cină, le dăm bere și așa îl înecăm, am sugerat eu în glumă, numind o familie foarte numeroasă de quakeri din apropiere.

Ian nu s-a putut abține de râs. Jamie mi-a aruncat o privire severă și s-a întors spre pădure.

— Găsesc eu o soluție, a spus el. Dar după ce mănânc de dimineață.

•

Din fericire, pregătirea micului dejun nu a fost o problemă, întrucât găinile îmi oferiseră nouă ouă, iar pâinea crescuse

mulțumitor. Untul era încă ascuns în partea din spate a cămării, în paza hotărâtă a purcelei care tocmai fătase, dar Ian reușise să se aplece și să înșface un borcan de pe un raft, în vreme ce eu stăteam în apropierea lui cu o mătură, împungând cu ea în fălcile purcelei, care încerca să-l apuce de picioare.

— Va trebui să fac o mătură nouă, am spus eu, uitându-mă la rămășițele ei, în timp ce împărțeam ouăle prăjite. Cred c-o să mă duc în dimineața asta la pâlcul de sălcii de lângă pârâu.

— Mmm! a făcut Jamie, întinzând o mână și pipăind pe masă după farfuria cu pâine.

Atenția lui era îndreptată total asupra cărții din care citea: *Istoria naturală a Carolinei de Nord*, de Bricknell.

— Uite-aici, a spus el. Știam eu că văzusem pe undeva ceva despre șerpii cu clopoței.

Găsind pâinea pe pipăite, a luat o bucată și a vârât o porție sănătoasă de ou în gură. După ce a înghițit-o, a citit cu voce tare, ținând cartea cu o mână, în timp ce cu cealaltă a căutat altă felie.

— „De multe ori, indienii smulg dinții șerpilor, ca să nu mai poată produce rele prin mușcătura lor; acest lucru se poate face cu ușurință, legând o bucată de țesătură roșie din lână la capătul unui băț de trestie-de-zahăr lung și gol pe dinăuntru, astfel făcând șarpele să muște, apoi smulgând brusc bățul; în acest fel, dinții rămân înfipți în țesătură, lucru ce poate fi văzut de toți cei prezenți”.

— Mătușă, avem vreo pânză roșie? a întrebat Ian, luând o gură de cafea din cicoare după ce înghițise și ultimul rest de ouă.

Am clătinat din cap și am înfipt furculița în ultimul cârnat, înainte ca el să ajungă la Jamie, care continua să bâjbâie.

— Albastră, verde, galbenă, cenușie, albă și cafenie. N-am roșie.

— Cartea aia e tare folositoare, unchiule Jamie, a spus Ian pe un ton aprobator. Mai spune ceva despre șerpi?

S-a uitat cu ochi flămânzi spre tăblia mesei, căutând încă ceva de mâncare. Fără să scot nicio vorbă, am deschis bufetul și am scos farfuria cu pâinișoare din porumb, pe care i-am așezat-o în față. A oftat de fericire și s-a aruncat asupra lor, în timp ce Jamie a întors pagina.

— Aha, uite ceva despre felul în care șerpii cu clopoței vrăjesc veverițele și iepurii.

Jamie și-a atins farfuria, dar nu a găsit decât suprafața ei curată. Am împins brioșele spre el.

— „E surprinzător de observat cum acești șerpi atrag și vrăjesc veverițe, iepuri-de-stâncă, potârnichi și multe alte animale mici și păsări, pe care le devorează neîntârziat. Atracția este atât de puternică între acestea, încât se pot vedea veverițe sau potârnichi (când zăresc șarpele) sărind din creangă în creangă până când ajung direct în gura lui, pentru că nu au puterea de a-și evita dușmanul, care niciodată nu își schimbă poziția și nu se încolăcește decât după ce își obține prada".

Căutând ceva de mâncare, mâna lui a nimerit brioșele. A ridicat una și mi-a aruncat o privire.

— Al naibii să fiu dacă am văzut vreodată așa ceva. Crezi că se poate?

— Nu, am spus, dându-mi buclele căzute peste frunte. Dar cartea asta conține vreo sugestie folositoare pentru a nu avea probleme cu porcii furioși?

A făcut un semn nepăsător spre mine cu restul brioșei.

— Nu te grăbi, a murmurat el. Mă ocup eu de purcică.

Și-a dezlipit ochii de pe pagina cărții atât cât să vadă farfuriile goale de pe masă.

— Nu mai sunt ouă?

— Mai sunt, dar le duc oaspetelui nostru, care doarme în coșar.

Am adăugat două felii de pâine în coșul pe care îl pregătisem și am luat și sticla pe care o lăsasem la infuzat peste noapte. Fiertura de splinuță, mentă-indiană și bergamotă sălbatică era de un verde întunecat și mirosea ca un câmp pârjolit, dar speram să fie de folos. Oricum nu făcea rău. Dintr-un impuls, am prins între degete amuleta legată cu pene pe care mi-o dăduse Nayawenne; poate că asta îl va liniști pe bărbatul bolnav. La fel ca infuzia, amuleta nu-i putea face niciun rău.

Oaspetele nostru neașteptat era un necunoscut; un Tuscarora dintr-un sat aflat la nord de noi. Sosise la fermă în urmă cu câteva zile, făcând parte dintr-un grup de vânători din Anna Ooka care urmăreau un urs.

Le oferiserăm mâncare și băutură – câțiva dintre vânători erau prieteni de-ai lui Ian –, însă în timpul mesei observasem că

acel om privea cu ochi sticloși în cana proprie. O examinare mai atentă mi-a arătat că suferea de ceea ce am fost convinsă că era pojar, o boală primejdioasă în acea vreme.

Insistase să plece cu tovarășii lui, dar câteva ore mai târziu, doi dintre ei îl aduseseră înapoi, nesigur pe picioare și delirând.

În mod clar – și alarmant –, era contagios. Îi făcusem un pat confortabil în coșarul abia construit și deocamdată gol și i-am silit pe cei care îl însoțiseră să se spele în pârâu, o procedură pe care au socotit-o evident fără de înțeles, dar pe care au îndeplinit-o ca să-mi facă pe plac, lăsându-l apoi pe camaradul lor pe mâinile mele.

Indianul stătea întins pe o parte, ghemuit sub pătură. Nu s-a întors să se uite la mine, deși sigur auzise zgomotul pașilor mei pe potecă. L-am ascultat cum respiră, fără să am nevoie de stetoscopul meu improvizat – răsuflarea lui anormală se auzea și de la șase pași.

— *Comment ça va*[68]? am întrebat, îngenunchind alături de el.

Nu mi-a răspuns; oricum, nici nu era nevoie. Îmi era de ajuns respirația hârâită ca să diagnostichez pneumonia, iar înfățișarea lui nu făcea decât să confirme asta – ochii afundați în orbite și fără strălucire, fața căzută, înghițită până la os de flacăra turbată a febrei.

M-am străduit să-l fac să mănânce – avea mare nevoie de hrană –, dar nici măcar nu s-a deranjat să își întoarcă fața la mine. Sticla cu apă de lângă el era goală; îi mai adusesem, dar nu i-am dat-o imediat, socotind că va înghiți infuzia doar de sete.

A luat câteva guri, apoi n-a mai înghițit, lăsând lichidul verde-închis să i se scurgă pe la colțurile gurii. Vorbindu-i în franceză, am încercat să îl conving, dar nu a vrut cu niciun chip; nici măcar nu se uita la mine, ci doar privea în gol peste umărul meu spre cerul de dimineață.

Corpul lui slăbit se prăbușise de disperare; era limpede că se considera abandonat, lăsat pe mâna unor străini. Cu o îngrijorare care mă măcina, am simțit că poate avea dreptate – sigur avea să moară dacă nu accepta ce îi dădeam eu.

A acceptat totuși apa. A băut însetat, golind sticla, așa că m-am dus la pârâu să o umplu din nou. Când m-am întors, am scos amuleta din coș și am ținut-o drept în fața lui. Mi s-a părut că

---

[68] „Ce faci, cum te simți?” (în franceză, în orig.) (n.tr.).

am văzut un licăr de surprindere dincolo de pleoapele pe jumătate închise – nimic atât de convingător încât să poarte numele de speranță, dar măcar era conștient de prezența.

Cuprinsă de inspirație, m-am lăsat în genunchi. Nu aveam habar care era ceremonia potrivită pe care să o folosesc, dar fusesem doctor suficientă vreme ca să știu că, deși puterea sugestiei nu reprezenta un înlocuitor al antibioticelor, sigur era mai bună decât nimic.

Am ridicat amuleta cu pană de corb, mi-am întors fața spre cer și, în mod solemn, am intonat cel mai vocal lucru pe care mi l-am amintit, care s-a întâmplat a fi rețeta pentru sifilis a doctorului Rawlings, dar în latină.

Am turnat puțin ulei de levănțică în palmă, am înmuiat pana de corb în el și l-am uns pe tâmple și pe gât, în timp ce am cântat „Doboară-l pe om”[69], cu o voce groasă și sinistră. Asta putea ajuta la durerea de cap. Ochii lui au urmărit mișcările penei; m-am simțit ca un șarpe cu clopoței care își hipnotizează prada, așteptând ca veverița să îmi alunece în josul gâtlejului.

I-am ridicat mâna, i-am așezat amuleta mânjită de ulei în palmă și i-am strâns degetele în jurul ei. Apoi am luat borcanul cu grăsime de urs mentolată și am trasat semne mistice pe pieptul lui, având grijă să o întind bine cu buricele degetelor. Mirosul mi-a curățat sinusurile; nu puteam decât să sper că va descongestiona și sinusurile pacientului.

Mi-am încheiat ritualul binecuvântând sticla cu infuzie cu *In nomine Patri*, *et Filii*, *el Spiritu Sancti*, *Amen*, și ducând-o la buzele pacientului. Părând oarecum hipnotizat, el a deschis gura și, supus, a băut ce mai era în sticlă.

I-am tras pătura pe umeri, am pus mâncarea alături de el și l-am lăsat în pace, trăind un amestec de speranță și minciună.

•

Am mers încet de-a lungul pârâului, privind cu ochi atenți ca întotdeauna, căutând ceva folositor. Perioada din an era prea timpurie pentru mai toate ierburile de leac; în medicină, cu cât plantele sunt mai bătrâne și mai rezistente cu atât sunt mai bune; câteva anotimpuri de luptă cu insectele aduc o concentrație mai mare de principii active în rădăcini și tulpini.

De asemenea, în cazul unor plante, substanțele utile se găseau în flori, fructe sau semințe și, cu toate că zărisem tufișuri

---

[69] Cântec al mateloților (n.tr.).

de chelone și lobelii crescând în noroiul de lângă potecă, plantele își răspândiseră de mult semințele. Mi-am notat bine în minte locul acela pentru a veni acolo în viitor și am continuat vânătoarea.

Năstureii erau din abundență, porțiuni de plante pluteau printre pietrele de pe marginea pârâului, iar un covor uriaș de frunze verde-închis, suculente, se întindea ispititor chiar în fața mea. Dar și o porțiune cu coada-calului! Venisem desculță, pentru că știam că la un moment dat va trebui să intru în apă; mi-am ridicat fusta și m-am aventurat cu precauție în curent având cuțitul în mână și coșul pe braț, trăgându-mi răsuflarea ca să uit de răceala apei.

După câteva momente, nu mi-am mai simțit labele picioarelor, dar nu m-am sinchisit. Am uitat cu totul de șarpele din privată, de purceaua din cămară și de indianul din coșar, fiind absorbită de curgerea apei pe picioare, de atingerea rece a tulpinilor și de adierea aromată a frunzelor.

În peticele de soare de deasupra apei mici zburau libelule, și boișteni țâșneau încoace și încolo, înșfăcând țânțari prea mici ca să îi pot vedea. Un pescăruș albastru a scos un țipăt puternic și sec de undeva din amonte, dar el era în căutarea unor prăzi mai mari. Boiștenii s-au împrăștiat când am înaintat prin apă, apoi s-au strâns din nou într-un banc, cenușii, argintii, verzui și aurii, negru cu alb, aproape lipsiți de substanță ca frunzele din anul precedent care pluteau pe apă. O mișcare browniană, am gândit, văzând norișori de mâl plutind și răsucindu-se în jurul gleznelor mele, ascunzând peștișorii.

Totul în mișcare, tot timpul, până la cea mai mică moleculă, dar o mișcare ce creează impresia paradoxală de imobilitate, un mic haos local care naște iluzia unei ordini superioare.

M-am mișcat și eu, jucându-mi rolul în dansul sclipitor al pârâului, simțind lumina și umbra schimbându-se pe umerii mei, degetele picioarelor căutând puncte de sprijin între pietrele alunecoase, vizibile pe jumătate. Mâinile și labele picioarelor îmi amorțiseră din cauza răcelii apei; m-am simțit de parcă aș fi fost făcută din lemn, însă extrem de vie, ca mesteacănul-argintiu care lucea deasupra mea sau ca sălciile care își lăsaseră frunzele în apă.

M-am gândit că așa se născuseră probabil legendele despre oamenii verzi și miturile despre nimfe transformate: nu cu

copaci care învie și pășesc, încă nu cu femei transformate în lemn, ci cu carne umană fierbinte contopită cu răceala plantelor care i-a redus sensibilitatea.

Am simțit inima bătându-mi lent, dar și pulsația pe jumătate dureroasă a sângelui în degete. Sevă care se ridică. M-am mișcat în ritmul apei și al vântului, fără grabă sau gândire conștientă, parte a ordinii perfecte și domoale a universului.

Uitasem partea despre micul haos local.

Când am ajuns sub niște sălcii de la un cot al pârâului, am auzit un țipăt ascuțit care venea de dincolo de copaci. Mai auzisem asemenea sunete scoase de diverse animale, începând cu pume și terminând cu vulturi la vânătoare, dar de astă dată am recunoscut o voce umană.

Ieșind precipitată din pârâu, mi-am croit drum printre crengile încâlcite și am ajuns în spațiul liber de dincolo. Pe malul de deasupra mea, un băiat țopăia de colo-colo, lovindu-se cu palmele peste picioare și urlând.

— Ce…? am început eu, iar el a ridicat privirea spre mine, holbându-se mirat de apariția mea neașteptată.

Nu era nici pe departe la fel de uimit ca mine. Avea vreo unsprezece sau doisprezece ani; înalt și slab ca un puiet de pin și cu părul roșcat, des și încâlcit. M-a privit cu ochi albaștri și înclinați de o parte și de alta a nasului lung și ascuțit, care-mi era familiar ca propria mână, deși știam că nu mai văzusem acel copil până atunci.

Mi-am simțit inima în gât, iar frigul a țâșnit dinspre picioare drept în nodul din stomac. Învățată să reacționez în fața șocurilor, am reușit să îi studiez înfățișarea – cămașă și pantaloni de bună calitate, dar stropiți cu apă, și pulpe lungi pe care avea niște pete negre, ca niște bucăți de noroi.

— Lipitori, am spus cu un calm profesional care a învins tumultul pe care îl simțeam. *Nu se poate*, mi-am spus, deși în același timp mi-am dat seama că *se putea*. Sunt doar lipitori. N-o să-ți facă rău.

— Știu ce sunt! a spus el. Ia-le de pe mine!

S-a lovit peste pulpă, cutremurându-se de dezgust.

— Sunt scârboase!

— Ei, nu chiar atât de scârboase, am spus, începând să-mi stăpânesc sentimentele. Slujesc și ele la ceva.

— Nu-mi pasă la ce slujesc! a răcnit el, bătând din picior de frustrare. Le urăsc, ia-le de pe mine!

— Hei, nu le mai plesni, am spus cu glas tăios. Așază-te și mă ocup eu de ele.

A ezitat, m-a măsurat bănuitor și, fără chef, s-a așezat pe o piatră, azvârlindu-și în față picioarele pline de lipitori.

— Scoate-mi-le imediat! a spus el poruncitor.

— Toate la vremea lor, am spus eu. De unde vii?

S-a uitat nedumerit la mine.

— Nu ești de prin locurile astea, am spus cu siguranță deplină. De unde ai venit?

A făcut un efort evident să se stăpânească.

— A… am dormit într-un loc numit Salem, acum trei nopți. A fost ultimul oraș pe care l-am văzut. Și-a mișcat un picior. Scoate-le, ți-am zis!

Există diferite metode de a desprinde lipitorile, cele mai multe dintre ele fiind mai periculoase pentru cel atacat decât pentru animale. Am aruncat o privire; avea patru pe un picior și trei pe celălalt. Una dintre fiarele mici și umflate aproape că se săturase, devenind plinuță și lucioasă. Am băgat degetul mare sub capul ei și am făcut-o să-mi sară în palmă, rotundă ca o pietricică și grea de sânge.

Palid în ciuda tenului bronzat, băiatul s-a holbat la ea și s-a cutremurat.

— N-aș vrea să o pierd, am spus calm și m-am dus după coșul pe care îl lăsasem sub crengi când trecusem printre copaci.

Undeva în apropiere, pe pământ, i-am văzut haina, pantofii și șosetele. Catarame simple la pantofi, dar din argint, nu din cositor. O mantie frumoasă din postav, nu foarte arătoasă, dar croită mai elegant decât văzusem oriunde la nord de Charleston. Nu aveam nevoie de o confirmare, hainele lui spuneau totul.

Am cules o mână de nămol, am presat lipitoarea ușor în el și am învelit totul în frunze umede, moment în care am observat că îmi tremurau mâinile. Prostul! Necinstitul, răul, complotistul… ce naiba îl făcuse să apară acolo? Și, Dumnezeule, ce va face Jamie?

M-am întors lângă băiat, care stătea aplecat și se uita la restul lipitorilor cu ură și dispreț. Încă una era pe cale să se desprindă;

când am îngenuncheat în fața lui, lipitoarea a căzut, săltând puțin pe solul umed.

— Pfu! a făcut el.

— Unde e tatăl tău vitreg? l-am întrebat pe neașteptate.

Puține lucruri ar fi reușit să-i abată atenția de la picioare, dar întrebarea mea reușise. Și-a ridicat capul brusc și s-a uitat uimit la mine.

— De unde mă cunoști? a întrebat el, îndreptându-se de spate cu un aer de trufie care ar fi fost extrem de caraghios în alte circumstanțe.

— Știu doar că te cheamă William. Am dreptate?

Mi-am strâns mâinile pe lângă șolduri și am sperat că mă înșelasem. Dacă el *era* William, cam atât știam despre el, dar era suficient.

Un val de roșeață i-a urcat în obraji și m-a măsurat atent, iar atenția i-a fost pe moment distrasă de la lipitori de familiaritatea cu care îi vorbise – mi-am dat seama brusc – o femeie oarecare, ciufulită, cu fustele adunate în jurul picioarelor. Ori era vorba de bune maniere, ori contrastul dintre glasul și înfățișarea mea l-a făcut să fie precaut, pentru că a renunțat la răspunsul pe care voise să mi-l dea inițial.

— Da, așa e, a spus el în schimb. William, viconte de Ashness, al nouălea conte de Ellesmere.

— Toate astea? am spus eu cu glas politicos. Drăguț.

Am prins o altă lipitoare între degetul mare și arătător și am tras ușor de ea. Creatura s-a întins ca un elastic, dar a refuzat să se desprindă. Pielea palidă a băiatului s-a întins și ea, și el a scos un sunet înfundat.

— Dă-i drumul! a spus el. Se va rupe, o rupi!

— Tot ce se poate, am recunoscut.

M-am ridicat în picioare și mi-am scuturat rochia, aranjându-mă cât de cât.

— Vino cu mine, i-am spus, întinzându-i o mână. Te duc la cabana noastră. Dacă presărăm sare pe ele, se vor desprinde imediat.

A refuzat mâna întinsă, dar, cam nesigur, s-a ridicat în picioare.

— Tata, a explicat el, văzându-mi expresia. Ne-am rătăcit și mi-a spus să aștept lângă pârâu cât se orientează. N-aș vrea să se alarmeze că nu mă găsește aici când se va întoarce.

— Eu nu mi-aș face asemenea griji, am spus. Îmi închipui că a găsit deja casa, pentru că nu e departe.

Aveam o bănuială întemeiată, fiindcă era singura casă din apropiere și se afla la capătul unei cărări vizibile. Lordul John lăsase băiatul acolo și plecase înainte, ca să-l găsească pe Jamie – să-l prevină. Foarte inteligent. Fără să vreau, am strâns din buze.

— E vorba de familia Fraser? m-a întrebat băiatul.

A făcut un pas în față, cu picioarele depărtate ca să nu se atingă între ele.

— Am venit să îl vedem pe James Fraser.

— Eu sunt doamna Fraser, am spus și i-am zâmbit. *Mama ta vitregă*, aș fi adăugat, dar nu am făcut-o. Hai cu mine!

•

M-a urmat prin perdeaua de copaci, spre casă, aproape călcându-mă pe picioare în graba lui. Nefiind atentă pe unde pășeam și luptând împotriva impulsului copleșitor de a mă întoarce să îl văd, mă împiedicam mereu de rădăcini și de pietre pe jumătate îngropate în sol. Dacă William, viconte de Ashness, al nouălea conte de Ellesmere, nu era ultima persoană pe care mă așteptam să o văd în sălbăticia din Carolina de Nord, cu siguranță era penultima – părea mai puțin probabil ca regele George să ne calce pragul, am presupus.

Ce îl apucase pe acel… acel… am căutat cuvântul potrivit, încercând să aleg dintre mai multe epitete injurioase pentru a-l caracteriza pe lordul John Grey, dar am renunțat la acea zbatere, preferând să mă gândesc ce anume să fac. Am renunțat și la asta; nu puteam face *nimic*.

William, viconte de Ashness, al nouălea conte de Ellesmere. Ori așa credea el. *Și ce-ți propui să faci*, l-am întrebat în gând cu sălbăticie pe lordul John Grey, *când va afla că de fapt este fiul bastard al unui infractor scoțian grațiat*? *Și*, *mai important*, *ce va face infractorul scoțian*? *Sau ce va simți*?

M-am oprit brusc, făcându-l pe băiat să se împiedice când a încercat să nu se izbească de mine.

— Scuză-mă, am murmurat, mi s-a părut că văd un șarpe.

Am continuat să merg, iar gândul care mă făcuse să mă opresc din drum mi-a ars stomacul ca o porție de mere acre. Oare lordul John îl adusese pe băiat ca să îi dezvăluie cine îi era tată? Voia să-l lase aici, cu Jamie – cu noi?

Deși ideea mi s-a părut alarmantă, nu am reușit să o asociez cu bărbatul pe care îl cunoscusem în Jamaica. Probabil că aveam motive întemeiate să nu îl agreez pe John Grey – la urma urmelor, era foarte greu să ai un sentiment cald de amiciție față de un bărbat cu o pasiune homosexuală mărturisită față de soțul tău –, dar trebuia să admit că nu văzusem nicio urmă de nechibzuință sau de cruzime în caracterul lui. Dimpotrivă, mi se păruse un om onorabil, amabil și sensibil ori poate mi se păruse așa înainte de a afla despre dorințele lui față de Jamie.

Să se fi întâmplat ceva? Vreo amenințare la adresa băiatului, care îl făcuse pe lordul John să se teamă pentru siguranța lui? Neîndoielnic că nimeni nu aflase adevărul despre William – nimeni nu știa, cu excepția lordului John și a lui Jamie. Și a mea, desigur, am adăugat eu în gând. Exceptând asemănarea evidentă – din nou mi-am reprimat pornirea de a mă întoarce și a-l privi –, nu exista niciun motiv să bănuiască cineva ceva.

Dar să-i văd alături și… în fine, peste scurtă vreme aveam să-i văd astfel. Gândul mi-a produs un gol ciudat în capul pieptului, pe jumătate spaimă, pe jumătate speranță. Asemănarea era chiar atât de izbitoare? Am făcut dinadins un mic ocol printr-un pâlc de scoruși, găsind astfel o scuză ca să mă întorc spre el. A venit după mine, aplecându-se cu stângăcie pentru a-și recupera un pantof cu cataramă din argint, care îi ieșise din picior.

Nu, m-am gândit, urmărindu-l fără jenă când s-a îndreptat de spate, cu fața îmbujorată de efort. Nu era chiar atât de puternic cum crezusem la început. Promitea să aibă oasele lui Jamie, dar încă nu erau la fel – avea conturul, dar nu și substanța. Avea să fie foarte înalt – asta era evident –, însă acum avea înălțimea mea, dezlânat și zvelt, cu membre foarte lungi și îndeajuns de slab ca să pară aproape fragil.

Pe de altă parte, avea tenul mai închis decât Jamie; deși părul lui sclipea roșcat în razele de soare care străbăteau printre crengi, era castaniu-închis, fără luciul roșu-auriu al părului lui Jamie, iar pielea lui căpătase o culoare cafeniu-aurie în soare, astfel că nu semăna deloc cu bronzul pe jumătate ars al lui Jamie.

Avea însă ochii înclinați, ca de pisică, și am observat ceva legat de poziția capului, dar și de umerii delicați, care m-a făcut să mă gândesc la… Bree. Asta m-a izbit, provocându-mi un mic

șoc, ca o scânteie electrică. Semăna destul de bine cu Jamie, dar amintirea Briannei îmi produsese acea tresărire a recunoașterii instantanee când îl văzusem. Cu doar zece ani mai tânăr decât ea, trăsăturile copilărești ale feței lui aduceau mai mult cu ale ei decât cu ale lui Jamie.

Se oprise să își descâlcească o șuviță lungă de păr ce se agățase într-o creangă, apoi s-a apropiat de mine, ridicând întrebător o sprânceană.

— Mai e mult? a întrebat el.

Culoarea îi revenise în obrajii odată cu efortul de a merge, dar încă părea să îi fie puțin rău și se ferea să se uite la picioare.

— Nu, am spus eu. Am făcut semn cu capul spre pâlcul de castani. Acolo. Uite, poți vedea fumul care iese pe coș.

Nu a mai vrut să fie condus, a luat-o înainte iute și îndârjit, dornic să scape cât mai curând de lipitori.

L-am urmat la fel de repede, pentru că nu voiam să ajungă la cabană înaintea mea. M-am simțit pradă unui amestec de sentimente extrem de neliniștitoare; unul mai puternic, de anxietate în privința lui Jamie, altul mai slab, de furie față de John Grey. Iar în străfundul ființei mele, suficient de adânc, era dorul de fiica mea, a cărei față nu crezusem că o voi revedea vreodată.

Jamie și lordul John stăteau pe banca din apropierea ușii; auzind sunetul pașilor noștri, Jamie s-a ridicat și a privit spre pădure. Avusese vreme să se pregătească; privirea lui a trecut destinsă peste băiat când s-a întors spre mine.

— Ah, Claire! Așadar, l-ai găsit pe celălalt oaspete al nostru. Îl trimisesem pe Ian să te caute. Sper că îl mai ții minte pe lordul John, da?

— Cum l-aș fi putut uita? am spus, aruncându-i domniei sale un zâmbet extrem de sclipitor.

Buzele lui au tresărit ușor, dar trăsăturile feței nu i s-au schimbat când a făcut o plecăciune adâncă în direcția mea. Cum de reușea un bărbat să rămână atât de politicos după câteva zile petrecute pe cal, dormind prin păduri?

— Slujitorul dumneavoastră, doamnă Fraser!

A arătat spre băiat, încruntându-se când a observat felul în care era îmbrăcat.

— Dați-mi voie să vi-l prezint pe fiul meu vitreg, lordul Ellesmere. William, pentru că îmi dau seama că ai cunoscut-o

deja pe distinsa noastră gazdă, vrei să o saluți pe gazda noastră, căpitanul Fraser?

Băiatul sărea de pe un picior pe altul, aproape dansând pe vârfurile degetelor. Totuși, după acel îndemn, a făcut o plecăciune rapidă spre Jamie.

— Sluga dumneavoastră, domnule căpitan! a spus el, apoi mi-a aruncat o privire rugătoare, conștient doar de faptul că în fiecare secundă era supt de sânge.

— Vă rugăm să ne iertați, am spus pe un ton politicos și, luându-l pe băiat de braț, l-am condus în cabană, apoi am închis ușa cu un gest ferm în fața celor doi bărbați uimiți.

William s-a așezat imediat pe scăunelul pe care i l-am arătat și, tremurând, a întins picioarele în față.

— Grăbește-te! a spus el. Te rog, mai repede!

Nu aveam sare măcinată; am luat cuțitul folosit pentru săpat și am desprins o bucată dintr-un drob de sare cu o grabă nebună, l-am lăsat să cadă în mojarul meu și l-am sfărâmat în granule cu câteva lovituri de pisălog. Mărunțind și mai bine granulele între degete, am presărat sare peste fiecare lipitoare.

— E cam nemilos pentru săracele lipitori, am spus văzând-o pe prima desprinzându-se încet și făcându-se ghem. Și totuși, asta e soluția.

Lipitoarea s-a desprins și s-a rostogolit de pe piciorul lui William, urmată de suratele ei, care s-au zvârcolit încet și agonizant pe podea.

Am luat micile creaturi și le-am aruncat în foc, după care am îngenuncheat în fața băiatului, având tactul de a-mi ține capul aplecat până când el și-a venit în fire.

— Stai așa, dă-mi voie să mă ocup de mușcături.

Pe picioare se scurgeau dâre subțiri de sânge; le-am șters cu o cârpă curată, apoi am spălat rănile cu oțet și cu tinctură de coada-șoricelului pentru a opri sângerarea.

În timp ce îi uscam fluierele picioarelor, a scos un oftat adânc și tremurător de ușurare.

— Nu de asta mă tem – adică de sânge, a spus el pe un ton curajos care a subliniat că tocmai de sânge se temea. Doar că sunt niște creaturi mizere.

— Lucruri mici și neplăcute, am spus eu aprobator.

M-am ridicat, am luat altă cârpă curată, am cufundat-o în apă și, cu gesturi simple, l-am șters pe fața murdară. Apoi, fără să îl

întreb, am scos pieptenul și am început să-i aranjez buclele încurcate.

A părut cu totul uimit de acea familiaritate, dar, în afară de faptul că și-a încordat spinarea la început, nu a protestat și, când m-am apucat să îi aranjez părul, a scos încă un oftat ușor și și-a relaxat puțin umerii.

Pielea lui avea o căldură animalică plăcută, iar degetele mele, încă înghețate după ce le înmuiasem în pârâu, s-au încălzit cât i-am aranjat șuvițele moi de păr mătăsos. Era foarte des și ușor ondulat. Pe vârful capului avea un vârtej, foarte delicat, care mi-a dat amețeli când l-am văzut; Jamie avea același fel de vârtej, în același loc.

— Mi-am pierdut eșarfa, a spus el, privind vag în jur, ca și cum el s-ar fi putut materializa din bufetul pentru pâine sau din călimară.

— Nu-i nimic, îți dau eu una.

Am terminat de împletit părul și i l-am legat cu o panglică de culoare galbenă, simțind, în timp ce făceam asta, că îi ofeream un fel de protecție.

Aflasem de existența lui doar cu câțiva ani în urmă, iar dacă m-aș fi gândit la el în acel răstimp, nu aș fi avut decât un sentiment de ușoară curiozitate, amestecat cu resentimente. Însă acum, ceva – fie pentru că semăna cu propria mea fiică sau cu Jamie, fie pentru că, pur și simplu, îi purtasem oarecum de grijă – îmi trezea un sentiment straniu, de parcă băiatul îmi aparținea.

Am auzit vocile de afară; după un hohot brusc de râs, iritarea mea față de John Grey a renăscut brusc. Cum de îndrăznea să riște viața lui Jamie și pe a lui William – și din ce motiv? Ce căuta *aici* acest bărbat, într-o sălbăticie total nepotrivită pentru cineva ca el?

Ușa s-a deschis și Jamie a vârât capul în cabană.

— Sunteți bine? a întrebat el.

A rămas cu ochii asupra copilului, cu o expresie de preocupare politicoasă pe față, dar i-am văzut mâna, cu degetele strânse pe cadrul ușii, și încordarea care pornea dinspre picior și umăr. Era încordat ca strunele unei harpe; dacă l-aș fi atins, ar fi scos un sunet răsunător.

— Foarte bine, am spus eu cu glas amabil. Ce părere ai, lordul John ar dori o gustare?

Am pus ceainicul pe foc pentru a face ceai și – cu un suspin lăuntric – am scos ultima noastră pâine, pe care intenționam să o folosesc la următorul experiment pentru a obține penicilină. Simțind că împrejurările justificau acest lucru, am scos și ultima sticlă de brandy. Apoi am pus pe masă borcanul cu gem, explicând că, în acele momente, untul era păzit de scroafă.

— Scroafă? a exclamat William, părând derutat.

— Da, în cămară, am spus eu, făcând un semn din cap către ușă.

— Păi, de ce ții...? a început el, apoi s-a îndreptat brusc de spate și a închis gura, semn clar că fusese lovit cu piciorul pe sub masă de tatăl lui vitreg, care a zâmbit elegant peste buza cănii de ceai.

— Ați fost foarte amabilă să ne primiți, doamnă Fraser, a intervenit lordul John, aruncându-i fiului vitreg o privire dojenitoare. Îmi cer scuze pentru sosirea noastră neașteptată; sper să nu vă deranjăm prea mult.

— Nicidecum, am spus, întrebându-mă unde aveam să îi culc la noapte.

M-a gândit că William putea merge cu Ian în șopron; nu era cu nimic mai rău decât să doarmă sub cerul liber, așa cum o făcuse până atunci. Însă ideea de a împărți patul cu Jamie, avându-l pe lordul John la doar câțiva centimetri depărtare, în patul improvizat...

Cu obișnuitul lui simț pentru mesele zilei, Ian a apărut în acel moment delicat și a fost prezentat tuturor, cu o așa zăpăceală de explicații și de plecăciuni reciproce într-un spațiu foarte restrâns, încât ceainicul a fost răsturnat.

Slujindu-mă de acel dezastru minor drept scuză, l-am trimis pe Ian să îi arate lui William atracțiile pădurii și ale pârâului, dându-le și un pachet cu sandvișuri cu gem și o sticlă cu cidru pentru amândoi. Apoi, eliberată de prezența lor, care mă inhiba, am umplut cănile cu brandy, ne-am așezat și l-am țintuit pe John Grey cu ochii întredeschiși.

— De ce ați venit aici? am întrebat eu, fără nicio introducere.

A deschis foarte mari ochii de un albastru-deschis, apoi și-a coborât genele lungi și a clipit de câteva ori uitându-se la mine.

— Nu am venit cu intenția de a vă seduce soțul, vă asigur, a spus el.

— John!

Jamie a lovit puternic cu pumnul în tăblia mesei, făcând ceștile de ceai să zdrăngănească. Avea fața roșie și privea încruntat de furie și de jenă.

— Scuze.

Prin contrast, Grey se albise la față, deși în rest a rămas netulburat. Pentru prima oară, m-am gândit că probabil era la fel de speriat ca și Jamie de acea întâlnire.

— Vă cer iertare, doamnă, a spus el, înclinându-și scurt capul spre mine. E de neiertat. Vreau totuși să spun că, de când am sosit aici, vă uitați la mine de parcă m-ați fi văzut zăcând pe pământ în fața unei case de toleranță.

Acum și pe fața lui a apărut o ușoară roșeață.

— Îmi pare rău, am spus încet. Data viitoare să mă anunțați cu puțin timp înainte, ca să pot să-mi adaptez expresia feței.

S-a ridicat brusc și s-a apropiat de fereastră, rămânând cu spatele la interiorul cabanei, cu mâinile proptite de pervaz. A urmat o tăcere extrem de stânjenitoare. Nu am vrut să mă uit la Jamie; în schimb, am mimat că mă interesa foarte mult o sticlă cu semințe de chimen care se afla pe masă.

— Soția mea a murit, a spus el pe neașteptate. Pe corabie, în drum spre Jamaica. Venea să locuiască acolo cu mine.

— Îmi pare rău să aud asta, a rostit Jamie încet. Și flăcăul era cu ea?

— Da.

Lordul John s-a întors, rămânând rezemat de pervaz, astfel că razele soarelui de primăvară i-au înconjurat capul frumos, ca un halou.

— Willie era… ținea foarte mult la Isobel. A fost singura mamă pe care a cunoscut-o de când s-a născut.

Mama naturală a lui Willie, Geneva Dunsany, murise după naștere; presupusul lui tată, contele de Ellesmere, murise în aceeași zi, într-un accident. Jamie îmi spusese asta. Dar și că Isobel, sora Genevei, îi purtase de grijă orfanului și că John Grey se căsătorise cu Isobel când Willie avea cam șase ani, la data când Jamie plecase de pe domeniul Dunsany.

— Îmi pare foarte rău, am spus cu sinceritate și nu mă refeream doar la moartea soției lui.

Grey mi-a aruncat o privire și a înclinat ușor capul în semn de mulțumire pentru compasiunea mea.

— Numirea mea ca guvernator era pe sfârșite; mă gândisem să îmi stabilesc reședința pe insulă, dacă familia mea se adapta la clima de acolo. Dar acum…

A ridicat din umeri.

— Willie a fost doborât de durere după moartea mamei lui; mi s-a părut recomandabil să îi distrag atenția de la suferință prin orice mijloc. Mi s-a ivit un prilej aproape imediat; printre proprietățile soției mele se număra și un domeniu întins în Virginia, pe care i l-a lăsat moștenire lui William. După moartea ei, am fost căutat de administratorul plantației, care cerea instrucțiuni.

S-a îndepărtat de fereastră și s-a apropiat de masă, după care s-a așezat.

— Nu am putut hotărî ce să fac cu acea proprietate fără să o văd, pentru că trebuia să evaluez situația de acolo. Așa că am hotărât să mergem pe mare la Charleston, iar de acolo să călătorim până în Virginia. Am fost încredințat că noutatea acestei experiențe îl va face pe William să uite de suferință – lucru care, sunt încântat să observ, s-a întâmplat. În ultimele săptămâni a fost mult mai bine dispus.

Am deschis gura să spun că Fraser’s Ridge pare cam departe de destinația lor, dar m-am abținut.

A părut să-mi ghicească gândurile, pentru că mi-a zâmbit puțin ironic. M-am gândit că trebuia să fac ceva pentru a-mi controla mai bine trăsăturile feței. Una era când Jamie îmi ghicea gândurile și, în general, nu era deloc neplăcut. Dar era cu totul altceva ca străinii să-mi pătrundă în minte.

— Unde e plantația? a întrebat Jamie, cu ceva mai mult tact, dar ideea fiind aceeași.

— Cel mai apropiat oraș este Lynchburg – pe râul James.

Lordul John s-a uitat la mine, tot ironic, dar ceva mai bine dispus.

— De fapt, ne-am abătut de la drumul nostru doar câteva zile ca să venim aici, în ciuda depărtării la care se află cuibul acesta de pe munte.

Și-a îndreptat atenția spre Jamie și s-a încruntat puțin.

— I-am spus lui Willie că ești o veche cunoștință de-a mea, de pe vremea când eram militar. Sper că nu ai obiecții față de o asemenea înșelătorie.

Jamie a clătinat din cap, zâmbind în colțul gurii.

— Înșelătorie? Având în vedere situația, nu cred că mă deranjează drept ce m-ai prezentat. Și în măsura în care a crezut, e destul de adevărat.

— Nu crezi că-și va aminti de tine? l-am întrebat eu pe Jamie.

El fusese grăjdar pe proprietatea lui Willie; prizonier de război după Revolta Iacobită.

A ezitat, apoi a clătinat din cap.

— Nu cred. Avea cel mult șase ani când am plecat de la Helwater; asta înseamnă jumătate din viață pentru un copil și la depărtare de o lume întreagă. Și nu există motive să-și aducă aminte de un grăjdar pe nume MacKenzie, fără a mai vorbi că nu va face vreo legătură între acel nume și mine.

Willie nu-l recunoscuse imediat pe Jamie, dar în primele momente fusese prea preocupat de lipitori ca să îi bage în seamă pe alții. Prin minte mi-a fulgerat un gând și m-am întors spre lordul John, care își făcea de lucru cu o cutie cu tutun de prizat pe care o scosese din buzunar.

— Spuneți-mi, am zis eu, n-aș vrea să vă întristez, dar… știți de ce a murit soția dumneavoastră?

— Cum? a părut luat prin surprindere de acea întrebare, dar s-a stăpânit imediat. A murit din cauza unei diaree cu sânge, așa mi-a spus camerista ei. Buzele i s-au crispat puțin. Nu a fost o… moarte plăcută, așa cred.

Diaree cu sânge? Era descrierea obișnuită pentru bolile infecțioase începând cu dizenteria și terminând cu holera.

— A existat un doctor pe corabie? Cineva de la bord care să îi acorde îngrijiri?

— Da, a spus el, destul de tăios. Ce vreți să sugerați, doamnă?

— Nimic, am răspuns. Doar că mă întrebam dacă acolo a văzut Willie cum sunt folosite lipitorile.

Pe față i-a apărut un licăr de înțelegere.

— Ah, am înțeles. Nu mă gândisem la asta…

În acel moment, l-a observat pe Ian, care se foia în pragul ușii, nedorind să ne întrerupă, dar având o expresie evidentă de îngrijorare pe față.

— Ian, vrei ceva? l-am întrebat, întrerupându-l pe lordul John.

A scuturat din cap și părul castaniu i-a fluturat.

— Nu, mulțumesc, mătușă. Doar că…

I-a aruncat o privire disperată lui Jamie.

— Iartă-mă, unchiule, știu că nu trebuia să-l las să facă așa ceva, dar…

— Poftim?

Alarmat de tonul vocii lui Ian, Jamie a sărit imediat în picioare.

— Ce-ai făcut?

Jenat, flăcăul și-a împreunat și și-a frânt mâinile mari, făcând ca încheieturile să-i trosnească.

— Păi, cum să zic, domnia sa a vrut să meargă la privată, de aceea i-am spus despre șarpe și că ar fi mai bine să se ducă în pădure. Așa a făcut, dar după aceea a vrut să vadă șarpele și… și…

— A fost mușcat? a întrebat Jamie, cu îngrijorare în glas.

Lordul John, care era pe cale să pună aceeași întrebare, i-a aruncat o privire.

— Ah, nu! a răspuns Ian surprins. La început nu l-am văzut, pentru că în groapă era prea întuneric. Așa că am ridicat scaunul ca să avem mai multă lumină. Atunci am văzut șarpele și l-am stârnit cu o creangă lungă. S-a zvârcolit și a făcut așa cum se spune în cartea ta, dar nu a părut dornic să se muște singur. Și… și…

I-a aruncat o privire lordului John și a înghițit în sec cu zgomot.

— Eu am fost de vină, a continuat el, dând din umeri cu un aer nobil, pentru a-și recunoaște vinovăția. Am spus că mai devreme am vrut să-l împușcăm, dar nu am vrut să risipim praful de pușcă. Domnia sa a spus că o să aducă pistolul tatălui său din coburul calului și o să termine cu el. Și așa…

— Ian, a spus Jamie printre dinții încleștați. Nu mai bolborosi atât și spune-mi limpede ce-ai făcut cu băiatul. Sper că nu l-ai împușcat din greșeală.

Ian a părut jignit de aluzia că nu ar ști să țintească bine.

— Nu, nici vorbă! a spus el.

Lordul John a tușit cu subînțeles, punând capăt altor acuzații.

— N-ar fi mai bine să ne spui unde se află fiul meu în aceste momente?

Ian a inspirat adânc și, după expresie, a părut că-și încredințează sufletul Domnului.

— E în fundul privatei, a spus el. Unchiule Jamie, n-ai o frânghie?

Făcând în mod admirabil economie de cuvinte și de mișcări, Jamie a ajuns la ușă din doi pași și a dispărut, urmat imediat de lordul John.

— E acolo cu șarpele? am întrebat, scotocind precipitată prin coșul cu lucruri de spălat ca să găsesc ceva care să poată fi folosit drept garou, pentru orice eventualitate.

— Oh, nu, mătușă, m-a asigurat Ian. Doar nu-ți închipui că l-aș fi lăsat cu șarpele în groapă! Dar poate c-ar fi mai bine să dau și eu o mână de ajutor, a adăugat el și a dispărut.

M-am grăbit după el și i-am găsit pe Jamie și pe lordul John stând umăr lângă umăr în ușa privatei, discutând cu copilul din groapă. Ridicându-mă pe vârfuri ca să mă uit peste umărul lordului John, am văzut capătul rupt al unei crengi de hicori ieșind câțiva centimetri deasupra marginii gropii dreptunghiulare. Mi-am ținut respirația; duhoarea era îndeajuns de puternică pentru a-mi pârjoli cilii membranelor nazale.

— Spune că nu s-a rănit, m-a asigurat Jamie, îndepărtându-se puțin de groapă și desfășurând colacul de frânghie de pe umăr.

— Bine, am zis eu. Dar șarpele unde e?

M-am uitat agitată în groapă, dar nu am văzut decât scândurile argintii de cedru și întunericul din adânc.

— A plecat într-acolo, a spus Ian, făcând un gest spre poteca pe care venisem. Băiatul n-a reușit să tragă precis, de aceea am lovit șarpele cu creanga și, a naibii creatură, s-a întors și s-a aruncat spre mine, urcând pe creangă! Asta m-a speriat atât de rău, că am scos un răcnet și am dat drumul crengii, dar l-am îmbrâncit pe flăcău – ei bine, așa s-a întâmplat, a încheiat el spăsit.

Încercând să evite privirea mustrătoare a lui Jamie, s-a strecurat până lângă groapă și, aplecându-se, a strigat cu glas nesigur:

— Hei! Mă bucur că nu ți-ai frânt gâtul!

Jamie i-a aruncat o privire care spunea limpede că dacă era vorba de gâturi rupte... dar s-a abținut să mai facă vreo remarcă, preferând să se concentreze asupra sarcinii de a-l scoate cât mai repede din privată pe William. Operațiunea a decurs fără alte incidente, iar presupusul țintaș a fost ridicat, agățat de frânghie ca o omidă de un fir de iarbă.

Din fericire, în groapă fusese suficient lichid, ceea ce îi amortizase căderea. După cât se părea, al nouălea conte de

Ellesmere căzuse cu fața în jos. Lordul John a rămas un moment pe potecă, ștergându-și mâinile de pantaloni și măsurându-l pe William, care era murdar din cap până în picioare. Și-a trecut dosul mâinii peste gură, încercând să își ascundă un zâmbet sau să alunge mirosul.

Apoi umerii lui au început să se scuture.

— Ce vești ne-aduci din lumea subpământeană, Persefona? a spus el, nereușind să își reprime vibrația din glas, provocată de râs.

De sub masca de mizerie care îi ascundea parțial trăsăturile, ochii albaștri ai micului conte au sclipit ucigător spre el. Era o expresie tipică pentru neamul Fraser și, văzând asta, am simțit un gol în stomac. Alături de mine, Ian a tresărit brusc. Și-a plimbat privirea de la conte la Jamie și înapoi, apoi mi-a surprins ochii și de pe fața lui a dispărut orice expresie.

Jamie tocmai spunea ceva în greacă, la care lordul John i-a răspuns în aceeași limbă, după care amândoi au râs ca niște demenți. Străduindu-mă să îl ignor pe Ian, m-am uitat la Jamie. Cu umerii cutremurându-i-se de o veselie reținută, a socotit că era necesar să mă lămurească.

— E din Epicharmus, a explicat el. La Oracolul din Delphi, cei care doreau să afle adevărul trebuiau să arunce un piton mort în groapă, apoi să rămână acolo, inspirând duhoarea în timp ce animalul se descompunea.

Făcând gesturi mărețe, lordul John a declamat:

— „Spiritul spre ceruri, trupul în pământ”.

William a expirat puternic pe nas, exact în aceeași clipă în care Jamie a făcut același lucru când a încercat să scape de mirosul insuportabil. Alături de mine, Ian a tresărit. Doamne Dumnezeule, am gândit, speriată din nou. Băiatul ăsta n-a moștenit nimic de la mama lui?

— William, ai căpătat noi cunoștințe ca urmare a acestei experiențe mistice? l-a întrebat lordul John, făcând o încercare firavă de a se controla.

El și Jamie se îmbujoraseră, cu hohote de râs despre care am crezut că se datorau deopotrivă eliberării de încordarea nervoasă și băuturii sau situației ilare.

Încruntat, domnia sa lordul și-a smuls legătura de la gât și a azvârlit-o pe cărare, iar aceasta a scos un plescăit. Ian chicotea agitat, pentru că nu se mai putea abține. Mușchii pântecului îmi

tremurau de încordare, dar am văzut că porțiunile expuse de piele de deasupra gulerului lui William aveau culoarea roșiilor coapte. Știind prea bine ce se întâmpla cu unul din neamul Fraser când ajunge la acel nivel de înfierbântare, am socotit că era cazul să le stric petrecerea.

— Hmm, am făcut eu, dregându-mi glasul. Domnilor, dați-mi voie. Chiar dacă nu sunt școlită în filosofia greacă, știu pe de rost o mică epigramă.

I-am întins lui William un borcan cu săpun cu leșie, pe care îl adusesem în locul garoului.

— Din Pindar, am spus. „Prețioasă anume este apa”.[70]

Prin mizeria de pe fața lui a sclipit o privire care putea sugera recunoștința. Domnia sa a făcut o plecăciune extrem de corectă spre mine, apoi s-a întors, i-a aruncat lui Ian o privire rece, după care, șiroind, a pornit prin iarbă spre pârâu. Părea să-și fi pierdut pantofii.

— Sărmanul băiat, a spus Ian, clătinând îndurerat din cap. Vor trece zile întregi până să scape de miros.

— Fără îndoială.

Buzele lordului John încă vibrau, dar impulsul de a mai declama din poeți greci părea să se fi stins, fiind înlocuit de preocupări mai puțin înălțătoare.

— Apropo, știți cumva ce s-a întâmplat cu pistolul meu? Cel pe care l-a folosit William înainte de acest accident nefericit?

— O! a făcut Ian, părând stânjenit și a arătat cu bărbia spre privată. Eu… în fine… mă tem că…

— Am înțeles.

Lordul John și-a frecat bărbia bărbierită impecabil.

Jamie l-a țintuit pe Ian cu privirea.

— Păi…, a spus Ian, retrăgându-se un pas sau doi.

— Scoate-l de-acolo! a rostit Jamie pe un ton care zădărnicea orice ripostă.

— Bine, dar…, a început Ian.

— Imediat! i-a poruncit unchiul lui și a lăsat să cadă frânghia murdară la picioarele lui.

Mărul lui Adam al lui Ian a tresărit. S-a uitat la mine cu ochi mari, ca de iepure.

---

[70] Pindar, *Olympianica întâi*, traducere de Ioan Alexandru, Editura Univers, 1974. (n.tr.).

— Întâi să te dezbraci, i-am spus cu glas încurajator. Doar nu vrei să-ți ardem hainele, nu?

26. Boală și iar boală

Am părăsit casa puțin înaintea răsăritului, ca să văd cum se mai simțea pacientul meu. Nu era mai bine, dar nici mai rău; avea aceeași respirație chinuită și febră. De astă dată, ochii lui afundați în orbite i-au întâlnit pe ai mei când am intrat în hambar și au rămas ațintiți asupra mea cât l-am examinat.

Încă ținea strâns în mână amuleta cu pană de corb. Am atins-o și i-am zâmbit, apoi i-am dat să bea. Încă nu voia să mănânce, dar a acceptat puțin lapte și a înghițit fără să protesteze o nouă doză de remediu contra febrei. A rămas nemișcat cât l-am examinat și l-am hrănit, dar când am stors o cârpă înmuiată în apă fierbinte pentru a i-o pune drept compresă pe piept, a întins brusc mâna și m-a prins de braț.

S-a lovit cu palma celeilalte mâini peste piept și a scos un sunet ca un zumzăit. Pe moment, asta m-a nedumerit, până când mi-am dat seama că el emitea acel sunet.

— Serios? am spus eu. Am întins mâna spre pachetul cu ierburi pentru comprese și le-am împachetat în cârpă. Bine, am înțeles. Lasă-mă să gândesc.

Am ales „Înainte, soldați creștini”[71], care a părut să îi placă – m-am văzut silită să îl cânt de trei ori până s-a arătat mulțumit și s-a așezat la loc pe pătură cu un mic acces de tuse, învăluit de aroma camforului.

Am rămas câteva momente în afara hambarului ca să îmi clătesc atentă mâinile cu alcoolul pe care îl aveam cu mine. Aveam certitudinea că eram ferită de contaminare – suferisem de pojar în copilărie dar nu voiam să risc și să mai îmbolnăvesc pe cineva.

— S-a vorbit despre o epidemie de pojar în Cross Creek, a spus lordul John după ce i-am prezentat lui Jamie situația oaspetelui nostru. Doamnă Fraser, este adevărat că, din punct de vedere congenital, sălbaticii sunt mai puțin capabili decât

[71] Imn religios din secolul al XIX-lea, folosit de misionari și adoptat ulterior de Armata Salvării. (n.tr.).

noi, europenii, să reziste la infecții, în vreme ce sclavii africani sunt mai rezistenți decât stăpânii lor?

— Depinde de infecție, am spus privind spre cazan și amestecând în mâncare cu mișcări precaute. Indienii sunt mai rezistenți la boli provocate de paraziți – să zicem, malarie – cauzate de organismele de aici, iar africanii fac față mai bine febrei oaselor rupte – care, de fapt, a fost adusă de ei. Însă indienii nu sunt prea rezistenți la bolile molipsitoare europene, precum variola și sifilisul.

Lordul John a părut puțin surprins, ceea ce mi-a dat o ușoară satisfacție; evident, el mă întrebase doar din politețe, nu se așteptase să știu așa ceva.

— Fascinant, a spus el totuși, părând vădit interesat. Vă referiți la organisme? Așadar, susțineți teoria creaturilor miasmatice lansată de domnul Evan Hunter[72]?

A fost rândul meu să fiu luată pe nepregătite.

— Ăă… nu tocmai, nu, am spus, apoi am schimbat subiectul.

Am petrecut o seară destul de plăcută, Jamie și lordul John au spus anecdote legate de pescuit și de vânătoare, făcând remarci despre abundența uimitoare din sălbăticie, timp în care eu am cârpit ciorapi.

Willie și Ian au jucat câteva partide de șah pe care, spre satisfacția lui, le-a câștigat Ian. Micul conte a căscat cu gura până la urechi, apoi, surprinzând privirea severă a tatălui său, a făcut o încercare târzie de a-și duce mâna la gură. S-a relaxat, adoptând un zâmbet mulțumit și somnoros, provocat de îndestulare; el și Ian mâncaseră un tort cu coacăze, asta după o cină foarte consistentă.

Lui Jamie nu i-a scăpat acel amănunt, așa că a ridicat o sprânceană spre Ian, care s-a ridicat îndatoritor și l-a tras după sine pe micul conte, ca să se culce pe patul lui din șopronul cu ierburi. Doi s-au dus, m-am gândit eu, ferindu-mă cu mare hotărâre să privesc spre pat, mai rămâneau trei.

În acea situație, am rezolvat problema orei de culcare retrăgându-mă, drapată în modestie ori cel puțin în cămașă de noapte, în vreme ce Jamie și lordul John s-au așezat la masa cu

[72] Teoria miasmatică susținea că bolile epidemice, precum holera sau ciuma, erau provocate de o miasmă sau de „aerul dăunător” care emana din materii organice descompuse, iar transmiterea bolilor se făcea pe calea aerului. (n.tr.).

jocul de șah, terminând la lumina focului ultima sticlă de brandy pe care o aveam.

Lordul John juca mai bine decât mine – cel puțin așa rezulta din faptul că jocul a durat peste o oră. De obicei, Jamie mă învingea în maximum douăzeci de minute. Jocul se desfășura mai mult în tăcere, cu scurte frânturi de discuție.

În cele din urmă, lordul John a făcut o mutare, s-a rezemat de speteaza scaunul și s-a întins, ca și cum ar fi încheiat ceva.

— Din câte înțeleg, aici, în refugiul tău de pe munte, nu ai parte de mare tulburare politic vorbind, adevărat? a spus el cu un aer degajat, analizând situația de pe tablă. Jamie, te invidiez, te afli departe de micile necazuri care îi afectează pe negustorii și pe oamenii din zonele joase. Chiar dacă viața de aici e presărată de greutăți – dar altfel nu se poate –, ai măcar consolarea de a ști că zbaterile tale sunt importante și eroice.

Jamie a pufnit scurt.

— O, sigur! Foarte eroice, asta e limpede. În aceste momente, cea mai eroică zbatere a mea e legată de scroafa din cămară.

Ridicând o sprânceană, a făcut semn din cap către tabla de joc.

— Chiar ții să faci mutarea aia?

Grey s-a uitat la Jamie printre gene, apoi a coborât privirea, studiind situația de pe tabla de joc cu buzele strânse.

— Da, exact, a răspuns el cu hotărâre.

— Fir-ar să fie! a spus Jamie, apoi a întins o mână și și-a doborât regele în semn de resemnare.

Grey a râs și a întins mâna după sticla de brandy.

— Fir-ar să fie! a spus la rândul lui, descoperind că era goală.

Jamie a râs și, ridicându-se, s-a dus spre dulap.

— Încearcă o gură din asta, a zis el și am auzit gâlgâitul muzical al lichidului turnat într-o cană.

Grey a dus cana spre nas, a inspirat și a strănutat puternic, împrăștiind picături de lichid pe masă.

— Ăsta nu e vin, John, a spus Jamie cu glas domol. Trebuie să-l bei, înțelegi? Nu să-i savurezi buchetul.

— Am băgat de seamă. Iisuse, ce e băutura asta?

Grey a mirosit din nou lichidul din cană, de astă dată mai prevăzător, și a încercat să ia o gură. A tușit, dar a înghițit băutura treptat.

— Iisuse! a făcut din nou.

Avea vocea răgușită. A tușit, și-a dres glasul, apoi a așezat cana încet pe masă, privind-o de parcă ar fi fost gata să explodeze.

— Nu-mi spune, a zis el. Dă-mi voie să ghicesc. Vrea să fie whisky scoțian?

— Da, peste vreo zece ani ar putea fi, i-a răspuns Jamie, turnându-și într-o cană, după care a luat o înghițitură mică și a lăsat-o să-i alunece pe gâtlej, clătinând din cap. Deocamdată e doar alcool, altceva nu pot spune despre băutura asta.

— Da, asta e, l-a aprobat Grey, luând și el o înghițitură foarte mică. De unde îl ai?

— Eu l-am făcut, a spus Jamie, cu modestia unui distilator priceput. Am aproape două mii de litri.

Auzind asta, Grey a ridicat brusc din sprâncene.

— Presupunând că nu vrei să-ți cureți încălțările cu el, pot să te întreb ce intenționezi să faci cu o asemenea cantitate?

Jamie a râs.

— Afaceri, a spus el. Îl vând, atunci când pot. Și, având în vedere locul atât de îndepărtat în care ne aflăm, taxele vamale și licența pentru a produce alcool sunt două dintre problemele politice care nu mă ating defel, a adăugat el ironic.

Lordul John a scos un sunet, a încercat să mai ia o înghițitură, apoi a pus cana pe masă.

— Ei bine, de autoritățile vamale scapi, îți garantez – cel mai apropiat agent este în Cross Creek. Dar n-aș zice că e o practică sigură. Îmi dai voie să te întreb ceva? Cui îi vinzi băutura asta ieșită din comun? Sper că nu sălbaticilor.

Jamie a ridicat din umeri.

— Doar cantități foarte mici – câte o sticlă sau două, drept cadou sau în schimbul a ceva. Niciodată mai mult decât l-ar îmbăta criță pe unul.

— Foarte înțelept. Cred că ai auzit tot felul de povești. Am discutat cu un om care a supraviețuit masacrului de la Michilimackinac, în timpul războiului cu francezii. Acela a fost provocat – cel puțin în parte – de o mare cantitate de alcool care a căzut în mâinile indienilor din fort.

— Am auzit și eu povestea asta, l-a asigurat Jamie cu glas sec. Dar noi avem relații bune cu indienii din zonă și nu sunt chiar atât de mulți. Și, așa cum am zis, sunt foarte prevăzător.

— Mm! a făcut lordul John, încercând să mai ia o sorbitură și s-a strâmbat. Cred că riști mai mult să îi otrăvești pe indieni decât să îi îmbeți.

A lăsat cana pe masă și a schimbat subiectul.

— La Wilmington am auzit vorbindu-se de un grup nesupus de oameni, numiți Reglementatori, care îi terorizează pe cei din zonele mai sălbatice și provoacă tulburări prin revolte. Ai întâlnit ceva de acest fel aici?

Jamie a pufnit scurt.

— Ce să terorizeze? Veverițele? John, ne aflăm în zonă rurală și apoi mai e și sălbăticia. Cred că în cursul călătoriei până aici ai observat lipsa de așezări.

— Da, am remarcat asta, l-a aprobat lordul John. Și totuși am auzit unele zvonuri privind prezența ta aici, iar în parte, asta deoarece ai avut influență împotriva încercărilor de încălcare a legii.

Jamie a râs.

— Cred că va trece multă vreme până când o să existe suficiente încălcări ale legii pe care să le pedepsesc. Deși am mers până acolo încât l-am doborât pe un bătrân fermier neamț care s-a purtat urât cu o tânără femeie la moara de grâu de pe râu. El o ținea sus și tare că ea îl înșelase la cântar – lucru pe care ea nu îl făcuse – și nici eu nu l-am putut convinge de contrariu. Dar asta a fost singura mea încercare de a menține ordinea publică.

Grey a râs și a ridicat regele doborât.

— Mă simt ușurat să aflu asta. Îți salvezi onoarea la următoarea partidă? La o adică, nu mă aștept ca aceeași stratagemă să dea roade de două ori.

M-am întors pe o parte, cu fața spre perete și am privit buștenii. Lumina focului licărea pe urmele de forma unor aripi lăsate de secure, mergând de-a lungul fiecărui lemn, ordonate ca dune de nisip pe o plajă.

Am încercat să ignor discuția care se desfășura în spatele meu, să mă pierd mai curând în amintiri în care îl vedeam pe Jamie descojind bușteni și modelându-i, ținându-mă în brațe la adăpostul unui perete pe jumătate terminat, simțind casa ridicându-se în jurul meu, cuprinzându-mă cu căldură și siguranță, întrupare permanentă a îmbrățișării lui. Întotdeauna mă simțeam în siguranță când aveam acea viziune, chiar când

eram singură pe munte, știind că eram protejată de casa pe care o construise pentru mine. Însă în seara aceasta trucul nu dădea roade.

Am rămas nemișcată și m-am întrebat ce se întâmpla cu mine ori, mai curând, nu ce se întâmpla, ci *de ce*. Știam deja despre ce era vorba: gelozie.

Chiar eram geloasă; o emoție pe care nu o trăisem de mulți ani și mă îngrozea că o simțeam acum. M-am întors pe spate și am închis ochii, străduindu-mă să alung din minte murmurul conversației lor.

Lordul John se purtase curtenitor cu mine, dar nimic altceva. Mai mult, se arătase inteligent și plin de tact – de fapt, fusese cât se poate de fermecător. Dar, ascultând discuția inteligentă, serioasă și încântătoare pe care o avea cu Jamie, mi se contracta stomacul și mi se încleștau mâinile sub pilotă.

Ești proastă, mi-am spus cu răutate. *Ce te-a apucat*? Am încercat să mă liniștesc, respirând adânc pe nas și ținând ochii închiși.

O parte a problemei era Willie, desigur. Jamie era foarte precaut, dar îi văzusem expresia feței când, în momente în care nu se controlase, îl privise pe băiat. Corpul lui era cuprins cu totul de o bucurie sfioasă, amestecată cu reținere; și mă duruse inima văzând asta.

Nu se va uita în acel fel la Brianna, primul lui copil. Nu o va vedea deloc. Nu din vina lui – și totuși mi s-a părut foarte nedrept. În același timp, nu prea puteam să îi port pică pentru bucuria pe care o simțea văzându-și fiul – și nu am făcut-o, mi-am spus cu fermitate. Era problema mea că mă cuprindea dorul atunci când vedeam fața atrăgătoare și îndrăzneață a băiatului, care o oglindea pe a surorii lui. Nu avea nicio legătură cu Jamie sau cu Willie. Și nici cu John Grey, care-l adusese pe băiat acolo.

De ce? Asta mă frământase de când îmi revenisem din șocul provocat de sosirea lor, și tot la asta îmi era gândul. Ce *naiba* punea la cale omul ăsta?

Povestea despre proprietatea din Virginia putea fi adevărată ori doar un pretext. Chiar dacă era adevărat, drumul până la Fraser’s Ridge reprezentase un ocol considerabil. De ce se ostenise atât ca să-l aducă pe băiat acolo? Și de ce riscase atât de mult? Willie nu băgase de seamă asemănarea pe care până și Ian o observase, dar dacă ar fi remarcat-o? Fusese atât de

important pentru Grey să amintească de obligația lui Jamie față de el?

M-am răsucit pe o parte și am întredeschis un ochi, urmărindu-i aplecați asupra tablei de joc, un roșcat și un blond, absorbiți amândoi de partidă. Grey a mutat un cal și s-a rezemat de spătar, masându-și ceafa și zâmbind lăuntric, gândindu-se la efectul mutării făcute. Era un bărbat atrăgător; zvelt și cu oase fine, dar cu o față cu trăsături clare și puternice și cu o gură frumos conturată, pe care multe femei i-o invidiau.

Grey se pricepea chiar mai bine decât Jamie să își controleze expresia; încă nu-l văzusem să mă privească acuzator. Văzusem totuși cândva o astfel de privire, în Jamaica, și nu mă îndoiam defel de natura sentimentelor pe care le nutrea față de Jamie.

Pe de altă parte, nu mă îndoiam nici de sentimentele lui Jamie. Nodul din stomac s-a mai micșorat și am inspirat adânc. Indiferent cât de târziu vor sta la tabla de joc, bând și discutând, Jamie va veni în patul *meu*.

Mi-am descleștat pumnii și abia atunci, în timp ce îmi frecam palmele de coapse, mi-am dat seama cu un șoc de ce mă afecta atât de mult prezența lordului John.

Unghiile îmi lăsaseră mici semne în palme, un șir de mici semiluni. Vreme de ani și ani făcusem același lucru după fiecare petrecere, în fiecare noapte când Frank „lucrase la birou”. Vreme de ani, cu intermitențe, stătusem întinsă în patul dublu, trează pe întuneric, înfigându-mi unghiile în palme, așteptând întoarcerea lui.

Și se întorcea. Spre cinstea lui, întotdeauna se întorcea înaintea zorilor. Câteodată îi întorceam spatele în semn de reproș glacial, alteori îmi împingeam trupul spre el, îndemnându-l fără cuvinte să nege, să-și dovedească nevinovăția cu corpul lui – o încleștare a trupurilor. Deseori, accepta provocarea. Dar asta nu ajuta la nimic.

Însă niciunul dintre noi nu vorbea despre asemenea lucruri la lumina zilei. Eu nu puteam; nu aveam dreptul. Frank nu o făcea; asta era răzbunarea lui.

Câteodată treceau luni – chiar și un an sau mai mult – între episoade și trăiam în pace împreună. Apoi se întâmpla din nou; telefoanele fără vorbe, absențele motivate prea mult, sosirile târziu acasă. Niciodată ceva prea evident, precum parfumul unei alte femei sau ruj de buze pe guler – era discret. Dar

întotdeauna simțeam fantoma altei femei, oricine ar fi fost ea; o Ea fără chip, imposibil de distins.

Știam că nu avea importanță cine era, pentru că erau mai multe. Conta doar că Ea nu eram eu. Și stăteam trează și îmi încleștam pumnii, iar urmele lăsate de unghii erau un fel de crucificare.

Murmurul conversației de lângă foc încetase aproape de tot, se mai auzeau doar pocnetele slabe făcute de piese când se efectua vreo mutare.

— Te simți mulțumit? a întrebat lordul John pe neașteptate.

Jamie a tăcut un moment, apoi a răspuns încet.

— Am tot ce-și poate dori un bărbat. O casă și o activitate onorabilă. O soție alături. Faptul că știu că fiul meu e în siguranță și bine îngrijit.

Apoi a ridicat ochii spre Grey.

— Și un prieten bun.

A întins o mână, a prins-o pe a lordului John, apoi i-a dat drumul.

— Mai mult de atât nu vreau.

Am închis ochii cu hotărâre și am început să număr oi.

•

Am fost trezită cu puțin înainte de zori de Ian, care s-a lăsat pe vine lângă pat.

— Mătușă, a șoptit el, punându-mi o mână pe umăr. Ar fi bine să vii, omului din coșar îi este foarte rău.

M-am ridicat în picioare din reflex, mi-am pus mantia și am pornit desculță după Ian înainte ca mintea să-mi funcționeze conștient. Dar nici nu era nevoie de mare pricepere pentru a pune un diagnostic; am auzit respirația hârâită și adâncă a omului de la trei metri depărtare.

Contele a rămas în fața ușii, tras la față și palid în lumina cenușie.

— Nu rămâne aici! i-am spus cu glas tăios. Nu trebuie să te apropii de el; nici tu, Ian. Mergeți în casă și aduceți-mi apă caldă din cazan, cutia mea și cârpe curate.

Willie a plecat imediat, dornic să se afle cât mai departe de sunetele groaznice care veneau dinspre coșar. Însă Ian, tulburat, a mai zăbovit.

— Nu cred că-l poți ajuta, mătușă, a spus el încet.

Ochii lui, trădând o înțelegere profundă, de adult, i-au întâlnit pe ai mei.

— Probabil că nu, i-am răspuns pe același ton. Dar nu pot sta cu mâinile încrucișate.

A inspirat adânc și a dat din cap.

— Da. Dar cred că...

A ezitat, apoi a continuat, în timp ce eu am dat din cap.

— Nu cred că ar trebui să-l chinui cu doctorii. E sortit să moară, mătușă; noi am auzit o bufniță cântând azi-noapte – sigur a auzit-o și el. Pentru ei e un semn de moarte.

Mușcându-mi buzele, am aruncat o privire spre dreptunghiul întunecat al ușii. Răsuflările erau superficiale și șuierătoare, cu pauze alarmante între ele. Am întors privirea spre Ian.

— Ce fac indienii când moare cineva? Știi?

— Cântă, a răspuns el imediat. Femeia *șaman* își vopsește fața și cântă pentru ca sufletul să ajungă în siguranță, să nu fie luat de demoni.

Am ezitat, impulsul de a face *ceva* luptând cu convingerea că orice acțiune va fi inutilă. Aveam dreptul să-i răpesc pacea acelui om când murea? Ba mai rău, să îl fac să se teamă că sufletul lui va fi pierdut din cauza amestecului meu?

Ian nu a mai așteptat rezolvarea dilemei din mintea mea. S-a aplecat și a luat puțin praf în palmă, a scuipat peste el și l-a amestecat, transformându-l în noroi. Fără nicio vorbă, a luat noroi pe deget și mi-a trasat o linie pe frunte, peste rădăcina nasului.

— Ian!

— Sst! a murmurat el, încruntat de concentrare. Cred că așa e.

A adăugat câte două linii pe pomeții mei și un zigzag aproximativ pe partea stângă a maxilarului.

— Cam așa îmi amintesc că face femeia șaman. Am văzut o singură dată, și încă de departe.

— Ian, dar asta e...

— Sst! a spus el din nou, punând o mână pe brațul meu ca să îmi zădărnicească protestele. N-o să-l înspăimânți, s-a obișnuit cu tine, nu?

Mi-am șters o picătură de noroi care se scurgea de pe vârful nasului, simțindu-mă total ridicol. Însă nu aveam timp să îl contrazic. Ian m-a împins ușor, iar eu m-am întors spre ușă. M-

am oprit în întunericul coșarului, m-am aplecat și l-am atins pe om. Pielea lui era fierbinte și uscată, iar mâna era moale ca pielea uzată.

— Ian, îi poți vorbi? Spune-i pe nume, spune-i că totul va fi bine.

— Mătușă, nu trebuie să-i rostești numele; asta ar chema demonii.

Ian și-a dres glasul și a rostit câteva cuvinte pe un ton gutural și sacadat. Ochii mi se obișnuiseră deja cu întunericul și am văzut fața omului, pe care apăruse o ușoară surprindere când mi-a observat dungile de noroi.

— Cântă-i, mătușă, m-a îndemnat Ian cu glas scăzut. *Tantum ergo*; cam așa suna cântecul.

La urma urmelor, altceva nu puteam face. Oarecum neajutorată, am început:

— *Tantum ergo*, *sacramentum*...[73]

După câteva secunde mi-am stăpânit vocea și m-am sprijinit pe călcâiele goale, cântând rar și ținându-l de mână. Fruntea i s-a descrețit, iar în ochii adânciți în orbite a apărut ceva ce mi s-a părut a fi calm.

Asistasem la multe decese, din accidente, lupte, boli sau cauze naturale, și văzusem oameni murind în diferite feluri, începând cu o acceptare filosofică și terminând cu proteste violente. Dar nu văzusem pe nimeni murind atât de liniștit.

A așteptat pur și simplu, cu ochii îndreptați spre ai mei, până am ajuns la sfârșitul cântecului. Apoi s-a întors cu fața spre ușă și, în momentul în care a fost atins de razele soarelui care răsărea, și-a părăsit corpul, fără vreo tresărire sau o ultimă răsuflare.

Am rămas nemișcată, ținând mâna moale, până când mi-am dat seama că și eu îmi țineam răsuflarea.

Aerul din jur mi s-a părut ciudat de neclintit, ca și cum timpul s-ar fi oprit o clipă. Dar bineînțeles că se oprise, mi-am zis și m-am silit să inspir. Timpul se oprise pentru el, pe veci.

— Ce facem cu el?

Altceva nu puteam face pentru oaspetele nostru; singura întrebare era cum să procedăm cu rămășițele lui pământești.

---

[73] *Iată marele sacrament*, vers dintr-un imn medieval scris de Toma din Aquino în 1264, folosit și în prezent de Biserica Catolică. (n.tr.).

Avusesem o discuție liniștită cu lordul John, apoi îl dusese pe Willie să adune câteva căpșuni târzii de pe culme. Deși moartea indianului nu avusese absolut nimic înfiorător, doream ca Willie să nu asiste; nu era o priveliște potrivită pentru un copil care își văzuse mama murind cu doar două luni înainte. Lordul John păruse iritat – probabil că puțin soare și aerul proaspăt îi va ajuta pe amândoi.

Jamie s-a încruntat și și-a trecut o mână peste față. Încă nu se bărbierise, iar perii scurți și deși de pe obrajii lui au scos un ușor hârșâit.

— Trebuie să-i facem o înmormântare decentă, nu?

— Da, nu cred că îl putem lăsa în coșar, dar oamenii din tribul lui nu se vor supăra dacă îl înmormântăm aici? Ian, știi ceva despre felul în care își tratează morții?

Ian încă era puțin palid, dar surprinzător de stăpân pe el. A clătinat din cap și a luat o gură de lapte.

— Nu știu mare lucru, mătușă. Dar am văzut un indian murind, după cum ți-am spus. L-au învelit într-o piele de căprioară și procesiunea a trecut prin sat cântând, după care au dus mortul departe în pădure, l-au așezat pe o platformă, deasupra pământului, și l-au lăsat acolo să se usuce.

Jamie nu a părut deloc încântat de perspectiva de a avea cadavre mumificate în copacii din apropierea fermei.

— Cred că ar fi mai bine să învelim cadavrul decent și să îl ducem în satul lui, astfel ai lui se pot ocupa de el după tradiție.

— Nu, nu se poate.

Am scos tava cu brioșe proaspete din cuptor, am luat un fir din mătură și l-am înfipt într-o prăjitură cafenie și umflată. A ieșit curat, așa că am pus tava pe masă și m-am așezat. M-am uitat îngândurată la borcanul cu miere care lucea aurie în soarele dimineții.

— Necazul e că mortul încă poartă infecția. Ian, sper că nu l-ai atins deloc.

M-am uitat la Ian, care a clătinat din cap cu un aer serios.

— Nu, mătușă. Nu l-am atins deloc după ce s-a îmbolnăvit aici; înainte de asta, nu mai țin minte. Eram împreună la vânătoare.

— Și tu n-ai avut pojar. La naiba!

Mi-am trecut o mână prin păr.

— Dar tu? l-am întrebat pe Jamie.

Spre ușurarea mea, a dat din cap afirmativ.

— Da, când aveam cinci ani sau cam așa ceva. Spui că nu te poți îmbolnăvi de pojar de două ori. Deci nu voi păți nimic dacă ating cadavrul?

— Nu, nici eu; am avut pojar. Problema este că nu-l putem duce în satul lui. Nu știu câtă vreme persistă virusul – e un soi de germen – pe haine sau pe cadavru, dar cum le explicăm indienilor că nu trebuie să-l atingă sau să se apropie de el? Nu putem risca să se infecteze și ei.

— Ceea ce mă frământă e că nu trăiește în Anna Ooka, a intervenit Ian pe neașteptate. E dintr-un sat aflat mai la nord. Dacă îl îngropăm aici după datina noastră și ai lui află asta, vor crede că i-am provocat noi moartea într-un fel sau altul și apoi l-am îngropat ca să îl ascundem.

Asta era o posibilitate sinistră care nu-mi trecuse prin minte și m-am simțit de parcă cineva și-ar fi așezat mâna înghețată pe ceafa mea.

— Doar nu crezi că-și vor închipui așa ceva, nu?

Ian a ridicat din umeri, a desfăcut o brioșă fierbinte și a turnat miere peste conținutul aburind.

— Oamenii lui Nacognaweto au încredere în noi, dar Myers a spus că alții nu. Au motive să fie bănuitori, nu?

Având în vedere că mai toți membrii tribului Tuscarora fuseseră exterminați cu mai puțin de cincizeci de ani înainte, într-un război feroce cu coloniștii din Carolina de Nord, mi-am dat seama că avea dreptate. Asta însă nu rezolva problema cu care ne confruntam acum.

Jamie a înghițit ultimele firimituri din brioșa lui și, oftând, s-a rezemat de spătarul scaunului.

— În fine, asta e. Cred că e cel mai bine să-l învelim pe bietul om într-un soi de giulgiu și să-l punem în peștera aia mică de pe dealul de deasupra casei. Am bătut deja niște pari la intrarea în ea, pentru un staul care va fi acolo; asta va ține animalele sălbatice departe. Apoi eu și Ian vom merge la Anna Ooka și îi vom explica situația lui Nacognaweto. Poate vor trimite pe cineva să se uite la cadavru și să îi asigure pe cei din neamul mortului că nu a murit ucis de noi, apoi îl vom putea îngropa.

Până să răspund la acea sugestie, am auzit pe cineva apropiindu-se în fugă de ușă. O lăsasem întredeschisă ca să

intre aerul curat și lumina. Când m-am întors spre ea, am văzut chipul lui Willie apărând în deschizătură, palid și speriat.

— Doamnă Fraser! Vă rog, veniți cu mine. Tatii îi este rău!

•

— A luat-o de la indian?

Jamie a privit încruntat spre lordul John, pe care îl dezbrăcase de cămașă și îl așezase în pat. Fața lui era când îmbujorată, când palidă – simptome pe care le pusesem pe seama suferințelor emoționale.

— Nu, imposibil. Perioada de incubație este de două săptămâni. Unde ați fost…? am dat să-l întreb pe Willie, apoi am ridicat din umeri și am renunțat.

Călătoriseră, era imposibil de aflat unde sau când Grey contractase virusul. De obicei, la hanuri, călătorii dormeau mai mulți într-un pat, iar păturile erau rareori schimbate; puteai foarte bine să dormi învelit cu așa ceva, iar dimineața să te trezești cu germeni de tot felul, începând cu pojar și terminând cu hepatită.

— Ați spus că a existat o epidemie de pojar în Cross Creek? l-am întrebat pe Grey, punându-i mâna pe frunte.

Cum mă pricepeam să interpretez febra doar printr-o atingere, am considerat că el avea în jur de patruzeci de grade, suficient de mult.

— Da, a răspuns el cu glas răgușit, apoi a tușit. Am luat pojar? Trebuie să-l țineți pe Willie departe de mine.

— Ian, du-l pe Willie afară, te rog!

Am stors o cârpă îmbibată cu apă de soc și i-am șters fața și gâtul lui Grey. Pe față încă nu îi apăruse erupția, dar când l-am convins să deschidă gura, micile puncte Koplik albicioase se vedeau destul de clar pe mucoasa bucală.

— Aveți pojar, am spus. De câtă vreme vă simțiți rău?

— M-am simțit ușor amețit seara trecută, când m-am retras, a spus el și a tușit din nou. La un moment dat în cursul nopții, m-am trezit cu o ușoară durere de cap, dar am crezut că era din cauza așa-zisului whisky al lui Jamie. Apoi, în dimineața asta…

A strănutat și a dus imediat mâna spre o batistă curată.

— Da, bine. În fine, încercați să vă odihniți. Voi pune niște coajă de salcie la infuzat; asta va rezolva problema durerilor de cap.

M-am ridicat și i-am făcut semn din sprâncene lui Jamie, care m-a urmat afară.

— Nu-l putem lăsa pe Willie să se apropie de el, am spus în șoaptă, ca să nu fim auziți întâmplător. Willie și Ian erau lângă țarcul animalelor, punând fân în ieslea cailor. Și nici Ian. E foarte contagios.

Jamie s-a încruntat.

— Da. Însă ziceai despre incubație...

— Ian ar putea fi expus din cauza bărbatului care a murit, iar Willie putea intra în contact cu aceeași sursă de la care s-a molipsit lordul John. Oricare dintre ei ar fi putut contracta boala, dar încă nu au dat niciun semn.

M-am întors să mă uit la băieți, amândoi la fel de sănătoși precum caii pe care îi hrăneau.

— Cred că ar fi bine, am spus, ezitând în timp ce-mi formulam un plan neclar în minte, să stai afară cu băieții la noapte – ați putea dormi în șopronul pentru ierburi sau în crâng. Așteptăm o zi sau două; dacă și Willie e infectat, dacă a căpătat boala din aceeași sursă ca și lordul John, probabil că va da semne până atunci. Dacă nu, înseamnă că a scăpat. Și atunci, poți pleca la Anna Ooka pentru a-i povesti lui Nacognaweto despre indianul mort. Asta îl va ține pe Willie departe de pericol.

— Și Ian ar rămâne cu tine ca să-ți poarte de grijă?

Rămas pe gânduri, s-a încruntat, apoi a dat aprobator din cap.

— Da, cred că asta este soluția.

S-a întors și i-a aruncat o privire lui Willie. Deși se arăta impasibil când voia, îl cunoșteam prea bine pentru a depista un licăr de emoție pe fața lui.

Înclinarea sprâncenelor îi trăda îngrijorarea – preocupare față de John Grey și probabil pentru mine și Ian. Însă, dincolo de asta, exista ceva deosebit – interes dublat de îngrijorare, mi s-a părut, la gândul de a petrece câteva zile singur, împreună cu fiul lui.

— Dacă nu a observat până acum, probabil că nici nu se va întâmpla, am spus eu încet, punând o mână pe brațul lui.

— Nu, a murmurat el, întorcându-se cu spatele spre băiat. Cred că suntem în siguranță în privința asta.

— Se spune că există un vânt potrivnic, care nu aduce bine nimănui, am spus. Vei putea vorbi cu el fără să creezi o situație ciudată.

Am tăcut o clipă.

— Ar mai fi ceva de făcut înainte de a pleca.

Și-a așezat o mână peste a mea, care stătea pe brațul lui, și mi-a zâmbit.

— Da, despre ce e vorba?

— Scoate purceaua din cămară, te rog!

27. La pescuit de păstrăvi în America[74]

Călătoria lui Jamie începea sub auspicii nefavorabile. În primul rând, ploua. În al doilea, nu voia să o lase pe Claire, mai ales într-o situație atât de dificilă. În al treilea rând, era foarte îngrijorat în privința lui John; nu îi plăcuse felul în care arăta acesta când își luase rămas-bun de la el, conștient doar pe jumătate și suflând ca un cetaceu, cu fața acoperită de atâtea pete roșietice, încât era aproape de nerecunoscut.

Și, în al patrulea rând, cel de-al nouălea conte de Ellesmere tocmai îl lovise în falcă. Jamie l-a prins de ceafă și l-a scuturat, îndeajuns de tare ca să-l facă să-i clănțănească dinții dureros.

— Ascultă-mă! a spus el, dându-i drumul.

Băiatul s-a clătinat pe picioare și s-a așezat brusc jos, pentru că își pierduse echilibrul. S-a uitat cu asprime la băiat, care stătea în fund în noroiul din apropierea țarcului animalelor. Mai avuseseră discuția asta în ultimele douăzeci și patru de ore, iar Jamie se săturase.

— Știu prea bine ce ai spus. Dar ceea ce am spus *eu* este că vei merge cu mine. Ți-am explicat de ce și asta e tot!

Fața băiatului a căpătat o expresie de furie. Nu se lăsa domolit cu ușurință, însă Jamie socotea că nici conții nu erau obișnuiți ca oamenii de rând să încerce așa ceva.

— *Nu* plec de aici! a repetat băiatul. Nu mă poți sili!

Cu dinții încleștați, s-a ridicat în picioare și s-a întors spre cabană.

Jamie a întins un braț, l-a prins de guler și l-a adus înapoi. Văzând că băiatul și-a tras un picior în spate pentru a-l lovi, a

[74] *Trout Fishing in America*, titlul celui mai cunoscut roman al scriitorului american Richard Brautigan (1935-1984). (n.tr.).

strâns pumnul și l-a lovit precis în stomac. William a căscat ochii și s-a îndoit, ținându-se de mijloc.

— Să nu mai lovești cu piciorul, a spus Jamie cu blândețe. Nu e deloc manierat. Cât despre silit, bineînțeles că pot să o fac.

Fața contelui căpătase o culoare roșu-aprins. Deschidea și închidea gura ca un pește auriu luat prin surprindere. Pălăria îi căzuse, iar picăturile de ploaie făceau ca șuvițele de păr să i se lipească de cap.

— Te dovedești foarte devotat vrând să stai alături de tatăl tău vitreg, a continuat Jamie, ștergându-și apa de pe față, dar nu-l poți ajuta și te-ai îmbolnăvi și tu dacă ai rămâne aici. Așa că vei merge cu mine.

Cu coada ochiului, a observat cum pielea unsă cu grăsime care acoperea fereastra cabanei s-a dat într-o parte, apoi a căzut la loc. Era Claire, fără îndoială, se întreba de ce nu plecaseră încă.

Jamie l-a prins de un braț pe conte, care nu s-a opus, și l-a condus spre unul dintre caii înșeuați.

— Sus! a spus el și a trăit satisfacția de a-l vedea pe băiat punând fără chef un picior în scară și urcând pe șa.

Jamie i-a aruncat pălăria, și-a pus-o pe a lui pe cap și a încălecat. Din precauție, în momentul în care au pornit la drum, Jamie a apucat frâul calului pe care călărea băiatul.

— Domnule, a spus pe nerăsuflate băiatul aflat în urma lui, ești o brută!

Lui Jamie îi venea și să se înfurie, și să râdă, dar nu a reacționat în niciun fel. A aruncat o privire în spate și l-a văzut pe Willie întorcându-se și aplecându-se primejdios în lateral, pe jumătate căzut din șa.

— Să nu încerci așa ceva, i-a spus el băiatului, care s-a îndreptat brusc și s-a uitat furios la Jamie. N-aș vrea să-ți leg picioarele de scări, dar, dacă va trebui, o voi face, crede-mă pe cuvânt.

Ochii băiatului s-au îngustat, devenind niște triunghiuri albastre, dar l-a crezut pe Jamie. A rămas cu fălcile încleștate, însă umerii lui au coborât puțin în semn de înfrângere.

Au călărit în tăcere mai toată dimineața, iar ploaia li s-a prelins pe gât și le-a îngreunat umerii mantiilor. Probabil că Willie acceptase înfrângerea, dar fără tragere de inimă. A stat îmbufnat cât s-au oprit să mănânce, dar a adus apă fără să

protesteze și a strâns resturile mesei lor, timp în care Jamie a adăpat caii.

Jamie l-a privit fără să se ferească, dar nu a constatat semne de pojar. Fața contelui era încruntată, dar fără vreo urmă de roșeață și, cu toate că din vârful nasului îi curgeau câteva picături, ele păreau să se datoreze exclusiv efectului vremii.

— Cât de departe e?

Pe la mijlocul după-amiezii, curiozitatea lui William a învins îndărătnicia. Jamie îi cedase deja de multă vreme frâul – nu exista nicio primejdie ca băiatul să încerce să se întoarcă singur la fermă.

— Probabil la vreo două zile depărtare.

Pe terenul muntos dintre Ridge și Anna Ooka, puteau merge doar puțin mai repede călare decât pe jos. Fiind totuși pe cai, puteau să care câteva lucruri esențiale, cum ar fi un vas în care să fiarbă apă, mâncare, dar și două undițe. Plus o serie de mici daruri pentru indieni, între care se număra un butoiaș cu whisky făcut în casă, pentru a ajuta la atenuarea veștii proaste pe care o aduceau.

Jamie nu avea motive să se grăbească, ci să întârzie – Claire îi spusese ferm să nu îl aducă pe Willie înapoi decât peste cel puțin șase zile. Până atunci, John nu va mai fi infectat. Va fi pe cale să se însănătoșească ori va fi mort.

Claire se arătase încrezătoare, asigurându-l pe Willie că tatăl lui vitreg se va face bine, însă Jamie văzuse îngrijorarea din ochii ei. Asta i-a creat o senzație de gol în capul pieptului. Probabil că era mai bine să plece; nu putea fi de niciun ajutor, iar boala îi dădea întotdeauna un sentiment de neajutorare, făcându-l deopotrivă furios și temător.

— Indienii aceia sunt prietenoși?

Jamie a perceput îndoiala din vocea lui Willie.

— Da.

A simțit că Willie se aștepta să adauge „milord” și a avut o mică satisfacție răutăcioasă pentru că nu o făcuse. Și-a îndrumat calul într-o parte și l-a strunit ca să rărească pasul, invitându-l astfel pe Willie să călărească alături de el. I-a zâmbit băiatului când acesta a înțeles sugestia.

— Îi cunoaștem de mai bine de un an și am fost oaspeți în casele lor lungi – da, oamenii din Anna Ooka sunt mai curtenitori

și mai ospitalieri decât mulți oameni pe care i-am cunoscut în Anglia.

— Ai trăit în Anglia?

Băiatul i-a aruncat o privire surprinsă, iar Jamie s-a blestemat pentru neglijență, dar, din fericire, băiatul era mai interesat de pieile-roșii decât de istoria personală a lui James Fraser, iar întrebarea a rămas doar cu un răspuns vag.

S-a bucurat observând că băiatului îi trecuse starea de preocupare morocănoasă și începuse să manifeste interes față de ceea ce vedea în jur. S-a străduit să-i încurajeze acea curiozitate, spunându-i povești despre indieni și arătându-i semne lăsate de animale găsite în drum, și a fost încântat să vadă că băiatul devenea cel puțin politicos odată cu scurgerea timpului.

S-a bucurat că discuția îl distrăgea de la alte gânduri; mintea îi era prea copleșită de griji pentru ca tăcerea să devină plăcută. Dacă se întâmpla ceea ce era mai rău – dacă John ar muri –, ce se va alege de Willie? Fără îndoială că se va întoarce în Anglia, la bunica lui, iar Jamie nu ar mai ști nimic de el.

În afară de Claire, John era singura persoană care cunoștea fără niciun dubiu paternitatea lui Willie. Era posibil ca bunica lui să bănuiască adevărul, însă ea nu va recunoaște cu niciun preț că nepotul ei era bastardul unui trădător iacobit, și nu moștenitorul legitim al defunctului conte.

A rostit în gând o mică rugăciune către Sfânta Bride pentru sănătatea lui John Grey și a încercat să-și alunge din minte îngrijorarea sâcâitoare. În ciuda acelei stări de neliniște, începea să se bucure de călătorie. Ploaia se domolise, ajungând doar o stropeală slabă, iar pădurea era asaltată de mirosuri de umezeală, frunze proaspete, frunze moarte, mucegăite și sol bogat.

— Vezi zgârieturile de pe trunchiul acelui copac?

A făcut semn cu bărbia spre un hicori mare, a cărui scoarță atârna fâșii, având dâre lungi și paralele, unele aproape la doi metri de sol.

— Da.

Willie și-a scos pălăria și a lovit-o de picior ca să o scuture de apă, apoi s-a aplecat și s-a uitat mai atent.

— Un animal a făcut asta?

— Un urs, i-a răspuns Jamie. Și chiar de curând – uite, seva din zgârieturi încă nu s-a uscat.

— E pe aproape?

Willie s-a uitat în jur, mai curând curios decât alarmat.

— Nu e aproape, a spus Jamie, altfel caii s-ar speria. Dar nici foarte departe. Să fii atent; s-ar putea să vedem excrementele sau urmele labelor lui.

Nu, dacă John ar muri, firava legătură cu William s-ar rupe. Se resemnase de mult cu acea situație și acceptase ceea ce era necesar fără să se plângă, dar ar fi suferit enorm dacă pojarul l-ar fi lipsit nu doar de cel mai apropiat prieten, ci și de orice legătură cu fiul lui.

Ploaia încetase. Când au ocolit coasta muntelui și au ajuns deasupra unei văi, Willie a scos o mică exclamație de încântare și surprindere și s-a ridicat în șa. Pe fundalul unor nori de ploaie, întunecați, un curcubeu se arcuia de pe versantul unui munte din depărtare, coborând cu o strălucire perfectă spre fundul văii de jos.

— O, e mirific! a spus Willie.

Zâmbind larg, s-a întors spre Jamie, sugerând că neînțelegerile dintre ei fuseseră date uitării.

— Sir, ai mai văzut așa ceva?

— Niciodată, a spus Jamie, zâmbindu-i la rândul său.

Apoi, cu un mic șoc, s-a gândit că aceste câteva zile petrecute în sălbăticie ar putea fi ultimele în care să-l vadă și să-l audă pe William. Spera că nu va fi silit să îl mai lovească pe băiat.

•

Întotdeauna dormea iepurește când se afla în pădure, iar sunetele l-au trezit imediat. A rămas nemișcat un moment, nereușind să le identifice. Apoi a auzit zgomotul slab, înfundat și a recunoscut plânsul reținut.

Și-a înfrânat impulsul de a se întoarce pentru a pune mâna pe băiat ca să-l liniștească. Willie făcea toate eforturile pentru a nu fi auzit; merita să-și păstreze mândria neatinsă. A rămas neclintit și, ascultând, a privit măreția cerului nocturn.

Nu era frică; William nu se temea să doarmă în păduri întunecoase, iar dacă în preajmă s-ar fi aflat vreun animal mare, băiatul nu ar fi păstrat tăcerea în legătură cu asta. Oare se simțea rău? Sunetele erau doar o răsuflare groasă, reținută în gâtlej – probabil că îl durea ceva și era prea mândru ca să o

recunoască. Teama de boală l-a făcut să vorbească; dacă pojarul îi prinsese acolo, nu mai aveau timp de pierdut, trebuia să ducă băiatul imediat înapoi, pentru a fi îngrijit de Claire.

— Milord? a spus el încet.

Suspinele au încetat brusc. L-a auzit pe băiat când a înghițit în sec și cum s-a șters pe față cu mâneca.

— Da, a spus contele, făcând o încercare hotărâtă de a se arăta calm, deși îl trăda vocea răgușită.

— Milord, te simți rău?

Știa deja că nu era vorba despre așa ceva, dar se putea folosi de acest pretext.

— Ai cumva crampe? Câteodată, merele uscate pot provoca oarece probleme.

Din partea cealaltă a focului s-a auzit o răsuflare adâncă, urmată de un fornăit, încercarea băiatului de a-și sufla nasul cât mai discret. Focul ajunsese doar o grămăjoară de tăciuni; însă Jamie a văzut silueta întunecată ridicându-se în șezut, ghemuită de cealaltă parte a focului.

— Da… a… da, cred că am ceva… ceva de acest fel.

Jamie s-a săltat în capul oaselor, iar pătura i-a căzut de pe umeri.

— Nu e nicio problemă, a spus el liniștitor. Am la mine o poțiune care lecuiește toate relele de stomac. Stai cuminte acolo câteva momente, milord; mă duc după apă.

S-a ridicat în picioare și a plecat, având grijă să nu privească spre băiat. Până când s-a întors de la pârâu cu vasul plin, Willie își suflase nasul și își ștersese fața, iar acum stătea cu genunchii la gură, rezemându-și capul pe ei.

Nu s-a putut abține și, în trecere, l-a atins pe băiat pe creștet. Blestemată fie familiaritatea! Părul întunecat era moale, cald și ușor umezit de sudoare.

— Simți o strânsoare în stomac, da? a întrebat el cu amabilitate, îngenunchind și punând vasul pe foc să fiarbă.

— Mm.

Vocea lui Willie a sunat înfundat din cauză că își ținea capul pe pătura de pe genunchi.

— O să treacă destul de repede, l-a liniștit Jamie.

A luat tașca și a căutat printre numeroase lucruri mărunte din ea, scoțând o punguță din pânză în care se afla un amestec de frunze și flori uscate pe care i-l dăduse Claire. Nu înțelegea cum

de știuse ea că va fi nevoie de așa ceva, dar încetase de mult să mai pună la îndoială ceea ce făcea Claire când era vorba să lecuiască – fie boli ale inimii, fie ale trupului.

A trăit un sentiment de recunoștință pătimașă față de ea. O văzuse cum îl privise pe băiat și și-a dat seama cum se simțea. Știuse de băiat, desigur, dar să vadă în carne și oase dovada că bărbatul ei împărțise patul cu altă femeie nu era ceva ce o soție trebuia să accepte. Nici nu prea era de mirare că ea tindea mereu să-l înțepe pe John, din moment ce el îl adusese pe băiat sub nasul ei.

— Durează doar câteva momente până fierbe, l-a asigurat el pe băiat, frecând amestecul aromat între palme și lăsându-l să cadă într-o cană din lemn, așa cum văzuse că proceda Claire.

Ea nu îi reproșase nimic. Cel puțin în acest caz, amintindu-și brusc cum se purtase când aflase de Laoghaire. Atunci îl atacase ca o diavoliță, dar mai târziu, când aflase de Geneva Dunsady… poate pentru că mama băiatului murise?

Înțelegând asta, s-a simțit ca străpuns de o sabie. Mama băiatului murise. Nu doar mama lui naturală, care murise în ziua în care el se născuse, ci și femeia căruia el îi spusese mamă de atunci încoace. Iar acum tatăl lui – bărbatul căruia îi spunea tată, s-a gândit Jamie și, fără să-și dea seama, a strâmbat din gură – zăcea bolnav de ceva care ucisese până acum un om în fața ochilor copilului, cu doar câteva zile în urmă.

Nu, nu spaima îl făcea pe băiat să plângă singur pe întuneric, ci suferința, iar Jamie Fraser, care își pierduse mama în copilărie, ar fi trebuit să știe asta încă de la început.

Nu doar încăpățânarea și loialitatea îl determinaseră pe Willie să insiste să rămână la Ridge. Ci și iubirea lui față de John Grey și teama că îl va pierde. Și aceeași iubire îl făcuse pe băiat să plângă noaptea, disperat de îngrijorare pentru tatăl lui.

În inima lui Jamie a crescut buruiana neobișnuită a geloziei, care l-a urzicat. A călcat cu hotărâre peste ea; era bine să știe că fiul lui avea o relație de iubire cu tatăl său vitreg. Gata, buruiana era strivită sub picioare. Însă acest lucru părea să-i fi lăsat o mică rană în inimă; o simțea la fiecare răsuflare.

Apa începea să bolborosească în vas. A turnat-o atent peste amestecul de ierburi, iar aburii au răspândit o aromă dulce. Valeriană, spusese ea, și iarba-mâței. Rădăcină de pasifloră,

îmbibată în miere și măcinată mărunt. Și mirosul plăcut, pe jumătate ca de mosc, al levănțicii, apărând ca o a doua aromă.

— Nu cumva să bei din asta, îi spusese în treacăt Claire când îi dăduse amestecul. Conține levănțică.

De fapt, dacă era prevenit, nu îi făcea rău. Însă se întâmpla când și când ca mirosul de levănțică să îl prindă nepregătit, declanșându-i brusc un val de greață. Claire observase efectele levănțicii asupra lui de multe ori, astfel că ținea să îl ferească de ea.

— Poftim!

S-a aplecat și i-a întins băiatului cana, întrebându-se dacă și băiatul va fi deranjat de mirosul levănțicii ori va descoperi în el amintirea liniștii. Asta s-ar putea să depindă mult de ce se va întâmpla cu John Grey, dacă va trăi sau nu, s-a gândit el.

Momentele de tăcere îl ajutaseră pe Willie să își recapete stăpânirea de sine, însă chipul îi era încă marcat de suferință. Jamie i-a zâmbit, ascunzându-și propria îngrijorare. Cunoscându-i pe John și pe Claire, se temea mai puțin decât băiatul, însă spaima exista, persistentă ca un spin înfipt în talpa piciorului.

— Asta te va alina, a spus el, făcând semn din cap către cană. Soția mea a pregătit amestecul; e o vindecătoare foarte bună.

— Serios?

Băiatul a inspirat adânc aroma băuturii și a atins atent cu limba lichidul fierbinte.

— Am văzut-o… făcând niște lucruri. Cu indianul care a murit.

Acuzația era limpede; făcuse diverse lucruri, dar omul murise.

Nici Claire, nici Ian nu vorbiseră mult despre asta și nici el nu se simțise în stare să întrebe ce se întâmplase – ea îi arătase printr-o ridicare a sprâncenelor și o privire scurtă că nu trebuiau să discute în fața lui Willie, care, cu chipul palid și asudat, se întorsese cu ea de la coșar.

— Da? a spus Jamie curios. Ce fel de… lucruri?

Ce Dumnezeu făcuse? s-a întrebat Jamie. Nimic rău pentru a provoca moartea omului, desigur; Willie ar fi înțeles asta imediat. Și nici ea nu se simțise vinovată ori neajutorată – o ținuse de multe ori în brațe, consolând-o când plângea pentru cei pe care nu reușise să îi salveze. De data asta fusese tăcută, calmă – la fel ca și Ian –, dar nu profund tulburată. Păruse ușor nedumerită.

— Avea noroi pe față. Și i-a cântat. Cred că a cântat ceva papistaș; era în latină și avea o legătură cu sacramentele.

— Zău?

Auzind descrierea, Jamie și-a reprimat un sentiment de uimire.

— Mda, în fine. Probabil că dorea numai să îi ofere omului puțină alinare, dacă așa a crezut că îl putea salva. Indienii sunt mult mai sensibili la efectele pojarului, înțelegi? O infecție care i-ar ucide pe toți nu l-ar face pe un alb nici să clipească. Când eram mic de tot, am avut și eu pojar, dar nu am suferit deloc din pricina asta.

A zâmbit și s-a întins, demonstrându-și starea evidentă de sănătate.

Băiatul a părut să se relaxeze puțin și a sorbit cu precauție din ceaiul fierbinte.

— Așa a spus doamna Fraser. Că tata se va însănătoși. Și-a dat cuvântul că așa va fi.

— Atunci te poți bizui pe cuvântul ei. Doamna Fraser este o femeie onorabilă, a spus Jamie cu convingere în glas.

A tușit, apoi și-a tras pătura în jurul umerilor; nu era o noapte rece, dar în josul pantei venea o adiere.

— Te-a ajutat cât de cât ceaiul?

Willie a părut nedumerit, după care a coborât ochii spre cana pe care o ținea în mâini.

— A! Sigur. Da, mulțumesc, e foarte bun ceaiul. Mă simt mult mai bine. Probabil că nu a fost din cauza merelor uscate.

— Probabil, l-a aprobat Jamie, aplecându-și capul pentru a-și ascunde zâmbetul. Și cred că mâine ne vom descurca mai bine cu cina; dacă avem noroc, o să mâncăm păstrăvi.

Încercarea de a-i distrage atenția a reușit; Willie a ridicat brusc capul de deasupra cănii, cu o expresie de curiozitate.

— Păstrăvi? Vom putea pescui?

— Ai pescuit în Anglia? Nu cred că pâraiele cu păstrăvi se compară cu cele de aici, dar știu că poți pescui bine în Districtul Lacurilor – cel puțin așa mi-a spus tatăl tău.

Și-a reținut răsuflarea. Ce Dumnezeu îl apucase să pună o asemenea întrebare? Chiar el, în perioada petrecută pe domeniul familiei Dunsady, îl dusese pe William, care avea cinci ani, la pescuit o specie aparte de păstrăvi într-un lac din apropiere de Ellesmere. Chiar voia ca băiatul să își amintească?

— Aa… da. E plăcut să pescuiești în lacuri, dar nu se compară cu ce-i aici.

Willie a făcut un semn neclar cu mâna spre pârâu. Fața i se destinsese, iar în ochi îi apăruse o sclipire vioaie.

— N-am mai văzut asemenea locuri. Nu seamănă defel cu cele din Anglia!

— Ai dreptate, l-a aprobat Jamie, pe un ton amuzat. Așadar, nu duci dorul Angliei?

Willie a rămas un moment pe gânduri, timp în care a sorbit din ceai.

— Nu cred, a spus el, clătinând hotărât din cap. Câteodată, mi-e dor de bunica și de caii mei, dar nimic altceva nu mă atrage acolo. Când mă gândesc la profesorii mei și la lecțiile de dans, de latină și de greacă, pfu!

A strâmbat din nas, ceea ce l-a făcut pe Jamie să râdă.

— Să înțeleg că nu-ți place să dansezi?

— Ba da. Dar trebuie să o faci cu fete.

I-a aruncat o privire lui Jamie pe sub sprâncenele întunecate și fine.

— Domnule Fraser, te interesează muzica?

— Nu tocmai, a spus Jamie, zâmbind. Dar fetele îmi plac destul de mult.

Fetelor avea să le placă băiatul, s-a gândit Jamie, observând fără fereală lățimea umerilor și lungimea picioarelor, dar și genele care îi ascundeau ochii albaștri și frumoși.

— Da. În fine, doamna Fraser e foarte frumoasă, a spus contele pe un ton politicos.

Un colț al gurii i s-a arcuit brusc.

— Dar arăta foarte caraghios când s-a mânjit cu noroi pe față.

— Îmi închipui. Milord, mai vrei o cană?

Claire spusese că amestecul de plante avea un efect calmant; părea să își facă efectul. În timp ce discutau cu intermitențe despre indieni și credințele lor ciudate, pleoapele lui William au început să atârne tot mai greu și a căscat în mai multe rânduri. În cele din urmă, Jamie a întins mâna și a luat cana goală dintre degetele care nu s-au opus.

— Milord, noaptea e rece, a zis el. Vrei să dormi alături de mine ca să împărțim pătura?

Noaptea era răcoroasă, dar nicidecum rece. Însă nu se înșelase; Willie a acceptat numaidecât acel pretext. Nu îl putea

lua în brațe pe micul lord și nici acesta nu putea recunoaște că dorea o asemenea alinare. Însă doi bărbați puteau sta lipiți fără rușine ca să se încălzească.

Willie a adormit imediat cuibărit lângă el. Jamie a rămas treaz multă vreme, cu un braț pus ușor peste corpul fiului său.

•

— Uite, cel mic, pestriț. Sus, ții cu degetul, bine?

A înfășurat firul strâns pe mosorul minuscul de lână albă, cât pe ce să îi prindă degetul lui Willie, dar apucând capătul penei de ciocănitoare, astfel că fulgii pufoși s-au înălțat vioi, vibrând în aer.

— Ai văzut? Arată ca un gândăcel care își ia zborul.

Atent la muscă, Willie a dat aprobator din cap. Sub pană se aflau două pene mici și galbene, imitând aripile întinse ale unui cărăbuș.

— Am înțeles. Ce contează, culoarea sau forma?

— Amândouă, dar mai ales forma, așa cred, i-a răspuns Jamie zâmbind. Dar cel mai mult contează cât de flămânzi sunt peștii. Dacă alegi momentul potrivit, mușcă orice – chiar și cârligul gol. Dar să nu-i spui asta unui pescar la muscă; el va susține că e doar meritul lui, nu al peștelui.

Willie nu a râs – nu prea râdea –, dar a zâmbit și a luat bățul făcut dintr-o creangă de salcie, cu o nouă muscă legată la capătul firului.

— E momentul potrivit, ce crezi, domnule Fraser?

Și-a dus mâna streașină la ochi și a privit spre apă. Stăteau în umbra răcoroasă a unui pâlc de sălcii-negre, dar soarele era încă deasupra orizontului și apa pârâului sclipea ca metalul.

— Da, păstrăvii se hrănesc la apusul soarelui. Vezi valurile mărunte? Apa se trezește la viață.

Suprafața lucie era neliniștită; apa în sine era calmă, dar zeci de valuri minuscule se răspândeau și se suprapuneau, inele de lumină și umbră răspândindu-se și spărgându-se într-o abundență nesfârșită.

— Inelele? Da. Sunt pești?

— Încă nu. Sunt gâze. Musculițe și țânțari, care ies din ouă și vin la suprafață, spre aer, iar păstrăvii le vor vedea și vor veni să mănânce.

Fără niciun semn prevestitor, o săgeată argintie a țâșnit în aer și a căzut în apă cu un plescăit. Willie a scos un sunet de surprindere.

— Acela a fost un pește, a spus Jamie, deși nu era nevoie.

A derulat iute firul prin ghidajele crestate, a legat o muscă de fir și a pășit înainte.

— Fii atent!

Și-a dus brațul în spate, și-a rotit încheietura mâinii, eliberând tot mai mult fir cu fiecare mișcare circulară a antebrațului până când, cu o mișcare bruscă din încheietură, a aruncat firul, care a descris o buclă leneșă, iar musca a coborât ușor. A simțit ochii băiatului ațintiți asupra lui și s-a bucurat că reușise o lansare bună.

A lăsat musca să plutească un moment și a urmărit-o cu atenție pe suprafața scânteietoare a apei, după care a început să tragă firul spre el. Brusc, nada a dispărut sub apă. Încă se vedea valul ca un inel produs de dispariția ei când el a tras brusc de fir și a simțit o smucitură sălbatică drept răspuns.

— Ai prins unul! Ai prins unul!

L-a auzit pe Willie, care țopăia entuziasmat în spatele lui, dar nu a avut timp să se uite, pentru că toată atenția lui era îndreptată spre pește.

Nu avea mosor, ci doar creanga pe care fixase firul de rezervă. A tras de vârful bățului înapoi, l-a aruncat în față și a apucat firul deșirat cu o smucitură. A repetat mișcările, de astă dată cu mai multă încrâncenare, dar fără prea mult succes.

Nu a văzut nimic în sclipirile apei, dar smucitura și fuga peștelui pe care a simțit-o în brațe ținea loc de vedere; o vibrație la fel de vie ca și păstrăvul, de parcă ar fi ținut peștele în mâini, zbătându-se și zvârcolindu-se, luptând…

Liber. Firul atârna moale, iar Jamie a rămas nemișcat un moment până când n-a mai simțit în mușchii brațelor vibrațiile produse de lupta peștelui și a inspirat adânc, fiindcă în arșița luptei, aproape că uitase să respire.

— A scăpat! Of, ce ghinion, domnule!

Cu undița în mână, Willie a coborât în fugă de pe mal, afișând o expresie de compasiune.

— Norocul peștelui.

Încă înfierbântat după luptă, Jamie a zâmbit și și-a șters fața cu palma umedă.

— Flăcăule, încerci și tu?

Și-a dat seama prea târziu că trebuia să i se adreseze băiatului cu „milord”, dar Willie era prea agitat ca să bage de seamă.

Încruntat și hotărât, băiatul și-a tras brațul spre spate, s-a uitat printre gene la apă și a rotit mâna cu o mișcare puternică. Undița a scăpat dintre degetele lui și a zburat grațios în apă.

Băiatul s-a uitat după ea cu gura căscată, apoi, cu o expresie de groază, a privit spre Jamie, care nu a făcut niciun efort să-și stăpânească râsul. Tânărul lord părea cu totul surprins și nu era defel încântat, dar după o clipă a zâmbit ușor în colțul gurii, recunoscându-și greșeala. A făcut un semn către undița care plutea la vreo trei metri de mal.

— Dacă intru după ea, n-o să sperii toți peștii?

— Ba da. Ia-o pe a mea, o recuperez mai târziu.

Willie și-a umezit buzele și s-a concentrat, ținând ferm bățul, încercându-l cu mici șfichiuiri și mișcări bruște. Întorcându-se către apă, și-a lăsat brațul pe spate, apoi în față, după care a mișcat hotărât din încheietura mâinii. A încremenit, iar vârful undiței s-a întins într-o linie perfectă cu brațul. Firul eliberat s-a încolăcit în jurul bățului și peste capul lui.

— Foarte frumoasă lansare, milord, a spus Jamie, apăsându-se tare cu dosul mâinii peste gură. Dar cred că mai întâi trebuie să punem o muscă nouă, ce zici?

— Oh!

Treptat, Willie a abandonat postura rigidă și s-a uitat un pic rușinat spre Jamie.

— La asta nu m-am gândit.

Puțin spăsit după aceste nereușite, contele l-a lăsat pe Jamie să prindă o muscă nouă, apoi să-l țină de încheietura mâinii ca să îi demonstreze tehnica potrivită de lansare.

Stând în spatele băiatului, l-a apucat de încheietura mâinii drepte și a rămas uimit de subțirimea brațului și de tăria osului carpian, care promitea mărime și forță în viitor. Pielea băiatului era rece de transpirație, făcându-l pe Jamie să simtă o furnicătură asemănătoare cu cea pe care i-o produsese păstrăvul prins în fir, viu, puternic, lunecos. Apoi Willie s-a eliberat și Jamie a trăit un moment de derută, un sentiment de pierdere când acel scurt contact s-a întrerupt.

— Nu e bine, a spus Willie, întorcându-se să îl privească. Ai aruncat cu stânga. Te-am văzut.

— Da, dar eu sunt stângaci, milord. Cei mai mulți oameni lansează cu dreapta.

— Stângaci?

Buzele lui Willie s-au arcuit din nou.

— Am descoperit că mâna stângă e mai potrivită pentru anumite treburi, milord.

— Asta credeam și eu că înseamnă. Și eu sunt la fel, a spus Willie imediat, deopotrivă mulțumit și puțin jenat. Mama zicea că nu e frumos și că trebuie să învăț să mă folosesc și de mâna cealaltă, așa cum îi stă bine unui gentleman. Dar tata a zis nu și m-au lăsat să scriu cu stânga. A mai zis că nu are prea mare importanță dacă voi arăta ciudat cu pana în mână; când voi lupta cu sabia, voi fi avantajat.

— Tatăl tău e un om înțelept.

Jamie a simțit o împunsătură în inimă, ceva între gelozie și recunoștință, dar gratitudinea era de departe predominantă.

— Tata a fost soldat.

Willie s-a sumețit puțin, îndreptându-și umerii cu o mândrie de care nu și-a dat seama.

— A luptat în Scoția, în Re... ah!

A tușit și fața lui a devenit de un purpuriu întunecat când a observat kiltul lui Jamie și a înțeles că probabil îi spunea asta unui războinic înfrânt chiar în acea bătălie. Neștiind încotro să privească, și-a făcut de lucru cu undița.

— Da, știu. Acolo l-am cunoscut.

Jamie a avut grijă să nu i se simtă vreo urmă de amuzament în glas. Era tentat să îi povestească băiatului circumstanțele primei lor întâlniri, dar asta ar fi însemnat o recompensă nemeritată de John pentru acel dar neprețuit, câteva zile prețioase petrecute cu fiul lui.

— A fost un soldat foarte galant, a recunoscut Jamie fără nicio tresărire. Și a avut dreptate în legătură cu mâinile. Înseamnă că ai început să înveți a mânui sabia, da?

— Doar puțin.

În entuziasmul de a vorbi despre noul subiect, Willie și-a uitat jena.

— Am avut o sabie mică de la opt ani și am învățat să fentez și să parez. Tata spune că o să primesc o sabie adevărată când

o să ajungem în Virginia, pentru că acum sunt suficient de înalt ca să învăț terța și fandarea.

— Aha! Ei bine, atunci, dacă mânuiești sabia cu mâna stângă, cred că nu-ți va fi greu să stăpânești undița la fel. Hai să mai încercăm o dată, altfel rămânem nemâncați.

La a treia încercare, musca s-a așezat frumos, plutind doar o clipă, după care un păstrăv mic, dar flămând, a ieșit la suprafață și a înghițit-o. Willie a scos un țipăt de emoție și a tras de undiță atât de tare, încât peștele uimit a zburat prin aer, trecându-i peste cap, și a aterizat cu un plescăit pe malul din spatele lui.

— Am reușit! Am reușit! Am prins un pește!

Willie a fluturat undița și a început să alerge în cerc, strigând de bucurie, uitând de demnitatea vârstei și a titlului.

— Chiar că ai reușit.

Jamie a ridicat păstrăvul, care avea cincisprezece centimetri de la gură până la coadă și l-a bătut pe conte pe spate în semn de felicitare.

— Bună treabă, flăcăule! Se pare că peștii mușcă bine aici; hai să mai aruncăm o dată sau de două ori, bine?

Păstrăvii trăgeau extrem de bine. Până când soarele a coborât dincolo de culmile munților îndepărtați și întunecați, iar apa argintie a căpătat culoarea ștearsă a cositorului, fiecare dintre ei a strâns câte o cantitate respectabilă de pești. Pe de altă parte, amândoi erau uzi din cap până-n picioare, epuizați, pe jumătate orbiți de sclipirea apei și cum nu se poate mai fericiți.

— N-am mai mâncat nimic care să fie pe jumătate atât de delicios, a spus Willie cu un aer visător. Niciodată.

Era gol-pușcă, învelit într-o pătură, iar cămașa, pantalonii și ciorapii stăteau atârnate de o creangă pentru a se usca. S-a lăsat pe spate și, cu un oftat de mulțumire, a scos un ușor râgâit.

Jamie și-a aranjat mai bine tartanul pe un tufiș și a pus încă un lemn pe foc. Vremea era frumoasă, slavă Cerului, dar se făcuse răcoare după apusul soarelui, vântul nopții sporea, iar cămașa îi era udă pe spinare. S-a așezat în picioare la marginea focului și a lăsat aerul fierbinte să se ridice pe sub ea. Căldura a urcat pe coapse și i-a atins pieptul și pântecul, liniștitor ca și mâinile lui Claire pe carnea rece dintre picioarele lui.

A rămas nemișcat o vreme, urmărindu-l pe băiat fără a lăsa impresia că se uita la el. Lăsând vanitatea deoparte și judecând

cinstit, socotea că William era un copil atrăgător. Mai slab decât s-ar fi cuvenit – i se vedeau toate coastele –, dar cu o musculatură frumos definită și bine dezvoltat în general.

Băiatul întorsese capul și privea spre foc, astfel că l-a putut privi mai fără fereală. Seva din crengile de pin pocnea și scotea scântei, scăldând fața lui Willie într-o lumină aurie.

Jamie a rămas nemișcat, uitându-se la el, simțindu-și inima bătând cu putere. Era unul dintre acele momente stranii pe care le trăia rareori, dar îi rămâneau întipărite în minte. Un moment care i se imprima în inimă și în creier și putea fi rememorat până în cele mai mici amănunte tot restul vieții.

Nu ar fi putut spune ce deosebea acele momente de altele, dar le recunoștea când apăreau. Văzuse imagini mai îngrozitoare sau mai frumoase, însă în minte nu îi rămăseseră decât amintiri neclare și trecătoare. Însă acestea – momentele de nemișcare, așa cum le numea el – veneau fără niciun semn prevestitor, pentru a fixa o imagine aleatorie a celor mai obișnuite lucruri în mintea lui. Era la fel ca fotografiile pe care i le adusese Claire, doar că momentele aduceau cu ele mai mult decât o viziune.

Avea una cu tatăl său, murdar și înnoroit, stând pe zidul unui staul pentru vite, în vreme ce vântul scoțian îi flutura părul negru. Putea s-o evoce și să perceapă mirosurile de fân uscat și de bălegar, simțindu-și propriile degete înghețate de vânt și inima încălzită de lumina ochilor tatălui.

Avea astfel de imagini cu Claire, cu sora lui, cu Ian... mici momente decupate din timp și conservate perfect printr-o alchimie ciudată a memoriei, fixate în minte, la fel ca o insectă într-o bucată de chihlimbar. Iar acum avea încă una.

Cât va trăi, va putea rememora clipa de acum. A simțit vântul rece pe față și ușoara gâdilătură a firelor de păr de pe picioare, pârlite de flăcări. A simțit mirosul bogat al păstrăvilor fripți în făină de porumb și ușoara înțepătură, ca un fir de păr, a unui os rămas în gât.

A ascultat tăcerea întunecată a pădurii din spatele lui, dar și rostogolirea apei pârâului din apropiere. Și își va aminti mereu auriul focului pe fața plăcută și îndrăzneață a fiului lui.

— *Deo gracias*, a murmurat el și și-a dat seama că vorbise cu voce tare abia când băiatul s-a întors spre el mirat.

— Poftim?

— Nimic.

Pentru a salva situația, s-a întors cu spatele și a ridicat tartanul pe jumătate uscat de pe tufiș. Chiar dacă încă mai picura apă din ea, lâna de Highlands păstra căldura corpului, astfel că avea să îl păzească de frig.

— Milord, ar trebui să te culci, a spus el, așezându-se și aranjându-și tartanul în jurul corpului. Mâine vom avea o zi grea.

— Nu mi-e somn.

Vrând parcă să-și întărească vorbele, Willie s-a ridicat în șezut și și-a trecut viguros mâinile prin păr, făcând masa roșcată și deasă să i se ridice ca o coamă pe cap.

Jamie a simțit o împunsătură de îngrijorare; recunoscuse prea bine gestul ca fiind al său. De fapt, și el se pregătise să-l facă și doar cu efort și-a ținut mâinile nemișcate.

Și-a înghițit nodul din gât și a întins mâna spre tașcă. Nu. Cu siguranță că băiatul nu se va gândi nicio clipă – un băiat de vârsta lui acorda prea puțină atenție lucrurilor pe care le spuneau sau le făceau cei mai vârstnici, fără a mai vorbi de intenția de a se uita atent la ei. Însă toți riscaseră al naibii de mult; expresia de pe fața lui Claire fusese de ajuns ca să înțeleagă cât de șocantă era asemănarea dintre ei.

A inspirat adânc și a început să scoată legăturile mici din pânză în care strânsese materialele trebuincioase pentru confecționarea de muște. Le terminaseră pe toate, dacă voia să pescuiască a doua zi dimineață, trebuia să aibă pregătite câteva.

— Te pot ajuta?

Willie nu a mai așteptat să i se dea voie, ci a ocolit focul și s-a așezat alături de el. Fără să comenteze, Jamie a împins cutia cu pene de păsări spre băiat și a ales un cârlig dintr-un dop de plută în care avea înfipte mai multe.

Au lucrat în tăcere o vreme, oprindu-se doar pentru a admira un Doctor Argintiu ori un Ochi de Mătură încheiat sau ca Jamie să îi dea sfaturi sau ajutor în încercarea de a realiza o nadă. Curând, activitatea obositoare l-a doborât pe Willie, astfel că a lăsat jos un Mustăcios Verde lucrat pe jumătate, după care a pus multe întrebări despre pescuit, vânătoare, pădure și pieile-roșii pe care urmau să le viziteze.

— Nu, i-a răspuns Jamie la una dintre întrebări. N-am văzut niciodată un scalp în satul lor. În general, sunt oameni foarte

amabili. Dar, dacă le faci vreun rău, imediat vor dori să se răzbune. În privința asta, seamănă puțin cu scoțienii din Highlands, a adăugat el zâmbind ironic.

— Bunica spune că scoțienii se înmulțesc ca…

Afirmația începută cu nonșalanță s-a oprit brusc. Jamie a ridicat ochii și l-a văzut pe Willie concentrându-se peste măsură de atent la nada dintre degetele lui, mai îmbujorat decât ar fi fost normal din cauza flăcărilor.

— Ca iepurii?

Jamie a permis ironiei și amuzamentului să se strecoare în vocea lui. Willie i-a aruncat o privire prevăzătoare.

— Da, familiile scoțiene sunt câteodată numeroase, a continuat Jamie luând o pană de pitulice din cutia mică și așezând-o cu delicatețe lângă corpul cârligului. Noi socotim copiii o binecuvântare.

Culoarea aprinsă din obrajii lui Willie s-a mai stins. S-a îndreptat de spate.

— Am înțeles. Ai mulți copii, domnule Fraser?

Jamie a scăpat pana.

— Nu, nu mulți, a spus el, cu ochii țintă la frunzele de pe jos.

— Îmi cer iertare, nu m-am gândit… adică…

Jamie a ridicat ochii și l-a văzut pe Willie roșind din nou, strivind între degete musca pe jumătate legată.

— La ce nu te-ai gândit? a întrebat el, nedumerit.

— Păi… cu boala, cu pojarul. Nu am văzut acolo niciun copil, dar nu m-am gândit când am întrebat dacă… cum să spun… credeam că ai câțiva, dar…

— O, nu! i-a răspuns Jamie pe un ton liniștitor. Fiica mea este mare; locuiește departe, tocmai în Boston, de multă vreme.

— Aha! a răsuflat Willie vădit ușurat. Atât?

O adiere ușoară a mișcat fulgul căzut, trădându-i prezența în umbră. Jamie l-a prins între degetul mare și arătător și l-a ridicat încet.

— Nu, mai am și un fiu, a spus el, cu ochii la cârligul care, nu știa cum, i se înfipsese în degetul mare.

O picătură minusculă de sânge a apărut de sub piele și a crescut în jurul metalului strălucitor.

— Un băiat frumos, la care țin tare mult, deși acum e departe de casă.

28. O discuție aprinsă

Spre seară, Ian avea ochii sticloși și pielea fierbinte la atingere. S-a ridicat în capul oaselor ca să mă salute, dar s-a legănat alarmant și s-a uitat la mine cu ochi tulburi. Nu am avut nici cea mai mică îndoială, dar m-am uitat în gura lui pentru confirmare; bineînțeles, măruntele puncte albicioase Koplik erau prezente pe mucoasa roz-închis a gurii. Deși pielea de pe gât era încă deschisă la culoare, ca de copil, am observat o serie aparent nevinovată de puncte mici, roz.

— Asta e, am spus eu resemnată. Ai luat și tu boala. Ar fi mai bine să vii în cabană ca să te pot îngriji mai atent.

— Am luat pojar? O să mor?

Părea doar vag interesat, atenția lui fiind concentrată asupra unor viziuni lăuntrice.

— Nu, am spus calm, sperând că aveam dreptate. Dar te simți destul de rău, așa e?

— Mă doare puțin capul, a spus el.

Mi-am dat seama că așa era; avea sprâncenele împreunate și clipea, ferindu-și ochii, chiar și în lumina slabă a lumânării mele.

Cu toate astea, putea merge, și ăsta era un lucru bun. Am gândit când l-am văzut coborând destul de nesigur scara podului. Așa slăbănog și semănând cu un stârc, era cu douăzeci de centimetri mai înalt decât mine și cântărea cu cel puțin cincisprezece kilograme mai mult.

Deși până la cabană erau cel mult douăzeci de metri, Ian a început să tremure de oboseală când a ajuns înăuntru. Lordul John s-a ridicat în șezut când am ajuns și a dat să coboare din pat, dar i-am făcut semn să rămână acolo.

— Stai aici, i-am spus lui Ian, așezându-l pe un scaun. Mă descurc eu.

Dormisem pe patul de rezervă; avea deja cearșafuri, saltea, pilotă și pernă. L-am dezbrăcat pe Ian de pantaloni și de ciorapi și l-am vârât în pat. Era îmbujorat și lipicios de transpirație și părea că se simte mai rău decât în pod.

Fiertura din coajă de salcie pe care o lăsasem la macerat avea o culoare închisă și era aromată, gata de băut. Am turnat atent într-o cană și i-am aruncat o privire lordului John.

— O pregătisem pentru dumneavoastră, am spus. Dar dacă mai așteptați puțin…

— Sigur, dați-i-o băiatului, a spus el. Aștept, nu e nicio problemă. Vă pot ajuta cu ceva?

M-am gândit să îi sugerez să meargă la privată în loc să folosească oala de noapte – pe care trebuia să o golesc –, dar mi-am dat seama că încă nu era în stare să umble noaptea pe afară singur. Nu voiam să îi explic mai târziu lui William că îl lăsasem pe singurul părinte pe care-l mai avea – ori ceea ce credea el că era părintele lui – să fie mâncat de urși sau să facă pneumonie.

M-am mulțumit să clatin politicoasă din cap și am îngenuncheat lângă patul lui Ian ca să îi dau fiertura. Se simțea destul de bine dacă s-a strâmbat și s-a plâns în legătură cu gustul, lucru care mi s-a părut îmbucurător. Totuși, durerea de cap era foarte mare; cuta dintre sprâncene era clară și adâncă de parcă ar fi fost crestată cu un cuțit.

M-am așezat pe pat și i-am luat capul în poală, masându-i ușor tâmplele. Apoi mi-am așezat degetele mari în găvanele ochilor și am apăsat ferm în sus pe marginea frunții. A scos un sunet gros de durere, dar apoi s-a relaxat și și-a lăsat capul greu pe piciorul meu.

— Respiră adânc, i-am spus. Nu te îngrijora dacă la început te doare, pentru că asta înseamnă că am nimerit locul potrivit.

— Am înțeles, a mormăit el, apoi a ridicat o mână, mare și foarte caldă, și m-a prins de încheietură. Așa proceda chinezul, nu?

— Exact. Se referă la Yi Tien Cho – domnul Willoughby, i-am explicat lordului John care, încruntat și nedumerit, urmărea ce făceam. E o modalitate de a ușura durerea prin exercitarea de presiune asupra unor părți ale corpului. Asta e potrivită pentru dureri de cap. Chinezul m-a învățat cum să procedez.

Am adus vorba de micuțul chinez destul de rezervată, deoarece nu uitasem că ultima dată când ne întâlniserăm, în Jamaica, lordul John pusese aproape patru sute de soldați și marinari să scotocească toată insula în căutarea domnului Willoughby, suspectat atunci că ar fi fost un ucigaș fioros.

— N-a comis el crima, m-am simțit obligată să adaug.

Lordul John a ridicat din sprâncene.

— Asta-i bine, a zis el sec, fiindcă n-am reușit să-l prindem.

— Oh, mă bucur.

Am coborât ochii spre Ian și mi-am mutat degetele cu jumătate de centimetru spre exterior, apoi am apăsat din nou. Avea fața crispată de durere, dar mi s-a părut că albeața de la colțurile gurii dispărea.

— Hm… presupun că nu știți cine a ucis-o pe doamna Alcott, a continuat lordul John pe un ton firesc.

Am ridicat privirea spre el, dar fața lui, plină de pete roșii, nu trăda decât simpla curiozitate.

— Ba știu, am spus ezitant, dar…

— Știi? Autorul crimei? Cine a fost? Ce s-a întâmplat, mătușă? Auu!

Ian a ridicat pleoapele sub degetele mele și a făcut ochii mari de curiozitate, după care i-a închis, schimonosindu-se de durere când lumina focului i-a pătruns în ei.

— Stai liniștit, l-am îndemnat eu și am apăsat cu degetele mari mușchii de lângă urechi. Ești bolnav.

— Auu! a făcut el, dar s-a lăsat moale, iar salteaua umplută cu pănuși a foșnit puternic sub corpul lui slăbănog. Bine, mătușă, dar cine a fost? Nu se poate să spui doar fărâme despre asemenea lucruri și să te aștepți să adorm fără să aflu și restul. Nu-i așa, sir?

A deschis un ochi, apelând la lordul John care, drept răspuns, i-a zâmbit.

— Nu mai am nicio răspundere în problema asta, m-a asigurat lordul John. Cu toate acestea – i s-a adresat mai ferm lui Ian – poate că în poveste e amestecat cineva pe care mătușa ta preferă să îl protejeze. Într-un asemenea caz, ar fi nepoliticos să insiști pentru a afla detalii.

— Oh, nici vorbă de așa ceva, l-a asigurat Ian. Unchiul Jamie nu ar ucide pe nimeni decât dacă ar avea un motiv întemeiat.

Cu coada ochiului l-am văzut pe lordul John tresărind, ușor tulburat. Evident, nu îi trecuse prin minte că ucigașul putea fi Jamie.

— Nu, l-am asigurat, văzându-i sprâncenele blonde împreunându-se. Nu a fost el.

— Ei bine, nici eu nu am făcut-o, a spus Ian pe un ton satisfăcut. Pe cine altcineva ar proteja mătușa?

— Te măgulești singur, Ian, am spus eu sec. Dar pentru că insiști…

Ezitarea mea se datora faptului că voiam să îl protejez pe Ian cel Tânăr. Povestea nu putea face rău nimănui – ucigașul murise și, din câte știam, domnul Willoughby pierise în jungla de pe dealurile din Jamaica, deși speram din inimă că nu se întâmplase asta.

Dar în poveste era amestecată și o altă persoană; o femeie pe care o știam sub numele de Geillis Duncan, cunoscută mai târziu drept Geillis Abernathy, la cererea căreia Ian fusese răpit din Scoția și întemnițat în Jamaica, unde suferise lucruri pe care începuse să ni le povestească abia recent.

Totuși, se părea că nu aveam de ales – Ian era arțăgos ca un copil care insistă să i se spună o poveste la culcare, iar lordul John, cu ochi strălucind de interes, stătea ca o veveriță care așteaptă să primească nuci.

Și astfel, simțind imboldul macabru de a începe cu „A fost odată...” m-am rezemat de perete și, ținând capul lui Ian în continuare în poală, am început povestea despre Rose Hall și stăpâna lui, vrăjitoarea Geillis Duncan; despre reverendul Archibald Campbell și sora lui, Margaret, despre Diavolul din Edinburgh și profeția Fraser; despre o noapte de foc și despre sângele crocodilului, când sclavii de pe șase plantații aflate de-a lungul râului Yallahs se răzvrătiseră și își uciseseră stăpânii, la îndemnului *hougan*-ului Ishmael.

Nu am pomenit despre evenimentele ulterioare, petrecute în peștera Abandawe din Haiti. La urma urmelor, Ian fusese acolo. Iar acele întâmplări nu aveau nicio legătură cu uciderea Minei Alcott.

— Un crocodil, a murmurat Ian.

Avea ochii închiși, iar fața îi devenise mai liniștită sub degetele mele, în ciuda caracterului înfiorător al poveștii.

— Chiar l-ai văzut, mătușă?

— Nu doar că l-am văzut, ci am călcat pe el, l-am asigurat. Ori mai curând, întâi am călcat pe el și abia după aceea l-am văzut. Dacă l-aș fi văzut de la bun început, aș fi rupt-o la fugă.

Dinspre celălalt pat s-a auzit un hohot slab de râs. Lordul John s-a scărpinat pe un braț și a zâmbit.

— După aventurile prin care ați trecut în Indii, cred că viața de aici vi se pare plicticoasă, doamnă Fraser.

— Nu-mi strică puțin plictis din când în când, am spus eu destul de melancolică.

Fără să vreau, am aruncat o privire spre ușa închisă, lângă care rezemasem muscheta lui Ian, luată din magazie când îl adusesem la cabană. Jamie își luase pușca, dar pistoalele lui stăteau pe dulap, încărcate și armate așa cum le lăsase pentru mine, având așezate ordonat alături cutia cu cartușe și cornul cu praf de pușcă.

Era plăcut în cabană, cu focul care arunca licăriri aurii și roșii pe pereții din bușteni cu coajă aspră, iar aerul se umpluse de aromele calde și pătrunzătoare ale tocanei de veveriță și ale pâinii cu pastă de dovleac, la care se adăuga aroma amăruie a ceaiului din coajă de salcie. Mi-am trecut ușor degetele peste falca lui Ian. Încă nu apăruse erupția, dar pielea era întinsă și fierbinte – foarte fierbinte, în ciuda ceaiului de salcie.

Vorbind despre Jamaica, am reușit să uit puțin îngrijorarea legată de starea lui Ian. Durerea de cap nu era un simptom neobișnuit pentru cineva bolnav de pojar; durerile de cap severe și prelungite erau. Meningita și encefalita erau complicații primejdioase și foarte posibile ale bolii.

— Cum e cu durerea de cap? l-am întrebat.

— Mi-a mai trecut, a spus el.

A tușit și a strâns din pleoape din cauza spasmelor care i-au scuturat capul. Apoi a întredeschis ochii, care luceau de febră.

— Mătușă, mi-e cumplit de cald.

M-am ridicat de pe pat și m-am dus să înmoi o cârpă în apă rece. Ian s-a foit ușor când i-am șters fața, rămânând cu ochii închiși.

— Doamna Abernathy mi-a dat să beau ametiste contra durerilor de cap, a murmurat el cu glas somnoros.

— Ametiste? am tresărit eu, dar mi-am păstrat vocea scăzută și liniștitoare. Ai băut ametiste?

— Măcinate în oțet, a spus el. Și perle în vin dulce, dar asta era pentru pat, așa zicea ea.

Avea fața roșie și umflată și a întors un obraz spre perna rece, căutând alinare.

— Femeia aia era tare pricepută la pietre. A ars smaralde în flacăra unei lumânări negre și mi-a frecat scula cu un diamant – ca să rămână tare, zicea ea.

Am auzit un foșnet dinspre celălalt pat și, ridicând ochii, l-am văzut pe lordul John sprijinit în cot și privindu-mă cu ochi dilatați.

— Și ametistele au dat roade?

Cu mișcări delicate, i-am șters fața cu cârpa.

— Doar diamantul.

A făcut un efort slab ca să râdă vulgar, dar a sfârșit într-o tuse hârâită și aspră.

— Îmi pare rău, aici nu avem ametiste, am spus. Dar, dacă vrei, îți dau niște vin.

A vrut și l-am ajutat să bea – diluat zdravăn cu apă –, apoi i-am lăsat capul la loc pe pernă.

Și lordul John se întinsese și, stând cu părul des și blond despletit pe pernă, urmărea discuția.

— Asta voia să facă cu băieții, înțelegi? a continuat Ian.

Își ținea ochii închiși ca să și-i ferească de lumină, dar sigur vedea *ceva*, deși doar în negurile memoriei. Și-a lins buzele; începuseră să se usuce și să crape, iar nasul începuse să îi curgă.

— Zicea că piatra crește în măruntaiele băiatului – cel pe care îl dorea ea. Spunea că trebuia să fie unul care nu a mers la fete, asta era important. Altfel piatra nu ar fi potrivită. Dacă el avea așa ceva.

S-a oprit ca să tușească și a rămas fără suflu, cu nasul picurându-i. I-am întins o batistă ca să și-l sufle.

— La ce îi trebuia piatra?

Pe fața lordului John apăruse o expresie de compasiune – știa prea bine cum se simțea Ian în acele momente –, dar curiozitatea îl silise să pună întrebarea. Nu m-am opus, pentru că și eu voiam să aflu.

Ian a dat să clatine din cap, apoi s-a oprit cu un geamăt.

— Auu! Vai, Doamne, sigur o să-mi crape capul! Nu știu, domnule. Nu mi-a spus. Doar că era trebuincioasă; trebuia s-o aibă ca să fie sigură.

Abia a rostit ultimele cuvinte, că a izbucnit într-un acces de tuse mai grav decât toate de până atunci; glasul îi răsuna ca al unui câine care latră.

— Ai face bine să nu mai vorbeș..., am început eu, dar am fost întreruptă de un bufnet slab venind dinspre ușă.

Am înlemnit cu cârpa udă în mână. Lordul John s-a aplecat de pe pat și a scos un pistol dintr-una dintre cizmele lui de cavalerie, care se aflau pe podea. Ducând un deget la buze, îndemnându-ne să tăcem, a făcut semn către pistoalele lui Jamie. M-am apropiat încet de dulap, am înșfăcat unul și imediat

am devenit mai sigură pe mine când am simțit în mână patul solid și neted al pistolului.

— Cine e acolo? a strigat lordul John, cu un glas surprinzător de puternic.

Nu am primit răspuns, ci am auzit doar sunete de zgârieturi și un scâncet slab. Deopotrivă enervată, ușurată și amuzantă, am lăsat jos pistolul.

— Ian, e blestematul tău de câine.

— Sunteți sigură? a întrebat lordul John în șoaptă, continuând să țină pistolul ațintit cu o mână sigură spre ușă. Ar putea fi un truc al indienilor.

Cu un efort, Ian s-a răsucit în pat și a ajuns cu fața spre ușă.

— Rollo! a strigat el, cu glas spart și răgușit.

Hârâit sau nu, Rollo a auzit glasul stăpânului său; au urmat o bufnitură și zgârieturi disperate, la o înălțime de vreun metru și douăzeci de centimetri de la pământ.

— Câine ticălos! am spus eu, grăbindu-mă să deschid ușa. Încetează, altfel te transform în covor sau haină ori în cine știe ce!

Acordând acelei amenințări atenția meritată, Rollo a trecut fulgerător pe lângă mine și a intrat în cameră. Debordând de bucurie, și-a lansat corpul greu de vreo șaptezeci și cinci de kilograme din mijlocul încăperii și a aterizat direct pe patul lui Ian, făcându-l să se legene primejdios și să scârțâie din toate încheieturile. Ignorând strigătul gâtuit al celui care se afla pe pat, a început să îl lingă disperat pe față și pe brațe – pe care Ian le ținea ridicate în aer ca să se apere, lucru total inutil împotriva acelui atac plin de bale.

— Câine prost! a spus Ian, făcând eforturi fără șansă de izbândă de a-l împinge pe Rollo de pe pieptul lui, chicotind neajutorat, în ciuda disconfortului.

— Câine prost! m-am răstit și eu. Jos, domnule!

— Jos, domnule! m-a imitat numaidecât lordul John.

Întrerupt din demonstrația lui de afecțiune, Rollo s-a întors spre lordul John cu urechile lăsate pe spate. S-a uitat fix la domnia sa, mârâind și dezvelindu-și colții. Lordul John a căscat ochii și a ridicat pistolul cu mișcări convulsive.

— Jos, *a dhiobhuil*[75]! a spus Ian, împungându-l pe Rollo în picioarele din spate. Ia-ți fundul păros din fața mea, fiară tâmpită!

Rollo l-a ignorat imediat pe lordul John și a pășit pe pat cu labele mari, după care s-a lăsat brusc alături de trupul stăpânului său. I-a lins o ureche lui Ian și, cu un oftat lung, și-a așezat botul între labele mari și murdare pe perna lui.

— Ian, să-l scot afară? am întrebat eu, după ce i-am văzut labele.

Nu prea știam cum aș putea mișca un câine de mărimea și cu temperamentul lui Rollo, decât dacă l-aș fi împușcat cu pistolul lui Jamie, pentru ca apoi să-i târăsc cadavrul de pe pat, astfel că m-am simțit destul de ușurată când Ian a clătinat din cap.

— Nu, lasă-l aici, mătușă, a spus el hârâind slab. E băiat bun. Așa e, *a charaid*?

Și-a lăsat o mână pe gâtul câinelui și a întors capul, astfel încât blana groasă îi servea drept pernă.

— Cum vrei.

Mișcându-mă încet, privind precaută spre ochii gălbui care nu clipeau, m-am apropiat de pat și i-am netezit părul lui Ian. Fruntea îi era încă fierbinte, dar mi s-a părut că febra mai scăzuse. Dacă în cursul nopții se oprea, așa cum s-ar fi cuvenit, probabil că avea să fie urmată de tremurături violente – când Ian ar fi găsit o ușurare în blana caldă a lui Rollo.

— Somn ușor!

— *Oidhche mhath*[76].

Era deja pe jumătate adormit, alunecând în visele puternice produse de febră, iar acel „noapte bună” al lui sunase mai mult ca un murmur.

M-am mișcat tăcută prin încăpere, făcând ordine în ceea ce rezultase din strădaniile mele din acea zi; un coș cu alune proaspăt culese, care trebuiau spălate, uscate și puse la păstrare; un alt coș cu trestii uscate, așezate pe podea și acoperite cu un strat subțire de grăsime pentru a le folosi la luminat. M-am dus în cămară, unde am învârtit în amestecul de bere ce fermenta într-un butoi, am stors cheagul moale din care urma să obținem brânză și am împins în jos plămada pentru pâine care avea să fie transformată în pâinișoare și pusă la copt

[75] „Diavole!” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

[76] „Noapte bună!” (în gaelică, în orig.) (n.tr.).

dimineață, când micul cuptor construit într-o latură a vetrei va fi suficient de fierbinte după focul scăzut de peste noapte.

Ian dormea dus când am revenit în încăpere; Rollo își ținea ochii închiși, dar a întredeschis unul când am intrat. I-am aruncat o privire lordului John; era treaz, dar nu a privit în jur.

M-am așezat pe taburetul din apropierea focului și am scos coșul mare cu model indian în negru și verde – mâncătorul de soare, așa îmi spusese Gabrielle că se numea modelul.

Trecuseră două zile de când Jamie plecase. Două zile până la satul tribului Tuscarora. Două zile pentru întoarcere. Asta, dacă nu li se întâmpla nimic.

— Prostii! am murmurat eu în barbă.

Nimic n-o să-i oprească. Vor ajunge curând acasă.

Coșul era plin cu gheme de lână vopsită și fir pentru cusut lenjerie. Unele le primisem de la Jocasta, pe altele le torsesem eu. Deosebirea era bătătoare la ochi, dar chiar și firele groase și inegale făcute de mine puteau folosi la ceva. Nu pentru a tricota ciorapi sau pulovere; poate reușeam să fac o husă pentru ceainic.

Jamie fusese deopotrivă șocat și amuzat când aflase că nu știam să tricotez. Nu bănuise asta la Lallybroch, unde Jenny și servitoarele tricotau pentru toți ceilalți. Eu mă ocupasem cu dereticatul, cu distileria și cu grădinăritul și nu lucrasem cu acul sau cu andrelele decât pentru a cârpi câte ceva.

— Nu știi deloc să tricotezi? mă întrebase Jamie neîncrezător. Și atunci, la Boston cum îți făceai ciorapi de iarnă?

— Îi cumpărăm, îi răspunsesem.

Se uitase cercetător și demonstrativ de jur-împrejurul luminișului în care ne aflam și admirase cabana pe jumătate terminată.

— Nu văd niciun magazin prin preajmă, cred c-ai face bine să înveți, ce părere ai?

— Așa cred.

Privisem cu ochi bănuitori la coșul de croșetat pe care mi-l dăduse Jocasta. Era bine dotat cu trei andrele lungi din sârmă, de formă circulară, de diferite dimensiuni, și un set de andrele ascuțite la ambele capete, din fildeș, cu aspect sinistru, subțiri și ascuțite ca niște ace, despre care știam că se foloseau într-un mod misterios pentru a face călcâiele ciorapilor.

— Data viitoare când mergem la River Run, o s-o rog pe Jocasta să mă învețe. Probabil că anul viitor.

Jamie pufnise și luase un ac și un ghem de lână.

— Englezoaico, nu e prea greu. Uite… așa începi rândul.

Trăgând firul prin pumnul închis, făcuse o buclă în jurul degetului mare, o strecurase pe andrea și, cu mișcări scurte, izbutise un șir lung de ochiuri în câteva secunde. Apoi îmi întinsese cealaltă andrea și un ghem de lână.

— Hai, încearcă și tu.

Îl privisem cu o uimire desăvârșită.

— Știi să croșetezi?

— Păi, sigur că da, îmi răspunsese privindu-mă cu aceeași uimire. Știu să tricotez de când aveam șapte ani. În vremea ta, copiii nu învață chiar *nimic*?

— Ei bine, îi zisesem eu, simțindu-mă puțin ridicolă, câteodată fetițele învață să tricoteze, dar nu și băieții.

— Pe tine nu te-a învățat nimeni, așa e? Englezoaico, în plus, nu-ți cere nimeni să faci broderii, ci să tricotezi simplu. Uite, treci degetul mare așa și îl cobori așa…

Așa se face că el și Ian – care știa și el să tricoteze și murea de râs văzându-mi nepriceperea – mă învățaseră elementele esențiale ca să pot face un ochi pe față, unul pe dos, și tot așa, explicându-mi, printre râsete la vederea eforturilor mele, că în Highlands toți băieții învățau să tricoteze, asta fiind o ocupație potrivită în orele lungi de inactivitate când supravegheau turmele de oi sau vitele la pășune.

— Când bărbatul are nevastă și un copil care să aibă grijă de oi, probabil că nu-și mai tricotează singur ciorapii, spusese Ian, reușind să facă un călcâi, după care îmi dăduse ciorapul înapoi, dar până și copilașii știu asta, mătușă.

Am aruncat o privire la lucrul pe care îl începusem, cam douăzeci și cinci de centimetri de șal din lână, care zăcea mototolit în fundul coșului. Învățasem tehnica de bază, dar pentru mine tricotatul era o luptă încordată cu firele și cu andrelele alunecoase, și nu exercițiul liniștitor și visător pe care îl demonstraseră Jamie și Ian, când, stând lângă foc, în mâinile lor mari andrelele scoteau sunete la fel de plăcute ca și flăcările.

Nu, în seara asta nu, mi-am zis. Nu mă simțeam în stare. Trebuia să fac ceva care să nu-mi ceară să gândesc, precum strângerea firului de lână în ghem. Asta puteam. Am lăsat

deoparte o pereche de ciorapi pe jumătate terminați pe care Jamie îi tricota pentru el – cu dungi, ca să iasă în evidență – și am scos un scul de lână albastră, proaspăt vopsită.

În general îmi plăcea mirosul firelor noi ce păstrau izul uleios al lânii, aroma ca de pământ a indigoului, asprimea înțepătoare a oțetului folosit pentru fixarea culorii. Dar astă-seară părea sufocant, amestecat cu mirosurile de fum, de ceară de lumânare, cu mirosurile acre de trupuri bărbătești și cu duhoarea bolii – cearșafuri pătate de sudoare și oale de noapte –, toate, prizoniere în aerul stătut din cameră.

Am lăsat sculul în poală și am închis ochii un moment. Nu voiam decât să mă dezbrac și să mă spăl cu apă rece, apoi să mă strecor între cearșafurile curate ale patului meu și să stau nemișcată, lăsând aerul proaspăt și răcoros să pătrundă pe fereastra deschisă și să-mi mângâie fața în timp ce alunecam spre uitare.

Însă într-unul dintre paturi era un englez asudat, iar în celălalt, un câine murdar, fără a mai vorbi de adolescentul pe care sigur îl aștepta o noapte grea. Cearșafurile nu fuseseră spălate de zile întregi, iar când aveam să le spăl, mă va aștepta corvoada chinuitoare de a le fierbe, a le căra și a le stoarce. Patul meu din acea noapte – presupunând că voi apuca să dorm în el – va fi ceva improvizat dintr-o pilotă împăturită, având drept pernă un sac cu lână dărăcită.

Îngrijirea e o muncă grea și, dintr-odată, m-am simțit sătulă până peste cap de asta. O clipă, mi-am dorit intens ca toate acestea să dispară. Am deschis ochii și am privit cu resentimente spre lordul John. Însă, în timp ce îl priveam, scurta mea izbucnire de milă de sine s-a stins. Stătea întins pe spate cu un braț sub cap, privind sumbru spre tavan. Poate era doar o iluzie creată de foc, dar fața lui părea marcată de suferință și de neliniște, iar în ochi avea o expresie întunecată, de pierdere.

M-am simțit imediat rușinată de proasta mea dispoziție. De acord, nu-l dorisem acolo. Eram iritată de amestecul lui în viața mea și de povara obligației pe care mi-o adusese boala lui. Însăși prezența lui mă tulbura – fără a mai vorbi de a lui William. Însă vor pleca în curând, Jamie o să se întoarcă acasă, Ian își va reveni, iar eu îmi voi recăpăta pacea, fericirea și cearșafurile curate. Pe când ceea ce i se întâmplase lordului John era permanent.

John Grey își pierduse soția – indiferent cum o privise. Îi trebuise un curaj imens să îl aducă aici pe William și să îl trimită cu Jamie. Și omul nu avea nicio vină că se îmbolnăvise de pojar.

Am lăsat sculul de lână deoparte pentru câteva momente și m-am ridicat să pun ceainicul pe foc. Se părea că era nevoie de o cană de ceai pentru fiecare. Când m-am îndreptat de spate deasupra vetrei, l-am văzut pe lordul John întorcând capul; mișcarea mea îi atrăsese atenția, făcându-l să uite de gândurile care îl frământau.

— Ceai, am spus eu, jenată să îi întâlnesc ochii după ce gândisem atât de urât despre el. Am făcut un semn întrebător și stângaci spre ceainic.

A schițat un zâmbet și a dat din cap aprobator.

— Vă mulțumesc, doamnă Fraser.

Am luat cutia cu ceai din dulap și am pregătit două căni, lingurițe, apoi mi-am adus aminte și de bolul cu zahăr. În seara asta nu vom avea melasă.

După ce am făcut ceaiul, m-am așezat aproape de pat ca să îl beau. Am sorbit amândoi în tăcere câteva clipe; o sfială ciudată pusese stăpânire pe noi.

Într-un târziu, am pus cana jos și mi-am dres glasul.

— Îmi cer iertare, voiam să vă transmit condoleanțe pentru pierderea soției, am rostit eu, pe un ton destul de oficial.

A părut surprins pe moment, apoi a înclinat capul drept mulțumire, răspunzând la fel de formal.

— E o coincidență că mi-ați spus asta tocmai acum. Mă gândeam chiar la ea.

Cum eram obișnuită ca oamenii să se uite la fața mea și să înțeleagă instantaneu ce gândeam, mi s-a părut ciudat de plăcut să pot face și eu la fel în cazul altcuiva.

— Îi simțiți lipsa?

Ezitasem să pun această întrebare, dar el nu a părut să o considere un amestec în viața lui. Îmi venea să cred că se întrebase singur același lucru, pentru că a răspuns fără să ezite, chiar dacă a făcut-o cu rezerve.

— Nu știu exact, a spus el și m-a privit ridicând o sprânceană. Asta sugerează cumva că aș fi lipsit de sentimente?

— N-aș putea spune, am răspuns aproape caustic. Cu siguranță că știți mai bine decât mine dacă ați simțit sau nu ceva față de ea.

— Am simțit, bineînțeles.

Și-a lăsat capul să cadă din nou pe pernă, iar părul lui bogat s-a răsfirat pe umeri.

— Ori simt, probabil. De aceea am venit, înțelegeți?

— Nu, nu cred că înțeleg.

L-am auzit pe Ian tușind, însă el doar se întorsese în somn; stătea întins pe burtă, iar brațul lung îi atârna peste marginea patului. I-am ridicat mâna – încă era fierbinte, dar nu în mod periculos – și i-am așezat-o pe pernă, aproape de față. Părul îi căzuse în ochi; i l-am dat pe spate.

— Vă purtați foarte frumos cu el. Aveți copii?

Tresărind, am ridicat ochii și l-am văzut pe lordul John stând cu bărbia proptită în pumn și urmărindu-mă.

— Eu... adică noi... avem o fiică, am spus.

— Noi? a întrebat el scurt. Fata este a lui Jamie?

— Nu-i spuneți „fata”, am rostit eu iritată fără motiv. O cheamă Brianna și da, e a lui Jamie.

— Îmi cer iertare, a spus el, destul de rigid. N-am vrut să vă jignesc, a adăugat el după un moment. Am fost surprins.

L-am privit fără menajamente. Eram prea obosită pentru a mă comporta cu tact.

— Și puțin gelos, probabil?

Avea chip de diplomat; dincolo de fațada atrăgătoare de amabilitate se puteau derula aproape orice fel de gânduri. Însă am continuat să îl privesc fix, iar el a lăsat masca să cadă – o sclipire de înțelegere i-a luminat ochii albaștri, la care s-a adăugat un dram de umor ranchiunos.

— Așa deci. Încă un lucru pe care îl avem în comun.

Am fost șocată de acuitatea lui, deși nu ar fi trebuit. Întotdeauna este deconcertant să descoperi că sentimentele pe care le consideri bine ascunse sunt, de fapt, expuse și pot fi văzute de oricine.

— Să nu-mi spuneți că nu v-ați gândit la asta când ați hotărât să veniți aici.

Terminasem de băut ceaiul; mi-am pus cana deoparte și am luat din nou în mână sculul de lână.

Cu ochii mijiți, m-a studiat un moment.

— Da, m-am gândit la asta, a spus el într-un târziu, apoi și-a lăsat capul să cadă înapoi pe pernă și a rămas cu ochii ațintiți spre bârnele acoperișului. Totuși, dacă aș fi fost suficient de

uman ori destul de meschin ca să consider că v-aș putea jigni aducându-l pe William aici, v-aș ruga să credeți că o asemenea jignire nu a constituit motivul venirii noastre aici.

Am pus ghemul în coș și am luat alt scul, întinzându-l pe spătarul unui scaun din lemn de salcie.

— Vă cred, am spus eu, ținându-mi ochii îndreptați spre fir. Fie și numai pentru că mi se pare greu de ajuns aici. Și totuși, *care* a fost motivul dumneavoastră?

Am simțit o mișcare, semn că ridicase din umeri și făcuse cearșafurile să foșnească.

— Cel evident – să-i permit lui Jamie să-l vadă pe băiat.

— Și celălalt motiv evident – să îl puteți vedea pe Jamie.

A urmat o tăcere sugestivă. Mi-am ținut ochii spre fir, întorcând ghemul în timp ce înfășuram firul, mereu, mereu, înainte și înapoi, o mișcare încrucișată și complicată care avea să ducă la realizarea unei sfere perfecte.

— Sunteți cu adevărat o femeie remarcabilă, a spus el într-un târziu, pe un ton calm.

— Chiar așa? am întrebat, fără să-mi iau ochii de la ghem. În ce sens?

S-a lăsat din nou pe spate; am auzit foșnetul cearșafurilor.

— Nu sunteți nici circumspectă, nici nu vorbiți pe ocolite. Nu cred că am mai cunoscut pe cineva care să fie atât de direct, în mod devastator – nici bărbat, nici femeie.

— Ei bine, nu e o chestiune de alegere, am spus.

Am ajuns la capătul sculului și am pus ghemul în coș.

— Așa m-am născut.

— Și eu la fel, a spus el foarte încet.

Nu i-am răspuns; am socotit că nu rostise acele vorbe pentru a fi auzit.

M-am ridicat și m-am dus spre dulap. Am scos trei borcane: iarba-mâței, valeriană și ghimbir sălbatic. Am luat mojarul din marmură și am mărunțit frunzele și rădăcinile uscate în el. Apoi am adăugat o picătură de apă din ceainic, făcând să se ridice un norișor de aburi.

— Ce faceți? m-a întrebat lordul John.

— O infuzie pentru Ian, am răspuns, făcând un semn din cap către patul scund. Aceeași pe care am pregătit-o și pentru dumneavoastră.

— Aha. În timp ce am călătorit dinspre Wilmington, am auzit de dumneavoastră, a spus Grey.

Vocea lui suna plăcută acum, pentru că făcea conversație.

— Din cât se pare, sunteți cunoscută în zona rurală pentru pricepere.

— Mm…

Am continuat să mărunțesc și să macin, iar mirosul puternic, ca de mosc, al ghimbirului sălbatic a invadat încăperea.

— Se spune că sunteți o magiciană. Ce înseamnă asta, știți cumva?

— Orice, începând de la moașă până la medic, apoi o femeie care face vrăji sau o prezicătoare, am spus eu. În funcție de cel care vorbește despre mine.

A scos un sunet care putea fi un hohot reținut de râs, apoi a rămas o vreme tăcut.

— Credeți că vor fi în siguranță.

Era o afirmație, dar, de fapt, îmi adresase o întrebare.

— Da. Jamie nu l-ar fi luat pe băiat cu el dacă ar fi socotit că îl pune în primejdie. Dar sunt convinsă că știți asta, dacă îl cunoașteți cât de cât, am adăugat, aruncându-i o privire.

— Îl cunosc, a spus el.

— Sigur?

A tăcut câteva clipe, însă îl auzeam cum se scarpină în cap.

— Îl cunosc destul de bine – ori așa cred – pentru a risca să îl trimit pe William singur cu el. Și pentru a fi convins că nu îi va spune adevărul lui William.

— Nu, n-o va face, aveți dreptate în această privință.

— Dar dumneavoastră?

Șocată, am ridicat privirea.

— Credeți că eu aș face-o?

Mi-a examinat chipul cu atenție preț de o clipă, apoi a zâmbit.

— Nu, a spus el încet. Vă mulțumesc.

Am pufnit, după care am lăsat punguța cu plante în ceainic. Am pus la locul lor borcanele și m-am așezat să îmi continui treaba cu blestemata de lână.

— Ați fost generos că l-ați lăsat pe Willie să plece cu Jamie. Chiar curajos, am adăugat, pe un ton care probabil mi-a trădat ranchiuna.

Am ridicat ochii; el privea fix spre dreptunghiul întunecat al ferestrei acoperite cu piele, ca și cum ar fi putut vedea, dincolo de ea, două siluete alături, mergând prin pădure.

— Viața mea e în mâinile lui Jamie de mulți ani, a răspuns cu glas slab. Am încredere în el în privința lui William.

— Și ce se va întâmpla dacă Willie și-ar aduce aminte de un grăjdar pe nume MacKenzie mai bine decât credeți? Ori dacă, întâmplător, s-ar uita mai bine la propriul chip și la al lui Jamie?

— Băieții de doisprezece ani nu au o putere de pătrundere deosebită, a răspuns sec Grey. Și consider că unui băiat care a trăit cu convingerea că este cel de-al nouălea conte de Ellesmere, ideea că ar fi în realitate fiul nelegitim al unui grăjdar scoțian nu i-ar trece prin minte și nici nu ar rămâne prea mult acolo.

Am depănat firul de lână în tăcere, ascultând pocnetele scoase de foc. Ian a tușit din nou, dar nu s-a trezit. Câinele se mutase, astfel că acum un morman de blană de culoare închisă stătea încovrigat la picioarele lui.

Am terminat al doilea ghem și m-am apucat de altul. Încă unul, și infuzia era gata. Iar dacă Ian nu va avea nevoie de mine, mă voi culca.

Grey tăcuse atât de multă vreme, încât am rămas surprinsă când l-am auzit vorbind din nou. I-am aruncat o privire; nu se uita la mine, ci spre tavan, căutând viziuni printre bârnele afumate ale tavanului.

— V-am spus că aveam anumite sentimente față de soția mea, a zis el încet. Așa este. Afecțiune. Familiaritate. Fidelitate. Ne cunoșteam dintotdeauna; tații noștri fuseseră prieteni; îl cunoscusem pe fratele ei. Ar fi putut să-mi fie soră.

— Iar ea s-a mulțumit cu asta… să vă fie soră?

Mi-a aruncat o privire în care se amestecau furia și interesul.

— Nu sunteți nicidecum o femeie cu care se poate trăi comod.

A închis gura, dar nu a lăsat lucrurile așa. A dat din umeri, enervat.

— Da, cred că a fost mulțumită de viața pe care a dus-o. Nu a spus niciodată că nu ar fi.

Nu i-am răspuns, dar am expirat destul de puternic pe nas. Tulburat, a ridicat din umeri și și-a scărpinat o claviculă.

— Am fost un soț potrivit pentru ea, a spus el, parcă apărându-se. Faptul că nu am avut copii nu a fost vina mea!

— Chiar nu vreau să aud despre asta!

— Oh, nu vreți?

A continuat să vorbească în șoaptă ca să nu îl trezească pe Ian, dar își pierduse modulațiile calme ale diplomației; furia i se simțea în glas.

— M-ați întrebat de ce am venit aici; mi-ați pus la îndoială motivele; m-ați acuzat de gelozie. Probabil că *nu* vreți să știți, pentru că, dacă ar fi așa, nu ați continua să gândiți despre mine așa cum o faceți acum.

— Și cum Dumnezeu știți ce gândesc despre dumneavoastră?

Buzele lui s-au arcuit într-o expresie care, pe un chip mai puțin atrăgător, ar fi semănat a rânjet.

— Cum știu?

L-am privit drept în ochi o clipă, fără a încerca să ascund ceva.

— Ați vorbit de gelozie, a spus el încet după un moment.

— Adevărat. Și dumneavoastră la fel.

A întors capul, privind în altă parte, dar a continuat.

— Când am aflat că Isobel murise... nu a însemnat nimic pentru mine. Trăiserăm împreună vreme de ani, dar nu ne văzuserăm de aproape doi ani. Împărțeam patul; împărțeam aceeași viață, așa am crezut. Ar fi trebuit să îmi pese. Dar nu a fost așa.

A inspirat adânc; am văzut cearșafurile mișcându-se în timp ce se așeza mai bine.

— Ați vorbit de generozitate. Nu a fost vorba de așa ceva. Am venit pentru a vedea dacă... încă mai am sentimente, a spus el.

A rămas cu capul întors într-o parte, privind spre fereastra acoperită cu o piele, care devenise întunecată în noapte.

— Dacă au murit sentimentele mele sau doar Isobel.

— *Doar* Isobel? am repetat eu.

Cu fața întoarsă, el a rămas un moment nemișcat.

— Măcar încă am un sentiment de rușine, a spus el foarte încet.

După cum percepeam noaptea, mi-am dat seama că se făcuse foarte târziu; focul scăzuse, iar durerile din mușchi mi-au spus că trecuse de mult ora de culcare.

Ian devenise neliniștit; gemea și se foia în somn, iar Rollo s-a ridicat și l-a adulmecat, scoțând mici scâncete. M-am dus la el și i-am șters din nou fața, i-am aranjat perna și am îndreptat

cearșafurile, murmurând liniștitor. Era doar pe jumătate treaz; i-am ținut capul și i-am dat să bea din infuzie, sorbitură cu sorbitură.

— Mâine-dimineață o să te simți mai bine.

Punctele roșietice se vedeau prin gulerul desfăcut al cămășii – deocamdată câteva –, dar febra scăzuse, iar cuta dintre sprâncene se mai atenuase.

I-am șters fața încă o dată și l-am așezat înapoi pe pernă, iar el a întors capul, lipindu-și obrazul pe pânza răcoroasă și a adormit.

Rămăsese destulă infuzie. Am turnat-o într-o altă cană și i-am întins-o lordului John. Surprins, s-a ridicat în șezut și a luat-o.

— Iar acum, după ce ați venit aici și l-ați văzut, încă aveți sentimente?

În licărul lumânării, m-a privit fără să clipească.

— Da.

Cu o mână sigură, a ridicat cana și a băut.

— Dumnezeu să-mi ajute! a adăugat, dar atât de simplu, încât vorbele au sunat nonșalant.

•

Ian a avut parte de o noapte proastă, dar spre zori s-a liniștit. Am profitat de situație ca să mă odihnesc și eu, și am reușit să dorm câteva ore plăcute pe podea, după care am fost trezită de răgetele puternice ale catârului pe nume Clarence.

O creatură sociabilă, Clarence era încântat când de el se apropia orice animal pe care îl considera prieten – în această categorie intrând practic orice avea patru picioare. Își exterioriza bucuria cu o voce care răsuna până departe pe munte. Ofensat că fusese trecut în categoria câinilor de pază, Rollo a sărit din patul lui Ian, a plutit pe deasupra mea și a ieșit pe fereastra deschisă urlând ca un vârcolac.

Trezită brusc din somnul adânc, m-am ridicat buimacă în picioare. Lordul John, care stătea în cămașă la masă, a părut la fel de surprins, deși nu mi-am dat seama dacă din cauza zgomotelor sau a apariției mele. Am ieșit din cabană și mi-am trecut degetele prin părul vâlvoi, iar inima a început să îmi bată mai repede la gândul că poate se întorsese Jamie.

Mi-a pierit speranța când am văzut că nu erau Jamie și William, dar dezamăgirea mea a fost imediat înlocuită de uimire când am văzut cine era vizitatorul: pastorul Gottfried, liderul

Bisericii luterane din Salem. Îl întâlnisem pe pastor când și când în casele enoriașilor cărora le acordasem îngrijiri medicale, dar m-a surprins să-l văd atât de departe de casă.

De la Salem până la Ridge era o distanță de două zile călare, iar cea mai apropiată fermă deținută de un luteran german era la cel puțin douăzeci și cinci de kilometri, în sălbăticie. Pastorul nu era un călăreț cu experiență – am văzut pe straiele lui negre noroi și praf, urme ale deselor căzături – și mi-am dat seama că doar o urgență îl făcuse să ajungă atât de departe pe munte.

— Jos, câine rău! i-am spus tăios lui Rollo, care își arăta colții și mârâia la noul sosit, spre vădita neplăcere a calului pastorului. Taci! am spus.

Rollo s-a uitat cu ochii lui galbeni la mine și s-a liniștit cu un aer de demnitate ofensată, ca și cum ar fi vrut să spună că, dacă doream să întâmpin prietenos răufăcători pe domeniu, *el* nu va răspunde pentru consecințe.

Pastorul era un bărbat scund și îndesat, cu o barbă uriașă, căruntă și cârlionțată, care îi încadra fața ca un nor de furtună, deși de obicei chipul lui zâmbitor lucea ca soarele care răsare. În acea dimineață nu zâmbea; obrajii lui rotunzi erau palizi, buzele, umflate și lipsite de culoare, iar ochii, înroșiți de oboseală.

— *Meine Dame*! m-a salutat el, scoțându-și pălăria cu boruri late și făcând o plecăciune adâncă. *Ist Euer Mann hier*[77]?

Știam doar câteva cuvinte simple în limba germană, dar mi-am dat seama imediat că îl căuta pe Jamie. Am clătinat din cap, făcând un gest spre pădure, pentru a arăta că Jamie lipsea.

Pastorul a părut chiar mai disperat decât până atunci, fiind aproape pe punctul de a-și frânge mâinile de durere. A spus precipitat câteva cuvinte în germană, apoi, văzând că nu am înțeles, a repetat, vorbind mai rar și mai tare, chinuindu-se să se exprime și prin mișcări ale corpului, încercând prin forța voinței să mă facă să pricep.

Am continuat să clatin din cap neajutorată, când, din spatele meu, lordul John a început să vorbească tăios.

— *Was ist los*? a întrebat el, după ce a ieșit în pragul ușii. *Was habt Ihr gesagt*?[78]

Am fost încântată că își îmbrăcase pantalonii, însă rămăsese desculț, iar părul îi cădea liber peste umeri.

---

[77] „Doamnă. Soțul dumneavoastră este aici?” (în germană, în orig.) (n.tr.).

[78] „Ce se întâmplă? Ce ați spus?” (în germană, în orig.) (n.tr.).

Pastorul mi-a aruncat o privire scandalizată, socotind evident că se întâmplase ceva rău, dar expresia aceea a dispărut imediat când a ascultat ceea ce îi spunea lordul John în germană, vorbind foarte repede. Pastorul s-a înclinat spre mine în semn de scuze, apoi s-a întors înflăcărat spre englez, vânturându-și brațele și, în graba lui de a-și spune păsul, vorbind bâlbâit.

— Poftim? am spus eu, pentru că nu reușisem să pricep decât un cuvânt sau două din turuiala lui în germană. Ce Dumnezeu spune?

Grey și-a întors fața sumbră spre mine.

— Cunoașteți o familie pe nume Mueller?

— Da, am răspuns imediat, alarmându-mă la auzul acelui nume. Am ajutat-o pe Petronella Mueller să nască, acum trei săptămâni.

— Ah!

Grey și-a umezit buzele uscate și a coborât privirea spre pământ; nu voia să-mi spună mai departe.

— Îmi pare rău, copilul a murit. Dar și mama.

— Nu se poate.

M-am lăsat pe banca din fața ușii, cuprinsă de un sentiment de negare.

— Nu! Nu se poate!

Grey s-a frecat cu mâna peste gură, dând din cap în timp ce pastorul a continuat, agitându-și mâinile plinuțe.

— Spune că a fost *Masern*; cred că asta e ceea ce numim noi pojar. *Flecken*, *so ähnlich wie diese*?[79] l-a întrebat pe pastor, arătând spre propriile urme de erupție încă vizibile pe fața lui.

Pastorul a dat aprobator din cap, repetând: *Flecken*, *Masern*, *ja*! și s-a lovit cu palma peste obraji.

— Dar ce treabă are cu Jamie? am întrebat, nedumerirea adăugându-se tristeții mele.

— Se pare că pastorul crede că Jamie ar putea să aibă o discuție rațională cu omul – cu Herr Mueller. Sunt prieteni?

— Nu tocmai, nu. Primăvara trecută, Jamie i-a tras un pumn în gură și l-a trântit la pământ în fața morii.

Pe obrazul presărat cu puncte roșietice al lordul John a tresărit un mușchi.

---

[79] „Pete la fel ca acestea?” (în germană, în orig.).

— Am înțeles. Cred că folosește termenul de „discuție rațională” destul de nepotrivit.

— Cu Mueller nu poți sta rațional de vorbă folosind mijloace mai sofisticate decât o secure, am spus. Dar de ce a devenit nerezonabil?

Grey s-a încruntat, nu a recunoscut cuvântul „sofisticat”, mi-am dat eu seama, deși a înțeles ce voiam să spun. A ezitat, apoi s-a întors din nou spre pastorul bondoc și l-a întrebat ceva, ascultând concentrat torentul amețitor de cuvinte germane.

Treptat, după întreruperi și multe gesturi, povestea a ieșit la iveală în traducere.

Așa cum lordul John ne spusese deja, în Cross Creek izbucnise o epidemie de pojar. Ea se răspândise și în zona rurală; fuseseră afectate câteva gospodării din Salem, dar familia Mueller, locuind izolată, nu contractase infecția decât recent.

Cu toate astea, în ziua dinaintea apariției primelor semne de pojar, câțiva indieni se opriseră la ferma Mueller și ceruseră ceva de mâncare și de băut. Mueller, ale cărui păreri despre indieni îmi erau bine cunoscute, îi gonise cu înjurături. Jigniți, la plecare, indienii făcuseră – așa susținea Mueller – semne misterioase spre casă.

A doua zi, când pojarul a izbucnit între membrii familiei, Mueller a fost convins că boala fusese adusă pe capul lor de blestemul aruncat asupra casei de indienii izgoniți. Se apucase imediat să deseneze pe ziduri simboluri împotriva blestemelor și a farmecelor și îl chemase pe pastor de la Salem pentru a face un exorcism…

— Cred că asta vrea să sugereze, a adăugat nesigur lordul John. Dar nu știu sigur ce vrea să spună prin asta…

— Nu contează, am spus eu impacientată. Continuați!

Niciuna dintre acele măsuri de prevedere nu îi ajutase pe membrii familiei Mueller și, când Petronella și copilul au murit în urma bolii, bătrânul își pierduse și mintea care îi mai rămăsese. Jurând să se răzbune pe sălbaticii care aduseseră o asemenea nenorocire asupra casei lui, omul își silise fiii și ginerii să îl însoțească și plecaseră călare în pădure.

Se întorseseră din acea expediție după trei zile, fiii cu chipuri albite, iar bătrânul radiind o satisfacție rece.

— *Ich war dort*. *Ich habe ihn geschen*, a spus Herr Gottfried, pe fața căruia au început să apară picături de sudoare când și-a amintit scena. Am fost acolo. Am văzut.

Chemat de femeile care deveniseră isterice, pastorul intrase în grajd și găsise două cozi de păr negru și lung atârnând de ușă, legănându-se încet în vânt deasupra unui cuvânt scris grosolan: *Rache*.

— Asta înseamnă „răzbunare”, mi-a tradus lordul John.

— Știu, am spus, simțindu-mi gura atât de uscată, încât abia am putut rosti cuvântul. Am citit Sherlock Holmes[80]. Vreți să spuneți că…

— Dar este evident.

Pastorul încă vorbea; m-a prins de un braț și m-a scuturat încercând să îmi transmită că era vorba despre ceva extrem de important. Grey îl asculta pe pastor, privindu-l tot mai atent. I-a adresat brusc o întrebare, la care a primit răspuns cu mișcări frenetice din cap.

— Vine aici. Mueller.

Cu o expresie alarmată, Grey s-a întors spre mine.

Groaznic tulburat de scalpuri, pastorul pornise în căutarea lui Herr Mueller, dar descoperise că bătrânul bătuse în cuie trofeele înfiorătoare de peretele hambarului și plecase de la fermă, îndreptându-se – așa spusese el – către Fraser’s Ridge, ca să stea de vorbă cu mine.

Dacă nu aș fi fost deja așezată, m-aș fi prăbușit auzind asta. Am simțit cum sângele mi se scurge din obraji și am avut convingerea că eram la fel de palidă ca și pastorul Gottfried.

— De ce? am întrebat. E cumva… nu se poate! Doar nu-și închipuie că le-am făcut ceva rău Petronellei și copilului. Așa să fie?

M-am întors cu un aer rugător spre pastor, care și-a trecut mâna plinuță și tremurătoare prin părul presărat cu fire cărunte, răvășindu-și șuvițele grijuliu unse.

— Clericul nu știe ce are de gând Mueller și nici în ce scop se îndreaptă încoace, a spus lordul John, apoi s-a uitat cu interes la silueta deloc atrăgătoare a pastorului. Spre lauda lui, a pornit singur, în mare grabă, după Mueller și l-a găsit două ore mai târziu aproape leșinat pe marginea drumului.

---

[80] Aluzie la romanul polițist *Un studiu în roșu*, publicat în 1887 de Sir Arthur Conan Doyle (1859-1930). (n.tr.).

În goana sa după răzbunare, uriașul bătrân nu mâncase zile în șir. Necumpătarea nu era o slăbiciune obișnuită în rândul luteranilor, dar sub influența oboselii și a emoției, Mueller băuse fără măsură când se întorsese, iar cantitatea enormă de bere înghițită fusese prea mult pentru el. Doborât, reușise să își împiedice catârul, apoi se învelise cu haina și adormise între arbuștii de pe marginea drumului.

Pastorul nu făcuse nicio încercare de a-l trezi pe Mueller, deoarece știa prea bine temperamentul acelui om și a simțit că, din cauza băuturii, nu se va îmbunătăți. În schimb, încălecase pe cal și venise cât de repede putuse, încrezându-se în providență că va ajunge la noi la timp ca să ne avertizeze.

Nu avusese niciun dram de îndoială că al meu *Mann* va fi capabil să se ocupe de Mueller, indiferent care i-ar fi fost intențiile sau starea, dar cum Jamie era plecat…

Pastorul Gottfried și-a mutat privirea de la mine spre lordul John, apoi din nou spre mine.

— *Vielleicht solten Sie gehen*?[81] a sugerat el, făcând busc un semn cu capul către padoc.

— Nu pot pleca de aici, am spus și am arătat către casă. *Mein* – Iisuse, cum se spune nepot? – *Mein junger Mann ist nicht gut*.

— *Ihr Neffe is krank*, m-a corectat imediat lordul John. *Haben Sie jemals Masern gehabt*?[82]

Pastorul a clătinat din cap, iar suferința lui s-a transformat în alarmă.

— El nu a avut pojar, a spus lordul John întorcându-se spre mine. Înseamnă că nu trebuie să rămână aici, altfel se pune în situația primejdioasă de a se molipsi, corect?

— Da.

Starea de șoc începuse să se diminueze și am simțit că îmi reveneam treptat.

— Da, ar trebui să plece de îndată. E în siguranță dacă stă în apropierea dumneavoastră, pentru că nu mai sunteți contagios. Însă Ian este.

Am făcut o încercare zadarnică de a-mi aranja părul, care stătea răzvrătit, și nu era deloc de mirare, m-am gândit eu. Apoi mi-am adus aminte de scalpurile de pe ușa hambarului lui

---

[81] „Poate ar fi mai bine să plecați?” (în germană, în orig.) (n.tr.).

[82] „Nepotul ei este bolnav. Ați avut pojar?” (în germană, în orig.) (n.tr.).

Mueller și părul mi s-a sculat în cap, iar prin scalp am simțit fiori de groază.

Lordul John tocmai îi vorbea autoritar pastorului, prinzându-l ferm de mânecă și îndemnându-l să urce pe cal. Gottfried protesta, dar din ce în ce mai puțin convingător. A aruncat o privire în spate, spre mine. O mare tulburare i se citea pe față

M-am străduit să îi zâmbesc încurajator, deși mă simțeam la fel de tristă ca el.

— *Danke*, am zis eu. Spuneți-i că totul va fi bine, vă rog, l-am îndemnat pe lordul John. Altfel nu va pleca.

El a dat scurt din cap.

— Am făcut-o deja. I-am spus că sunt soldat și că nu voi permite nimănui să vă facă vreun rău.

Pastorul a rămas pe loc, ținând frâul într-o mână și a discutat aprins cu lordul John. Apoi a dat drumul frâului, s-a întors hotărât și a venit spre mine, care stăteam în cadrul ușii. Întinzând o mână, a lăsat-o cu blândețe pe părul meu ciufulit.

— *Seid gesegnet*[83], a spus el. *Benedicite*.

— A spus…, a început lordul John.

— Am înțeles.

Am rămas amândoi în prag și l-am urmărit pe Gottfried trecând prin pâlcul de castani. Totul părea incredibil de pașnic, cu razele plăcute ale soarelui de toamnă căzându-mi pe umeri și cu păsările care își vedeau de treburile lor prin aer. Am auzit bocăniturile îndepărtate ale unei ciocănitori, dar și duetul melodios al mierlelor care se aflau în uriașul molid albăstrui. Nu existau bufnițe, dar la ora aceea nu aveau cum să fie; doar era mijlocul dimineții.

Cine? m-am întrebat în momentul în care, cu întârziere, un alt aspect al tragediei mi-a răsărit în minte. Cine fusese ținta răzbunării oarbe a lui Mueller? Ferma lor era la câteva zile de mers călare de linia de pe munte care despărțea teritoriul indienilor de așezările albilor, însă el ar fi putut ajunge în câteva sate Tuscarora sau Cherokee, în funcție de direcția în care pornise.

Pătrunsese în vreun sat? Dacă da, ce carnaj lăsaseră în urmă el și fiii lui? Ba mai grav, ce carnaj va urma?

În ciuda razelor calde ale soarelui, m-am cutremurat. Mueller nu era singurul om care credea în răzbunare. Familia, clanul și

---

83 „Fiți binecuvântată!” (în germană, în orig.) (n.tr.).

satul celui ucis, toți vor dori să îl răzbune și nu se vor mulțumi cu cei din neamul Mueller – dacă știau măcar identitatea ucigașilor.

Iar dacă nu, ei știau doar că ucigașii erau albi… M-am cutremurat din nou. Auzisem destule povești despre masacre ca să îmi dau seama că victimele rareori făcuseră ceva ca să își merite cruda soartă, ci doar se aflaseră în locul nepotrivit în momentul cel mai nefericit. Fraser’s Ridge se găsea exact între ferma Mueller și satul indienilor – ceea ce, în acele momente, părea a fi locul nepotrivit.

— Oh, Doamne, cât aș vrea ca Jamie să fie aici!

Nu mi-am dat seama că vorbisem cu voce tare decât după ce lordul John mi-a răspuns.

— Și eu aș vrea, a spus el. Deși am început să cred că William ar putea fi mai în siguranță decât băiatul de aici – și nu doar din cauza bolii.

I-am aruncat o privire și am observat brusc ce slăbit era; ieșise pentru a doua oară din cabană după o săptămână de suferință. Sub ultimele puncte roșietice avea fața foarte albă și se sprijinea de ușorul ușii ca să nu se prăbușească.

— Nici măcar nu ar trebui să stați în picioare! am exclamat, apoi l-am prins de un braț. Mergeți să vă întindeți imediat.

— Mă simt destul de bine, a spus el iritat, dar nu și-a eliberat brațul și nici nu a protestat când am insistat să se întoarcă în pat.

Am îngenuncheat ca să văd cum se simțea Ian, care se agita în patul scund, radiind căldura febrei. Ținea ochii închiși, era desfigurat de erupția în creștere, iar ganglionii gâtului erau rotunzi și duri ca niște ouă.

Rollo și-a vârât botul pe sub cotul meu, și-a împuns stăpânul ușor și a scheunat.

— O să se refacă, am spus cu fermitate. Hei, ce-ar fi să ieși afară ca să stai cu ochii pe vizitatori?

Însă Rollo mi-a ignorat sfatul, în schimb, s-a așezat răbdător, urmărindu-mă cum am înmuiat cârpa în apă rece și am stors-o pentru a-l spăla pe Ian pe față. L-am trezit pe jumătate, i-am aranjat părul, i-am dat oala de noapte și l-am frecat cu sirop de izma-calului – stând tot timpul cu urechile ciulite ca să aud zvon de copite, dar și răgetele vesele ale lui Clarence care ar fi anunțat sosirea cuiva.

•

A fost o zi lungă. După câteva ore, în care tresărisem la fiecare sunet și privisem peste umăr la fiecare zgomot de pași, în cele din urmă, m-am apucat de treabă. L-am îngrijit pe Ian, care avea febră și se simțea cumplit, am hrănit animalele, am udat grădina, am cules castraveți proaspeți pentru murat și l-am pus pe lordul John, care se arătase dispus să mă ajute, să aleagă fasole.

În drumul dintre privată și țarcul caprei, am privit spre pădure cu dor. Mi-ar fi fost foarte simplu să plec și să mă afund în adâncul ei verde și răcoros. Nu era prima oară când simțeam un asemenea impuls. Însă soarele de toamnă bătea direct peste Ridge, iar orele se scurgeau într-o pace totală, fără niciun semn legat de Gerhard Mueller.

— Povestiți-mi despre acest Mueller, m-a rugat lordul John.

Îi revenise pofta de mâncare; își terminase porția de turte de mălai, dar dăduse deoparte farfuria cu salată de păpădie și cârmâz.

Am cules o mlădiță proaspătă de cârmâz din bol și am ciugulit din ea, bucurându-mă de gustul puțin iute.

— E capul unei familii numeroase; niște luterani germani, după cum sigur cred că ați înțeles. Locuiesc la aproximativ douăzeci și cinci de kilometri de aici, undeva pe valea râului.

— Da?

— Gerhard e masiv și foarte încăpățânat, cred că ați înțeles. Știe doar câteva cuvinte în engleză. E bătrân, dar, Dumnezeule, foarte puternic!

Parcă îl aveam în fața ochilor pe bătrân, cu mușchii de pe umeri ca niște funii, aruncând saci cu făină de douăzeci și cinci de kilograme de parcă ar fi fost plini cu pene.

— Scandalul pe care l-a avut cu Jamie… părea să îi poarte pică?

— Este exact genul de om care poate purta pică multă vreme cuiva, dar nu în legătură cu asta. Nu a fost chiar un scandal. Mai curând…

Am clătinat din cap, căutând o cale de a descrie cele întâmplate.

— Vă pricepeți la catâri?

— Puțin.

— Ei bine, Gerhard Mueller este ca un catâr. Nu e mereu pus pe hartă și nici prost, dar nu acordă mare atenție altor lucruri decât celor din mintea lui și e nevoie de multă forță ca să i se mute atenția în altă direcție.

Nu fusesem prezentă la altercația de la moară, însă mi-o descrisese Ian. Bătrânului Mueller îi intrase în cap că Felicia Woolam, una dintre cele trei fiice ale morarului, îl trăsese pe sfoară și că i se datora încă un sac cu făină.

Zadarnic îi explicase Felicia că el adusese cinci saci cu grâu; ea măcinase totul și umpluse patru saci cu făina care rezultase. Diferența, susținuse ea, o reprezentau pleava și cojile îndepărtate de pe boabe. Cinci saci cu grâu însemnau patru saci cu făină.

Fünf![84] spusese Mueller, fluturându-și mâna cu degetele desfăcute prin fața ei. *Es gibt fünf*![85] Nu se lăsase convins în niciun fel și începuse să înjure copios în germană, privind-o amenințător pe fată și înghesuind-o într-un colț.

După ce încercase fără sorți de izbândă să distragă atenția bătrânului, Ian dăduse fuga afară să-l aducă pe Jamie, întrerupându-i discuția cu domnul Woolam, proprietarul. Ambii veniseră într-un suflet, dar nici ei nu reușiseră să-l convingă pe Mueller că nu fusese înșelat.

Fără să ia în seamă argumentele lor, omul înaintase spre Felicia, cu intenția evidentă de a lua cu forța încă un sac de făină din stiva aflată în spatele ei.

— În acel moment, Jamie a renunțat să mai stea omenește de vorbă cu el și l-a lovit, am spus eu.

La început, Jamie se abținuse, pentru că Mueller avea aproape șaptezeci de ani, dar se răzgândise imediat când prima lui lovitură ricoșase din falca lui Mueller de parcă ar fi fost din lemn de stejar uscat.

Bătrânul pornise împotriva lui ca un mistreț încolțit, după care Jamie îl lovise întâi în stomac, apoi în gură, cât de tare putuse, doborându-l pe Mueller și zdrelindu-și degetele în dinții bătrânului.

După ce schimbase câteva cuvinte cu Woolam – care era quaker, deci adversar al violenței –, Jamie îl luase de picioare pe Mueller, care era amețit bine, și îl dusese târâș afară, unde unul

---

[84] „Cinci” (în germană, în orig.) (n.tr.).

[85] „Sunt cinci” (în germană, în orig.) (n.tr.).

dintre fiii săi aștepta răbdător în căruță. Luându-l de guler pe bătrân, Jamie îl sprijinise de căruță și îl ținuse așa, vorbindu-i frumos în germană, până când domnul Woolam – după ce pusese din nou făina în saci – ieșise și încărcase *cinci* saci în căruță, sub ochii mijiți ai bătrânului.

Mueller îi numărase de două ori, cu mare atenție, apoi se întorsese spre Jamie și spusese cu demnitate: *Danke*, *mein Herr*. Apoi urcase în căruță alături de fiul lui derutat și plecase de acolo.

Zâmbind, Grey și-a scărpinat ultimele urme de erupție.

— Am înțeles. Așadar, părea să nu-i poarte pică?

Mestecând, am clătinat din cap, apoi am înghițit.

— Deloc. S-a dovedit bunătatea întruchipată când m-am dus la ferma lui să mă ocup de nașterea copilului Petronellei.

Brusc, am simțit un nou nod în gât când mi-am amintit că ea și copilul muriseră și m-am înecat când am simțit gustul amar al frunzelor de păpădie, fierea ridicându-mi-se în gât.

— Poftiți.

Grey a împins cana cu bere peste masă către mine.

Am sorbit lung, iar amăreala răcoroasă mi-a alinat un moment amărăciunea mai profundă a spiritului. Am lăsat cana jos și am rămas o clipă cu ochii închiși. Pe fereastră a pătruns o adiere mirosind proaspăt, dar sub palmele mele tăblia mesei era caldă în razele soarelui. Puteam simți încă toate bucuriile mărunte ale existenței fizice și eram cu atât mai conștientă de ele, cu cât știam că le fuseseră răpite atât de brutal altora – celor care abia gustaseră din ele.

— Mulțumesc, am zis, deschizând ochii.

Grey mă urmărea cu o expresie de compasiune profundă.

— Ați putea crede că nu ar trebui să fie un asemenea șoc, am spus, simțind brusc nevoia de a explica. Oamenii de aici mor foarte ușor. Mai ales cei tineri. Și nu-i nici din cauză că n-aș mai fi văzut asta până acum. Și că rareori pot face ceva pentru ei.

Am simțit ceva cald pe un obraz și am descoperit cu surprindere că era o lacrimă. Grey a vârât mâna într-o mânecă, a scos o batistă și mi-a întins-o. Nu era din cale-afară de curată, dar nu mi-a păsat.

— M-am întrebat uneori ce a găsit la dumneavoastră, a spus el pe un ton glumeț în mod deliberat. Jamie.

— A, da? Foarte măgulitor.

Am pufnit și mi-am suflat nasul.

— Când a început să vorbească de dumneavoastră, amândoi credeam că ați murit, a continuat el. Și, deși sunteți fără îndoială o femeie frumoasă, niciodată nu a vorbit de aspectul fizic.

Spre surprinderea mea, mi-a ridicat o mână și a strâns-o ușor.

— Aveți curajul lui, a spus Grey.

Asta m-a făcut să râd, chiar dacă doar cu jumătate de gură.

— Oh, dacă ați ști! am spus eu.

Nu mi-a răspuns, doar a schițat un zâmbet. Și-a plimbat degetul mare peste încheieturile degetelor mele, iar atingerea lui a fost caldă și delicată.

— Nu dă înapoi, de teamă că se va răni, a spus el. Nici dumneavoastră, așa cred.

— Eu nu pot.

Am inspirat adânc și mi-am șters nasul; lacrimile se opriseră.

— Sunt medic.

— Adevărat, a spus încet, apoi a făcut o pauză. Nu v-am mulțumit pentru că mi-ați salvat viața.

— Nu am niciun merit. În realitate, nu pot face prea multe în cazul unei boli molipsitoare. Pot doar să... să fiu acolo.

— Ceva mai mult decât atât, a spus el sec și mi-a eliberat mâna. Mai vreți bere?

Începeam să înțeleg foarte bine ce văzuse Jamie la John Grey.

După-amiaza s-a scurs în liniște. Ian a dormit agitat, gemând, dar spre sfârșitul după-amiezii erupția era completă, iar febra părea să fi scăzut. Nu va dori să mănânce, dar probabil că îl puteam convinge să accepte puțină fiertură de orz cu lapte. Asta mi-a adus aminte că era timpul să mulg capra, așa că m-am ridicat și, murmurând câteva cuvinte spre lordul John, am lăsat deoparte cârpitul ciorapilor.

Am deschis ușa cabanei și am pășit afară, exact în fața lui Gerhard Mueller, care stătea în prag.

Ochii lui Mueller erau căprui-roșcat și păreau întotdeauna să ardă de o fervoare lăuntrică. Acum ardeau mai intens, din cauza impresiei de fragilitate pe care mi-o inspira chipul său. Ochii adânciți în orbite m-au țintuit; apoi omul a dat din cap o dată și încă o dată.

Se stafidise față de ultima oară când îl văzusem. Carnea se topise; rămase un uriaș, mai mult oase decât mușchi, cadaveric

și bătrân. Stătea cu ochii fixați asupra mea, singurele scânteieri de viață pe o față ca hârtia mototolită.

— Herr Mueller, am spus eu.

Glasul mi-a sunat calm în urechi; am sperat că la fel i s-a părut și lui.

— *Wie gent es Euch*?[86]

Bătrânul a rămas legănându-se în fața mea, ca și cum adierea serii l-ar fi putut dărâma. Nu mi-am dat seama dacă își pierduse catârul ori dacă îl lăsase jos, sub culme, dar nu am văzut animalul.

A făcut un pas spre mine și, involuntar, eu am făcut unul înapoi.

— Frau Klara, a spus el, cu accent implorator în glas.

M-am oprit și m-am gândit să îl chem pe lordul John, dar am ezitat. Nu mi s-ar fi adresat pe numele mic dacă ar fi vrut să îmi facă vreun rău.

— Au murit, a spus el. *Mein Mädchen*. *Mein Kind*.[87]

În ochii injectați au apărut brusc lacrimi care s-au scurs încet pe obrajii brăzdați de riduri asprite de vânturi. Suferința din ochii lui era atât de profundă, încât m-am întins și i-am luat mâna imensă, plină de cicatrice, într-a mea.

— Știu, am spus. Îmi pare rău!

A dat din cap și a mișcat din buze fără să poată vorbi. M-a lăsat să îl conduc spre banca de lângă ușă, pe care s-a trântit, de parcă nu mai avea nicio putere în picioare.

Ușa s-a deschis și John Grey a ieșit. Avea pistolul în mână, dar, după ce am clătinat din cap spre el, l-a strecurat imediat sub cămașă. Bătrânul mă ținea în continuare de mână; m-a tras, silindu-mă să mă așez lângă el.

— *Gnädige Frau*, a spus el și brusc s-a întors și m-a îmbrățișat, strângându-mă și lipindu-mă de haina lui murdară.

S-a zguduit de plâns înfundat și, chiar dacă știam ce făptuise, l-am îmbrățișat. Duhnea îngrozitor, acru și emanând un miros de bătrânețe și de suferință, de băutură, sudoare și mizerie și, de sub toate acestea, răzbătea mirosul fetid de sânge uscat. Prizonieră într-o țesătură de milă, oroare și repulsie, m-am cutremurat, dar nu m-am putut smulge din îmbrățișarea lui.

---

[86] „Ce faceți?” (în germană, în orig.) (n.tr.).

[87] „Fetița mea. Copilul meu” (în germană, în orig.) (n.tr.).

Într-un târziu, mi-a dat drumul și a părut că îl vede brusc pe John Grey, care se afla în apropiere, neștiind dacă să intervină sau nu. Când a dat cu ochii de el, bătrânul a tresărit.

— *Mein Gott*! a exclamat îngrozit. *Er hat Masern*![88]

Soarele cobora cu repeziciune, scăldând ușa într-o lumină sângerie, care cădea exact pe fața lui Grey, scoțându-i în evidență punctele întunecate, scăldându-i pielea în roșu.

Mueller s-a întors spre mine și, disperat, mi-a prins fața între labele lui uriașe și bătucite. Și-a plimbat degetele mari peste obraji, apoi în ochii adânciți în orbite i-a apărut o expresie de ușurare când a văzut că pielea mea era curată.

— *Gott să dank*[89], a spus el și, retrăgându-și mâinile, a început să scotocească pe sub haină, spunând precipitat ceva în germană, dar atât de bolborosit încât nu am înțeles decât un cuvânt sau două.

— Spune că s-a temut că va ajunge prea târziu și se bucură că nu s-a întâmplat asta, mi-a tradus Grey, văzându-mi nedumerirea.

L-a măsurat pe bătrânul fermier cu repulsie și neîncredere.

— Zice că v-a adus ceva – un farmec de nu știu ce fel. Va alunga blestemul și vă va feri de boală.

Bătrânul a scos de sub haină un obiect înfășurat în pânză și l-a așezat în poala mea, continuând să bolborosească în germană.

— Vă mulțumește pentru ajutorul acordat familiei lui, crede că sunteți o femeie de treabă, la fel de dragă lui ca și cum i-ați fi noră, mai spune că…

Cu mâini tremurătoare, Mueller a desfăcut pachetul, și cuvintele i-au înghețat pe buze lui Grey.

Am deschis gura, dar nu am putut scoate niciun sunet. Probabil că făcusem o mișcare involuntară, pentru că pânza a alunecat la pământ, lăsând la vedere șuvițele de păr alb strălucitor, de care încă atârna un mic ornament din argint. Alături, era punguța din piele, penele de ciocănitoare, toate mânjite de sânge.

Mueller încă vorbea, și Grey încerca să spună ceva, dar eu nu mai eram în stare să aud nimic. În urechi îmi răsunau cuvintele

---

[88] „Dumnezeule! Are pojar!” (în germană, în orig.) (n.tr.).

[89] „Slavă Domnului!” (în germană, în orig.) (n.tr.).

pe care le auzisem cu un an în urmă, lângă pârâu, rostite de glasul moale al Gabriellei, traducând pentru Nayawenne.

Numele ei însemna „Se poate, se va întâmpla”. Acum se întâmplase și tot ce îmi rămăsese drept consolare erau vorbele ei: „Nu trebuie să te simți tulburată; boala e trimisă de zei. Nu va fi vina ta”.

29. Osuarele

Jamie a simțit mirosul de fum cu mult înainte de a zări satul. Willie l-a văzut încremenind și s-a încordat și el în șa, privind precaut în jur.

— Ce e? a întrebat băiatul în șoaptă. Ce s-a întâmplat?

— Nu știu.

A vorbit în șoaptă, deși nu avea nicio dovadă că în apropierea lor se afla cineva care să îi audă. A descălecat și i-a întins frâul lui Willie, făcând semn către fața unei faleze acoperite de iederă, la poalele căreia erau tufișuri dese.

— Băiete, du caii în spatele coastei. O să găsești o potecă făcută de căprioare, care duce spre un pâlc de molizi. Intră între copaci și așteaptă-mă acolo.

A ezitat un moment, pentru că nu voia să îl sperie pe băiat, dar nu avea încotro.

— Dacă nu mă întorc până la căderea întunericului, pleci imediat, a spus el. Nu aștepta până dimineață; o iei înapoi până la pârâiașul pe care tocmai l-am traversat, faci la stânga și mergi tot așa până la o cascadă – o vei auzi, chiar și pe întuneric. În spatele cascadei există o mică peșteră; o folosesc indienii când pleacă la vânătoare.

Ochii albaștri ai băiatului au sclipit. Jamie l-a prins ferm de un picior, puțin deasupra genunchiului, ca să dea greutate spuselor sale, și a simțit cum coapsa băiatului tremura ușor.

— Rămâi acolo până dimineață, a continuat Jamie, și, dacă nu mă întorc până atunci, te duci acasă. Păstrezi soarele în stânga ta toată dimineața, în dreapta după-amiază, iar după două zile, lasă calul liber să meargă încotro vrea; vei fi destul de aproape de casă ca să găsească singur calea, așa cred.

Întrebându-se ce altceva să mai spună, a inspirat adânc, dar nu a găsit alte cuvinte.

— Dumnezeu fie cu tine, flăcăule!

I-a aruncat lui Willie un zâmbet încurajator, a lovit cu palma crupa calului pentru ca acesta să pornească la drum și s-a întors spre direcția din care venea mirosul de fum.

•

Nu era mirosul firesc scos de focurile satului; nici măcar de marile ruguri de ceremonie despre care îi povestise Ian, când indienii ardeau copaci întregi în groapa din mijlocul satului. Acelea era de mărimea focurilor de Beltane, spusese Ian, iar el cunoștea mărimea și pocnetele scoase de asemenea vâlvătăi. Aici era vorba despre ceva mult mai mare.

Cu o precauție deosebită, a descris un cerc larg, ajungând în cele din urmă la un mic deal de pe coama căruia știa că poate cuprinde satul cu privirea. Însă a văzut totul imediat ce a ieșit din adăpostul pădurii. Fuioare de fum cenușiu se înălțau din rămășițele tuturor caselor lungi care ardeau mocnit.

Un lințoliu gros, de culoare cafenie, plutea deasupra pădurii cât putea cuprinde Jamie cu ochii. A inspirat scurt, a tușit și a tras în grabă un capăt al tartanului peste nas și gură, apoi și-a făcut cruce cu mâna liberă. Mai simțise miros de carne arsă și, brusc, l-au trecut sudori reci când și-a amintit de rugurile funerare de la Culloden.

Sufletul i s-a umplut de presimțiri rele văzând priveliștea dezolantă de sub el, dar a cercetat atent, ținându-și ochii întredeschiși pentru a și-i feri de negura înțepătoare, căutând urme de viață printre ruine. În afara fumului, nimic nu se clintea, spectrele acestuia alunecau mute, duse de vânt printre casele carbonizate. Oare trecuseră pe acolo în raid triburi de Cherokee sau Creek, venind de la sud? Ori vreunul dintre puținele triburi Algonkian de la nord, Nanticoke sau Tutelo?

O pală de vânt l-a izbit direct în față, aducând cu sine duhoarea de carne arsă. S-a aplecat și a vărsat, străduindu-se să scape de amintirea din străfundul ființei lui, legată de gospodării incendiate și de familii ucise. Când s-a îndreptat de spate ștergându-se la gură cu mâneca, a auzit un câine lătrând în depărtare.

S-a întors și a coborât cu repeziciune dealul, către sursa lătratului, simțind că inima îi bate mai tare. Atacatorii nu ar fi

adus câini cu ei. Dacă existau supraviețuitori ai masacrului, câinii i-ar fi însoțit.

Cu toate acestea, s-a străduit să pășească fără zgomot și nu a îndrăznit să strige. Focurile ardeau de mai puțin de o zi; jumătate dintre pereții caselor erau încă în picioare. Fără îndoială că oamenii care incendiaseră satul se aflau încă în apropiere.

L-a întâmpinat un câine; o corcitură mare, cu blana gălbuie, pe care a recunoscut-o ca fiind a lui Onakara, un prieten de-al lui Ian. Departe de teritoriul său, câinele nici nu l-a lătrat, nici nu s-a repezit la el, ci a rămas pe loc în umbra unui pin, ținându-și urechile lipite de cap și mârâind. S-a îndreptat încet spre el, cu pumnii strânși.

— *Balach math*[90], a zis încet. Stai. Unde-ți sunt stăpânii?

Încă mârâind, câinele a întins botul și a adulmecat mâna întinsă. Nările i-au fremătat și s-a liniștit întrucâtva, după care l-a atins cu nasul în semn de recunoaștere.

Mai curând a simțit decât a zărit o prezență umană și, ridicând privirea, l-a văzut pe stăpânul câinelui. Onakara avea fața pictată cu dungi albe care porneau dinspre frunte spre bărbie, dar dincolo de dungile palide de vopsea ochii lui erau morți.

— Ce dușman a făptuit asta? a întrebat Jamie, în limba Tuscarora, pe care nu o stăpânea bine. Unchiul tău mai trăiește?

Onakara nu i-a răspuns, ci s-a întors și a pornit înapoi spre pădure, urmat de câine. Jamie s-a luat după ei și, după jumătate de oră de mers, au ajuns într-un mic luminiș, în care supraviețuitorii își înjghebaseră o tabără temporară.

Când a trecut prin tabără, a văzut chipuri pe care le cunoștea. Unii oameni păreau conștienți de prezența lui; alții priveau în gol, undeva departe, atitudine pe care Jamie o cunoștea prea bine – perspectiva infinită a tristeții și a disperării. Lipseau mult prea mulți dintre ei.

Mai trăise așa ceva. A pășit pe lângă ei însoțit de spectrul războiului și al crimelor. În Highlands, văzuse o tânără femeie stând în pragul casei fumegânde, cu cadavrul soțului ei la picioare și cu aceeași privire năucită ca și o tânără indiană sprijinită de un sicomor.

---

[90] „Băiat bun, cuminte” (în gaelică, în orig.) (n. tr.).

Treptat, a devenit conștient de faptul că acolo se întâmpla ceva diferit. Corturi wigwam erau presărate în acel luminiș; boccelele stăteau stivuite la marginea lui, iar caii și poneii fuseseră legați de copaci. Nu era o plecare în pripă a unor oameni căzuți pradă jafurilor și care fugeau pentru a-și salva viețile, era o retragere ordonată, pentru că își împachetaseră frumos bunurile și le luaseră cu ei. Pentru numele Domnului, ce se întâmplase în Anna Ooka în acea zi?

Nacognaweto era într-un wigwam de la marginea cealaltă a luminișului. Onakara a ridicat clapa și, tăcut, i-a făcut semn lui Jamie să intre.

Când a pășit înăuntru, în ochii bărbatului mai vârstnic a apărut brusc o scânteie, care a pierit imediat ce l-a recunoscut pe Jamie, după care umbra suferinței s-a așternut peste ei. Căpetenia a închis ochii un moment, apoi i-a deschis și s-a liniștit.

— Nu ai întâlnit-o pe cea care vindecă și nici pe femeia în casa căreia am locuit?

Obișnuit cu obiceiul indienilor, potrivit căruia era nepoliticos să rostești cu voce tare numele unei persoane în afara cadrului unei ceremonii, Jamie a înțeles că se referea la Gabrielle și la bătrâna Nayawenne. A clătinat din cap, știind că acel gest năruia orice speranță pe care o nutrea celălalt bărbat. Deși știa că nu-i oferă nicio consolare, Jamie a scos plosca plină cu brandy de la brâu și i-a întins-o în semn de scuză mută pentru faptul că nu putea aduce vești bune.

Nacognaweto a acceptat-o și, cu o înclinare din cap, a chemat o femeie, care a scotocit printr-una dintre legăturile aflate lângă peretele din piele și a scos un vas făcut dintr-o tigvă. Indianul a turnat o cantitate care l-ar fi îmbătat turtă pe orice scoțian și a băut mult, după care i-a întins tigva lui Jamie.

În semn de politețe, Jamie a luat o sorbitură și a înapoiat tigva. Nu era decent să treacă direct la subiect, dar nu avea vreme să stea de vorbă și, pe deasupra, și-a dat seama că nici celălalt bărbat nu avea chef de așa ceva.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Jamie fără menajamente.

— Boală, i-a răspuns Nacognaweto încet. Ochii lui aveau o strălucire umedă, lăcrimând din cauza aburilor băuturii. Suntem blestemați.

Printre înghițituri de brandy și cu ezitări, povestea a ieșit la suprafață. Epidemia de pojar izbucnise în sat ca un foc în prerie. În mai puțin de o săptămână, muriseră un sfert dintre locuitori; acum, la sfârșit, nu mai rămăseseră în viață decât un sfert dintre ei.

Când se declanșase boala, Nayawenne cântase deasupra victimelor. Când s-au îmbolnăvit și alții, plecase în pădure ca să caute... Cunoștințele de limbă Tuscarora ale lui Jamie nu i-au îngăduit să înțeleagă cuvintele. Un farmec, s-a gândit el sau vreo plantă? Ori poate că femeia căutase o viziune care să îi spună ce să facă sau cum să îndrepte răul care adusese boala asupra lor ori numele dușmanului care îi blestemase. Gabrielle și Berthe plecaseră împreună cu ea, pentru că era bătrână și nu trebuia să umble singură, și niciuna dintre ele nu se întorsese.

Nacognaweto s-a legănat ușor, cu tigva în mână. Femeia s-a aplecat spre el, încercând să i-o ia, dar el i-a făcut semn să se îndepărteze, iar ea i-a dat pace.

Le căutaseră pe femei, dar nu găsiseră nicio urmă. Poate fuseseră capturate de dușmani, poate se îmbolnăviseră și ele și muriseră în pădure. Însă satul nu avea *șaman* care să vorbească în numele oamenilor lui, iar zeii nu îi ascultaseră.

— Suntem blestemați.

Nacognaweto vorbea împleticit, iar tigva s-a înclinat primejdios de mult în mâinile lui. Femeia a îngenuncheat în spate și și-a lăsat mâinile pe umerii lui pentru a-l ține drept.

— Am lăsat morții în case și le-am dat foc, i-a spus ea lui Jamie.

Și ea avea ochii întunecați de tristețe, însă în ei se vedea o licărire de viață.

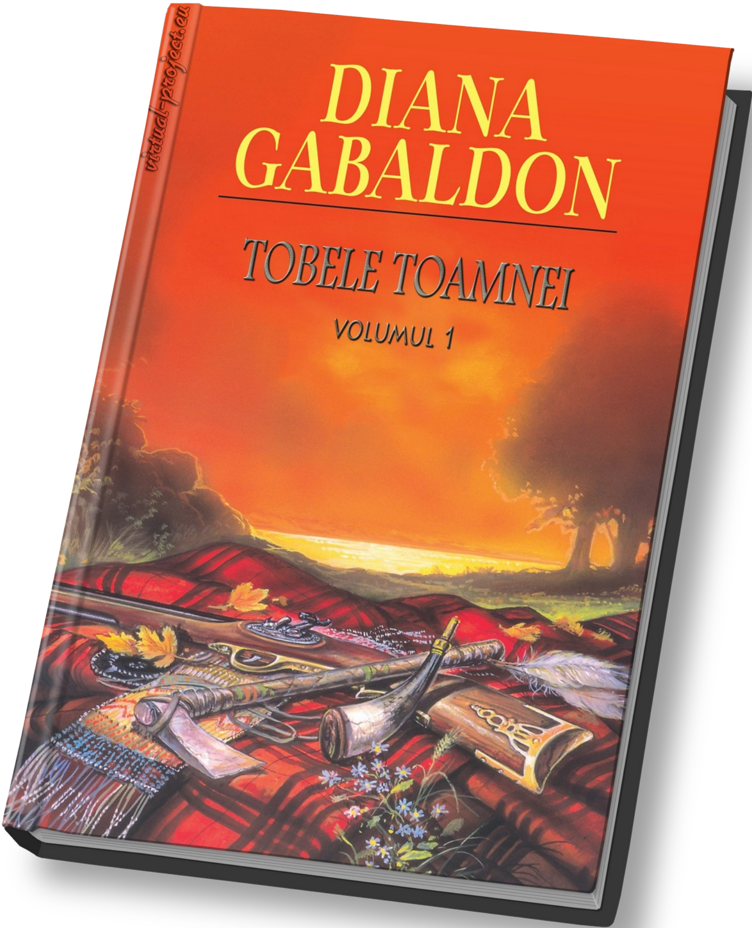
— Acum plecăm spre nord, la Oglanethaka.

A strâns degetele pe umerii lui Nacognaweto și a făcut un semn din cap spre Jamie.

— Acum, du-te!

Jamie a plecat, dar suferința acelor oameni a rămas lipită de el ca și fumul care i se îmbibase în haine și în păr. Iar când a părăsit tabăra, în inima lui mistuită de durere s-a aprins o scânteie de egoism, de ușurare că nenorocirea nu căzuse – de astă dată – asupra sa. Femeia lui era încă în viață. Copiii lui erau în siguranță.

A ridicat ochii spre cer și a văzut lumina slabă a soarelui care cobora spre apus, reflectată în linţoliul de fum. A mărit pasul, lăsând totul în urmă, până a ajuns aproape să alerge cu sufletul la gură. Nu mai avea mult timp la dispoziție; noaptea cobora cu repeziciune.

virtual-project.eu